

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallás

éplap. — Megjelenik minden szombaton.

főszerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Előfizetési felhívás.

Tizenkettődik éve szolgálja a Református Híradó a nagyváradai egyházközség anyagi és szellemi érdekeit, külső és belső építését.

A létfontosságú dolgok közül a múlt év volt gazdaságilag a legsúlyosabb; szinte megazúnés fenyegette lapunkat; azonban a Gondviselő kegyelme mégis átalagított a nagy nehézségeken, amiért Isten nevére térjen dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás.

Midőn a mai számmal új évfolyamot kezdünk, azzal a meggyőződéssel cselekedünk ezt, hogy a Református Híradóra még szüksége van gyülekeztünknek. Tudjuk, hogy ezt nyilván látják lapunk előfizetői, olvasói és barátai is. Támogatásukra, segítségükre számítunk is és azt mindig hálással fogadjuk.

Arra kérjük barátainkat, előfizetőinket, hogy az anyagi támogatásból is vegyék ki részüket aképen, hogy előfizetési díjaikat küldjék be a lap kiadóhivatalába (Egyházi Adóhivatal, Nagy Sándor-utca 14.), vagy adják át az egyházfiaknak; esetleg a szerkesztői hivatalnak (Olaszi, Lelkészi hivatal, Emlék-tér 32.)

Az előfizetési díj egész évre 120 lei, amely havi 10 lejes részletekben is fizethető.

Baksay Sándorról.

Részlet dr. Ravasz László budapesti püspök 1932. évi jelentéséből.

... A mester (t. i. Arany J.) mellett megemlítem a legkisebb tanítvány nevét. Baksay Sándor centenáriuma ez az év (1932). Beszéltem róla a Magyar Tudományos Akadémián és a rádióban; írtam róla az Elő Könyvek sorozatában, holnap délután külön ünnepélyt fogunk szentelni emlékeztetésnek; azért itt és most keveset szólok. De ezzel a kevéssel el akarom mondani azt a sokat, hogy Baksay Sándor egyénisége a magyar kálvinizmusnak és a Dunamelléki Egyházkerületnek halhatatlan kincse. Idézem egyszerű, bölcs alakját, amelyen semmi nincs más, mint amit minden vidéki református pap alakján feltalálhatunk és mégis ennek az embernek egyénivé lett élettelisége külsőjében és belsejében a legfinomabb, a leggondosabb alkotás. Ha a magyar református pap külsejét kell ábrázolni, a Baksay Sándor mozdulata, ruhájának szabása, ülése és járása, az, amit századok műveltsége és gyakorlata termelt és szentelt református papi életformává. Idézem őt, a feketeruhás egyszerű vidéki papot, a annál a világosságnál és erkölcsi erőnél

Egyházi adókimvetés.

Az 1932. évi egyházi adókimvetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében (Nagy Sándor-utca 14. sz. bejárat a Kálvin-nyomdánál) a következő napokon történik, minden nap délelőtt 9—2 óra között:

Ujváros: 1933. január 7, 10, 11.

Velence: 1933. január 12—13.

Rét: 1933. január 17, 18, 19.

Rét hegy: 1933. január 20.

A mai rendkívüli súlyos időkre és megpróbáltatásokra tekintettel, hogy iskoláink, intézményeink s ezáltal fajunk fennmaradását erőssé és biztossá tegyük, kérjük hivatásunkat, hogy önkéntes egyházi adó-megajánlásukat, mely az eddig fizetett csekély összegnél kevesebb nem lehet, öntudatos református megérzéssel, az adókimvető bizottság előtt, szóbelileg, vagy írásban, jelzett napokon tegyék meg s mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókimvetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és fajunk állandó erősödését jelentse.

Az áldozatkészségen alapszik a jövő.

Az Egyház Elnöksége.

fogva, melyet kisugároz környezetére épügy, mint egész századára, korszaka legnagyobbjai közé emelkedik és méltó arra, hogy egy emberöltőt róla nevezzen el a magyar református művelődéstörténet. Idézem őt, mint hívő reformátust, aki anélkül, hogy a racionalizmus megkoptatta volna, a pietizmus felkavarta volna, gyermeki alázatossággal vallotta őselénk biblikus és konfessziós hitét. Hívővallásaink minden egyes tétele ajkán édes, üde, forró vallomássá vált a ha arról beszélt, hogy mind életében, mind halálában mivel vigasztalja magát, a heidelbergi káté átlátszó és tiszta kegyességének szűrt méze csurran ki a szavából. Korának egyik legnagyobb szelleme, legalázatosabb hívője volt. Idézem őt, mint egyházkormányzót. Meg kell állapítanom, hogy a patriarchális korszaknak rokonszenvesebb, keményebb kezű és atyaiabb szívű művészt nem igen lehet elképzelni, mint amilyen ő volt. Meleg pillantásának egyetemessége; anélkül, hogy tulajdonképpen teológus volna, mindenről olyan tiszta nézeteket vall, mintha hosszú tanulmányok végső eredményelt vonná le. Lehet írni egy gyakorlati teológiát, ha megfigyeljük és elmondjuk, hogy Baksay milyennek tartja a jó pásztor, a jó

A nagyváradai református egyházközség népmozgalmi adatai az 1932-ik évről.

A) OLASZIBAN:

Kereszteltetett: törv.: fi 38, nő 28, törvénytelen: fi 18, nő 24, tehát fi 56, nő 52, összesen: 108. *Temetett:* fi 61, nő 67, együtt 128 (ebből idegen illetőségű kórházi halott: fi 35, nő 31, együtt: 66.) *Megesküdt:* tisztpár 14, vegyespár 15, együtt: 29 pár. *Áttért hozzánk:* fi —, nő 1, összesen: 1. *Kitért tőlünk:* fi 1, nő 7, összesen: 8.

B) UJVÁROSON:

Kereszteltetett: az anyaegyházban: törvényes fi 26, nő 29, törvénytelen fi 7, nő 7, tehát fi 33, nő 36, összesen: 69. A szórványban: törvénytelen nő 1. *Eltemetett:* fi 37, nő 42, együtt: 79. *Megesküdt:* tisztpár 13, vegyespár 9, együtt: 22 pár. *Áttért hozzánk:* fi 4, nő 1, együtt 5. *Kitért tőlünk:* fi 5, nő 18, együtt: 23.

C) VELENCÉN:

Kereszteltetett: az anyaegyházban: törvényes fi 16, nő 29, törvénytelen fi 8, nő 9, tehát fi 45, nő 17, összesen: 62. A szórványban törvényes fi 6, nő 2, együtt: 8. *Temetett:* az anyaegyházban: fi 36, nő 43, együtt 79 (ebből idegen illetőségű fi 1, nő 1, együtt 2.) A szórványokban fi 2, nő 3, együtt 5. *Megesküdt:* tisztpár 12, vegyespár 5, együtt 17 pár. *Áttért hozzánk:* fi 1, nő 1, együtt 2. *Kitért tőlünk:* fi 4, nő 13, együtt: 17.

D) RÉTEN:

Kereszteltetett: törvényes fi 22, nő 20, törvénytelen fi 11, nő 6, tehát fi 33, nő 26, együtt 59. *Temetett:* fi 45, nő 45, összesen: 90. *Megesküdt:* tisztpár 19, vegyespár 10, együtt: 29 pár. *Áttért hozzánk:* fi 6, nő 6, együtt: 12. *Kitért tőlünk:* fi 9, nő 11, együtt: 20.

presbitert, az istenfélő gyülekezetet. Ahogy ő lerajzol egy szíve szerinti gondnokot, az norma és szabály, mindenha érvényes eszménykép. Ahogy ő feltárja a gyülekezet kollektív lelkét, megokolja megmozdulását, kormányoztatja hullámzását, az a gyülekezet-nevelésnek a legcsudálatosabb képe és mintája. Mégegyszer felgyűlt és megduzzadt benne mindaz, amit a XVI., XVII., XVIII. és XIX. század magyar református egyházi praxsisa termelt. Aranyos, kristályos összefoglalása négyszáz esztendőös lelki evolúciónak. Az a tény, hogy volt és olyan volt, ahogy élt, legnagyobb segítség nekünk, sőtét jövődők küzdő és megcsufolt magyar reformátusainak.

Az a tény, hogy neki sikerült és úgy sikerült, legnagyobb vigasztalás sokszor csalódó, küzködő református presbitereknek, kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt; az a tény, hogy koporsójában drága tetemét papi palást takarta el, nekünk, szegény pásztoroknak palástunkat drágábbá, tisztaságát nagyobb ügygé, dicsét kiváltságosabbá és szimbólikáját példátlanabbá teszi. Ugy vagyunk vele, mint a címerrel: minél magasabbra emeljük, annál feljebb emel — ő.

Az egész anyaegyházközségben:

Kereszteltetett: törvényes fi 102, nő 106, törvénytelen fi 44, nő 46, tehát fi 146, nő 152, az összes kereszteltek száma: 298.

Temetett: fi 179, nő 197, összesen: 376, (ebből idegen illetőségű fi 36, nő 32, együtt: 68).

Esketett: tisztpár 58, vegyespár 39, együtt: 97 pár.

Áttért hozzánk: fi 11, nő 9, együtt: 20.

Kitért tőlünk: fi 19, nő 50, együtt: 69.

A szórványokban:

Kereszteltetett: törvényes fi 6, nő 2, törvénytelen nő 1, tehát fi 6, nő 3, együtt: 9.

Temetett: fi 2, nő 3, együtt: 5.

A Református Árvaházi Képes Naptár

1933 ikl évfolyama a református gyógyszerészek, orvosok, ügyvédek, kereskedők, iparosok névsorát közölvén, a nagyváradai névsort (amelyet az egyházi adóhivatal állított össze, mi is bemutatjuk azzal, hogy aki most valamiképen kimaradt, írassa fel nevét az egyházfiakkal, hogy jövőre lehetőleg teljes névsort kapjon a naptár szerkesztősége.

Drogeriás: Papp Károly, Széchenyi-épület.

Fogorvos: Papp Dezső, Rimanóczy-utca 5.

Fogtechnikus: Czina Lajos, Körös-u. 56. Duró Győző, Kert-u. 3.

Gyógyszerész: Ajtay Gyula, Szent János-u. 46. özv. Németh Pálné, Vitéz-u. 44.

Mérnökök: Kardos Mihály, Szaniszló-u. 43. Ifj. Mészáros Miklós, Kálvária-u. 24. Miklósl Gábor, Nagy Sándor-u. 4. Porcsalmi Soma, Lakatos u. 19. Székely Sándor, Uri-u. 24. Vizi János, Uri-u. 9.

Orvosok: Dr Kassay Kálmán, Szaniszló-u. 69. Dr Mórlicz Ernő, Rákóczi-ut 36. Dr Schilling Árpád, Szaniszló-u. 3. Dr Sebes Lajos, Ritók Zs. u. 21. Dr Szőke Ferenc, Szaniszló-u. 59.

Ügyvédek: Dr Czegléd Miklós, Ritók Zs. u. 12. Dr Miskolczi Albert, Csengeri u. 3. Dr Sarkady Sándor, Rákóczi-ut 16. Dr Szeghalmy Sándor, Szent János-utca 82. Dr Borbély Lajos, Szent László-tér 5. Dr Bozsódy János, Pável-u. 15. Dr Erdős Zsigmond, Damjanich-u. 10. Dr Soós István, Uri-u. 9.

Vegyésmérnök: Kocsis Géza, Sal Ferenc-u. 11.

Asztalosok: Szabó Károly, Csengeri-utca 9. Bóné Zsigmond, Gyöngytyuk-utca 1. Csathó Béla, Hármast-utca 11, Dandé Béla, Teleki-utca 49. Ellenes Péter, Össi-telep. Körösi Sándor, Össi-telep. Mlle Vilmos, Kommandáns-rét. Pázmány Antal, Bethlen-utca 38. Pázmány Sándor, Bethlen-utca 38. Pázmány Ferenc, Vitéz-utca 24. Pázmány Gyula, Liszka-telep, Pázmány József, Köblös-telep 48. Sárközi István, Zöldfa-utca 14. Széles Kálmán, Hármast-utca 5. Széles Sándor, Hármast-utca 5. Tarsoly Kálmán, Teleky-utca 37. Varga Ferenc, Szacsvai-utca 45. Vass József, Moskovics-utca 4. Fülöp Sándor, Erzsébet-utca 60. Tivadar József, Tégl-

vető-u. 28. Verebi András, Téglavető-u. 39. Verebi László, Temető-u. 13.

Ács: Bende Gyula, Lovas-u. 9 a. Furka Ferenc, Téglalető-u. 3. Szász Mihály, Fűzes-u. 46.

Aranyműves: Bányai István, Kert-u. 3.

Bádogosok: Somogyi István, Szacsval-u. 75. Tóttós Mihály, Vitéz-u. 17.

Borbélyok: Héder Gyula, Lázár Gy. u. 11. Nagy Sándor, Szaniszló-u. 26. Szalai Bálint, Rákóczi ut 14. Szőnyi István, Szent János-u. 33. Botházi Lajos, Bem-utca 5. Döge Mihály, Nagypiac-tér 24. Mikló Béla, Kert-u. 2. Puskás Károly, Damjanich u. 3. Szabó Lajos, Teleki-u. 6. Szikszai Dániel, Kert-u. 16. Zemplényi Sándor, Szt. László-tér. Keresztési Károly, Kolozsvári-u. 73. Kiss József, Kolozsvári-u. 85 a. Szilvási István, Kapucinus-u. 20. Cseke Imre, Temető-utca 19. Izsó Imre, Teleky-u. 13. Nagy Béla, Nilgesz-telep. Sorbán Gyula, Püspöki ut 38.

Cipészek: Budai Tibor, Szaniszló-u. 36. Domo-
kos László, Sal Ferenc-u. 2. Deczki Károly, Kálvária-
utca 5. Gáll József, Rákóczi-ut 13. Gurcsó András,
Bunyitali-igét, Kun András, Páris u. 7. Mónus Sándor
(gyáros), Damjanich-u. 9. Nagyari László (gyáros),
Szaniszló-u. 9. Tóth Lajos, Szent János u. 34. Steiner
Jenő (gyáros), Lázár György-u. 10. Szabó Imre, Szent
János-u. 4. Ujlaky István, Rákóczi-ut 26, (Pénzügy-
igazgatósággal szembe). Tar Lajos, Uri-u. 23-a. Gyulai
László, Huszár-u. 12. Almási Jenő, Kolozsvári-u. 81.
Lukács Ferenc, Pogány-telep 23. Ócsai Viktor, Károly-
utca 23. Kovács János, Szőlőtelep-u. 2. Nagy Zsig-
mond, Fűzes-u. 50. Pihen Ferenc, Ferenc-u. 4. Szabó
József, Téglavető-u. 38. Tarr Zsigmond, Rákóczi-ut 10.

(Folytatjuk.)

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: Varga József 100 Lei.

UJVÁROSON:

A karácsonyi urvacsorára adakozók között téves információk alapján Mercz Sándorné helyett Merza Y. neve került.

Nőszövetség szegényeinek: Gál Irma édesanyja halálának évfordulója alkalmából 200 Lei. A külvárosi részen lakók gyűjtése: Papp Béláné 40, Nagy Józsefné 40, Serbánné 11 Lei, özv. Gyenge Józsefné 10 kgr. liszt, Pethő Gabriella négy gyermek-ruha, Pethő Ágnes egy ruha, két kötény, özv. Czoldán Jánosné 1 kgr. szalonna. Torjal Gyuláné és Ilona 50 Lei, Sztupár Trajáné 2 kgr. kolbász, Somogyi Sándor 10 kgr. liszt, Molnár István 20 kgr. liszt, Szabó Józsefné 20, Nagy Ferencné 40 Lei, Deczky Sándor 1 pár csizma, Viktor István szalonna, özv. Schneiderné 4 m. karton, Goldstein Adolf 1 kötény, Gábris Antalné 20 Lei, Tódor Lajos szalonna. A Külvároson tartott teadélután alkalmával összegyűjtött adományokból élelmiszert vásárolt a rendezőség. Óssi-telepen Bodó Imréné gyűjtése: Bodóné zsir, liszt, paszuly, káposzta, hagyma, Rada Ferencné 2 drb mosószappan, liszt, paszuly, zöldség, Bujdosóné zöldség, krumpli és pa-

szuly, Pethő Ambrusné 1 leánykaruha, 1 fiúing. Ellen-
nes Péterné krumpli és liszt, Török Albertné 1 kgr.
zsir, 4 tojás, Floricza Györgyné három leánykaruha,
Szilágyi Lajosné krumpli, hagyma és paszuly, Sezlinger
Istvánné használt ruhák, 3 és fél kgr. paszuly, 5 drb
mosdószappan, Lénárt Lajosné 1 kgr. zsir, krumpli,
paszuly. Adakoztak még: özv. Sztankovits Józsefné
egy pullover, egy leánykaruha, Dóhé Gizi 2 leányruha,
Péter Piroska egy leányruha, Magyarai Károlyné
krumpli, hagyma, paszuly. Nagy Sándorné krumpli,
liszt, paszuly. Nagy Jolán paszuly, mosószappan,
Tenkő Ferencné 162 Leit cipőre, harisnyára. — Az
Ujvárosi Nőszövetség 1932 dec. 21. és 22-én kiosztott
30 pár cipőt és csizmát, 35 pár harisnyát, 28 drb
leányruhát, 3 fluólitnyit, 6 flanel fiúinget, 6 szvettert,
sapkát, nyaksálakat mind ujakat, ezenkívül sok
használt fehérneműt és felsőruhát. Kiosztott 120 (száz-
husz) családnak élelmiszert. A jószívű adakozókat
Isten áldja meg.

VELENCÉN:

A Nőszövetség szegényeinek: Klotz-
bücher Augustinné 40 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: K. K. 400 Lei.

Szegény gyermekek karácsonyi felruházá-
sára: a karácsonyi kéttős ünnepség perselye 3059 Lei

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor
Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjé-
ben) délután 3 órakor Boros Ferenc.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan,
délután fél 6 órakor Sass Kálmán, délután fél 4 óra-
kor az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) és
délután 5 órakor (Külvároson (Hattyu u. 35-a)
Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly,
délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen
délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos,
délután 4 órakor Szűcs János theologus szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Isten Szent Fia által
örök életet ad. Ján. 3, 12—17.
Kedd: Mindent Istentől kaptunk. Ján. 3, 20—36.
Szerda: Az örök életre buzó viznek kutfeje. Ján. 4,
6—19. Csütörtök: Az Isten imádása. Ján. 4, 19—30.
Péntek: Isten testünket, lelkünket táplálja. Ján. 4,
31—42. Szombat: Isten elveheti a mi betegségün-
ket. Ján. 4, 46—54.

Baksay Sándor emlékének szentelte a nagy-
várad-olaszi-i Nőszövetség a múlt év november 20-án
tartott kulturadélutánját, Baksay Sándor születésének
századik évfordulója alkalmából sokféle hangzott el
szébbnél-szebb méltatás, de ezek között is a legszebb
dr Ravasz Lászlónak az a néhány sora, amelyet a
dunamelléki egyházkerület közgyűlésén olvasott fel s
amely jellemzést tárca rovatunkban olvasóinkkal is
megismertetünk.

Az újvárosi paróchiális kör Férfiszövetsége e hó 8-án vasárnap délután 4 órakor a Teleky utca 31. sz. alatt az Ifj. Otthon nagytermében nagygyűlést tart, melyre minden becsületes, magyar református embert, ki e paróchiális kör területén lakik, szeretettel meghívunk és elvárunk. Tárty: a szövetség szervezetének, munkaprogramjának megvitatása és a tisztikar megválasztása.

Az újvárosi Leányszövetség az asztalterítési verseny jövedelméből az állami iskolákba járó gyermekeket látta el ruhával és cipővel. Két ízben volt cipő, ruha kiosztás, december 31-én január 3-án. A kiosztásnál jelen voltak Lázár Mártonné és Papp Dezsőné. Összesen 47 gyermek kapott ruhát és cipőt. A felnőttek lisztet és pénzt kaptak.

Ifjúsági ünnepély. Az ifjúsági Otthonban vasárnap este fél 7 órai kezdettel az Uttörök csoportja jó programu ünnepélyt rendez, amelyre mindenkit szeretettel hív meg.

A velencei paróchiális-kör Férfiszövetsége 1932. december 26-án tartotta alakuló közgyűlését a velencei imaházban, a gyülekezeti tagok kevés számú részvételével ugyan, de annál melegebb és bensőségesebb hangulatban s abban a szent bizonyosságban, hogy miként a kicsiny mustármagból idővel terebélyes nagy fa lesz, Isten e kicsiny kezdetből is tud Szentléleknek erejével anyaszentegyházunk építésére nagy dolgokat kihozni. A tisztikar: Kiss Károly lelkész és dr. Oláh Béla iparkamarai ny. titkár kettős elnöksége alatt a következő képen alakult meg: alelnökök: Matkó Benjámín és Barna Sámuel, titkár: Báncsik János, pénztáros: Ujlaky Károly és K. Nagy Lajos, ellenőr: Lehoczky József és Sáhy József. A választmányi tagok megválasztása, erélyesen lefolytatandó taggyűjtés után a későbbi gyűlésre halasztatott. Nagy örömmel vette tudomásul az alakuló közgyűlés dr. Oláh Béla elnök azon bejelentését, mely szerínt a Férfiszövetség kulturális céljaira a maga részéről havi 200 leí, Laczkó Sándor iparkamarai titkár nevében és megbízásából havi 100 leí felajánl.

Kulturodást tartunk velencei kulturterünkben e hó 8-án este fél 7 órai kezdettel. A karácsonyi ünnepek alkalmával előadott s nagy tetszéssel fogadott 3 egyfelvonásos tanuságos kis szindarabot helyszűke miatt sokan nem láthatták meg s a nagy zsúfoltságban a megjelentek sem tudták zavartalanul élvezni, miért is a több oldalról felhangzott kívánságnak engedve, e szindarabokat fogjuk megismételni. Műsor megváltása (5 leí) kötelező.

A réti református Nőszövetség és Férfiszövetség karácsonyi ünnepl játékaíra ünnep első és másodnapján az imaház kulturtermébe összegyűlt közönség nagy elismeréssel adózott az ügyes műkedvelőknek, akik közül különösen kiemelkedett Dézsi Ella, Gáll Piroška, Tóth Irénke, a két Magyar testvér és Kóródy, de jók voltak a többi szereplők is. Mindkét este ünnepl prologót Daróczy Lajos mondott.

Réti Nőszövetségünk „kuruc estjét“ január utolsó vasárnapján tartja, Közreműködők: dr. Tabéry Géza előadással, Daróczy Lajos megnyitóval, Sás Kálmán tárogatóval, Kisspálly János egy kuruc darab megrendezésével.

A szovjet a gazdasági terv mintájára öt éves vallásellenes tervet dolgozott ki. A terv értelmében mindazok a személyek, akik a vallás szolgálatában állanak 1935 május 1-ig maradhatnak Oroszország területén. 1937-től egyetlen templom sem lehet nyitva Oroszországban. Öt év alatt 150 vallásellenes filmet készítenek.

Csüggedtség és leleményesség. Panasz és sirás fogadja az embert mindenfelé az egyházi élet területén is. Itt is csak egy jelszó járja: „A gazdasági válság miatt...“ Pedig legalább az egyházi élet területén kellene hangzania a bizakodó hit szavának. A legveszedelmesebb azonban az, amikor annyira belelovaljuk magunkat a „nehéz viszonyok“ba, hogy csüggedten engedjük le kezelveket — eltekintve néhány kivételtől — fásult csüggedtséggel mondjuk: „nem lehet“, „meg kell adnunk magunkat a sorsunknak“. A mi magyar református öseink láttak szörnyűbb idöket és nyomoruságosabb gazdasági válságot is a mostaninál, amikor Bethlen Gábor idejében emberhúst mértek, amikor népünk „nem lelé honját e hazában“ mégis „semmi sem volt lehetetlen a hívőknek.“ A mai nehéz idöeknek is férfias küzdelemre kell bennünket korbácsolni, leleményességet kell tanulnunk az új viszonyok között — mint ahogy erre csodálatos példát mutat már több gyülekezet. Am kétségkedjünk, de ne essünk kétségbe. A magyar kálvinizmus várja a bizó hit merész és alkotó embereit.

D. K. (Kálv. Szemle.)

Gyűjtsünk előfizetöket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelö-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzökönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradí Református Egyház

Elöfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 leí
Egyes szám ára 4 leí.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emjék-tér 32).

A nagyváradai református egyházközség tagjainak áldozatkészsége az 1932-ik évben.

A) Önkéntes adományok:

I. OLASZIBAN:

Urasztalára 3650, Egyház szükségleteire 1150. Templomfűtésre 800. Orgona-alapra 400, Református Híradónak 6224, Legátusoknak 300, Iskolásgyermekek ebédjére 650, Mártha-Orthonra 3302, Szegényeknek, árvizkárosultaknak adományokból és nőszövetségi kultúrestékből 23,607. Árvaháznak 37,162, együtt: 77,245 Lei, Perselyben Egyháznak (templomban 16,090, Hegyen 1053, október 31-én 394, dec. 31-én 514) = 18,051. Szegényeknek (templomban 9947, nőszövetségi bibliáorákon 3456) = 13,403. Árvaháznak 4598, együtt: 36,052. **Összesen: 113,297 Lei.**

II UJVÁROSON:

Urasztalára 3325, Egyház szükségleteire 800. Templomfűtésre 150, Ósi imaház építésére 250, Egyházi szegényeknek 650, Nőszövetség céljaira 620, Nőszövetség pénztárába befolyt adományok 9870, Árvaháznak 11,028, Szegénygyermek tankönyvére 200, Ifjúsági-Orthonnak 370, Vallásos iratok alapjára 50, Árvizkárosultaknak 1425, Bibliakörök céljaira 12,500, együtt: 41,238 Lei, Perselyben Egyháznak 14,308, Szegényeknek 6220, Árvaháznak 1940, együtt: 22,468. **Összesen: 63,706 Lei.**

A gólyák példát adnak.

A Pistáék házának tetején hatalmas gólyafészek volt. Pista nagyon büszke volt a gólyafészekre. A közmondás szerint, csak jó emberek hajlékára költözik a gólyamadár.

Egy este szokatlan dolog történt a gólyákkal. Amikor Pista felnézett a kémény melletti gólyafészekbe, abban csak egy gólyát látott.

— Ugyan, hol maradhatott a másik gólya?

Vacsora után többször is kifutott az udvarra, hogy felnézzen a gólyákhoz, hátha hazajött a másik gólya is. Azonban mindig csak egy gólyát látott. Harmadnapra megtalálták az elveszett gólyát. Ott feküdt a sekélyvízű patakban — ahonnan a békákat, gyilkokat halászták a gólyák — és nem volt benne élet.

Pisti sírva szaladt haza, hogy elmondja a szomorú hírt.

Óthon még szomorúbb ujság várta.

III. VELENCÉN:

Urasztalára 2865, Egyháznak velencei templom-alapra 330, Egyháznak Tokaji-telepi imaházra 7496, Konfirmáltak biblijájára 554, Református Híradónak 700, Legátusoknak 60, Szegény iskolásgyermekek segélyezésére 3090, Szegényeknek Nőszövetség útján 22,683, Cseléd-Orthonra 450, Nőszövetségnek 3497, Árvaháznak 4284, együtt: 46,009, Perselyben Egyháznak (imaházban 3202, Tokaji telepen 2581 50) = 5783 50, Szegényeknek 4028, Árvaháznak 808, együtt: 10,619 Lei 50 b. **Összesen: 56,628 Lei 50 banf.**

IV. RÉTEN:

Urasztalára 1280, Egyháznak orgonára 17,860, Szegényeknek 2417, Nőszövetségnek 17,388, Árvaháznak 6700, Szegény gyermekek ebédeltetésére 500, Árvizkárosultaknak 1054, Jégkárosultaknak 1014, Tüdőszanatóriumnak 100, Szatmári főgimnáziumnak 200, Magyarpárti ifjúságnak 478, Ujvárosi Ifjúságnak 381, Velencei ifjúságnak 320, Ref. Kör Ifjúságának 465, B. T. C. Ifjúságának (Papp Lajos útján) 300, Egytheologusnak 930, együtt: 51,387, Perselyben Egyháznak 5410, Szegényeknek 6852, együtt: 12,262. **Összesen 63,649 Lei.**

Az adományok végösszege a négy parochiális körben: 297,280 Lei 50 banf.

A fészekben ülő gólya, azóta, hogy a párja elveszett, nem hagyta el a fészket. Kötelességtudóan ült a tojásokon, hogy azok ki ne hűljenek, hogy a bennük ébredező gólyafilókák kikelhessenek. S az elmúlt házom nap óta egyetlenegy falatot sem evett. Már nagyon gyöngye volt és egészen összeesetten ült a fészekben.

— No, ez a szegény gólya is elpusztul. — mondta a Pista édesatyja és ő is szomorúan nézett fel a gólyafészekre, mert sajnálta a hűséges gólyanyát.

— Ó, segítsünk rajta, édesapám! — könyörgött Pista. — Adjunk neki enni!

— Nem lehet azt édes fiám! — mondta Pistának az édesatyja. — Szívesen megtenném, de a gólyák olyan eledellel élnek, amit mi nem adhatunk nekik.

— Mit esznek a gólyák? — kérdezte Pista és csak úgy hulltak a könnyel.

B) Egyházi adóból befolyt:

Olasziban: 139,765 (hátr. 361,215); Ujvároson: 90,434, (hátr. 407,915); Velencén: 60,650, (hátr. 322,361); Réten: 98,565 (hátr. 410,406), **Összesen:** 389,414 Lei (hátralék 1,501,897 Lei).

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A biharpüspöki Nőszövetség adománya. Jótékony Egyesületünk alelnökje: Balajthy Jenőné nagytisztelt asszony kitűnő vezetése alatt álló b-püspöki Nőszövetség, mint minden évben, úgy most is eljuttatta szeretetadományát árvaik részére. Azt hozta, mi a földi jók között legszükségesebb és legáldottabb adomány: a mindennapi kenyeret. Egyben a Nőszövetség megjelent több buzgó tagjának bemutatta Árvaházunkat, személyesen vezette a kedves látogatókat a kis fehér ágyak között a szobákon át. A szeretettel nyújtott adományért hálás köszönetét fejezi ki Árvaházunk vezetősége.

Árvaházunk két növendéke egyik városi családnál járt küldetésben. Az ott időző növendég a két kis fiu láttára szinte önkéntelenül azt kérdezte: „kik ezek a tiszta arcú, helyes kis fiuk?” Ebben az egyszerű kérdésben nemcsak futó megjegyzés, de őszinte és megnyugtató bírálat is rejlik a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület nevelési eljárására. Egyszerűség és szelidség testi és lelki tisztaság, engedelmisség és szeretetre, a szép erények elsajátítására és gyakorlására igyekeznek nevelni a gondjaiba vett gyermekeket. Féljék és szeressék Istent s embertársaikat s tanulják megbecsülni az egyszerű asztalra tett falat kenyeret s éljenek azzal hálaadással. Mi csak köszönjük ez akaratlanul is biztató bírálatot!

Adományok az Árvaháznak:

Biharpüspökiből a Nőszövetség: 25 kgr. liszt, 50 kgr. krumpli és 22 Lei. Balajthy Jenőné dióstészta.

Tárkányból: Ujvárossy Teréz rendezésében tartott műkedvelői előadás jövedelme 300 Lei.

Gondnoknőnél: Józsa Károlyné fél kgr. piros paprika, Tóth Etelka 2 üveg paradicsom,

— Békát, gyikot, gilisztát és hasonlókat.

— Fogok én ezekből annyit, amennyi tíz gólyának is elég lenne! — kiáltott Pista és egyszeribe felszaradtak a könnyel, abbahagyta a sírást.

— Hogy megfognád a békát, gyikot, gilisztát a gólyának, azt hiszem, — mondta Pistának az édesatyja — de hogyan viszed fel neki a háztetőre? És hogyan teszed eléje? A gólya, ha a közelébe megy, azt hiszi, bántani akarod, hogy a tojásait akarod elvenni tőle. Nem is engedne közel magához. Csak nagyobb bajt csinálnál.

— De hát, mit tegyünk? — aggódott Pista.

Amint tanácstalanul és szomorú szívvel álltak az udvaron, néhány gólya repült el a fejük felett. Egyenesen az árva gólya-anyához szálltak. Mindegyik tartott valamit a csőrében. Egyik egy békát, a másik egy gyikot, a harmadik egy kővér gilisztát. Odszálltak a tojásokon ülő éhes gólyához és egymásután a csőrébe adták neki az izes falatokat. Amit meg már nem tudott megenni, azt eléje tették.

Egyházi adókimvetés.

Az 1933. évi egyházi adókimvetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében (Nagy Sándor utca 14 sz. bejárat a Kálvin-nyomdánál) a következő napokon történik, minden nap délelőtt 9—2 óra között:

Rét: 1933. január 17, 18, 19.

Rét hegy: 1933 január 20.

A mai rendkívül sulyos időkre és megpróbáltatásokra tekintettel, hogy iskoláink, intézményeink s ezáltal fajunk fennmaradását erőssé és biztossá tegyük, kérjük hivatásunkat, hogy önkéntes egyházi adó-megajánlásukat, mely az eddig fizetett csekély összegnél kevesebb nem lehet, öntudatos református megérzéssel, az adókimvető bizottság előtt, szóbelleg, vagy írásban, jelzett napokon tegyék meg s mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókimvetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és fajunk állandó erősödését jelentse.

Az áldozatkésztségen alapszik a jövő.

Az Egyház Elnöksége.

ALDOZATKÉSZSÉG.**A) Egyházi célokra:****OLASZIBAN:**

A karácsony előtti gyűjtéshez: Hajdu György 100 Lei.

Nőszövetség szükségleteire: Beregi Julia 150 Lei.

RÉTEN:

Férfiszövetség céljaira: perselypénz a dr. Rosskopf előadásán 200 Lei.

Az újvárosi Nőszövetség 1933. január 19-én csütörtökön délután 4 órakor, a rendes évi beszámoló közgyűlését tartja, melyre a tagokat és az érdeklődőket szeretettel meghívja a titkár.

Külvároson 15-én, vasárnap fél 5 órai kezdettel műsoros szeretetvendégség lesz a külvárosi szegények felségélyezésére. Minden érdeklődőt szíves szeretettel hív és lát az ott működő női bibliakör.

— Meg van mentve a gólyánk! — örvendezett Pista atya.

Pistának még a szája is nyitva maradt, úgy nézte a csodálatos esetet. A többi gólya táplálja az ő szegény, özvegy gólyájukat! Boldogan ugrándozott az udvaron, tapsolt, kiabált.

— Megmarad a gólya-anya! Kikeinek a tojásból a kicsinyek! Lesz továbbra is gólyafészkek, gólyamadár a házuk tetején!

Bizony így történt. Nem pusztult el a kötelességtudó anya-gólya. A szomszéd jó gólyák mindennap pontosan, hűségesen hordták neki az élelmet.

Pista ezután még büszkébb volt a gólyákra. De most már nemcsak az ő gólyáikra, hanem valamenynyire. Hisz olyan jó szomszédoknak bizonyultak a többi gólyák, olyan okosoknak, olyan jószívűeknek és bajban kérés nélkül is segítettek, hogy igazán büszke is lehetett rájuk!

A Református Árvaházi Képes Naptár

1933-iki ávfolyamából közöljük a nagyvárad-i református iparosok névsorát.

(Folytatás.)

Csizmadiák: Ambrus Mihály, Fecske u. 1. Balogh Ferenc, Bethlen-u. 46. Bereczki Sándor, Hosszu-u. 26. Boros Ferenc, Beöthy Ö. u. 53. Birinyi Imre, Magyar-utca 32. Cégény Sándor, Bem-u. 12. Csarkó András, Bem-u. 6. Debreceni Lajos, Tillinkó u. 1. Deczky Sándor, Hattyu-u. 8. Forgó Lajos, Magyar-u. 22. Horváth Lajos, Timár-u. 8. Horváth Sándor, Bethlen u. 15. Incze István, Madár-u. 18. Kovács András, Szacs vay-u. 27. Köteles Gáspár, Bethlen-u. 17. Nagy Imre, Magyar-u. 27. Nagy Endre, Vitéz-u. 58. Nagy Ferenc, Beöthy Ö. u. 66. Nagy Lajos, Szacs vay-u. 49. Szilágyi Lajos, Magyar-u. 35. Tarsoly Lajos, Magyar-utca 34. Tóth Lajos, Madár u. 1. Kutassy Benedek, Bethlen-u. 42. Kutassy Sándor, Bethlen-u. 40. Kiss Ferenc, Agrár-telep 19. Oláh József, Rét u. 25. Sipos János, Füzes-u. 62. Tóth Zsigmond, Rét-u. 27.

Építésszek: Bagdi Sándor, Kórház-u. 43. Hajnal Árpád, Petőfi-u. 1. Kesztyűs János, Uri u. 21. Szűcs István, Ritók-u. 13. Losonczy Bertalan, Jókai u. 26. Major Ferenc, Hármás-u. 9. Almási Ferenc, Beöthy Ö.-u. 29. Széll Árpád, Bunyitaliget 64.

Fakereskedők: Barna Sámuel, Kertész-u. 3. Jeney Rezső, Sztaroveszky-utca 2. Jeney Sándor, Sánc-utca 16.

Fazekas: özv. Kovács Istvánné, Gyér-u. 20 a. Kiss Béla, Közép u. 25.

Festők—mázolók: Agárdi István, Szilgietli-u. 9. Boldizsár Imre, Görbe-u. 3. Kovács Béla, Füzes-u. 45. Kun Sándor, Képler-u. 1. Bálint Mihály, Kolozsvári u. 34. Takács Lajos, Rákóczi-ut 44.

Fényképész: Kállay Géza, Kolozsvári-u. 30. Szabó Dénes, Kert-u. Gyenge Rózika, Szt. János-u. 39. Gyulai Károly, Lengyel-u. 16.

Fegyvermester: Máthé Ferenc, Zöldfa u. 14.

Gyermekkosci készítő: Matta János. Kommendáns-rét 30.

Gubás: Buczi István, Lovas u. 2.

Hentes—mészáros: Czegléd József, Rákóczi-ut. Gulyás János, Széles-u. 35. Tóth Sándor, Kórház-u. 55. Czina Lajos, Hosszu-u. 5. Ecsedi József, Timár-u. 5. Lucskal Gyula, Galamb-u. 3. Molnár Géza, Beöthy Ö.-u. 31. Sipos József, Körös-u. 71. Szentmiklósi István, Szent János u. 37. Széplaki Sándor, Varju-u. 15. Bartuk András, Belgrád-u. 35. Bodnár Béla, Rákóczi-ut 67. Nagy Antal, Hevesi-telep 2. Nagy János, Moşllor 39. Németh Sándor, Belgrád 4. Takács Endre, Széles-u. 18. Veres Károly, Rét u. 1.

Kádár: Halász István, Kert-u. 8.

Kapfafkészítő: Szilágyi Lajos, Magyar-u. 3.

Kárpitosok: Bene Sándor, Perces-u. 9. Jakab Gyula, Fácán-sor 8. Jakab Gyula, Szent János-u. 12. Kovács József, Deák Ferenc-u. 1. Ozsváth Gyula, Pável-u. 8.

Kalaposok: Szabó Gyula, Vágóhídi-telep. Szántal János, Lovas u. 10.

Kályhások: Báthory József, Arany János-u. 4. Báthory Zsigmond, Körös-u. 44. Lévy Lajos, Comsa Dimitru-u. 1. Varga György, Berkovits Ferenc-u. 33.

Kelmefestők: Kem István, Szent János-u. 47-a. Szabó László, Körös-u. 3. Végh Gyula, Lilliom-u. 5.

(Folytatjuk.)

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután fél 6 órakor Sassa Kálmán, délután fél 4 órakor az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) és délután fél 5 órakor (Külvároson (Hattyu u. 35-a) Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szűcs János theologus szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Könyörögjünk azokért a betegekért, akik az Urnál keresnek gyógyulást. Ján. 5, 1—14. Kedd: Könyörögjünk, hogy Isten fiat lehessünk, Ján. 5, 17—29. Szerda: Könyörögjünk, hogy bizonyosságot tehesünk a szeretetről. Ján. 5, 30—42. Csütörtök: Könyörögjünk életünk nagy vágyakozásainak kielégítéséért. Ján. 6, 1—15. Péntek: Könyörögjünk a mindennapi kenyérért. Ján. 6, 22—35. Szombat: Könyörögjünk a mennyei kenyérért. Ján. 6, 47—58.

Az olasz i Nőszövetség folyó hó 22-én este 6 órakor tartja Petőfi-estjét.

Az újvárosi Ref. Férfiszövetség e hó 8-án tartotta második nagygyűlését, amelyen a kerületi alapszabály felolvasása és ismertetése után következett a titkárság megválasztása, mely a következőképpen alakult: Elnökök: Sulyok István püspök, Fazekas Lajos. Alelnökök: Széles Kálmán, Czirják Zsigmond. Titkárok: Papp Lajos, Ertsey Lajos. Pénztáros: Harmathy István. Ellenőrök: Lakatos István, Orbán József. Választmány tagjai: dr. Soós István, Birinyi Imre, id. Varga László, Molnár István, Török Albert, Földessi Imre, Széles András, Cser István, Szabó Sándor, Bereczky László, Zemplényi K. Csekő J. Szakosztályok; hitvédelmi: Czirják Zsigmond, Somogyi Sándor, Veres Mihály, Szabó Sándor, Gyenge Gábor, szociális: Széles Gábor, Nagy Lajos, Jeremiás Lajos. Jámor Lajos. Bóné Béla, Nagy József, kulturális: Ertsey Lajos, Kiss Jenő, Cégény Sándor, Kondor László, Nagy Lajos. Összejövetelüket havonta kétszer, a hó első és harmadik vasárnapján tartják. Az első ilyen összejövetel e hó 15-én, vasárnap délután 4 órakor a Teleky-u. 31. sz. alatti Ifj. Otthon nagy-

termében lesz, amelyre az egyesület minden egyes tagját, valamint minden érdeklődőt szíves szeretettel látnak.

Dr Vasady Béla, a sárospataki theologiai akadémia volt igazgatója, a napokban meglátogatta gyülekezelünket s vasárnap (jan. 8.) Zsid. 13. 14. alapján predikált is az olasz-l templomban, ahol tizenhét évvel ezelőtt konfirmált s ahol tizenhárom évvel ezelőtt az első reformációi emlékbeszédét mondta, mint nyolcad gimnázista. Az ifju tudós szolgálata mély hatást tett a gyülekezetre, amelynek kebeléből indult el egykor az ifju, aki ma a debreceni egyetem egyik theologiai professzora.

Református Jövő. Második száma jelenik meg most vasárnap a „Református Jövő” című ifjúsági lapnak. Nyolc oldalon kéthetenként adja ki az ifjúság ezt a lapot, amit minden református embernek kötelessége támogatni. A lap egy száma 1 leu. Havonta 2 leut mindenki áldozhat az ifjúsági sajtó céljaira. Egész évi előfizetési díja 25 leu. A templomok előtt árusítja az ifjúság.

Velencei ref. Nőszövetségünk évi rendes közgyűlését folyó hó 15 én este fél 7 órakor az Istenisztelet végeztével a kulturteremben fogja megtartani, melyre Nőszövetségünk minden tagját ez uton is meghívjuk és szeretettel várjuk. **Tárgyak:** 1. Az 1932. évi zárszámadás bemutatása. 2. Folyó ügyek (szégyenek kataszterének klgazítása, módosítás az ügykezelésben stb.). 3. Esetleges indítványok, előterjesztések.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, csütörtök délután fél 4 órakor a Hegyén Erdel Gábor házánál, ugyanakkor a Felföldi telepen özv. Fazekas Andrásné házánál.

Réti Férfiszövetségünk ismeretterjesztő Felőadásainak sorozatában kedden este dr Roszkopf Béla ig. főorvos a tuberkolózisról tartott veitőkés előadást. Keámutatott e szörnyű betegség rombolásaira, de felmutatta azokat az eszközöket is, melyeknek segítségével ma már sikeresen lehet védekezni e „pestis” ellen. E rendkívül értékes előadás után, a kiténő előadást sokáig ünnevelte a nagyszámu közönség, kiknek sorában ott láttuk dr Thúry Kálmán főgondnokunkat is, számos presbiterrel együtt. A legközelebbi ismeretterjesztő előadás on Hegedüs Nándor orsz. gyűl. képviselő tart előadást.

Templom a korcsmában . . . A multkoriban a vonaton egyik utitársammal beszélgetve megtudtam, hogy az illetőnek jól menő vendéglője van, lent Szlavóniában, egy Nasice melletti faluban. Most rokon látogatáson volt az egyik bácskai német faluban, ahonnan a családja ugy harminc évvel ezelőtt költözött le Szlavóniába. A beszélgetés során megkérdeztem tőle, hogy vannak-e abban a faluban református magyarok. — Magyarok vannak többen is, —

felelte — de református magyar család csak három van. Ezt onnan tudom, mert ezek, valahányszor református istentiszteletet hoz a pesti rádió, eljönnek hozzám és ott egy külön szobában végig hallgatják az egész istentiszteletet. A legtöbbször ők maguk is együtt énekelnek a rádióval. Mivel ilyenkor nem fogyasztanak semmit, a szobáért, meg a rádióért tíz dinárt fizetnek egy órára. Nagyobb ünnepeken elhozzák a feleségeiket, meg a gyerekeket is. Mondták is már egyesek, hogy ezek a magyarok egész templomot csinálnak a korcsmából. De hát nem ártnak ők avval senkinek. Hosszabb ideig nem tudtam válaszolni az én beszédes utitársam szavaira. Csak néztem erősen kifelé az ablakon át a ködös, borongó őszi tájra s vigyáztam, hogy szememből ki ne buggyanjon a könny, ami a torkomat, a szívemet szorongatta. S közben arra gondoltam, milyen jó is, hogy feltalálták a rádiót, hogy ma már a legtávolabbi falvakban is, még a vendéglőkben is van rádió s a füstös korcsnák kis kerek asztalainál lent Szlavóniában, fent Csehoslovákiában, Romániában, Ausztriában: Itt valahol, ott valahol. Három magyar összehajol s együtt énekl a budapesti gyülekezettel: „Tebenned bízunk eleitől fogva! . . .

N. L. Kálo. Szemle.

Tanulónak ajánlkozik 16 éves református, egészséges, igen ügyes falusi flu. Ki szegődtené be tanulónak? Bővebbet az Ifjúsági Otthonban, Teleky-u. 31. sz. alatt.

10 hónapos leánygyermekét örökbe adná egy munkanélküli család. Felvilágosítást ad az olasz-l lelkészi hivatal.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legköltségteljebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradí Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Leu
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A nagyváradí Református Árvaházat

nagy áldozatokkal fenntartó Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesületet arra indítják a magyar családok egyetemes gazdasági leromlása, általános szegénysége, az elviselhetetlen terhek, a megélhetési nehézségek, amelyek alatt egyformán szenvedő iparos és kereskedő, üzemtulajdonos és mezőgazdasági termelő, munkaadó és munkás, legyen az szellemi vagy testi munkával foglalkozó, hogy a régen szokott február 2-iki mulatságot az idén se rendezze meg. Tészi ezt annak megfontolásával, hogy a közönség fokozott kiadásai mellett begyűlő báli jövedelem legnagyobb részét az állami adó és a rendezési költségek felémészték és így a kitűzött célra csak aránylag csekély összeg jutna a közönség áldozatkész adományából.

Mivel azonban az árvák eltartásáról, ruházásáról valahogyan gondoskodni kell, azzal a kéréssel fordul a Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egylet a Református Árvaház jótévedőjéhez, hogy az idén se vonják meg segítségüket az árváktól, hanem adományaikat az 1933. február 2-ának megváltása címén a kibocsátott kérés levelekhez mellékelte borítékban (akár

A nehéz négykrajcáros.

Balázs bácsi arany óraláncán egy régi négykrajcáros filtyegett.

Vajjon miért viseli ezt a régi pénzdarabot a gazdag Balázs bácsi? Hiszen ő gyémántot is akaszkodhatna a láncára. Sokszor töprengtünk rajta gyerekkorunkkal.

Egy szép nyári estén letelepedtünk a lugasban Balázs bácsi köré. Balázs bácsi ekkor mesélni kezdett: — Hej, gyerekek, a ti Balázs bátyátok édesapjának nem volt ám arany óralánc! A zsebében nem sok négykrajcáros csörgött. Pedig szüksége lett volna rá, mert mindennap tíz gyerek kért enni az asztalnál.

Szegény asztalosmester volt az én édesapám. Sokat dolgozott, mégis keveset keresett. Mi, gyerekek, meztelán szaladgáltunk nyaranta a jó meleg porban, Pirosak és erősek voltunk. De holmi nyalánkságra sohasem kaptunk egy krajcárt sem.

Én bizony, mi tőrés-tagadás, nem voltam megelégedve a sorsommal. Szerettem volna legalább egyszer egy krajcárra szert tenni, hogy vehessek rajta, amit akarok. Gondoltam magamban: rögtön vennék

a református templomok árvaházi perselyébe helyezés, akár a lelkészi hivatalokba beküldés útján) bál nélkül is eljuttatni sziveskedjenek a Református Árvaház javára. Az adományokat hírlapilag nyugtázza.

„Aki egy kis gyermeket befogad az én nevemben, engem fogad be.“ Máté ev. 18 5.

A Református Árvaházi Képes Naptár

1933-iki évfolyamából közöljük a nagyváradí református iparosok névsorát.

(Folytatás és vége.)

Kereskedők: Apolló fűszer, csemege és kávékülönlegességek, Rákóczi-ut 67. Asztalos Károly, Luk. Gy.-utca 50. Balogh János, Rimánóczy-u. 4. Csász József, Lukács Gy.-u. 2 a. Fekete László, Szent János-utca 46. Hajnal József, Lukács Gy.-u. 33. Torjai Károly, Rákóczi-ut 49. Tóth György, Pál-u. 24. Tóth Ferenc, Karácsonyi Mihály, Vámház-u. 2-a. Bodó Zsigmond, Belgrád-u. 25. Boros László, Ferenc-u. 2. Domokos Sándor, Halász-u. 29. Földessy István, Törkőmérő 4, Felvinczy József, Ősűtul 53. Mészáros Sándor, Törkőmérő 35. Milye Lajos, Széles utca 26

pirosnyelű bicskát, tarka lovat, bőrlabdát és egy marék cukrot. Ezekre vágytam abban az időben. Azt hittem, hogyha egy krajcárt lenék, mind megvehetném rajta.

De nem kedvezett a szerencse. A mi kis falunkban, úgy látszik, senkinek sem volt elveszteni való krajcárja. Legalább én sohasem találtam egyet sem.

De egyszer nagy dolog történt. Édesapám egy zsebkendő pénzt hozott haza. Valami nagy fizetést kapott meg és csupa négykrajcárosokban. Klóntította az asztalra. A testvéreim nem voltak otthon. Ezért most az egyszer megengedte, hogy pénzzel játszam. Széjjelraktam a négykrajcárosokat egymás mellé. Beborítottam velük az asztalt. Azután hosszú sorban állítottam fel őket egymással szemben, mintha katonák lettek volna. Csillagot, falut és tornyot építettem belőlük.

Végre rám szólt édesapám, hogy sörörjem a pénzt egy zacskóba. Bule is sörörtem. De az utolsó darab a markomban maradt. Onnan a zsebembe csuszott. Azt gondoltam, hogyha ezt az egyet is beleteszem a zacskóba, azzal már az a nagy rakás pénz nem lesz nagyobb. Én meg milyen gazdag lehetnék ezzel az egy darab négykrajcárossal! Azzal a zacskót

Oláh Sándor, Dorongos-oldal 1. **Sebesi Károly** (bőr), Széles-u. 8. **Szűcs János**, Szőlőtelep 8. **András Gusztáv**, Kolozsvári-utca.

Kertészek: **Czira Kálmán**, Bémer-tér. **Érös József**, Franklin-u. 70. **Tordai Lajos**, Velencepart 1 a. **Széles Sándor**, Hármás-u. 5.

Kerékgyártó: **Papp Sándor**, Halász-u. 6.

Kocsifényező: **Kecskeméthy László**, Sztaroveszky-u. 29. **Ferenczy Károly**, Tisza Kálmán-tér.

Kovácsok: **Hatvani Sándor**, Templom-utca 21.

Kiss Ferenc, Ősüli 14.

Könyvnyomda: **Kálvin** könyvnyomda, tankönyv, és hivatalos iskolai nyomtatványraktár, **Nagy Sándor**-utca 14.

Kőművesek: **Kovács Lajos**, Bém-u. 8. **Lele Károly**, Szőlőtelep 9. **Mogyorósi János**, Agrár-telep. **Nyéki József**, Halász-u. 4. **Papp József**, Rét-u. 8.

Kötélverő: **Balog János**, Erzsébetliget-utca 19.

Kövező: **Renner János**, Téglavető-u. 42.

Lakatosok: **Bartha Zoltán**, Huszár-u. 14. **Cser István**, Bém-u. 3. **Dandé Lajos**, Vitéz-u. 42. **Nyerges Sándor**, Komendáns-rét. **Széles Gyula**, Teleky-u. 62. **Török Sándor**, Damjanics-u. 3. **Tóth Lajos**, Halász-utca 20.

Mechanikusok: **Tóth Kálmán**, Szent János-u. 42. **Nagy Kálmán**, Sztaroveszky-u. 21.

Mérlegkészítő: **Kovács Gyula**, Váradi Zs. u. 11.

Órás—Ékszerész: **Pataky András**, Szilágyi Géza utca, Rákóczi-ut.

Pék: **Fazekas József**, Beöthy Ödön-utca 52.

Szabók: **Cséki Kálmán**, Görbe-u. 2. **Nagy P. István**, Rákóczi-ut 25. **Szalay Dezső**, Uri-u. 9. **Szűcs László**, **Nagy Sándor**-u. 4. **Varga Mihály**, Szaniszló-u. 47. **Biró László**, Teleky-u. 4. **Kovács József**, Liget-u. 9. **Papp János**, Hármás-u. 17. **Berecki János**, Széles-utca 46. **Domján Lajos**, Agrár-telep 8.

Szabók (női): **Tolvaj Gyula**, Uri-u. 23-a. **Köteles Sándor**, Temető-u. 14. **Szabó Lajos**, Fűzes-utca 41.

Szifgyártó: **Badar Benjámio**, Rákóczi-ut.

Szítás: **Vasadi Ferenc**, Hattyu-u. 4.

Szűcsök: **Lakatos István**, Kórház u. 27. **Orbán József**, Pece-u. 48.

Timár: **Nagy József**, Vitéz-u. 3.

Varrónő (fehérmű): **Kiss Róza**, Bethlen-u. 40.

Vendéglős—Szállodás: **Balog Zsigmond**, Velencepart 23. **Borsi Géza**, **Szent János**-u. 7. **Balaskó Ferenc**, **Szent János**-u. 27. **Fülöp István**, Rákóczi-ut 63. **Nagy Lajos**, Körös-u. 5. **Szűcs Józsefné**, Lilliom-u. 1. **Szűgyi Józsefné**, Vitéz-u. 28. **Jámbor Lajos** (bodega), Teleky-u. 4. **Huszár István**, str. Ősüli 53. **Lepizsán Károly**, Barak-telep. **Rozsnyai János**, Erzsébetliget 10. **Valki Imre**, Moşilor 43.

Villanyszerelők: **Czeglédy Károly**, Ritók-u. 3. **Fekete István**, Bunyitay-liget 28. **Kövér Dezső**, Péter-utca 10. **Czakó Lajos**, Timár-u. 9. **Mocsári Sándor**, Szt László-tér 1. **Nagy Ferenc**, Komendáns-rét, **Ócsai Zsigmond**, Kert-u. 4. **Lőkös Béla** (bádogos szakma is) Izvorului 33. **Nagy Mihály**, Rét-u. 24.

Vízvezeték-szerelők: **Szllvásy János**, Péter-u. 16. **Koroknai András**, Kolozsvári-u. 34.

A Naptár nemcsak a nagyváradi, hanem egyházkerületünk más nagyobb gyülekezetében lakó szellemi és ipari munkások névtárát is közli, s már ezért is méltó arra, hogy egyetlen református családból se hiányozzék.

A Gusztáv Adolf Egylet centennáriuma alkalmából 1.162.684 RM. gyűlt be, melyből 100.000 Márkás (kb. 4 millió lei) a lengyelországi szórványok céljaira fordítanak.

bekötöttem. Átadtam édesapámnak és kisurrantam az ajtón.

Egyenesen a boltba vágtattam. Az uton mind végig rajta tartottam a kezemet a zsebemben és egyre tapogattam.

Minden gondolkodás nélkül toppantam be a boltba. Ott igen sokan voltak. Én félreáltam. Gondoltam: amíg váraokoznom kell, kiválasztom, hogy mit vegyek.

A bolt alacsony és sötét volt, telerakva polccal, hordóval, zsákkal és százféle portékával.

A boltosné egy összetöprödött vén anyóka volt. Az volt a szokása, hogy szomorú éneklő hangon mondogatta mindig, hogy kinek mit ad.

Patakné sőt kért hét krajcárért.

— Hét krajcárért sőt... hét krajcárért sőt... hét krajcárért sóót — mondogatta a boltosné.

Amikor aztán nagysokára kiadta a kezéből, Lábas Pista került sorra. Ő két krajcárért pipaszárat vett az apjának. A boltosné rákezdte:

— Két krajcárért pipaszárat... két krajcárért pipaszárat... két krajcárért pipaszárat...

Ezalatt csodálatos dolog történt velem. A négykrajcáros eleinte csak meghúzta magát a markomban. De egyszer csak kezdett nagyon nehéz lenni.

Ez gondolkodóba ejtett s minél tovább gondolkoztam annál nehezebb lett a négykrajcáros. Az arcom égett. A négykrajcáros meg egyre nehezebb lett. Már fájt a kezem, a karom, a vállam, a hátam, a fejem. De legjobban fájt a szívem.

Már éppen rám került volna a sor. Még csak egy leány volt előttem. Am ekkor úgy megijedtem, hogy — usgyé! — kiszaladtam a boltból s meg sem álltam hazáig.

Berohantam a szobába. Odarohantam az édesapámhoz és sirva tettem tenyerébe a négykrajcárrost. Nem tudtam szólni egy szót sem. De ő kitalált mindent.

— Miért hoztad vissza? — kérdezte komolyan.

— Mert nagyon nehéz... — zokogtam.

Ekkor aztán így szólított hozzám édesapám:

— Ez a négykrajcáros tied lesz! Órzd meg és emlékezzél vissza mindig a mai napra! Jusson eszedbe mindnkor, hogy milyen nehéz az ilyen négykrajcáros!

— Hát flaim, — végezte beszédét Balázs bácsi — így jutott hozzám a négykrajcáros, hogy örökre nyomja a lelkemet! Megmutatta a becsületes, szorgalmas élet ösvényét, amelyen egész életemben jártam.

Móricz Zsigmond.

A Nagyvárad-Olaszi-i Református Nőszövetség folyó évi január hó 22-én vasárnap délután 6 órakor a leánygimnázium dísztermében tartja *műsoros kulturünnepélyét*, melyre a testvér nőszövetségi tagokat, híveinket s az ifjúságot szeretettel meghívja. — Műsor:

1. Nyitány. Előadja: az Erkel-zenekar.
2. Előadást tart Petőfi Sándorról: C. Bodnár Mária írónő.
3. Petőfi a Hortobágyon. Melodráma. Előadja: Kovács Józsefné, zongorán kíséri: Harsányi Anna.
4. Részlet „Az apostol”-ból és más Petőfi-költemények. Előadja: Kovács Lászlóné.
5. Wicniawsky: Legenda. Hubay: Csárda-jelenet. Hegedűszóló. Játssza: Nesselovszkyné Ambrózy Irén. Zongorán kíséri: Maczalik Gabriella, zongoraművész.

Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a szegények segélyezésére köszönettel fogad a Nőszövetség.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Árvaháznak febr. 2. megváltása címén: Református Kör 200, Szénássy Gyula (vizmütelep) 100 Lej.

Szegényeknek: Szénássy Gyula 50 Lej.

UJVÁROSON:

Templomfűtésre: özv. Molitoriszné 40 Lej.
Egyház céljaira: Bóné Béla 100 Lej.

RÉTEN:

Orgonára: Kiss Balázs 100 Lej.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, délután fél 6 órakor Sulyok István, délután fél 4 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) és délután fél 5 órakor (Külvároson (Hattyu u. 35-a) Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szücs István.

Réten: délelőtt 10 órakor Szücs János theologus, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgálat.

Esteli órákon: Hétfő: Könyörögjünk hitért rögjünk, hogy ne látszat után, hanem igaz itélettel ítéljünk. Ján. 7, 10—24. Szerda: Könyörögjünk azokért, akik hitök miatt veszedelembé kerülnek. Ján. 7, 28—38. Csütörtök: Könyörögjünk, hogy a Krisztus ellen hadakozók értelmét világosítsa meg az Ur. János 7, 40—53. Péntek: Könyörögjünk megbocsátó szeretetért. Ján. 8, 1—11. Szombat: Könyörögjünk az élet világosságáért. János 8, 12—20.

Az olasz i presbiterek heti bibliaóráját (minden csütörtökön este 7—8) a lelkészi irodából az internátusi épületbe Béres Károly volt könyvesboltjába tettük át s ezután ott tartjuk meg a férfiszövetség tagjaival közösen.

Az olasz i férfiszövetség alakuló közgyűlését az előértekezlet január 29. (vasárnap) délelőttre, az istentisztelet utánra tűzte ki.

Velencei Református Nőszövetségünk folyó évi január hó 15-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen éneklés és felügyelő lelkész imádsága után Kiss Károlyné elnökölt Isten megsegítő kegyelméről hálásan emlékező s a további kitartó munkásságra és szeretetteljes összetartásra buzdító szavakkal nyitja meg a gyűlést. Matkó Mária titkárnő gondosan összeállított titkári jelentése Nőszövetségünk minden irányu működésének hí képét, Molnár Gyözőné pénztárosnő pedig munkánk anyagi eredményét tárta a mostani nehéz viszonyok között valóban megnyugtató számadatokban a közgyűlés elé. A közgyűlés az 53,057 lei bevételt és 43,669 lei kiadást feltüntető és minden pontjában helyesnek és okmányolttnk talált számadást örömmel vette tudomásul. Jóleső érzéssel állapítja meg, hogy bár a gazdasági leromlás a lefolyt évben nagy mértékben fokozódott, mégis úgy a szegényeink segélyezésére fordított összeg, mint a közvetlen egyházi, kulturális és szociális célokra fordított kiadások a múlt évihez képest növekedést mutatnak. Szegények segélyezésére fordított a Nőszövetség 22,858 leit, a Tokaji-telepi imaház vételárának törlesztésére 7496 leit, kulturális és szociális irányu célokra (Ref. Híradó, cselédotthon, könyvszegély) 3840 leit. Kulturterem felszerelésére (zongorajavítás, kályha, villanszerelés stb.) 7991 leit. A választmányi gyűlés által tervezett jövő évi munkaprogramm megbeszélése és elfogadása után a XC. zsoltár 1. versének eléneklésével zárult a közgyűlés.

A budapesti egyházmegye múlt évi október hó 5-én tartott rendes közgyűlésén a többek a következő határozatokat hozta: 1. Az egyh. megyei közgyűlés fegyelmi büntetés terhe alatt kötelezte mindazon egyházközségek presbitériumait, ahol még vasárnapi iskola nincs, hogy azt három hónapon belül életre hívják. 2. Kötelezővé tette a közgyűlés minden gyülekezetben az ifjúsági szervezetek legteljesebb kiépítését, hogy az ifjúság lelki, szellemi és testi kulturáját az egyház kebelén belül kifejleszthesse és ezáltal számára az ő református keresztyén anyaszentegyháza nélkülözhetetlenné válják. 3. Elrendelte a közgyűlés minden gyülekezetben az iratterjesztés és gyülekezeti lap bevezetését. 4. Azokban a gyülekezetekben, ahol még bevezetve nincsenek a rendszeres bibliaórák és családi ábítatok tartása rendeltileg előírja azoknak a bevezetését, nemkülönben a szegénygondozás megszervezését is. 5. Elrendelte a közgyűlés, hogy minden gyülekezetben a református

napon kívül egy körzetkonferencia tartassék minden esztendőben, még pedig oly módon, hogy az egyikben presbiteri, a másikban gyülekezeti, a harmadikban fiu vagy leány ifjúsági körzetkonferencia legyen. A mi nagyváradi egyházközségünkben — Isten dicsőségére — mindezek már évek óta működésben vannak.

Skóciában 100 esztendővel ezelőtt gyűjtöttek pogánymisszióra. Az eredmény 1240 font volt, 1931-ben pedig 397,221 font volt.

A magyar református diákok Soli Deo Gloria szövetsége, a múlt évben, augusztus 3—21. napjain megrendezte erdélyi tanulmány utját. Utirányuk volt: Belgrádon keresztül Bukarest, Sinaja, Brassó, Sepsiszentgyörgy, Gyergyószentmiklós, Marosvásárhely, Szováta, Marosujvár, Kolozsvár, Kőrösfő, Bánffy-hunyad és Nagyváradon keresztül haza Budapestre, önként értetődik, hogy mindenütt a természeti és egyéb nevezetességek, mint a Szent-Anna tava, Gyilkostó, fürdők stb. meglekintésével. A tanulmány uton 32-en vettek részt. A kiránduló csoport utjának előkészítő és egyéb mindennemű munkálatait a kolozsvári Ifjúsági Keresztyén Egyesület végezte.

Magyarország lakosságának felekezeti megoszlása. Az 1930. évi népszámlálás szerint az ország lakosságából rkat. 5,634,000, gör. kat. 201,000, református 1,813,000, evangélikus 534,000, gör. kel. 40,000, izr. 445,000. Az utolsó 10 évben a r. katolikusok növekedése 10 százalék, a gör. katolikusoké 15 százalék, a reformátusok 8,5 százalék és az evangélikusoké 7 százalék. Viszont a gör. keletiek száma 22 százalékkal apadt. Igen nagy mértékben csökkent az izraeliták száma: 29,000 lélekkel.

A lelki sirások bűnhődése. A délamerikai Peruban azt a szerzőt, aki erkölcstelen irodalmi terméket ír, azzal büntetik, hogy köteles 1500 példány előállítására árának birságként való megfizetésére. Ha pedig erre nem képes, a temetőben kell sirás kényszermunkát végeznie egy negyedévig.

Németországban 6 millió munkanélküli van, Ez az összlakosság 8,7% a Romániában a statisztika 0,3%-ot tüntet fel.

Az amerikai egyházak szövetsége érdekes statisztikai adatokat közöl az egyházi adományok csökkenéséről: míg az egyháztagok jövedelme átlag 20 százalékkal csökkent, az adományok csak 6,5 százalékkal kevesebbek. A baptista egyház adományaival 21 százalékkal növekedtek. A methodista püspöki egyházban volt a legnagyobb az adományok csökkenése (13,7 százalék). Az Egyesült Államokban a múlt évben 600 millió dollár (kb. 102 milliárd lei) adomány gyűlt egyházi célra.

Az olasz fennhatóság alatt élő németek olasz iskolákba kénytelenek járni börtönbüntetés terhe alatt.

Német alkohol óra. Ismeretes, hogy milyen lakásinség és egyéb nyomoruság van Németországban. És mégis: öt perc alatt 45,000 Márka értékű italt

isznak meg (180,000 Lei). Ebből a pénzből 3 családnak lehetne ott házat építeni.

Egy német újság szerint a kommunista szak-szervezet 175 német gyermeket küld Oroszországba 2 hónapi tartózkodásra, hogy az ottani viszonyokkal megismerkedjenek. Hogy fognak ezek visszatérni!

Az évszázadokkal ezelőtti szokásos cserekereskedés ujult meg Amerikában, Egyes városokban az egyetemi hallgatók vagonszámra szállították a burgonyát és gyapotot tandíj és ellátási költségekre.

Lengyelországnak a német kisebbséggel szemben való kultúraellenes hatalmaskodása miatt zug a német sajtó. Volhiniaiban 80 iskolát zártak be, amelyben 3000 tanuló járt. A német kisebbség a népszövetségénel tiltakozott e megsemmisítő politika ellen. Az emlékiratban utaltak arra, hogy csak Dirschan és Konitz-ban 350 gyermek van németnyelvű oktatás nélkül. A német gyermekek százalt sujtaná ez a rendelet, amely a lojalitást nélkülözi.

Japánban az utóbbi időben erősen dolgoznak a keleti misszionáriusok. Hogy a Bibliát a leggyorsabban és legolcsóbban terjeszthessék, igénybe vették a legmodernebb módszereket. Japán lapokban drága pénzért hirdetési díjért folytatásokban közlik a Bibliát. Napi folytatásokban közlik ezek a lapok az evangéliumokat és rengeteget keresnek rajta, mert a folytatások hosszúak és miután a Bibliát hirdetési szövegnek tekintik, soronként fizettetik meg.

Tanulónak ajánkozik 16 éves református, egészséges, igen ügyes falusi fiu. Ki szegődtené be tanulónak? Bővebbet az Ifjúsági Otthonban, Teleky-u. 31. sz. alatt.

10 hónapos leánygyermekét örökbe adná egy munkanélküli család. Felvilágosítást ad az olasz-ilelkeszi hivatal.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Isten szava hozzánk a múlt év statisztikai adataiban.

I.

Azok a számok, amelyek egy esztendő képét állítják elénk, nem pusztán számjegyek; azokban is Isten szava szól hozzánk. Évekkel ezelőtt a mostani cím alatt vettük tárgyítás alá egyházunk népmozgalmi adatait. Akkor a születések állandó apadásában ke-restítek és találtuk meg Isten üzenetét, figyelmeztetését a mai nemzedékhez.

A születések apadásánál azonban döbbenetesebb, hogy egyházközösségünkben a törvénytelen szülöttek száma évről-évre magas: így, pl. 1928-ban (338 közül) 95, 1929-ben (315 közül) 83, 1930-ban (306 közül) 72, 1931-ben (350 közül) 102 és 1932-ben (298 közül) 89, azaz a múlt évben a születések 30 százaléka! Városrészenként ez az arányszám így mutatkozik: Ujvároson 22 százalék, Velencén 28 százalék, Réten 30 százalék, Olasziban 40 százalék. Ujvároson a régi iparos, Velencén a régi gazdálkodó, Réten a régi vasuti, postaaltisztai családok tiszta családi életének hatását mutatják az alacsonyabb arányszámok; Olasziban sajnos, a megapadt számú régi családokban alig van születés, annál több a szüldében (bábaképző-intézetben), ahonnét már ez év első három hetében is négy törvénytelen szülöttet hoztak keresztelni.

Egyházunk ifjúsági munkájának multjából.

Mikor úgy a középiskolába járó, mint iparos tanulóink, úgy fiatalok, mint leányaink között bátor lendülettel, szép eredménnyel folyik az Istennek tetsző munka, e munka kezdetének ösmertetése céljából közöljük Csorja Gyula volt nagyváradi s. lelkész, jelenleg szörcei lelkész leveléből a következő közérdekű sorokat:

... A nagyváradi egyházban — példaadólag — nagyon szépen haladt előre és fejlődött az ifjak nevelése kiváló, Istentől arra predestinált egyének irányítása és vezetése mellett már korábbi időtől kezdve, de csak a középiskolai ifjak között. Az egyház helyzete azonban ennél többet kívánt.

A „Református Kör” kebelében megalakult a „Ref. Legényegylet” és 1925. február 5-től kezdve minden csütörtökön este 8 órakor összegyűlt a Kör egyik helyiségében vallásos keretek között mozgó és világnézeti kérdésekről szóló vitaestélyekre. Tagjai

Ha a baj okait keressük, akkor egyik okát a vadházasságokban találjuk, amelyeknek száma Várad területén az utóbbi tízesztendőben felette megnövekedett. Mikor az ilyen vadházasságban élőket felhívjuk, hogy gyermekük jövődjé érdekében viszonyukat törvényesítsék, sokan cinikus választ adnak; szinte azt mondják: tartsa szerencséjének az egyház, hogy felküldték a gyermeket megkeresztelni! Ahol a jó szóra jó szó a felelet, megdöbbenve állapítjuk meg a beszélgetés során, hogy csaknem legyőzhetetlen akadályok merednek a szülők házasságkötése elé. Egyik nem tud elválni régi házastársától; másik az iratok (állampolgársági, születési bizonylat) beszerzésén fáradozik eredménytelenül. Lelkészi hivatalaink készséggel állanak ezeknek a jószándéku embereknek szolgálatjára, hogy az okmányokat pl. az utódállamokból beszerezzük. De milyen fájdalmas tapasztalni az erkölcsi felfogásnak azt a súlyedését, amely ebben a törvénytelen együttélésben már semmi bűnt nem lát.

A legfájdalmasabb és legdöbbenetesebb azonban az, hogy a törvénytelen szülöttek nagyobb részben fiatal cselédleányok gyermeke, akiket a város rontott meg.

Mi már régen küzdünk a faluról városba özönlő leányok megmentéséért. Több mint tíz éve, hogy éppen öregeink vezettük be a vasárnap-esti istentiszteletet,

voltak: Széles Kálmán, Forgó Lajos, Széles Gábor, Széles András, Nagy Géza, ifj. Nagy P. István, Domokos Károly, Kiss Béla, Fráter Géza, Melcher Jenő, Kasoly Sándor, Nosz Andor, Szűcs János, Láncri Tibor, Varga György, Hegedűs Zoltán, Ujfalu László, Szabó Gyula, Örömi Sándor. Az összejövetelek mindig egyházi énekkel és bibliaolvasással kezdődtek s rajtuk a tagokon és a mindenkorli előadókon kívül legtöbbször megjelentek Csernák Béla és Varga Gedeon lelkész urak. Előadásokat tartottak: dr Schilling Árpád orvosi kérdéssről, Nosz Gusztáv két esetben magy. irodalmi kérdéssről (egyszer éppen „Az ember tragédiájá”-ról.) Báthory Ferenc keresk. isk. tanár a finn néppel vonatkozásban, Széles Kálmán két esetben a képzőművészet történetéből és én 4 esetben: „Mi a célunk?” (megnyitó előadás), „Legjobb könyveink”, „Vallás és kultúra”, „Vallás és tudomány” címek alatt. E két utóbbi dr Makkai „A vallás az emberiség életében” című munkája alapján. Megállapított és bevett szokás volt,

mert csak akkor tudnak templomba jönni. Jönnek is szép számmal. Megszerveztük a cselédleányok bibliakörét: a Márta-kört, hogy legyen hol eltölteni vasárnap délutánjokat. Nőszövetségünk tagjai, egyik al-elnöknök az igaz szeretet melegével gondozzák őket. Lelkipásztori munkánk között állg van, ami nagyobb örömet szerezne annál, mikor együtt látjuk ezeket az ország különböző vidékeiről, még messze székelyföldről is ide hányódott-vetődött leányokat, tiszta levegőben, tiszta örömeiket keresve, énekkel és imádsággal ajkukon. Micsoda kedves karácsony-estén találkoztak pl. csak a legközelebbi ünnepen is ezekkel a derék leányokkal nőszövetségünk asszonyai?!

De a nagyobb részök hol van? Elynellk őket a mozik, az utca, az alacsony mulatóhelyek. Milyen sokan hullanak bele a szennybe! Mint elesett lelkek aztán haza se mernek menni többé falujukba, a szülei házba.

Pedig bukásukért felelősök a szülők is, ha elmulasztották leányuk sorsát állandóan figyelemmel kíséreni, felette még a távolból is szeretettel örködni.

Felelősök a gyülekezetek, amelyek kebeléből kijöttek, de amelyek nem értesítették a városi lelkész hivatalt, hogy gondjába vennék az idegenből felérkezettüket. Az öt utolsó év alatt alig egy két lelkész hivatal jelentette nekünk, hogy N.N. leányzó itt szolgál; fel is kerestük azokat, hogy bekapcsoljuk őket a Márta-körbe.

Felelősök a gazdák, akiket már sokszor kérvértünk, hogy református cselédleányaikat küldjék fel ünnepek délutánjain a Márta-körbe (az Árvaház munkaszobájába). Kérő szavunkat alig néhányan hallgatták meg, pedig egyik gazda sem felelhet Kalnall Istennek, ha számolnia kell cselédje erkölcsi tisztaságáért: avagy őrizője vagyok-e én az én atyámfianak?

Felelősök vagyunk valamennyien mi is, akik az

hogyminden második héten vallásos tárgyú volt a témánk...

... Igy aztán nem talált készületlenül az ifjusági ügyek lelkes pártfogójának, dr Szeghalmy Sándor urnak egy 1925. év elején tartott presbitéri ülésen tett azon indítványa, hogy parochiális köröknként megalkotandók az iparos tanonc ifjak bibliaköre. Az olasz-i csoport szervezésével és vezetésével én bizattam meg. Először bizony nehezen, de végre mégis sikerült lelkes iparos presbitereink közbenjárásával a munka rendszeres beindítása. Minden héten kedden este 8 órakor összegyűlt a kistanácsteremben egy kis csoport, névszerint: Viktor József, Rostás István, Görbe József, Nagy János, Sipos József Báthori Sándor, Bondár Lajos, Réti János, Muszka János, Tarsoly Ferenc, Jámbor László, Komocsai Imre és Seres György, akik biblia és énekeskönyvvel kezükben elkötelezték magukat J. Kr. jó vitézei sorába. A bibliaóra végeztével megbeszélés és egy-egy szavalt következett, iparos presbitereink hűségesen felügyeltek a rendre, buzdították az ifjakat a szorgalmas látogatásra. Teljesség kedvéért hadd álljon itt az ő nevek is: Szabó Károly, Szilágyi Géza, Béres Károly, Agárdi István, Hajnal József, Szilvási János...

Urnak nagyváradi református gyülekezetében élünk, munkálkodunk, nő- és férfiszövetségek, presbiterek és pásztorok; s a felelőségnek ez az érzete indítson munkára mindnyájunkat, hogy minden tőlünk telhető megtegyünk egyházunk és népünk testét-lelkét tisztító e nagy betegség orvoslására. Isten igéjével és imádsággal szálljunk szembe a paráznság ördögével, amely szerte jár, keresvén, akik elnyeljen.

A Nagyváradi-olasz i Nőszövetség felterjesztésére a bihari egyházmegye Nőszövetségének 1932. évi közgyűlése foglalkozott ez égető kérdéssel; s ez ügyben megkeresni határozta az érmelléki és nagyszalontai egyházmegyék nőszövetségeit is, mert a veszedelem legyőzése csak az erők egyesítése útján lehetséges.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

(II. Kor. VIII. r. 2-4. v.)

A „Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület” az elmúlt 1932-ik esztendőben 36.000 Lei összeget fordított a négy parochiális-kör szegényeinek segélyezésére. Valósággal „falatja felét” nyújtotta a nyomoruság enyhítésére akkor, mikor jövedelmi forrásaik megszűntek, mikor tőkéje kamatait elvesztette, mikor maga sem tudta: honnan s miből adja, csak azt érezte, hogy adnia kell, mert egyre hangosabban, egyre szivbemarkolóbban hangzott felé e szó: „Adjatok! Adjatok!” A rideg számok most kérlelhetetlen valósággal tárták fel az igazságot, hogy e segélyösszeget Jótékony Egyesületünk adta, kiszakította eddig érintetlenül megőrzött tőkéjéből.

Nem sorvadna-e el az az édesanya, aki egyszerre öt gyermeket táplálna emlőjén, mikor az ő táplálkozása is nagyon fogyatékos és hiányos?

A szegények segélyezését a presbitérium a nőszövetségek gondjaiba tette le, az Egyesületnek ma nehéz gondját, súlyos feladatát képezi az egyetlen gyermeknek az árvaháznak fenntartása.

A csapásos év termése oly szűkös volt ország-szerte, hogy a vidéki „jókedvű adakozóink” legtöbbször mezei terménye legkisebb százalékát sem tudta, legjobb szándéka, legjobb érzése dacára sem áldozatul hozni az árvaháznak.

Ez indította Jótékony Egyesületünket, hogy odaforduljon most is e város magyar protestáns, református társadalmának nemes szívéhez, odaforduljon számozott borítékba zárt kérelmével: juttassák el egy farsangi mulatság önként megszabott megváltási összegét az egész egyházkerületben egyedül álló szeretetintézményünknek, krisztusi munkát végző, magasztos feladatát hiven teljesíteni törekvő: református árvaházunknak!

Pál apostol azt írja a Korinthusbell gyülekezetnek a fent idézett versekben: „a nyomoruság sok próbái közt is, bőséges az ő örömeik és igen nagy szegénységük jószívűségük gazdagságára növekedett,

mert bizonyosság vagyok rá, erejük szerint, sőt erejük felett is adakoznak, sok könyörgéssel kérvén minket, hogy a szentek iránt való szolgálát jótéteményébe és közösségébe fogadjuk be őket!"

Bár ilyen bizonyosságot tenne Istennek fent az égben jótéteményeinket jegyző angyala mirőlünk is!?

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi mulatság megváltása címén:
Olasziból: Az olasz-i Nőszövetség 1000, Csernák Béla 200, dr Mórlicz Ernő és dr Rednik Gáborné 100, özv. Darvassy Lajosné 100, dr Sebess Lajos 100, özv. Balogh Lajosné 100, dr Szőke Ferenc 60, özv. Szabó Miklósné 100, 21-es szám 20, Faragó Istvánné 40, Nagy Mihály 10, Fekete József 100 Lei.

Ujvárosról: Mónus Sándor 500, dr Szentmiklósy Imréné 100 Lei.

Vidékről: Egy buzgó református asszony testvérünk 500 Lei.

Gondnoknőnél: A Nagyváradi Evangélikus Női Gyámintézet: egy kosár sütemény. — Puskás Károly fodrász az árvákat megnyírta.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

VELENCÉN:

A nőszövetség céljaira: özv. Szabó Sándorné egy vászon asztalterítőt. Balogh Károly villanyátszerelési és javítási munkálatokat végzett díjmentesen. Klobbücher Augusztinné 40 lei.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor, délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Össztelepen (Bodó Imre házában) Sassa Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Adjunk hálát Istennek, hogy Jézus által megszabadított a bűntől. János 8, 25—36. Kedd: Kérjük Istentől, hogy követhessük Jézus bűnnélküli életét. Ján. 8, 37—47. Szerda: Könyörögjünk, hogy megtarthassuk Jézus beszédét, hogy örök halált ne lássunk. Ján. 8, 48—59. Csütörtök: Adjunk hálát a világosságért, amit Krisztus ajándékoz nekünk. Ján. 9, 1—12. Péntek: Adjunk hálát az Urnak, csodálatos módon mutatja meg hatalmát életünkben. János 9, 13—17, 24—25, 28—38. Szombat: Adjunk hálát Istennek, hogy elküldte hozzánk a jó pásztort. Ján. 10, 1—16.

A nagyváradi olasz-i férfiszövetség alakuló közgyűlését vasárnap (január 29.) délelőtt az istentisztelet után Ref. Kőr melletti tanteremben tartja.

A Nagyváradi olasz-i Református Nőszövetség kitűnő kultúrestélnék sorában is kiemelkedő a január 22-iki Petőfi-ünnepély, amelyet a Soós Andor vezetése alatt álló Erkel-zenekar kitűnő játéka nyitott meg. Petőfi költszetét C. Bodnár Mária irónő ismerette, mélyenjáró méltatását a szépszámú közönség zúgó tapssal honorálta, Kovács Józsefné művészi rátermettséggel adott elő egy melodramát Harsányi Anna zongorakiséréte mellett, Kovács Lászlóné pedig Petőfi költeményeket adott elő, a tőle megszokott drámai erővel. A programot Nesselovszkyné Ambrózy Irén hegedűművésznő játéka zárta be, akit Maczallk Gabriella zongoraművésznő kísért, művészi játékkal elragadtatván az egész hallgató közönséget. Az est jövedelme a szegények segélyezésére szolgál. Az est sikeréért az előadóknak hálás köszönetet mond a Nőszövetség.

A középiskolai református tanulók bibliaköre folyó évi január 29-én délelőtt istentisztelet után a leánygimnázium disztermében Ady emlékünnepélyt tart, melyre a tanuló ifjúságot, az ifjúsági bibliaköröket, híveinket s az érdeklődőket szeretettel meghívja. Emlékbeszédeket tartanak: Körner József ifj. elnök és Bereczki Sándor ifj. titkár, költeményeket szavalnak: Lovász Róza, Bereczki Ilona, Magyarai Sándor, Szikszay Sándor, Zilahi Endre: énekel az ifjúsági vegyeskar. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a bibliakör céljaira köszönettel fogadunk.

Az ujvárosi Nőszövetség január 19-én, csütörtökön tartotta az 1932. évről a beszámoló közgyűlését. A gyűlést a főtiszteletű Püspök ur Imája és biblia-magyarázata előzte meg. Szövetségünk a szegény viszonyokhoz képest elég jól működött. A titkári jelentés szerint a hitélet erősödött a tagoknál: templomba jártak rendszeresen, a nagy ünnepeken urvacsorával éltek; betegeket látogattak, szegény szűkölközőket segítettek, iskolás gyermekeket felruháztak, élelmi-szerrel láttak el sok éhező családot. A pénzforgalom ebben az évben: 41,950 50 Lei bevétel, 38,863 Lei kiadás. A vezetőség 3 éves megbízatása letelt, így újabb megbízást kaptak a következők: elnök: Vargha Lászlóné, ügyvezető alelnökök, hitélet: Somogyi Sándorné, kulturügy: Széles Kálmánné, szegényügy: Mónus Sándorné, patronázs ügy: Péchy Józsefné. Mindenik ügyosztály vezetője négy-négy tagot választott maga mellé segítőtársnak. Pénztáros: Papp Margit, jegyző: Kovács Lászlóné, titkár: Lázár Mártonné. Minden megbízott ígérte, hogy szívesen és jóindulattal végzi a reá bízott feladatot. Választmányi tagok a régiek maradtak. A gyűlés ének és imádság után oszlott szét. A titkár.

Váradvelencei református kulturtermünkben a velencei magyarpárti tagozat január hó 29-én délután 6 órai kezdettel Petőfi emlékünnepélyt rendez.

melyre gyülekezetünk minden tagját, különösen pedig az ifjúságot ez uton is szeretettel hívjuk. A megnyitó beszédet: Kiss Károly ref. lelkész, a záró beszédet: Halász Gyula apátkanonok fogja mondani. Előadást tartanak: Váradi Boldizsár és Árvay Árpád, míg a műsor művészi számait Szabó Mancsi, Sürger Mici, Bancsik Valika, Csorba János, Széles Gabi és Széles Bandi adják. Önkéntes adományokat a terem fűtés és világítás, — valamint a kulturszakosztály céljaira hálás köszönettel fogad a Rendezőség.

A vasárnapi iskolai világszövetség közzétett jelentéssel szerint 113 országban folyik a munka. 330,874 vasárnapi iskolában 3.294,720 tanító több mint 32 millió gyermeket tanít és vezet az élő Krisztus felé.

A világ vallásainak számaránya. A különböző vallásokról megjelent egyik legújabb statisztika szerint a világon van: protestáns 200 millió, róm. kath. 310 millió, görögkeleti 120 millió, az összes keresztyének száma 630 millió. Zsidó van 15 millió, mohamedán 240 millió, buddhista 130 millió, hindu 230 millió, konfucianus 350 millió, sintoista 35 millió, animista 135 millió, más kisebb pogány vallások 60 millió. A nemkeresztyének összes száma tehát 1195 millió, vagyis közel mégegyszer annyi, mint a keresztyéneké.

A feketiesi (Jugoszlávia) árvaházba legújabbán bekerült kis ember bímbónak az árvaházba való bejutását írja le ugyancsak a „Magvető“ laptársunk. „Egyik nagy városunkban az utcasarkon már évek óta állt egy szegény asszony. Egyik gyermek a karján, a másik az utcán fel-alá szaladgál alamizsnát kéreget. Az asszonynak hiába mondják menjen dolgozni, mikor nincs hová tenni a két gyermekét, ezekkel pedig nem fogadják be sehova. Egyszer csak valaki megtudta, hogy ez az asszony és ezek a gyermekek reformátusok. Hisz' akkor nincs semmi baj. Akkor nektek nem kell koldulnotok, nem kell elzúlnetek. Bejelentették őket a presbiteriumnak, ez azonnal kérte felvételüket az árvaházba s néhány hét múlva már bent volt mind a kettő. Az anyjuk pedig azonnal szolgálatba állott, azóta rendes ruhája van, a helyét megbecsüli s a keresményét az árvaháznak felajánlotta.

A komáromi egyház presbitériuma a következő egyházfegyelmi határozatot hozta: „A presbitérium Isten ígéjén, az egyházi hitvallásokon és törvényeken nyugvó hatalmánál fogva, továbbá tudatában annak, hogy a gyülekezetében lévő rendért és életért ő felelős Isten és emberek előtt, ezennel eltiltja az Ur szent vacsorájától azokat, akik nem kereszteltetik meg gyermeküket vagy pedig egyházilag is nem kötnek házasságot.”

Hogy a szervezkedő hitetlenség mire képes, azt egyik laptársunk így írja le: A hitetlenség miszionáriusa a munkásokat megszegényítő lelkésedéssel végzi munkáját. Valami kisebb bűncselekményt követ el, azért, hogy néhány hétre vagy hónapra be-

juthasson egyik vagy másik fogház lakói közé. Alig jutott el így „rendeltetési helyére“, aknamunkáját szívós erővel kezdi meg. Az elkeseredett emberek bizalmába férkőzik és meggyeri őket a maga ideájának. Amikor azt látja, hogy annak a zárkának 5—8—10 lakója ahová bejutott, az ő hive marad, a munka folytatását ezen a helyen rájuk bizza, műverekedést stb, rendez velük, hogy — ha fegyelmi büntetés árán is — más zárkába, új misszió területre kerüljön, ahol munkáját tovább folytatja. Ezt addig folytatja így, amíg fogságának ideje le nem jár. Ekkor vagy ő vagy társa kezdi az utat elülről. Munkájukat igen nagy leleményességgel végzik. Többször előfordult, hogy a munkába vett rabnál Bibliát találnak. El nem vehetik, de az oda sem adná, mivel sokszor ennek olvasása egyetlen szórakozása. Azt mondta erre, hogy sokkal érdekesebb a Biblia lapjait apró kockára tépni. Nem is olyan „komolykodó foglalkozás“ és mivel sok lapból áll a Biblia, hosszú ideig elegendő szórakozás is. Ahogy aztán fogynak a Biblia lapjai, úgy válik prédájává a Bibliát olvasó ember.

A leghosszabb papi szolgálat. Auguszt Philipp Mücke az Oldenburgi Accumi gyülekezetben 77 évig volt lelképásztor 1804—1881-ig.

Közép Kinában a kommunista uralom miatt a pogány misszió munkája szünetel. A miszionáriusok helyét a külvárosokban rablók foglalták el. A kínai misszió az elmúlt évben 5100 keresztyént számlál. Ezek között 266 benszüllött miszionárius dolgozik.

Tanulónak ajánlkozik 16 éves református, egészséges, igen ügyes falusi fiú. Ki szegődtené be tanulónak? Bővebbet az Ifjúsági Otthonban, Teleky-u, 31. sz. alatt.

10 hónapos leánygyermekét örökbe adná egy munkanélküli család. Felvilágosítást ad az olasz-i lelkészi hivatal.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Isten szava hozzánk a mult év
statisztikai adataiban.

II.

Egyházi anyakönyveink szerint az 1932-ik évben a házasságra lépett párok közül 97 kérte ki egyházunk áldását, Most már ha ezt egybevetjük állami anyakönyveink adataival, amelyek szerint Nagyváradon a mult évben 302 olyan házasság kötöttetett, ahol vagy mind a két fél, vagy az egyik fél református vallású volt, akkor azt kell kérdeznünk, hogy a háromszáz két pár közül miért csak kilencvenhét esküdött a református egyház szertartása szerint?

Még elszomorítóbb az a valóság, hogy bár a háromszáz két pár közül 111 volt az u. n. tiszta, egyházunk áldását mégis csak 58 tiszta református pár kérte ki. Hát 53 hol maradt? A lelkészi hivatalok személyesen felkeresték őket, Kérve kérték őket, hogy tegyenek eleget kötelességüknek, csak jöjjenek fel, lakadalmi nép nélkül, menyasszonyi ruha nélkül, csendben, a lelkészi szolgálatot díj nélkül elvégezzük. Ha ilyen látogatásainknak volt is eredménye, mégis a tiszta pároknak csaknem a fele maradt oda, nem hallgatott az édesanya hívó szavára.

Akaratlan prédikáció.

Egy Kothen nevű svéd kereskedő, mintegy száz évvel ezelőtt üzleti ügyben Finnországba akart utazni és meg is váltotta jegyét egy kis hajóra, mely éppen Finnország felé volt indulóban. Utközben vette észre nagy rémülettel, hogy tengeri rablók hajójára került. A hajósok néhány szót váltottak egymás között finn nyelven, mert azt hitték, hogy az utas azt nem érti. Így megtudta Kothen, hogy a rablók őt, mint védtelen utast kiakarják fosztani és a tengerbe vetni. A szorongatott léleknek most eszébe jutott az, amiről már oly régen elfelejtkezett volt: az imádkozás. Kothent a szülei ugyan igazi keresztényi nevelésben részesítették, de ő már régen úgy elmerült a világ dolgaiba, hogy Istentől egészen távol esett. Élelében talán most könnyörgött először teljes szívvel az Urhoz, hogy könyörüljön rajta és mentse meg őt a gonoszok hatalmától, akiknek kezébe került.

Egy kis idő múlva észrevette, hogy a rablók megváltoztatták tervüket és már nem akarják őt megölni, hanem csak kifosztani, mihielyt elérnek egy bizonyos kis szikla-szigetet, ahol a tanyájuk volt. Nem tudni, mely okból, a rablók abban a téves hit-

A háromszáz két pár között 191 volt vegyes, s ezek közül csak 39 jött hozzánk. Lássuk csak, milyen képet mutat a vegyesházasságok statisztikája? Református fél házasságot kötött 107 esetben római katolikus, 62 esetben görög katolikus és keleti, 10 esetben zsidó, 9 esetben evangélikus, 2 esetben baptista 1 esetben unitárius félel.

A protestáns felekkel kötött házasságoknál vesztesége nincs egyházunknak, az ilyen vegyespárok rendszerint templomainkat keresik fel.

De kettős veszteséget jelent a zsidókkal és a gör. katolikus meg keleti vallásúakkal kötött házasság, különösen ott, ahol a férfi nem református, miután azoknál, akik nem egyházunk szertartása szerint esküsznek meg, feltételezhető, hogy azért maradtak távol — ez látogatásaink során többé-kevésbé nyilvánvalóvá is lett, — mert a születendő gyermekeket az atya, törvényadta jogánál fogva, a maga felekezetének akarja biztosítani. Sőt veszteséget jelentenek ezek a házasságkötések abban az esetben is, ha a református anya leánygyermeke református marad, mert az állami tanügyi közegek ezeket a gyermekeket — a magyar református anyának csak magyarul be-

ben voltak, hogy utasuk prédikátor s így is mutatták be őt a szigeten egy öregasszonynak, aki elébük sietett s aki anyának is, háziasszonynak is látszott közöttük.

— Itt van, anyó, hoztunk neked egy prédikátort.

Az öregasszony megörült neki. Valamikor ő is keresztény nevelésben részesült és bár sok kísértés megejtette és már évek óta a rablókkal osztotta meg az életét, azért gyermekkorának vallásos emlékei még most is kedvesek voltak szívének.

— Köszönöm, flaim — szólt a rablókhoz barátságosan. — Holnap úgy is vasárnap, legalább hallhatunk prédikációt. Évek óta nem volt már részem ebben az örömben.

Ennek a tervnek hallatára nagy aggodalom kezdte szorongatni a szegény Kothen szívét. Mit tegyen? Ha bevallja a rablóknak, hogy ő nem prédikátor, hanem kereskedő, akkor vége az életének. De hát hogyan tudjon megfelelni a várakozásainknak? Félelmek között töltötte az éjszakát és félelme nőttönött, amint a szigetre újabb rablók érkeztek.

Félvirradt a reggel. A rablók Istentiszteletre készültek egy sziklabarlangban, amely rendes gyülekező helyük volt. Már minden kész. Jönnek a rablók

szülő leánygyermekelt — nem tekintik magyar nemzetiségűeknek, hanem az apa után zsidónak, vagy romának s azon munkálkodnak, hogy azok a leánykák ne járassanak a magyar református egyház iskoláiba, ha pedig ezek az iskolák felveszik növendékeik közé; fegyelmi büntetésben részesüljenek, esetleg nyilvánossági joguk is kérdésessé legyen.

Súlyos veszteségeink vannak a magyar nemzetiségű róm. katolikus felekkel szemben. A közös kisebbségi sors sem tudja enyhíteni annak a támadásnak hevesességét, amellyel Róma 1918 pünköst óta ostromolja a magyar protestáns egyházakat.

A magyar társadalom békéjét gyakran fenyegette a vegyes házasság kérdése; — de voltak derék magyar katolikus püspökök, akik Rómát jobb belátásra bírták és igazi keresztény szellemben diadalmaskodtak a Corpus Juris Canonici-val, a türelmetlen katolicizmussal szemben. Így midőn a magyar országgyűlés a vegyesházasságokat 1840-ben rendezte, Lonovich József csanádi püspök ment Rómába és sikerült kieszközölnie a „Quos vestros“ brevét, amely a vegyesházasságokat érvényeseknek jelenti ki akkor is, ha azokat nem-katolikus lelkész előtt kötik. Ezt az álláspontot veszély fenyegette 1907-ben a „Ne temere“ bulla kiadásával, de a „Provida sapientique cura“ konstitúció lényegileg megadta mindazt, amit a „Quos vestros“ brevé.

Nyolcvan év munkáját rombolta össze az 1918. május 19-én életbe lépett új Codex Juris Canonici, amelyben a házasságra vonatkozólag az a módosítás tétetett, hogy: csak a kath. pap előtt kötött vegyes házasságok érvényesek, de ezek is csak azon feltétel mellett, ha a nem kath. fél rezervációt ad, vagy a római katolikus egyházba tér. Azon katolikusoktól, akik e rendelet ellenére lépnek vegyesházasságra, eltiltatik büntetésül a szentségek kiszolgáltatása, tehát

és jelentik, hogy csak órá várnak. Lehetetlen leírni, ami ebben a pillanatban a szegény ember szívében végbement. Ő maga beszélte később barátjának, hogy azt hitte meg kell halnia, annyira képtelennek érezte magát az elébe szabott feladat megoldására. Megragadta az egyetlen segítséget, mely számára elérhető volt, az imádságot és szíve szótlan kiáltása Istent kereste oltalmáért. Hitét és bizodalmit erősen növelte az a belső meggyőződés, hogy Isten már előbbi imádságát is meghallgatta, mikor a rablók szívének eredeti szándékát megváltoztatta, hogy őt meg ne öljék. Egyszerre tiszta fényben tűnt fel előtte Krisztusnak segítő és megmentő hatalma. A saját méltatlanságának érezte és Istennek a bűnösök iránt való nagy szeretete egészen összetörte a szívet. És egyszerre föltámadt benne az a biztos meggyőződés, hogy ugyanaz a szeretet és kegyelem, mely az ő szívet egy pillanatban újjáteremtette, ki akar terjedni ezekre a szegény eltévelyedett lelkekre is, akik most körülötte vannak.

Mélyen megindulva fordult most már a különös gyülekezethez. Előbük tárta bűnös életüket, az emberi szív romlottságát, a halálnak rettenetességét ilyen állapotban, aztán szólt nekik Jézusról, aki a bűnösöknek barátja és megmentője. Könnyek között intette

a gyónás is, mert ilyen katolikus házasságát csak ágyasságnak, születendő gyermekelt törvénytelen gyermekeknek tekintti. Ez a fellépés, ez a hang megriaszt, behódoltat és református egyházához hűllenségre indít sok református felet, akik hitben erőtlenekek. Csak akkor döbbennek meg, mikor a türelmetlen felekezettelkedés odáig megy, hogy a katolikus felet még házastársa templomából is kitiltja, azt követelvéni, hogy ha olyan helységben laknak, ahol csak református és görög keleti templom van, hát be ne merje tenni lábát házastársa magyar református templomába, hanem a görögkeletibe elmehet.

Katolikus részről, olyanok részéről is, akik a testvérli viszony fenntartását óhajtják — a vegyesházasság kérdésének a megoldásáról beszélve, állandóan azt az ellenvetést halljuk, hogy azoktól az intézkedésektől, amelyek a protestánsok érzékenységét sértik, nem térhetnek el, mert hitelvi, dogmatikus akadályok teszik lehetetlenné, hogy ebben a kérdésben a katolikus egyház engedjen. Ugy állítják be a dolgot, hogy a protestánsok tűrjék a jelenlegi türelmetlen rendszer minden hátrányát, tűrjék az elkülönzés, a megtámadás minden sértő intézkedését, azon segíteni nem lehet, mert hitelveiken a katolikusok magukat túl nem tehetik.

Ez a felfogás teljesen hamis álláspontnak bizonyul a történelem megvilágítása után. Hiszen a közel nyolcvanéves felekezeti békének azok az intézkedések, amelyek 1918-ban megszűntek, katolikus egyházaktól eredtek. Hát állíthatja valaki, hogy amit a pápák egykor Lonovich püspök közbenjárása folytán a magyaroknak, más egyházi férfiak közbenjárására Hollandiának, Bajorországnak jónak láttak megadni egykor, az most hitelvekbe ütközik?

Ebből a súlyos állapotból csak az emelheti ki a magyar református egyházat, ha a zsinat, — amint

őket, hogy bánják meg bűneiket, hagyjanak fel mostani életükkel és Krisztusban keressék üdvösségüket, akiknek vére tisztára mossa a bűnös lelket és aki senkit sem utasít el, aki bocsánatot keresve Őhozá megy.

Mig az embereknek beszélt, a saját szíve telt meg mindjobban Isten szeretetének érzésével, Krisztus irgalmasságának, életének és a gonoszokért történt halálának csodálatával s mindezek miatt érzett hálaival és imádatlall. A rablók áhitatosan figyeltek rá, némelyek könnyeztek is. Az Istentisztelet végén az öregasszony hozzá lépett, megölelte anyai gyöngédséggel, aztán megparancsolta, hogy minden holmijával együtt azonnal hajózzanak vele Finnországba, ahová indult volt.

Senki sem tudta meg soha, hogy a rablók életére milyen hatással volt a svéd kereskedő akaratlall prédikációja. De majd ama nagy napon, amikor minden szív gondolatai nyilvánvalókká lesznek, talán ki fog tűnni, hogy az isteni hatalom és kegyelem e szegény bűnösök közül is megmentett néhányat. Maga Kothén azonban új emberré lett ezen a napon és erről bizonyosságot is tett életével, jellemével és minden munkájával.

EMLÉKEZZÉL MEG

afra a múlt év novemberében az egyházi bíraskodásról szóló törvénycikket előkészítő-bizottságot utasította is, — megalkotja szigorú egyházi fegyelmét, Mi is azt valljuk, hogy népünk, ez a századok viharában fegyelemhez szokott nép, amelynél rábeszéléssel, jótanácsal ritkán boldogulhatsz, meg fog hajolni a törvényes intézkedés előtt, s egyházunk közakarátának érvényt fog szerezni az élet minden vonalán.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

„Tudom a te dolgodat és szerelmedet és a szenteknek való szolgálatodat, hitedet, türeseedet és cselekedeteidet, az utolsókat is, melyek többek az elsőknél.“ (Jel. II. r. 19. v.) Ezt mondja Istennek Fia a thiatirabeli gyülekezet angyalának küldött 4 ik levelében.

Árvaházunk javára hiveink otthonából kezeiből, lezárt borítékban visszaérkező adományok szeretetről, szenteknek való szolgálatkészségről, hitről s végül arról tesznek bizonyosságot, hogy ezek az adományok ma többek minden előbbi években nyújtott adományoknál, mert az utolsó idők nyomorúsága minden eddigit felülmul!

Azért áldoztak a megmozduló szivek és áldoztak a jó sziveknek jó adománnyal!

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén

Olasziban: Egy buzgó református asszony 500, dr Schilling Árpád 500, dr Szeghalmy Sándor 300, dr Thúry Kálmán 200, dr Cziffra Kálmánné 200 Kiss Antal 200, Domokos László 100, Merza Sándorné 100, Tóttós Ferenc 100, Király Károlyné 100 László József 100, Homolya Etelka 100, özv. Száva Antalné 100, özv. Kuthy Józsefné 100, Buttyka Lajos 100, Csegő István 100, Varga Imréné 100, özv. Kuun Frigyesné 100, özv. Székely Imréné 20, Papolczai József 40, Erdélyi Ferenc 50, Hapka Józsefné 20, Pató Károly 50, Szilvássy Róza 50, 345 szám: 50, id Bondár László 50, Bihari Lajosné 60, özv. M. Kiss Gyuláné 40, Nagy János 20 Lei.

Ujvároson: Nagy Lajos és Ilonka 120, özv. Szilágyi Lajosné 100, 818 szám: 20, F. Zs. 524 szám: 60, Kóka Zsuzsánna 50, özv. Nagy Antalné, Hármastuca 100, Schisler Miklós és neje (664) 40, özv. Toma Jánosné 100, Szabó Sándor 20, Birlinyi Imre 60, Maár Dénesné 40, Merz Sándorné 60, Sass Kálmán 50, Péter Vilma 100 Lei.

Velencén: Rollinger Vilmosné (419) 300 Kiss Károly (450) 100, Tapaszi Lajos (451) 40 Lei.

Réten: Varga (995) 40, Bondár Dániel (516) 100, Putnoki István (996) 40, Papp Ferencné (514) 50, Dácsi Jánosné (1000) 20, Huszár István (998) 40 özv. Felvinczy Józsefné 100 Lei.

Gondnoknőnél: Mertz Sándorné 5 üveg paradicsom.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegénygyermeknek ebédjéhez: özv. Száva Antalné 3 kgr. marhahús,

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei,

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50, N. N. 200 Lei. Szabó Ida vasárnapi iskolai csoportvezető 6 drb ujszövetségi bibliát.

Református Híradónak: A velencei ref. Nőszövetség az 1932. évi zárszámadáskor 300 Lei,

RÉTEN:

A bibliaköri terem részére: Fábik Péter asztalos egy támláspadot adományozott.

Orgonára: Incze András 100 Lei.

„ERKEL REFORMÁTUS ZENEKÖR“

a következő meghívót bocsátotta ki: Gondterhes életünk mindennapos fáradalmaiban üdítően hat lelkünkre a zene. Örökbecsű zenei értékek által akarjuk a muzsikát szerető társadalmat összehozni, szórakoztatni s a zenét és művelőit megszerettetni. Erre gondolva, 1933 február hó 12 én vasárnap este 9 órai kezdettel a Katholikus Kör dísztermében az Erkel Református Zenekör hangversenyt rendez. Tisztelettel hívunk és szeretettel várunk minden komoly, zene iránt érdeklődőt. Hiszünk, hogy megtisztelőinknek ez alkalommal egy kedves estét szerez az Erkel Református Zenekör. Műsor: 1. Beethoven: Egmont nyitány. 2. Waldteufel: Aranyeső keringő. 3. Erkel: Ária a Hunyadi László c. operából. Énekli: Harsányj Annus urleány, zongorán kíséri: Schwartz Juci urleány. 4. Gounod—Weninger: Faust fantázia. Szünet. 5. Liszt: II. Magyar rapszódia. 6. Grieg: a) Menyasszonyrablás, b) Arabtánc. 7. Magyar dalokat énekel: Bakosné Bagossy Olga urasszony, Szilágyi Béla ur és magyar zenekarának kíséretével. 8. Kéler: Csokonai nyitány. A zenekar számokat vezényli: Soós András.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegy en: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujváros on: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Őssitelepen (Bodó Imre házában) Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Hétköznapi Istentiszteletet tartunk a Réten február 9 én, csütörtök délután fél 4 órakor a Felsőföldi telepen, özv. Fazekasné házában.

AZ ÁRVAHÁZRÓL.

Esteli órákon: Hétfő: A jó pásztor juhai. János 10, 24—30. Kedd: Jézus nem ismer veszélyt, ha arról van szó, hogy visszajadja az életet annak, akit szeret. János 11, 1—17. Szerda: Jézus nekünk is életet adhat, ő a feltámadás és az élet. János 11, 18—29. Csütörtök: Jézus csodáinak láttára sokan hívének őbenne. Ján. 11, 30—45. Péntek: A Jézus ügyét s követőit ma is veszedelmek fenyegetik. De ha mellette maradunk, ő erőt ad. János 11, 46—57. Szombat: Jézusért áldozatot kell hoznunk. János 12, 1—11.

A nagyváradi olasz református Férfiszövetség január 29-én tartotta az elemi iskola egyik tantermében első közgyűlését Csernák Béla lelkész vezetése alatt. A titkár a következőképpen alakult meg: elnök: Hajdu György, alelnökök: Szabó Károly, Kiss Antal, titkár: Erdélyi Ferenc, jegyzők: Csernák István, Horváth Miklós, pénztáros: Kovács László, ellenőrök: Agárdy István, Tóth Mihály. A választmányi tagok nevelt jövő számunkban közöljük. A közgyűlés megbizta a választmányt, hogy alakítsa meg a hitvédelmi, a kulturális s a szociális szakosztályokat s az egyes szakosztályok egészsítsék ki magukat azokkal a férfiszövetségi tagokkal, akik valamelyik szakosztályon belül munkálkodni akarnak. A Férfiszövetség minden csütörtök este 7—8 óra között, az időt mindenkor pontosan betartván, közös órákra jön össze a Béres-féle könyvkereskedés régi helyiségében (internátusi épület), amely órák feladata a Szentírás olvasása mellett valamely kitűzött kérdés megbeszélése.

Az újvárosi Nőszövetség február 5-én este fél 7 órai kezdettel, önkéntes perselyadományok mellett vallásos kultúrestét rendez az Otthonban, Teleky-u. 31. sz. Műsor a következő: 1. 98. kezdőének. 2. Nyitány. Előadja Lápóssy zeneiskola növendékei. 3. „Krisztus arca” címen beszédet tart: Dr. Szemethy Géza egyházkerületi titkár. 4. Énekel a réti vegyeskar, Soós András karnagy vezetésével. 5. Arany J.: Lesztem a lantot... Ady E.: A holnap elébe... Szavallja: Szunyogh Annuska. 6. Énekszóló. Előadja: Haláthy Böske, Zongorán kíséri: Noszné Bódis Manci. 7. Induló. Előadja a Lápóssy zeneiskola növendékei. 8. XXIII. zsoltár. Éneklük a jelenlevők. A bevétel a szegények segélyezésére szolgál, *Vargha Lászlóné elnök.*

A velencei Nőszövetség teaestét rendez a kultúrteremben folyó hó 5-én este fél 7 órai kezdettel a következő műsorral: 1. Hegedű-szóló: Csapó Lajos. 2. Felolvasást tart: Csathó Jenőné Ig. tanítóné. 3. Énekszám. 4. „A pótvizsga”, vigjelenet. Előadják: Csapó Lajos, Szűcs Sándor és Nagy Ferenc. 5. Hegedű-duett: Dancse Juci és Benedek Jenő. 6. „Ítélet előtt”, vigjáték. Előadják: Szűcs I-né, Krencs Béla, Boros József, Nagy Zoltán. Teajegy személyenként 10 lei. A tiszta jövedelem a kultúrterem székek felszerelésére fordíttatik.

Réti Református Nőszövetségünk vasárnap délután szépen sikerült kuruc ünnepélyt rendezett. A kultúrtermet zsúfolásig megtöltötték a rétek, akiknek sorában ott láttuk az olasz-í, újvárosi Nőszövetségek vezetőségét is. Az előadást Daróczi Lajos hatásos szavakkal nyitotta meg. Az ünnepély fénypontja Tabéry Géza dr. előadása volt. A kitűnő író nagyszerű előadásában ismertette a kuruc kor irodalmát. Réti ifjaink nagy siker mellett elevenítették meg egy kuruc korszakbeli történetet. Minden dícséret az önzetlenül fáradozó Kispálffy Jánosé, a réti műkedvelők lelkes mesteréé. A szereplők egytől-egyig elsőrendű alakítást nyújtottak. Az ünnepséget Sass Kálmán s. lelkész tárogató játéka fejezte be, kit Széles Kálmán és Soós András hegedűn kísértek, míg az énekszólót Vásárhelyi Sándor énekvezér énekelte szép sikerrel. A Nőszövetség legközelebb a „Bánk bán” nagy írójának: Katona József emlékének szentel ünnepet.

Ujságírói tanfolyamot rendezett több amerikai Theologia hallgatói számára, hogy az ujságírásban is otthon legyenek és a legjobb fegyverekkel vehessék fel e téren is egyházukért a harcot.

Olvasni elkért könyveim közül visszavárom: Dr Raffay: Ujszövetségi Apokrifusok. Dr Bartók: A református egyházak presbyteriális szervezete. Kuypere: A kálvinizmus lényege. Dr Kun: Egyházjogtan. Reviczky: Költemények. Vásárhelyi József: Pál apostol.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Isten szava hozzánk a mult év
statisztikai adataiban.

III.

A népmozgalmi adatok először az 1928-ik évben irányították rá figyelmünket arra, hogy egyházközségünk lélekszáma apadásnak indult.

Az apadás természetes útja a halálozás. A mult évben 376 halottat temettünk el (ezzel szemben 298 megszülettet kereszteltünk). Ha a halottak számából levonjuk a kórházban meghalt idegen illetőségű halottak számát (noha ilyen eljárás mellett a megkeresztelték számából is le kellene vonnunk a bábaképzőintézetben született gyermekek számát, aminek következtében csökkenne a törvénytelen születettek száma), még így is több temetés marad, mint amennyi a keresztelés. Ennek az ugy egyházi, mint nemzeti szempontból sajnálatos tünetnek lesújtó hatását csak az ellensúlyozza, hogy a vidéken, hála Istennek, még mindig több a születés, mint a halálozás.

A növekedő számú temetések közül egyre több az ingyenes. Az ingyenes temetést igénylőket az a balhít táplálja, hogy az egyházi szolgáltnak valami irigylésre méltó nagy jövedelmük van. Ezt a balhítet egy 1926 ban megjelent röpirat dobta az emberek közé, amely a nagyvárad református egyház szolgál-

ról, mint „stoláris teendők végzésével... nagyon is elfoglalt” munkásokról beszél. Tény, hogy mikor a nagyvárad egyháznak még csak két lelkésze és két kántora volt, a stoláris teendők meglehetősen lékötöték őket. Javadalmazásuk a stolára volt felépítve, ami a háboru előtt tekintélyes bevételt jelentett. A négy paróchlalls kör felállításával azonban megoszlott a stoláris munka. Itt volt az ideje, mert minden erőt igénybe vesz a belmisszió. Am elmaradt a stoláris jövedelem nagyobb része is. Ami megmaradt, azt is apasztja a mai nehéz viszonyok következtében sok ingyenes szolgálat. Bemutatjuk itt két paróchlalls körből a temetési adatokat. Egyikben az 1932. év folyamán 128 temetés közül ingyenes volt 98, a másikban 84 temetés közül 53; az arány a többiben sem jobb. A presbitérium a mult év augusztus 21-én tartott gyűlésében elhatározta, hogy ingyenes lelkész és kántori szolgálatban azok a halottak részesítendőkké akiket hozzátartozóik városi segéllyel temetnek el, Ily esetekben a gyászszertartás a temetőben végzendő. A presbitérium határozatát azonban sokan figyelembe sem véve, ingyenes temetést követelnek olyankor is, mikor az nem indokolt; pl. mikor a megboldogult után temetési járulékot fizet a temetkezési társulat is, meg a gyár is; vagy mikor a koporsót, a díszkocsit annyi boltból vásárolt koszoru ékesíti, hogy

Az árvák kerekasztala.

Irta: Peleskey Sándor.

— Igaz történet. —

A nyírmedgyesi parókia csöndességét nem verte fel már kicsi gyermekek vidám kacaja. Csak a halk szavu öreg pap áldottlelkű hitvese lakott már ott olyan csöndességben, hogy a parókia mellett templom csöndje volt ahhoz hasonlatos már csak azért is, mert mindkét helyen áhitattal volt telve a levegő. Az imádságos lelkű öreg házaspár egyike: borosjenői Roncsik Sándor, a nyírmedgyesiek több mint félszázadon át buzgó lelkipásztorja volt, aki ép' olyan odáadó lélekkel szolgálta Istenországá szent ügyét, mint valamikor a legendás 1848-as időkben védte, mint veres sapkás hős honvéd, magyar hazája szabadságát. A másik: kunhegyesi Vízy Róza, aki valóban áldott volt az asszonyok között s aki a kuruc lelkéért Budavárában felakasztott híres kunkapitánynak volt egykor viruló szépségű leánya.

Enek az aranyshivű két öregnek szokatlan volt ez a zavartalan csönd. Hiszen valamikor nem így volt ez náluk, amikor még az otthon fészkekből nem repült ki gyermekeik vidám serege. De a szárnyra kapott jó gyermekek felnövekedve, sorban otthagyták az ősi fészket. A leányok paróklákra kerültek újra és mint igazi galambpaprnek valóban örangyalai lettek gyülekezeteiknek. A két fiu: Sándor, mint főszolgabíró szolgálta a tekintetes nemes Szatmár vármegyét, míg mig Lajos — a legkisebb a gyermekek között — mint a sárospataki jogászok elnöke, később a nemes Debrecen városának árvaszéki elnöke, csak vendég volt már a parókián.

A csöndes hajlék azonban újból zajossá lett, de nagy áron. Négy unoka vesztette el majdnem egyszerre anyját és apját, akik a nagyszülői házban találtak újra meleg otthont. A négy árva között legnagyobb volt, a kiváló készültségű fiatal pap: Doby Móric, aki mint káplánja a nagyatyának, oktattatta kisebb testvéreit is. Az unokák árva sorsa miatt

harmadának árából kitelnék a stóla; vagy a muzsikus banda költségeire jut, de temetést végző szolgák részére a sok kilométeres útra még kocsióra sem telik. Mert akik az ingyenes temetést kérik, azok közül kevesen ravatalozzák fel halottjukat a temetőben. Ha a sok gyaloglást igénylő hosszú útra ifjú embert küldünk, háta megett hangosan jegyzik meg: „még nem is az öreg jött”. Nem akarunk itt foglalkozni némely krajcáros ujság izléstelen cikkeivel, amelyeknek írói előtt nem az igazság a fő, hanem a szenzáció s az igazságot még olyankor is elfelejtik megírni, mikor a helyszínen a temetést végzőktől hallhatták meg azt. Mindezek a vizsátságok komoly megfontolásokra kell hogy indítsák a presbitériumot, amelynek örködnie kell afelett, hogy mindenen ékesen és szép rendben menjenek végbe.

Református egyházunk hitvallásai, így közelebb-ről az 1562-iki debreceni hitvallás is, ragaszkodva a helvét irányu reformáció evangéliumi alapelveihez, a temetésnél a szigorú egyszerűséget írják elő. Kálvin János jeltelen sirban pihen. A díszes temetések, a koszorúk özöne, a pompázó fogatok, a vagyont érő síremlékek a kálvinizmussal ellenkeznek. De miért is akarná valaki díszes sírboltokkal tartani fenn emlékét? Hiszen ismerünk városi temetőket, amelyekből kihordták, eladták a harminckét évnél régebb síremlékeket, ha a sírban nyugovó atyafiai meg nem váltották a sírhelyet újabb harminckét évre. Emlékünket nem sírköveink, sírboltjaink őrzik meg, hanem cselekedeteink. Milyen megható a furtaloknak az a szokásuk, ami még husz-harminc évvel ezelőtt is fennállott, hogy egyetlen halottat el nem temettünk anélkül, hogy hozzátartozói valami adományt, hagyományt ne tettek volna az egyháznak: Isten dicsőségére! Milyen jó lenne, ha e szokást mi nagyváradiak is magunkévá tennők, főként azok a jobb módú testvéreink, akik után nem maradnak gyermekek. Milyen jó lenne, ha díszes sírboltok helyett, amelyekbe né-

melyek minden vagyonukat beleépítették, alapítványokat létesítenének és így tennék emléküket áldottá a késő nemzedékek előtt, így lennének segítségére anyaszentegyházunknak még holtuk után is.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Két levéltöredék. Jótékony Egyesületünk védnöknője a megindulás, a kezdet nehézségeinek diadalra segítő lelke, az első évek utcai gyűjtései szép eredményeinek megteremtője: dr. Cziffra Kálmánné méltóságos asszony kék borítékát s mellé két kosárra való szeretet-adományát a következő sorok kíséretében jutatta el árvaházunknak: „Szerény adományomat az árvaház javára szeretettel küldöm.”

A 659. sz. boríték tulajdonosa pedig ezt írja: „... megértettem az árvák nehéz helyzetét; más viszonyok között bármennyire szeretne is az ember többet adni — nem lehet! Pótolja ez összeg csekélységét az, hogy igaz, jó szívből szolgálok velem...”

Két különböző szív jótettének forrása ugyanaz, a szív igaz, tiszta érzése: a szeretet, mely egyedül adja az érkező adományok becsét, értékét és amely egyedüli mérték szerint nézi és ítéli meg a szeretet örök Birája is a mi cselekedeteinket!

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén:

Olasziban: Székely Sándor 200, Steiner Jenőné 200, Gara József 200, özv. Balázs Lajosné 100, (első kimutatásunkban sajtó hiba miatt özv. Balogh Lajosné téves) özv. Demján Istvánné 100, Szabó Károly 100, Varga József 100, özv. Irházi Jánosné 100, Szűcs Mátyásné 100, özv. Kelemen Kálmánné 100, Szilágyi Mihály 100, Janza Gyula 100, Papp Sándor 100, özv. Juricskay Dezsőné 100, özv. Fekete Józsefné 100, Szeghalmy Julia 100, Kovács László 100, Víz János

könnyeket már-már letörölgette a jó és hálás unokák szép fejlődésében való öröm, amikor újabb csapata érkezett a nagyszülői házba az árva unokáknak. Ugyanis meghalt az öregek másik pap veje is: bátor-keszi Kiss János komoróli lelkész, akit három árva síratott. Meghalt leányuk, a csomaközi papné: Uray Józsefné, akiben szintén három kicsiny árva gyermek (egyikük Uray Sándor jelenbe debreceni lelkész) vesztette el a jó édesanyját. Sőt, hogy teljes legyen az unokák serege, meghalt az öregek harmadik veje: Czelder Márton, utóbb kecskeméti pap is, akinek árvával aztán be is telt a nyírmegyési parókia. Tizenkét árva unoka terhét vette így fel a két öreg, akik nélkül mi lett volna ezekből a papi-árvákból, amikor még nyugdíj morzsálékok sem voltak? De jó és bölcs az isteni gondviselés, hogy ezekben az öreg nagyszülőkhöz visszaadta ezeknek az árváknak, amit a gyászban vesztettek s hogy öreg koruk nagy terhét az árvák legnagyobbikának, egyben gondos nevelőjének: Doby Móricnak a mindnyájukért, de főként a nagyszülőkért való áldozatos életével tette könnyebbé, Valóságos védőangyala volt ő öregnek és árváknak egyaránt.

Mi is lett volna az öreg nagyszülőkből, ha nincs velük a Móric unoka? A négy parókiáról összesereglett 12 unoka annyi terhet hozott a gondból és a bánatból nekik, hogy más a fele alatt is összeroskadni volna. De a két öreg csudálatosan mély és nagy hite zugolódás nélkül vitte és bírta a terhet, amelynek könnyítésén Istennek áldott eszköze volt, a palástos unoka: Móric, aki árva véreinek nagy gyöngédséggel vette fel gondját.

Az árvák nőttek s az értők való gond is nőtt velük. Csodálatos, hogy mégis az lett a nagy szomorúság, ha egy-egy árva oda nőtt, hogy kirepült a nagyszülői fészekből, mert lassanként ez is eljött. Amikor egy-egy unoka otthon kapott s elment a nagyszülői háztól, az volt csak a könnyzárporos nap. Ugy megsiratták a nagyszülők és a többi árvatestvérek, mintha temették volna a távozót, annyira összezűzötte őket a szomorúság szülte szeretet. Pedig mennyi gond, mennyi aggodás járt az árvák nőttével, számuk szaporodásával.

(Folytatjuk.)

EMLEKEZZÉL MEG

100, Víz Márta 100, Tárnoki Lászlóné 100, Szentpály Gyula 100, Sándor János 60, öz. Kiss Gyuláné 60, Lakatos István 50, öz. Tichy Gyuláné 50, Váradi István 50, Boros Ferenc 50, Tóth Béla 50, Könyves Ferenc 50, Csizgai Sándor 50, Papp Margit 50, Papp Emma 30, öz. Szandary Györgyné 50, Molnár László 40, 275-ös szám: 20, Bokros nővérek 20, 328-as szám: 30, öz. Pálóczy Károlyné 100, Michis Lászlóné 100, Fazekas Jánosné 60, Dormány nővérek 50 Lei.

Ujvároson: Sulyok István püspök 200 József Lajosné 100, Lengyel Imre 100, Szabó János 100 öz. Piskolti Albertné 50, Kiss Bertalan 60, Jeremiás János 30, Kiss János 50, Győri Ferenc 40, Bodó Imre 50, Gyenge Róza 50, Péter Piroska 50, Pázmány Sándor 50, Rózsa Sándor 40, öz. Csőke Gézáné 20, Hardicsai Mária 100, Kursinszky Kálmán 80, 635-ös szám: 30, 601-es szám: 50, öz. Balog Istvánné 50 Kiss Róza 50, Kiss Géza 100 Lei.

Velencén: 407 szám: 300, Boros Imre 50 Miszner József 40, Végh József 50, Kiss Gyula 40 Knapp Gyula 30, Molnár Gyözőné 100, Ujlaki Károly és neje 50, Deák Ferencné 25, Tóth Gusztáv 50, Fodor Jánosné 50, Matkó Benjámín 100, Jakab Imre 40, Nagy Imre 25, Herczeg Antal 30, id. K. Nagy Lajos 10, 505 szám: 40, 379 szám: 30 Lei.

Réten: Labancz Mihályné 100, Bodó Zsigmond 40, Buday Dániel 100, Szilágyi István 20, Dancs Jánosné 40, dr Szabó Lajos 100, öz. Szabó Lajosné 50, Ertsey Józsefné 40, Szabó Lajos 100 Lei.

Gondnoknőnél: dr Cziffra Kálmánné: 10 kgr. lencse, 10 kgr. burgonya, 8 kgr. bab, 3 kgr. alma, 3 kgr. hagyma. Papp Károlyné: 1 kgr. zsír

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A szegény iskolásgyermekek könyvhajára: dr Szeghalmy Sándor 200 Lei.

A Bethlen Gábor Ifj. Körnek: Fazekas Jánosné 50 Lei, Michis Lászlóné Fazekas Juliska 8 db könyv.

VELENCÉN:

Szegényeknek: P. F.-né 20 Lei.

A Tokajitelepi imaház vételárához: Czuczsa Márton 25 Lei.

Nőszövetség céljaira: Zsigó Györgyné 20 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Szatmári Ferenc 100 Lei.

Szegényeknek: öz. Szilágyi Lajosné (férje halálának évfordulóján) 200 Lei.

A réti Nőszövetség könyvtárának: a Szigligeti Társaság 29 db könyvet adományozott.

Hétfő: János ev. 12, 20—36.

Kedd: János ev. 12, 37—50.

Szerda: János ev. 13, 1—15. Csütörtök: János ev. 13, 16—30.

Péntek: János ev. 13, 31—38.

Szombat: János ev. 14, 1—11.

ÉRTESÍTÉS.

I. Értesítjük hiteinket, hogy az egyháznak 1932. évi megvizsgált összes számadásai az egyházi törvény rendelkezései értelmében február 13-ától kezdődőleg az egyházi adóhivatalban Str. Lazar Aurel (volt Nagy Sándor-utca) 14. sz. a. 8. azaz nyolc napon keresztül nyilvános közszemlére kitétetnek.

Ha valaki az egyháztalálkozó közül a számadások iránt érdeklődni kíván, azokat a megnevezett helyen a hivatalos órák alatt bármikor betekinthei és azokra vonatkozólag észrevételeit írásban vagy élőszóval megteheti.

II. Arról is értesítjük hiteinket, hogy az 1933. évi egyházi adóhivatások mind a négy paróchiális kerületben és hegyi részen befejeztettek és az adó-főkönyvek az egyházi adóhivatalban folyó hó 13-tól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettek s azok bárki által megtekinthetők.

A kivetés elleni felebbezések a hivatalos órák alatt írásban, vagy szóbelileg ugyanott Str. Lazar Aurel (volt Nagy Sándor-utca) 14. sz. a. a közszemle ideje alatt előterjeszhetők. *Az Egyház Elnöksége.*

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Összitelepen (Bodó Imre házában) S. S. Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután fél 6 órakor, valamint a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Böszörményi Lajos

nagyszalontai lelkész és esperes élete 87-ik, lelkész szolgálata 60-ik esztendejében elhunyt. Temetése e hó 8-án ment végbe Nagyszalontán. Egyházközségünkben a temetésen megjelent Sulyok István püspök és Csernák Béla lelkész. A megboldogult a megszűnt református tanítónőképző intézetünknek egyik igazgatótanácsosa volt. Adott legyen a hű munkás emlékezete.

Az olasz i Férfiszövetség választmányi tagjai: Albert János, Antal Mihály, Báthory Ferenc, Biró Gyula, Béres Károly, Bányai Károly, Balogh László, id. Bodnár László, Borbély Lajos, Csorján Zsigmond, Fazekas János, Fábián Sándor, Gara József, Héder Gyula, Jégh Károly, Jenei Rezső, Kesztűs János, Krupp Lajos, Kovács József, Molnár László, Nagy P. István, Papp Károly, Sály Bálint, dr Schilling Árpád, Szentpály Gyula, dr Szeghalmy Sándor, Szilvassy János, Szondy Sándor, Szűcs Mátyás, Tóth Lajos.

AZ ÁRVAHÁZRÓL.

Varga Gedeon, Varga György, A választmány hitvédelmi, kulturális és szociális szakosztályának megalkotása folyamataiban van. A Férfiszövetség minden csütörtökön este 7—8-ig közösőrat tart Otthonában (a Béres-féle könyvkereskedés volt helyiségében, internátusi épület.) A múlt órán a vezető lelkész mutatta be és ismertette a váradai bibliát.

A olasz i Férfiszövetség hitvédelmi osztálya febr. 12 én vasárnap délelőtt templom után az egyházi adóhivatal szobájában tanácskozást tart.

Az olasz-i Férfiszövetség énekkarába tagoknak jelentkezhetnek az olasz-i lelkészi hivatalban és az egyházi adóhivatalban kitétt íven.

Az olasz i nő és leányszövetség szeretetvendégséget rendez az elemi iskolás gyermekek ebédeltetési akciójának javára febr. 19-én. A szeretetvendégséget az egész egyházközönségre kiterjedő, sok szegény család gyermekével jöttévk munkának ismertetése, néhány szavaltat és énekszám vezet be, A programot lapunk következő számában közöljük.

Az újvárosi leányszövetségnek ki adományozna egy szekrényt?

A velencei református férfi és női énekkarok folyó hó 12 én vasárnap este fél 7 órai kezdettel a velencei kulturteremben kulturestét rendeznek a következő műsorral: 1. „A reményhez.“ Éneklő a Férfikar. 2. Vigjáték. Előadják: Hatvani Jolán, Schittenhelm Rózi, Jakab Rózi, Fórlis Erzsébet, Balogh Etus, Burger Vilma. 3. Humoros felolvasás. Tartja: Laczka Imre gimn. tanár. 4. Magyar dalok. Éneklő a Női kar. 5. Vigjáték. Előadják: Mészáros Lajos, Nagy Zoltán, Boros József, Krems Béla, Oláh György, Ferenc N. Veress Imre. 6. Magyar dalok. Éneklő a Férfikar. Beléptidő nincs, műsormegváltás (10 lei) kötelező.

Velencei Nőszövetségünk a biblikáris leányok közreműködésével úgy anyagilag, mint főként erkölcsileg jól sikerült teaestélyt rendezett folyó hó 5-én kulturteremben, melyen Csathó Jenőné ig. tanító a nőszövetség áldásait sok derűtséget fakasztó humorral megírt eszméletű felolvasása mellett Csapó Lajos hegedűszóval, Dancse Juci és Benedek Jenő hegedűduetttel, Dancse Babl szavallattal, Csapó Lajos, Szücs Sándor, Nagy Ferenc „A pótvizsga“ c. vigjelenet, Szücs Istvánné, Krencs Béla, Boros József, Nagy Zoltán az „Itélet előtt“ c. egyfelvonásos vigjáték igen ügyes előadásával, Körner József magyar népdalok éneklésével szórakoztatták a kulturtermet szorongásig megtöltő közönséget. Adományokkal mozdították elő az estély sikerét: Kemecei Eszter, Szücs Lajosné, Dobák Gyözőné, Binder Károlyné, Dancse Lukácsné, Muszka Jánosné, Molnár Gyözőné, özv. Szabó Sándorné, Matkó nővérek, Hetz Ferencné, Boros Imréné, Ujlaki Károlyné, Róff Józsefné, özv. Fekete Sándorné, Kiss Sándorné, Tarr Mariska, Nagy Bálintné, Pézses Ferencné, Kállai Gyuláné, Kiss Károlyné, Szilvássy

Istvánné. Ugy az adakozóknak, mint az estély sikerét bármilyen módon előmozdítóknak ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, febr. 16-án csütörtök délután négy órakor a Hegyen (Felső Dorongos-oldal, Külös Mihály házában).

A Kálvinista Világ legújabb számában olvastuk: Csehszlovákiában azt a reformátust, aki reverzálist ad egyháza kárára, nemcsak urvacsora-vételtől tiltják el, hanem kizárják a református egyházból is. Ilyen és ehhez hasonló bibliás fegyelem haladéktalan bevezetését sürgetjük mi is. Szeretnénk, ha már egyszer véget érne az a sem hideg, sem meleg, lagymatag egyházi politikánk és azt egy öntudatos, erőskezü és ha kell, harcolni is tudó politika váltaná fel. Szeretnénk, ha megérhetnénk mindannyian, hogy a rendszerint nagy körültekintéssel és nagy diplomáciai készséggel körülírt személyi tekinteteknek és érdeknek az egyház hátrányára vagy épen kárára való dédéltetése — bűn, mert mindenekelőtt való kell legyen mindnyájunk előtt református anyaszentegyházunk jövője és boldogulása. Értsük meg végre, hogy a mindenfelől reánk zuduló nagy vihart megelőző látszólagos széicsendben, a 12-ik órában vagyunk és az elkövetkező történelmi nehéz időkből csak úgy fogjuk tudni egyházunkat átmenteni, ha erős, hithű, meg nem alkuvó, önzetlen és fegyelmezett egyházi vezetők és hívek állanak az egyház védősáncában. Mert állítjuk és valljuk, hogy egyházunknak nem nagy számu és közönyös, fegyelmezetlen, egyházáért áldozatra nem képes névleges reformátusokra van szüksége, hanem, ha másképp nem lehet, inkább kevesebb számu, de azokra minden időben számítható, hűlken erős, fegyelmezett, hűlkhöz minden körülmények között ragaszkodó, áldozatrakész — Krisztus katonáira.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Isten szava hozzánk a múlt év
statistikai adataiban.

IV.

Egyházközsegeink lélekszáma apadásának természetes utjáról múlt számunkban szözlöttünk. Most megemlékezünk az apadás nem természetes utjáról, a kitérésekről. Az 1932 ik évben 63-an tértek ki tőlünk, 37 a római katolikus, 9 a görög katolikus és keleti egyházba, 2 ment a zsidók, a többi pedig a különféle szekták közzé.

A kitéréseknél is ugyanazt látjuk, amit a házasságkötéseknél tapasztaltunk, hogy legtöbbet veszünk a római katolikus egyházzal szemben.

Igy volt ez a múltban is. Talán egy városban sem rendelkezett a római katolikus egyház a szellemi és anyagi erőnek olyan bőségével, mint Nagyváradon, melynek latin szertartású püspöksége a legvagyonosabb volt valamennyi r. kath. püspökség között; az óriási vagyon lehetővé tette, hogy városunk minden jelentősebb utcájában egy-egy várat építsen magának; iskolát, szegényházat, kórházat, internátust, cselédothont stb. Főként az iskolák hatása érezhető az áttéréseknél. A nagyvárad református egyház a múlt században lemondván iskoláiról, példáját más felekezetek nem követték. Igy aztán a református iskolákból lett városi iskolák mellett (ame-

lyek ma állami intézetek) főként a római katolikus iskolákba jártak a református szülők is gyermekeiket, ahol apácák nevelték azokat. Egy félszázadon át nélkülöztük a református elemi iskolákat. A nem református iskolába járó gyermekeinket nagyon sok esetben, főként vegyes házasságoknál, egyenesen róm. kath. vallásban nevelték, úgy hogy mire felnőttek, csak keresztlevél szerint voltak reformátusok, de a református egyház tanításait, hitigazságait, történetét, nem ösmerték. Innét van az, hogy a kitérők száma mindig nagy volt nálunk a múltban is. Ide jegyzem a háborút megelőző évtized adatait. Kitértek száma: 1905-ben 120, 1906-ban 66, 1907-ben 34, 1908-ban 42, 1909-ben 45, 1910-ben 57, 1911-ben 51, 1912-ben 38, 1913-ban 49, 1914-ben 48.

Az összeomlást követő években nyilvánvalóvá lesznek azok a nagy értékek, amelyeket Isten a magyar református egyházban nyújt az ő magyar népének, s a kitérők számával szemben emelkedni kezd a hozzánk áttérők száma, úgy hogy 1923-ban 24-en térnek ki tőlünk, ellenben 46-an térnek át hozzánk.

Ez a kedvező helyzet azonban a gazdasági válsággal megváltozik. Most már volnának elemi iskoláink, ha nem elegendő számmal is, van leánygimnáziumunk is, — de szegények vagyunk. Régi közmondás: paupertas magna meretrix.

Az árvák kerekasztala.

Irtó: Peleskey Sándor.

— Igaz történet. —

De a nyírmegyési paróklán ezek az aggodások és gondok aranyozták be az életét s adtak annak istenes célt, amely által mindig és mindig gazdagabbá lettek annak lakói. Ezért a gazdagságért hálásak is voltak, az Úr újabb meg újabb örömeit szerzett nekik s nem is engedte ezt megfogyatkozni életük végéig.

Ahogy nőtt az árvaunokák száma, úgy kellett nagyobb és nagyobb terített asztalról gondoskodni. A mindennapi eledel nem okozott felette nagy gondot, az öregek bölcs takarékosága miatt. Am az asztal évről-évre kisebb lett, míg végre is a Móric Káplán bölcsessége oldotta meg a kérdést, csináltatván egy olyan kerek asztalt, mely hőven elég volt a tizenkét árvának és a velük étkezőknek. El is nevezték ezt az asztalt: „az árvák kerek asztalának.”

Hire is lett ennek az asztalnak az egész Nyírségben, széles Nyírországbán. És méltán volt híres, mert e mellől a kerek asztal mellől sohasem fogytak el az árvák, ott mindig teljes, sőt még azon felül nőtt a létszám.

Az történet ugyanis, hogy amikor egyik-másik unoka végleg elhagyta a nagyszülői házat, hát az öregek szinte vigasztalhatatlanok valának az árva távozása miatt. A jó Móricnak főgondja vala, hogy vigasztalást szerezzen az ő édes öregeinek, amíg ennek is módját lelta.

Egyik árva távozása után, amikor könnyes szemmel ültek a kerek asztalhoz: Móric ígéretet tett, hogy másnapra vigasztaló kárpótlást szerez a szomorúknak. S mit tett? Másnap egy falubeli apátlan anyátlan árvát hozott a kerek asztalhoz, hogy teljes legyen a létszám. Ez volt a vigasztaló kárpótlás, de még milyen...! Az öregek szemében örömkönnnyek csillogtak és hálásak voltak a jó Móricnak

Az iskolák feladásakor a régi nagyváradai egyház megszabadult sok tehertől, de elfeledkezett arról, hogy a kharitatív, szociális intézmények: szegényházak, aggmenházak stb. felállítására fordítsa felszabadult erejét. Így aztán az új időkben ellene irányuló ostromok kivédésére nincsenek kellő eszközei. Pedig manapság a kitérések tulnyomó eseténél gazdasági indokokkal találkozunk. A kitérések indító oka ugyan sok esetben ma is csak az, hogy a kitérő nem református iskolában nevelkedett s teljesen közömbösen érez egyházunk iránt. Elhatározását azonban a mai gazdaságilag leromlott viszonyok között befolyásolja itt-ott egy kis ígélet, egy kis ajándék, egy kis remény is valami kenyérkereső lehetőség felől. Egyik kitérőt egyházunk küldötte épen akkor kereste fel a kitérés ügyében, mikor leendő felekezettől az ajándék megérkezett és az udvaron már rakták is lefele a szekérről. Másiknak elhozattuk születési bizonylatát, a férj anyakönyvi kivonatát ingyen kiadtuk, hogy megtudjanak esküdni, mégis hűtlenek lettek, mert másutt 300 Lelt kaptak házbérre. Volt, akinek a házbért nem pénzben kellett kifizetnie, az ár hitvestársának áttérése volt. Volt aki őszintén megmondta, hogy kitér, mert ígérték, hogy két gyermekével eltarják. Egyik azzal állított be, hogy gyermekével együtt kitér, ha nem adunk neki tandíjmentességet; a másik azt a feltételt szabta elének, hogy vegyünk fel fiát az Árvaházba, ellenkező esetben... stb. stb. hány véli azt, hogy könnyebben kap állást, ha nem lesz tovább magyar református. A kitérők számát növelték még azok is, akik részt vettek a múltban lezajlott szeparatistikus mozgalomban s nem tudták megtalálni az utat vissza egyházunkba, ezek a szekták közé csapódtak.

Mindazok a jelek figyelmeztetnek minket, hogy iskoláinkhoz mindvégiglen ragaszkodjunk, még ha erőnkfelett való terhet jelentene is ráknézve azok fenntartása. Sőt, lehetőség szerint fejlesszük azokat. Nagy gondunk legyen az ifjúság nevelésére; ifjúsági munkánkban a kálvinista eszmények vezessenek, még ha más táborokba disznótóros vacsorákkal és tánc-

s ezután minden árva távoztával így pótolták a veszteséget.

Az utolsó távozó unoka azonban nem Doby Móric volt. Az Urnak ez a hűséges és alázatos szolgálója idő előtt, amikor már rendes lelkész lehetett volna, elsorvadt, fiatalon meghalt, a nagyszülők és az árvák mély fájdalomra. Az öreg nagyszülők fájdalmát újra csak az árvák enyhítették, rendelvén az Ur újra segítséget ebben nekik.

Ez a segítség a nyírmegyési szent ekkleziás nemes presbitériuma volt. Mert az árva unokák elfogytak, kiröpültek a meleg fészekből, de az árvák kerek asztalánál csak ott ült a 12 árva, községi szegény árva gyermekek.

Az ekkleziás presbitériuma pedig, hogy az Igen öreg lelképásztoron, különösen feleségén segítsen és felszabadítsa őket a gondtól és fáradalmaktól, az áldott emlékü fiatal tiszteletes ur halála után maga gondoskodott a kerek asztal árváinak ellátásáról,

kolonokkal csalogatják is ifjúságunkat. A kálvinista öntudat felébreeztésére irányuljon férfi és nőszövetségünk hitvédelmi munkája; hadd teljesejék meg minden református ember annak tudatával, hogy milyen nagy isteni kegyelem az, hogy ő magyar református lehet. Fokozottabb mértékben folytassuk szociális munkánkat, a szeretet fegyverével szálljunk szembe a szegénység és nyomoruság pajzos férfiával, hadd érezzék meg nyomorgó testvéreink, hogy testvérek között vannak, akik mellettök állanak, akiknek segítségére számíthatnak, akiket ha elhagynak, elsősorban önmagukat teszik vesztesékké.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

„Nemcsak a cselekvést, hanem az akarást is elkezdtétek tavaly óta, most hát a cselekvést is vigyék végbe, hogy amiképen az akarás készsége, amiképen a végrehajtás is ahhoz képest legyen, amitek van. (II. Kor. VII. r. 10, 11.)

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén:

Olasziban: dr Szemethy Géza 200, Asztalos Jánosné 100, Hajnal J. 100, Ajtay Gy. 100, Szőke J. 100, dr Bolcas Ágostonné 100, özv. Szodray Tamásné 100, Fekete Sándor 100, Tóth Lajos 100, Dézsi István 50, Both Benigna 40, dr Puchlin Kázmérené 40, özv. Bancsik Józsefné 50, Bahil Dezsőné 40, 231. szám 50, Lovas Margit 30, Fekete István 50, Karácsonyiné Gálbory Erzsébet 50, Csikos Imre és neje 50, Ács János 20, özv. Lénárt Józsefné 40, Lénárt Andrásné 30, Péter Vilma 60, Kulcsár István 60 Lei.

Ujvárosról: Erdődi Sándor (az idej mindenféle tiszteletjegy megváltása képen) 500, Jakabffy Gyula 50, Vargha Erzsébet 50, Pázmány Antal 60, Ursz Jánosné 60, özv. Cser Jánosné 50, G. Szabó Lajos 50, Molnár Géza 100, Bozsik Istvánné 100, Harmathy István 50, Földesi Imre és Lajos 100, Kelemen Etelka 60, Bányi Mihály 40, Csikai Lajos 50 Lei.

tisztes gazdasszonyok által. A parókia egyik szobáját rendezte be néklek és tékákat, ruhaszekrényt is állított abban, hogy élelmük mellett ruházatuk is legyen a szegény árváknak. Az öreg lelkészpáré már csak a felügyelet és az árvák segédelmén való belső öröm volt.

Én az árvák e kerek asztalánál már nem ültem, csak mint áldott emlékü nagyszüleim késő unokája, hallottam ennek történetét, amint itt leírtam. Hallottam nemcsak szép szánu családunk olyan tagjaitól, akik ültek a kerek asztal mellett, hanem azoktól az idegen árváktól is, akik részesültek a kerekasztal áldásaiban s akik áldó imádság mellett emlegetik ma is drága nagy szülőimet. Amit hallottam, imé továbbadtam tanulságul arra, hogy egymás terhe hordozása által, mint könnyül a földi ember terhe.

Nyírmegyési csöndes temetőben nyugvó öreg szüleim, bocsássatok meg, hogy megzavartalak sorralmmal titeket!

(Folytatás és vége.)

EMLEKEZZÉL MEG

Velencérid: Czégé János 100, Thury Sándor (ujabb adomány) 100, Kiss Sándor 50, Zsigó Györgyné 50, 376, szám 50 Lei.

Rétről: Verebi László 100, Munkácsi Mártonné 50, Fenesy János 50, Balogh Zsigmond 40, Ravasz Miklós 50, Kiss József 50, Jakab Imre 40, Pákozdi Márton 25 Lei.

Gondnoknőnél: Gaál Szabó Istvánné 5 kgr. hurka, kolbász. Fazekas Jánosné 4 kgr. hus és egy táltészta.

VIDÉKRŐL:

Bihar. A ref. Nőszövetség 500 Lei.

Paptamási adománya. A paptamásiak jószive minden évben megmozdul árváinkért. A kenyér mezején munkálkodó dolgozó nép, Istentől nyert javaiból szívesen küldötte be most is az ő jó adományát. A buzgó előd nyomán járó ifjú lelkész: Kovács Sándor tiszteletes, közelebből ismeri árvaházunkat, ismeri azt a magasztos munkát, melyet Jótékony Egyesületünk e szép intézmény érdekében kifejt. Szívvel köszöntjük őt munkatársaink sorában a jóltevő adakozókkal együtt. „Mindenben meggazdagodjatok a teljes jószívűségre, amely általunk hálaadást szerez az Istennek!” (II. Kor. IX, 11.)

Paszulyt adtak: Özv. T. Szabó Imréné 3 kgr., özv. K. Szabó Imréné 3 kgr., Ifj. Szekeres Imre 2 kgr., Id. Szekeres Imre 2 kgr., Szűcs Mihályné 10 kgr., Z. Nagy Lajos 3 kgr., U. Nagy Lajosné 2 kgr., S. Tóth Károly 3 kgr., özv. Barna Györgyné 3 kgr., N. N. 3 kgr., ifj. N. Szabó Sándor, K. Tóth Sándor 3 kgr., Dienes Sándor 1 kgr., ifj. Tóth Sándor, Z. Nagy Géza 2 kgr., ifj. Szűcs Imre 1 kosár, özv. G. Tóth Józsefné, Nagy György, Fodor Sándor 4 kgr., Kovács Sándor. Összesen 50 kgr.

Lisztet: Id. Szekeres Imre 5 kgr., Z. Nagy Lajos 15 kgr., N. N., Debreczeni Gyuláné 5 kgr., id. Szűcs Imre 7 kgr., N. N. 2 kgr., Irsik Ferenc 350 kgr., U. Nagy Sándorné 2 kgr., K. Tóth Sándor 3 kgr. Összesen 43 kgr.

Tojást: Id. Szekeres Imréné 13, N. N. Debreczeni Gyuláné 10, G. Tóth Károlyné 5, U. Nagy Sándorné 6, ifj. N. Szabó Sándor, ifj. Szűcs Imre 6, özv. G. Tóth Józsefné 4, Fodor Sándor 5, Kovács Sándor. Összesen 60 drb.

Szappant: Özv. T. Szabó Imréné, U. Nagy Lajos 1, N. N., N. N., 1, Irsik Ferencné 1/2, Dienes Sándor, ifj. Tóth Sándor, Z. Nagy Géza, B. Szabó Sándorné 1/2—1/2 kgr. Összesen 5 kgr.

Tengerit: Ifj. Szekeres Imre 15, id. Szekeres Imre 8, Szolga Albert 25, ifj. Szűcs Imre 5 kgr. Összesen 53 kgr.

Krumplit: Ifj. Szekeres Imre 16, Fodor Sándor 12 kgr., Kovács Sándor.

Zsirt: Ifj. T. Szabó Lejos, U. Nagy Sándor 1 kgr. — **Diót:** Z. Nagy Géza, B. Szabó Sándorné. — **Szalonnát:** Özv. K. Szabó Imréné. — **Konyharuhát:** U. Nagy Lajosné, U. Nagy Sándorné, Nagy György.

Pénzt: Özv. Major Gyuláné 100, özv. Román Józsefné 100, özv. Tóth Zsigmondné 100, G. Tóth Dánelné 50, özv. Csáky Károlyné 40 Lei. Összesen 390 Lei.

ÉRTESÍTÉS.

I. Értesítjük hűveinket, hogy az egyháznak 1932. évi megvizsgált összes *számadásai* az egyházi törvény rendelkezésével értelmében február 13-ától kezdődőleg az egyházi adóhivatalban Str. Lazar Aurel (volt Nagy Sándor-utca) 14. sz. a. 8 azaz nyolc napon keresztül nyilvános közszemlére kitétetnek.

Ha valaki az egyháztagek közül a számadások iránt érdeklődni kíván, azokat a megnevezett helyen a hivatalos órák alatt bármikor betekinthei és azokra vonatkozólag észrevételeit írásban vagy előszóval megteheti.

II. Arról is értesítjük hűveinket, hogy az 1933. évi egyházi *adókiutések* mind a négy paróchiális kerületben és hegyi részen befejeztettek és ez adófőkönyvek az egyházi adóhivatalban folyó hó 13-tól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettek s azok bárki által megtekinthetők.

A kivetés elleni felebbezések a hivatalos órák alatt írásban, vagy szóbelileg ugyanott Str. Lazar Aurel (volt Nagy Sándor-utca) 14. a. a közszemle ideje alatt előterjeszthetők. *Az Egyház Elnökségé.*

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegény gyermekek ebédjére: Szűcs Mátyásné 3 kgr. hus, fél kgr. turó, 2 kgr. nullás liszt, Kelemen Ica 1 kenyér, Matkó Mária 4 kgr. krumpli, Bálint Böske 2 kgr. zsír, Michis Lászlóné 6 kgr. hus, Iskolásgyermekek paszulyt, tojást.

UJVÁROSON:

A nőszövetség szegényeinek: özv. Boros Péterné 100 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Thury Sándor 2 kenyér és 2 kgr. kolbász.

A nőszövetség folyó hó 5-én tartott teaestélyét adományaikkal elátók névsorából tévedésből kimaradt Vadas Lajosné.

A nagyváradi-olaszi-i református nő és leány-szövetség szeretetvendégséget tart vasárnap febr. 19-én délután 6 órakor a leánygimnázium nagytermében. A tea felszolgálása előtt Boros Ferenc segédlelkész ismerteti a szegény iskolásgyermekek ebédeltetési akcióját. Verset szaval Kutasi Eta. A magyar szót bemutattja Bancsik Vallka. Magyar nótákat játszik a Magyar Zenekar. Egy tea ára 15 Lei a szegény iskolásgyermekek konyhájának javára.

AZ ÁRVAHÁZRÓL.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Sassa Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órák: Hétfő: János 14, 12—21. Kedd: János 14, 22—31. Szerda: János 15, 1—8. Csütörtök: János 15, 9—17. Péntek: János 15, 18—27. Szombat: János 16, 1—15.

Meghívó. A Nagyvárad Református Kör saját helyiségében (Dr Lazar Aurel (Nagy Sándor) utca 14. sz.) 1933 február hó 19-én tartja rendes évi közgyűlését. Tárgysorozat: a) Jelentés a Kör évi működéséről, b) Pénztáros jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és az 1933. évi költségvetés megállapítása. c) A választmány kiegészítése. (22. §) d) Indítványok. (A közgyűlés határozatát igénylő indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt a Választmányhoz nyújtandók be.) Határozatképtelenség esetén a közgyűlést 1933 február 26-án tartatik meg az itt közölt tárgysorozattal. **Elnökség.**

A velencei református férfikar a leánybiblikör közreműködésével folyó hó 12-én kulturtermünkben igen szépszámú közönség jelenlétében jól sikerült kulturstélyt rendezett, melyen Laczka Imre gimn. tanár felolvasással, a leány és férfikar magyar dalok éneklésével s 1—1 vigjáték előadásával működtek közre a közönség teljes meglegedésére.

Kulturális ünnepély a Réten. Réti Nőszövetségünk vasárnap délután 6 óral kezdettel tartja negyedik kulturális ünnepségét. 1. Magyar dalok. Énekli az „ezüstserleges“ vegyeskar. Karnagy Soós András, 2. Megnyitló. Dr Szabó Lajos lelkész. 3. „Csendélet Bugacbergengőcon“, novella. Irta és felolvassa Andrásy Ede zenetanár. 4. Reményil. Ady-verseket szaval Dézsi Ella úrlány! 5. Irodalomtörténeti előadást tart C. Bodnár Mária írónő. 6. Magyar dalokat zongorázik Andrásy Ede zenetanár. 7. „A miniszter előszobájában“. Előadja Kispálffy János ny. színművész. Kisebb alakításokban Fábik József, Barabás Margit, Bernáth Lajos. Belépődíj nincs. Adományokat kulturális célokra fordítja a Nőszövetség.

Réti Férfiszövetségünk keddi esti ismeretterjesztő előadásán (bibliaóra után) dr Kovács Árpád ügyvéd, a Magyar Párt főtitkára, a „Pénzről“ tartott rendkívül értékes előadást.

Az olasz i. férfiszövetség kulturszakosztálya tanácskozást tart vasárnap délelőtti templom után az egyházi adóhivatal helyiségében.

A Kálvin-énekkarba (férfi és női kórus) jelentkezhetni az egyházi adóhivatalban kitett íven.

Az „Erkel Ref. Zenekör“ ezúton mond hálás köszönetet azoknak, akik munkájukkal, szeretetükkel és az általa utóbb rendezett koncerten való részvételükkel érdeklődésüket és pártfogásukat mutatták ki az iránt az egyesület iránt, amelynek célja a ref. egyház kebelén belül a klasszikus zene művelése Isten dicsőségére.

Angol kimutatás szerint a világon legtöbb analfabéta — 10 éven felülieket számítva — Indiában van, 91 százalék. Utána következik Portugália 65 százalék, Spanyolország 43 százalék, Olaszország 27 százalék. Legkisebb százalék Németországban van, ahol a lakosság 26 százaléka nem tud írni, olvasni.

A kolozsvári református egyházközség szorongatott anyagi helyzetbe került. Az 1933. évi nagyon is leredukált költségvetése összeállításánál 500 ezer leire fedezetet nem találtak. Ezért ezen összeg fedezése céljából az egyházközség vezetősége ötszáz darab 1000 leis kölcsönjegy kibocsátását határozta el, amelyet az egyházközség évi 6 százalékos kamatozással öt év alatt fizetne vissza a kölcsönjegy vásárlóknak.

Az erkölcstelen irodalmat a délamerikai Peruban érdekes módon büntetik. A szerző köteles 1500 példány előállítását költséget bírságként megfizetni, ha erre nem képes, negyedévig a temetőben kell sírásó kényszermunkát végeznie. A perui lelki sírásást nem lehet büntetlenül végezni.

Az ujvárosi leányszövetségnek ki adományozna egy szekrényt?

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-nica) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Isten szava hozzánk a múlt év statisztikai adataiban.

V.

A múlt évi adatok sorát a kegyes adományok kimutatása zárta le.

Egyházunk tagjainak fokozatos elszegényedéséből következik az önkéntes adományoknak a múlt év eredményeihez mérten feltűnő csökkenése. A kegyes adományok és hagyományok összege 1929-ben: 410,277 Lei, 1930-ban: 363,401 Lei, 1931-ben: 383,088 Lei, 1932-ben: 297,288 Lei.

Még nyilvánvalóbb az apadás a templomi perselypénzek táblázatánál:

	1929.	1930.	1931.	1932.
Olaszi: Lei	70,491	63,524	55,561	36,052
Ujváros: „	54,583	47,445	29,451	22,468
Velence: „	17,677	15,153	12,100	10,619
Rét: „	35,250	26,182	19,499	12,362

Az adományok számszerű apadása azonban nem azt jelenti, hogy csökkent volna az áldozatkészség. Hálás szívvel kell megemlékeznünk arról, hogy mikor gyülekezeti lapunk most egy éve súlyos anyagi helyzetbe jutott, egy szombaton a nyomdai költségek teljes hiánya miatt már meg sem jelenhetett, egyszerre új erővel buzdított fel egyházunk tagjaiban az áldozatkészség s rövid idő alatt várakozáson felül

szép adományok folytak be a Református Híradó javára, amely zavartalanul folytathatta pályáját egész évben.

Ezek az adományok nagyobb részben nem onnan jöttek, ahol inkább rendelkeztek az emberek anyagi javakkal. Az adakozók magok is szűkös viszonyok között élő emberek, akiknek példája biznysága annak, hogy az áldozatkészség soha sem a pénz bőségétől, hanem a lélek gazdagságától függ. Épen azért tekintünk reménykedve a mai züllött anyagi viszonyok között is egyházunk és intézményei jövődjére, mert bizunk abban a Lélekben, amely munkálkodni közöttünk meg nem szűnik soha.

Előfizetési felhívás.

A Református Híradó utóbbi számaiból néhány példányt küldtünk azoknak, akik még kevés idővel ezelőtt is gyülekezeti lapunk előfizetőinek sorába tartoztak. Tettük ezt azzal a reménységgel, hogy hátha ismét megnyerhetnők szíves támogatásukat. Most egy éve volt az, mikor kiadóhivatalunk anyagi hiányok miatt kénytelen volt a lap megjelenítését addig szüneteltetni, míg a nyomdai költségek fedezetére elegendő összeg be nem folyt az előfizetési díjakból.

A férfi és nőszövetségek tagjaihoz, gyülekezeti minden tagjához intézzük kérelmünket, hogy a

Kálvin, mint ember.

Kevéssé ismert adatok a nagy reformátor életéből.

Kálvin természettől fogva szinte tulszerű ember volt, akinek nem sok kedve volt a közéleti tevékenységhez. Határozottan magabavonuló, tudós természet volt. Két nagy dolog azonban egészen másként alakította életét: a gondolkodásban való következetesség és a cselekvésben való lelkiismeretesség. Ez a logikai beállítottság és a lelkiismeret szava előtti föltétlen meghajlás szorosan összetartoztak nála. Képtelenség volt előtte, hogy valamit félig csináljon meg és ellentmondást tűrjön gondolkodásában vagy cselekvésében. Kora ifjúságától kezdve rendkívül lelkiismeretes és istenfélő volt. Az evangéliumi hitre egy hirtelen megtérés által jutott. Megtérésének közelebbi körülményeit nem ismerjük, csak következményeit. Maga írja: „Még egy év sem telt el (megtérése óta) és sokan jönnek hozzám, hogy tanulják a tiszta

tudományt, pedig még én is újonc vagyok.” Mindig Isten színe előtt állott s a világ látványosságai és örömei mit sem hatottak rá. Isten jelenlétének a visszfénye nyugodott rajta. A genfi tanács mondta egyszer róla: „Jellemének volt bizonyos fensége, az a fenség, melyet Isten formált ki rajta.”

Életmódjában nagyon egyszerű, étkezésében nagyon mértékletes volt. Délig egyáltalában nem evett semmit. Délben, későbbi korában este volt a főétkezése. A munkáját már kora reggel megkezdte. Télben is a hajnali sötétben. Keveset aludt, gyakran csak négy órát. Első dolga volt a bibliaolvasás, elmélkedés, önvizsgálat és imádkozás. A fiatal emberek egyike (házában lakást kaptak többen) reggel öt és hat óra között hozta könyveit, akinek nagy gyorsasággal diktálta műveit. Nyolc órákor napról napra, hétről-hétre ment a templomba prédikálni. Azután az egyetemre ment előadásokat tartani, a diákokkal és kollégáival megbeszéléseket folytatni. Rendesen ki-

Református Híradóra előfizetni sziveskedjenek, hogy a lap megjelenése zavartalanul biztosítható. Az előfizetési díj havonta is fizethető akár a szerkesztőségben (olaszi-lelkész hivatal), akár a kiadóhivatalban (egyházi adóhivatal). Előfizetési díj havonta 10 Lei.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A farsangi multság megváltása címen az árvaházi kék borítékokban naponként érkező adományok, mind megannyi áldott bizonyágai az Isten Szentlelke munkálkodásának, mely az emberi szíveket szabad akarattal szerinti ajándékozásra hajtja, valamint bizonyága annak, hogy a jótékony ember jóvedelme a legnehezebb viszonyok között sem lehet oly kicsiny, hogy belőle az árvák részére valami ne jusson.

A kibocsátott ezer borítékból 230 érkezett vissza eddig.

„Az Istennek legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért!” (II. Kor. IX. 15. v.)

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címen: Olasziban: Szilvássy János 150, Csernák József és neje 150, Pataky András 100, özv. Kágyi Lajosné 100, Nagy Sándor 100, Incze András 100, Tóth Mihály 80, Londy Sándor 60, Báthory Ferenc 60, Szabó Ilona 50, 234. szám 60, 97. szám 50, ifj. Szakács György 20 Lei.

Ujvárosról: Andriska Jánosné 100, Major Ferenc 100, 653. szám 50, 646. szám 50, 634. szám 30 Lei.

Velencéről: Józsa Károly 300, özv. Szabó Sándorné 40, Szabó Péterné 100, 411. szám 40, özv. Lehóczky Józsefné 40, Bancsik János 40, Albert János 60 Lei.

Rétről: Domokos Sándorné 100 Lei.

Bűnbánati hetet tartunk a ránk következő hét napjain.

fáradva tért haza, egy kevés időre ágybafektűt, azután újra munkához fogott.

Jöttek a korrekturák a nyomdából, levelek és személyes követek Svájcól és különböző országokból, ügyes-bajos emberek a gyülekezetből, vallásüldözések elől menekültek, gyűlések a városi tanácsban, presbitériumban, beteglátogatások stb.

Este megint tanulmányaihoz fogott s a könyvei mellett ült éjjel, sőt tovább is. És mindezt az órlási teljesítményt törekény testtel és gyenge egészséggel végezte. Gyermekkorától kezdve gyenge szervezetű volt. Egy életrajz írója tizenkét betegségét sorolja fel, melyekben egymásután, néha egyszerre többen is szenvedett. Még halálos ágyán is dolgozott. „Csak nem akarjátok, — mondá környezetének — hogy az Ur lustálkodva találjon, ha jön.” Nagyon önzetlen és igénytelen volt, sohasem haszonleső. Strassburgi lelkészségében nem is volt megszabott fizetése. Anyagi szükségében kénytelen volt eladni könyvtárát. Műveiért pénzt sohasem kapott. Genfben

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

RÉTEN:

Szegényeknek: Id. Fazekas Zsigmond és gyermekei 400 Lei.

Az alapok és alapítványok vagyonállaga az 1932. december 31-én.

I. Alapok:

1. Fácánosi föld alap	42816.—
2. Polnik Mihályné-alap	20000.—
3. Grünwald kultur-alap	9886.—
4. Olasz-i harang-alap	16204.—
5. Szegény-alap	13185.—
6. Tatár Zoltán egyházfenntart.-alap	3125.—
7. Vallásos iratok alapja	10760.—
8. Csizmadia „Religió” ujev. isk. alap	3890.—
9. Timár társulat ujev. isk. alap	1194.—
10. Terézia árvaház-alap	4881.—
11. Egyházfenntartási alap	1607.—
12. Dr. Várady Zsigmond egyházfenntartási alap	3780.—
13. Olasz-i orgona-alap	371170.—
14. Ujvárosi orgona-alap	7972.—
15. Velencei templom-alap	6667.—
16. Varga József „Énekeskönyv”-alap	5238.—
17. Sulyok István-alap	3249.—
18. Mester Mihály-alap	1382.—
19. Dr. Sarkady Sándor-alap	665.—
20. Szilágyi Géza-alap	2617.—
21. Olasz-i hegyi imaház-alap	2830.—
22. Várad Szőlősi Imaház-alap	2261.—
23. Réti urasztali felszerelési alap	4326.—
24. Csillagvárosi imaház-alap	115.—
25. Aggok menháza-alap	367.—
26. Óssi-telepi imaház-alap	250.—

Összesen: Lei 540,437.—

kapott ugyan lelkész. fizetést, később ennek is egy részét kollégáinak adta. Hagyatéka kb. kilencszáz pengőny volt.

Három gyermekének korai halálát r. kath. ellenfelei istentéletnek kiáltották ki, mire ő így felelt: „Nincs-e nekem tizezrével lelkigyermekem az egész föld kerekén?” Lelkigondozásból számtalan levelet küldött szét egész Európába, melyek ma is kincsesházát teszik istenfélő bölcsességének. Végrendelésében írja: „Klárasztotta reám az Isten az ő kegyelmét nagy bőséggel, hogy a szent evangélium igazságát hirdethettem, szolgálhattam. Ünnepelesen kijelentem, hogy ezen nekem adott evangéliumi hitben akarok élni és halni s nincsen a Jézus Krisztusban készített üdvösségemen kívül más reménységem és bizodalomam.” Kifejezett kívánsága szerint csak néhány barátja vett részt temetésén és nekik is megtiltotta, hogy nyugvóhelyét elárulják. Sirja ismeretlen, de leike gyűmölcsel áldásul vannak közöttünk.

Simsa és Gelzer után németből: D. S.

EMLEKEZZÉL MEG

II. Alapítványok:

1. Nagy Lajos ösztöndíj-alapítvány — — —	74'—
2. Özv. Szeghalmy Bálintné ifjúsági énekkari alapítvány — — — — —	23 006'—
3. Balogh Bandl ösztöndíj-alapítvány — — —	1.080'—
4. Németh Sándor jutalomkönyv alapítv.	23 230'—
5. Debreczeni Lajos ösztöndíj alapítvány	8 130'—
6. Földesi Darvassy Lajos ösztöndíj-alapítvány — — — — —	16 180'—
7. Sinka László-alapítvány — — — — —	2 318'—
8. Dr Várady Zsigmond ösztöndíj és tanulmányi segély-alapítvány — — —	291.225'—
Összesen: Lei 362.243'—	

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegy en: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujváros on: délelőtt 10 órakor és délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Őssitelepen (Bodó Imre házában) Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Zsoltár 2, 2—7. Kedd: Ézsaiás 53. Szerda: Róm. 8, 28—39. Csütörtök: Gal. 3, 8—18. Péntek: Zsid. 10, 1—18. Szombat: Zsid. 2, 5—18.

Meghívó. A Nagyvárad i Református Kör saját helyiségében (Dr Lazar Aurel (Nagy Sándor) utca 14. sz.) 1933 február hó 19-én tartja rendes évi közgyűlését. Tárgysorozat: a) Jelentés a Kör évi működéséről. b) Pénztáros jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és az 1933. évi költségvetés megállapítása. c) A választmány kiegészítése. (22. §.) d) Indítványok. (A közgyűlés határozatát igénylő indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt a Választmányhoz nyújtandók be.) Határozatképtelenség esetén a közgyűlést 1933 február 26-án vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartatik meg az itt közölt tárgysorozattal. *Elnökség.*

Az olasz i férfiszövetség szociális szakosztálya vasárnap délelőtt templom után tanácskozik az egyházi adóhivatalban.

Az Ifjúsági Keresztyén Egyesület hálás köszönetet mond dr Szeghalmy Sándor urnak, ki egy bordásfalat; és Tenkey József urnak, ki 62 db könyvet ajándékozott az egyesületnek.

Az ifjúsági munka védnökei vasárnap este 7 órakor gyűlést tartanak az Otthonban.

AZ ÁRVAHÁZRÓL.

A Református Leánygimnázium és Internátus házi farsangi estéjét vasárnap (február 26 án) tartja meg a díszteremben, amelyre a szülőket és rokonokat s az intézet jóltevőit szívesen látja. Kezdeté este 6 órakor.

Az olasz i református nő és leányszövetségek február 19-iki szeretetvendégségét az ifjúsági énekkar szép éneke nyitotta meg Varga Gedeon vallás-tanító-lelkész vezetésével. Boros Ferenc segédlelkész ismertető előadásából megtudtuk, hogy a jelen iskolai évben még több — naponta 60—70 iskolás — gyermek részesül az ingyen ebéd áldásában. Kutassi Etus megható szavaiata és Bancsik Valika ügyes magyar szőlője után Szilágyi Béla hegedűjátéka gyönyörködtette a nagyszámu közönséget; a szebbnél-szebb magyar nótákat Bakossné Bagossy Olga urnő kísérte zongorán. A családias jellegű kedves összejövetelt hangulatossá tette, hogy az örök-zölddel díszített asztalokat az olasz-i Nőszövetség által készített egyforma terítők borították. A tea est egyetemes jellegét az adja meg, hogy jövedelme újabb néhány hétre biztosította sok szegény gyermek ebédjét, akik városunk külső területeiről járnak egyházunk iskolájába. Jölesett látunk a vendégek között az evangélikus és római katolikus nőszövetségek képviselőit is. A szeretetvendégséghez adományokat küldtek: Asztalos Jánosné, Bodó Imréné, Bokross Rózsika, Csernák Béláné, özv. Gaál Szabó Istvánné, Gyémánt Elekne, Kovács Józsefné, Kulcsár Istvánné, özv. Kuun Frigyesné, Kutassi Ágnes, Merza Sándorné, Michis Lászlóné, Molnár Lászlóné, Papp Károlyné, özv. Resch Mihályné, Szabó Ilonka, Szabó Károlyné, özv. Szabó Miklósné, Szeghalmy Julia, Szilvássy Jánosné, Dr. Thúry Kálmánné, Teller Zsófia, Tóth Mihályné, Varga Gedeonné, Vízny Mária. Az adakozóknak köszönetet mond a Nőszövetség.

A Kálvin-énekkar gyakorló órája minden kedden és pénteken este 8—9-ig az internátusi épület vallás-tanítási termében. Karnagy: Dr Szemethy Géza egyházkerületi titkár. Tagok a jelzett időben jelentkezhetnek.

Az Ifj. Otthonban, Teleky-u. 31. sz. alatt a köri ref. Férfiszövetség tagjai és a nagyközönség részére március 1-én, szerda este negyed 9 órai kezdettel vetitőgépes előadást rendez a tüdőbetegségekről Roskopf Béla dr tüdőszanatóriumi főorvos. Tekintve, hogy városrésznket igen veszélyezteti ez a betegség, nagy nyereség lesz mindenki számára e vetitőgépes előadás. Kérjük a Férfiszövetség tagjait, hogy teljes létszámban jelenjenek meg ezen az estén, mert 8 órától kezdődőleg az előadás előtt és után fontos megbeszéléseket folytat munkáját, helyzetét és jövőjét illetőleg.

Az ujvárosi Nőszövetség március 5-én tartja ez évben utolsó tea-estéjét a ref. ifj. Otthonban. Kedves műsor fogja a közönséget szórakoztatni. A műkedvelő gárda Széles Gábor rendezésében egy szín-

darabot fog előadni, az Erkel zenekar szép zeneszáma, valamint régi, magyaros táncszámok fogják kedvessé tenni az ünnepélyt e tea esten megjelentek számára. A teljes műsor a következő számban.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, csütörtök (március 2.) délután 4 órakor, a Felföldi-telepen (özv. Fazekasné házában).

Réti Férfiszövetségünk keddi esti (február 28.) ismeretterjesztő előadásán fél 9 órai kezdettel: dr. Verzár István kórházi főorvos a „Nemi betegségekről” tart előadást. Előtte 8 órakor biblióra.

A réti imaház kulturtermében február 26-án vasárnap délután 6 órakor ismeretterjesztő előadást tart Hegedüs Nándor országgyűlési képviselő.

A réti Nőszövetség vasárnap a 4-ik kulturális előadást rendezte meg. Megnyitól a Réti Vegyeskar énekelt precíz felkészültséggel magyar dalokat. Soós András karnagy fiatalos agilitással, végzi a betanítás nehéz munkáját. Az est előadója C. Bodnár Mária trónő volt, aki mélyen szántó beszédében a magyarság nagy halottjáról, gróf Apponyi Albertől emlékezett meg. Ezután András Ede ült a zongorához és magyar nótáival szórakoztatta hallgatóságát. Ugyancsak ő nagy siker mellett olvasta fel egyik elbeszélését. Dézsi Ella szavaltat sok tapsokkal jutalmazta a közönség. Végül egy kis szindarabot adtak elő: Kispálffy István, Barabás Margit, Bernát Lajos, Fábik József nagyon ügyesen. A jól sikerült est megrendezéséért dr. Szabó Lajosné nagytiszteletű asszonyt illeti meg minden dicsőség.

„Imé, én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé...” A szibériai hómezők fölől már sokat hallottunk hadifoglyainktól. Ez a leirhatatlan szenvedést jelentő hely ma már nemcsak a politikai foglyoknak szomorú országa. Ott eszik a száműzetés keserű kenyerét azok is, akiknek egyetlen „bűnük”, hogy hitüket nyíltan megvallják s a bibliához buzgón ragaszkodnak. Hogy milyen „keserű” a száműzetésnek ez a kenyeré, arra nézve álljon itt egy hitéért szenvedő levélnek e része: „Gyermekeimnek a harmadik faluba kell iskolába menni. Egész nap ott nem ehetnek semmit. Éhezve és sirva jönnek haza. Mit adhatok nekik, ha semmi sincs. Az erdőbe megyek ki, hogy csigákat szedjek össze. Ezekben legalább van egy kis zsír. Fájdalmasan szomorú állapot ez. De a mi Urunk, akinek kegyelmét és segítségét annyiszor megtapasztaltuk, nem hagyhat el bennünket most sem. Az Ur maga mondja: Hívjatok segítségül a szükség idején, megmentelek benneteket és ti dicsőítetek engem.”

A templomlátogatás csökkenéséről panaszoknak Észak-Amerikában, mert megállapították, hogy pl. 2500 lakosu helyen a lakosság 71 százaléka, 5000 lakosu helyen 66 százaléka, 10,000 lakosu helyen 46 és ezen felül 35—40 százalék a templomlátogató? Hol maradunk mi ettől? Milyen sokan nem járnak

nálunk templomba! Pedig egész télen fűtött templom várta az istentiszteletre gyülekezőket.

Beregúfaluban (Ruszinkó) megtartott magyar református lelkészek egyik baráti kör megbeszélésén két súlyos megállapítása hangzott el. Az egyik Bartók Béla püspök kijelentése volt, amikor a következőket mondotta: „A magyar református egyházat nem fogja megmenteni és megtartani sem az egyházi törvény, sem az adminisztráció, sem a prófétálás, a nagy szónoklatok, hanem egyedül Jézus. Ezért van szükség belmissziói munkára az egyházban, a gyermekek, ifjak, leányok, felnőttek között, hogy ezt a megtartó Jézust az Isten Igéjéből minél jobban megismerhessük. A másik megállapítást a jelenlevő lelkészek tették: „Addig nem beszélhetünk új életéről a magyar református egyházban s addig nem is lesz új élet, míg mi lelképásztorok, bűnbánatot nem tartunk, míg mi nem leszünk magunk egyenként és családjainkban bibliáolvasó és imádkozó emberek. Ezért arra fogunk törekedni, hogy az új reformációt elsősorban magunkon hajtsuk végre.”

A keresztyén időszámítás 1400 éves. 1932-ben volt annak az évfordulója, hogy Dionysius Exiguus tudósnak, az új időszámítás megalapítójának munkássága következtében bevezették a Krisztus születésétől számított időszámítást. 532-ig ugyanis a régi pogány naptár volt használatban.

Olvasni elkért könyveim közül visszavárom: Dr. Raffay: Ujszövetségi Apokrifusok. Dr. Bartók: A református egyházak presbyteriális szervezete. Kuypert: A kálvinizmus lényege. Dr. Kun: Egyházjogtan. Reviczky: Költemények. Vársárhelyi József: Pál apostol.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A nagyszülők.

Zakariás VIII. 7.

Vásárhelyi János kolozsvári református lelkész, az erdélyi egyházkerület főjegyzőjének „A család élete” című könyvéből.

„... A pogány és istentelen nép életét az jellemzi, hogy nem tűri, nem szereti és nem becsüli a gyermeket és az öreget. Hálátlan és önző. Hálátlan azokkal szemben, akik jót tettek vele és kíméletlen azok iránt, akik áldozatot kívánnak tőle. A pogány és istentelen világban pusztítják az öregeket és megölik talán a még meg sem született gyermeket. A mi világunk pogánnyá válását semmi sem mutatja jobban, minthogy mind a két jelenséggel újból meg újból találkozunk. Ezért olyan ritka az a kép, amelyről a próféta is álmodott, amikor agg emberek és agg nők pálcára támaszkodva de egy boldogabb jövőre felragyogó szemekkel tekintve, unokáik gondatlan játékában gyönyörködve ülnek és járnak a városok vagy falvak utcáin. Elveszítette a szívét ez a világ. És mert nincs szive a világnak, azért szerencsétlenek az öregek és boldogtalanok a gyermekek. Mi segít a világon? Vissza kell adni az emberek keblébe a

szívet. Meg kell történnie a csodának, amelyről a messiási idők elkövetkezésének ígéretképpen egy másik próféta beszél, amikor Isten nevében hirdeti a csodát: „És adok néktek új szívet és lelket adok belétek és és elveszem a kőszívet testetekből és adok néktek hús szívet. És az Én lelkemet adom belétek és azt cselekszem, hogy az Én parancsolataimban járjatok és az Én törvényeimet megőrizzitek és betöltsétek.” Csak Ő, az Isten cselekedheti meg ezt a csodát. Ő általa Jézus Krisztus által, akiben testet öltött az Isten szeretete és aki azt mondja, hogyha valaki egynek a gondját fölveszi, az Ő gondját veszi fel. Csak akinek önzése a krisztusi szeretet napsugarában felolvadott, annak a szíve termi a jóságnak és halának virágait. Csak a Krisztus csodatevő szeretete tudja ugyanabban a családban közel hozni egymáshoz az öregeket és ifjakat, a nagyszülőket és unokákat, hogy Isten királyi széke előtt találkozzanak áldások legyenek egymás számára. Az öregek áldások legyenek bölcs szívéük tanácsával és az ifjak áldások legyenek szívük hálájával, ragaszkodásával és azzal az ígérettel, amelyet az unokák élete hirdeti a sir felé

Az elmaradt lakodalom.

(Elbeszélés).

Írta: Zombory Sándor.

Már hetek óta mindenki csak arról beszélt a faluban, hogy árva Kovács Nagy Jóska csakugyan megházasodik. De nem a szegény Lukács Piroskát, hanem a gazdag Száldobágyi Kőkény Ilonkát vezeti az Ur színe elé, s annak esküszik örökre hűséget.

Mindenki rossz szemmel nézett e tette miatt Jóskaára. Mert senki sem hitte volna el, hogy ez igaz, ha a tiszteletes ur, már kétszer ki nem hirdette volna őket.

Híába beszéltek, híába sopánkodtak a jámbor atyafiak, mégis csak megtörtént a harmadik kihirdetés is, amelyet a lakodalom követ.

Szegény Lukács Piroska — már ha nehezen is — de megbocsátott Jóskaának. De a szíve még mindig nagyon fáj. Mikor eszébe jutott az a néhány esztendő, melyet boldogságba töltöttek el Jóskaával, szomoruan, kötényébe rejtve arcát, sirva ment ki a kertbe, az egyik tujafa mögé, hogy ne lássa senki az ő bánatát.

Belármerte, hogyha Jóska árva is, de mégis gazdag fiú, háza, földje s mindene van neki, talán

az ötödik gazda a faluba, míg neki semmije sincs, csak az a jó lelke, meg egy megsebzett szerető, igaz, hű szíve. Neki cselédnek kell lennie, hogy otthona és kenyere legyen...

— Talán jobb, hogy így történt, — mondogatta jámbor szánóinak — hátha nem lettem volna jó gazdasszony... és a nagy vagyon hamar semmivé lett volna...

Lukács Piroska nem haragudott sem száldobágyi Kőkény Ilonkára, amiért elcsábította mátkáját, sem Jóskaára, amiért elhagyta. Istennek szent akaratát látta megnyilvánulni, amelyben ő megnyugszik, nem zúgólódik senki ellen, lassan el fog feledni mindent...

Még egy nap és a jegyepárok ott állnak az urasztala mellett, kéz a kézben, s úgy mondják el „Isten engem úgy segítjen-t” s örökre egymáshoz leszneű kötve az ott fogadott örökhűség jegyében.

Nagy munkába voltak Kőkényék, mivel ugy egyeztek meg, hogy nálok lesz a lakzi, mer Péternek nincs senkile.

Igen ám, csak hogy a szavak, melyeket szegény Lukács Piroskáról beszélgettek, az árva Kovács Nagy Jóska fülébe is eljutottak, hogy szegény Piroska nem haragszik rá, megbocsátott, pedig nagyon, igazán szerette. Már ő is úgy látta, hogy igazat beszélnek,

haladó öregeknek: Megújítom a te ifjúságodat, mint a sasét. Boldogok azok a hajlékok, amelyben a nemzedék, a múlt, jelen és a jövő nemzedéke így tud egyesülni abban, ami egyedül örökkévaló: az Isten és egymás iránt való szeretetben."

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Kérjük azokat, akik az árvaházi borítékokat még nem küldték vissza, hogy ezeket ne hányják el, hanem megőrizve, akkor, mikor tehetik, adományokat azokban küldjék be.

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi mulatság megváltása címén:
Olasziban: Papp Károly 250, Steiner Miklósné 150, Református Kör 100, Tolvaj Irma 20, Tripsó Sándorné 60 LeI.

Ujvároson: Tötös Mihály 100 LeI.

Velencén: Kiss Endréné 50 LeI.

Vidékről: Biharfélegyháza 44 LeI.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A Ref. Férfiszövetség otthonát: egyik áldozatkész presbter díjtalanul kifejtette.

UJVÁROSON:

Templomfűtésre: N. N. 40 leI.

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 leI.

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 leI.

csakugyan nem jól cselekedett. Mégis nagy különbség van a jámbor, kedves, egyszerű, szelíd kis Lukács Piroska és a kevély, büszke száldobágyi Kőkény Ilonka között, melyet az idő alatt, míg menyasszonya volt, bizony elégszer volt alkalma tapasztalni, „mi lesz belőle, ha asszony lesz?"

Jóska egész nap nem jelentkezett. Este sem! Elmúlt az éjszaka, anélkül, hogy Jóskáról hallottak volna...

Mindenkit lelepett a hír, hogy Jóska kétnap óta nem volt a menyasszonyos háznál, s hogy két nap óta több komájával a szomszédifalu kocsmájában mulat, ahelyett, hogy a lakodalomra készült volna.

A szóbeszéd igaz volt. Mindenét eladta s a pénzen elmentek mulatni.

A zsidóval furcsa egyességet kötött, hogy egy hold földet, a tanyával, két lovat a szekérrel, abban az esetben vissza kell adnia, ha Lukács Piroskát feleségül veszi, ha nem, a zsidó marad — ingyen!

Lukács Piroska előkészítette legszebb ruháit, hogy abba megy el a templomba megnézni, boldog-e árva Kovács Nagy Jóska száldobágyi Kőkény Ilonkával... s hogy lássa, mint adja rájuk a tiszteletes ur az Isten áldását...

A nagy nap reggelén Jóska egyedül és gyalog érkezett a faluba. Egyenest a tiszteletes urhoz ment, aki prédikációja felett elmélkedett. Nagyon meglepő-

Az árvák és szegények javára

a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület részére a minisztérium által engedélyezett és rendőrhatalósági hitelesített husz darab gyűjtőíven a négy paróchiális kör megbízottjai által karácsony előtt gyűjtött adományokat a rendőri hatóság is számon vette s az eredményről hivatalos jegyzőkönyvet vett fel. Az adományok felerészben a szegényeknek, felerészben az árváknak jutottak és adattak ki: a karácsonyi segélyezések javarésze ezekből került ki. Most van módunkban, hogy a hiteles ívek alapján az adományokat közöljük és a megsegített szegények és árvák köszönetét tolmácsoljuk a jószívű adakozóknak és a fáradhatatlan gyűjtőknek.

I. OLASZI:

1000 leit: Magyar Ált. Hitelbank.

500 leit: Erdélyi Bank.

400 leit: özv. Havancsák Andrásné.

300 leit: Agrár Bank, Fekete József.

200 leit: Walszlovich Emil, Biharmegyei tkp., özv. Szatmári Mihályné, dr Nyiri Béláné, Domokos Lászlóné.

150 leit: Banca de Scont.

100 leit: Egyesült Bank, Steinbach, N. N., Industriá, Homolya Etelka, özv. Kelemen Kálmáné, dr Szeghalmy Sándor, dr Steiner Ervin, özv. Szabó Miklósné, Csosz Józsefné, dr Sebestyén Arthur, dr Soós István, dr Papp Jánosné, dr Schilling Árpád, N. N., Veiszlovits Lajos, Tolvaj Gyula, özv. Csepreginé, Vicsai István, Fazekas Jánosné, Mikis Lászlóné, Merza Sándorné, Kenéz Andrásné, dr Simonka Györgyné.

60 leit: özv. Kuunné, özv. Hermestné, Papp Sándor, dr Sarkady Sándor.

dött, mikor meglátta Jóska sápadt, feldult arcát. Jóska megállt, remegett, szeméből megeredt a könny; — Tiszteletes ur... én... nagy bünt követtem el az Isten ellen...

— Hogy-hogy?...

Én úgy érzem... hogy a jó Isten... nem a gazdag száldobágyi Kőkény Ilonkát rendelte nekem, hanem a szegény Lukács Piroskát.

A tiszteletes bámulva hallgatta Jóska bűnbánó szavait.

— És... most, mit akarsz tenni?

— Én úgy érzem... Piroskát szeretem igazán. A lakodalom elmarad... Mert nekem már nincs semmim... három nap alatt elmulattunk mindent... Mert azt akartam, hogy én is szegény legyek... s úgy vegyem feleségül Lukács Piroskát...

Benyúlt a zsebébe s egy százpengőt vett elő, az asztalra tette:

— Tessék!... Ennyit meghagytam... Arra a célra, hogy ezir három hét múlva, ha együtt jövünk a templomba Lukács Piroskával, eskessen meg bennünket a tiszteletes ur...

A tiszteletes csak hallgatott és úgy nézett a Jóska szemébe.

Jóska úgy érezte, hogy az Isten szolgájának tekintete vádolja őt. Közelebb lépett a tiszteleteshez.

— Tiszteletes ur kérem!... Hát tessik már megmondani, nagy bünt követtem én el, hogy elhagy-

50 leit: Hermes bank, Np Hi., Bihari bank, özv. Demjánné, Szűcs Mátyásné, Szilvássi Róza, N. N., dr Kassay K., Devics Józsefné, Orbán Mórné (Tenke), özv. Milye Mórné, Vizi Mária, Grünwald Jenőné, Nagy Sándorné, Herbst, Flegmann, Farkas István, Reményi, Garaguly, Astoria kávéház, dr Nagy, Hajnal Józsefné, Tóth Mihályné, dr Czeglédy M. né, Szilvássi Jánosné, Torjai Károly, Ince András, dr Bartháné, Tóth Rezsőné, Pártl Józsefné, Székely Gyuláné, dr Bolcas Ágostonné, özv. Szodorai Tamásné, N. N., Kiss Gyuláné, Fekete Mária.

40 leit: Uferbach, Bartschné, Bartsch Sándorné, Kádár Mária, dr Karácsony József, Kulcsár Istvánné, D. M., Leichner József, Rosenberg Lipót, Vadas Jenő, Papp Dezső, Papp Margit, Papp Sándorné, Ajtai Gyuláné, Szabó Lajosné.

(Folyt. köv.)

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olaszban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, ágendázik Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujváros on: délelőtt 10 órakor Sulyok István délután fél 6 órakor és délután fél 4 órakor az Ős s telepen (Bodó Imre házában) Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Délelőtt mindenik helyen urvacsoaraosztás.

tam Kőkény Ilonkát? ... ha nem szerettem ... azért, akít ő nekem adott? ...

Ha te azért hagytad el Kőkény Ilonkát, mert nem szeretted s hogy Lukács Piroskát tehesd boldoggá: nem! De mi lesz most Kőkény Ilonkával? Most Jóska nem tudott felelni.

— Mert ők most felkészültek a lakodalomra ... ha tudtad, hogy ez lesz a vége, miért nem mondtad meg előbb, hogy ne készüljenek? ...

— Megfogok mondani mindent, úgy, ahogy van ... még nem késő ... az igazat is ... és nem haragudhatnak érte ...

Menj fiam, intézd el becsületesen nehogy az emberek megvessenek e tetteredért.

Szóval a tiszteletes ur megbocsájt?

— Meg!

— És három hét múlva megesket Lukács Piroskával?

— Ha minden becsületes módon rendben lesz!

— Myugodt lehet a tiszteletes ur.

Kőkényék már tudtak mindent, azt is, hogy Jóska a tiszteletes urnál volt, azt is, hogy miért. Jóskának nem sokat kellett beszélni, csak az igazat megmondani, amit el is mondott, de már távozott is.

Kőkényék mit tehettek, bele kellett hogy egyezzenek, így elmaradt a lakodalom. A násznép, meg a vendégek szomoruan távoztak.

Esteli órákon: Hétfő: Máté 21, 33—42. Kedd: Máté 22, 1—14. Szerda: Máté 25, 1—13. Csütörtök: Máté 25, 14—30. Péntek: Lukács 15, 1—10. Szombat: Lukács 15, 11—32

A Károli Gáspár Irodalmi Társaság, tudományos, irodalmi és művészeti osztálya mihelyt megalkult, körlevélben tájékoztatást kért az egyházmegyék vezetőségétől arra nézve, hogy miféle kiadványt tartanak legsürgősebbnek és legszükségesebbnek a maguk építő tevékenységének érdekében. A beérkezett válaszok nagy része egyaránt vallásos estélyek céljaira alkalmas felolvasások kiadását jelölte meg sürgős teendőnek. A Társaságnak sikerült megszereznie Vásárhelyi János erdélyi püspök-helyettes legújabb könyvének: „A család élete” című művecskének kiadási jogát s ezt bocsátotta utnak, mint a Társaság első kiadványát, a Házi Kincstár első kötetét. Vásárhelyi Jánost úgy lapunk olvasói, mint gyülekeztünk tagjai jól ismerik régebbi jeles írásai, lelkes szónoklatai és előadásaiából. Örömmel fogadjuk ezt az újabb jeles munkáját is, amelyben a családi életéről a következő címek alatt szól: A keresztyén családi élet válsága. Jézus és a család. Családalapítás. Házastársak. A szülők. A gyermek. A testvérek. Gyermek nélkül. A nagyszülők. A cselédek. A válás kérdése. A csendes óra. — Minden mondatából az evangélium tiszta levegője árad felénk. Könyvecskéjét melegen ajánljuk olvasóinknak. Beszerezhető a lelkes hivatalk iratterjesztése után.

Az olasz-i Nőszövetség közgyűlése március 12 én, vasárnap délelőtt, az istentisztelet végeztével az Árvaház munkaszobájában lesz. A múlt évi jelentések előterjesztése után tisztújítás.

Az olasz-i Nő és Férfiszövetség közös műsoros szeretetvendégséget tart március 19 én.

A három hét hamar eltelt.

Azóta május köszöntött be.

Korán reggel, a felkelő nap, mosolygó arany-sugarában, minden kis virág boldogan megfürdött, hogy még szebb legyen.

A kis falu öregharangja oly kedvesen hívogatott, hogy még a hitetlen emberek szíve is megindult.

Mindenki ünneplőbe öltözve igyekezett a templomba. A szószék s az urasztala fehér virágokkal volt díszítve, azokból a virágokból, melyeket a Lukács Piroška áldott kis kezei gondoztak, ápoltak.

A két árva gyermek tisztességesen felöltözve, gyalog ment a templomba.

Míntha nagy ünnep lett volna, úgy megtelt a templom.

A tiszteletes ur könnyekig ható prédikációja után, összeadta a két árvát, akik oly nagy bizalommal vannak Isten iránt, s akik mindent csak tőle várnak.

Mindenki örömteli szívevel, megbékélve hagyta el a templomot s igyekezett kezét fogni az ifju párral.

A zsidó is megjelent a templom előtt, várt a felvirágozott szekérrel. Átadta az ifju párnak, hogy azon mehessenek ki a tanyára, hogy ott kezdjék meg az életet, melyhez sok boldogságot kívánt a falu népe.

Külföldi hittestvéreink látogatása. Örömmel jutott tudomásunkra, hogy ez évi április hó 17-én a skót református egyház feje H. R. Mackintosh és az általunk is jól ismert dr. Gems James Macdonald Webster urak a kontinentális református egyházak meglátogatása alkalmával Nagyváradot is utbaejtik és azon óhajukat fejezték ki, hogy ez alkalommal szeretnének a templomban vagy vallásos ünnep keretében hittestvéreinkkel találkozni.

Az olasz i Férfiszövetség közösőrája minden csütörtökön este 7—8-ig a Férfiszövetség Otthonában. A választmány vasárnap (március 5-én), tekintettel az urvacsoraosztásra, nem tart ülést.

A Kálvin-énekkar munkája Dr. Szemethy Géza egyházkerületi titkár ur vezetése alatt megindult. A férfiak gyakorló órája kedden, a nők gyakorló órája pénteken mindíg este 8—9-ig pontosan az internátusi épület vallásitanítási termében. Az új tagok ugyanabban az időben jelentkezhetnek.

Szerző est az Árvaház javára. A Református Kör műkedvelő gárdája március 12-én este 6 órakor Zombori Sándor műveiből szerző-estet rendez, melynek programját jövőszámunkban közöljük.

Felhívás! Kérjük a Református Híradó előfizetőinket, hogy a lakáscím változásokat 8 nap alatt az egyházi adóhivatalban bejelenteni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó új címkéken minden előfizetőnek pontos címe, utca, házszáma legyen feltüntetve. Szerkesztőség.

Az ujbárosi Ref. Nőszövetség folyó hó 5-én vasárnap este fél 9 órakor a Teleki-utca 31. sz. alatt, az Ifj. Otthon nagytermében nagyszabású vigmúrosos teaestélyt rendez a szegényei segélyezésére, amelyre minden érdeklődőt szeretettel meghívunk és várunk. Műsor: 1. Nyitány, előadja az Erkel Zenekar. 2. Magántánc, előadja Osváth Hajnal. 3. Vigjáték, előadják: Nosz Andor, Osváth Hajnal, Széles András, Széles Gábor, Tóth László, Kozma György. 4. Magyar tánc, előadják Osváth és Széles Gábor. 5. Zeneszám, előadja az Erkel Zenekar. Beléptidij nincs, adományokat a szegénysegélyezés céljaira köszönettel fogad a Nőszövetség.

Az ujbárosi ref. Férfiszövetség folyó hó 7-én este negyed 9 órai kezdettel a Teleki utca 31. sz. alatt, az Ifj. Otthon nagytermében estélyt rendez, amikor is Roszkopf Béla, tudószanatóriumi főorvos fogja — a március elsején gyengélkedése miatt elmaradt, — vetüőgépes előadását megtartani a tüdőbetegségekről. Minden érdeklődőt szíves szeretettel látunk. Beléptidij nincs.

Az ujbárosi református elemi iskola farsangi mesedélután rendezett február 26-án délután 3 órakor, amelynek egyes számait Spinrad Miklós, Bende Ilus, Tóth Róza, Nagy Lajos, Puskás Olga,

Pinke Ferenc, Nagy Magda, Szabó Margit, Bereczky Sándor elemi iskolai tanulók adták elő.

A velencei ref. Férfiszövetség folyó hó 1-én a Magyar párt velencei tagozatának gyűlése miatt elmaradt összejövetelét folyó hó 8-án a szokásos időben [fél 7 órakor] fogjuk megtartani a kultúrteremben. A megbeszélésre kerülő tárgyak fontosságára tekintettel kérjük a tagok minél teljesebb számú megjelenését.

Réti Leánykarunk Dézsi László kántor vezénylete mellett vasárnap délelőtt, urvacsoraosztás alkalmával énekel.

Velencei kultúrtermünkben kultúrestélyt tartunk f. hó 5-én fél 7 órai kezdettel a következő műsddal: 1. Gyülekezeti ének: 100. dics. 1. v. 2. Szavall: Kalla Vilma. 3. „Két ember a bányában“, drámai jelenet, előadják: Szűcs István s. lelkész és Krems Béla. 4. Zongorázik: Bartha Györgyi. Szavall: Szűcs Istvánné. 6. Szólót énekel: Milotay Irma. 7. „Jézus zörgei“, drámai jelenet, előadják: Valentik Endréné, Zöldi Böske, Barbu Ili és Fodor Jolán. 3. Gyülekezeti ének. Műsor megváltása (felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 lei) kötelező. A jövedelem a kultúrterem felszerelésére, vásárlására fog fordítatni.

„A keresztfa árnyékában“ címen kezdi meg nagybőjti sorozatos előadásait dr. Szabó Lajos lelkész, a réti imaház kultúrtermében. Az előadások minden vasárnap délután 5 órakor kezdődnek és husvétkor egy nagyobb szabású vallásos ünnep-séggel érnek véget.

Réti Férfiszövetségünk ismeretterjesztő előadásának sorozatában vasárnap délután Hegedűs Nándor képviselő tartott nemzetörténelmi előadást. A kitűnő előadó Deák Ferenc és Kossuth Lajos korát mutatta be rendkívül színes és élvezetes előadás keretében. Pázmány Ferenc és a Vegyeskar szebbnél szebb magyar nótákat énekeltek. Megnyitót dr. Szabó Lajos mondott. Kedden este pedig dr. Verzar István főorvos a vérbajokról tartott értékes előadást.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvára d.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Kálvin-énekar.

Az olasz-*i* Férfiszövetség megalakulásakor, mindjárt az első percben, az Isten szent ügyért buzgó lelkekből a következő két szunyadó óhajtás kelt életre és kért megvalósítást; a csütörtök esti összejöveteleket bibliaóra nyissa meg, vezesse be, a másik pedig, egy olyan énekar alapítása és szervezése, mely a mi szép gyülekezetünk legjobb énekesei részvételével méltó képviselője és művelője legyen egyházi életünk ének- és zenekulturájának. E kettős óhajtás és ennek élénk kifejezésre juttatása arról tett bizonyosságot, hogy az ellentétes világnézetekkel nehéz küzdelmeket vívó életben is a lelkek mélyén ott él kitéphetetlenül a vallásos érzés, az az égi szikra, mely csak élesztésre vár, hogy beragyogja áldással hintse be és boldogítsa a szíveket.

E két kívánság, két drága gyöngy, nehéz eldönteni melyik értékesebb? Isten örök ígéje hallgatásának szent vágya-é, avagy a léleknek éneken való örömteljes szárnyalása Istenhez?

Mindkét óhajtás testbeöltözését Isten kegyelme elősegítette. A Férfiszövetség összejöveteleit bibliaóra nyitja meg s a gondbarázdolta arcokon, mint a lélek mind megannyi tükrein ott ragyog az ige: „nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek idvességére“! (Róm. I. 16.) Az énekar régóta érzett hiányát pedig pótolni hívott az a dr. Szemethy Géza püspöki titkár vezetésével megalakított egyházi énekar, melynek a lelkek egyhangú határozata a: „Kálvin-énekar“ nevet adta. Nagyon találó ez az elnevezés, mely azt az igazságot fejezi ki, hogy a református magyar népnek vallási, nemzeti életében, küzdelmeiben úgy, mint örömeiben sajátos faji szívóssága és ereje mellett fővigasza és támasza a vallás és az ének, a dal volt mindig.

Isten után saját sorsára, nemzetére gondol s templomi énekekből szövi busongó dalait, pl. a kuruc dalköltészlet egyik kiváló ismerője azt állítja, hogy a „Haj Rákóczy, Bercsényi“ című nóta „Kálvin híveltől származik“, mely világosan mutatja a kálvinista zsoltár sajátosságait s egyes alkat elemel ott található a XLVIII. zsoltár második felében, a CII. zsoltárban és „Simon éneke“ (212. dics) dallamában.

Azért egy jól szervezett és vezetett egyházi énekar tehát nemcsak egyházi, de nemzeti életünkben is fel nem értékelhető jelentőséggel, fontossággal bír.

Szívből köszöntjük a „Kálvin énekart“ és ennek lelkes tagjait s mindenekfelett mestervezetőjét: dr. Szemethy Géza nagytiszteletű urat, kinek rátermettsége, zenei kulturáltsága, mult tapasztalatain épült páratlan gyakorlati biztositék arra nézve, hogy a lelkek óhajtásából alakult énekar egyházunknak úgy, mint városunknak méltó dicsekedése lehessen!

Kérünk minden nő és férfi énekes testvérünket, ne szalasszák el e drága alkalmat, lépjenek be a sokra hivatott énekarba, érezzék meg a kötelezettséget, mellyel lelkük művelésének, református egyházunknak s egyben nemzetünk ügyének tartoznak, ne feledjék, hogy „akiben magában nincs muzsika, akit nem indít meg a szép hangok harmóniája, az hajlik árulásra, cselszövésre, lelke vak, mint az éjszaka s érzései sötétek, mint az Erebus. Ne bizzál az ilyenben!“ (Shakespeare).

Ne feledjék az igazságot sem: „Kétszeresen imádkozik, aki énekel“: (Ágoston)

Tegyük jelszavukká a zsoltáros Dávid gyönyörű ígését: „én az Urnak éneklek, mindaddig, miglen élek!“

Varga Gedeon.

A presbytérium

március 5-én, vasárnap délután 5 órakor gyűlést tartott, melyen Sulyok István püspök-lelkészelnök és a főgondnok távolléte folytán dr. Soos István presbyter elnökölték. Jelen volt 38 presbyter.

1. Lelkészelnök imával nyitja meg a gyűlést, azután igaz szeretettel köszönti a presbytereket ezen az első gyűlésen és kéri odaadó munkájukat az egyház ügyeiben.

2. A skót református egyház vezetői Macintosh és Webster lelkészek a református Világszövetség keleti részének meglátogatása alkalmával egyházközségünkbe is eljönnek testvéri találkozásra s április 17-én délután az olasz-*i* templomban tartandó vallásos ünnepély keretében óhajtják átadni testvéri üdvözlőlevelet.

A presbytérium örömmel fogadja a skót egyházi férfiak látogatásának bejelentését.

3. A dr. Várady Zsigmond ösztöndíj alapítvány felügyelő-bizottsága bejelenté, hogy a folyó tanévben a következőknek folyósított ösztöndíjat: Bódis Gáspár, Szűcs Lajos, Szűcs Ferenc, Szikszay Sándor, Bereczky Sándor, Magyarai Sándor, Puskás Károly, Nagy Lajos, Lukács László, Ombódy Miklós tanulóknak 6000 lel összegben.

A presbytérium a jelentést tudomásul veszi.

4. K. Nagy Lajos ujjvárosi presbyter betegsége miatt lemondott presbyteri tisztéről.

A presbytérium a lemondást az előadott indokokra tekintettel elfogadja és a megüresedett helyre Czirják Zsigmond pótpresbytert behívja.

5. Lelkészeink örömmel jelenté, hogy egy új intézmény létesítéséről számolhat be: március 1-én megnyitott a református iparostanoncotthon, egyelőre 10 személyre berendezve. Az otthon vezetését egy szűkebb bizottság látná el, melynek elnöke Mónus Sándor, tagjai Agárdy István és Széles Sándor lennének, továbbá az egyházi pénztáros.

A presbytérium örömmel fogadja az Inasotthon megnyitását és a bizottság megalakítását jóváhagyja.

6. A presbytérium az ujjvárosi férfiszövetségnek használatra átengedi az ifjúsági Otthon nagytermét, az olaszli férfiszövetségnek pedig az Internátus földszintjén megüresedett egyik szobát, amit a férfiszövetség engedélyével a Református Kör is használhat ideiglenesen, olvasószobául.

7. Jegyző felolvassa a számvizsgáló bizottság jelentését az 1932. évi számadások megvizsgálásáról, melynek alapján

a presbytérium a felmentést az egyházi pénztárosnak és az adóügyi pénztárosnak megadja.

8. Az egyházi adókiivetés befejeztetvén, az adóbizottság elnöke jelentést tesz: Mult évről áthozott hátralék 816,869 lel, a folyó évi kiivetés 662,885 lel. Beadtak összesen 8 felebbezést.

A presbytérium az adókiivetést jóváhagyta és a felebbezéseket letárgyalta.

9. Házgondnok jelentést tesz a lakbérhátralékokról.

A presbytérium megbizsa az elnökséget, hogy a hátralékok behajtása iránt esetenként tegye meg a szükséges intézkedéseket.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Kérjük azokat, akik az árvaházi borítékokat még nem küldték vissza, hogy ezeket ne hányják el, hanem megőrizve, akkor, mikor tetszik, adományaikat azokban küldjék be.

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi mulatság megváltása címén: Olasziban: Papp Károly 250, Steiner Miklósné 150, Református Kör 100, Tolvaj Irma 20, Tripsó Sándorné 60, Varga Gedeon 100, özv. Gálbory Sámuel-

né 100, Sebestyén Rózi 100, Joós Viola 50, Poenár-né Bordea Livia, 50, Fábián Sándor 50, özv. Irbázi Jánosné 50, Molnár László 50, Kuczik Sándorné 30, Kiss Gyula 50 Leit.

Ujjvároson: Tóttós Mihály 100 Leit.

Velencén: Kiss Endréné 50, N. N. 20, Mé-száros Lajos 50, N. N. 40 Leit.

Réten: 588. szám: 50 Leit,

Gondnoknőnél: Gáll Szabó Istvánné 2 drb. tojást, Fazekas Jánosné 50 Leit, Puskás Károly az árvaházi növendékek haját lenyirta, özv. Keresztúri Istvánné 6 üveg paradicsom.

Vidékről: Biharfélegyháza 44 Leit.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Bőjti urvacsoaraosztáskor: Székely Gyula, özv. Resch Mihályné (koszoru megváltáscímén Szokolai István halálakor), Kiss Antal és neje, Gyórfy István 100—100 L. Kosztin Jánosné, özv. Hunyadi Jánosné, öz. Száva Antalné, Antal Mihályné 50—50 L. Lőrinczi György, Szűcs Mátyás és neje 40—40 L. özv. Demján Istvánné 30 L. összesen 710 Lel. Kenyeret: özv. Havassy Zsigmondné. Bort: özv. M. Kiss Gyuláné, Szentpály Gyula.

Szegényeknek: Pluszkár Józsefné édesanyja halála évfordulóján 100 L. Kelemen Gizella I. oszt. tan. 1 pár cipőt, Tenkőné 4 kgr. hus.

Szegény gyermekek ebédjére: Tóth Sándorné 2 kgr. lekvár, zsír és szalonna, ifj. Kocsis János 100 Leit, Hegedüs Istvánné, Szöllős 2 kgr. zsír, Michis Lászlóné gyurt tésztát, mákot, cukrot.

UJJVÁROSON:

Bőjti urvacsoaraosztáskor: M. M. 40 L. Bányi Vilma 20, Nagy János 10, ifj. Nagy János 10, Nagy Lajos 20 Leit, összesen 100 Leit. Kenyeret: özv. Nagy Károlyné, özv. Kiss Józsefné. Bort: özv. Nagy Károlyné, özv. Kiss Józsefné, Tork nővérek, Nemes Lajosné, id. Varga László.

VELENCÉN:

Urasztalára: Rollinger Vilmosné 30, Szabó Lajos 10, Koltzbücher Augusztinné 30, N. N. 20, N. N. 40, Pakó Bálint 40, Biró Albert 20, Barna Sámuel 30, Babuczai István 20, N. N. 40 Leit, összesen 280 Leit. Kiss Gyula kenyeret, Boros Imre, Tóth Gusztáv, Nagy Bálint és Oláh István bort adtak.

Árvaháznak: Biró Albert 20 Leit.

Szegényeknek: Biró Albert 20, N. N. 30 Leit

RÉTEN:

Urasztalára: özv. Székely Gyuláné 40, Tóth Lajosné 20, Bondár Istvánné 20, Szabó Sándor 50, N. N. 20, Taricska Gergely 40, Rózsa Jánosné 20, Köpe Mihály 40 Leit, összesen 250 Leit, Kenyeret adományoztak: Nagy Lászlóné, Szilasi Györgyné. Bort: Szerző József, Varga József, Incze András.

Esteli órákon: Hétfő: Lukács 16, 19—31. Kedd: Lukács 18, 1—8. Szerda: Lukács 18, 9—17. Csütörtök: Lukács 18, 18—31. Péntek: Lukács 18, 32—43. Szombat: Lukács 19, 1—10.

Az árvák és szegények javára

a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület részére a minisztérium által engedélyezett és rendőrhatalósággal hitelesített husz darab gyűjtőíven a négy paróchiális kör megbízottjai által karácsony előtt gyűjtött adományokat a rendőri hatóság is számon vette s az eredményről hivatalos jegyzőkönyvet vett fel. Az adományok felerészben a szegényeknek, felerészben az árváknak jutottak és adattak ki: a karácsonyi segélyezések javarésze ezekből került ki. Most van módunkban, hogy a hiteles ívek alapján az adományokat közöljük és a megsegített szegények és árvák köszönetét tolmácsoljuk a jószívű adakozóknak és a fáradhatatlan gyűjtőknek.

I. OLASZI: (Folytatás)

30 lelt: Kun Istvánné, Papp Lajos, Molnár László, Kertész, Gál József, Csikos Imréné, Ács János, Héder Gyula, ifj. Erdős Albert, Molnár H., M. H., Plesz Áronné.

25 lelt: Antal Mihály.

20 lelt: B. L., N. N., Székely Imréné, Lisztesné, Szilvási Józsefné, Görgei, dr. Schlf, özv. Méhesné, Siposné, Szenszki, N. N., X. X., Hollós, Lengyel, Török Béla, Kardos, Balláné, dr. Kálmánné, Valdman, Kornweisz, N. N., 10 tétel, Tabéry Gézánné, Kordáné, özv. Nagy Jánosné, Lénárd Józsefné, Papp Endréné, Papp László, Cuci baba, Kocsis Márton, Könyves Ferencné, Fáblán Sándor, Szőke Józsefné, Tripsó Sándorné, Reichard, N. N., Gonda.

15 lelt: Koszta Jánosné.

10 lelt: N. N., V. K., N. N., N. N., D. F., Faragó István, Tordai Ilonka, Tokai András, N. N., N. N., N. N., Szakács Mariska, N. N., N. N., N. M., N. N., D. K., N. N., Borbély Lajosné, Endorfer András, Ziskov, özv. Morgós Józsefné, özv. Papp Béláné, Lénárt Jánosné, Katona Kata, özv. Mester Józsefné, özv. Hunyadi Jánosné, Kmech Jánosné, Tóth Sándor, S. Ferencné, Tóth Gyuláné, Sztupárné, Bacher, Ferencsik Györgyné, N. N. 10 apróbb tétel.

II. UJVÁROS:

150 lelt: Oraváz József,

100 lelt: Klmpál Gábor, Freund, Hant Frigyesné, Marján Sándorné.

50 lelt: Orbán József, Balázs Albert, Nagy József, Szabó Sándor, Kis Rózsa, N. N. Kúrsinszky Kálmán, Tóth Ágnes.

40 lelt: Török Albertné, Bodó Imréné, Dobi Fizl, Joó Lajos, Vajna Józsefné.

30 lelt: özv. Molnárné, Géczy Ferenc, Rada Ferencné, Varga Károlyné, N. N.

20 lelt: K. P., Deutsch, Benedek Ferenc, Zemplényi Sándor, Bujdosóné, Técsi Józsefné, Balogh Ferenc, Vas Antalné, N. N. Százné, Nagy Sándorné.

15 lelt: F. I., N. N. Németh Pálné, Davola Lujza, M. S., N. N., N. N., Danilovics.

10 lelt: Fekete Jenő, Rubinstein, Salamon, Székely, Kopos, Ideál Collerman, Stern, N. N. Frenkel, S. E., Dentschné, Novomeszki, Hotya Ferencné, Z. L., H. F., N. N., N. N., Andor, Szűcs, N. N., Csete Juliska, Selmeczi Endre, Kuk Sándor, N. N., Klein, N. N., N. N., P. A., Gálosi, Korda, N. N., Révécz, Molnárné, N. N., Sinyi Józsefné, Szentesi.

5 lelt: Goldenthál, Jusexs, Barbu, K. J., Deutsch, F. K., N. N. 30 tétel és több apró tétel.

III. VELENCE:

300 lelt: N. N.

200 lelt: Józsa Károlyné.

160 lelt: Barta János.

150 lelt: Dancse L. né.

100 lelt: Kiss Károly, Dancse Jánosné, Lehóczki József.

70 lelt: Ruz Lászlóné, Hatvani Sándor.

50 lelt: Molnár Gyözőné, Matkó Mária, Czégé János, Vadas Lajos, Ujlaki Karoly, Török Sándor, Matkó Ilona, Boros Imréné, Keresztesi Károlyné, Somogói Jánosné, Kis Endréné, Kloczbücher Ágoston.

45 lelt: N. N.

40 lelt: Boros Mihály, N. N.

25 lelt: Lévai István, Ópál Ferenc, özv. id. Kulcsárné.

30 lelt: Minnerné.

20 lelt: Dancse L. né, Papp Lajosné. Sári Józsefné, Elek Sándor, Bóna Imre, Fápa Józsefné, Szűcs Lajosné, Szabó Anerásné, özv. Nánási Károlyné, Nánási Károlyné, özv. Nagy Lajosné, Puskorán Jánosné, Nagy Bálintné, id. Főrís P., Barbu Ilke, N. N., Orosz Gyuláné, Kovács József, Dancse L. né, Balogh Károlyné, Bereczki Rezső, Hubertné, Hertz Ferencné, Fodor János, Kiss Sándorné, Hecz Józsefné, Gulyás Károly.

15 lelt: Balog Istvánné, N. N., Deákné.

10 lelt: Benedek János, Kincses László, Botházi Sándor, N. N., Szász Jánosné, Tóth Fülöpné, Zöldi Gáborné, Tóth Józsefné, ifj. Csapó Lajos. 3 apróbb tétel

IV. RÉT:

100 lelt: Dr. Szabó Lajosné, Venter Jánosné, Tincau Teodoriné, özv. Felvinczi Józsefné, Horváth Józsefné, Labbancz Mihályné, Szabó Károly, Martin Jánosné, dr. Papp Dezsőné, Ruz Gáborné, Fráter Barnabásné.

60 lelt: Koch Béláné, Alexa Simonné, Dácsin Jánosné, Huszár Istvánné, Ravasz Miklósné, Balogh Zsigmondné, Lőkös Béláné, Mocsári Ferencné.

50 lelt: özv. Szabó Lajosné, Kudor János Putnoki István, Szatmári Ilonka, Szilágyi Gyuláné, Péntes Viktorné, Pázmány Gyuláné, Szodorainé, Szerző József, ifj. Szerző József, Tamás László, Móra Lajosné, Szabó Gyula, Konrad Jánosné, Incze, András, Milye Lajos, Takács Endréné, Domokos Sándor, Frischmanné, Verebi László, Barta Lászlóné, Kovács Elekné, Szilágyi Lajosné, Bökényi Jánosné, Turzó Józsefné.

(Folyt. köv.)

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor és este fél 6 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Kiss Bertalan.

Velencén: délelőtt 10 órakor és este fél 6 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István szolgál.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Meghívó. A nagyváradi olasz i református nőszövetség évi rendes közgyűlését f. évi március hó 12-ik napján d. e. fél 12 órakor tartja meg a Református Árvaház munka-szobájában. Táragsorozat: 1. Ének. 2. Imádság és bibliaolvasás. 3. Elnöki beszámoló. 4. Számvevők jelentése. 5. Általános tisztujtás. 6. Záróimádság és ének. Kérjük a tagokat, hogy minél többen jelenjenek meg. Az Elnökség.

Missziói ünnepély lesz vasárnap, 17-én este 7 órai kezdettel a Teleky-utcai Ifjúsági Otthon nagytermében a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének: VIII. zsolt. 2. Bibliát magyaráz Boros Ferenc s.-lelkész. 3. Szaval Sós Gábor. 4. Énekei Nagy Károly, Körner József kíséretével, 5. A külmiszióról előadást tart Paragh László. 6. Szaval Földesy Ilona. 7. „Kelet kapujában” c. missziói darabot előadják a bibliakörös leányok és fiuk. 8. Karének. Előadja az újvárosi leány-szövetség. 9. Közös ének: 181. dics.

Az olasz i férfiszövetség bibliaóráival kapcsolatban építő megbeszéléseket tart; március 2-án a vezető lelkész ismertette a reformáció első nagyváradi (1552-ik évi) munkáit; március 9-én Papp Sándor egyházi adóhivatali főnök az egyházi adózásról tartott tanulságos, gondtal föllepített előadást; március 16-án dr. Thury Kálmán főgondnok fog előadást tartani az egyházat érintő fontos kérdésekről.

A Kálvin Énekkar minden kedden és pénteken este 8—9-ig az internátusi épület vallásantitási termében tartja gyakorló óráit dr. Szemethy Géza ur vezetése alatt. Serényen folynak az előkészületek az angol református egyházak küldötteinek husvét másodnapli fogadtatására, amikor a Kálvin-énekkar a templomi ünnepeken közreműködik.

A velencei leánybibliakör folyó hó 12-én este fél 7 órai kezdettel a kulturteremben a testvér bibliakörök s a meghívott ifjúság részvételével házias jellegű teaestélyt rendez. A szórakoztató műsor zene és énekszámokból, szavaltat és vígjátékból lesz összeállítva. A tea-jegy ára 10 lei. A jövedelem az ifjúsági könyvtár gyarapítására fordítottik.

Verzár István dr. főorvos betegsége miatt elmaradt előadását a Réti Férfiszövetségben március 14-én, kedden este fél 9 órakor tartja meg. Előtte 8 órakor bibliaóra.

A réti imaházban „A keresztfa árnyékában” című megkezdett előadását dr. Szabó Lajos lelkész vasárnap délután 5 órakor tovább folytatja. Az előadást vallásos számok egészítik ki.

A Református Kör műkedvelő ifjúsága által március 12-én este 6 órai kezdettel a Leánygimnázium dísztermében rendezett est műsora: 1. Megnyitó beszédet tart dr. Szabó Lajos. 2. Zombory Sándor verseiből előad Magyar Vince. 3. Az öreg koldus. Jelenet. Irta és rendezi Zombory Sándor, előadják Széles Gábor, Czapp Juci, Gáll Bőske, Derecskey Lajos.

Kozma György. 4. A szent este jegyében. Elbeszélés, írta és felolvassa Zombory S. Szünet után: 5. Zombory Sándor verseiből előad Dézsi Ella. 6. A puska-por. Színmű 1 felvonásban. Irta és rendezi Zombory S. Előadják: Széles Andor, Fekete Bőske, Gáll Bőske, Zombory Sándor, Derecskey Lajos, Csete József. 7. Magyar nótákat énekel Ertsey Lajos, zongorán kíséri Soos Andor. 8. Zombory S. verseiből előad Gáll Bőske. 9. Az adósság. Népszínmű 1 felvonásban, írta és rendezi Zombory Sándor. Előadják: Széles Andor, Fekete Bőske, Gáll Bőske, Széles Gábor, Kozma György, Gáll Irén, Zombory Sándor. Sugó: Blró Elemér. — A Zombory szerző-est tiszta jövedelme a Református Árvaház javára szolgál. Az érdeklődőket szeretettel hívja a Ref. Kör műkedvelő ifjúsága.

Önkéntes adó. A sárospataki református egyházban is nagyon megnehezült a múlt évben az általános gazdasági helyzet nyomasztó volta következtében az anyagi helyzet. A presbitérium önkéntes adózásra hívta fel a gyülekezetet, mely igen szép eredményre vezetett.

Az olasz i nőszövetség és férfiszövetség közös szeretetvendégségét (a Magyar Párt által március 19-én tartandó kulturdélután következtében) március 26-án tartjuk meg.

A magyar külmiszió harminc éves. A Magyar Református Külmisziói Szövetség ez esztendőben tölti be működése 30. évfordulóját. A Szövetség 1903-ban alakult „Magyar Evangéliumi Keresztény Missziói Szövetség” címen. Az 1933. jubileumi évet a Szövetség ünnepélyekkel és jubileumi konferenciák rendezésével ünnepli meg. A Szövetség külmisziói központi lelkészi állást szervez, melynek díjlevele most van jóváhagyás alatt, valamint új külmisziói munkaerőt küld ki a mohamedánok közé az evangélium terjesztésére.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyváradi.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Marta Otthon.

A nagyvárad-olaszi-i református nőszövetség március 12-én délelőtt megtartott évzáró közgyűlésén Csernák Béláné elnöknő évi jelentésében a nőszövetség különböző munkái között megemlítette a cselédleányok gondozását is, amely munkára (a lelkész mellett) Kiss Antalné alelnöknő vasárnap délutánjait áldozza fel. Jelentette az elnöknő, hogy az olaszifogozat felterjesztésére a bihari egyházmegye nőszövetsége megkeresni határozta az érmelléki és nagy-szalontai egyházmegyék nőszövetségeit is, hogy közösen egy leányotthont létesítsenek a vidékről Nagyváradra huzódó cselédleányok részére. Az eredményről nincs tudomásunk, azonban az olasz-i nőszövetség nem szűnik meg fáradozni a cél érdekében és a cselédleányok Márta bibliaköre a maga tevékenységével, a Hegyen tartott ünnepélyeivel, itthoni teadélutánjaival már 3210 lejt gyűjtött egy létesítendő Márta Otthon javára.

Ne feledjük, hogy nekünk drága, megbecsülhetetlen érték az olyan cselédleány, akit bárhová vezet is sorsa, mindig tisztességes, becsületes, vallásos, istenfélő, tisztalelkű, kötelességét hűségesen teljesítő leány marad.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Nagy Frigyesnek, Poroszország királyának panaszkodott egyszer egy udvarhölgy, hogy a férje rosszul bánik vele. „Ez nem az én dolgom” — felelt a király. „De Felségedről is rosszat beszél” — mondta az udvarhölgy. „Ez pedig — válaszolt a király — nem az ön dolga.”

Igazi jótékonyág. Egy gazdag ember híres volt jótékonyágáról, ezért sok koldus kereste föl a házát. Egyszer így szólt egy egészséges emberhez, aki almizsonát kért tőle: „Miért nem dolgozol?” „Mert senki sem akar munkát adni” felelt az ember. „No jól van, majd én adok. Itt van, hordd el ezeket a deszkákat, törd össze ezeket a köveket, töltsd meg ezt a hordót vízzel, azután majd megfizetek a munkáért.” Így tett a gazda rendesen és a lusta, henye koldusok nem is keresték fel többé a házát.

Teljes odaadás. Sévres városában a híres porcellángyárat meglátogatta egy társaság. Az egyik teremben megálltak egy festő mögött, aki éppen egy csodaszép csészét festett. Percekig nézték a művész munkáját, de az úgy dolgozott tovább, mintha észre

Amerikal utjáról beszámoló egyik cikkében mondja el Ravasz László püspök, hogy Amerikában találkozott egy nagyon előkelő uriaszonnal, aki úgy nyilatkozott, hogy ő már nagyon régen szereti és nagyrabecsüli a magyar nemzetet és jó reménységgel van azíránt, hogy a magyar nép a legnehezebb körülmények között is meg fogja állani helyét és nemesen betölthi hivatását. A püspök megkérdezte az uriaszonyt, hogy mi indította őt a magyar nép iránt táplált jó véleményének kialakítására? Nagy magyar tudóssal, diplomatával találkozott és annak tiszteletreméltó személyisége okozta jó véleményének kialakulását? Nem, felelte az uriaszony, hanem volt egy magyar leány cselédem és ez a szegény magyar cselédleány erkölcsi felfogásában olyan helyes és feddhetetlen, minden dolgában annyira megbízható, magaviseletében olyan előkelő és illedelmes, egész lényében olyan nemes volt, hogy én büszke lettem volna arra is, ha a saját gyermekeim ilyenek lennének és megszerettem azt a fajtát, amelynek egyszerű gyermekében ilyen szép tulajdonságok nyilatkoznak meg.

Ime, egy igénytelen kicsi cselédleány feddhetetlensége, megbízhatósága sokszor többet használ a

sem venné őket. Ujabb látogatók is érkeztek, többkevesebb ideig szemlélték őt és megjegyzéseket tettek a munkájára, de ő, mintha süket lenne, semmit sem hallott és mintha halott lenne, semmivel sem törődött. De miért is törődött volna? Nem volt-e királyi munka a kezében? Mit érdekelhette őt a járókelők helyesítése, vagy kritikája? Nem fogták el előle a világozságot és így nem hátráltatták munkájában, de bizonyára nem is segítették.

Éppen így kellene nekünk is átadni teljes szívünket, lelkünket annak a munkának, amit az Urtól kaptunk, nem tekintve se barátira, se ellenségre. A sévresli porcellánedények nem őrzik a nyomát a látogatók bármész tekintetének. A művész ügyességének eredménye ugyanaz volna akkor is, ha senki sem látta volna őt munkaközben. Az emberi bírálat néha segít rajtunk, de keveset. Az emberi dicséret néha még többet árt felejtsük el, hogy emberek bírálnak bennünket és éljünk teljesen úgy, mintha csak a nagy Mester látna. Merüljünk el az Ő akaratának cselekvésében.

Anyai oltalom. A példabeszédek könyvében tanítja a Szentírás: „Őrizd meg fiam atyád paran-

magyar faj jóhírnevének, mint sok rendjelekkel, kitüntetésekkel ékesített diplomata!

Ne feledkezzünk el soha cselédleányainkról! Nőszövetségünk egyik legáldottabb feladata, hogy védjék, fejlesszék, őrizzék cselédleányaink tisztességét, hitét. Biharvármegye területén három egyházmegye nőszövetsége működik: fogjanak össze és hívják létre a Nagyváradra özönlő vidéki leányok megmentése végett a Református Nőszövetségek Márta Otthonát!

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Az árvaházi borítékok a szívek megértő szeretetét s áldozatát naponként hozó bizonyosságok: üzeneteket is hoznak Jótékony Egyesületünkhöz. Sok jótékony szívek őszinte üzenetét: megértettük a kérő szót, abból, amit Isten adott, juttattunk is a kicsinyek számára, kinek-kinek amint telt, akinek többje volt, az többet! Istené érette a dicsőség!

Szeretettel kérjük azon testvéreinket, kikhez árvaházunk elküldötte kérését: az elszámolás megajtése végett sziveskedjenek beküldeni borítékaikat!

Egyesületünk bármely csekély adományt hálás köszönettel fogad.

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén:

Olasziban: özv. Vétzy Viktorné 150, Kovács József, András István, Borsl Jusztin 100, Madarász Imréné 50, Szabó Lajosné 50, Percz Viktor 50, 124 és 123 szám: 60, Imre Ilona 50, 175 szám: 50 Lei.

Ujvárosról: Orbán Ferencné 100, 771 szám: 50, Nagy Imre 40, 909 szám: 30 Lei.

Réten: Török Albert 50 Lei.

Gondnoknőnél: özv. Gáll Szabó Istvánné

csolatját és anyád tanítását el ne hagyd. Valahová mégysz, vezérel téged, mikor aluszol, őriz téged, mikor felszereksz, beszélget te veled." Vezérel az apai tanács és őriz az anyai tanítás. Hálás szívvel ismerte be ennek igazságát egy jeles keresztyén nő.

— Fiatal leány voltam — beszélte. — Könnyelmű barátnőm tanácsára egy vasárnap olyan kirándulásra indultam, melyről semmit sem szóltam az édesanyámnak. Amint gondtalanul, szinte éneklő örömmel haladtam az utcán, egyszer csak szembe jött velem öreg lelkipásztorom, Rámnézett. Tudja Isten, mit vett észre rajtam, de megszólított.

Megmondotta fiam az édesanyjának, hogy hová megy? — kérdezte.

Elpirultam.

— Nem, nem mondtam — hebegtem.

— Akkor térjen vissza, fiam. Mondja meg. Sobase induljon el olyan úton, melyet el kellene titkolnia édesanyja előtt. Nem fogja megbánni, ha hallgat tanácsomra.

Ez a találkozás és e figyelmeztetés mentett meg s tartott meg engem a becsület útján.

Valóban: az anyai tanítás őriz és az apai tanács vezérel.

40 Lei, 20 drb. tojás. Szűcs Mátyásné 1 és fél kgr. turó, 3 kgr. hus, fél kgr. szappan. Incze Andrásné 3 kgr. hus, Tándor Lajosné 4 és fél liter tej, 11 drb. tojás.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Zombory Sándor szerződést jövedelme az árvagyermeknek 511 Lei.

Férfiszövetségnek: Fekete József 100 Lei. Szegényeknek: özv. Goldberg Ferencné férje halála évfordulója alkalmából 100 Lei.

Nőszövetségnek: özv. Fekete Józsefné betegágya körül urvacsoravételre egybesereglett gyülekezet perselypénze: 150 Lei.

VELENCÉN:

Velencei templomalapra: Thúry Sándor 30 Lei.

Szegényeknek: Thúry Sándor 30 Lei.

Egyháznak: Nagy Bálint és neje Irénke leányuk emlékére a nőszövetség útján a kulturterem uccai ablakaira 3 db. rolettát 600 Lei értékben.

RÉTEN:

Szegényeknek: Egy nyomorgó 17 tagu családnak, többen 115 Lei.

Az árvák és szegények javára

a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület részére a minisztérium által engedélyezett és rendőrhatalósággal hitelesített husz darab gyűjtőben a négy paróchiális kör megbízottjai által karácsony előtt gyűjtött adományokat a rendőri hatóság is számon vette s az eredményről hivatalos jegyzőkönyvet vett fel. Az adományok felerészben a szegényeknek, felerészben az árvák-nak jutottak és adattak ki: a karácsonyi segélyezések javarésze ezekből került ki. Most van módunkban, hogy a hiteles ívek alapján az adományokat közöljük és a megsegített szegények és árvák köszönetét talmacsoljuk a jószívű adakozóknak és a fáradhatatlan gyűjtőknek.

(Folytatás és vége.)

40 leit: Szendruczné, Szilágyi Istvánné, Bodó Zsigmond, Menori Józsefné, Timár Gergelyné, Csural Károlyné, Dézsi Lászlóné, Szabó Lajosné, Király Gyuláné, Fráterné, Kiss József, Nagy Lászlóné, Jakab Imréné, Bokor István, Munkácsi Mártonné, Papp Gáborné, özv. Futóné.

30 leit: Deák Ferencné, Csordás Józsefné, Biró Lajosné, Nagy Lajosné.

25 eit: Szabó Lajos, Trombitás Gyuláné, Tóth Lajos.

20 leit: Sorbán Gyula, Varga Józsefné, Kiss Bálintné, M. Nagy Sándor, Lele Károlyné, Kertész Károlyné, Kovács Jánosné, Dézsi Ferenc, Tivadar Józsefné, Ifj. Ötvös Bertalanné, N. N., Bod József, Szombati Istvánné, Megyeri Sándorné, Szerző Lajosné, Bencsik Jánosné, özv. Fekete Lajosné, Pető Sándorné, Kovács András, özv. Fazekas Andrásné, Keresztes I., Marozsán Jánosné, Csonka József, Dul István, Bodoki Istvánné, Szabó Sándorné, Erdei Gáborné, Mester Imréné, N. N., Máté Gyuláné, Nagy Józsefné, Fodor Árpád, X. Y., Veinberger Kálmánné, Noszokál, Fekete Sándorné, Puskás Jenőné, Nyéki Józsefné, Kozma

Andrásné, Zsugyó Miklósné, Sztankovics Zsigmond, Serdült Antal, Köpf Mihály, Kisdéd András, Nagy Jánosné, Cséte István, Kertész Margit, Takács L., Luján Lajosné, Földes István, Doszkocs Lajos.

15 lelt: Erős Józsefné, Huguák Károlyné.

10 lelt: Molnár Ferenc, Szűcs József, özv. Járal Sándorné, Takács Lajosné, Varga Lajosné, özv. Berde Istvánné, Pap Ilona, Ardeleán Flórlánné, Bodnár Jánosné, Bencze Illésné, N. N. özv. Fazekasné, Ozsváthné, Varga Gáborné, Kis Pálné, özv. Vántora Gáborné, Venter Iluska és Ancl, özv. Oláh Jánosné, Oláh János, N. N. Diószegi László.

5 lelt: Szilágyi Károlyné, Krisztáné.

A nagyváradai „Református Árvaház“ ágyalaptványai 1932 december 31-én.

	Leit
1. Csernák Emilia emlékére	16,316
2. Gyémánt Mihály és neje aranylakodalma emlékére	12 278
3. Özv. Resch Mihályné	11,401
4. Özv. Tóth Imréné szül. Bihari Lidia	6517
5. Herczegh Lajos emlékére	6092
6. Steinhacker Valéria emlékére	6017
7. Özv. Cziáki Jánosné emlékére	5455
8. Dr. Borbély Lajos	5257
9. Gál Szabó István	4283
10. Antal Béláné Belényes	4216
11. Bihari ref. egyházmegye	3841
12. Kiss Erzsébet	4153
13. Dr. Kazay Kálmánné emlékére	3545
14. Özv. Varga Pálné emlékére	2972
15. Özv. Bumbera Imréné emlékére	2621
16. N. N.	2529
17. Major Család (Nagyvárad)	2517
18. Szabó László és neje	2454
19. Özv. Havassy Zsigmondné	2428
20. Dr. Fráter Imre	2157
21. Horváth Sándor emlékére	2057
22. Szilvásy Róza	1841
23. Özv. Boros Jánosné	1830
24. Dr. Szeghalmy Sándor	1718
25. Petry Gyula	1689
26. Szilágyi Zsigmondné emlékére	1558
27. Cser Sándor emlékére	1397
28. Michis Lászlóné	1228
29. Nagyváradai középisk. tanulók	1147
30. Székely Károly emlékére	1141
31. Özv. Kágyi Lajosné	1104
32. Özv. Tanka Miklósné	1044
33. Nagyváradai ref. egyházközség	939
34. Bige Béla	741
35. Mezőtelegdi ref. egyház	730
36. Sarkady Emma	683
37. Ponorán Simonné	637
38. Barics Gyula	636
39. Székely Ágnes	618
40. Székely Zsuzsánna	618
41. Nagy Vilmosné	617
42. Biszterszky Iván	616

43. Szilágyi Lajos	616
44. Schwarcz Gyula emlékére	616
45. Boros Péter és neje	611
46. Székely Lidia	611
47. Kutasi Benedek és neje	610
48. Hegedüs Gáborné emlékére	697
49. Özv. Bancsik Sándorné	605
50. Csernák Béla alapítványa	506
51. Dr. Kotzó Jenő	478
52. Sinka László	375
53. Balogh Mihály	367
54. Papszász Lajosné	367
55. Bölönyi József és neje	363
56. Gróf Tisza István és neje	363
57. Dr. Cziffra Kálmánné	358
58. Özv. Kenéz Sándorné	353
59. Sulyok István	349
60. Varga József	253
61. Özv. Földesi Darvassy Lajosné	248
62. Bancsik Sándor	247
63. Özv. Bögös Lajosné	244
64. Lichtshein Sámuel	147
65. Szondy Sándor	129
66. Bartha László	126
67. Bodó Imre	126
68. Szitó János	126
69. Konyár község	73
70. Sáránd község	73
71. Derecske község	73
72. Derecskei ref. egyház	73
73. Nagyváradai evangélikus egyház	73
74. Bihari ref. egyházközség	71
75. Mezőtelki-i ref. egyház	34

H I R E K

Vasárnapi istentisztelet sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor és este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujváros-on: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután fél 6 órakor és az Össztelepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly szolgál.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: II. Kor. 5, 11—21. Kedd: II. Péter 1, 2—11. Szerda: Róm. 5, 1—11. Csütörtök: Ján. 8, 26—36. Péntek: I. Kor. 12, 1—11. Szombat: Ef. IV. 1—6. és 20—24.

Az olasz i. férfiszövetség hitvédelmi szakosztálya tanácskozást tart vasárnap (március 19-én) a délelőtti istentisztelet után az egyházi adóhivatal helyiségében.

A velencei leánybibliakör tagjai f. hó 12-én a kulturteremben anyagi és még inkább erkölcsi tekintetben jól sikerült ifjusági teaestélyt rendeztek, melynek főcélja volt: taggyűjtés a bibliakörök számára annak megmutatása által, hogy a szívet-lelket üdítő nemes szórakozástól a bibliakörösök nincsenek megfosztva. Az ének, zene és szavalelkéből, meg egy nagyon derős vigjátékból összeállított műsor szereplői egytől-egyig méltán kiérdemelték a szünni nem akaró tapsolásban megnyilvánuló elismerést. Tésztadománnyal járultak az estély sikeréhez: Burger Vilma, Balogh Etus, Szilvássy Vilma, Hatvani Jolán, Németh Mária, Nagy Manyi, Molnár Rózsi, Milotay nővérek, Keresztessy Lenke, Schittenheim Rózsi, Fóris Böske, Zöldi Böske, Vadas Lajosné.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten csütörtök (március 23-án) délután 4 órakor a Hegyen Felső Dorongos oldalon, Külös Mihály házában.

A nagyváradi olasz-i református Férfiszövetség csütörtöki (márc. 16.) összejövetelének főpontja Dr Thury Kálmán főgondnok ur előadása volt, aki magyar református egyházunk zsinat presbiteri szervezését ismertette közvefelen előadásában. A jövő csütörtöki (márc. 23-án) dr Schilling Árpád presbyter tart orvosi előadást.

Az olasz-i Nő- és Férfiszövetség március 26-iki közös teadélutánjára a tagok egyike-másika kedves meglepetést készít elő; a vendégséget bevezető kulturális rész programját jövő számunkban közöljük.

Zombory Sándor fiatal művész testvérünk, akinek egyik novelláját mult számunkban mutattuk be, a Ref. Kör fiatalságával egy eredményes estén át szórakoztatta március 12-én a ref. leánygimnázium dísztermében összegyűlt nagy közönséget; fáradozásának gyümölcsét az Árvaháznak ajánlotta fel, amelyért hálás köszönetet mond az Árvaházat fenntartó Lorántffy Zsuzsanna Egylet.

Ujvárosi ref. Férfiszövetség folyó hó 19-én, vasárnap este fél 8 órai kezdettel a Teleky-u. 31. szám alatt, az Ifj. Otthon nagy termében ismerkedési teaestélyt rendez, melyre minden tagot és hozzátartozóit, valamint minden érdeklődőt szíves szeretettel meghív és vár. Műsor: Megnyitó: 1. Fazekas Lajos elnök. 2. Zeneszám: Erkel zenekar. 3. Szavalelk: Prológus, Ertsey Lajos. 4. Vigjáték: Katalin, előadják Osváth Hajnal, Széles Gábor, Széles András. 5. Zongorasám: előadják két zongorán Péchy Irma, Belme Magda. Szünet. 6. Énekkari szám: énekel az ujvárosi ref. énekkar. 7. Schubert ciklus! előadják Osváth Hajnal, Széles Gábor. 8. Magyar nótákat énekel: Ertsey Lajos, zongorán kíséri: Soós Andor karnagy. 9. Zenekari szám, játszik az Erkel Zenekar. A felszolgálás és egyéb háziasszonyi teendőket az ujvárosi Nőszövetség lelkes asszonyai, valamint a Férfiszövetség tagjainak hölgy hozzátartozói vállalták és végzik. — Az ujvárosi ref. Férfiszövetség kedden

14-én este nyolc órakor szokásos összejövetelét megtartotta, amelyen dr Kovács Árpád ügyvéd, magyarpárti titkár tartotta meg közgazdasági ismertető előadását. A gazdasági élet válságajutásának okát és a válságból való kiszabadulás lehetőségét. A legközelebbi összejövetel e hó 28-án este 8 órakor lesz az ifjusági Otthon nagytermében. Előadó: Hegedűs Nándor, orsz. gyűl. képviselő.

Meghívó. A Nagyvárad Református Kör saját helyiségében (Dr Lazar Aurel (Nagy Sándor) utca 14. sz.) 1933. március hó 19-én tartja rendes évi közgyűlését. Táragsorozat: a) Jelentés a Kör évi működéséről. b) Pénztáros jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és az 1933. évi költségvetés megállapítása. c) A választmány kiegészítése. (22. §.) d) Indítványok. (A közgyűlés határozatát igénylő indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt a Választmányhoz nyújtandók be.) Határozatképtelenség esetén a közgyűlést 1933. március 26-án vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartatják meg az itt közölt táragsorozattal. *Elődség.*

A Ref. Kör ifjusága Velencén. A Ref. Kör működő fel. hó 19-én délután 6 órai kezdettel a velencei ref. kulturházban műsoros délutánt rendeznek. Színpad kerüla „Szecskaavágó” parasztkomédia, a „Lélek-idomár” vigjáték és a „Fogat-fogért” bohózat. Előadják: Gáll Irén, Gáll Böske, Derecskey Lajos, Kovács József, Ridzlg Ferenc és Tóttös Károly. Közben Gáll Böske Zombory verseiből szaval.

Ferenczy Sándor, a budapesti Zeneművészeti főiskola hegedűművész növendékének neve nem ismeretlen lapunk olvasói előtt. Középkorai esztendőben aktív részt vett ifjuságunk egyháztársadalmi életében, több hangversenyen szerepelt. Most nehézségek árán tanul tovább Európa egyik legjobb zenei főiskoláján s épp e nehézségeknek bár csak kis részét is leakarván győzni, egy hangversenyt ad f. hó 21-én a Kath Körben. Minden váradi magyar — aki teheti — tartsa kötelességének a jövődi magyar művész karrierjének egyengetését. Legyünk ott mindnyájan!

„A keresztfa árnyékában” c. előadás sorozat III. részt tartja meg dr Szabó Lajos lelkész, vasárnap délután 5 órakor a régi kulturteremben. Az előadást vallásos szavalelkok, párbeszédok, énekszámok egészítik ki.

Kálvin könyvnyomda

Sfr. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Vallásos célu egyesületek

alakítását, kezdve a fiu és leánybibliák örökön, el a férfi és női szövetségekig, egyházi törvényeink megengedik az önkormányzati testületek; egyházközségek, egyházmegyék stb. keretében, azonban mindezek az alkulatok nem alkothatnak egyházat az egyházban; nem is ugy a hivatalos egyház mellett kell nekik működniök; annál kevésbé fordulhatnak szembe a hivatalos egyházzal; létjogosultságuk csak akkor és annyiban van, ha és amennyiben nem külön célok, érdekek istápolól, hanem valamennyien mint a köz-egyház, közelebbről a magyar református egyház egyetemes, örök céljainak munkásai.

A hivatalos egyház nagy jelentőségéről a magyarországi Lelkészegyesületben (1932. 49. szám) olvassuk a következőket:

A hivatalos egyház igen sok bírálatnak volt kitéve az utóbbi félszázadban és igen sok bírálatot kibírt. A belmissziói mozgalmak, evangéllizáló törekvések, egyháztársadalmi differenciálódások és tömörülések mind kedves csemegének tartották ugy állítani oda a szégyenpadra a hivatalos egyházat, mint amelyik nem alkalmas az egyházi életet sem egészségesen fenntartani, sem egészségesen fejleszteni. Tele rakták az emberek fülét külföldi példák tömegével, hogy milyen eldorádó élet van külföldön itt is, ott is, amott is. Mináiuak pedig itt terpeszkedik mindenhol holttetemként a mozdulatianságra bénító hivatalos egyház.

Semmi sincsen tőlünk távolabb, mint a hivatalos egyházat minden élet forrásának és egyedül idvezítőnek tartani. Az is távol áll tőlünk, hogy tekicsinyelnénk a társadalmi szabadélet jelentőségét. De amint amazt nem becsüljük le, emezt sem becsüljük tul. A földolog mindenképen a történelmileg kialakult hivatalos egyház, ugy, ahogy nálunk bölcsebb eleink lerakták az alapját, megindították az életét. Minden egyéb életnyilvánulásnak a hivatalos felelősség mellett vezelett egyházi életben kell összhangzatosan és felülről irányítással elhelyezkednie. Az a hivatalos felelősség természetesen Istennek is számoló lelklismereti felelősség.

Ahol a hivatalos egyházat, mint — hazánkat

kivéve — a protestáns világban mindenütt félreállították, ahol a templomokat kiüritették, házanként járván és predikálván az Ur Jézus egyenes parancsa ellenére (L. Lukács IX. 7. 9. „Ne járjatok házanként”), ahol a hívek nagy, szép, szent templomi táborából apró különítmények lettek, ahol minden jócselekedet a hivatalos egyházon kívül kereste a területét, ott nem is bírta ki a protestantizmus az ujjabb idők rettentő rázkódásait. Skóciában, Hollandiában, Svájcban, Németországban órlási nagy a protestantizmus krízise. Irigykedve néznek mi reánk, akik bármennyit vétkeztünk is a hivatalos egyház ellen, mégis megőriztük annak jogi, alkotmányos alapjait és szerkezetének azt az erejét, amely mindig tud kitűnő templomi igehirdetéssel és jó presbyteriummal olyan minimumot biztosítani, amivel semmi más szabados életnyilvánulás nem veheti fel a jelentőség versenyét.

Hol a hiba? . . .

Miért marad távol intelligenciánk az egyházi élettől?

Ezen a címen a „Kálvinista Szemle” kérdést intézett olvasóihoz; a beérkezett feleletek közül mi is megismertetünk néhányat.

I. Minden tisztelettel az iránt a kisebbség iránt, amelyik kivétel s amire panasz nincs is, intelligenciánk szükségképen azért marad távol az egyházi élettől, mert nincs elég „intelligenciája”. Nem akarjuk itt az intelligencia fogalmát hosszan fejtegetni, de az bizonyos, hogy az intelligencia különféle belső értékek egymásba kapcsolódó láncza. Végzetes csonkasága a láncnak, ha épen a „legintelligensebb” értékek, az intellektuális, főképen pedig az erkölcsi és vallási értékek hiányoznak belőle, vagy tökéletlenül vannak meg benne. Ebben a bajban beteg a középosztályunk. Legjobban áll még intellektuális értékekben, bár ebből ismeretei mögött is rendszertelen tudás, olykor kiáltóan hézagos félműveltség lappang. Erkölcsi értéksora gummi-ból van, vallási értékei a belső értékek koronáját képező az intelligenciát igazán lelki intelligenciává tevő belső kincsei vagy teljesen hiányoznak, vagy annyira csonkán vannak meg, hogy a hat elemis, de erkölcsös és hívő földművelő vagy iparos intelligensebb ezzel a mértékkel mérve, mint a diplomás középosztálybeli.

Tíz „művelt” egyháztagnkból hat bizonyosan nem tudja pl. az Apostoll hitformát. A vallási értékek hiánya is megelőző okokra visszavezethető okozat: iskolai és családi nevelés hiánya vagy elégtelensége. Ez ismét más okok okozata, amelyeket hosszan lehetne még tovább vezetni. Vannak azonban pontok, hol meg lehet fogni ezeket az okozatokat s áldott okozatokat szülő okokká tenni.

Például: a) Felekezeti középiskoláinkban — mint a múltban s az erdélyi ref. egyház jelenlegi irányzata szerint — lelkésztanároknak kellene tanítani, ami a nem lelkésztanárok egyháziasságának minden elismerése mellett is fokozott mértékben biztonságban és biztositottabban csökkentené a címbeli problémát.

b) középiskoláinkban — főleg az egyetemeken, hol még a vallás tanár e nemű esetleges munkája sincs már meg, mint a középiskolában — tanuló ifjúságunk rendszeres és módszeres, intézményes lelkigondozásáról kellene gondoskodni.

c) Addig is erkölcsileg és anyagilag erősíteni azt a vallásos fő- és középiskolás diákmozgalmi munkát, amelyik a főnti célt szolgálja. *Szabó Zoltán.*

II. Azért, mert a mai egyház nem a mai életet prédikálja. Azért, mert az Ige hirdetőik élete sokszor nem fedi az Igét. Azért, mert az egyház elfelejti, hogy jobb adni, mint venni. Azért, mert a presbítereket nagy átlagban, ranglista szerint választják, nem hitük és belső értékük szerint, s nem baj, ha a presbíter vegyesház, vagy reverzális adó is.

Azért, mert vasárnapi iskoláink, ifjúsági körök sok helyen egyáltalán nincsenek, vagy csak az évi statisztikában szerepelnek. Azért, mert az egyenes utat sóvárgó lelkeknek kevés a vasárnapi Ige hirdetés. Hol vannak a házi istentiszteletek, biblikőrök, vasárnapi iskolák, konfirmáltak továbbképzése, betegek látogatása (Jak. 1, 27) stb. Hol vannak? — a statisztikában!

Azért, mert nincs egységes, kálvinista öntudatot ébresztő, nevelő és összetartó naplajónk.

Azért, mert a mai intelligens ember arany után rohan s elhittél magával, hogy kenyeret keres.

Azért, mert kevés az Ige hirdető, aki Pásztor a nyájnak. Pedig: „A jó pásztor életét adja a juhokért!”
Szólnok. *avasujvárosi Kovács László.*

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Jótevény Egyesületünk hálás köszönettel fogadja és nyugtázza az árvaház borítékaiiban érkező adományokat s ugyanekkor szeretettel kéri hitteltestvéreinket a még be nem küldött borítékok visszaküldésére.

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi mulatság megváltása címén:
Olaszi: Incze Ilona 50, dr Soos István 100, Czira Kálmánné 100, 120. szám 40, özv. Major Istvánné 100 Lei.

Ujváros: Kovács József (Bém-u. 13.) 80, Tóth Sándor 50, 821. szám 50 Lei.

Velence: Kiss Lajos 50, Kiss Ferencné és családja 150, Lőrincz Lajos és Kiss Ferenc 100 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegénygyermek konyhájára: Szentesi Gáborné 1 kgr. zsír, 1 kgr. krumpli, Incze Andrásné 6 kgr. hus, 20 kgr. krumpli, 3 kgr. zsír, 5 kgr. bab, 6 kgr. liszt. Tangó Lajosné 20 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Fóris Péterné 20 Lei.

A velencei nőszövetség és a leánybiblikőr: a kulturterem udvari ablakait felszerelte függönyökkel, melyhez özv. Szabó Sándorné 70 Lei értékű anyaggal és a függönyök elkészítésével járult hozzá.

Karácsonyi gyűjtés: Kállal Gyuláné 100 Lei.

A nagyvárad-olaszi-i ref. nő- és férfiszövetség

folyó évi március hó 26-án délután 6 órakor a leánygimnázium dísztermében

műsoros közös szeretetvendégséget rendez,

melyre a szövetség tagjait s híveinket szeretettel meghívja. Műsor:

1. Kéler Béla: „Rákóczi nyitány”. Zongorán játszó: Andrásiné Fehér Jolán és András Ede zenetanár.

2. „A kurucvilág költészete”, előadás. — Tartja: Csernák Béla, lelkész.

3. Kurucdalok, Éneklő: Dr Bauer Albert, zongorán kíséri: András Ede zenetanár.

Egy tea ára 15 Lei.

A tisztajövedelem felerészben a nő-, felerészben a férfiszövetség céljait szolgálja.

A teához szánt adományokat délután 2 órától a díszterembe kérjük küldeni.

Meghívó.

A Nagyvárad Lorántffy Zsuzsanna Jótevény Egyesület 1933. évi április 2-án — de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor április 9-én — mindenkor délután 5 órakor tartja az Árvaház szobájában évi rendes közgyűlést. Ezt megelőzőleg ugyanott igazgatóválasztmányi gyűlés.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki jelentés az 1932. évről.
2. Jelentés az Árvaházról.
3. Az 1932. évi zárszámadás és a felmentések megadása.
4. Az 1933. évi költségelirányzat.
5. Az igazgatóválasztmány harmadrészének kiorsolása.
6. Felügyelőbizottság választása.
7. Alapszabályszerű indítványok.

Oradea—Nagyvárad, 1933 március hó 24.

Elnökség.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor és a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujváros-on: délelőtt 10 órakor, délután fél 6 órakor és az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: II. Tim. 2, 1—5. Kedd: I. Péter 5, 5—11. Szerda: I. Tim. 6, 12—16. Csütörtök: Márk 14, 1—11. Péntek: I. Péter 2, 19—25. Szombat: I. Thess. 4, 1—7.

A nagyváradi-olaszi i református Nőszövetség évi rendes közgyűlését folyó hó 12-én tartotta meg. Csernák Béláné elnöklete alatt. Az elnöki jelentés hálással emlékezett meg a Lorántffy Zs. Egyletről, amelynek helyiségében tartja a Nőszövetség a bibliá-órákat és gyűjti össze vasárnap délutánokon a cseléd-leányokat. A szegények segélyezésére 28,871 lejt adott ki s a segélyezett szegények nagyobb része nem is Olasziból, hanem a többi városrészekből valók voltak, ezenkívül az Árvaháznak 1651 L., az árvizkárosultaknak 1301 L., a Ref. Híradónak és Ref. Ifjúságnak 3200 L., egyházi szükségletekre 1173 L., a kerületi nőszövetségnek 620 L., külső segélyekre 584 lejt juttatott, úgy hogy összesen 50,313 lejt adott ki segélyek címén. A Nőszövetség a tél folyamán kultur-délutánokat, szeretvendégségeket rendezett, amelyek a tagok egymáshoz közeledését, egymás megbecsülését voltak hivatva munkálni. A számvevő-szék jelentésének meghallgatása után megejtették a tisztújítást. Elnök: Csernák Béláné ref. lelkészné; a hitvédelmi bizottság elnöke: Kiss Antalné, alelnöke: özv. Resch Mihályné; a templomi bizottság elnöke: Szilvássy Jánosné, alelnöke: Kovács Józsefné; a szociális bizottság elnöke: Török Károlyné, alelnöke: Tóth Mihályné; a kulturbizottság elnöke: Varga Gedeonné, alelnöke: Papp Károlyné. Titkár: Papp Margit, ellenőrök: özv. Szabó Miklósné, Merza Sándorné. A pénztár kezelésére továbbra is Molnár László algondnokot kérte fel a közgyűlés. A választmány tagjait jövő számunkban közöljük. A gyűlést ének, imádság és bibliaolvasás nyitotta meg, ének és imádság zárta be. Az Ur lelke munkálkodjék mindenkor egyházunk áldott lelkű asszonyaiban.

Az ujvárosi ref. Férfiszövetség a Teleki-u. 31. sz. alatt az Ifj. Otthon nagytermében folyó hó 28-án, kedden este 8 órai kezdettel estélyt rendez, amelyen az előadó Hegedüs Nándor orsz. gyűlési képviselő lesz. Minden érdeklődőt — hölgyeket is — szeretettel hívunk és várunk. Beléptidij nincs.

A váradi-ujvárosi Leányszövetség folyó hó 26-án fél 7 órai kezdettel Magyar nóta délutánt rendez a Teleki-u. 31. sz. alatti Otthon nagytermében, melyre szeretettel hív és vár mindenkit. Műsor: 1. Nyitány: Előadják a Lápossi zeneiskola növendékel. 2. Előadás: Tartja Boros Ferenc váradi-olaszi-i segéd lelkész. 3. „Piroska modern lány lesz“. Falusi vig-játék, előadják: Szabó Irma, Borsi Károly, Nagy Károly, Tolnai Gyula. 4. Négy magyar nóta Körner Józseftől. Éneklí a szerző, zongorán kíséri Soos András karnagy. 5. „Egyik hazugabb, mint a másik“. Páros jelenet, előadják: Székely Marika, Szabó Irma. 6. Körner József: négy magyar dal, éneklí: Szilágyi-né Balogh Böske. 7. „A politika“. 1 felvonásos parasztkomédia, elődják: Lerchner Magda és Sós Gábor. 8. Székely dal: Éneklí a Leányszövetség és az Ifjúsági Keresztyén Egyesület tagjai.

Az ujvárosi ref. Férfiszövetség a folyó hó 19-én az Ifj. Otthon nagytermében szépen sikerült ismerkedési teaestélyt rendezett, amelyről a nagy-számmal megjelent vendégek egy jó hangulatu, kedves est emlékével távoztak el. Fazekas Lajos elnök betegsége miatt Ertsey Lajos titkár olvasta fel az elnöki megnyitó — a Férfiszövetség célját ismertető — beszédet. A gazdag műsort: Széles Gábor és András, Osváth Hajnal, Kozma L. által előadott szin-darabok, Péchy Irma és Belme Magda zongoraszámai, Ertsey Lajos szavaltat és énekszámait, az ujvárosi ref. énekkar énekszámait, az Erkel zenekar művészi számai töltötték ki, a felszolgálatát a legnagyobb vigyázattal és renddel a Nőszövetség tagjai, valamint a Férfi-szövetség tagjainak hozzátartozói végezték. Minden egyes szereplőnek és a házi asszonyi teendőket végző lelkes, szolgálatkész hölgyeknek ezuton mond köszönetet az Ujvárosi Ref. Férfiszövetség.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, március 30-án, csütörtökön délután 4 órakor, a Felföldi-telepen, özv. Fazekasné házában.

Réti Férfiszövetségünk ismeretterjesztő előadá-sainak sorozatában, kedden este (28-án) fél 9 órakor dr Szóke Ferenc főorvos a „helyes táplálkozásról“; 9 órakor Kortsmáros László ny. iskolaelgazgató „Petőfi Sándorról“ tartanak előadást. Előtte 8 órakor bibliaóra. Ez alkalommal a Nőszövetség tagjai is megjelennek. Az előadás végén a Férfi és a Vegyes-karok énekelnek.

„Keresztfa árnyékában“ c. nagybőjti előadás-sorozat IV. részében a „tétovázó Pilátusról“ beszél dr Szabó Lajos lelkész, vasárnap délután 5 órakor a réti kulturteremben. Az előadást vallásos szavaltatok, párbeszédok és énekszámok egészítik ki.

Az egyházi adó és a kutyaadó címen a buda-pesti Református Figyelőben a következőket olvassuk: Bizony ez a cím megbotránkoztató. De sajnos, az élet kiméletlen és a valóság sokszor szomorítóan megbotránkoztató. A krónikás — mit tehet egyebet? — kénytelen néha nagyon fekete tintába mártani a

tollát és megírni azt is, ami kellemetlen. Az eset a következő: Valamelyik lelkészi hivatalba haragos arccal belép egy ur, Vészjóslóan lobogtatja az egyházi adóklivetésről szóló értesítést. A csöndesen dolgozó irodai alkalmazottat erélyesen félretolja s a lelkészt keresi. A lelkész a belső szobában éppen egy gyászoló családdal beszél. A lelképásztorral akar beszélni azonnal. Kivánsága teljesül. Panaszát előadja: évi 30 pengő egyházi adót vetettek ki rá, amit vérlázítóan igazságtalannak tart, hajlandó inkább „kitérni”, mint ilyen „lehetetlen összeget” fizetni. A szelld és komoly szavak hatása alatti némileg megcsöndesedik ugyan — különösen amikor azt hallja, hogy van olyan háztartási alkalmazott, aki havonként 2 pengőt ad adóján kívül a szegénygondozásra — de az összeg leszállításához változatlanul ragaszkodik. Végre eltávozik. Másnap — ilyen kiszámíthatatlanok a végzet utjal — az egyházi lát egy szép falkutyát, „akit” a haragos ur alkalmazottja sétáltat. Gyönyörködve nézi és megkérdezi: Sokat kell ugye fizetni az ilyen szép kutyáért? A válasz így hangzott: — Bizony luxusadót fizetünk érte, évi 80 pengőt... A takarékos ur ott akart spórolni, ahol ő a legjobbnak vélte... De hirt adott a Református Figyelő arról is, hogy sokan készörömmel hordozzák az egyház terhét; Nagykörösi van olyan egyháztagnak, aki évi egyházi adóba 4671 pengőt (mintegy 12,500 Lei) fizet. Sok helyen, kivált ahol mindig nagyobb adóterhet viseltek, szent örökségként száll nemzedékről-nemzedékre az adakozás kötelessége. Leginkább az szokott haragosan pattogni az egyházi adószedő látogatása alkalmával, aki egy vidám estére egészévi egyházi adójának összegét sóhajtás nélkül költi el.

Az olasz-i férfiszövetség március 23-iki esti óráján dr Schilling Árpád presbyter, jeles orvos tartott nagyon érdekes előadást az orvosi tudomány harcáról az emberért. Jövő héten (márc. 30-án) este Báthory Ferenc ny. tanár Délvidéki uti képek címen Olasz-, Francia-, Spanyolországban tett utazásait fogja ismertetni.

A Jugoszláviában megjelenő „Magvető” lapfársunk írja: A feketícsi árvaházunk részére a gyűjtés szorgalmasan halad s hisszük, hogy nem lesz kevesebb, mint a múlt években. Ide irunk néhány sort egy levélből, melyet egy nagyon kicsi gyülekezetből kaptunk: „Azelőtt a bőségből kevesebbet adakoztunk, most pedig a szűkségből többet tudunk adni, mert most olyanok is adakoztak, akiknek a nagy jólét idején ez iránt nem volt érzékük.”

A győri református egyházban szervezett diakónátus működik, melynek tagjai meglátogatják a szegényeket, az elaggottakat, a betegeket és testi-lelki támogatásban részesítik őket.

Panasz és sirás fogadja az embert mindenfelé az egyházi élet területén is. Itt is csak egy jelszó járja: „A gazdasági válság miatt”. Pedig legalább az egyházi élet területén kellene hangzanla a bizakodó

hit szavának. A legveszedelmesebb azonban az, amikor annyira belelovagoljuk magunkat a „nehéz viszonyokba”, hogy csüggedten engedjük le kezeinket, — eltekintve néhány kivételtől — fásult csüggedtséggel mondjuk: „nem lehet”, „meg kell adnunk magunkat a sorsunknak.” A mi magyar református öseink láttak szörnyűbb idöket és nyomoruságosabb gazdasági válságot is a mostaninál, amikor Bethlen Gábor idejében emberhust mértek, amikor népünk „nem lelé honját e hazában”, mégis „semmi sem volt lehetetlen a hívőknek”. A mai nehéz idöknek is férfias küzdelemre kell bennünket korbácsolni, leleményességet kell tanuínunk az új viszonyok között — mint ahogy erre csodálatos példát mutat már több gyülekezet. An kétségekedjünk, de ne essünk kétségbe. A magyar kálvinizmus várja a bizó hit merész és alkotó embereit. (Kálo. Szemle.)

A genfi theológának jelenleg 36 hallgatója közül 18 csak ebben a szemeszterben iratkozott be.

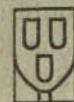
Az egyház és a nép. A berlini nemzetközi diákegyesület Barth Károlyhoz többek közt a következő kérdést intézte: mit kellene tennünk, hogy a protestáns egyház ismét a nép ügye legyen? A híres theológus így felelt: A protestáns egyház nem lehet a „nép ügye” és nem is kell azzá lennie, hanem inkább a népnek, vagyis az embernek a maga tényleges nyomoruságában és életkérdéseivel kellene ismét és egészen másképp az egyház ügyének lennie. És ez akkor fog megtörténni, ha a protestáns egyház, lemondva azokról az ideológiákról, amelyekben élni óhajt és visszatérvén igazi eszméjéből folyó feladatához és protestáns igehirdetési módjához, ismét fel fogja fedezni a néppel való eredeti és helyes viszonyt.

Az olasz valdensi zsinat elhatározta, hogy a lelkészeket 14 évi szolgálat után, zsinati bizottság közbejöttével, minden esetben kicserélik. Csak akkor nem, ha a gyülekezetnek legalább négyötöd része kijelenti, hogy kéri meghagyni régi pásztorát.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felölős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A keresztfá árnyékában.

A passió nagy napjaiban szívesen el-elnézegetjük azokat a csodás festményeket, melyek Krisztus Urunk Krisztnévének egy-egy mozzanatait örökítik meg.

Különösképen csodálatra méltóak Munkácsy Mihály Krisztus-képei. A világhírű, nagy magyar művész három nagy képet festett a Krisztusról. Első volt a Krisztus Pilátus előtt, második a Golgota, a harmadiknak latin címe: Ecce homo, ami magyarul azt jelenti: Ime, az ember... Ez utóbbi képet 1895-ik évben festette a művész. Soha Krisztus alakját ilyen fenségesnek még nem festette meg senki: Figyeljük meg Krisztus arcát. Fején tövis korona. Kezében királyságának gunypálcája, nádból készült jogar. Testén kigunyolt, hatalmának gunyruhája. Mégis méltóság, fenség és isteni nagyság beszél arcáról és egész egyéniségéről. Lenn a nép, a Mester vádlói. A sőpredék. Kiált és vádol, Krisztus áll méltóság-teljesen. Mintha most is azt mondaná: Ti vádoltok engem? Ki vádolhat engem közületek bűniről? Szemei arról beszélnek, hogy nem érintheti lelkét a közönséges sőpredék féktelen és aljas tombolása. Az érintetlenség szépséges, isteni bája adja meg, Krisztus egyéniségének, fenségének, utólrérhetetlen méltóságát és nagyságát.

Ecce homo, Ime előttünk az ember... szeretteit Testvéreim! Talán sohasem olyan közel, mint most.

Szerkesztői üzenet a táncról.

Több oldalról kifogásolták, hogy a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület miért nem rendez bálókat az Árvaház javára, s miért — immár harmadik éve — a borítékok szétküldése révén akarja beszerezni az Árvaház fenntartására szükségeseket. Az ébregző hitélet nemcsak nálunk, hanem máshol sem találja neki megfelelő eszköznek a bálókat, táncokat. Kifogások természetesen másutt is hangzanak el. A Református Figyelő egy ebben a kérdésben hozzá intézett levélre az alábbi választ adta:

Azt írja nekünk Asszonyom, hogy bármennyire szereti a Figyelő minden cikkét, mégis belső ellentmondással olvassa a tánc elleni offenzíváit. „Nem lehet jó református az, aki táncol? Általában lehet-e a magyar társadalmi életből az ifjuságnak ezt a szép szórakozását kitépni? Nem arra kellene-e törekedni az egyházaknak, hogy megnemesítsék a táncot?

a passio napjaiban, a keresztfá árnyékában. Csak az tekinthet fel méltán majd a keresztre, aki őszintén és bűnbánóan vizsgálja meg önmagát. Csak akkor lesz ünnepnap számunkra a feltámadásnak fenséges napja, ha kifermálódik, életté válik bennünk is a krisztusi arc. *Mi más ez, mint igazi jellem!* Lemondani a világ dicséretéről. Az igazság győzelméért elviseini gonyt, szidalmat, üldözést. Emellett egyenes lelkűséget, igazságosságot, egyszerűséget és nagylelkűséget gyakorolni. Megutálni a bűnös ént és követni azt, aki *Út, Igazság és Élet!*

Az oroszok nagy írója Tolsztoj Leó gróf, ki fiatal éveit könnyelmű, világi szórakozások között töltötte Párisban, egy hajnalban a mulatozásoktól kimerülve tért hazafelé, amikor egy sötét és szűk pince-lyukból kétségbeesett sikoltásokat hallott. Az a rémes sikoltás a szívébe markolt. Berohant a házba és bent szivetrázó nyomor tárult eléje. A nedves és penészes falu szobában félmeztelen anya térdepelt a féllg rothadt szalmazsák mellett és egy klaszott vézna gyermek holttestét szorongatta magához. Száraz szeméből kiapadt már a könny és metsző hidegséggel szólalt meg: megölte az éhség. Négy napig könyörgött kenyérért, de nem tudtam adni neki. Elmentem koldulni, Elfogtak. Mikor a börtönből visszatértem, halott volt gyermekem, nem bírta tovább...“ Ez az eset a gróf szívében a szánalommal együtt az önvá-

Hiszen a katolikus egyház maga rendez csoporttal-
val a mulatságokat. Miért nem fejt ki a Figyelő,
hogy mi kifogása van elvileg a táncsal szemben?“

Ezt az utóbbi szemrehányást elfogadjuk, valóban ezek a bőjti csendesebb idők alkalmasak ilyen elmélkedésre. Válaszul elsősorban írjuk meg, hogy valóban nem lehet magát a táncot a keresztényiségnek egyetlen ismertető jeléül vagy cáfolatául kijátszani. Vannak pl. olyan játékok, „zálogkiváltások“, weekendzések, vagy éppen olyan beszélgetések fiúk és lányok között amelyek ellen az Evangélium lelkével sokkal erősebben kellene küzdeni. A második előzetes megállapításunk az, hogy van ebben a világban sok olyan társadalmi forma, szokás, intézmény, üzleti alakulás, mely megvan, valóságos tény, de melyhez magának az Istenországáért küzdő egyháznak nincs belső közössége. Ha pl. valamelyik református egyház jövedelmei gyarapítására korcsmát állítana fel, tőzsdebizományos üzletet szerezne, át-

dat is felébresztette. „... Hát amíg én a mulatozások gyönyöreire felesleges vagyont pazarlok el, addig vannak beteg gyermekek és szenvedő anyák, akik éhség miatt halnak meg?!...“

És Tolsztoj Leóban kezd kialakulni a krisztusi arc. A dorbézoló ifjúból gondolkodó ember, nemes emberbarát lett, ki minden sor írásával a felebaráti szeretetre, a becsületes munkára és a szegények, elhagyottak istápolására tanított. Akarunk-e mi is új életet kezdeni? Megtudjuk-e tagadni bűnös mulunkat?

Ecce homo. Ime itt az ember... Nézzétek, nézzétek hogy gyötörték, kinozták, milyen vad dühvel és Ó mily szelid türelemmel szenvedett! Homlokáról veríték és vér folyt, kezét, lábait átszőgezve, egész teste vonaglott s ajka szeliden rebegte: Atyám, bocsáss meg nekik... Óh boldog az, akinek Ó a Messiása!

Testvéreim! A keresztfá árnyékában viyázzaatok és imádkozzatok!

Dr Szabó Lajos, lelkész.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A természetben a tavaszi áfodott napsugár már megmozdulásra készíti a dermedt földet s hívja életre az alvó rügyeket. A muló téllal elfogyott az ősszel szorgalmasan gyűjtögetett készlet is.

Árvaházunkban 18 személy mindennapi ellátása a Lorántffy Egyesületnek igazi, nagy gondot okoz. E városban lakó hittestvéreink farsangi multság megváltása címén, teljes elismerést és őszinte hálát kiváltó módon hozták meg az árvaház javára e súlyos időben is, a maguk áldozatát.

Vidéki jótévedőink nagyrésze is beszállította természetbeni adományát, de több hely ajándéka elmaradt, melynek okát a rossz termésben, a szükségét kiáltó helyzetben kereshetjük és találjuk meg. Hiányzik árvaházunkban a szinte mindennapi eledelf képező Isten adománya: a krumpi. A vidéki nőszövetéseket kérjük, legyenek segítségül!

venné a bukducsoló Városi Színház vagy Fővárosi Operettszínház bérletét, mindez ellen, mint az egyház munkájától idegen, vele szemben álló foglalkozás ellen, felemelnék szavunkat.

Mi a kifogás általában a tánc ellen?

Az ember nem testnélküli angyal és nem lélek nélküli állat, hanem testével ebben az anyagi világban jár és a lelke a testen keresztül, mint egy egyszerű hangszíren keresztül, örökkévaló dallamokat mond el. Az ember kulturájának élete valójában a test és a lélek harca egymással. Meg kell már látnunk, hogy az egész modern kultúra csödjé az volt, hogy az emberi testet ültette arany trónusra, mint bálványt és a test vágya, szenvedélye számára épültek szórakozási helyek, mulatók, készült az irodalom és a test mohó vágyai teljesítésének igazolására épültek bölcséleti elméletek. A keresztyénség az Isten Szentlelkével akarja áthatni a testet, az anyagi világ minden darabját, mint a mágnessel a vasat, mint a melegséggel a követ. Minden eszköz, mely a lélek-

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén:

Olasziban: Bányai Károly 100, Szűcs Gyuláné 50, Pompéri Nándorné 50 lei.

Ujvároson: Pázmány Ferenc 50 lei.

Velencén: özv. Schittenhelm Alajosné 40 lei.

Ágyalaptiványra: Kiss Erzsébet ágyalaptiványának növelésére édesapja Kiss Géza 1000 lei.

Meghívó.

A Nagyvárad Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület 1933. évi április 2-án — de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor április 9-én — mindenkor délután 5 órakor tartja az Árvaház szobájában évi rendes közgyűlést. Ezt megelőzőleg ugyanott igazgatóválasztmányi gyűlés.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki jelentés az 1932. évről.
2. Jelentés az Árvaházról.
3. Az 1932. évi zárszámadás és a felmentések megadása.
4. Az 1933. évi költségeloirányzat.
5. Az igazgatóválasztmány harmadrésének kisorsolása.
6. Felügyelőbizottság választása.
7. Alapszabályszerű indítványok.

Oradea—Nagyvárad, 1933 március hó 24.

Elnökség.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Az olasz-i férfiszövetségnek: Domokos László ny. kuriai bíró 200 lei.

A nő és férfiszövetség szeretetvendégsége alkalmából kisorsolásra adott tárgyak: Szabó Károly egy drb szalon asztalka, Szilvásy János egy drb bádokkanna, Boldizsár Imre egy festett kép, Fazekas Jánosné két drb kézimunka.

nek az anyagon való áttükrözését előmozdítja, mely testet, dolgokat a lélek eszközévé változtat át, jó nekünk. Minden eszköz, mely az anyagnak, a testnek a lélek feletti győzelmét és zsarnokságát mozdítja elő, nekünk ellenségünk.

Már most a tánc maga, bármilyen formájában is, minden szórakozások között a leglélektelenebb. A sportban, a testedzésben, a jó játékban százszor több szerepe van a léleknek, mint a bálban, ahol valójában az embernek feje a legkevesebb szükség van. Az igazi táncos nem tölti beszélgetéssel az idejét. A sport bátorságot, kitartást, ügyességet, találékonyságot növel, a táncban a lélek egyetlen szerepe, hogy a taktusra vigyázzon. Itt a testnek a lélek ellenőrzése nélkül boldog szórakozása van. Nem szükséges ehhez a kifogáshoz csuf, érzéki táncokra gondolni. A tánc a maga legtisztább formájában pedig tornává válik, mely esztétikai érzéseket, harmóniát akar előmozdítani, de ez már nem társadalmi szórakozás.

(Folytatjuk.)

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Nagy Lajos 20, özv. Zih Imréné leánya halála évfordulója alkalmából 100 lei.
Arvaháznak: Nagy Lajos 20 lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Az Olasz-i Ref. Kőr ifjúsága 50 lei.
Velencei templomalapra: Kiss Lajos 100 lei.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyben; (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután fél 6 órakor és az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután fél 6 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgái.

Esteli órákon: Hétfő: Lukács 20, 9—16. Kedő: János 14, 1—6. Szerda: János 15, 1—11. Csütörtök: János 15, 12—19. Péntek: Filippi 2, 5—11. Szombat: Kolossé 3, 2—10.

A nagyvárad-olaszi nő és férfiszövetség testvérrel találkozója volt a március 26-án délután 6 órakor a leánygimnázium dísztermében végbement műsoros ünnepély. Csernák Béláné elnöknő vezetése mellett úgy a nőszövetség, mint a Márta-kör buzgó tagjai kora délutántól fogva fáradoztak a teával egybekötött szeretetvendégség előkészítésén. Műsor kezdetére megtelt a szép terem úgy, hogy a később érkező vendégeknek már alig jutott hely. Ott láttuk a Főgondnok urat, a nő és férfiszövetség vezetőit és sok presbytert. Kéler Béla négykezes, örök szép „Rákóczi nyitány“-ával kezdődött az ünnepély. A darab gyönyörű akkordjai, lelket frissítő változatai, meghatóan halkuló részletei, indulásra készítő erős ütemei, művészien érvényesültek az András-pár pompás játékában. Őszinte, szép sikerük volt! Csernák Béla lelkész, szívből köszöntötte a nő és férfiszövetséget, mint anyaszentegyházunk emelő két szárnyát, melyeknek mozdulásait Isten kegyelme tegye áldottá! Majd nagy figyelemmel hallgatott előadását tartotta meg: A kurucvilág költészetéről. Ismertette a vallásos, a történelmi, a harci kudarcot vagy dicsőséget éneklő költemények gyöngyeit s virágénekeit. A gonddal felépített előadást hálás elismerés jutalmazta. Kurucdalokat énekelt dr Bauer Albert. Mély, meleg hangjában ott busongott, vigadott a kuruc idők lelke, vigasztalva, emelve, bátorítva. András Ede kiváló zongorakíséretével előadott dalokat a közönség egy-

hangu kérésére pár szép magyar nótával kellett megtoldania. Műsor után a Márta-kör leányai hordták fel a párolgó teát, melyhez a nőszövetség tagjai süteményeket, sonkásszeleteket, s más hasonló jókat adományoztak, a férfiszövetség tagjai pedig amerikai sorsolás útján értékesítendő ajándékokkal járultak hozzá az est jövedelmének emeléséhez, amely jövedelmen a két szövetség testvérlesen megosztott. Ez a kedves szeretetvendégség újabb bizonyosága annak, hogy estéink barátságossá, hangulatossá tételéhez nincs szükség alkoholra s összejöveteleinknél nyugodtan mellőzhetjük a szeszes italokat.

A nagyvárad-olaszi férfiszövetség március 26-án a délelőtti istentisztelet végétével a templomban népes értekezletet tartott, amikor a lelkész a férfiszövetség megindult munkáját ismertette, főként azokra tekintettel, akik a csütörtök esti összejöveteleken nem vehettek részt. Az értekezlet a csütörtök esti összejövetelek idejét későbbi órákra (8—9) tette, hogy az üzletek bezárása után a tagok összejöhessenek. Csütörtökön (március 30-án) este a bibliára után Báthory Ferenc ny. tanár, a Károli Gáspár Irodalmi Társaság választott tagja, tartott szép előadást délvidéki utazásairól. A jövő héten, április 6-án Dr Schilling Árpád folytatja orvosi előadását.

A nem református középiskolákba járó leánygimnáziumi tanulók folyó évi, április 2-án vasárnap délután fél 7 órakor a leánygimnázium dísztermében műsoros ünnepélyt rendeznek, melyre a szülőket, hivatottakat s az érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Műsor: 1. Közének. 100. dics. 1. v. 2. Megnyitó. Tartja: Oláh Mária gimn. IV. o. t. 3. Áprily Lajos: „Március“, szavallja: Gergely Ibolya gimn. IV. o. t. 4. Magyar dalok. éneklő: Nagy Irma gimn. IV. o. t. 5. „A szerenád“, színjáték, előadják a II—III. o. tanulók. 6. „A jó keresztény“, humoros szavallat, előadja: Venter Anna I. o. t. 7. Schubert: „Tavaszi dal“, éneklő a III—IV. o. tanulók. 8. „A félreismerés“, vígjelenet, előadják a III. o. tanulók. 9. Zárószó: Csernák Béláné nőszöv. elnöknő. 10. Közének: XC. zsolt. 1. v. Konferál; Székely Magda I. o. t. Belépő-díj nincs. — Önkéntes adományokat a szegény gyermekek konyhájának javára szeretettel kérünk.

A nagyvárad-olaszi Férfiszövetség kulturális osztálya tanácskozást tart vasárnap (április 2.) délelőtti istentisztelet végétével az egyházi adóhivatalban.

A Kálvin-énekkar férfi csoportja minden kedden, nő csoportja minden pénteken tartja gyakorló óráját, március 28-án kedden összpróba volt, amely fényesen sikerült. Az énekkar szorgalmasan készül az angol református egyház küldöttének husvétli látogatása alkalmával tartandó ünnepséghez. A kitűnő karnagy, dr Szemethy Géza egyházkerületi titkárt az énekkar tagjai hálás szeretettel veszik körül. A nagy jövőjű énekkarba felvételért jelentkezők a

gyakorló óra alatt az internátusi épület vallástanítási szobájában keressék meg az énekvezetőséget.

A ujjvárosi ref. Nőszövetség április hó 2-án, vasárnap fél 7 órai kezdettel vallásos délutánt tart az Ifjúsági Otthon (Teleki-u. 31.) nagytermében a következő műsorral: 1. 98. dics. Éneklék a jelenlevők. 2. Vallásos előadást tart Kiss Károly velenzei lelkész. 3. Haydn, Bach műveiből énekel Ceglédy Ilonka, Pallády Leontinné zongorakisérével. 4. Saját verseit előadja Horváth Imre, az Erdélyi Lapok munkatársa. 5. Sinding: Frühligmuschen, zongorán játssza: Erdős Tibor. 6. Bakk József: Párbeszéd. Előadják: Szilágyi Margit és Török Ilonka. 7. 293. dics. Záróénekek, éneklék a jelenlevők. Minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk. Perselyadományokat köszönettel fogadunk nyomorgó és beteg hivatkozott segítségére.

Az ujjvárosi „Kisleány bibliakör“ április 9-én, virágvasárnap műsoros estét rendez, melyre már most a szülők, ismerősök figyelmét felhívjuk. A műsort legközelebbi számunkban közöljük.

Az ujjvárosi ref. Férfiszövetség március 28-i, keddi összejövetelén Hegedűs Nándor orsz. képviselő tartott előadást. A rég letűnt boldog idők politikai nagyjait mutatta be szemléletes és élvezetes formában. Igaz köszönetet mond Hegedűs Nándor képviselő urnak ezért a szép előadásáért az Ujjvárosi Ref. Férfiszövetség.

Ki fogadna örökbe egy két hónapos, egészséges, szép leánygyermeket? Érdeklődni lehet az ujjvárosi ref. lelkész hivatkozott.

Egy nehéz anyagi körülmények között levő, leépített tisztviselő atyánkfia vállalna gép és gyorsírás tanítást igen olcsó áron. Érdeklődni lehet a Teleki-utcai Ifj. Otthon titkárnál.

Akinek 14 évet betöltött négy elemi kijárt fia van — vagy ilyenekről tud — és valamilyen ipari pályára szeretné adni, szándékát jelentse a Teleki-utcai Ifj. Otthon titkárságánál; nem különben figyelmeztessük és kérjük ref. mestereinket, hogyha inasgyerekre van szükségük, forduljanak vagy a fenti címhez, vagy az ujjvárosi ref. lelkész hivatkozott.

Az Ifjúsági Keresztyén Egyesület vasárnap, április 2-án missziói estélyt tart a velenzei kultúrteremben a következő műsorral: 1. Közénekek: VIII. zsoltár. 2. Karénekek (Grönland jeges vidéki), éneklék az ujjvárosi Leányszövetség kara. 3. Szavai: Sós Gábor. 4. Énekedett. Előadják: Nagy Károly és Körner József. 5. Előadást tart: Kiss Bertalan titkár. 6. Érekedett. Előadják: Szekernyés Róza és Sz. Balogh Böske. 7. Szavai: Földesi Ilona. 8. „Kelet kapujában“. Missziói szindarab. Előadják az IKE. és a Leányszövetség tagjai. 9. Közénekek (Krisztus, ki vagy...). Az estély kezdődik fél 7 órakor. Önkéntes adományokat köszönettel fogadunk.

A „keresztfa árnyékában“ c. nagybőjli előadás-sorozat V. (befejező) részét a „szenvedő Mester“, vasárnap délután tartja dr. Szabó Lajos lelkész a régi kultúrteremben. Az előadást vallásos szavak és énekszámok egészítik ki.

Marx halálának ötvenedik évfordulója ez évben lesz. Az elmúlt félszázad alatt a marxizmus nagy sikereket ért el, egyfelől Németországban, másfelől Oroszországban. Milliósok toborzott zászlója alá. A németországi másfél évtizedes uralma alatt irtó hadjáratot folytatott az evangéliom ellen; célja volt, hogy az ifjúság szívéből kiirtsa a vallás szeretetének utolsó szikráit is; kormányrendeletekkel tiltotta el az istentiszteleteket a kórházakban, árvaházakban, munkatelepeken, a napközi otthonokban; tilos volt még az egyszerű asztali áldás is. Németországban most újból megnyitott az evangéliom előtt a bezárt ajtókat: az új kormány megértéssel siet az Ifjúsági Keresztyén Egyesületek és a belmissziói intézmények segítségére.

A vasárnapi iskolák világszövetségének 1932 nyarán Rio de Janeiroban tartott világkonferenciáján a titkári jelentés Romániáról így emlékezik meg: „A nemrég megalkotott V. Isk. Szövetség az ország minden protestáns felekezetét képviseli. Van 1556 vas. isk. 50,379 gyermekkel és 3166 tanítóval. Ezek legnagyobb része a Romániához ujjonnan csatolt területeken van. Az okiráltságban a vas. iskolai munka csak most kezdődik. A fenti számok közül a v. iskolák 44 százaléka és a gyermekek 62 százaléka a magyar egyházhoz tartozik. Az ortodox egyház ujjabban élénk érdeklődést tanúsít a vas. iskolai munka iránt, amit a Vas. Isk. Szövetség reményteljes jelnek lát.“

A sárospataki református egyház is nagyon nehéz anyagi viszonyok közé került és ezért a presbitérium önkéntes adózásra hívta fel az egyházközség tagjait. Ami rövid idő alatt nagyon szép eredményt járt. Az adományokat részint terményekben, részint ipari munkák stb. megajánlásában adták az egyház megsegítésére.

Kálvin könyvnyomda

Sir. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Külföldi református testvéreink

Küldöttjei: H. R. Mackintosh, a skót egyesült református egyház feje és a magyarul is jól beszélő Dr. James Macdonald Webster a budapesti skót missziói egyháznak negyedszázadon át lelképásztora, husvét másodnapján délben érkeznek (Kolozsvár felől) egyházközösségükbe, amikor is a vasuti állomáson a presbytérium élén Püspök ur fogadja a kedves vendégeket. Az utazás fáradalmainak kipihenése után este, az Isfentisztelet keretében fog végbemenni a gyülekezet és tengeren túlról érkezett vendégek bensőséges találkozója.

Valamikor régen, 1557—1660-ig terjedő 103 év alatt, mikor még az egész Nagyváradon csak egy egyház volt: a református egyház, s mikor a Körös balpartján, szemben a mai olasz templomunkkal, a kálvinizmus nagyhirű bástyája: a reformáció korában alapított s a török uralommal megszűnt kollégium állott, akkor a kollégiumnak külföldet járó jeles diákkal révén szorosabb volt a kapcsolat a nagyváradai reformátusok, meg Európa nyugati országaiban élő testvéreink között.

A váradi kollégium tanítási és nevelési módszerében megegyezett a Luther és Melancton witten-

bergi iskolájának rendszerével s évtizedeken át állandó összeköttetést tartott fen Wittenberggel.

Az első nagyváradai diák, aki külföldön folytatja tanulmányait Paksai Mihály, aki 1566-ban megy Wittenbergbe; onnét 1568-ban Telegdy Miklós zászlós ur Genf-be küldi, hatszáz tallérokat adván utra valónak s egy ajánlólevelet a zsolttíró Béza Teodorhoz. Ebben az esztendőben történik, hogy Beregszászi János és debreceni Bonifácus János a váradi iskolából Wittenbergbe indulnak, s Beregszászi Péter (a későbbi híres váradi pap) és Varsányi Mihály bucsuközleményeket írtak a távozók tiszteletére — görög nyelven, amelyeket Wittenbergben 1569-ben ki is nyomattak.

A magyar ifjak Wittenbergben egy közös coetus-t létesítettek, amelynek ügyét a váradiak melegen felkarolták, 1593-ban negyven tallért gyűjtöttek a coetus javára, amiből beteg vagy hazautazó tanulókat támogattak, sőt tanáraiknak pénzadományokat (lecke-pénzeket?) juttattak.

A XVI. század végén már inkább Heidelberget keresik fel a váradiak. Ide őket Pareus Dávid vonzotta, aki a külföldi tanulók számára a heidelbergi híres Várhegy alatt a nevével nevezett Pareanum nevű

Szerkesztői üzenet a táncról.

(Folytatás és vége.)

A másik kifogásunk a tánc ellen az, hogy veszélyes szórakozás. Ott, ahol a testi kulturát akarják egészen kifejleszteni, ott mindenütt táncot akarják felejtetni a lélek értékeit. Nem ejt gondolkodóba bennünket az, hogy mennél lejjebb haladunk az emberi szórakozóhelyek világában, mennél kevésbé lelki a mulatsága a villágnak, annál nagyobb eszköz a tánc? Itt is tüzek lobognak fiatalságunk számára, mint egyébként nagyon sok helyen. Lehet, hogy nagyon sokan kikerülnek a tüzet, de vajjon ebben a modern világban, mely az anyagi és testi életnek annyi szálával vonja be a felfelé szárnyaló lelket, nem perzselli-e meg ez a tűz mégis sokak lelkének a szárnyútját? Hiába mondják sokan, hogy jobb, ha a fiatalok előttünk mulatnak és táncolnak, mint nélkülünk és a hátunk mögött. Ki biztosítja az édesapát arról, hogy különösen a fia megelégszik a tánc örömeinek annyi italával, amennyit éppen ő mér ki a számára? Lehet-e elfogadni azt a róm. katolikus gondolkozást, hogy egyházi eszköznek, az Isten-

országát terjesztő módszernek felvegyük a táncot azért, hogy reverzáltsak esnek akkor, ha más felekezeti fiatalok szórakozásaiban vesz részt a miénk? A reverzáltság kérdés a Krisztushoz való hűségen dől el. Krisztushoz való hűségnek pedig nem tanterme a bálterem.

Harmadik kifogásunk az, hogy a tánc felelősségteljes szórakozás. Falun, tanyán ugyanezek a szórakozások hányszor vannak megfosztva már minden kicsi lelki tartalomtól is. Volt egy tanyai gyülekezet, mely az urasztali terítő javára rendezett bált és a késelő legények késéről csöppent rá az első vér a még meg sem himezett urasztali terítőre. Akinek a tánc az életében nem jelentett kísértést, gondoljon azokra a százakra, akiknek a számára az intézményesen kísértés.

Ebből világosan folyik, hogy a szekták terjedésének, a hitetlenség növekedésének egyik eszköze az, ha maga az egyház, a Biblia körül csoportosuló seregek, az előző félórában még arról beszélnek, milyen kísértés volt Salomé táncja Heródesnek, a bibliaóra után pedig azt tervezik meg, hogy ki legyen

intézetet alapította. A váradai iskola jelesei közül megfordult itt többek között Alvínci Péter, a volt egykoru hercegprímásnak Pázmán Péternek bátor és tudós ellenfele; Szilvásváraly Imre nagyváradai esperes, aki a püspöki igazgatás formája ellen küzdött elkeseredetten.

A XVII. század első felében a puritánizmus pietizmusának képviselői Franekerába vonzzák a váradai ifjakat, közöttük a váradai egyház alumnusát (segélyezettjét): Tolnai Dali Jánost, aki Angliába is átmegy. Azok között az ifjak között, akik Londonban 1638. február 9 én aláírják a híres Formula singularitate-t, ott találjuk Tolnai mellett Kecskeméti Miklóst is, a váradai kollégium volt kontra scribe-ját. A váradai kollégium és egyház vezető emberrel a XVII-ik század reform mozgalmából bőségesen kivették részüket s e harcok alatt bensőséges összeköttetést tartott fenn a külföldi reformátusok legjelesebb képviselőivel: Franekerában, Leidenben stb. míg nem aztán mindenre halottl lépel borul, midőn a török 1660 aug. 28 án bevonul Váradra.

A magyar református egyház a nyugati református egyházakkal a XVIII. és XIX. század folyamán is állandóan fenntartja a testvéri összeköttetést, de ennek a két századnak eseményekben a nagyváradai reformátusoknak nincs szerepük. A törököktől sirjába döntött egyház a Habsburg uralom alatt sem kelhet életre; csak II. József türelmi parancsa után alakul meg újra, de koldusszegény lévén, nincsenek olyan intézményei, amelyekkel a külföld érdeklődését magára irányítaná.

Mióta azonban a királyhágómelléki egyházkerület püspökének is lakóhelye, megint ösmertté lett neve a romániai magyar reformátusok sorsát figyelő amerikai, angliai, svájci testvéreink előtt.

Küldöttük tíz év leforgása alatt több ízben fölkerestek bennünket, így 1923 december 6 án Dr

a primás, milyen legyen a bál ruhá? Maga az egyház Istenországának harcok eszköze közé soha ezt az e világból való szórakozási formát fel nem veheti. Ha már most kedves leánya, Asszonyom, tőlem kérdené meg, táncoljon-e, vagy nem, én nem adnék reá olyan választ, amilyenrel a római egyház osztja fel a világot. Azt mondanám: kérdezd meg a saját lelkedet. Ha a Krisztus el tud kísérni téged bárhova szórakozásaidban, ha érzed azt, hogy tenéked ez az öröm boldog lelki megújulást ad, ha egy kedves estélyért tudsz imádságban hálát adni Istennek, akkor komor emberi intések ne hallgass. De bárhova mégy a világon, kirándulásra, színházba, moziba, táncba, látszólag legkedvesebb társaságba és úgy érzed, a te urad és királyod, aklé a tested és a lelked, az egész életed, szomorúan néz reád és megáll a küszöbön és nem jó be veled, akkor az Ő szavát hallgasd meg minden más emberi szó felett.

Ime, Asszonyom, ez ennek az ujságnak az elvi álláspontja a táncon túl, az élet minden területéről. Azt hiszem elég szabad és elég megkötött álláspont, úgy érezzük a magunk számára, hogy ez az evangélium szempontja.

M. Gy.

Sartoryus Ernő genfi tanár, az Ifju Keresztyén Egyesületek Világszövetségének főtitkára, 1924 július 2-án Dr Beach Sylvester, a princetowni theologia igazgatója és Dr Schaeffer Károly philadelphiai lelkész látogattak el hozzánk, — most pedig Angliából a skót egyesült református egyház képviselőihez Dr Mackintosh és Dr Webster urakhoz lesz szerencsénk.

Isten hozza őket szerencsésen. Legyen áldott a bejövetelek. Legyen áldott közöttünk időzésük!

Csernák Béla.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvanya.

A „Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület” folyó évi április hó 9 én, vasárnap délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését. Ekkor kerül a közgyűlés elé úgy az Egyesület, mint az Árvaház működéséről szóló évi jelentés; a tagok egy része az Egyesület, másik része az Árvaház működését kíséri élénkebb figyelemmel s az ilyen jó akaratú érdeklődésből sokszor sok jó származik, egy életrevaló határozat vagy egy-egy árva egész életére kiható változás következhetik be, mint az a múlt évi közgyűlés alkalmával is történt.

Azért Egyesületünk tagjait, pártfogóit, Árvaházunk igazi barátait, jóltevőit szeretettel kérjük a közgyűlésen minél nagyobb számban leendő megjelenésre.

Meghívó.

A Nagyváradai Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület 1933. évi április 2-án — de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor április 9-én — mindenkor délután 5 órakor tartja a ref. leánygimnázium dísztermében évi rendes közgyűlését. Ezt megelőzőleg ugyanott igazgatóválasztmányi gyűlés.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki jelentés az 1932. évről.
2. Jelentés az Árvaházról.
3. Az 1932. évi zárszámadás és a felmentések megadása.
4. Az 1933. évi költségelőirányzat.
5. Az igazgatóválasztmány harmadrészének kisorsolása.
6. Felügyelőbizottság választása.
7. Alapszabályszerű indítványok.

Oradea—Nagyvárad, 1933 március hó 24.

Elnökség.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árvaháznak a farsangi multság megváltásáért cimen: Kósa István 100, 251. sz. 40, Balogh Istváné 100 Lei.

UJVÁROSON:

Árvaháznak a farsangi multság megváltásáért cimen: Szikszay Dániel 50, Papp Sándor 50 Lei. Egyháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Urasztalára bõjtkor: Barna Jánosné 20 L.
 Velencei templomalapra: N. N. 40 Lei.
 Szegényeknek; K. Nagy Lajos 50 Lei.
 Árvaháznak a farsangi mulatság megváltása
 címen: 433. szám 40 Lei.

RÉTEN:

Árvaháznak a farsangi mulatság megváltása
 címen: Horváth Imréné 50 Lei.

H I R E K**Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelõtt 10 óraker Csernák Béla, este fél 6 óraker és a Hegyen: (Papp Sándor szõlõjében) délután 3 óraker Boros Ferenc,

Ujvároson: délelõtt 10 óraker, délután fél 6 óraker és az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 óraker Kiss Bertalan,

Velencén: délelõtt 10 és délután 3 óraker Kiss Károly, délután fél 6 óraker és a Tokaji-telepen délelõtt 10 óraker Szücs István,

Réten: délelõtt 10 és délután 4 óraker dr Szabó Lajos szolgál.

Nagypénteki istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelõtt 10 óraker Csernák Béla, este fél 6 óraker Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szõlõjében) délután 3 óraker Csernák Béla,

Ujvároson: délelõtt 10 óraker Sulyok István, este fél 6 óraker Szenyess József legátus, az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 óraker Sass Kálmán,

Velencén: délelõtt 10 óraker Kiss Károly, este fél 6 óraker Szilágyi Sándor legátus, a Tokaji-telepen délelõtt 10 óraker Szücs István,

Réten: délelõtt 10 óraker Szilágyi Sándor legátus, délután 4 óraker dr Szabó Lajos szolgál

Esteli órákon: Hétfõ: János 12, 24—36. Kedd: Csel. 2, 22—36. Szerda: I. Kor. 15, 1—14. Csütörtök: Eféz. 2, 13—22. Péntek: I. Péter, 13—25. Szombat: I. János 5, 1—13.

Husvét első napján urvacsoaraosztás.

A nagyhét folyamán bünbánati istentiszteletet tartunk kétköznapokon is minden reggel és minden este ugy az olasz-i, mint az ujvárosi templomban.

Az állami kórházakban urvacsoarát oszt nagy-szombaton délelõtt Csernák Béla.

A nagyváradi olasz-i Férfiszövetség április 6-ik közös óráján dr Schilling Árpád presbiter, orvos folytatta kitünõ elõadását; a jövõ csütörtök esti összejövetel alkalmával dr Szeghalmy Sándor presbiter fogja megtartani elõadását, amelyen a református ifjuság között végzett munkát fogja ismertetni.

Kedves és szépen sikerült vallásos ünnepély folyt le április 2-án, vasárnap délután fél 7 óraker a

leánygimnázium dísztermében. A nem felekezeti középiskolánkba járó leánygimnáziumi tanulók szépen mûködõ kis biblikõre tartotta mûsoros ünnepélyét a szép számban megjelent szülõk és közönség jelenlétében. A szavalásban, éneklésben és éplõ párjele-
 netekben szereplõ kisleányok sok ügyességet, életrevalóságot a mindenekfelett Krisztusnak engedelmessé-
 kedõ lelket mutattak be, megnyugvására a vezetõknek és a jó szülõknek. Erre buzdította a gimnazista kis leányokat zárószavában Csernák Béláné, a leánybiblikõrnek szeretettel körülvett védõnõkõje is. A biblikõrt vezetik s az ünnepélyt elõkészítették: Lovász Róza és Handlery Kornélia tanítónõképzõs leányok. A köszönettel vett önkéntes adományok összegét a szegénygyermek ebédje céljaira adták át.

Olasz-i férfiszövetségünk szociális osztálya vasárnap a délelõtti istentisztelet végzetével tanácskozást tart.

Az ujvárosi vasárnapi iskolások április 9-én, virágvasárnap délután 3 óraker gyermekistentisztelet tartanak a templomban. A vasárnapi iskolások énekszámok és vallásos versek elõadásával mûködnek közre.

Gyermekistentiszteletet tartunk folyó hó 9-én délután 3 óraker a velencei imaházunkban, melyen a vasárnapi iskolások énekszámok s szavaltatok elõadásával mûködnek közre.

Az ujvárosi „kisleányok biblikõre“ április 9-én, vasárnap este fél 7 órai kezdettel mûsoros estét rendez, melyre a szülõket, ismerõsöket és minden érdeklõdõt szeretettel hív év vár. Mûsor: 1. Ének: „Csak zengjen hálánk“, éneklik a Kisleány biblikõr tagjai. 2. A Kisleány biblikõr munkáját ismerteti Szücs Gizella. 3. Szaval: Török Juliska. 4. Énekel zongorakísérettel: Szabó Irma. 5. Svéd tornagyakorlatok. Bemutatják a Kisleány biblikõr tagjai. 6. Szaval: Patkás Ilona. 7. Szindarab: „Ne bántsd az állatot.“ Elõagják: Nagy Ilona, Mészáros Berta és Kocsis Rózs. 8. Szaval: Lovas Mária. 9. Hegedûszóló. Elõadja: Rapport Rózs. 10. Szindarab: „A tündérek békekonzferenciája.“ Elõadja: Szabó Irma, Szentmiklóssy Irén, Képes Mária, Góga Annus, Rada Ilona, Szücs Gizi, Nagy Magda, Gál Irén, Szabó Margit, Vilmányi Sári, Kocsis Ilona, Dézsi Irén, Szabó Margit, Sajti Irén, Balku Zsuzsa, Ludvig Zsuzsa. 11. Zárószó. Tartja: Vékony Irén, a Kisleány biblikõr vezetõje. 12. Záróének: „Zengjen hálának“.

Külmisziói ünnepélyt rendezett folyó hó 2-án a velencei kulturteremben az ujvárosi és olasz-i Ifj. Ker. Egyesület, amelyen Kiss Bertalan utazótitkár a közönség figyelmét mindvégig lekötõ elõadásban ébresztette fel az érdeklõdést és a felelõségérzetet a külmiszió iránt. Az értékes elõadást az ifjuság által elõadott szavaltatok, énekszámok és a „Kelet kapuja“ címû szindarab elõadása foglalták szép keretbe.

Réti Férfiszövetségünk ismeretterjesztő előadása sornak sorozatában, április 11-én, kedden este fél 9 órakor dr. Oláh Béla, az „Erdélyi Lapok” főmunkatársa tart előadást. Előtte 8 órakor biblióra.

A tudószanatóriumban szombat délután (ápr. 8) 5 órakor urvacsorát oszt dr. Szabó Lajos lelkész.

A réti református Nőszövetség közgyűlése. Réti református nőszövetségünk virágvasárnap (ápril. 9-én) délután fél 6 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlését, melyre a Nőszövetség összes tagjait és az érdeklődőket ez uton hívja meg az elnökség. 1. Gyülekezeti ének, 63. dics. 1. v. 2. Elnöki megnyitó: dr. Szabó Lajosné elnök. 3. Titkári Jelentés az 1932. évről és előterjesztések az új évre: Pénzes Irén titkár. 4. „Együtt a Krisztusért és az anyaszentegyházért”. Jakab Imre a Férfiszövetség, Barabás Margit a Leányszövetség, Magyarai Sándor a Fűszövetség. Nagy László az énekkarok és Gaál Piroška a vasárnapl iskola nevében kéri Isten áldását a Nőszövetség újabb három éves munkájához. 5. „Ujabb három év előtt”. Csathó Jenőné, Venter Jánosné és dr. Szabó Lajos lelkész, nőszövetségi, bizottsági elnökök záró beszédet mondanak. 6. Indítványok. majd a XC. zs. 1. v. Közgyűlés előtt 4 órakor a Nőszövetség összes tagjai istentiszteleten vesznek részt. Ünnepi beszédet mond: dr. Szabó Lajos lelkész. Közgyűlés után Zágoni Dező az „Erdélyi Magyarság” főszerkesztője a „ma asszonyá”-ról tart előadást.

Gyermekistentiszteletet tartunk a Réten, nagypéntek délután 4 órakor a rendes istentisztelet keretében.

Bűnbánati istentiszteletet tartunk a Réten április 13-án, csütörtök délután 4 órakor, a Heringoldálon, özv. Sándor Józsefné házában.

Uj módszer az istentelenség szolgálatában. Hitler uralma erélyes kézzel vetett véget a német istentelenségi mozgalom pusztító terjedésének. Ma már bezárultak a kapuk az orosz segédcapatok előtt s a kérkedő és kihívóan szemérmetlen támadások megszűntek az utcákon, a színpadon és az újságokban, a sajtóban. Uj utakat keresett hát az istentelenség; a földalatt, a csatornák uljain, titkon szervezkedik a Sátán legorcátlanabb hadjárata. Kifelé hazugságokkal táplálja a külföldet, otthon pedig újabbban pakolópapiros formájában árasztják el propagandairatokkal a birodalmat. Aminap egy nagy tojás szállítmányt foglalt le egy nemzeti szociálistá osztag, amelyben minden tojást egy-egy istenellenes röpirat takart; s röpirat csattanója a szokásos felhívás: „Szakadj el az egyháztól!” Megdöbbenő, hogy milyen szívósan, leleményesen és bátran küzd a Sátán tákora. A szégyen pirja kell, hogy előntse arcunkat, ha arra gondolunk, hogy milyen ügyefogyottak vagyunk sokszor mi a Krisztus áldott ügyének terjesztésében. Mintha a mi egész keresztényiségünk csak védekezni tudna és akarna. Krisztus és az Antikrisztus között világháború folyik, az igaz világháború. Álljanak hát elő Krisztus jó vitével, akik nem testi fegyverekkel vitézkednek, de a lélek fegyvereivel annál határozottabban, bátrabban indulnak a döntő győzelemre.

(Ref. Figyelő.)

Makón él egy szabómester, Faragó András, aki arról nevezetes, hogy már minden vallást kipróbált, minden felekezetnek tagja volt. Faragó katolikus szülők gyermeke. Fialat korában híres verekedő volt, de 15 évvel ezelőtt hirtelen változás történt. Faragó, mintha kicserélték volna, megváltozott, nem kocsmázott többé, hanem olvasott és tanult. Egyszerre csak áttért a református hitre. Nem maradt azonban sokáig református; újabb könyveket kezdett olvasni és ennek az olvasásnak az lett a következménye, hogy rövidesen átlépett az unitárius hitfelekezet kötelékébe. De az unitáriusok között sem maradt sokáig, sorra vette a többi egyházakat és végül most a napokban a makói orthodox zsidó hitfelekezet tagja lett. A rabbi igyekezett ugyan őt lebeszélni a vallásváltoztatásról, de Faragó András megmaradt elhatározása mellett. Áttért a zsidó hitre és alávetette magát az áttérés mindenfajta szertartásának.

A hálás fiú. Egy szegény özvegyasszonynak igen tehetséges fia volt. Az asszony vasszorgalommal és nagy önmegtartózással véghezvitte, hogy a fiú gimnáziumba járhatson. A fiú az iskola első tanulója lett és az utolsó vizsgálaton annak az iskolának szokása szerint arany érmet kapott, melyet díszes ünnepségek között adtak át neki. A fiú megkérte édesanyját, hogy vegyen részt az ünnepélyen. Az anya szabadkozott, nincs öneki olyan ruhája, amiben ilyen előkelő helyen megjelenhetne. De a fiú azt mondta: Anyám, én a földön mindent neked köszönhetek, nélkülöd én sem veszek részt az ünnepélyen. Az anya kénytelen volt engedni, s fia saját kezével kötötte rá a kopott kendőt, hogy szegényes ruháját valamennyire eltakarja és karonfogva vezette őt végig a városban és a díszes teremben a legelőkelőbb emberek mellé leültette. Aztán elmondotta szép bucsu-beszédjét, az igazgató átadta neki a kitűnő bizonyítványt és az aranyérmet. Ekkor a fiú leszállt a dobogóról, anyjához lépett, kopott kendőjére tűzte az aranyérmet és így szólt: Anyám, ezt te érdemelted meg.

Sajáttermésű kitűnő fajtiszta delavare bor, literenként is olcsón kapható. Csengery-u. 22. Szodoray.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradí Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A feltámadás bizonytalannal meglészen, amint Krisztus is feltámadott.

I. Kor. 15, 1—8, 12—14, 20, 55, 57.

Eszetekbe juttatom, atyámfiai, az evangéliumot, melyet hirdettem nektek, melyet bé is vettetek, melyben állotok is, amely által üdvözültek is, ha megtartjátok, a minémü beszéddel hirdettem nektek, ha csak nem hiába tettetek hívőkkel. Mert azt adtam előtökbe főképen, amit én is úgy vettem, hogy a Krisztus meghalt a mi bűneinkért az írások szerint; és hogy eltemetett; és hogy feltámadott a harmadik napon az írások szerint;

és hogy meglelt Kéfnak; azután a tizenkettőnek; azután meglelt több mint ötszáz atyámfiak egyszerűen, kik közül a legtöbben máig élnek, némelyek azonban elaludtak; azután meglelt Jakabnak, azután az apostoloknak;

legutólszor pedig mindenk között, mint egy idétlennék, nékem is meglelt.

Ha azért Krisztusról hirdettetik, hogy a halottak közül feltámadott, mimódon mondják némelyek ti közöttetek, hogy nincsen halottak feltámadása? Mert ha nincsen halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadott fel. Ha pedig Krisztus fel nem támadott, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is.

Ánde Krisztus feltámadott a halottak közül, zsengejőkön azoknak, akik elaludtak.

Halál! hol a te fulánked? Pokol! hol a te diadalmad?

Hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Lapunk minden olvasójának áldott és boldog húsvéti ünnepet kívánunk!

Az olasz i Férfi és Nőszövetség szociális munkájok támogatására havil közös kulturstélyüket április 30-án rendezik meg, amikor Kiss Bertalan egyházkerületi utazótítkár tart előadást s a Gutenberg Dalkör tagjai énekelnek.

Az olasz i Férfiszövetség április 20-iki biblia-órájával kapcsolatban Szabó Károly műasztalos tart előadást az iparosság helyzetéről.

A skót református egyház

küldötteinek látogatása alkalmából

1933 április 17-én (húsvét másodnapján) este fél hat órakor a nagyvárad olasz i templomban tartandó vallásos-est sorrendje:

1. Gyülekezeti fennálló ének; CXXXV. zsolt. 1. v.
2. Gyülekezeti ének: 236. dics. 1. v.
3. Bibliát olvas és imádkozik: Csernák Béla, lelkész.
4. Karének: Dr. Szemethy Géza „Miatyánk” c. vegyeskari műve. Szerző vezetésével előadja a Kálvin énekkar.
5. Sulyok István püspök, üdvözlő beszéde.
6. Dr. H. R. Mackintosh, a skót egyesült egyházak elnöke és Dr. James Mackdonald Webster lelkész beszéde. — Az angol nyelvű beszédet Dr. Imre Lajos, kolozsvári theologiai professzor tolmácsolja.
7. Dr. Thúry Kálmán, egyházkerületi főgondnok záró beszéde.
8. Gyülekezeti ének: XC. zsoltár 1. v.

A vendégek húsvét másodnapján hétfőn valószínűleg autón érkeznek. A presbiterium, a nő- és férfiszövetségek tagjai a templomi ünnepségen részt venni sziveskedjenek.

A „Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület”

évi rendes közgyűlését április hó 9-én délután 5 órakor tartotta meg, az egyesület tagjainak érdeklődése mellett a leánygimnázium dísztermében Dr. Thúry Kálmán elnök és Csernák Béláné elnöknő kettős elnöklése mellett.

Dr. Thúry Kálmán szíves üdvözléssel nyitotta meg a közgyűlést, mely után Csernák Béláné elnöknő terjesztette elő az egyesület 1932. évi működéséről szóló elnöki jelentést, melyből a következőket emeljük ki:

1. Munkánkkal első sorban a nagyvárad református egyházat építettük. Természetes folyamánya ez annak, hogy egyesületünk tagjainak túlnyomó többsége egyuttal a nagyvárad ref. egyháznak is tagja. Árvaházunk fentartásának terhéből egyházunk tagjai viselik a nagyobb részt; egyházközségünk

támogatását élvezzük abban is, hogy az árvaház elhelyezésére szolgáló épületet méltányos feltételek mellett rendelkezésünkre bocsátja. Ugy érezzük, hogy az állam által elismert jogi személyiségünk mellett is beletartozunk a nagyváradi református egyház testébe.

2. Egyesületünknek az egyház különféle, újabb időkben alakult belmissziói szervei mellett is megvan a maga létjogosultsága, még ha a női és férfiszövetségek létesülése egyesületünk tagjainak létszámában bizonyos apadást vont is maga után; t. i. a súlyos gazdasági viláonyok között sokan nem tudván fizetni több helyre is tagsági díjat, klléptek egyesületünk kötelékéből. A létszám apadása évről évre észlelhető. A megmaradtak, kivált képen a szerdai munkadélutánokat látogató nő, annál lelkesebb munkát fejtettek ki és ha nem számolhatunk is be vagyongyarapodásról, mint az előző esztendőkből, sőt az árvaház szükségletének zavartalan ellátása végett megtakarított tőkénkhöz is hozzá kellett nyulnunk, ez annak tulajdonítható, hogy a szegények segélyezését nem szüntettük be, hanem a négy parochiális kör szegényeknek részére közel negyvenezer Leit juttattunk a négy nőszövetségnek, amellel a karácsonyi gyűjtés felét is nekik engedték át.

3. Utóbbi időkben ismét hallottuk hangoztatni azt az egyik alelnökünktől kiinduló s a bihari egyházmegye által a királyhágómelléki egyházkerület elé vitt tervet, hogy árvaházunkat vegye át az egyházkerület. Egyesületünk ezt a tervet megértéssel fogadta, azon feltételek mellett, hogy az egyházkerület legalább 50 ágyra bővítsé ki az árvaházat, az igazgatóválasztmány negyedrésze egyesületünk küldöttjeiből álljon s az Árvaház székhelye Nagyvárad maradjon. Az egyházkerület még 1928 ban nyilatkozattételre hívta fel az egyházmegyét, amelyek közül a legtöbb meg is nyilatkozott e kérdésben, de meglehetősen tartózkodóan és nagyobb segítséget egyik sem helyezett kiállításba. Véleményünk szerint e kérdést az egyházkerületi nőszövetség oldhatná meg. A nőszövetségekben van elegendő erkölcsi erő egy olyan árvaház fenntartásához, amely méltó volna a királyhágómelléki egyházkerülethez.

4. Mi megtettük azt, ami tőlünk tellett. Egyesületünk asszony és férfi tagjai lankadatlan munkakedvvel végezték a rájuk váró feladatot. Közönségünk áldozatkészségének megnyerésére bálok rendezése helyett immár harmadik éve a Lorántffy Zsuzsánna nevéhez illendőbb eszközöket vettünk igénybe. Körlevélben hívtuk fel árvaházunk barátait, hogy adományait a kibocsátott borítékokba zártan juttassák el emberbaráti intézményünknek. A borítékok útján mind a három alkalommal tekintélyes összeg gyűlt össze, ami egyesületünknek nemcsak anyagi bevételt jelentett, de nagy erkölcsi sikert is. Fogadják hálánkat mindazok, akik engedelmeskedtek a Lélek szavának.

5. Hasonló nagy erkölcsi siker nyilatkozik meg abban is, hogy özv. Lakos Imréné szül Pécskay Ilona

urnő nagybányai lakos, aki nem is református vallásu, levélben arról értesítette Csernák Béla alelnökünket, hogy „Háztartási Tanácsadó“ című, immár hatodik kiadásban megjelent, nagy elterjedtségnek örvendő könyvét halála esetére átengedi árvaházunknak. A szép ajánlatot egyesületünk részéről nagy örömmel fogadtuk és elnökünk, Dr Thúry Kálmán egyházkerületi főgondnok ur és dr Ajtay Nagy Gábor ur a nagybányai református egyház főgondnoka, szívesek voltak a fenkölt gondolkozásu urnővel a szükséges írásbéli megállapodásokat megkötni. Minden reményünk meglehet arra nézve, hogy a kiűnő könyv egykor árvaházunk bevételeit gyarapítja. Méltó, hogy közgyűlésünk özv. Lakos Imréné urnőnek ezt a nemes cselekedetét hálásan megköszönje.

6. Még egy kedves eseményről kell beszámolnom. A múlt év november havának 8—13. napjain városunkban magyar népművészeti vándorkiállítás rendezett Bethlen Mária grófnő, aki felkérte egyesületünket, hogy a kiállítás rendezésében legyünk segítségére. Egyesületünk nőtagjai szíves örömmel vállalták a nem csekély testi fáradoalmakkal járó munkát. Asszonyaink segítségét a grófnő levélben köszönte meg, amelyből álljanak itt a következő sorok: „Hálásan köszönöm buzgó segítségét, mellyel a kiállításnak rendezését lehetővé tette. Köszönöm az elnökség tapintatos irányítását, a tagok kötelesség tudását. Igen kérem, szíveskedjék a legközelebbi választmányi gyűlésen legszívélyesebb üdvözlötemet és hálás köszönetemet tolmácsolni...“ stb. A megbízásnak készséggel teszek eleget.

Midőn a nagyváradi Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület 1932. évi működéséről röviden beszámoltam, egyesületünk nő és férfi tagjainak, lankadatlan és áldozatkész munkásainak hálás köszönetemet nyilváníton azért a szíves támogatásukért, amelyben részesíteni kegyesek voltak.

A jelentés meghallgatása után Dr Thúry Kálmán elnök indítványára a közgyűlés úgy az egyesület fáradhatatlan tevékenységű elnökőjének, Csernák Béláné nagytiszteletű asszonynak, mint munkatársainak, hálás elismerését és köszönetét fejezte ki a múlt évben felmutatott sikeres munkájokért. Az elnöki jelentéssel kapcsolatban a közgyűlés

a) megkeresi a királyhágómelléki református egyházkerületet, hogy egyesületünket értesíteni szíveskedjék arról, fenntartja-e még az 52—1929. számú határozatában a nagyváradi Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület árvaházának átvétele és fejlesztése tárgyában megnyilváníuló tervét, avagy végképen elejtette azt?

b) helyesléssel vette tudomásul a farsangi mulatság megváltására vonatkozó intézkedéseket;

c) köszönetét fejezi ki özv. Lakos Imréné nagybányai lakos, urnőnek, ki az előnyösen ismert: „Háztartási Tanácsadó“ c. munkájának kiadási jogát — halála után — az Egyesületnek engedte át;

d) tudomásul vette Bethlen Mária grófnő köszö-

netét, az Egyesület nőtagjainak az erdélyi népművészeti kiállítás rendezése körül segítségért.

Ezután elfogadta s jóváhagyta közgyűlés a felügyelőbizottság és igazgatóválasztmány által megvizsgált s jóváhagyott számadást az 1932 évről. Bevételek: 284,920 Lei, (ebből tagsági díj 241 tagtól 12,680 Lei). Kiadás: 175,338 Lei. Maradvány: 175,338 Lei. Tisztavagyon: 840,221.94 Lei. Apadás az 1932. évben: 22,595 Lei.

Egyházközségünk árvaházunk javára az elmúlt 1932-ik esztendőben adományok és perselypénzek címén összesen 66,520 Lei áldozatot hozott (Olasziban 37,162 + 4598 =) 41,760 L. Ujvároson (11,028 + 1940 =) 12,068 L. Velencéről (4284 + 808 =) 5092 L. Rétről 6700 Lei).

Nyilvántartásba helyezi közgyűlés a még be nem fizetett, de jelzálogi bekebelezéssel biztosított néh. Havassy Zsigmond 100,000 Lei és özv. Wimlatil Ferencné 50,000 Lei hagyomány összegeket.

A Tokai Mihály által hagyományozott és az egyház pénztárába befizetett 10,000 Lei összeg jogi helyzetének tisztázása céljából közgyűlés megkeresi a nagyváradi reform. egyház presbiteriumát.

Közgyűlés Papp Sándor pénztárosnak és Varga Gedeon ellenőrnek a számadások pontos vezetéséért, köszönetét fejezi ki s részükre a felmentvényt a szokásos fenttartással megadja.

Megállapította s jóváhagyta közgyűlés az egyesület 1933. évi költségelőirányzatát 262,082 Lei fedezettel s ugyanannyi szükséglettel. A szegények segélyezése céljából, a nőszövetségek részére 1933. évre a már kifizetett négy havi összeg betudásával összesen 20,000 Leit folyósít.

Megnyugvással vette tudomásul közgyűlés Varga Gedeon lelkész árvaatya jelentését az árvaházról. Az 1932-ik esztendő első felében 15, az év második felében 16 árvát gondozott az árvaház. Tanulmányok végeztével eltávozott 4 árva, akikről tovább pártfogóik gondoskodnak. Egy növendék a lyceum I. o. tanulója, kinek tankönyveket Hegedűs A. tanár juttatott, az iskola igazgatósága pedig tandíjmentességet adott.

A szeptember elején felvett öt új árva közül 2 az ujvárosi, 2 a velencei, 1 a réti parochiális körből való. Az árvák vallásos nevelésben részesülnek, otthonukban minden napot imádsággal kezdenek és fejeznek be, az istentiszteleteken gondnoknőjük vezetése mellett részt vesznek. Gondosan iskoláztatnak, tanulmányi előmenetelük közepesen jó, az újonnan felvettek közül 3 gyenge. Étkezésük polgáris, egyszerű. Az ellátáshoz nagyobb természetbeni adománnyal járultak: özv. Resch Mihályné, Hangya szövetséget és a réti nőszövetség. Vidékről: Paptamási, Pósalaka, Hk.-ujlak, Nyüved, Kisszántó, Bors nőszövetségei és hívei. Ertsey Róza nagyszalonta. Az árvák egészségi állapota egész évben jó volt, súlyosabb megbetegedés nem fordult elő.

A Közgyűlés özv. Resch Mihályné gondnoknőnek, az árvaatyának és Dr Szóke Ferenc orvosnak lelkiismeret-

retes, önzetlen munkásságukért köszönetét fejezi ki.

Majd megejtette közgyűlés az ig. választmány ügy, nő, mint férfi tagjai egyharmad részének alapszabályszerű kisorsolását. Kisorsoltak: özv. Szabó Miklósné, Szilvássy Jánosné, Vizi Mária, ifj. Vargha Lászlóné, dr Szabó Lajos, Gyémánt Elek, Papp Dezső, Kiss Károly, kiket a közgyűlés 1933., 34. és 35. évekre egyhangulag ismét megválasztott. Megválasztottak a felügyelőbizottság tagjai is. Elnök: Szentpály Gyula, rendes tagok: Jégh Károly, Kovács Lászlóné, pótagok: Kovács József, Szakács Antal.

Elnök Isten áldását kérve az egyesület és áldozatkész tagjai önzetlen munkájára, a gyűlést bezárta. (eon.)

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: Krupp Lajos és neje 100 L.
Árvaháznak: Krupp Lajos és neje 100 Lei.
Református Híradónak: a Lorántffy Zs. Jótékony Egyesület 1000 Lei.

Lorántffy Zs. Jótékony Egyletnek: kézimunka délutánjaihoz anyagra N. N. 500 Lei.

UJVÁROSON:

Árvaháznak: özv. Gál Szabó Istvánné férje halála évfordulója alkalmából ágyalapítvány növelésére 500 Lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Mészáros Lajos 50 Lei.
A nőszövetség céljaira: özv. Bozsódi Sándorné egy előrajzolt falvédőt és tálcakendőt.

RÉTEN:

Ref. Híradónak: a Nőszövetség 500 Lei.

Husvét elsőnapján délelőtt mind a négy helyen úrvacsoraosztás.

H I R E K

Ünnepi istentiszteletek sorrendje:

I. Husvét elsőnapján:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc, a Református Leánygimnázium dísztermében: délelőtt 10 órakor Szilágyi Sándor legátus,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, este fél 6 órakor Szilágyi Sándor legátus, az Ősáltelepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, este fél 6 órakor Szenyessy József legátus, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos, a réti imaház kultúrtermében: délelőtt 10 órakor Szenyessy József legátus szolgál.

II. Husvét másodnapján:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor: templomi ünnepély,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, délután fél 6 órakor Szenyess József legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szilágyi Sándor legátus, délután fél 6 órakor Szűcs István, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Szenyess József, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgálat.

Esteli órákon: Kedd: 16-ik zsoltár 8—11. Szerda: Lukács 24, 13—27. Csütörtök: Lukács 24, 28—35. Péntek: Lukács 24, 36—43. Szombat: Lukács 24, 44—49.

A bihari református egyházmegye április 25-én tartja közgyűlését a Teleki-u. ifj. otthon nagytermében.

A királyhágómelléki református egyházkerület május 23-án tartja közgyűlését a református leánygimnázium dísztermében.

A református gyermekek népkönyhája, mely a múlt év november 9-én nyílt meg s öt hónapon keresztül naponta kb. 70 gyermeknek adott ebédet, április 8-án a nyári hónapokra egyelőre bezárult. A „bucsubéden” Halász Livia VI. oszt. tanuló köszönte meg a leányok áldozatkész munkáját, mellyel biztosították sok szegény gyermek napi kenyerét. Az olasz-í Leányszövetség valóban példát adott a református szociális munkára, hűséggel elvégezve emberi erőt szinte meghaladó szeretetmunkáját. Köszönet illeti rajtuk kívül mindazokat, akik adományukkal hozzájárultak a konyha fenntartásához. Hisszük, hogy mikor a tél újra beáll, ugyanolyan újra fölvehetik a kicsinyek gondját.

Velencei ref. Férfiszövetségünk virágvasárnapján tartott megállapodásához képest legközelebbi összejövételét folyó hó 19-én (szerdán) este 7 órakor a kultúrteremben tartja. Tekintettel a megbeszélésre kerülő tárgyak nagy fontosságára, a tagok teljes számu megjelenését kéri az elnökség.

Kultúrelőadást tartunk velencei kultúrtermünkben folyó hó 16-án (vasárnap) este fél 7 órai kezdettel a következő műsorral: 1. Szaval: Kiss Katalln. 2. „Jézus zörget”, dráma jelenet. Előadják: Valentik Eudréné, Zöldi Böske, Fodor Jolán, Barbu III. 3. Szóló ének zongorakísérettel. 4. „Két ember a bányában”, előadják: Szűcs István s. lelkes és Krems Béla. 5. Énekszám. 6. „Évforduló”, vígjáték, előadják: Szilvássy Vilma, Laczka Imre, Csonka János, Terebesi Imre. Műsor, mely belépésre jogosít, felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 lei. A jövedelem a kultúrterem felszerelésére fordíttatik.

Réti vegyeskarunk Soós András karnagy vezényletével urvacsoaraosztás előtt énekel.

A réti református Nőszövetség és ifjusági bibliakörök husvét első és második napján, délután fél 6 órai kezdettel a Püspöki-ut. imaház kultúrtermében vallásos ünnepséget rendeznek. Előadásra kerül: „Az erdei árvácska” (egy hitetlen erdész megtérése) című, vallásos tárgyú 5 felvonásos szomorú-

játék. A darab főszereplői: Magyar Sándor, Barabás Margit, Bernát Lajos, Kóródi László, Magyar Vince, Gaál Piri, Laczák Erzsike. Kisebb szerepekben: Nagy Klára, Kocsis Mária Lőkös Pirooska, Szilágyi Gizli, Balogh Juci, Kertész Károly, Bagdi Imre, Szilasi Béla. Történik: husvét ünnepe előtt. Rendező: Kispálffy János ny. színművész. A darabban előforduló énekeket és dalokat Dézsi László karnagy kíséri. Az énekbetéteket Kóródy Elek szerezte. Az önkéntes adományokat vallásos és kulturális célokra fordítja a Nőszövetség.

A réti református Nőszövetség közgyűlése. Április 9-én, virágvasárnapján az Istentisztelet után tartotta a réti ref. Nőszövetség szokásos évi közgyűlését az imaház kultúrtermében, ahol szám szerint 200-an vettek részt a buzgó tagok és azonkívül az érdeklődők. A 63 zsoltár hangjal után dr Szabó Lajosné tartott előki megnyitót, majd Pénzes Irén titkár olvasta fel részletes és mindenre kiterjedő beszámolóját az áldásos év munkájáról, melyet az egybe gyűlték meghatódva hallgattak. Milyen gazdag is volt Istennek munkája a 3 esztendőn keresztül! Jelentést tett a pénztár szép állapotáról, amelyet a közgyűlés egészében tudomásul vett és a szükséges felmentvényeket megadta. Ezután a testvérszövetségek üdvözlő beszédei hangzottak el, amelyeknek mindegyike szép biztonsága volt a közös együttes munkának. A Férfiszövetség nevében J. kab Imre, a Fűszövetség nevében Magyar Sándor, az énekkarok nevében Nagy László, a leányszövetség nevében Barabás Margit és a vasárnapi iskolások nevében Gaál Pirooska mondtak üdvözlő szavakat és kérték továbbra is Isten áldását a Nőszövetség munkájára. Végül a bizottsági elnökök tartották meg záróbeszédeiket. Venter Jánosné kulturális és hitvédelmi, Csathó Jenőné a szegényügyről és dr Szabó Lajos lelkes a pénztárügyi bizottság nevében hittől, reménységtől lelkesülő beszámolókat mondtak, majd Dézsi Lászlóné indítványozta, hogy az elhangzott beszédek jegyzőkönyvileg örökíthessenek meg és az összes tagok nevében a nőszövetség vezetőségét bizalmukról és támogatásukról biztosítja. A XC. zsoltár elénekzése után a közgyűlés véget ért. Közgyűlés után Zagoni Dezső lapszerkesztő „A ma asszonyáról” tartott élvezetes és értékes előadást. A kitűnő előadást sokáig ünnepelte a lelkes hallgatóság. Majd Soós András vezényletével a Vegyeskar szebbnél-szebb magyar dalokat adott elő.

Sajáttermesű kitűnő fajtisza delavare bor, literenként is olcsón kapható. Csengerly-u. 22. Szodoray.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A skót nemzeti egyház küldöttei

Dr Mackintosh elnök, az edinburghi New Colledge dogmatikai professzora és *Dr Webster*, a budapesti skót misszió egykori lelképásztora, ígéretük szerint husvét másodnapján csakugyan meglátogatták egyház-községünket.

Az előző napokat Erdélyben töltötték, ahol Kolozsváron kívül megfordultak Szászvároson és Nagyenyeden is; majd husvét másodnapjának délelőttjén megpihentek Bánffyahunyadon; délben megebédeltek Éleaden, *Vaday Béla* bihari esperes vendégszerető házában, s délután négy órakor érkeztek nagyváradra szállásukra *Chisholm* Robert kolozsvári skót misszió lelkésszel és *dr Imre* Lajos kolozsvári theologiai igazgató-professzorral. Egyházunk nevében *Sulyok* István püspök és *dr Thúry* Kálmán főgondnok és *Csernák* Béla olasz-i lelkész kaulozolták a vendégeket az olasz-i templomba, ahol a templom hajóját megtöltő és a kedves vendégekre szép énekek zengedezése között várakozó nagy gyülekezet felállva, mély tisztelettel fogadta a templomba érkezőket. Az úrasztala kerítésén belül helyet foglaltak jobb felől *dr Mackintosh*, *dr Imre* és *Chisholm*, balfelől *dr Webster*, *Sulyok* István püspök és *dr Thúry* Kálmán főgondnok.

A CXXXV. zs. és a 236. dicséret első versének elénekzése után *Csernák* Béla lelkész bibliát olvasott és imádkozott. *Juhász* Károly énekvezér orgonán az angol himnuszt játszotta el; utána a Kálvin-énekkar adta elő *dr Szemethy* Géza gyönyörű „Miatyánk”-ját a szerző művészi vezetésével, *Maczalik* Gabriella harmonium-kíséréte mellett. A vegyeskar éneke végeztével következett az előkelő vendégek üdvözlése. (Az elhangzott beszédeket *dr Imre* Lajos tolmácsolta, *dr Szeghalmi* Sándor presbyter gyorsírta.)

Először *Sulyok* István püspök emelkedett szólásra, aki a skót nemzeti egyház fejéhez *dr Mackintosh*-hoz irányította szavait:

Husvét ünnepének alkonyán, amikor magasra lobban bennünk a feltámadás hitének lángja, meleg szeretettel üdvözljük a távol Nyugatról idejött két hittestvérünket. Testvéreink, Önök nekünk az Ur Jézus Krisztusban, a világ egyik legnagyobb nemzetének, a skót református egyháznak képviselői. Századokkal

előtt, amikor ez a nagyvárad református egyház közvetlen kapcsolatot tudott fenntartani nyugati református testvéreivel, mint egy magas hegyen épült vár, úgy tűndökölt a nagyvárad egyház, amelynek most csak nagy történelmi emlékei veszik Önöket körül ezen a helyen. A reformáció nagy átalakulása-kor annak legszentebb történelmi mozzanatai folytak itt le. Főiskolája, mely nem volt kisebb a debreceni-nél, egész a Dunáig bocsátotta ki innen a reformáció nagy prédikátorait. De mint egykor Jézus megjövendölte Jeruzsálem pusztulását, úgy rontotta meg az ellenség ezt a várost is, hogy kő kövön nem maradt és a régi korról írott emlékei sem maradtak fenn. A török kiverése után a katolicizmus restaurálásakor református egyház itt nem alakulhatott meg, csak a XVIII ik század végén engedte meg az Isten, hogy itt ezen a helyen megépüljön első templomunk és hosszú küzdelembe került, amíg ismét erőre kapott ebben a városban.

Aztán a világháború borzalmai döntötték meg ennek az egyháznak erősségét, de ha sok minden elpusztult is, mégis úgy érezzük, hogy Isten kegyelme nem hagyott el minket, az az isteni kegyelem, amely Önöket testvéreinket a messze távolból ideküldötte, hogy ezekben a sötét, nehéz időkben halljuk meg az Önök ajkairól a bátorító szót. Ezért végtelen nagy a mi hálnk és örömünk, hogy utjukban bennünket is kegyesek voltak meglátogatni és épen ezért kérve-kérjük a nagy Isten nevében, hogy abból a nagy hitbéli erősségből, ami olyan nagyra emelte a skót egyházat, részesüljünk mi is, hogy legyen a mi ügyünk diadalmas, mert a mi ügyünk az örökkévaló Istennek ügye. Legyen áldott idejövetelük, legyen áldott távozásuk. Szívünk meleg üdvözlését fogadják testvéri megbecsüléssel és legyenek nekünk továbbra is lelki támaszaink.

Sulyok püspök szívből fakadt szavaira *dr H. R. Mackintosh* válaszolt: Főtiszteletű Püspök ur, kedves testvéreim! Nem mindennapi öröm, hogy ebben a szép gyülekezetben jelen lehetünk. Abban a kedves kapcsolatban vagyunk ezzel a várossal, hogy tanára vagyok annak az intézetnek, amelynek régen *Sulyok* püspök ur tanítványa volt. Elismerem, hogy ez csekély kapcsolat, de mégis figyelmeztet arra, hogy a

magyar református egyházzal még több ilyen kapcsolata van skót egyháznak.

Mi skót reformátusok úgy, mint ti: a nagy református anyaszentegyház közösségének vagyunk tagjai, melynek mint egy nagy családnak minden tagja a testvéri közösség kapcsolatával van összekötve, azért van az, hogy Webster nagytiszteletű ur és én ezer meg ezer mérföldet tettünk meg, hogy meglátogassunk titeket. Sokat hallottunk azokról a nehézségekről, amely titeket szorongatnak és ez a mi szívünket is mélyen érintette. De amit szemünkkel láttunk és fülünkkel hallottunk, meggyőzött bennünket, hogy Isten kegyelméből ti bátran és hűséggel hordozzátok a terheket.

Köszönöm a Főtiszteletű Püspök ur szavait, a szeretet nyelvét egyformán megértjük. Kettős mértékben szeretnők visszahárítani ezt a szeretetet és rokonszenvet irántatok.

Ha végig nézünk ezen a gyülekezeten, azt látjuk, hogy nem egy véletlenül összegyűlt társaság vagyunk, hanem Krisztus által megváltott egyház tagjai, ezen belül tagjai vagyunk a nagy református egyháznak és az anyaszentegyháznak, amely központi helyet foglal el az Újszövetségben.

Ha egy megtört ember az Isten kegyelmében akar részesülni, ezt nem teheti másképp, mint az anyaszentegyházon keresztül. Amikor Pál apostol megkezdte munkáját egy-egy városban, összegyűjtött egy csoportot, a hívek testvéri közösségét. Lehet, hogy ez sok helyen nem tesz ki többet 3—4 embernél, de mégis azon a helyen ez a Krisztus anyaszentegyháza és a Szentlélek minden ajándéka (Galátabeli levél) az anyaszentegyházon keresztül jut a hívekhez. Nemcsak az Újszövetség idején, de most is a mi időnkben. De nemcsak az üdvözítő tudomány adja nekünk az erőt, hanem a Krisztus iránti hűség. Így érti meg az ember, hogy Krisztusnak milyen hatalma van az ember átalakítására. Az anyaszentegyház mindennap a Krisztus iránti engedelmisségben végzendő munkára küld bennünket, a vasárnapitiszteletet is mindig új erőt ad nekünk az élet küzdelmére. Ezenkívül még számtalan eszköze van az anyaszentegyháznak, a vasárnapi iskolák, bibliakörök, ifjúsági körök, nő és férfiszövetségek. Ha az egyház valóban a Krisztus teste, amelyen keresztül Krisztus él, akkor milyen helyet kell elfoglalnia a mi életünkben. Két fő kötelességünk van: szeretni az egyházat és dicsőíteni Istent.

Az egyház központjában az Isten dicsőségének hirdetése áll.

Isten Igéit az egyház két módon terjeszti: a családi otthonban és evangélizáció által. Vannak sokan, akik a belmisszió munkát lenézik, de ha az egyház nem vállalja az evangélizációt az emberek között, akkor mások fogják azt megtenni és az az egyház, amely nem hallja és nem érti az emberek kérdését: „Mit cselekedjem, hogy üdvözüljek,” — eljátszotta hivatását.

A világnak új jellemekre van szüksége, amit Krisztus teremtett meg. Nincsen senki, aki ne dolgozhatnék az egyházért, még a legkisebb is megteheti kötelességét, jut mindenkinek a munkából. (Itt egy 8 és egy 4 éves fiucska történetét beszélte el; a nagyobbik fiú feláldozta magát öccséért.) Akitől a legkevesebbet vártuk, az tudhat esetleg a legtöbbet tenni.

Az egyház már nagyon régi multra tekint vissza és mi, mostan élők, vagyunk az utolsó láncszem. Krisztus szeretete köt össze bennünket, a föld legtávolabbi részében élőket is.

Webster nagytiszteletű ur és a magam nevében Isten kegyelmébe és irgalmába ajánlunk titeket.

Végül dr Thury Kálmán főgondnok ezeket mondotta: Főtiszteletű urak, ünneplő közönség! Ez a mai nap nemcsak a nagyváradi református egyház történetében lesz feljegyezve, mint szép esemény, hanem az egész református egyháznak történetében is, amidőn Önök megjelentek itt közöttünk, a református egyháznak egyik távol keleti végállomásán. Tudjuk és érezzük, hogy kedves vendégeink az erkölcsi támogatás nagy ajándékát hozták nekünk, amely felemel bennünket és megnyugtat. Nagy nyereség nekünk ez a látogatás. A református öntudat és bizalom erős támasztékot nyertek. Érezzük, hogy nem vagyunk elhagyatva. A nagy skót egyháznak itt megjelent képviselői saját szemükkel láthatják azt a hősies küzdelmet egyházunkért, amit meg kell harcolnunk. Kedves kötelességet teljesítetek, amikor ennek az ünnepélyes találkozásnak végétével egyházunk köszönetét fejezhetem ki Önöknek és engedjék meg, hogy ezt a testvéri látogatást ne tekintsük utolsóznak, hanem mondhassuk azt, hogy a „Viszontlátásra.”

A kedves ünnepséget a XC. zsoltár első versének éneklése zárta be. A szép, nagy gyülekezet, amelyet Webster dr gyakorlott szeme ezer főre becsült, hálás érzésekkel kísérte a templomból távozókat, akik a Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egylet által vezetett Református Fiu-Árvaház udvarára tértek be. (Az árvaházi látogatásról máshol számolunk be.) Az árvaház udvaráról az iskola és internátus udvarára vonultak, élénk érdeklődés mellett hallgatták iskolánk történetét. Láthatóan örültek annak a hírnék is, hogy husvét elsőnapján nemcsak a templomot, de iskolánk dísztermét is zsufolásig megtöltötte az ünneplő gyülekezet.

Este, tekintettel arra, hogy az utasok fáradtának érezték magukat, szűkebb körben folyt le a rövid vacsora, ahol dr Webster tartott igen kedélyes dikciót. Többek között azt a jól eső, elismerő nyilatkozatot tette, hogy amióta Skócia földjét elhagyták, olyan, a lélekből fakadó, magával ragadó éneklést nem hallottak, mint a ma esti templomi gyülekezetben. Rámutatott arra is Webster dr, hogy ők nemcsak a skót nemzeti egyházat képviselik, hanem a presbyteri rendszert követő református egyházak világszövetségét is. Ugy találja, hogy utolsó (nyolc év előtti)

látogatása óta a hitélet erőteljesen fellendült. Isten áldását kérte a további munkához. Dr Webster fel-szólalása után Sulyok István püspök a hála és sze-retet meleg hangján emlékezett meg a skót emberek barátságos, szíves jóságáról, áldozatkészségéről, sze-retetéről, amelyet ő egy félszázaddal ezelőtt szemé-lyesen megtapasztalhatott Edinburghban.

Az asztali beszélgetések során kellemesen lepte meg dr Mackintosht az, hogy nálunk az iskolás gyermekek minden reggel háromnegyed 8 órakor templomba sereglenek, úgy hogy reggelenként az esti ünnepség színhelyén közel 500 gyermek zendíti rá a szebbnél-szebb zsoltárokat és dicséreteket. Azért tud a gyülekezet olyan jól énekelni! — je-gyezte meg.

Elismerése buzdítsa a szülőket, hogy ne vonják el gyermekeiket a templomtól; a felnőttek pedig ka-rolják fel a sokra hivatott Kálvin-énekkart, amely nem reklámmal, de művészetével aratott méltó sikert!

Kedden (ápr. 18.) délelőtti fél 11 órai vonattal indult a két előkelő utas tovább Debrecenbe, Buda-pestre, onnét Csehszlovákiába (Losoncra) és Európa más államaiba.

Látogatásuk, bizonyágtételök, irányunkban tanu-sított szeretetök, őszinte testvéri intelmök és elisme-résök emléke szívünkben éljen tovább, s teremjen életünkben bőséges gyümölcsöt.

Isten hordozza őket utjaikon.

Cs. B.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Husvétii ajándék. Az újvárosi nőszövetség buzgó és tevékeny alelnöke Bodó Imréné, az Őssi-tele-pen lakó hivelinktől gyűjtött szeretetadományokat husvét ünnepére, e sorok kíséretében juttatta el árva-házunknak: „minden adakozó hívünk szeretetét tol-mácsolom, midőn azon óhajttással juttatom el szeretet-adományunkat az árvaháznak: vajha sokkal többet adhatnánk, de a szomorú helyzet miatt, többet nem tudunk...”

Aldja meg az Isten a segíteni kész indulatot, az igazán szívből adakozókat és a fáradhatatlan gyűjtőt!

Adakozták: Lisztet és krumplic: Varga Károlyné, Rada Ferencné, Kendi Albertné, Török Albertné, Zima Péterné, N. N., N. N., Lévy Sándorné, Técsi Józsefné, Simon Lajosné, Sebestyén Ferencné, Gyarmati Ferencné, Korláti Ferencné, Molnár Albertné, Szele Dániel, özv. Pallag Lajosné, Molnár Jánosné, Magyar Károlyné, Bujdosó Lajosné, Pallag Lajosné.

Tojást: Rada Ferencné, N. N., Nagy Béláné, Kolozsvári Dezsőné, Sebestyén Ferencné, Pallag La-josné, Ellenés Péterné, Magyar Károlyné, Csák Sándorné.

Cukrot: Serlinger Györgyné.

A skót református egyház küldöttei és a ki-sérő vendégek a templomi ünnepély után Püspök úr, Főgondnok úr és az egyesület ügyvezető alelnöke

vezetésével meglátogatták árvaházunkat. Dr H. R. Mackintosh a skót református egyházak elnöke 500 Leit adományozott. Dr James M. Webster lelkész jóságosan ölelt át egy árvát s megkérdezte: hogy érzed itt magad s mit jegyeztél meg a templomi be-szédből: „a két fiu megható esetét” — felelte ille-delmesen a fiu.

Ez örvendetes események mellett, szomorú husvétja volt árvaházunknak. A gyermekek jó „gond-nok nénije” több hete beteg, árváink közül is többen fekszenek. Isten kegyelme hozzon teljes javulást, gyógyulást mielőbb a betegeknek.

Adományok az Árvaháznak:

Olasziban: Gondnoknél: özv. Juricskay De-zsóné 25 kgr. krumplic, Erdőhátiné 35 drb tojás, özv. Major Istvánné 1 üveg paprika, Karácsony Mihályné 4 liter tej, N. N. egy gidó.

A farsangi multság megváltása címén:

Olasziban: Gyémánt Elek 100, özv. Méhesné 100, Schneider Alajosné 100, Dragics Jánosné 50, Ács Kató 20 Lei.

Ujvároson: Kovács Lászlóné 100, Nagy La-jos 20, Molnár István 50 Lei.

Réten: Juhász Béláné 100, 972. szám 50 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Urasztalára: Krupp Lajos és neje 100, Schneider Alajosné 100, dr Sebestyén Lajos 100, Dragics Jánosné 100, Hajnal József 60, özv. Száva Antalné 50, Tar Etelka 50, Kosztin Jánosné 50, N. N. 50, Fazekas Jánosné 50, Kiss Sándor 20 Lei, összesen 730 Lei. Kenyeret: özv. Havassy Zsigmondné; bort: Fülöp István, Imre András, Kiss Antal, özv. Szodorai Tamásné. Legátusoknak: özv. Havassy Zsigmondné 60, Dragics Jánosné 50 Lei.

Mártha-Kör Otthonára: N. N. 125 Lei.

Nőszövetség szegényeinek: N. N. 50, Dragics Jánosné 30 Lei.

Husvét másodnapli vallásos est per-selypénze: 616 Lei.

UJVÁROSON:

Urasztalára: Nagy Ferencné 50, Nagy János és fia 30, Nagy Lajos 20, Nagy Jolánka 50, Molnár István és neje 50, Tándor Lajosné 40, M. M. 40, Tenkő Ferenc 10, Szacó László és neje 100, Ille Sándorné 100, Kondor László és neje 20 Lei, összesen: 510 Lei. Kenyeret: Csathó János, bort: Nemes Lajosné, Széles Sándorné, Földessi Imre, Tótfős Mihály, Fülöp István.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Egyház közszükségeire: Vargha József 100 Lei.

VELENCÉN:

Urasztalára: Mészáros Lajos 50, Herczeg Antal 20, Rollinger Vilmosné 30, Fehér Istvánné 20, Koltzbücher Ágostonné 20, Gyöngyössi Imréné 50, Dancse Lukácsné 100, özv. Szabó Sándorné 20, Babuczai István 20, Ujlaky Károly 20, Kulcsár Ilona

20, Elek Eszter 20, Bika Istvánné 20, Farkas Jánosné 20, öz. Juhász Imréné 25, Szabó Lajos 8, öz. Schilttenhelm Alajosné 20, Thury Sándor 30, B. M. 20, E. S. 20 Lei, összesen 553 Lei. Kenyeret: Kiss Gyula, bort: öz. Nagy Lajosné, Boros Imre és Tóth Gusztáv.

A Tokaji-telepen: Tóth Gábor és neje kenyeret és bort.

Velencei templomalapra: Dancse Lukácsné 200 Lei.

Szegényeknek: Dancse Lukácsné 200, Ujlaky Károly 20 Lei, Thury Sándorné 2 kalács.

Kulturterem berendezésére: Rollinger Vilmosné 50 Lei.

Az imaház részére: K. Nagy Lajos egy villanykörtét adott.

RÉTEN:

Urasztalára: Mezei Sándorné 50, Erdei Gáborné 20, Taricska Gergelyné 30, Patnoki István 60, Bondár Istvánné 20, Rózsa Jánosné 20, öz. Sándor Józsefné 40, Bló Lajosné 50, öz. Nagy Józsefné 20, Dull Károlyné 40, N. N. 100 Lei, összesen 450 Lei. Kenyeret: Nagy Lászlóné, Labbanz Mihályné, bort: Labbanz Mihály, Pssp Dezső, Ince András, Bodó Zsigmond.

Szegényeknek: öz. Tóth Istvánné (férje halálának évfordulóján) 200, öz. Székely Gyuláné 40, Gelner Ferenc 50 Lei.

Legátusoknak: Mányi Ferenc 50 Lei.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Varga Geodeon, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvárososon: délelőtt 10 órakor Sulyok István, este fél 6 órakor és az Őssz-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, este fél 6 órakor és a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon. Hétfő: Könyörgjünk munkánk sikeréért. I. Zsolt. 1—6. Kedd: Hálaadás a Krisztusban lett szabadltságért. II. Zsolt. 1—12. Szerda: Isten segítségül hívása a veszedelmekben. III. Zsolt. 2—9. Csütörtök: Szabadulásért könyörgés. IV. Zsolt. 2—9. Péntek: Hálaadás az Ur áldásaiért. V. Zsolt. 2—9, 13. Szombat: Gyógyulásért való könyörgés. VI. Zsolt. 2—11.

Az olasz i Férfi és Nőszövetség közös kultur-délutánja április 30-án lesz. A programot jövő számban közöljük.

Az olasz i Férfiszövetség csütörtök esti óráján április 18 án dr. Szeghalmi Sándor az Ifjuság között végzett egyházi munkáról, április 20-án pedig Szabó Károly presbyter, az olasz i Férfiszövetség szociális bizottságának elnöke tartott előadást, amelyet folytatni fog április 26-án este.

Az olasz i Férfiszövetség hitvédelmi bizottsága vasárnap délelőtt az Istentisztelet végeztével szokott helyén ülést tart.

Az ujvárosi ref. Férfiszövetség a hónap első és harmadik vasárnapja délután 4—6 óra közötti összejövetelt több tagnak a kérésére ugyanazon vasárnapok délelőtti istentisztelete után, azaz 11—12 óra között fogja megtartani a szokott helyen, a Teleki-u. 31. sz. alatt. 16 án, vasárnap, bár a hónap harmadik vasárnapja volt, a Férfiszövetség órája a husvét mist elmaradt, e helyett a hó 23 án, vasárnap délelőtti istentisztelet után lesz megtartva.

Réti Férfiszövetségünk ismeretterjesztő előadásainak sorozatában (befejező) kedden este háromnegyed 9 órakor (április 25-én) Árvay Árpád főszerkesztő Madách Imréről, „Az ember tragédiája“ halhatatlan írójáról tart előadást. Előtte 8 órakor bibliaóra.

Réti Nőszövetségünk husvét első és másodnapjának délutánján a „Keresztfa árnyékában“ című nagybőjti előadás sorozat méltó befejezéseképen, szépen sikerült vallásos ünnepséget rendezett. Előadásra került az „Erdel árvácska“ c. vallásos tárgyú 5 felvonásos darab (egy hitetlen ember megtérése). Az előadást Kis-pálffy János ny. színművész rendezte. Kitűnő alakítást nyújtottak Barabás Margit, Gáll Piroska, Bernát Lajos, a két Magyar, Kóródi Laci; de mind egytől-egyig nagyon ügyesen játszottak. A darabban előforduló dalokat és énekeket Dézsi László, Kóródi Elek és Nagy Géza kísérték. Előadás előtt mindkét napon Daróczi Lajos hírlapíró tartott lelkes megnyitó beszédet.

Egy 4 éves és egy 5 éves teljesen árva, egészséges falusi leánykát (Biharszentjánosról) ki fogadna örökbe vagy ki nevelne fel? Jelentkezések a nagyváradi-olasz i református lelkeszi hivatalnál.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A presbytérium

Április 23 án délután 5 órakor tartotta gyűlését Salyok István püspök lelkészelnök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnökielte alatt. Jegyző: Sass Kálmán. Jelen volt 42 presbyter.

1. Püspök lelkészelnök imával nyitja meg a gyűlést; azután Czirják Zsigmond, az Ujvároson megüresedett helyre behívott presbyter letette az esküt, akit ez alkalomból a lelkészelnök buzdított a további egyházépítő munkásságra.

2. A szórványok erőteljesebb lelkigondozása céljából a presbytérium felterjesztést és kérelmet intéz az egyházmegye útján az egyházkerülethez, hogy a közalpból valami segély utaltassék ki a nagyváradai egyház részére.

3. A 4 parochiális körben megalakult férfiszövetségek egységes vezetése és közös munkára irányítása végett

a presbytérium az egyház nagy érdekeire tekintettel szükségesnek tartja, hogy a férfiszövetségek elnökei időnként tanácskozássra jöjjenek össze s legalább negyedévenként közös gyűlést tartson a négy férfiszövetség.

4. Az egyházmegye ápr. 25-én tartandó közgyűlésére kiküldendő egyházmegyei képviselőül a presbytérium 2 évre megválasztja

rendes tagoknak: Molnár László, Csathó János, Kiss Gyula és Jakab Imre gondnokokat, Póttagokul pedig: Agárdy István, Fazekas Lajos, Matkó Benjámín és Trombitás Gyula presbtereiket.

5. Az iskolaszék javaslata alapján

a presbytérium az elemi iskolai tanulóknak az 1932—33. tanévre 40,950 Lel tandíjkezdményt szavazott meg.

6. Lehoczky József presbyter felszólalása folytán tárgyalta a presbytérium azt a botrányt, amit a velencei temetőben temetés alkalmával egy egyháztag elkövetett.

A presbytérium egyhangulag kimondotta, hogy az egyházi ügyész sürgősen adja be a bünvádi feljelentést a lelkész nevében a büntető bírósághoz, — esetleg az egyház nevében is, amennyiben a botrányos magaviselet a temetési istentiszteletet is zavarta s így erre meg van a törvényes alap.

ÖZV. FEKETE JÓZSEFNÉ

szül. FARKAS MÁRIA

1850—1933.

Azokban a napokban született, mikor a világsi fegyverletétel és az aradi tizenhárom kivégeztetése után a reménytelenségnek és kétségkedésnek éjszakájában botorkáltak atyáink; mire viruló hajadonná fejlődött, a békének amaz ideje következett el, amelyre, mint valami arany-korra gondolnak vissza azok, akik még megmaradtak és élnek. A megmaradtak és a még élők között vannak sokan, akik ösmerték azt a barátságos házaspárt, néhai jó Fekete Józsefet és e héten (április 24 én délben) utána költöző hitvesét: Farkas Máriát, akik a hajdani Bunyitaliget partján, mikor még a Körös nem volt köpartok közé szorítva, a kirándulók által kedvelt „Potyka” vendéglőt birták.

A régi jó idők tova tüntek. A Sebescsörös habjai az egykori Potykától távol, kömederben futnak tova. A kis vendéglő gazdája a temetőkert sirhalma alatt porladozik. Elhalt a nőta is az öreg ház falai között s a csöndben éldegélő özvegy éneke és imádsága szentelte meg azt a helyet, ahol vidám mulatozók helyett, özvegyek, öregek, valamennyien szegények, az élet keresztyét hordozók találtak békés, csöndes otthonra, hogy a jó házi néni mély vallásossága, lobogó hite az ő lelkökben is felgyujtsa a hit szövetségét, melynek világánál járják nehéz utjaikat.

Özv. Fekete Józsefné egész életében hű és buzgó templomjáró, istenfélő református asszony volt. Mikor már nem jöhetett az Istenházába, az ő kis szobája lett templommá, amelyben össze-összegyűltek beteg-ágya köré a házában lakók s egész kis gyülekezet alkáról zendült fel az ének, egész kis gyülekezet vett részt az urvacsorájában, amelyet utoljára a börtben osztottam ki nekik. A nagy beteg bámulatra méltó türelemmel, Isten előtt mélységes alázattal viselte szenvedését és a hívő lelkek boldog reménykedésével várta élete végét, megáldoztatását. Lakói is, meg nőszövetségünknek azok a kedves tagjai is, akik a nehéz napokban fel-felkeresték, megilletődötten tettek bizonyosságot arról a nagy hitről, amit lelkében talál-

tak. Hasonlatos volt ő, — mint ravatala felett Püspök urunk mondta — ahhoz az asszonyhoz, aki a poklos Simonnak házában széttörte alabástrom szelencéjét, hogy annak drága, illatos tartalmát az Urnak áldozza. Az ő szíve is ilyen drága szelence vala s annak minden értékét, nemes érzéseit: jóságát, hitét, buzgóságát, szeretetét az ő Megváltó Urának Jézusának tiszteletére szentelte.

Jézustól nyerte azt a benne élő könyörületességet, amely arra indítá, hogy az egykori vendéglői házat, amelyben most is vagy tizenöt apró lakás van, a nagyváradi református egyháznak hagyományozza végrendeletileg, hogy abban szegény öregek, özvegyek találjanak otthonra.

A letűnt századokban fejedelmi férfiak és nők voltak a református egyház jóltevői, akik dus vagyontukból adtak bőségesen iskolákra, szegény tanulók, árvák neveltetésére, betegek, elaggottak istápolására. Most már nincsenek fejedelmi nagyjaink, De nyomukba léptek a kicsinyek, akik hitben ép oly nagyok, mint azok, akikről a történelem beszél. Sőt még nagyobbak, mert míg azok fölöslegükből adtak, ezek mindenüket odaadják, mint a bibliai özvegy.

Özv. Fekete Józsefné is minden vagyonát a szegényeknek ajándékozta, midőn házáat aggok menhelyének rendelé. Tehette volna, hogy vagyonát egy pompás siremlékbe ölje bele, amely tündöklő aranybetűkkel hirdette volna férje és az ő nevét. De tudta, hogy minden siremlék csak ideig-óráig való. Végrendeletében maga is úgy rendelkezett, hogy 20 év múlva nem is kell sirját gondozni: „Legyen a földdel egyenlő.”

Nemes cselekedetében olyan emléket hagyott maga után, amely nem fog elmulni, míg itt e helyen a magyar református egyháznak gyülekezete élni fog. Cselekedetét az egymást követő nemzedékek fogják hirdetni egymásnak és nevét áldó imádság mellett emlegetik majd azok, akik az általa hagyományozott hajlék alatt találnak otthonot, menedéket.

A szegények jóltevőjét szerdán (1933 április

26-án) délután 4 órakor temették. A háznál Sulyok István püspök, egyházközségünk elnök-lelkésze tartott építő hatású gyászbeszédet; a sírnál az olaszli parochiális kör lelkésze szolgált. Ugy a háznál, mint a sírnál, a várad-velencei parochiális kör énekkara énekelt. A résztvevők és tisztelők nagy serege, köztük a nőszövetség számos tagja kísérte utolsó útjára a megboldogultat.

Boldogok a halottak, akik az Urban halmak megmért megnyugosznak az ő fáradságuktól és az ő cselekedetük követik őket. (Jelen. 14, 13.)

Az eltávozott boldog lélek példája pedig munkáljon áldó hatással a nagyváradi református egyházközség tagjai között. Mikor a változó viszonyok között, a vallástalanság, hitetlenség, az istentagadó bolsevista szellem mérgétől megbódítva sokan hűtlenné lesznek és a nehéz feladatokkal küzdő anyaszentegyházat támasz nélkül hagyják, akkor azok, akikben még él a hit, él fajuk és egyházuk szeretete, e nemes példán felbuzdulva még a maguk megsanyargatásának árán is hozzák meg áldozataikat édesanyjuk, a mi magyar református egyházunk és intézményeinek javára, Isten dicsőségére.

Csernák Béla.

A nagyváradi olasz református férfi és nőszövetségek 1933 április 30 án este 6 órakor a református leánygimnázium dísztermében tartandó *közös vallásos-estéjüknek* programja: 1. Ének: 100. dicséret. 2. Előadás „Az ifjúkor vallási fejlődéséről”. Tartja: Kiss Bertalan, egyházkerületi utazótitkár. 3. Énekel: a Gutenberg Dalkör, vezényel: Andrásfi Ede zenetanár. 4. Ady-verseket ad elő: Szunyogh Anna. 5. Pázmány Ferenc énekel, zongorán kíséri Andrásfi Ede zenetanár. 6. Énekel: a Gutenberg Dalkör, vezényel: Andrásfi Ede zenetanár.

Hétköznapi Istentiszteletet tartunk a Réten, május 4 én, csütörtök délután 4 órakor a Felső Dorongos oldalon, Külös Mihály házában.

A mi Máriáink.

Részlet dr Szabó Lajosné a nagyváradi-réli Nőszövetség 1933. április 9-i közgyűlésén mondott megnyitó beszédéből.

... Lelki szemelmmel 2000 esztendő távlatába nézek; a Mester fent van 12 tanítványával az Olajfák hegyén! A bucsuzás ünnepélyes pillanatait éljük át, a tanítványok utóljára látják testi szemmel feltámadott Urukát, És ezekben a szent pillanatokban csendül meg ajkáról a győzelmi parancs: „Elmenvén e széles világra, tegyetek tanítványokká minden népeket.” E parancs elhangzásával kezdődik a keresztyénség győzelmi hadjárata, melyet a szeretet fegyverrel vittek diadalra!

Kedves testvéreim! Három esztendővel ezelőtt talán épen ezen a napon a mi kis Nőszövetségünk is e krisztusi parancsolattal szívében indult el abba a világba, amely a szeretet helyett a gyűlöletnek, a házugságnak, a békétlenségnek sátnai jelszavait írta zászlajára.

Elindult, hogy a szeretet hatalmával megmentse azokat, akik elvesztek. Magával vitte a názáreti

Máriának hitét, mely az igazi anyai szeretetnek örök élőképe. Áldottak legyenek azok az édesanyák, akik imádságos lelkükkel őrt állanak gyermekeik élete mellett, hogy Isten és emberek előtt való kedvességben növekedjenek s a Krisztus szerelmétől ne tudják őket elszakítani semmi hatalom!

Magával vitte a bethániai Máriának imádságos ajakát, ki e nehéz időkben megtanított bennünket arra, hogy a kedélyélet mélységét a mi napjainkban sem szabad elhanyagolni és az Istennel való titkon együttélés értékét sem szabad lebecsülni.

Magával vitte a büntudat súlya alatt összetört magdala Máriának feltörő jajkiáltását, mely olyan sokszor elevenedett meg előttünk, valahányszor lelkiismeretünk szava vádolni kezdett bennünket. Hiszen legjobb elhatározásaink és jóratörekvésaink közepette is olyan sokszor érzékenykedünk, bántunk, vétünk és ilyenkor olyan jól esett keresni ezt a Máriát, a ki nek volt ereje fölnyújtani kezét Megváltó Krisztusa felé!

Magával vitte a jeruzsálemi Máriának Krisztust szerető otthonát, ki a legnehezebb időkben, Heródes

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Krisztus kicsinyei árváinkért. „Nem rejtethetik el a hegyen épített város (Máté V. 14.). Idvezítő Jézusunk e szavainak igazsága lett nyilvánvalóvá a „szatmárhegyi vasárnapi iskolások“ cselekedetében, kik az általuk rendezett és szépen sikerült ünnepélyük tiszta jövedelmét: 500 Leit, postai úton elküldötték árvaházunknak. Igazi Istennek tetsző cselekedet!

Kicsinyek a kicsinyekért! Milyen távol esnek a szatmárhegyi kis vasárnapi iskolások árvaházi testvéreiktől és milyen közel hozta őket ide a szeretet, melynek szikrája már ott él parányi szívükben a csak pár lélekből fakadó buzdító szó kell, hogy életté legyen. Fogadjátok 16 kis fiu szíves köszönetét és háláját!

Ti pedig, közelebb és messzebb lakó vasárnapi iskolás fiúk és leányok: tanuljatok szatmárhegyi kis testvéreitektől s kövessétek is dicséretesen szép példájukat!

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi mulatság megváltása címén:

Olasziban: Kálmán-nyomda 100 Leit.

Velencén: id. Mucsi Istvánné 20 Leit.

Ágyalapítvány növelésére: özv. Kuun Frigyesné édesapja halála évfordulóján 100 Leit.

Gondnoknőnél: Józsa Károly: fél kgr. paprika. Nagy János: egy tyuk.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Egy szabaduló rab felruházására: Szűcs Mátvás egy nadrágot és kalapot, N. N. egy kabátot. Hajnal József egy pár cipőt.

Egy család segélyezésére: N. N. 100 L.

Agrippa idejében felnyitotta ajtáját az üldözött apostolok és az evangélium előtt. Legyenek áldottak mindazok a testvéreink, akik e válságos időkben követvén e Mária példáját, szállást és otthont adtak az evangéliumnak.

Magával vitte a római Máriának áldozatkész és tevékeny lelkét. Hogy nekünk ma orgonánk, berendezett termeink vannak; továbbá szegényeink segélyezését és itt különösképpen iskolás gyermekeink karácsonyi felruházását teljesíteni tudtuk, azt Isten után ezeknek a római Máriáknak köszönhetjük.

S végül magával vitte annak a Máriának képét, kőről csak annyit tudunk, hogy Jakab apostol anyja s hogy mindig együtt volt a Mesterrel. Nem sűrűg, nem forog, csak csendesesen dolgozik. Szövetségünknek nagy erősségek voltak ezek a csendesesen dolgozó és imádkozó lelkek is, kikről talán e világ tudomást sem vesz, de kiknek nevei aranybetűkkel vannak felírva az élet könyvébe!

Igy jelenik meg Szövetségünk 3 évi munkája a 6 bibliai Mária fenséges képében!...

UJVÁROSON:

Husvétli urasztali adományok folytatólag: Pozsonyi Margit 100, Vargha László 100, Sulyok Istvánné 100, minélfogva az urasztali adomány 830 L.

Szegényeknek husvétkor (Tenkő Ferencné, Papp Margit, Madarász Margit és Bátyi Vilma gyűjtőivére): Bende Gyuláné, Klitus János, Fazekas Károlyné, Bátori Zsigmondné, dr Farkas Ferencné, Péter Piroska, Kulcsár Sándorné, Nagy József, Szabó Jánosné, Zagyai Mihályné, Tóth Mihályné, Kerekes malmos, Kovács József Farkas Irma, Hant Frigyesné, Joó Lajosné, Kiss Vall, özv. Konrátovcics Jánosné, Nagy Józsefné, Tenkő Ferencné, Szántainé, Nagy Sándorné, Jámbor Lajosné, Pázmány Margit, Kiss Rózsi, özv. Balogh Istvánné, Tóth Sándorné, Kollár Antalné, Kondorné, Dibár Györgyné, Czina Lajosné, özv. Sztankovics Józsefné, Sztankovics Zoltánné, részint élelmiszert, részint pénzt.

VELENCÉN:

A Nőszövetség szegényeinek: id. Fóris Péterné 20 leit.

Gyermekotthon alap: Agárdy István 100 L.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Sass Kálmán, az Összitelepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, este fél 6 órakor és a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Hálaadás a természet megújulásáért. Zsolt. VIII. 2, 4—10. Kedd: Könyörgés gyülekezetünk szegényeiért. Zsolt. IX. 2—13, 19. Szerda: Könyörgés az árvákért. Zsolt. X. 12—18. Csütörtök: Könyörgés a hitlenekért. Zsolt. XIV. 1—7. Péntek: Könyörgés a betegekért. Zsolt. XVIII. 3—7, 17—20, Szombat: Könyörgés jó termést hozó időjárásért. Zsolt. XIX. 2—10.

Az olasz-i Férfiszövetség csütörtök esti biblia-órája után Szabó Károly presbyter, műasztalos tartott előadást a szövetség szociális munkájáról. A jövő héten (május 4 én) Kiss Bertalan titkár tart előadást. Vasárnap (ápr. 30) a délelőtti istentisztelet után, szokott helyen a hitvédelmi bizottság ülészik.

A bihari református egyházmegye április 25-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette, hogy a presbitériumok az újabb tíz esztendőre az egyházmegye régi vezetőségét választották meg, élén Vaday Béla esperessel és Telegdi József e. m. gondnokkal. Új tanácsbírák lettek: Biró Ferenc örvéndi lelkész és dr Jégh Károly ny. törv. bíró, akik az esküt letették. A közgyűlés több fontos ügy tárgyalása után a késő délutáni órákban véget ért.

Velencei Nőszövetségeink s bibliaköreink valóban ünnepi előadással szolgáltak a husvét első napján kulturterünkben szép számmal összegyűlt s nemes szórakozást kereső közönségnek. A lelki, vallás-erkölcsi és kedélyi életet egyaránt foglalkoztató, nagy gonddal megválasztott és előkészített egy felvonásos darabok, műkedvelő gárdások legjavának alakításában gyönyörködve szórakoztattak és építettek; hála és elismerésünk jeléül hadd álljon itt nevük a következőkben: Kiss Katalin Szabolcska M. „Föltámadott” című husvéti költeményénét szavalta nagy tetszéssel. A „Jézus zörget” című dráma jelenetét Valentik Endrené, Zöldi Böske, Fodor Jolán, Barbu Ili vitték a közönség nagyrésztét könnyekig megható sikerre. Műsorunk kimagasló eseménye volt Czeglédy Ilonka urleány saját zongorakísérettel előadott s szünni nem akaró tapssal jutalmazott művészi énekszám, Feledhetetlen élmény gyanánt véste be a szívek táblájára a kézi és szellemi munkás egymásra utaltságának gondolatát s egymás iránt tartozó szeretetének nagy parancsát a „Két ember a bányában,” című drámai jelenetnek Szűcs István s. lelkész és Kremsz Béla alakításában nyújtott megkapó előadása. Általános meglepést keltett a kis, 8 éves Fehér Pityu korát meghazudtoló technikával előadott stílos zongorajátéka. A nehéz idők kínos nyomását feledtette s a mosolytól elszokott ajkakat nem egyszer hangos kacagásra fakasztotta az „Évforduló” c. nagyszerű humorral megírt vígjáték, melynek minden elismerést megérdemlő szereplői: Szilvássy Vilma, Laczka Imre, Csonka János, Terebesi Imre voltak. Bár az anyagi eredmény nem áll is arányban a rendezők és közreműködők időben és fáradságban hozott áldozatával, hisszük, hogy mint lelki és erkölcsi magvetés, nem lesz gyümölcstelen.

Kötéltáncos mutatványai csodították a népet az ünnepek előtt és az ünnepek után a kispiacra. Sok ezer ember szorongott a r. kath. templom és a városháza tájékán, Vajjon az ott ácsorgók közül hányan voltak husvétkor templomban? Mert ha az ünnep első napján szorongásig megteltek is templomaink, nagyon sokakat nem láttunk ott, akiknek ott kellett volna lenniök s ha szép számmal járultak is az urasztalához, mind a négy helyen, Újvároson mintegy ötszázan, Olasziban mintegy hatszázan, mégis aránytalanul csekély ez a szám a cirkusz és mozi látogatók, a kötéltáncos mutatványait bámulók számaához képest.

Uj református egyházi lap. A „Kárpátaljai Református Lelkész Egyesület” hivatalos lapja „Református Lelkész” címen, az Isaák Imre técsői lelkész, egyesületi elnök felelős szerkesztősége mellett megjelent. A tartalmas és nivós lap a vezércikken kívül Bertók Béla, náhai Péter Mihály, Baltazár Dezső dr. püspökök, Csikesz Sándor debreceni egyetemi professzor cikkeit közli. Az egyesületi élet, fórum, csendes óra és hír rovatok teszik elevenné a lapot. Előfizetési ára évi 20 csehkorona.

Oktalan dicsekvés. Abban az időben, mikor még a vasárnapi munkaszünetet nem tették törvény által kötelezővé, egy vasárnap reggel végigment a lelkész a faluján és a kovácsműhely tájékán nagy munkázatra lett figyelmes. — „Hogyan, mester uram? Maga még vasárnap reggel is ilyen szorgalmasan munkálkodik, mintha vasárnap nem is volna a világon?” — így szólította meg barátságosan a kovácsmestert. — „Én erős ember vagyok, nincs szükségem pihenésre, — felelte a kovács — a munkában pedig haladni akarok és a legjobb uton is vagyok hozzá.” — S azzal, mintha még ezt a percnyi idővesztéséget is pótolni akarná, még buzgóbban látott újra munkájához s talán hogy a vendégnek is megmutassa hatalmas erejét, a rendesnél is magasabbra emelte kalapácsát és nagyot ütött az álló, de sajnos, ez volt utolsó ütése. A szokatlanul magasra emelt kalapáccsal levert egy hatalmas darab vasat, mely éppen az álló fölött függött és most lezuhanva, összeroncsolta a szorgalmas kovácsmester jobbkezét. A csak magában bizó és Isten áldására nem áhító fiatal, erős ember egy pillanat alatt nyomorékká lett.

A kolozsvári református Férfiszövetség segélyügyi szakosztálya a kolozsvári Nőszövetséggel karöltve beindított főiskolások ebéd-akcióját dűlőre vitte és a folyó tanév hátralevő idejére biztosította is azt, oly formán, hogy minden család a kijelölt napon, de legtöbbször háromszor ebédet főz, a más társadalmi ellátásban nem részesülő, főiskolai hallgatók részére. Az így kapott ételt a hídvelei református cserkészcsapat tagjai hozzák el a Szövetség edényében a családoktól és egyik diakónissza testvér találja fel a kolozsvári református theologia által rendelkezésre bocsátott külön helyiségben a 20—25 létszámú főiskolai hallgatóknak.

Egy 4 éves és egy 5 éves teljesen árva egészséges falusi leánykát (Biharszentjánosról) ki fogadna örökbe vagy ki nevelne fel? Jelentkezések a nagyváradi-olaszli református lelkész hivatálnál.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az áldozatkészség lelke

ritkán nyilatkozik meg olyan formában, mint néhal Fekete Józsefné végrendeletében, aki hajlékát öregek otthonául hagyta.

Pedig népünkben megvan a hajlam az áldozathozatalra, még ott is, ahol a templomi persely üresen marad, vagy alig néhány csekély értékű pénzdarab cseng-leng benne. Nem csak arra a furtal édesanyára emlékezem, aki minden vasárnap reggel hét fiával ment a templomba, mind a hétnek markába adván egy-egy krajcárt, avégett, hogy templomból jövet tegye a perselybe; de emlékezem a közelmúlt esztendőkre, amikor még a perselybe nem adakozók is bőségesen ontották pénzüket — harangokra. Nehány év alatt milliókat áldoztak gyülekezeteink csengő szavu harangokra.

Sajnos, hogy az az áldozatkészség gyakran süket és érzéketlen ott, ahol nagy érdekekről van szó. Például a harangokat öntetők hányszor nem akarnak hallani arról, hogy az iskolákért áldozzanak, hogy kifizessék egyházi adójukat, hogy ne hagyják kenyér nélkül azokat a tanulókat, akik azért fáradoznak, hogy a szép magyar szó minél szebben és értelmesebben zengjen gyermekeik ajkán?! Elfeledkeznek Isten tüz-

netéről, hogy a mi mennyei Atyánk a gyermekek szájával erősítette meg a maga hatalmát (Zsolt. 8, 3). Sőt elfelejtkeznek arról is, hogy a tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomoruságukban; gondot viselni a szegényekről, betegekről, az elhagyatott, elaggott öregekről (Jakab 1, 27).

Az ilyen példák tehát, amilyenről ma egy hete megemlékezünk, mint fényoszlopok világítják meg egy-egy gyülekezet előtt, hogy a református egyház tagjainak nem elég csak énekelni, imádkozni, templomot gyakorolni, Isten igéjét hallgatni, hanem engedelmességek is kell az Igének, utat kell engedniök életükben az Isten lelkének, Ez a Lélek pedig azt akarja, hogy a mi magyar református egyházunk ne legyen csak templomot építő egyház, hanem legyen nevelője a kicsinyeknek, vezére az ifjaknak, segítője a mindennapi kenyérért harcolóknak, ápolója a megfáradtaknak, betegeknek; gondozója az árváknak, gyámoltója a szegényeknek, istápolója az öregeknek, özvegyeknek.

Ezeknek a céloknak megvalósításáról nem szabad elfelejtkezniök épen azoknak, akiket Isten megáldott földi javakkal, de nincsen családjuk, gyermekök, akikre hagyhatnák vagyonukat. Ahol egy gyülekezet tagjai megértik, szívökbe fogadják Isten igéjének tan-

A méhecske tanítása.

Erzsike eprészés közben elszakadt társaitól és mind beljebb és beljebb hatolt a fák között. Észre sem vette, hogy ellenkező irányba megy, mert az állatos szanócák folyton csalogatták:

— No, még engem, no, még engem szakíts le! Hát még a csipkéslevelű páfrányok, lilaszínű harangvirágok, melyekből már egész kévére valót gyűjtött össze. Jó kedvében még énekelt is, mint egy fülemile és ugrált, mint egy kis barázdabillegető.

De egyszerre megállt és elragadtatva kiáltott fel:
— Óh, milyen gyönyörű!

Egy erdei tisztáson találta magát, hol a legragyogóbb szépségű virágok nyíltak. A tisztás körül sűrűn és szabályos körben, mint órlási katonák sorakoztak a nagy cserfák.

Erzsike, felocsudva meglepetéséből, a virágokhoz szaladt és szédni kezdte a kékszemű nefelejtset, meg a margarétát. Észre sem vette, hogy egy méhecske haragosan kíséri mozdulatait s midőn újra

kinyújtotta kezét egy vadvirágért, a méhecske bele-surta fulánkját.

— Óh, jaj! megcsípett ez a gonosz állat! — kiáltott fel fájdalomában könnyezve és szerte dobta a kezében lévő virágokat, sőt a karján levő epres kosár tartalma is a földre hullt kinos mozdulata miatt.

Sírva ült le a földre és simogatta dagadt kezét, midőn egy méhecske körülötte kezdett döngöcsélni.

— Óh, menj innen! menj innen! — kiáltott Erzsike megijedve, — elég volt már, hogy társad megcsípett.

— Ne haragudj — szólt szelid hangon a méh, — ez itt a mi országunk, körül minden fa odvában lakik egy-két méhcsalád. Nyugalmunkat nem szokta senki háborgatni. Társam benned ellenséget sejtett, mert mézelő virágainkat fosztogattad és használatba vette fegyverét, melyet Isten azért adott nekünk, hogy hazánkat védelmezzük vele. Nekünk rengeteg munkánkba kerül, míg annyi virágport összegyűjtünk, hogy gyermekeinket felnevelhessük és télire, mikor nincs virág, gyűjtünk elég táplálékot magunknak.

tását, ott (mint egyik sárréti faluban) egyetlen lélek el nem távozik e földi világból anélkül, hogy meg ne emlékeznék végrendeletében egyházáról s Isten dicsőségére ne hagyományozna valamit. Az ilyen egyházközség az, amelyen felragyog Isten dicsősége; amely hegyen épített városhoz hasonlatos; amelynek cselekedeteit valakik csak látják, a mennyei Atyát magasztalják.

Svájci református hittestvéreink

segítő egyesületének elnöke, Dr. Gautenbein évi jelentésében róluink is megemlékezik. A skót nemzeti egyház itt járt küldötteinek testvéri látogatása után jól esik hallanunk arról, hogy Helvétia földjén is gondolnak reánk, akiket régi törvényeink „helvét hittvallást követők”-nek neveztek.

A svájci református lelkészek egyesülete, amely 1839-ben alakult, már a második (1840-iki) közgyűlésén felvette gondolatát egy olyan egyesület alakításának, amely anyagi segítséget is nyújtson a nagy szükségben vergődő hittestvéreknek nemcsak Svájcban, hanem az osztrák-magyar birodalom területén is. Amint ez a segélyegylet emberöltőkön át tett a református és evangélikus egyházakért Ausztria, Magyarország és az utabban alakult utódállamok területén, azt egy rövid cikkben lehetetlen számba venni.

Az újabb időben megerősödött ez a mozgalom és élén Dr. Gautenbein lelkész áll, aki részletesen beszámolt jelentésében az egyesület múlt évi tevékenységéről.

Az erdélyi szász evangélikus egyház helyzetének leírása után ismerteti a jelentés a romániai magyar református egyháznak, intézményeknek, iskoláknak, lelkészeknek és tanítóknak sorsát, s a helyzetkép leírását dr. Makkai erdélyi püspök szavaival zárja: „A jövő Isten kezében van. És a megpróbáltatásokban nagy kegyelem rejtett el. Azért nem csüggedünk”.

— De ti olyan parányiak vagytok — szolt Erzsike — hogy tudjátok ezt az óriási munkát elvégezni?

— Jöjj velem — felelt a kis méh — és nézzél be egy hajlékba a sok közül.

— De félek tőletek — szolt a leányka ijedten — meg fogtok csipni, még a szemem is összedagad és sohasem tudok hazamenni.

— Én majd szólok társaimnak és ők tudni fogják, hogy te nem vagy ellenség.

Erzsike erre követte a kis repülő kalauzt, ki egy nagy fához vezette, melynek odvából ki- és bejártak a munkás méhek száza.

A kis méhecske egy intésére elszálltak az utból társai és Erzsike felkapaszkodva az odulg, benézett rajta.

Remek, hófehér lépek csüggtek ott, melyeknek minden egyes sejtje csillogó aranysárga mézzel volt tele.

— Látod — szolt a méhecske, — itt, ahova most szállok, vannak a flasztások, mert a mi jó

Megható, amit a jelentés a csehországi reformátusokról mond. Az egyesület kiküldötte az evangélium hódító erejét látta Csehországban, ahol a cseh evangélikus egyház különösen Pilsen környékén igen erős; ámulatba ejtette az, amit a Skoda-gyár munkásai és a falvak kisgazdái között tapasztalt. Egy öreg erdész, a déli pihenő órákban, míg munkásai a fatörzseken üdögéltek, nekik, feleségeiknek és gyermekeiknek, az evangéliumot magyarázta. Ez laikus munka? Nem: ez az egyetemes papság munkája! Nem elméletben, de gyakorlatban. És énekeik!? Mindnyájan énekelnek, nemcsak egy verseskét, de az egész éneket végig! Mindnyájan énekelnek egy szível-lélekkel.

Főlemelő az, amit az ukrainai reformátusok között megindult munkáról jelent. Két Amerikából származó ukrainai lelkész áll a munka élén: Joremko és Zurakowszky, akiknek Dowhaluk és Borowszki testvérek segítenek. Diakonus-iskolában képzett diakonusok néhány héttel ezelőtt az elé a választás elé állították, hogy vagy ragaszkodnak ahhoz, hogy biztonságban éljenek, vagy követik lelkiismeretük szavát s életükkel sem törődve, folytatják az evangéliumi munkát. Ők az utóbbit választották. Az evangéliom egyik barátja, aki egyetemet végzett, tanár lehetett volna egy gimnáziumban de ő inkább választotta a bizonytalan életet, csak népének az evangéliomot hirdethesse. Ezek az emberek diák korukban jobb napokat láttak, nyugateurópai kulturában éltek. Most megosztják népükkel a nyomort és a megaláztatást. Az Afrikában működő hittérítők nagyobb biztonságban élnek a pogányok között, mint az ukrainai misszionáriusok a szovjet karmal között. A nyugateurópai ember, aki Ukrajnában meglátogatja az evangéliom e bátor hirdetőit az ő falvaikban, irtózáttal szemléli az utakat, amelyeken a református lelkésztestvéreknek járniuk kell. Az arató kevés, az aratni való sok, de az ukrainai reformátusok híven kitarta-

királynőnk gondoskodik, hogy fajunk ki ne pusztuljon és ezerszámra rakja tojásait az üres sejtekbe. Mikor kikelnek, mi tápláljuk a kicsinyeket, míg ők is megtudják szerezni élelmüket. Látod, itt a kész méz, már be van télire fedelezve, emitt még csak most kezdődik a munka. Ez a pirosszínű anyag virágpór a flasztás részére. Itt, oldalt bölcsőket építünk és új királynőt nevelünk, hogyha a népség elszaporodik és egy részével az öreg királynő kirepül új hazát keresni, legyen helyette, ki az uralkodást átvegye.

— Érthetetlen — szolt Erzsike elgondolkozva, — ti olyan parányiak vagytok, hogy tudtok ilyen hatalmas munkát végezni?

— Kicsik vagyunk külön-külön, de erősek együtt — felelt a kis méhecske. — Egyetlen méh csak esztendőnk alatt tudna ennyi kincset összegyűjteni, de egyesült erővel gyorsan megy a munka. Minden pontosan be van osztva, mindenik végzi a maga dolgát és nem hátráltatja a másikat, Ha veszély van, együttesen harcolunk és védjük hajlékunkat a

nak, noha a lelkész egy-egy falut negyedévenként csak egyszer kereshet fel.

Cselekedje az Ur kegyelme, hogy ukrán testvéreink között diadalmat vegyen a Krisztus. Imádkozunk értük.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Husvétli tojások. Hasznosan kedves adomány Antal Béláné belényesi lakos jóltevőnk ajándéka, ki árvaházunk részére egy ládában gondosan csomagolt 100 drb tojást juttatott el. A megemlékezésnek, a segítségnek milyen egyszerű és milyen példászerű módja és eszköze ez a láda küldemény. Ezek a fehérhajú husvétli ajándék-tojások nemcsak bent, magukban rejtegetnek életet, de a keresztyén élet tettben megnyilvánulásának is bizonyoságot. Por-szemekből lesz a köszikla!

A segítségre mindig kész és mindig hajló női lelkek bár egymásután járulnának egy-egy ilyen homokszemmel árvaházunk intézményének megszilárdításához.

„Isten az elkezdett jót jó véghez is viszi!”

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén:
Olasziban: Ifj. Horthy Dezsóné (a Karitás estélyén való közreműködéséért a Ref. Árvaház javára kiküldött tiszteletdíjat) 300 Lei.

Gondnoknőnél: Nagy Lajos (Vence) 5 liter tej.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A nőszövetség szegényeinek: özv. Szatmári Mihályné 250 Leit, özv. Havancsák Andrásné halála alkalmából.

támadás ellen. De együtt élvezzük munkánk eredményét is, az aransárga mézet.

Erzsike csendesen és meghatva ereszkedett le a földre.

— Fáj még a kezed? — kérdezte a méhike.

— Egy cseppet sem fáj, de ha fájna sem bánám, mert olyan szépet tanultam tőletek. Megtanultam, hogy milyen nagy erő van az összetartásban, a szeretetben és ezt a tanítást követni fogom egész életemben. És tanítani fogom, ha felnővök, hogy embertársaim is kövessék a ti példátokat.

A kis méhecske odaszállt kezére, Erzsike gyöngéden megsimogatta, ez volt köszönete és bucsuja. Azzal összeszedte széthullott epreit, virágait és vidám nótázással ment társai keresésére.

— Hol voltál? Hol bolyongtál? — kérdezték összevissza.

— Tanfolyamon voltam méhek országában, hol megtanultam a boldogság és gazdagság titkát.

— Mi az? Mi az? Taníts meg minket is!

— Szeretni kell egymást és egy közös célért dolgozni rendületlenül.

Gál Lajosné.

RÉTEN:

Legátusoknak: Konrád János 100 Lei.

Orgonára: Szabó Lajos ny. vasutas 250, Nagy László 50 Lei.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 és este fél 6 órakor valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 4 órakor Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, este fél 6 órakor és a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Hálaadás testi, lelki táp-

Kedd: Hálaadás a templomi órák áldásaiért, 27. Zsolt, 1—10. Szerda: Áldjon meg az Ur békeséggel, 29. Zsolt, 1—5, 7—8, 10—11. Csütörtök: Könyörgés az élet vidámságáért, 30. Zsolt, 2—13. Péntek: Hálaadás az élet örömeiért, 31. Zsolt, 1—4, 20—22. Szombat: Hálaadás az Ur jóságáért, 34. Zsolt, 2—9.

Az olasz-i református férfiszövetség május 4-iki bibliaórája után Kiss Bertalan egyházkerületi utazótitkár tartott előadást arról a hatásról, amelyet az u. n. „szabadgondolkodók” irányzat gyakorolt a református egyház tagjaira a mult emberöltőkben. Az előadást élénk megbeszélés követte.

Az olasz-i férfiszövetség május 11-iki biblia-órája után Domokos László nyug. kuriai bíró tart előadást az egyházfegyelméről.

Az olasz-i férfiszövetség hitvédelmi osztálya a vasárnap délelőtti istentisztelet után, a szokott helyen ülést tart.

A nagyvárad-olasz-i ref. férfi és nőszövetség szokásos havi közös vallásos ünnepélyét április 30 án tartotta a leánygimnázium dísztermében, szép számú közönség jelenlétében. A 101. dicséret elhangzása után Kiss Bertalan s.-lelkész, egyházkerületi utazótitkár tartott előadást a gyermek s ifjukur lelki, főképen vallásos megnyilvánulásairól s fejlődéséről, — végig-vezetve a haligatóságot a gyermek öntudatának felébredésétől az ifju életére döntést hozó 20—22. élet-évig, amikor a különböző világi behatások leküzdésével megtalálja a Krisztiust. Örömmel hallgatta a közönség az Istentől megáldott hangu Pázmány Ferenc református iparos szép énekét, ki három dalt énekelt nagy hatással András Ede zenetanár, művészi zongorakiséréte mellett. Ady E. és Farkas I. két megható tárgyú költeményét szavalta otthonos fellépéssel és mély érzéssel Szunyogh Anna urleány, elismerést ér-

demelve ki. A műsor két számát a kitűnő Gutenberg Dalkör töltötte be. A grafikai munkások legjobb énekesei Andrásfi Ede zenetanár hivatott vezénylésével, méltók voltak régi jó hírnevükhöz. Gyönyörűen és fegyelmезetten énekelték Lányi Ernő két szép dalát, Kirchner: Jelgéjét, valamint Andrásfi: miniatűr-szerenádját, élvezetet szerezve a részükre elismerés és dícséret élénk megnyilvánításával adózó hallgatóknak.

Kulturstélyt rendezünk velencei kulturtermünkben folyó hó 7 én fél 7 órai kezdettel, mely alkalommal a kellemes műsoron kívül, a nőszővetség által készített 26 db. kisebb és nagyobb értékű kézimunkát fogunk sorshuzás utján a szerencsés nyerőknek birtokába juttatni. Az estély jövedelme részben a kulturterem székekkel felszerelésére, részben állandó havi segélyezettaink segélyezésére fordítatik.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, május 11 én, csütörtök délután 4 órakor, a Felföldtelepen, (ösv. Fazekas Andrásné házában).

Réti Nőszővetségünk ismeretterjesztő előadásainak sorozatában vasárnap délután (május 7) 5 órakor Papp Lajos író tart „Erdély szépségéről” vetítőképes előadást.

Réti Vegyeskarunk és ifjúsági bibliaköreink május 10-én (szerdán) egésznapos kirándulásra mennek a pályi-erdőhöz.

Református énekkarok a májusi dalosnapon. A nagyváradi és biharmegyei dalárdák május 14-én, vasárnap dalosnapot rendeznek a Kath. Kör nagytermében. Az egésznapos ünnepségre 11 énekkar, több mint 500 dalossal nevezett be. A 11 énekkar között három református egyh. énekkar szerepel: a csatári férfikar, a diószegi férfikar és a nagyváradi réti vegyeskar. Közreműködnek ezeken kívül a váradi Gutenberg, a váradi Magyar Dalkör, a váradi velencei Kath. Férfikar, a Kath. Legényegylet Vegyeskara, a szalontai, tenkei és a belényesi iparosok dalkörrel. Az ünnepségen megjelenik Luczedy Joksman Ödön az Országos Magyar Dalosszövetség elnöke is.

A berlini szabadgondolkodók otthonát a hatóság bezáratta. A hatóság ez eljárása óvintézkedésül szolgál az ellen a szervezet ellen, amely a maga fékezhetetlen heveségével az egyházat, sőt magát a keresztyénséget támadta. Az u. n. szabadgondolkodók propagandája veszedelmesebb volt, mint a durva bolsevista agitáció, mert nem brutális, egyenes őszinteséggel fordult a keresztyénség ellen, hanem raffinált ügyességgel igyekezett aláásni a keresztyén kulturát, az erkölcsi rendet, a nemzeti érzést.

Ki tudná kölcsön adni szerkesztőségünknek Naményi: „A nagyváradi nyomdászat története” c. könyvét?

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Egy 4 éves és egy 5 éves teljesen árva egészséges falusi leánykát (Biharszentjánosról) ki fogadna örökbe vagy ki nevelne? Jelentkezések a nagyváradi-olaszi református lelkész hivatalnál.

Szives tudomásvétel végett tudatom hittestvéreimmel, hogy

e hó 1-től a saját nevem alatt vezetem üzletem

előre is biztosítom a nagyrabecsült vevőközönséget a pontos és előzékeny kiszolgálásról. — Tisztelettel kérem szives pártfogásukat

HAJNAL JÓZSEF
 oászon, selyem és női divat-kereskedő, Rákóczi-ut 8-a
 a Musikával szemben.

Furógép,
 köszörülőgép,
 satu,
 vadászfegyverek
 eladók

Zöldfa-utca 14. sz.

Üzleti berendezés:

állvány,
 üveges-
 szekrény

eladó

Zöldfa-utca 14. sz.

KIADÓ
világos nagy műhely
AZONNAL
 Zöldfa-utca 14. sz.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
 Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
 Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Adjuk kezébe mindenkinek a Református Hiradót!

Harminc év óta minden héten bekopogtat hozzám a Christlicher Volksbote aus Basel (baseli Hiradó, vallásos néplap), amelynek első száma száz évvel ez előtt (1833 máj. 2.) jelent meg, a Basel kantonban kitört forradalom után, mikor a forradalom által helyéről előzött huszonnyolc lelkész e vallásos néplap útján kereste az összeköttetést az egyházhöz hű maradt lelkekkel.

A Református Hiradót is azért indítottuk meg a nagy összeomlás után, hogy lenne ez összekötő kapocs az egyház vezetősége és az egyház tagjai között, hogy hírt adna minden héten az egyházban folyó munkáról, további tevékenységre serkentené a munkásokat és a maga szerény szolgálatával szintén részt venne a lelkek építésében.

Az elmúlt tizenkét év alatt volt idő, mikor több mint 1200 előfizetőt számlált a Hiradó. Ez a szám azonban a gazdasági nyomoruság és más egyéb okok miatt is, csaknem felére olvadt le. Az előfizetők egy része utófizetőkké, vagy sehogy sem fizetőkké változott.

A Hiradó szolgálatait mérlegelte a múlt vasárnap az olaszli férfiszövetség hitvédelmi osztálya s úgy találta, hogy sok áldás fakadna belőle, ha gyülekezeti lapunkat a gyülekezet minden tagjának kezébe adhatnók! Néhány áldozatkész férfi vállalkozott is arra, hogy legalább négy héten át 100—100 többlet példány költségét fedezi, hogy ezek a számok az illetékes férfiszövetségek útján ingyen kiosztassanak a külső részeken lakó testvéreink között. Így akarnak alkalmat szerezni nekik, hogy egyházunk életébe bepillantást nyerjenek.

Legyen ezen a vállalkozáson Isten áldása! A lap ajándékozói és szétosztói, mint Krisztus jó vitézel forgolódjanak egyházunk érdekében. Aki nekik pedig kezébe jut lapunk, fogadják szívesen és elolvasás után adják tovább ismerőseiknek.

Az ujjvárosi ref. Férfiszövetség folyó hó 21-én vasárnap délután 7 órai kezdettel nagyszabású ünnepélyt tart az Ifjúsági Otthon nagytermében. Az érdeklődők figyelmét már ez alkalommal felhívja a Férfiszövetség

Szövetség

*Irta és a nagyvárad-olaszi-i Férfiszövetség 1933. április 26-ik
összejövetelén elmondta Szabó Karoly presbíter,
a szociális szakosztály elnöke.*

Az Ó-szövetség Istennek a zsidókkal kötött és meg-megújuló szövetségének egész sorozata. Az Ur Jézus ezt a szövetséget nemcsak megújította, hanem kiterjesztette az egész emberiségre, valakik hisznek Őbenne.

Még a pogányok is nagy jelentőséget tulajdonítottak a szövetségeknek és ha nagy dolgoknak a véghezvitelére határozták el magukat, szövetségre léptek egymással. A mi eleink is, a pogány magyarok, mikor országukat megakarták alapítani, a vezérek szövetségre léptek és ezt a szövetségüket vérükkel pecsételték meg.

Az Új-szövetség is vérrel, a Krisztus vérével pecsételt szövetség, amely összeköti az emberiséget Istenországával. Az Ur Jézus parancsolatának engedelmeskedünk mi is, mikor szövetségre lépünk egymással és a széthullani akaró apró erőket egyesítjük ama nagy cél elérésére, hogy megvalósítsuk azokat a krisztusi parancsolatokat, amelyek a mi református nő és férfiszövetségeink célkitűzése. Ezek: Szeresd a te Istenedet, szeresd a megváltó Jézusodat; légy hű egyházadhoz; szeresd felebarátodat; tégy jót ellenségeiddel; légy könyörületes a szenvedőkkel és szűkölködőkkel szemben. Ezekbe a parancsolatokba körülbelül minden be van foglalva, amivel tartozunk Istennek és embertársainknak. Most az a kérdés, hogy a magára hagyott, vagy magába zárkózott ember, bármily istenesnek, hitbuzgónak látszik is külsőleg, sőt élhet a vágy lelkében, hogy cselekedetekkel is bizonyosságot tegyen hitéről, jó szívéről, de minden akarása kimerül a koldusnak dobott alamizsnában és rendszerint hangosan nyilvánított jótékony célú adakozásában, vajjon evvel eleget tette a fent idézett és néhány szóban összefoglalt krisztusi parancsolatoknak, holott egyetlen komoly lépést sem tett, hogy már itt e földön megvalósuljon az ur imádságban Istenhez rebegett ama fohászuk: „Jöjjön el a Te országod!”

Én elhiszem, sőt meggyőződéssel vallom, hogy nagyon sok református nő és férfi testvérünkben meg

van a mások segítségére, a vallás parancsainak végrehajtására való jó szándék, de nem ismerik fel a helyzeteket, hogy hol és mikor kellene cselekedni. Nincs meg bennük a tettek véghezviteléhez való tudás, találékonyság és bátorság. Már pedig maga az Írás mondotta, hogy: „a hit, ha cselekedetel nincsenek, megholt ő nagában“ (Ják. 2, 17.)

Ha figyelemmel kísérjük isteni tisztelet után a templomból távozó férfiakat, lehetetlen észre nem venni azt a komoly magabamélyedést és halk megjegyzéseket, amelyeket a hallott szent igékben való csendes elmélkedés csal az ajkakra. Látszik, hogy a mag, amit a lelkész hintett szét a szöszékből, a fogékony lelkekben visszhangra talált, nem esett a mag az ut zzelére. Szinte érezzük, hogy nem egy hittestvérünk intézi önmagához a kérdést, mit cselekedjem, hogy eleget tegyek a krisztusi parancsolatoknak? És a legtöbb ember nem tud felelni önmagának erre z kérdésre. Még kevésbé tud cselekedni, ámbár maga körül lépten-nyomon látja az elesetteket, az élet számtalan változataiban a beavatkozásra való alkalmat. Az egyik ember szitkozódik, káromolja Istent, a szomszédban a házastársak civódnak, ami néha tettelegességgig fajul el. A gyermekek (ha vannak) sikoltozva és remegve bujnak össze és nincsen senki, aki közbelépne és ha lehet szép szóval vagy bátran és erélyesen emelné fel tiltó szavát, megmagyaráná a káromlónak, a veszekedőnek vagy éppen verekedőnek, hogy cselekedete nemcsak istentelen, hanem becstelen is, hogy gonoszságával nemcsak azoknak az életét teszi tönkre és taszítja sokszor a legnagyobb nyomorba, akiknek sorsa rá van bízva, hanem ő maga is áldozata lesz gonoszságának előbb, vagy utóbb. De mikor erre rájön, már minden késő. Hányszor okozója ennek az iszákosság, amiről kellő időben még le lehetne szoktatni az embert, ha volna valaki, aki célul tűzné ki magának egy embernek a züllesztői való megmentését. Ezzel sokszor nemcsak egy embert mentenénk meg, hanem visszaadnánk a férjet, apát a családnak és a társadalomnak, egy embert, aki már elveszettnek látszott, a család és a polgári társadalom számára. Hányszor találkozunk az ilyen és hasonló helyzetben levő veszendő embertársainkkal! Sokszor a züllesztés kezdeti szakában, mikor néhány jó szóval magabaszállásra bírhatnánk, ha volna a beavatkozáshoz bátorságunk. Azt gondoljuk, hogy mi közünk nekünk a mások magánügyeihez vagy nem érezzük magunkat elég erőseknek, ékesen szólóknak, hogy hatni tudnánk embertársainkra. Hányszor megyünk el a segélyért kiáltó nyomor mellett, ahol talán a magunk szegénysége miatt nem nyújthatunk számottevő segítséget. Ugy teszünk, mint a bibliai pap és lévita, akik elkerülték a rablók által félig agyonvert utast, mignem a samaritánus megkönyörült rajta. Eszünkbe sem jut, hogy ahol magunk erejéből nem segíthetünk, segítségül hívhatnánk másokat, jószívű embereket, vagy közelben levő hittestvéreinket és nem hagynánk magára gyámoltalan és segítségre

szoruló embertársainkat. De hiányzik belőlünk az önzetlen emberszeretet, a krisztusi önfeláldozó szeretet, amely egymásban bizó keresztyén testvérekkel kovácsolna össze bennünket.

(Folyt. köv.)

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Kis filharmónikusok évváró hangversenye-árvaházunk javára. Református elemi és középiskolás alsó osztályos tanulóink közül szép számmal iratkoztak be arra a hegedűtanfolyamra, melyet két zenekadémiai urleány: Boda Boriska és Klára vezettek be és tartottak az iskolai évben. A rövid idő alatt elért szép eredményt örömmel látják a kis fiúk és leányok szülei, hozzárartozói. Nemcsak egyenként haladtak szépen a zene, a hegedülés tudományában, hanem együttesen is; mint filharmónikusok zenekart alakítottak s parányi ujjalk pompásan játszá a komoly zenekari darabokat.

E kis muzsikuskok szívét — kik között a legifjabb 7, a legidősebb 13 éves — nemcsak a művészet vágya, de Krisztusi érzés is hatja át, mert az elért eredményt, haladásukat — egyszóval — művészetüket május 21-én vasárnap délután a leánygimnázium nagytermében nyilvánosan óhajtják bemutatni, évváró hangversenyt rendeznek, amelynek önkéntes adományait, árvaházunk javára ajánlják fel.

A szép műsört Csűrös Emilla alkalmi prólógja és a zenekar nyitja meg, lesz hegedű, gordonka, zongora-szóló, textet, szavalat stb. Nagyon kedves esemény lesz ez a hangverseny és nem mindennapi élvezet szereplőkre, jelenlevőkre egyaránt, melyre már most felhívjuk hivatunk s minden érdeklődő figyelmét. Az ünnepély teljes műsorát jövőszámunkban közöljük.

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi mulatság megváltása címén: Olasziban: dr Sarkady Sándorné 100 Lei.

Velencén: Patócs Sándor 50, Argyelán János 50 Lei.

VIDÉKRŐL:

A Belényessonkolyosi Református Nőszövetség paszulyt és 110 tojást.

Gondnoknőnél: Dienesné 10 üveg paradicsom, egy üveg paprika és 60 Lei. Bodó Imréné egy kosár spenót, egy üveg tej. Puskás Károly árvainkat megnyírta.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árvaháznak: az olasz-i nőszövetség bibliá-órálnak perselypénze 430 Lei. — Özv. Szathmáry Mihályné 250 Lei özv. Havancsák Andrásné temetése alkalmával. — Homolya Etelka (édesanyja halála évfordulója alkalmából) 300 Lei.

Külmiszlóra: az olasz-i nőszövetség perselypénze 226 Lei.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Zih Imréné férje halála év fordulóján 100, Nagy Lajos 20 LeI.

VELENCÉN:

Velencei templom alapra: Thury Piroska 50 LeI.

RÉTEN:

Szegényeknek: Kőpe Mihályné 200 LeI,
Férfiszöveltségnek: dr Szabó Lajos 100 L.

HIRDETÉS.

Az egyházi törvények rendelkezése értelmében az 1933. évi júl. 1-től 1934. jun. 30-ig terjedő időre szóló választói névjegyzéket a presbitérium elkészítette és ez év május 15. napjától május 25-ig az egyházi adóhivatalba (Nagy Sándor-utca 14. sz.) közszemlére kitévette. Felhívjuk tehát az érdeklődőket, hogy ezt a névjegyzéket a hivatalos órák alatt a jelzett határidőben tekintsék meg és ha azt tapasztalták, hogy nevük valamely okból a választók névjegyzékéből kimaradt és ha az az ok a törvény szerint hivatalból rendezendő, eziránt való kérelmüket az adóhivatalba élő szóval jelentsék be s igazoló irásukat amennyiben az módjukban áll, mutassák be. Megjegyezvén, hogy mindazok, akik a folyó évi május 15-ig az előző esztendőről egyházi kötelességüknek eleget nem tettek, a választók névjegyzékébe a törvény rendelkezése értelmében nem vehetők fel. De ha vajaki ezek közül a közszemle ideje alatt hátralékos adótarozását kifizeti és a kifizetést adókönyvecskéjével igazolja, a névjegyzékbe való felvételét kérheti.

Egyház Elnöksége.

HIREK**Vasárnapi istentisztelet sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 3 és este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, délután 3 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor valamint az Ossi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Szűcs István, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor, valamint az imaházban délután 3 órakor tartandó gyermekistentiszteleten Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Könyörgés lelkünk csendességéért. 37. Zsolt. 3—11. Kedd: Könyörgés erős hitért a csüggedők számára. 42. Zsolt. 2—12. Szerda: Hálaadás az isteni gondviselésért. 46. Zsolt. 2—12. Csütörtök: Hálaadás az Ige vigasztalásáért. 56. Zsolt. 4—5, 10—14. Péntek: Isten ad reménységet. 62. Zsolt. 2—9. Szombat: Hálaadás a hét áldásaiért. 71. Zsolt. 1—8 és 12. v.

Az olasz i ref. elemi iskola május 14-én dél után 3 órakor „anyák napján“ tartandó templomi ünnepélyének sorrendje: 1. Fennálló ének 7. dics. Im bėjöttünk... 2. Közének XXV. zsolt. Szívemet hozzád emelem. 3. Imádkozik és bibliát olvas: Boros Ferenc s. lelkész. 4. 100 dics. Mennyben lakó én Istenem. 5. Anyák. Irta: gr. Zichy Géza, szavalja: Blró Irén II. o. t. 6. Anyák napján. Irta: Pólya László, szavalja: Erdősi Emma III. o. t. 7. 98. dics. Mindenható leborulva. 8. Márta. Irta: Szabolcska Mihály, szavalja: Nagy Ilona. 9. Távolból. Irta: Petőfi S. szavalja: Nagy Andor IV. b. o. t. 10. VIII. zsolt. Óh felséges Ur ml kegyes... 11. A tanu. Irta: Váradi Antal, szavalja: Lőkös Anna. 12. Az erő. Irta: Muraközi Gyula, szavalja: Nagy Sándor IV-a és Szabó Rezső VI b. o. t. 13. 293. dics. Egyetlen forrása... 14. Az árvaságról. Irta: Boja Mihály, szavalja: Levleczky Margit I. o. t. 15. Fogadástétel. Elmondja: Szala Ilona IV a. o. t. 16. XC zsolt. Te benned bíztunk eleitől fogva.

Anyák napja Ujvároson. 14-én, vasárnap délután 3 órakor a templomban tartandó gyermekistentisztelet sorrendje: 1. Ének 7. dics. 1. v. 2. Ének 293. dics. 1. 2. v. 3. Imádkozik és beszédet mond: Kiss Bertalan. 4. „Jön az édesanyám“. Szavalja: Nagy Gizl. 5. „Egy sir“. Szavalja: Domján Ferenc. 6. Ének 288, dics. 1. v. 7. „Anyák napján“. Szavalja: Kolozsvári Magda. 8. „Dal az édesanyáról“. Szavalja: Kovács Róza. 9. „Krisztus anyja“. Szavalja: Balogh Ágnes, Ének 245. dics. 10. v.

Az ifjúsági Otthon nagytermében fél 5 órai kezdettel (jó idő esetén az udvaron) tartandó ünnepély sorrendje: 1. Beethoven: Sextett. Török induló. Előadják: Kasza Jenő, Steiner György, Elckner Pál, Boda Boriska, Rácz Andor és Boda Klári. 2. Beszédet mond: Kelemen Etelka. 3. „Az édesanyánk“. Szavalja: Szabó Irma. 4. „A régi levél olvasásakor“. Szavalja: Nagy Edltb. 5. „Az én ajándékom“, egyfelvonásos szindarab. Előadják a kisleánybiblikör tagjai. [6. „Itthon“. Szavalja: Rácz Juliska. 7. „Ha van anyád“. Szavalja: Képes Mária. 8. „Anyám“. Szavalja: Mészáros Berta. 9. „A piros szegfű“, kétfelvonásos szindarab. Előadják a kisleánybiblikör tagjai. 10. Befejező beszédet és imát mond: Fekete László IV. oszt. tan. 11. Ének XC. zsolt. 1. v. A perselypénzt a szegények javára fordítják.

Velencei kulturtermünkben folyó hó 14-én délután 3 órakor, a gyermekistentisztelet végeztével főként a gyermekek részére „Anyák napja“ ünnepélyt fogunk rendezni, melyen az ünnepl beszédet özv. Lázár Mártonné tanítónő tartja; az ünnepély többi részét alkotó szavalatok, énekszámok és két kis rövid jelenet mind-mind Istennek azon nagy kegyelmi ajándékára irányozza a figyelmet, melyet ő az édesanyák szerető szívében ajándékozott a világnak, Nem szereti igazán édesanyját az a gyermek, aki e szép ünnepélyről saját hibájából elmarad.

Kérőszó azon nemesszívű hittestvérekhez, kik megtudják érteni és készek bármily csekély adománnyal segíteni kórházból hosszabb gyógykezelés után kikerült édesanyját, kinek férje munkakeresés végett hetekkel ezelőtt más városba ment, de mind-ezideig célt nem ért s aki 12 éves iskolás leányával betegsége miatt jutott a legnagyobb nyomorba. Szereteladományokat elfogad a velencei ref. lelkész hivatal.

Anyák napja alkalmával gyermek istentiszteletet tartunk a Réten, vasárnap délután 4 órakor a rendes istentisztelet keretében.

A dalosnapra érkező bihariószegi ref. Férfikar a vasárnap délelőtti istentiszteleten (anyák napján) énekel a réti imaházban. Karnagy: Asók István.

Az olasz i férfiszövetség csütörtöki (máj. 11.) bibliáorája után Domokos László ny. kuriai bíró ismertette az egyházi bíraskodást és az egyházi fegyelmzésnek azt a tervezetét, amellyel legutóbb a zsinati bizottság foglalkozott. A hallgatóság, melynek sorában sokan voltak a Hegyről is, meleg tapssal honorálta a nagyszerű előadást. — A jövő csütörtökön általános megbeszélések. — Vasárnap délelőtti istentisztelet után a kulturbizottság ülészik.

A vizesés sz'lén. Egy vízi molnár, akinek malma nem messzire volt egy vizeséstől, egy napon tulságosan közel ment csónakjával ahhoz a helyhez, ahol a nagy folyó hullámai a nagy mélységbe zuhogva és a sziklákon összetörve hullottak alá. Akkor vette már észre, hogy halálos veszedelembe forog, amikor csónakját roppant erővel ragadta az ár a vizesés felé. Hiába próbált evezni, nem tudta megállítani, sem visszafordítani a csónakot. Senki sem volt a közelben. Ugy látszott, néhány perc múlva el kell pusztulnia. Alá fog zuhanni a sodró habokkal és az ő teste is összetörik a kemény sziklákon. Amikor kétségbeesetten körülnézett, észrevette, hogy a merdek folyóparttól egy bokornak aláhajló ága van a feje felett. Ezt az ágat ragadta meg, ebbe kapaszkodott bele és hangosan kiáltott segítségért. A bokornak nem volt nagyon erős gyökere s amint az ágat fogta az ember, mindig jobban és jobban engedett. Mégis ez a kicsi bokor, az a vékony ág, amelyik hozzá lohajlott, mentette meg az életét, mert elég volt addig a számára, amíg a közeli vízimalomból elősiettek a testvérei és megmentették. Nehéz időkben, amikor az ember élete válságok felé sodródik, a hitnek egy gyöngye ága elég arra, hogy megmentsen a haláltól és a pusztulástól bennünket. A kegyelemnek egy kicsiny jele elég arra, hogy legyen valami segítségünk, akkor, amikor a saját erőnk már nem elégséges, amikor az életünk, sorsunk zugó folyama a teljes kétségbeesés és halál felé sodorna bennünket. Vannak nehéz órák, vannak nagy megpróbáltatások az életünkben. Boldog ember az, a kinek csak annyi hite is van nehéz időben, amennyi elegendő arra, hogy a szabadulást reménykedő szívvel várni tudja.

Egy 4 éves és egy 5 éves teljesen árva egészséges falusi leánykát (Biharszentjánosról) ki fogadna örökbe vagy ki nevelne fel? Jelentkezések a nagyváradi Jász i református lelkész hivatalnál.

Szives tudomásvétel végett tudatom hittestvéreimmel, hogy

e hó 1-től a saját nevem alatt vezetem üzletem

előre is biztosítom a nagyrabecsült vevőközönséget a pontos és előzékeny kiszolgálásról. — Tisztelettel kérem szives pártfogásukat

HAJNAL JÓZSEF
vásznon, selyem és női divatkereskedő, Rákóczi-ut 8-a
a Musikával szemben.

Furógép,
köszörülógép,
satu,
vadászfegyverek
eladók
Zöldfa-utca 14. sz.

Üzleti berendezés:
állvány,
üveges-
szekrény
eladó
Zöldfa-utca 14. sz.

KIADÓ
világos nagy műhely
AZONNAL
Zöldfa-utca 14. sz.

Kálvin könyvnyomda
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A presbytérium

május 14 én délután 5 órakor gyűlést tartott, amelyen Sulyok István püspök-lelkészelnök és dr. Thúry Kálmán főgondnok elnökölték. Jegyző: Sass Kálmán s. lelkész. Jelen volt: 33 presbyter.

1. Püspök-lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg s aztán bejelenti, hogy Papp Lajos jegyző lemondott tisztségéről.

A presbytérium sajnálattal veszi tudomásul Papp Lajos lemondását s neki eddigli működéséért köszönetét fejezi ki. A megüresedett jegyzői tisztségre a presbytérium megválasztja: Magyar Zoltán táblai tanácsjegyzőt és Horváth Miklós ügyvédjelöltet.

2. Lelkészelnök jelenti, hogy özv. Fekete Józsefné szül. Farkas Mária, aki 1929 ben kelt végrendeletében a nagyváradl. ref. egyházközséget tette meg általános örökösévé, ápr. 24 én elhunyt. Temetésén azt a külső tisztséget, amit az ő nemes gondolkozása megérdemelt, — az egyházközség igyekezett megadni.

Ezután pénztáros-egyházgondnok bejelenti, hogy a végrendeletet a bíróság május 9 én kihirdette: A Bunyay-liget 50. sz. és Pál-u. 28. sz. alatti házra vonatkozólag örökhatályú úgy rendelkezett: „hogy az — elaggott szegény — nagyváradl. református egyháztagok segélyezésére szolgáljon; akik a lehetőség szerint a hagyatéki ingatlanban helyezendők el, amely: „Fekete József és neje református szegényház” nevet viselje. Az épület közterhei és fentartási költségei magából az ingatlan jövedelméből legyenek fedezve“.

Sírjára vonatkozólag így rendelkezett: „Síromat nem kell kövel megjelölni, csak borostyánnal beültetni és 1950. év után nem is kell gondozni. Ebben az évben legyen a síromnál ima és az énekkar énekeljen. Aztán legyen a földdel egyenlő“.

Gondnok jelenti továbbá, hogy az ingatlant átvette az elnökség által kiküldött bizottsággal, melynek tagjai voltak: Major Ferenc, Agárdy István, Szabó Károly, Szilvásy János, Futó Imre.

A presbytérium a bejelentéseket tudomásul veszi, a hagyatékot hála-köszönettel elfogadja, az örökhatályú emlékéti jegyzőkönyvében megörökíti és határozottan kimondja, hogy a végrendelet minden rendelkezését magára vállalja és teljesíteni fogja.

Az elnökséget felkéri, hogy a kiküldött bizottsággal együtt készítsen javaslatot a szegényház kezelésére vonatkozólag.

3. A választói névjegyzék elkészülvén azt a presbytérium a törvény szerint május 15-től 25-ig közzemlére teszi. A hitelesítésre bizottságot küld ki.

4. A „Németh Sándor jutalomkönyv“-alapítványból

a presbytérium 50 vasárnapi iskolásgyermek részére adományoz vallásos könyveket és kisbibliákat azoknak, akik a templomba járásban s a vasárnapi iskola látogatásában különösen kitűntek.

5. A velencei paróchialis kör kérelme folytán a presbytérium hozzájárul, hogy Velencén a vasárnapi és ünnepnapl. istentiszteletek délután 4 órakor kezdődjenek, minthogy ez az időpont jobban megfelel az ottani viszonyoknak.

Szövetség.

Írta és a nagyvárad-olaszi-i Férfiszövetség 1933. április 26-iki összejövetelén elmondta Szabó Károly presbíter, a szociális szakosztály elnöke.

(Folytatás.)

Testvér! Hányszor halljuk ezt a szót, halljuk az élet minden vonatkozásában. Legtöbbször álpróféták hazug jelszavakkal jönnek és amikor a legédesebben ömlik ajkukról a szó: „testvér“, akkor csattan a judás-csók, akkor árulnak el a legtöbbször bennünket. A politikai tribünöknök is kedvelt szólama a „testvér“. Űresen kong a nagytermekben és senki sem érzi, hogy ez neki szólt, hogy őszinte volt. Hangzik a templomi szószékről: „testvér“ és nem érezzük, hogy csakugyan testvérek volnánk. Látjuk egymást a templomban, de jórészt még névről sem ismerjük egymást. Hogy ismernénk egymás lelkét, azt a rokonlelkét, ami testvérekké forraszthatna össze bennünket. Valóban eddig hiányzott a hely és alkalom, ahol egymást megismerhetnénk volna, ahol a társadalom bármely tagja, a legegyszerűbb, kérges tenyerű munkás is megnyilatkozhatna, kitérhetja lelkét, hogy így megtanuljunk egymást becsülni és szeretni, hogy valóban testvérek lehessünk. Ehhez nem elég a prédikáció, erre oktatni, nevelni kell az embereket, hogy nagy feladatok elvégzésére alkalmasak lehessenek.

Az erkölcsök leromlása, a nyomornak eddig el sem képzelt mértékben való megnövekedése, ezt a szerencsétlen gazdasági helyzetet kihasználó bolsevik agitáció (amely ugyan a nyomort sehol sem enyhíti, de sohasem mulasztja el, hogy a tömegeket az egyházak ellen uszítsa), az egyházakat is felelőssé tesz, amiért nem tudják megszüntetni a nyomort s az éhezőt, a ruhátlant és a hajléktalant csak a túlvilági ldvességgel vigasztalják. Mindez nagy feladatok elé állítja a mi református egyházunkat is. Arról már meggyőződtek egyházunk vezérférfiai, hogy ezek a nagy feladatok csak úgy oldhatók meg sikerrel, ha ebből a munkából mindenki kivieszi a maga részét, akiből még nem halt ki a református öntudat, a hit, egy jobb jövő eljövételének a hite és reménye. Azért szervezkedünk és tömörülünk szövetségbe, hogy ezt a református öntudatot, ezt a hitet minél több testvérünkben felébresszük, hogy így egy hatalmas szervezett erővel vegyük fel a harcot a közöny, a hitelenség és minden ellenséges támadással szemben. Senki se higye sem magáról, sem másról, hogy ebben a munkában nincs reá szükség, mert a legegyszerűbb ember is alkalmas lehet Isten kezében nagy dolgok véghezvitelére. Ebben a nagy munkában pedig nem is várunk mindenkitől nagy dolgokat, mert szerte a városban, a telepeken és a hegyen szétszórta élő hittestvéreink közül azok, akik csatlakoznak valamelyik szövetségünkhöz, lépten-nyomon találkoznak a segítségre váró esetek minden fajtájával, ahol kívánatos volna közbelépniük. Milyen hasznos szolgálatot tehet ügyünknek a legegyszerűbb hegyi vagy teleplakó, aki figyelmünket odairányítja, ahol segítségünkre szükség van, ahol könnyet kell letörölni vagy az ingadozó hitben valakit megerősíteni.

Az elmondottakból nyilvánvaló, hogy a református férfiaknak szervezetbe, szövetségbe tömörülése nélkülözhetetlen feltétele munkaképességünknek. Sajnos még sok idő kell ahhoz, hogy ezt minden református nő és férfi be is lássa, pedig a Nőszövetség rövid fennállása fényes bizonyítéka annak, hogy a kevés számú taggal, szűkös anyagi erővel is milyen szép erkölcsi és anyagi eredményeket tudtak elérni. Hátha még minden református nő és férfi tudatára ébredne annak, hogy milyen szent kötelességet mulasztanak el, mikor távol tartják magukat ettől az Istentek tetsző munkától, holott csatlakozásukkal megsokszoroznák erőnket, fokoznák lelkesedésünket és így munkánk eredményesebb is lehetne. Valahára tudatára kellene ébredni minden református embernek, hogy az ő magyarsága is veszélyben forog az egyházzal együtt, mert ez az egyház a mi várunk, a mi erősségünk. Ez az egyház tartja fent iskoláinkban nemcsak református hitünket, hanem magyarságunkat is. Ha ez az egyház a hívők közönye miatt meggyengülne, akkor be kellene csukni a magyar iskolákat. Pedig ezekben az iskolákban nevelik a nyomukba lépő új nemzedéket isfenfélelemben, az ősi református hitben és nemzeti tradícióink tiszteletében, hogy

elmulásunkkal ne vesszen ki sokat sanyargatott nemzetünk azon a földön, amelyet annyi magyar hősvére táplált és megszentelt. Nem lehet tehát közömbös ezeknek az iskoláknak a fenntartása még azokra a magyarokra sem, akik közömbösen hátat fordítottak az egyháznak, de még verik a mellüket, hogy ők magyarok. Ki állítsa meg ezeket a magyarokat azon a lejtőn, amelyen veszítükbe rohannak, elvesztik hitükkel magyarságukat is. Átkozottak lesznek ezek a törfénelem ítélőszéke előtt, mint hitüknek, nemzetüknek és egyházuknak árulói.

Mikor így tépik és szaggatják sorainkat, reánk támad mindenfelől az árulás, ellenségektől szorongatottunk, mi módon védekezhetnénk másként, mint szervezkedésben, testvéri egységbe kovácsolásával minden magyar református tényezőnek, nőnek és férfiaknak egyaránt. Csak ez a szervezett erő lehet képes arra, hogy az elszakadtakat visszaterítse, az ingadozókat megszilárdítsa, megerősítse ősi hitükben, a bánkodókat vigasztalja, az elesetteket megerősítse, a könnyeket letörölje. Ez a mi feladatunk is, akik kevesen bár, de érezzük a szükségét annak, hogy szívünk, lelkünk minden erejével vessük magunkat az elé a szörnyű tank elé, amely megindult, hogy lehengereljen mindent, ami szép és nemes volt az életben és nagy célokért hevülő, ideálokért rajongókká és mártirokká tette az emberiséget legjobbjait.

Szörnyű nagy feladat a mi vállalkozásunk, ha végigtekintek ezen a kicsi táboron. De az istent gondviselés csodákat tehet, Cseppekből lesz a vizáradat. A kis madárka által leszórt hópolyhekből mindent elsöprő lavina lesz. Ha mi kis táborunk tagjai olyan testvéri szeretettel tapadnak egymáshoz, mint a hópolyhek, akkor ez is magával ragadja a közönyösöket és hitelenségeket s mint hatalmas tábor, meggyarapodott erővel, megújult hittel ostromolja a hitelenség és istentelenség hadát.

Félre tehát a kishitűséggel, ne ljedjünk meg mostani gyengeségünktől. Pár hónappal ezelőtt még ennyien sem voltunk együtt, ma már 25—30-an vagyunk itt és e város négy sarkán gyújtottuk meg az igazság és felvilágosultság fáklyáját és ha mindenkünk jobb és bal keze felől fogva egy-egy új református magyart vezet a mi táborunkba és így tovább, mint a sejtek szaporodunk, el kell jönni rövidesen a megújulásnak. Szavunk messze fog hallatszanul és nem lesz kiáltó szó a pusztában. Ha megfáradunk, ha erőnk lankadnak a küzdelemben, hívjuk segítségül az eget Urát, a mi Istenünket és mondjuk neki a zsoltáriróval: „Perelj Uram perldóimmal, Harcolj én ellenségimmel, Te palzsodat ragadd elő, Én segedelmemre állj elő. Dárdádat nyujtsd ki kezeddél, Ellenségimet kergetsd el. Mondjad ezt az én lelkemnek, Tégedet én megsegítlek.“ 35. Zsolt. (Vége.)

Réti Nőszövetségünk pünköst első napján este tartandó, nagyobb szabású templomi ünnepély megrendezését készíti elő.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Boda Boriska és Klári tanítványainak bemutatkozó hangversenye 1933 május 21-én délután fél 6 órakor a ref. leánygimnázium dísztermében árvaházunk javára. Műsor: 1. Prolog. Irtá: Csűrös Emília. Előadja: Kiss Béla. 2. A zenekar bemutatkozója. 3. Fred Raymond: Nyitány. Előadja: a kis fiharmonikusok zenekara. 4. Cselló szóló. Előadja: Rácz Endre. 5. Költemény. Előadja: Galambos Pál. 6. Haydn Trió Andante és Rondó. Előadja: hegedűn: Steiner György, csellón: Rácz Endre, zongorán: Belme Magda. 7. Burgmüller: Ballada, Gurliitt: Walzer. Előadja: zongorán: Puskás Ilonka. 8. Költemény. Előadja: Tóth Ferenc. 9. Hegedű duett. Előadja: Erdel Erzsike és Farkas György. 10. Költemény. Előadja: Major Ferenc. 11. Hegedű quartett. Előadja: Steiner György, Kasza Jenő, Boda Boriska, Boda Klári. 12. Beethoven szextett: Török induló. Előadja: I. hegedűn: Kasza Jenő, obligát: Steiner György, II. hegedűn: Eichner Pál, violán: Boda Boriska, zongorán: Boda Klári, csellón: Rácz Endre. A szereplő tanítványok névsora: Kasza Jenő, Steiner György, Eichner Pál, Barna Péter, Farkas Pál és György, Dénes György és Bandi, Erdel Erzsike, Kocsis Árpád, Huszár Etelka, Fodor Péter, Kiss Béla, Huszár Feri, Tóth Feri, Clobota Anna, Farkas András, Galambos Pál, Major Ferenc, Tarsoly Kálmán, Hottya Jenő. — Önkéntes adományokat köszönettel fogadunk.

Adományok az Árvaháznak:

A farsangi multság megváltása címén: Velencén: id. Mucsi Istvánné 20 Lei.

Gondnoknőnél: Borbélyné 2 kgr. paszuly, egy üveg lekvár.

Nagykárolyból: a vasárnapi iskolásgyermek perselypénze 90 Lei.

HIRDETÉS.

Az egyházi törvények rendelkezése értelmében az 1933. évi jul. 1-től 1934. jun. 30-ig terjedő időre szóló választói névjegyzéket a presbitérium elkészítette és ez az év május 15. napjától május 25-ig az egyházi adóhivatalba (Nagy Sándor-utca 14. sz.) közszemlére kitétette. Felhívjuk tehát az érdeklődőket, hogy ezt a névjegyzéket a hivatalos órák alatt a jelzett határidőben tekintsék meg és ha azt tapasztalják, hogy nevük valamely okból a választók névjegyzékéből kimaradt és ha az az ok a törvény szerint hivatalból rendezendő, eziránt való kéreimüket az adóhivatalba élő szóval jelentsék be s igazoló irásukat amennyiben az módjukban áll, mutassák be. Megjegyezvén, hogy mindazok, akik a folyó évi május 15-ig az előző esztendőről egyházi kötelességüknek eleget nem tettek, a választók névjegyzékébe a törvény rendelkezése értelmében nem vehetők fel. De ha valaki ezek közül a közszemle ideje alatt hátra lékos adó tartozását kifizeti és a kifizetést adókönyvecskéjével igazolja, a névjegyzékbe való felvételét kérheti.

Egyház Elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Híradónak: özv. Kiss Gyuláné 80 Lei.

Árvaháznak: Tárnoky László 60, Dormány nővérek édesanyjok halála évfordulóján 100 Lei.

UJVÁROSON:

Iskolai célokra: Földessi Imre és neje 60 L.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Árvaháznak: Jobb János 40, Tándor L. 40 L.

VELENCÉN:

Anyánapi ünnepélyen felülfizetés: Rollinger Vilmosné 25 Lei.

Gyermekotthon alapra: Kiss Károly és neje Stiedl Gusztáv temetésekor koszorúmegváltás címen 100 Lei.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután fél 6 órakor valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sassa Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Istentiszteletek sorrendje Jézus mennybe-menetelének ünnepén:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután fél 6 órakor és délután fél 4 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Sassa Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Esteli órák: Hétfő: Könyörgés Jézus Ifju tanítványaiért. Máté 28, 16-20. Kedd: Isten erősítse meg az ő Igéjét ifjaink lelkében. Márk 16, 14-20. Szerda: Könyörgés konfirmációra készülő ifjainkért. Lukács 24, 46-53. Péntek: Könyörgés a konfirmáció áldásaiért. Csel. 1, 4-14. Szombat: Könyörgés az ifjuság nevelésért. János 21, 15-22.

Konfirmándus gyermekeink vizsgája máj. 27-én szombaton délután a templomokban és imaházakban az ünnepélyes konfirmáció vasárnap 28-án délelőtt az istentisztelet végétével.

Az olasz-i férfi és nőszövetség pünköszt másodnapján délután a leánygimnázium dísztermében közös ünnepséget tart, amelyre a tagok és érdeklődők figyelmét már most felhívja.

A Mártha bibliakör Jézus mennybemenetelének ünnepén (áldozócsüörtörökön) délután 4 órakor vallásos ünnepséget tart a Nagysötétágon istentiszteletünk szokott helyén, amelyre a Hegyen lakókat, felnőtteket és gyermekeket szeretettel meghívja.

Ujvárosi ref. Férfiszövetség a szokásos összejövetelét vasárnap a délelőtti istentisztelet után tartja a Teleki u. 31. sz. alatt az ifj. Otthon nagytermében. A gyűlés után a kulturális bizottság tagjaival megbeszélés.

Ujvárosi ref. Férfiszövetség folyó hó 28 án, vasárnap délután hét órai kezdettel a Teleki-u. 31. szám alatt, az ifjusági Otthon nagytermében, jó idő esetén az udvaron nagyszabású ünnepélyt tart. Az ünnepély értékét emelni fogja dr Soós István alpolgármester ur aktuális előadása. Kérjük hveinket, hogy az ünnepélyre minél többeknek hívják fel a figyelmüket már most.

Velencei kulturtermünkben Kisfaludy Károly-estét tartunk folyó hó 21-én délután 6 órai kezdettel az alábbi műsorral: 1. Prologus. 2. „Szülőföldem szép határa“. Énekli: Fodor Jolán. 3. „Bánkódó férj“. Szavalja: Terebessi Imre. 4. „A barátságához“. Szavalja: Milotay Margit. 5. Előadást tart Kisfaludy Károlyról: Várady Boldizsár. 6. „Mi fehérlik ott a síkon“. Éneklik: a bibliaköri leányok. 7. „A reménységhez“. Szavalja: Keresztessy Leuke. 8. „Pipadal“. Szavalja: Ferenczy János. 9. „Szeget szeggel“. Vigjáték. Irtá: Kisfaludy Károly. Előadják: Burger Vilma, Kalla Vilma, Laczka Sándor, Thury László, Mészáros Lajos, Kremsz Béla. 10. „Mit susog a fehér akác“. Énekli: a férfikar. — Önkéntes adományokat a kulturterem székeivel felszerelésére kér és hálás köszönettel fogad a rendezőség. Tekintettel arra, hogy műsorunk irodalmi értékű, melynek megértéséhez és élvezettségéhez abszolút csend és komolyság szükséges, gyermekek csak szüleik társaságában és személyenként 5 lei lefizetése ellenében léphetnek a tereembe.

A magyar dal ünnepe Nagyváradon. Minden részében felemelő és örömgyjútó volt az első nagyváradai dalos ünnep, mert ünnep volt az a nap, ami itt lepergett előttünk, ünnepe nemzeti kulturánk egyik kiapadhatatlan forrásának, a dalnak, a nótának, amelynek hallattára boldogság, öröm és hálataltság tölti el a szívet és leiket. Tizenegy dalárda több mint 400 dalosa forrt össze az ének szeretetében az első nagyváradai dalosnapon. Vasárnap déiben díszközgyűléssel kezdődött az ünnepség. A Katolikus Kör nagyterme zsufolásig megtelt. Bánáss László dr lelkes megnyitója után Incédy I. Ödön dr az Orsz. Magy. Dalosszövetség kiváló elnöke mondotta el gyönyörű beszédét, majd dr Szabó Lajos lelkes énekkari elnök a magyar dalról tartott ünnepl beszédet. A titkári

jelentés után Pázmány Ferencet, a Gutenberg Dalkör kitűnő énekesét köszöntötték abból az alkalomból, hogy betöltötte huszonöt éves dalos működését. Este fél 9 órakor kezdődött a díszhangverseny. Olyan hatalmas tömeg lepte el a Kath. Kör nagytermét, amilyen csak nagyon ritka alkalommal szokott itt egybegyűlni. A lelkek legmélyéig hatoltak el a magyar nóták, hogy utánuk aztán dörgedelmesen törjön elő a taps. A publikum nem tudott betelni a nóták szépségével és alig engedte le a színpadról az egyes dalárdákat. Keliemes feltűnést keltettek a hegyközcsatári és a bihardioszegi ref. Férfikarok (akik a délelőtti és a délután folyamán réti imaházunkban szebbnél-szebb egyházi énekeket énekeltek.) De megérdemelt ünneplésben volt része a 70 éves nagyszalontai Iparos Dalkörnek, a belényesi Magyar Dalkörnek, mely először lengette meg új remek zászlaját, valamint a tenkei Iparos Dalkörnek. A nagyváradai dalegyesületek: A Legényegylet Vegyeskara, a velencei róm. kath. Férfikar, a réti ref. Vegyeskar, a Gutenberg Dalkör és a Magyar Dalkör mind hozzájárultak ahhoz, hogy ezt a magyar ünnepet feledhetetlenné tegyék. A hangverseny keretében ünnepelték Andrászi Edét, a kitűnő karnagyot, aki most töltötte be husz éves karnagyi működésének jubileumát, kit ez alkalommal országos karnaggyá léptettek elő. A nagyszerűen sikerült művészi dalosünnepség a falu és város magyarságának első, testvéri találkozója — a férfikarok közös szereplésével ért véget. (dr Sz. L.)

Az anyák napját bensőségteljes ünnepélyek keretében tartották meg paróchlalls köreink, gyermekeink és ifjaink. Nagyszámban jelentek meg ugy a templomi, mint a bibliaköri otthonokban a szülők. Szép ünnepélyt tartott a középiskolai tanulók bibliaköre is.

Réti református Vegyeskarunk meghívást kapott a „Temesvári Haladó-kör" elnökségétől, hogy a július 23 án Temesváron tartandó Zászlószentelési díszhangversenyen dalokat énekeljenek.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosli Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kladótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A királyhágómelléki református egyházkerület közgyűlését

Sulyok István püspök és dr. Thúry Kálmán főgondnok elnöklété alatt, május 23-án tartotta leánygimnáziumunk disztermében.

Előbb a XC. zsoltár zendült fel a gyűlés tagjainak ajkáról, majd Püspök úr imádkozott alázatos lélekkel, reménykedő szívvvel. Az ének és imádság elhangzása után Főgondnok úr mondtotta el a gyűlés közönségére mély hatást tett megnyitó beszédét, amelyből a következő részeket közöljük e helyen:

... Hagyományos szokást követve e közgyűlésünk megnyitását is felhasználom arra, hogy rövid áttekintést veszek egyházunk jelenlegi helyzetére és jövő életének lehetőségeire. Nem azért teszem ezt, mintha az én szerény megállapításaim kijelölhetnék az isteni gondviselés számára fenntartott utakat, de úgy vélem, hogy a vezetőknek mindenkor kötelességük nyitott szemmel nézni a tényeket, meglátni a bajokat és keresni azokból a ki vezető utakat.

Az utolsó néhány esztendő alatt állandóan fokozódó nyomás nehezedett az emberi közösségek minden rétegeire. A világ anyagi helyzete teljesen nivellálódni kezd az általános, minden népre kiterjedő nyomorúságban. Ha van is még elvéve vagyoni jólét, ennek jelentősége a százmilliók nyomorúságával szemben egészen jelentéktelen s hatásában bizonytalan, mert a munka csődje, a vagyonoknak végzetes pusztulása nem ismer országhatárokat, hanem mint az orkán, keresztül száguld az egész földkerekségen és ledönteni igyekszik mindent, ami útjában áll.

A látóhatár tehát valóban borús. Mindenki aggodalomban s a lélekre nehezedő bizonytalanságban él. Történelmi nehéz idők terheit vonszoljuk egyéni és egyházi életünkben egyaránt, mert az ember halandó és örökléttől componenseinek viszonylatában az anyagi lét nélkülözhetetlen tényezői le nem becsülhető fontossággal bírnak.

E kapcsolat folytán egyházi életünk az isteni gondviselés próbatételének szenvedő alanyává vált. Egyházközségeink roskadoznak, sokan kö-

zülök már a lét és nemlét határmegyéjén járnak s mint egy kialudni készülő gyertyaláng, küzdenek a nyomor sötétségével szemben.

Ebben az általános leromlásban, amely az egyház hívein keresztül intézményeink létét teszi kérdésessé, az anyagi létfeltételek hiányát a dolgok természetes következményeként elsősorban egyházi tisztviselőink érzik meg. Ezelőtt még csak a tanítóink nyomorúságáról panaszkodtunk, ma már azonban ott tartunk, hogy ritka a nem éhező lelkész is. Az állami congrua többszöri leszállítása egy egészen jelentéktelen összegre akkor következett be, amikor a lelkészi kar anyagi helyzetét a díjlevelekben foglalt járandóságok már egyáltalában nem biztosították és így az állami támogatás fokozottabb teljesítése mindenképpen indokolt lett volna. E helyett tetemes hátralékok kifizetését várják szorongva lelkészeink, akiknek mint kisebbségi állampolgároknak az egyenlőtlen elbánásnak anyagi hátrányán felül az alsóbbrendűség keserű megaláztatását is el kell viselniük. Ugyanez az érzés keríti hatalmába lelkünköt, ha tanítóink és iskoláink helyzetére gondolunk. Nem vitatható ugyanis az államnak az a kötelessége, hogy a kisebbségi egyházak iskoláit is megfelelő támogatásban részesítse. Ezzel szemben nemcsak azt látjuk, hogy tanítóinkat egyetlen bani segélyben nem részesíti az állam, sőt arról sem rendelkezik, hogy egyöntetű s a törvénynek megfelelő eljárás követtessék a városi és községi 14% nyi adóösszeg felosztásánál, de ugyanakkor állami iskolákat tart fent a lakosság súlyos megterhelésével oly helyeken, ahol a felekezeti iskolák a helyi oktatás feladatait kifogás nélkül elegendőleg megoldják.

A kisebbségi egyházaknak ez a tervszerű s engesztelhetetlen háttérbe szorítása állandó órállásra és közbelépésekre kényszeríti egyházi életünk vezetőségét. Sajnosan kell azonban e helyen megállapítanom, hogy az állami kormányzatnak ez a folytonos ostromlása lényegbe vágó jogainkat és létünket érintő kérdésekben alig ér el valami eredményt. Ennek ellenére sem adjuk fel a reménységet, hogy egyházunk magasabbrendű cél-

kitűzései és lojális magatartása végre is jobb belátásra fogják birni az ország kormányzására hivatottak lelkét és a kirívó egyenlőtleneg fájdalmas sebeit be fogják gyógyítani.

Az általam fentebb vázolt materiális helyzet miatt csaknem tehetetlenül áll a mi szervezetünk a rombolva haladó veszéllyel szemben, melynek vámszedői a háboru vagy a forradalom rémképeinek felidézésével igyekeznek az egyháztól eltéríteni s odavezetni a tömegeket, ahol az ő vetéseik érlelik meg az emberi önzés és gonoszság véres kalászeit.

De csakugyan tehetetlenül állunk e mi a viharral szemben s nem tudjuk-e szilárdan megvetni lábainkat az erkölcsi élet talaján csak azért, mert ma egy kicsit éhezünk, egy kicsit fázunk, mert ruházatunk már feslett?!

Több lesz-e a kenyérünk, tüzelőnk s jobb lesz-e a ruhánk akkor, ha rezignáltan elhagyjuk őrhelyeinket s megyünk vakon a sötétbe?!

Vajjon mindaz, amit jó időkben értéknek tartottunk, most haszontalan ócskaság, értéktelen lim-lom lett csak azért, mert anyagiakban szűkséget szenvedünk?!

Nem, tisztelt testvéreim, a szellemi érték nem devalválódik soha; csak az ember felfogása az, amely emelkedik, vagy süllyed aszerint, hogy az anyagi lét minő hatást gyakorol reá.

Ma a lelkierő, a hitűség, a bizalom válsága észlelhető tagjaink sorában s ez a tömegpsychosis sürűn szedi áldozatait éppen abban az időben, mikor a lelkünk az egyedüli erő a világot fojtogató bajok leküzdésére.

De hogyan keltsük fel népünket a fásultságra dermedő közönyből s hogyan értessük meg vele, hogy ez a küzdelem az ő javaikért folyik?

Semmi esetre sem azzal a megszokott s a faji érzésre s a nemzeti öntudatra alapított körülírással, hogy a református egyház a magyar nép ügye, hanem inkább azzal, hogy az egyes egyháztagnak ügyes bajos dolga, gondja a református egyház ügye is, mert ez az egyház védőpaizsa, melegedő hajléka, hűs árnyékot adó fedele, gondos édesanyja akar lenni minden fiának.

Ez a felfogás s ennek gyakorlati megvalósítására való törekvés, vagyis a néppel való helyes viszony újból való felismerése az az út, amelyet követnünk kell, de minél hamarabb s minél nagyobb lelkesedéssel, nehogy a késlekedés visszavonhatlanul elszalassza a mentésnek ma még nyitva álló lehetőségét.

Azt hirdetem én évek óta benső meggyőződéssel, hogy különösen az egyházi szervezet alsó tagozataiban nem a bürokratizmus a fődolog, amellyel rendesen ki is merül az egyházépítő tevékenység habár félre ne értessem, törvényes rendnek is kell lenni, hanem a hivel való belső

kapcsolat megteremtése hozhatja meg csak az egyházi élet megújodását.

Teremtsük meg tehát a mai ideológiával szemben, amely csak folyton áldozatot követelő egyházat állítja népünk elé, azt az új egyházat, amely barátja, tanácsadója, segítője akar lenni a mi súlyos helyzetben vergődő hittestvéreinknek.

A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya Püspök úr évi jelentése volt, amely összefoglaló képben tárta fel a Máramarosról Orsováig elhúzódó, közel 200 gyülekezetet és mintegy 230,000 lelket számláló egyházkerület életét. Püspök úr jeleutési kapcsán került tárgyalás alá a nagybányai egyházmegye felterjesztése is, mely az 1931. és 1932. évekről elmaradt lelkészi államségély kifizetése érdekében sürgető lépésekre kéri a közgyűlést. Sajnálattal hallottuk a tárgyalás során, hogy ha bár a párisi kisebbségi egyezmény szerint a kisebbségi egyházakat is arányos módon kellene segélyezni, mégis a miniszterek a református lelkészekkel mostohán bánnak, mert míg a román orth. lelkészek évi 50—60,000 lei, a román gör. kath. lelkészek 40,000, a lutheránus lelkészek 35,000, a római kath. lelkészek 30,000 lei, addig a rendszerint nagycsaládu és gyermekek neveltetésével küzködő ref. lelkészek alig 15,000 lei évi államségélyben részesülnek, minek következtében a ref. egyház lelkészei nagy nélkülözésben élnek, gyermekeiket nem taníthatják, adósság terhe alatt görnyednek, nincs módjukban, hogy magukat, vagy családjuk beteg tagját gyógykeztessék. A közgyűlés felkérte Püspök urat, hogy az erdélyi e. ker. püspökével együtt a sérelmeket személyesen tárja fel az illetékes miniszter urak előtt, sőt ha szükséges, vigye a panaszt Ofelsége a Király elé is.

Átírt a közgyűlés dr. Makkai Sándor erdélyi püspökhöz is, mint aki a magyar református egyházat egyedül képviseli a szenátusban, hogy a királyhágómelléki egyházkerület lelkészeinek érdekeiben ezután is testvéri jóindulattal eljárni sziveskedjék.

A közgyűlésen dr. Ujfalussy Sándor élesdi ügyvéd mint tanácsbíró, dr. Olosz Lajos arad-kisjenői ügyvéd, mint jegyző tettek esküt; Kiss Bertalant pedig a közgyűlés belmissziói titkári állásában véglegesítette.

A közgyűlés a késő délutáni órákban Püspök úr imádságával ért véget.

Kisleti órák: Hétfő: Istennek Lelke szentelje 2—11. Kedd: Vallástétel bűneinkről. 25. Zsolt. 6—18. Szerda: Hálaadás Isten irgalmasságáért. 32. Zsolt. 1—11. Csütörtök: Könyörgés tiszta szívért, erős lélekért. 51. Zsolt. 3—14. és 19. Péntek: Könyörgés a bűnből szabadulásért. Róm. 7. 14—23. Szombat: Isten tegyen minket méltókká szentasztalához. I. Kor. 11. 23—29.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A kis filharmónikusok — elemi és középisk. alsóbb osztályu tanulóink — szépen sikerült évszázó ünnepi hangversenyt rendeztek május 21-én vasárnap délután — árvaházunk javára — a leánygimnázium dísztermében. Nagy közönség jelent meg erre a kivételesen kedves alkalomra és élvezte a kicsi muzsikuskok játékaikat és szavatait, akik életrevalóságuknak, ügyességüknek, egy év szép munkájának adták bizonyosságát, megnyugvásárá az örvendező szülőöknek és dicséretére az őket nagy buzgalommal vezető: Boda nővéreknek. Csűrös Emília írónő alkalmi prólógia, a kis szívek mozdulása árvaságban levő testvéreink iránt, könyekig hatotta meg a jelenlevőket. Az önkéntes adományok összegét árvaházunknak juttatták, melyért köszönetét fejezi ki a Vezetőség.

A belényessonkolyosi ref. hívek ifju lelkésze írja: „Kicsi gyülekezetünk most alakult Nőszövetsége is magáénak tekintli az árvaházat. Jelenleg nem tudunk egyéb áldozattal hozzájárulni az árvaház fenntartásához, mint ami itthonról telik. Nőszövetségünk 54 liter babot és 106 drb. tojást küld.”

Áldott gondolat az, mely az adomány utját egyengeté! Hálaasan köszönjük!

Adományok az Árvaháznak:

Gondnoknőnél: Papp Lajosné (Csillagváros Közép-utca 35.) 5 liter tej, özv. Kováts Józsefné (Szatmár) 100 lei, Dobózy Zoltán 50 lei értékű munkát adományozott.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A Református Híradó ingyen kiosztandó példányaira: Szűcs Mátyás 60 lei.

Híradónak: Varga Juliska szentjobbi lakos 20 lei.

Árvaháznak: a kis filharmónikusok 1005 leit.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Bóné Béla 30, Szabó Sándor 50, N. N. 60, K. L. 40, Sipos József 50, Nagy József 50, Szabó János 50, Nagy Lajos 20 lei. A Nőszövetség szegényeknek Antal Béla és neje 100 lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: A Kiss család (Templom-tér) 50 lei.

A Nőszövetség részére: egy horgolt asztalterítő.

Konfirmandusok bibliával ellátására: Kiss Károly 50 lei.

A délelőtti istentiszteletek keretében mind a négy helyen konfirmáció.

A jövő hét a magunkbaszállásnak, bünbánatnak ideje; készítsük magunkat a pünkösti úrvacsorához!

HÍREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután fél 6 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután fél 4 órakor Sás Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Az olasz-i férfiszövetség tagjai nagy buzgósággal keresik fel a Hegyen lakó református testvéreinket, akik között a Református Híradó ingyen példányait osztják ki, hogy abból hirt vegyenek az egyházban folyó sokféle lelki munkáról. Beszélgetéseik során intik, buzdítják őket, hogy legyenek egyházuknak hűséges, buzgó tagjai. Áldozócsütörtökön délután a férfiszövetség tagjainak részvételével két hegyi családnál is tartottunk istentiszteletet.

A nagyváradi-olaszi-i férfi és nőszövetség pünköst másodnapján délután közös ünnepséget tart a leánygimnázium udvarán (rossz idő esetén a díszteremben), amelyre a nő és férfiszövetség egyházunk minden tagját szeretettel hívja és várja. Az ünnepség programját lapunk jövő számában közöljük.

A Mártha bibliakör áldozócsütörtökön délután 4 órakor a Nagysötétágon vallásos délutánt tartott a következő műsorral. 1. Vargha László: Áldozócsütörtök. Szavalta: Kun Etus. 2. Péter megtagadja Krisztust. Szavalta: Demeter Juliska. 3. Nem tudod-e, hogy csolnakod... Énekelték a Mártha kör tagjai. 4. Reviczki Gyula: Imakönyvem. Szavalta: Görög Juliska. 5. Jézus a tengeren. Szavalta: Pappné Oláh Juliska. 6. Mester a bösz vihar... Énekelték a Mártha kör tagjai. 7. Párbeszéd. Előadták: Pozsonyi Böske és Tokár Juliska. 8. Szent győzedelmes élet... Énekelték a Mártha kör tagjai. A leányokat az ünnepségre Kiss Antalné, az olasz-i nőszövetség egyik alelnök-nője készítette elő. A szépen sikerült ünnepségen nagyszámmal jelentek meg a Hegyen lakókon kívül az olasz-i nő és férfiszövetség tagjai is. A Mártha-Olthon javára 186 lei perselypénz gyűlt össze.

A nagyváradi református középiskolai tanulóik „Bethlen Gábor ifj. bibliakör”-e folyó évi június 4-én, vasárnap délután 6 órakor a ref. leánygimnázium dísztermében évszázó ünnepélyt tart, melyre híveinket szeretettel meghívja. Műsor: 1. Közének: XC. zs. 1. v. 2. Bibliát olvas: Szikszay Sándor fg. VI. o. t. 3. Hozsánna „Széphonom”, éneklí a Bibliakör vegyeskara. 4. Várady Antal: „A tanu”. Szaválja: Dézsi László fg. I. o. t. 5. „Mi vár reánk”. Előadás. Tartja: Magyar Vince fg. VII. o. t. 6. Gabriel: Ch. H.

„Ha földi munka...”, éneklí a Bibliakör vegyeskasa. 7. Ady Eudre: „Válasziton”, szavaija: Ziláby Endre fg. VII. o. t. 8. Magyar nótáiból énekel: Körner József ker. IV. o. t. 9. Reményik S.: „Erdélyi magyar diák”, Szavaija: Magyarl Sándor fg. VII. o. t. 10. Zíróbeszéd. Tartja Bereczky Sándor f. VII. o. t. 11. Közének: 245. dics. 10. v. Önkéntes adományokat a bibliakör céljaira köszönettel fogadunk.

Menyasszonybucsu Ujvároson. Leánybibliakörünkben szokásos az esküvő előtt álló és a biblia körből kiváló menyasszonyokat bensőséges ünnepség keretében bucsuztatni el attól a közösségtől, hol annyi sok kedves és meghitt órát töltöttek el s ahol Isten az Ő igéjén keresztül megtérésüket és ujjászületésüket munkálta. Ilyen menyasszonybucsu volt az elmúlt vasárnap este az ujvárosi leánybibliakörben, ahol a közeljövőben négy leány (Nagy Ilonka, Szász Irén, Szabó Lujza, Szekernyés Juci) áll az Ur asztala elé, hogy a házasság szent közösségébe lépjenek. Szeretetmegnyilvánulások tették kedvessé és emlékezetessé ezt az összejövetelt.

Református Jövő. Négy hónap alatt 1350 e növekedett a lapnak a megjelenési példányszáma úgy hogy ma már minden két hétben közel 4000 példányban lát napvilágot. A lap elsősorban ifjúsági lap, de általában feladatának tartja a református keresztény öntudat nevelését, hoz híreket az egész egyházkerület területén munkálkodó belmissziói alakulatok életéből és igyekszik hasznos és kellemes olvasnivalóval szolgálni olvasóinak. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

„Békesség a földön”. A nemzetközi jog művelésére alakult egyesület történeti kutatások nyomán azt az igazságot hámozta ki a mult eseményelből, hogy az emberiség életének utolsó 34 évszázada alatt a föld népei között csupán 268 esztendőben volt teljes béke. A letűnt 3400 esztendő alatt kerek 8000 békekötés történt, amelynek okmányát rendszerint azzal az ünnepélyes formulával záradékolták, hogy a békét „örökre” kötik meg!

Reformátusok a zárdában. Még mindig sok református szülő adja zárdái iskolába gyermekét. Sőt sokszor ők maguk veszik védelmükbe a zárda nevelést. Nem egyszer halljuk emlegetni, hogy nem bántják gyermekeinket az apácák, sőt nagyon kedvesen bannak velük. Elfelejtik, hogy ez nagyobb veszély, mintha üldöznék őket. Öntudatos református ember nem adja gyermekét zárdába, vagy ha igen, azt szomorúan megfogja bánni. Erről tehet tanubizonyosságot az a földbirtokos is, akinek három leánya volt egyszerre az egyik dunántúli r. kath. püspöki város zárójában. Mikor a hitoktató és lelkészi hivatal arról értesítette, hogy legnagyobb leánya r. kath. vallás felé hajlik, hihetetlennek tartotta ezt. Az ő leánya olyan református családi légkörben élt és a Baár-Madasban olyan református nevelést kapott, hogy egy kis zárdái levegő nem látszik rajta, — volt a

válasz. Bizonyosan csak az irigy leányok árulkodnak rá, mert őket nem szeretik úgy az apácák, mint az ő leányát. Egy hónappal később pedig megjelent az apa a városban s még aznap kivette mind három leányát a zárdából. De már későn: pár nap mulva falujából megszökött a legnagyobb leánya. Minden szülő vigyázzon a gyermekére, amíg nem késő! K. Sz.

A berlini evangélikus sajtószövetség hírei szerint a Német Birodalomban napról-napra több férfi és nő tér vissza az egyházba azok közül, akik az előző években kiléptek az egyházból a vallásellenes uralom hatása alatt.

Szives tudomásvétel végett tudatom hitelevéremmel, hogy

e hó 1-től a saját nevem alatt vezetem üzletem

előre is biztosítom a nagyrabecsült vevőközönséget a pontos és előzékeny kiszolgálásról. — Tisztelettel kérem szives pártfogásukat

HAJNAL JÓZSEF
óászón, selyem és női divatkereskedő, Rákóczi-ut 8-a
 a Musikával szemben.

Furógép,
 köszörülőgép,
 satu,
 vadászfegyverek
eladók

Üzleti berendezés:
 állvány,
 üveges-
 szekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
 Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Bérés Károly, Bérés Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradí Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le.
 Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

nyu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Pünkösztör.

Minden esztendőben átéljük azt a csudát, hogy mikor az Ur kibocsátja az ő Lelkét, újjá teszi a földnek színeit.

Mint a természetben, úgy az egyes emberek és népek, sőt maga a keresztyén anyaszentegyház életében is vannak korszakok, amelyek a télhez hasonlatosak, amelyekben mintha meghalt volna az élet. Ilyenkor az egyház külsőleg állott kevélyen, szilárdan, gazdag volt ezüstben, aranyban, kegyes cselekedetekben, hatalomban; pompa, fény ragyogta körül; voltak laikusai, akik adományaikkal bőségesen ellátták; voltak papjai, akik ünnepélyes ábrázattal, méltóság-teljesen ülték meg székeiket; voltak intézmények, amelyek szép rendben működtek; — de hiányzott belőlük a hívő, alázatos, magát odaáldozó lélek; hiányzottak belőle azok az emberek, akikben Krisztus öltött volna alakot; hiányzott belőle, vagy megláthatatlan volt a só: nem volt többé a hívő lelkek gyülekezete, a szentek egysége, hanem csak egy gépezet, intézmények szép egyberakása.

De mikor az Ur kibocsátja az ő Lelkét, új élet zsendül fel az ő anyaszentegyházában; új meg új pünköszt támad, hasonlatos amaz elsőhöz, mikor Péterék megtelének Szentlélekkel. Így volt ez a reformáció korában is, mikor Isten Lelke sorompóba állította a népeket; nem egyedül a papokat, hanem a

kicsinyeket és nagyokat, a laikusokat, a világiakat is, hogy mindenki maga merítene az üdvösség örök forrásából. — És mintha egy új tavasz biztató jelei tünedeznének fel körülöttünk is; még skót testvéreink is arról tettek bizonyosságot, hogy a régi, megkövesült, ridegült egyházi életünk helyébe egy új, melegebb, szeretettel, hittel, tüzzel, étellel tele korszak derült anyaszentegyházunkra.

Hogy sejtésünk csalódássá ne legyen, tárjuk oda szívünket a pünkösztől Lélek elé: Jövel Szentlélek Ur Isten, töltsd bé szíveinket épen! Isten Lelke hadd zuhogjon bele életünkbe a maga gazdagságával; hadd legyen a mi világosságunk; hadd tisztítsa meg szívünket; hadd hevítsen izzó fehérre egyre több és több lelket. Hadd legyen ez a pünköszt is egy áldott alkalom arra, hogy a Szentlélek munkálkodjék közöttünk, bennünk, anyaszentegyházunkban. Cs. B.

Olvassóinknak és minden keresztyén embertársunknak áldott pünköszt ünnepeket kívánunk!

Esteli órákon: Kedd: Könyörgés a Szentlélek áldásaiért. Csel. 2, 1—8, 12—13. Szerda: Hálaadás Jézus ügyének diadaláért. Csel. 2, 14, 22—23, 32—36. Csütörtök: Könyörgés az egyház növekedéséért. Csel. 2, 37—47. Péntek: Könyörgés a föld áldásaiért. Jól 2, 21—27. Szombat: Könyörgés a lelkiélet növekedéséért. Jól 2, 28—32.

Két siremlék meséje.

Egy temetőben egyszer két siremlék mondott el két szép történetet.

Igy kezdte az egyik:

— Az én siromban egy szegény asszony fekszik. Látod, fényes, fekete márványoszlopomon arany betűkkel írva a neve. Pedig ez az asszony koldusszegény volt. Mosni járt... Hét élő gyermeke kérte minden nap a kenyeret tőle...

Dolgozni még egyik sem tudott és az asszonynak nem volt egyebe, csak a két erős karja, meg a bizó szíve... de a szíve, az tele volt hittel, szeretettel...

— Tudod-e — mesélte a sírkő, hogy mennyi ruhát kell kimosni, vasalni egy asszonynak ahhoz, hogy csak üres kenyérre is jusson?... Tudod-e, hogy mennyi mézet kell arra a sovány kenyérre csurgatni a szíve jóságából, a lelke szerelméből egy

édesanyának, hogy a szegény kenyér édes legyen? Így folyt az életük. Az anyjuk mosolygott és mosott, a gyermekek lelke virágzott...

Egy harmatos reggel, mikor munkájába indult, alig tett egy lépést előre az uton, síró-rívó apró pólyásbabát talált. Valaki megakart szabadulni tőle. Talán egy fiatal anya, ki nagyon szegény volt. Mit csináljon vele? Neki is van elég, de a kitétt gyermek csak ptyergett és apró kacsóit nyujtogatta a mosnő felé... És az asszony nem hiába volt hét gyermeknek anyja... megértette. A hétgyermekes asszony lehajolt... könnyező szeméből ráhullott egy pár csepp a gyermek fejére... és ezzel a pár cseppel magának keresztelte a kitétt gyermeket. Mosolyogva emelte magához, ajkához és csendesen visszaindult...

— Jöjj velem, suttogta magában, ahol hét gyermeknek ad Isten kenyeret, te sem halsz ott éhen... légy te a nyolcadik.

És hazavittte...

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

„... amiképen holt a test lélek nélkül; akképen holt a hit is cselekedetek nélkül.” (Jakab II. 26)

Középszkolai konfirmándus leányok és ifjak hitben való megerősítésük lélekemelő ünnepén, öntudatos keresztyén életük első ünnepélyes napján, szeretettel gondoltak árvaházunkra s jócselekedettel igyekeztek megpecsételni hitüket és hitbeli szent fogadalmukat.

A középszkolai tanulók ágyalapítványának növelésére adakoztak: Bozsódi János 100, Gaál Gizella, Tóth Magdolna, Varga Jolán 50—50, Mika Irma 30, Dobos Lajos, Józsa László, Makai Sándor, Molnár Ilona, Vancz Rozália, László Gyula 20 20 Lei.

Május hó 21 én elemi iskolánkban a vasárnapi iskolások körében megtartott „aranymondás”-versenyen árvaházunk egyik növendéke lett az első: 75 bibliai igével, harmadik színtén árvaházi fiú: 50 igével. Láttassék meg egész életükben Isten igéjének gazdag gyümölcsözése.

Adományok az Árvaháznak:

Papszász Kató, a Református Jövő pályázatán nyert jutalmat: 50 Lelt, az árvaháznak adományozta.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árvaháznak: özv. Szabó Miklósné férje halála évfordulóján 500 Lei.

Középszk. tanulók bibliakörének: Varga József 100 Lei.

Harangalapra: özv. Száva Antalné férje halálának évfordulóján 300 Lei.

VELENCÉN:

Konfirmándusok bibliával ellátására: Fodor Jolán 40, Toldi Margit 20, Varga Margit 20, Szabó Ilona 10, Pintiye Erzsébet 25, Székely Zsuzsanna 25, Bálint Erzsébet 50, Keresztessy Gizella 20, Pátócs Sándor 10, Farkas Sándor 20, Gulyás

Telt-múlt az idő, a nyolcadik fiú is nagy lett. Szép hangon énekelt... így hát kenyerét énekkel kereste. Gitárral kezében és dallal ajakán járta a világot. Sok pénzt keresett... Nem kellett mosni már a jó asszonynak, — ellátta a fia, — a többi gyermekek is, de leginkább a nyolcadik gyermeke... az a kitett gyermek. Kényelemmel és kenyérral... szívvél és lélekkel szerette... ezt a sírkövet is a nyolcadik fiú emeltette...

Elhallgatott a fekete márványoszlop, de mélyet sóhajtott mellette egy deszka fejfa. Nyikorgott, sóhajtott, jajgatott, mint akinek a szíve nagyon fáj... és slánkozva megszólalt:

— Oh én ismerem ennek a történetnek a másik felét... alattam nyugszik az az akkor régen ifjú asszony, aki kitétte a gyermekét. Kényelmetlen volt nekik a gyermek, mert élni — vígan szerettek. A gyermeket pedig gondozni, szeretni kell. Csakhogy ők jobban szerették a könnyű életet... szabadulni akartak a gyermektől.

László 15, Dancsházi László 15, Pálffy Emil 15, Török Sándor 100, Götz Benjamin 15, Molnár Sándor 40, Sabják Béla 5, Kovács Sándor 5 Lei.

Egyháznak az urasztalára: Rollinger Vilmosné egy terítőt.

RÉTEN:

Szegényeknek: özv. Székely Gyuláné (férje halálának évfordulóján) 40 Lei.

Férfiszövetség céljaira: Mányl Ferenc 60 L. A Nőszövetség könyvtárának: Többen 580. Hegedüs Nándor képviselő és neje 75 drb. könyvet. A nemesszlvi adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond a régi Nőszövetség Elnöksége.

Vegyeskari zászlóalapra: Venter Jánosné 100 lei.

A nagyvárad-olaszi-i ref. nő és férfiszövetség

folyó évi június hó 5-én pünköst másodnapján délután 6 órakor a leánygimnázium díszteremben ünnepélyt rendez, melyre a szövetség tagjait, a testvér egyesületeket, híveinket s az érdeklődőket szeretettel várják és meghívják. — M ű s o r:

1. Balfe: Nyitány. Előadja: a „Szimfónikusok szalonzenekara.
2. „Az ősmagyarok vallása.” Előadás. Tartja: Perédy György, az Erdélyi Lapok szerkesztője.
3. Az igazgató úr. Előadják: [Széles B., Széles G., Tóth L., Schlesinger, Oaváth H., Nosz A.
4. Magyar óták. Énekl: Lővi Béla, zongorán kíséri: Bleyerné Garzó Adél, tanárnő.
5. Hacsek—Sajó. Jelenet, Előadják: Nosz A., Széles G.
6. Zenekari szám. Előadja a „Szimfónikusok” szalonzenekara.
7. A kézimunkák kiosztása.

Értesítés. Felhívjuk azon szülőket, akik leánygyermeküket a nagyvárad-i református leánygimnázium I. osztályába óhajtják beírtni, hogy június hó 17-ig a református leánygimnázium igazgatói irodájában jegyeztessék elő. A tanulók felvételi vizsgája június hó 20-án lesz. *Az Igazgatóság.*

De az ifjú anya egyszer, — Isten tudja annak titkát, miért, — egyszer mégis nagyon vágyott a gyermeke után. Férje elhagyta, nem volt, ami odahaza tartsa... nem volt meg a gyermek, Ősz lett a feje is korán az ifjú anyának, beleöszült abba, hogy várta, egyre várta haza a fiát. Valami érthetetlen reménykedéssel várta, egyre várta. Mikor aztán egyszer nem tudott tovább már nyugodtan maradni, elindult utána...

A gazdag asszonyból utszéli koldus lett, aki ment, vándorolt városról-városra, hogy valahol hátha felismeri, hátha megtalálja a fiát... Sobasem találkoztak ezen a világon... úgy halt meg az asszony ebben a városban egy családnál, ahol szolgált és itt temették el. Gyermeke, ura, gazdasága, mindene volt és mindent elvesztett, mert szívében nem volt szeretet... „akinek nincs, attól az is elvételk, amiye van”.

Biró Lajos.

H I R E K

Ünnepi istentiszteletek sorrendje:

Pünköszt elsőnapján:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Veres László legátus, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután fél 6 órakor és délután fél 4 órakor az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) Nagy István legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, ugyanakkor a kulturteremben Veres László legátus, délután 4 órakor Kiss Bertalan szolgál.

Pünköszt másodnapján:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután fél 6 órakor Nagy István legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Nagy István legátus, délután 4 órakor Veress László legátus, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Veress László legátus, délután 4 órakor Nagy István legátus szolgál.

Az olasziai templomban ünnep első napján délelőtt énekel az ifjusági vegyeskar.

Ujvároson ünnep első napján délelőtt a Kálvini énekkar énekl „Elbágyadt lelkeknek . . .“ című éneket, Irta: Peiróczy Kata Szidónia, zenéjét szerezte: dr Szemethy Géza.

Réti Férfikarunk, Soós András karnagy vezényletével pünköszt első napján délelőtt, Leánykarunk pedig a délutáni ünnepségen énekelnek.

Az állami kórházban pünköszt másodnapján délelőtt urvacsorát oszt Csernák Béla.

A tudószanatóriumban ünnep szombatján urvacsorát oszt dr Szabó Lajos.

A középiskolai református tanulók Bethlen Gábor ifj. bibliaköre folyó évi június 4-én pünköszt elsőnapján délután 6 órakor tartja évváró ünnepélyét a leánygimnázium disztermében, a múlt számunkban közölt értékes műsorral. Ez ünnepélyre egyházunk tagjait, híveinket, az érdeklődőket szeretettel meghívják. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a bibliakör céljaira hálás köszönettel fogadnak.

Kultúrelőadást tartunk folyó hó 5-én, pünköszt második napján velencei kulturteremünkben délután 6 órai kezdettel a bibliköri leányok rendezésében, a következő műsorral: 1. „Egy szál mirtus“, színmű, előadják: Burger Irén, Keresztessy Lenke, Németh Mária, Szilvássy Vilma, Schlittenhelm Rózi, Burger

Ica, Thury László. 2. „Csöndörék a szerzőnél“, énekes paraszti jelenet, előadják: Marcsó Böske, Balog Etus, Laczka Imre, Csonka János, Ferenczy János. 3. „Cigány fufang“, vígjáték, előadják: Thury László és Rídzik György. Ének és zeneszámok fogják változtatossá tenni a kellemes estét ígérő műsort változtatossá tenni. Önkéntes adományokat a velencei „templomalapra“ kér és hálás köszönettel fogad a Rendezőség.

Templomi ünnepély a Réten. Réti református Leány- és Fiúszövetségünk pünköszt első napján délután 6 órai kezdettel vallásos ünnepséget tartanak réti imaházunkban. 1. Fennálló ének; 63. dics. 1. v. 2. Gyülekezeti ének; 160. dics. 1. 2. v. 3. Imádkozik bibliát magyaráz: Kiss Bertalan e. ker. utazótitkár. 4. Gerich: „Szeretlek Isten“. Énekl a Leánykar, karnagy: Dézsi László. 5. Várad: „Anyám háza“. Szavalja: Dercsi Emma óvónő. 6. „Hatalmas Ur“. Szóló ének: Kóródi László a Vegyeskar tagja, orgonán kíséri: Dézsi László. 7. „Mit vár tőlünk az anyaszentegyház“. (Előadás): Barabás Margit a Leány-szövetség ügyv. elnöke. 8. Szemelhy: „Ur Jézus . . .“ Szóló ének: Laczák Erzsike a Vegyeskar tagja, orgonán kíséri: Dézsi László. 9. „Tovább a Krisztus nevében“ (záró szó); Magyarai Sándor a Fiúszövetség ügyv. elnöke. 10. Gyülekezeti ének: XC. zsolt 1. v. Persely-adományokat a szegények segélyezésére fordítjuk.

A konfirmáció egyszerű — kálvini — de meghatározó lélekemelő ünnepélyes szertartása május 28-án a délelőtti istentisztelet keretében ment végbe mind a négy paróchiális körben. Szép napja, öröm ünnepe volt ez nemcsak a dobogó szívű ifjaknak, de a reájuk sok reménységgel néző gyülekezetnek, mert nemcsak kint a természetben induit élet a fiatal ágakban, hanem bent az ifju lelkekben is, melyet szüljön újjá Istennek kegyelme, az Ő szentlelkének erejével. A konfirmációt Ujvároson: Sulyok István püspöklelkész, Olasziban: Csernák Béla, Velencén: Kiss Károly, Réten: dr Szabó Lajos lelkészek végezték. Konfirmáltak: Olasziban: fi 31, nő 41, összesen 72. Ujvároson: fi 11, nő 18, összesen 29. Velencén: fi 26, nő 16, összesen 42. Réten: fi 12, nő 22, összesen 34. A négy helyen összesen 177.

Az állami és más felekezeti iskolákba, valamint a G. Lyceumba járó középiskolai tanulók évváró vallásos vizsgája a következő időben és sorrendben fog megtartatni: 1. Június 8-án: délelőtt 10 órakor a G. Lyceum tanulói. 2. Június 10-én: délután 4 órakor a Kereskedelmi és Óvónőképző tanulói. 3. Június 12-én: délután 4 órakor a Zárdák leánygimnáziumi tanulói. 4. Június 17-én: délelőtt 9 órakor az „Orsolya“ tantrónőképző tanulói, az olasz-i templomban.

Az ujvárosi ref. Férfiszövetség május 25-én, áldozócsütörtökön az Ifj. Otthon nagytermében szépen sikerült estélyt rendezett, amelyen Bodnár Mária író-

nő pályadíjat nyert novelláját olvasta fel nagy tetszéssel. Czeglédy Ica urleány magyar nőiákat énekelte. Ertsey Lajos egy szép Szabolcska verset szavalt, az Erkel zenekar az estély elején és végén játszott. Mindannyian megféleltek jó hírnevűeknek. Fazekas Lajos a szövetség elnöke bevezető szavai és konferálása, valamint agilitása arról tesznek jó bizonysgot, hogy a Férfiszövetségnek irányítása jó kezeben van.

Takács Endre réti paróchiális körünknek buzgó presbitere május hó 25-én, hosszú betegeskedés után, 59 éves korában, agyvérzés következtében elhunyt. Temetése május 27 én nagy részvét mellett ment végbe a Széles-utcai gyászházban. A koporsó mellett dr Szabó Lajos lelkész hirdette a vigasztalás evangéliumát (Ján. ev. 16. r. 12. v. alapján), majd a réti Férfikar Soós András karnagy vezényletével gyászdalokat énekelte. Egyházának buzgó és áldozatkész presbitere volt. Emléke legyen áldott közöttünk s a gyászolóknak legyen vigasztalójuk az Ur.

A zsidók arányszáma Németországban sokkal kevesebb, mint általában hiszik. Népszámlálás Németországban 1925. óta nem volt, a legközelebbit a most következő nyárra tervezik. Ennek elcéljére persze van elég támpont a Németországban élő zsidók körülbéli számának megállapítására. A statisztikusok kimutatása szerint 1930 ban körülbelül 537 000 zsidó élt a Németbirodalomban. Miután Németország össz. lakossága valamivel több, mint 64 000 000, a zsidók arányszáma a Németbirodalomban 09 százalék. A lakosság 64 százaléka evangélikus, 32 százaléka katolikus. Aránylag legtöbb zsidó Berlinben él, ahol 1925-ben 172 000 zsidót számoltak össze. Ez Berlin lakosságának körülbelül 4 százalékát teszi ki. Statisztikai kimutatások szerint a németországi zsidóság lassan, de feltartóztatlanul kihal. A magyarázata ennek az, hogy a zsidóknál a születések száma a legkisebb, mihez hozzájárulnak nagyban a vegyes házasságok, miután a statisztika szerint négy vegyes házasságból született gyermek közül három keresztyén lesz és csak egy marad meg zsidónak. És ezt a folyamatot a bevándorlás nem változtathatja meg. A keleti zsidó bevándorlást Németország mindig igyekezett korlátozni, de ezek a néprétegek amúgy sem mutatnak nagy hajlandóságot a Németországban való letelepedéshez, hanem inkább számukra gazdaságilag kedvezőbb, távolabb fekvő országok felé törekednek.

„Miért nem jár az intelligencia templomba“. Ezt a körkérdést adta fel egyik budapesti lap társunk olvasóinak. Már hetek óta közli a beérkezett válaszokat, melyek különböző szemzőkből világítják meg a kérdést és különböző elgondolás alapján adják meg a választ. Legtöbb válasz a templomba nem járás okául a lelkészeket jelöli meg. Mi ezzel kapcsolatban leközölünk „Magvető“ c. jugoszláv lap

társunk nyoman egy amerikai újságíró által, a lelkészek bűneiről készített összeállítását. Ha a lelkész élénk, akkor ideges; nyugodt, akkor lusta; ha ősz a haja, már nagyon öreg, ha fiatal, akkor hiányzik a tapasztalata. Ha valami újítást akar, forradalmár, ha őrzi a tradíciót, nincs benne vállalkozási szellem. Ha jegyzetei alapján tartja prédikációját, unalmas, de ha nem csinál jegyzetet, akkor feületes. Ha beszéd közben gesztikulál, színész; ha nem gesztikulál, akkor tuskó. Ha jó hangja van: ordít, ha nincs: egyhangúan beszél. Ha dolgozó szobájában marad, hogy dolgozzék, úgy jobban tenné, ha gyülekezete tagjainak életével törődne. Ha az utcán találkoznak vele, akkor mindenesetre hasznosabb volna, ha sétálgatás helyett a szobájában alaposan előkészülne a beszédére. Ha a gyülekezeti tagokat megátogatja, mert nem járnak az istentiszteletre, kémkedik. Ha felkeresi a szegényeket, szociálistát játszik. Ha elmegy a gazdagokhoz: előkelősködik.

„A gondviselés titka“ címen jelent meg a királyhágómelléki református egyházkerület „Családi tüzhely mellett“ című traktátus füzetének 1—2. száma, a kitűnő író református pap: Sárközy Lajos szatmárnémeti lelkész tollából. A jóízű humorral, zamatos, tördel metszett magyarsággal megírt vallásos tárgyú füzetkének ára 3 lei. Nagyon alkalmas vizsgai jutalomkönyvnek, Ócsó is, jó is, szórakoztató is, építő is. Kapható a lelkészi hivatalok iratterjesztésében. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Furógép, köszörülőgép, satu, vadászfegyverek eladók	2 műhely esetleg raktár kiadó	Üzleti berendezés: állvány, üvegeszekrény eladó
Zöldfa-utca 14.		

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyháza

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Református kiállítás

A magyarországi református egyház felhívást bocsátott ki valamennyi lelképásztorához, presbitériumához, iskolájához, egyesületéhez és intézményéhez egyházuk életének múltját és jelenét ismertető országos kiállítás tárgyában.

Az Országos Református Lelkészegyesület tavaly Karcagon, negyedszázados fennállását ünneplő közgyűlésén elhatározta, hogy Isten segítségével 1933 augusztus 23-tól 28-ig terjedő időben Nagykőrösön országos református kiállítást rendez. Ugyanabban az időben és városban a Duna-Tisza-övi Mezőgazdasági Kamara mezőgazdasági kiállítást tart. Ugyanakkor tartja Nagykőrös városában konferenciáit és gyűléseit egy az Országos Református Lelkészegyesület, mint az Országos Református Presbitéri Szövetség. Ezekre a napokra szeretettel hívják meg a református egyház minden rendű és rangu tagját s kérik, hogy a megszervezés nagy munkájában testvéri szeretettel, segítő készséggel álljon melléjük.

Ez a kiállítás fellebbenti előttünk a mult szépségeit, harcait és győzedelmeit s bátorít rendíthetetlen kitartásra. Bebizonyítja, hogy őseinknek voltak szörnyű szegénységük és végzetes anyagi nehézségeik között

A megáldott házasság.

Lakó Jóska ifju éveit úgy töltötte, hogy abban mindenkinnek öröme telt s főképp a szülők köszönték meg a jó Istennek, hogy olyan derék fiúval áldotta meg őket.

Igaz, hogy Lakó Gáspárnak az volt a jelszava, hogy én és a házamnőpe az Urnak szolgálunk s ezt meg is tartotta; nem csoda, hogy a gyermekeken is meglátszott az istenes élet.

Amikor a Jóska házassági ideje elérkezett, először a szülők tanácsát kérte ki.

A szülők egy más faluból való leányt szerettek volna menyüknék. kinek apjával együtt szolgált a háboruban a Jóska apja s ott igazi testvérek lettek.

A fiú meg is látogatta a családot. Mindent jónak látott, de a legfőbb dologban, a hitben különbség volt. Ez Jóskánál nagy baj volt, mert öntudatos református fiú volt, ki tisztelte a mások hitét, de a magáét a legdrágábbnak tartotta.

Mondotta is a szüleinek: „Minden jól van, de attól félek, hogy nem érti meg a lelkemet, akkor nem ér egyéb is semmit!”

is évszázadokra szóló alkotásai és eszményekül szolgáló eredményeik. Felébreszti ez a kiállítás egyházunkban az alkotó erőt, az új teendők iránt való felelősségérzetet. Felkölti szívünkben az összetartásnak, egyházunk iránti önfeláldozásnak szent hivatását. Mélyíti hitünket, terjeszti szeretetünket, izmosítja reményünket.

A kiállítás főbb részei: I. Az egyházi élet csoportja bemutatja képpben, festményben, rajzban, filmben, kicsinyített modellben, eredeti emlékekben stb. az istentisztelet (templom. úrasztala, szent edények, terítők, szószék, templom padok, harangok, orgonák, egyéb templomfelszerelések); házasságkötés, temetés (temető, faragott fejfák, temetőrendezés, templomkert parkirozás stb.); a gyülekezeti élet (vasárnapi iskola, ifjúsági munka, dalárdák, vallásos esték, bibliakörök, vallásos színjátékok, gyülekezeti szeretetmunkák, szociális tevékenység, szekták elleni küzdelem, szociálmunka, bolsevizmus elleni harc, egyházfegyelem, az egyházi kormányzat, diakonus és diakonissza ügy, szórványmisszió, kivándorlottak missziója, külmisszió, országos református egyesületek stb.) körébe tartozó emlékeinket és értékeinket. II. A művészeti csoport bemutatja a költészet, zene, képzőművészet és az

— Az Isten bölcsesége, édes fiám, hogy sokféle virág van. A sokféle hit is a jó Isten akarata. Egyik vidéken egyik virág nyílik szebben s a másikon a másik. Melegebb vidéken szebb virágok nyílnak. Majd ide plántáljuk azt a leányt a mi melegebb vidékünkre s meglátod, hogy egyházunknak is szép virága lesz. Tudod jól, hogy van oltás, nemesítés is a világon s éppen annak köszönhető a fejlődés mindenben: még a hitben is.

Az engedelmes Jóska megnyugodott a szülői szavakban, de azt kikötötte, hogy a saját egyházában esküszik.

— Nem is engedném másképpen lelkem szerint se s azonkívül presbiter is vagyok.

A leány szülői a jó szerencse kedvéért nem bánták volna, ha leányuk azonnal áttér, de Jóska őszintén megmondotta, hogy neki nem kell akármilyen református. „Nekem csak jó református kell s az csak akkor lehet, ha megismeri hitünk igazságait. Egy pár hónap alatt lelke szerint fog áttérni s azt megvárjuk”.

Az esküvő megtörtént. Az ifju asszony nagyon boldog volt a tisztá, rendes, istenfélő család körében.

előadóművészet területéről kimagasló református alkalmakat. III. A református néprajzi csoport bemutatja ruházatában, népművészetében, háziiparban, életviszonyaiban, vidékenként csoportosítva a református nép életét. IV. A tanügyi csoport bemutatja a magyar református tanügyet. V. A sajtóügyi csoport bemutatja Kálvin, Zwingli s a magyar reformátorok korától kezdve napjainkig azt, ami könyvnyomtatásban, egyházi és tudományos irodalom termelésében a magyar reformátusság a művelődésnek adott.

Erre hivatkozással kéri, hogy aki a kiállítás tárgykörébe tartozó történelmi emlékről, vagy a mai korból származó rendkívüli teljesítményről tud, közölje ezt levélben a központi vezetőséggel. Valamilyen tárggyal minden egyház képviselje magát.

A vezetőség lehetőség szerint gondoskodni fog, hogy „filléres gyors”-szerű olcsó vonatok induljanak Nagykőrösről mindenfelől augusztus 27-én, vasárnap. Gondoskodik a vezetőség kedvezményes vasúti igazolványokról is, melyek minden vonatra érvényesek lesznek.

A központi vezetőség részére szánt minden értesítés a következő címre küldendő: Csikesz Sándor egyetemi professzor, ORLE és ORPSz főtitkára, Debrecen, Kollégium.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Feketetót Biharmegyének kicsiny református egyházközsége, szórványaival együtt 300 lelket számlál s kicsinységében mutatja megható példáját az áldozatkész érzületnek: jótékony adományaikkal árva házunk kegyes jótévedői sorába léptek. Nánássy Dániel és neje, valamint Pribék Lajosné nőszo. elnöknő, a nemesszivű hívek körében a következő adományokat gyűjtötték s juttatták el árva házunknak:

Pénzt adtak: Kőteles Mihály 30, Halász Juliánna

Lelkét meghatotta, midőn esténként énekeltek, Imádkoztak s az öreg Lakó Gáspár a Bibliát olvasta.

Egy pár hónap alatt már sok dicséretet tudott s áhltatos lélekkel énekelte a fehér falu templomában, mely először szokatlan volt, mert nem volt semmi nézni való, de később annál természetesebbnek találta, hisz a templomba imádkozni mennek.

— Mit szólsz a mi vallásunkhoz, lelkem feleségem — szól kedvesen Jóska.

Az ifju asszony átölelte a Jóska nyakát s tuláradó örömmel mondotta: „Amelyik egyházban ilyen derék emberek vannak, mint te, az csak jó lehet. Nem is halogatom tovább, áttérek a papíron is”.

— Még nem lehet. A kátéből sok mindent meg kell tanulnod, mert azt akarom, hogy eszeddel is meggyőződjél hitünk igazságáról.

Történt, hogy az ifju asszony szülei meglátogatására hazament s ott egy missziós ember tartott előadást. Isten igéje helyett arról beszélt, hogy a házasság, melyet nem az ő egyházában kötöttek meg, az nem érvényes, az nem házasság, csak ágyasság.

Az ifju asszonyt nagyon megbotránkoztatta ez a beszéd. Az anyja lelkére vette a dolgot s arról

Teréz 20, Nánássy Dániel, id. Molnár László, Várad Károlyné 10—10, összesen: 80 Lei.

Paszulyt: id. Molnár Mihályné 5, Boros Imréné 2, Togyinka Józsefné 2, Nánássy Dánielné, Nagy Mihályné, Szabó Ferencné 1—1, összesen: 12 liter.

Lisztet: özv. Sárközy Józsefné 2 kgr.

Tojást: Várad Károlyné 10, id. Molnár Lászlóné 7, Bódi vas. ör 6, özv. Sárközy Józsefné 5, Nánássy Dánielné 3 drb, összesen: 31 drb.

Szappant: Pribék Lajosné 1.50, Nánássy Dánielné 1.50, Várad Károlyné 0.75, Togyinka Józsefné 0.20 kgr, összesen: 3.70 kgr.

Vászonkendőt: Kovács Jánosné 2, Boros Imréné, Fodor Imréné, özv. Gászó Ferencné, Nagy Mihályné, Nánássy Dánielné 1—1 drb, összesen: 7 drb.

Isten áldása legyen az adakozók és gyűjtők életén!

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Urasztalára: Hajnal József 200, dr Sarkady Sándorné, özv. Borbély Lajosné, Bolcas Mária 100-100, özv. Száva Antalné, Antal Mihályné, Tóth Etelka, Karayos Márton és neje, Kosztin Jánosné, Mikisch Lászlóné 50—50, Szűcs Mátyás 40, Kiss Sándor 20, összesen 860 Lei. Kenyeret: özv. Havassy Zsigmondné, Görgei Józsefné. Bort: Ince András 6 liter.

Legátusoknak: özv. Havassy Zsigmondné 60 Lei.

UJVÁROSON:

Urasztalra: N. N. 100, Sulyok Istvánné 100, Papp Sándor 50, M. M. 20, Bányi Vilma 20, Szabó Sándor 50, Merza Sándorné 50, Nagy Lajos és neje 40, Szabó László és neje 100, Molnár István és neje 50, N. N. 50, összesen 630 Lei. Rádu Ferencné kenyert, Bujdosó Jánosné kenyert, Tóth Sándor, Szabó János, Földesi Imre és neje, özv. Nemes Lajosné, Major Ferenc bort.

beszélt, hogy szégyell, hogy a leánya házassága nem házasság.

Jóska éppen akkor lépett be — jövén a felesége után — mikor az ifju asszony az ő boldogságáról beszélt. „Anyám! Lehet nem házasság a mi boldog házasságunk?!”

Jóska megtudta a dolgot s harag öntötte el.

— Hát még itt tartanak egyesek! Azt hiszik, hogy a házasságot az ember áldja meg?! Nem, nem, anyám! Értse meg, hogy az Isten, aki minden embernek szerető édes atyja, Isten áldja meg a házasságot s aki mást tanít, nem Krisztust hirdeti, hanem saját magát s azt akarja, hogy az Isten szerepét ő töltsse be, de értelmes embernek ezt már hiába mondják!

— Különben mit szólsz te, feleség?

— Azt, hogy még ma jelentkezem a kitérésre s a lelkem szerint követem a református hitet, ahol Isten az Ur mindenekben.

Ugy történt. Az ifju asszony szülői s rokonai nem mentek többé az előadásra, mert a valódi igazságot a missziósnál szebben, jobban hirdette a leányuk boldog, békés élete s igazi házassága.

(Harangszó.)

Szegényeknek: Molnár István és neje 50, Nagy Lajos 20 Lei.

Arva háznak: Karalyos Márton 50, Kovács József (Bém. u. 8.) 45, 888. számú boríték 40 Lei.

VELENCÉN:

Urasztalára: Énik Tiborné 20, Szabó Lajos 10, Póka Istvánné 30, k. Nagy Lajos 20, Babuczai István 20, Barna Sámuel 40, Biró Albert 20, özv. Szabó Sándorné 20, Uray Béláné 20, Bereczki Istvánné 30, özv. Balogh Jánosné 20, Farkas Jánosné 20, összesen 270 Lei. Özv. Kiss Ferencné kenyereit, Tóth Gusztáv, Csapó Lajos és Boros Imre bort adtak. — **Tokaji telepen:** Barna Jánosné 20 Lei, Holdi Györgyné kenyereit és bort.

Legátusoknak: N. N. 100 Lei.
Konfirmándusok bibliájára: Póka Istvánné 20, Götz Benjámin 10, Sáhy József 30 Lei.

Velencei templom alapra: Gyökössi József 200, Thury Piroska 50 (2-ik részlet), Dancse Lukácsné 100, Rollinger Vilmosné 100 Lei.

Szegényeknek: k. Nagy Lajos 50, Csapó Lajos 20, Papp Lajos (Közép-u.) 40, Biró Albert 20 Lei.

RÉTEN:

Urasztalára: Kertész István 50, özv. Székely Gyuláné 20, N. N. 30, összesen 100 Lei. Kenyeret: Jakab Imréné, Nagy Lászlóné. Bort: Pénzes Viktor, Ince András.

A leányszövetség céljaira: Vallásos-est perselye 275 Lei.

A nőszövetség könyvtárának: Szilasi Gyuláné (Brassó) 10 drb, Mányi Ferenc 8 drb, Kovács János 20 drb könyvet adományoztak.

Felhívás a Nagyváradon működő református leánybibliakörökhöz. Az ősszel tartott leánynap kimondta a nagyvárad-i Leányszövetség megalkotásának szükségességét. E Leányszövetségnek az lenne a feladata, hogy a négy parochiális kör leánybibliakörrel között a kapcsolatot fenntartsa, szorgalmazza a munkának az alapszabályszerű egységes működését s az összes várad-i leánybibliaköröket közösen érdeklő ügyekben, konferencia stb. intézkedjék. Az egyes leánybibliakörök természetesen továbbra is megtartják teljes függetlenségüket. Részint, mert az egyházkerületi közgyűlés a múlt hónapban jóváhagyta a Leányszövetség alapszabályát, részint, mert a kerületi leánykonferencia megrendezésére csak maga a várad-i Leányszövetség vállalkozhat, elérkezett az ideje a Leányszövetség megalakításának. Kérem azért az összes Váradon működő református leánybibliaköröket s azoknak vezetőit, hogy folyó évi június 11-én, vasárnap délután háromnegyed 5 órakor az Ifjúsági Otthon nagytermében jelenjenek meg. Bevezető áhitat tartására Kiss Károly velencei lelkész urat kérttem fel, a Leányszövetség megalakításának szükségességéről dr. Szabó Lajos réti lelkész ur beszél. A tisztelt kart mind a négy par. kör leánybibliaköreiből választjuk. Kérjétek Istent, hogy adja az Ő közösségetermelő Szentlelkét ennek az elgondolásnak megvalósítására, Testvéri szívvel: Kiss Bertalan, egyházker. belmissziói titkár.

Értesítés. Felhívjuk azon szülőket, akik leánygyermeküket a nagyvárad-i református leánygimnázium I. osztályába óhajtják beírni, hogy június hó 17-ig a református leánygimnázium igazgatói irodájában jegyeztessék elő. A tanulók felvételi vizsgája június hó 20-án lesz. **Az Igazgatóság.**

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10, délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szücs István,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Könyörgés lelki bölcseségért. I. Kor. 2, 6—15. Kedd: Testi szenvedélyeink legyőzéséért. Róma 8, 1—9. Szerda: Isten lelkének vezetéséért. Róm. 8, 10—17. Csütörtök: Lelki ajándékokért. I. Kor. 12, 3—11. Péntek: Lélek szerint járjunk. Gal. 5, 16—25. Szombat: Könyörgés világmeggyőző hitért. I. Ján. 5, 1—8.

Olasziban vasárnap délelőtt a templomban Dr. Szemethy Géza: Áldás, dicséret... énekét éneklék: Kovács Józsefné és Harsányi Anna.

Az olasz-i Férfiszövetség vasárnap délelőtt az istentisztelet végeztével a szokott helyen megbeszélést tart; a csütörtöki bibliaórákat továbbra is fenntartja; a bibliaórával kapcsolatban legközelebb Csernák Béla lelkész fog beszélni Nagyvárad reformációjáról.

Sass Kálmán mezőtelegdi lelkész, aki külföldi tanulmány-utja végeztével Püspök ur oldala mellett újvárosi parochiális körünkben ritka buzgalommal teljesítette segédlelkézi szolgálatait, pünköst másodnapján (június 5.) iktatta új állásába Vadaí Béla esperes. Az új lelkész beiktatása alkalmából nagyvárad-i barátai meleg ünnepséget rendeztek Mezőtelegden.

A nagyvárad-olaszi i református Nő és Férfiszövetség pünköst másodnap ünnepsége ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben szép sikerrel folyt le. Az ünnepséget megnyitó és bezáró zeneszámokat a Szimionikusok szalonzenekara játszotta, tökéletes technikával. Bleyerné Garzó Adél énektanárnő zongorkísérete mellett Löwi Albert énekelte néhány pompás magyar dalt. Két vigjelenetet adott elő Nosz Andor kitűnő vezetése alatt működő műkedvelő gárda: Széles Andor, Széles Gábor, Tóth László, Schlezinger, Osvath, állandó derűtségben tartván a dísztermet teljesen megtöltő közönséget. A műsor végeztével a kézimunkák kisorsolása és kiosztása következett, huszonhárom nyereségy tárgy, közöttük értékes kézimunkák, díványpárnák jutottak a szerencsés nyerők

tulajdonába. Az ünnepség jövedelme a két szövetség céljainak előmozdítására szolgál. Az est sikerén fáradozóknak, a kitűnő szereplőknek köszönetet fejezi ki a Rendezőség.

Férfiszövetség összejövele Ujvároson. Vasárnap a délelőtti Istentisztelet után az ujvárosi Férfiszövetség összejövetelt tart az Ifjúsági otthon nagyertermében, amelyen Kiss Bertalan fog előadást tartani. Kérjük a Férfiszövetség tagjait, hogy az összejövetelen teljes számban jelenjenek meg.

Vizsgarend. Az állami és más felekezeti iskolában, tanuló református növendékek vallás tanulmányvizsgálatahoz: Június 9-én (péntek) délelőtt 8—12-ig: Ritoók-u. áll. el. isk. és ág. ev. iskola növendékei az olasz-i templomban. Június 10-én (szombat) délelőtt 8—12-ig: Sándor-u. áll. el. isk., velencei zárda, r. kath. fiúisk. és április 20.-u. áll. el. isk. tanulók a velencei imaházban. Június 12-én (hétfő) 8—12-ig: Széles-u., Munka tel., Kertvárosi áll. el. isk. és Szt. Vince-zárda tanulói a réti imaházban. Június 13-án (kedd) 8—12-ig: a Csillagv. áll. el. isk. Kolozsvári, illetve Szőlős-u. áll. el. isk. növendékei a velencei imaházban. Június 14-én (szerda) 8—12-ig: Vitéz-u. áll. el. iskolának a Szikszay Erzsébet tanítónő növendékei az ujvárosi templomban.

A nagyváradi ref. leánygimnázium június 18-án, vasárnap délután fél 6 órakor tartja évzáró ünnepélyét, melyre a szülőket és érdeklődőket ezúton hívja meg az Igazgatóság.

Tanévzáró gyermekistentiszteletet tartunk velencei imaházunkban folyó hó 11-én délután 4 órakor. Közvetlenül az istentisztelet végeztével pedig a kultúrteremben gyermekünnepélyt rendezünk, amelyen a következő 3 egyfelvonásos tanulságos gyermekdarabot fogják a növendékek előadni: 1. „Vasárnapi iskola”. 2. „Lepke urfi” és 3. „A nagybácsi”. A műsort énekszámok és szavaltatok teszik változatosabbá. Önkéntes adományokat az ifjúsági könyvtár gyarapítására kérünk és köszönettel fogadjunk.

A velencei bibliaköri leányok a Nőszövetség védnöksége alatt úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben igen jól sikerült kulturelőadást rendeztek folyó hó 5-én a kultúrteremben, melynek önkéntes adományokból gyűlt jövedelmét — a kiadások leszámításával — 1260 lejt a velencei templomalapra adományozták.

Hétköznapi Istentiszteletet tartunk a Réten, csütörtök (június 15.) délután fél 5 órakor a Felföldi-telepen, özv. Fazekasné házában.

A nagyváradi ref. elemi iskola évzáró vizsgálatának sorrendje: Június 16: Olasz IV.-a) és V—VI.-a), Ujváros I—II. oszt. Június 17: Olasz IV.-b) és V—VI.-b), Ujváros III—IV. oszt. Június 19: Olasz I. oszt és III.-a) oszt. Június 20: Olasz II. oszt. és III.-b) oszt. A vizsgák kezdete mindég reggel 9 óra. A szülőket, iskolaszéki tag és presbiter urakat s a

más érdeklődőket e vizsgálatokra szívesen hívja meg az Igazgatóság.

Egyházkerületi leánykonferencia Nagyváradon. Folyó hó 23. 24. 25. napjain lesz Nagyváradon a királyhágómelléki református egyházkerület leánykonferenciája a leánygimnáziumban. A konferencia helyi megrendezését, mint máskor, úgy most a városi leánybiblikörök végzik. Hogy a más egyházakból jövő leányok különben is sok kiadását némi képen csökkentsek, 23-án és 25-én, azaz pénteken és vasárnap szeretnék a vendégleányokat ebédre meghívni magukhoz s azonkívül természetbeni adományokat gyűjteni a vacsorákhoz. Hisszük, hogy a szülők megértéssel fogadják a leányok szolgáló vendégszeretetének ezt a kedves megnyilvánulását s nem fognak elzárkózni az elől, hogy asztalukhoz ebédre egy vagy két vendégleányt szívesen lássanak. A konferencia programja igen gazdag s a legjobb előadók jönnek el. Nagyon fontos, hogy minden városi leány éljen ezzel a nagyon drága alkalommal s eleitől végig részt vegyen a konferencián. A részvételi díj mind a három napra 20 lei. Külön érdekessége a konferenciának, hogy a második nap, ha az idő kedvez, a Püspök-fürdőben fog lefolyni. Előadók lesznek többek között Ajtay Béláné Aradról, a nagyszalontai egyhm. Nőszövetségének elnöke és özv. Szaplonczay Bertalané dr. Sziklay Ilona a nagybányai egyhm. Nőszövetségének titkára.

Egy pár fekete női kesztyű maradt az ujvárosi templomban pünköst elsőnapján. Tulajdonosa átveheti az algondnoknál vagy a harangozóknál.

Furógép, köszörülőgép, satu, vadászfegyverek eladók	2 műhely esetleg raktár kladó	Üzleti berendezés: állvány, üvegecszekrény eladó
Zöldfa-utca 14.		

Kálvin könyvnyomda
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kladótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház
Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Egyházkerületi Leánykonferencia.

Június 23., 24., 25.

Nap mint nap hozza a posta a jelentkezéseket a kerületi leánykonferenciára. Szatmártól egészen Resicáig az izgalomnak és készülődésnek láza fűt sok-sok leány-lelket. Vágyakozással és várakozással tekintenek Nagyvárad felé, ahol a jövő hét péntek, szombat és vasárnap napjaira konferenciára jönnek össze az egész királyhágómelléki egyházkerület leányai. Mennyi akadályt, milyen sok nehézséget kell leküzdeniök, hogy eljöhessenek, különösen a távolabb lakóknak. És mégis jönnek. Akik nagyon akarnak jönni és sokan vannak ilyenek, azoknak nem akadály a távolság, a pénzhiány, a munka, mert megtalálják a módját az akadályok elhárításának.

Mennyi kétségeskedéssel, mennyi töprengés után küldtük szét a meghívókat. Hányan voltak azon a nézetten, hogy a mai rettenetes körülmények között lehetetlen a kerületi konferencia megrendezése s ne is tegyünk rá kísérletet. Hisz kinek van ma pénze, hogy a vonatköltséget, a részvételi díjját, a Váradon tartózkodás, étkezés stb. kiadásokat előteremtse s hogy lehetne azt még csak el is képzelni, hogy falusi leányok ebben a munkaidőben konferenciára gondoljanak? És Isten már eddig is megszegyenített bennünket a kicsinyhitűségünkért. A Bánátból éppen úgy jelentkeznek leányok, mint ahogy örömmel írják Szatmár vidékéről: „megyünk mi is a konferenciára”. A mai napig közel 50 résztvevő jelentette be részvételét és a másik 50 jelentkezőre még számíthatunk, ha tekintetbe vesszük, hogy a jelentkezések végső határideje 18 lka.

De nemcsak a vidékiek, a váradiak is erősen készülnek a konferenciára. Számukra a konferencia nemcsak Krisztus lábainál ülést, hanem a szolgálat alkalmát is jelenti. Hisz ők lesznek a vendéglátók, ők vállalták magukra, hogy minden lehetőet elkövetnek, csak hogy a vidékről jövő leányok várad kiadása minél kevesebb legyen. Ami azt jelenti, hogy két alkalommal (péntek, vasárnap) ebédre hívják őket és a vacsorák minél gazdaságosabb előállításához, természetbeni adományokat, lisztet, zeirt, tojást, cukrot stb. gyűjtenek. És hiszik, hogy lesznek megértő nő-

szövetséges testvérek is, de meg egyáltalán az ifjúságot szerető református családok, akik, ha megkérlik, hogy akár egy-egy leánynak ebédre hívásával, akár egy félkiló liszt, esetleg egy-két tojás adományozásával legyenek segítségükre, nem fognak elzárkózni kérésük elől.

A konferenciának különben gazdag és szép programja van és Isten bizonyára sok áldás forrásává fogja tenni. A központi gondolat a Szentlélek Isten valósága és munkája. A mi korunkban, az emberi magabizás, az önlmádat, az emberi tudás és alkotóképességnek a tecknla terén megmutatkozó végtelen lehetőségének idejében, semmiről sem kell nekünk inkább hallanunk s semmit sem kell inkább megtapasztalnunk, mint úgy az egyesek, mint a közösségek életében munkálkodó Szentlélek Istent. A Szentlélek Isten szól hozzám az Igében, ő szólít meg életem eseményeiben, ő indít bűnbánatra, ő tusakodik érettem, ő szül ujjá s ő munkálja bennem, hogy a megszóllításra, alázatos és engedelmes igennel tudjak válaszolni. Az „Isten szól” és az „Én válaszolok” megbeszélésekben jut ez legerősebben kifejezésre, de a többi előadások is, az engem kereső (Augustinus) és a bennem szolgálatot, odaadást munkáló (Árva Bethlen Kats, Molnár Márta) Szentlélek Isten valóságának lesznek a bizonyágtételei. Előadók lesznek: Ajtai Béláné Aradról, Szaplóczayné dr Sziklai Ilona, Nagybányáról, Zágoni Anna Kolozsvárról, Ardal Aladár Gyantáról, Debreczeni István Szatmárról és Kliss Bertalan. A konferenciát Csernák Béla egyházkerületi főjegyző nyitja meg és Sulyok István püspök ur zárja be.

Vasárnap este 6 órai kezdettel konferenciái záró ünnepély lesz az olaszí-l templomban. Az Igét Ardal Aladár hirdeti, előadást Ajtai Béláné tart. Részletesebb programot jövő számunkban hozunk. K. B.

Esteli órákon: Hétfő: Amit a Lélek mond. Jel. 2, 1—7. Kedd: A pogányok kéreése. Csel. 13, 42—52. Szerda: Az evangéliom a pogányok között. Csel. 14, 1—18. Csütörtök: Háboruságon átal Istenországába. Csel. 14, 19—28. Péntek: A jeruzsálemi gyűlés. Csel. 15, 22—31. Szombat: A nagymisszió eredménye. Jel. 7, 9—12.

Megnyilt az erdélyi ref. egyházkerület kórháza.

Minden református embernek örömet jelent az a híradás, hogy Kolozsváron megnyilt az erdélyi református egyházkerület kórháza, amit rövid szavakkal: református kórháznak neveznek.

Ismeretes olvasóink előtt az a tevékenység, amelyet az elmúlt években a kórház céljaira rendezett sorsjáték sikere érdekében a nagyváradi református egyház nőszövetségei is kifejtettek. Ismeretesek azok a körülmények, amelyek arra bírják az erdélyi egyházkerület vezetőségét, hogy szenvedő népünk segítségére kórházat létesítsen. Nem is mertük volna remélni, hogy a mindenki előtt hasznosnak látszó terv ilyen hamar valóra válik. Annál inkább örvendezünk, Isten megsegítő kegyelme iránt való hálában afelett, hogy végre meg van a református kórház.

Május 22-én, bensőséges ünnepély keretében nyitotta meg Makkai Sándor püspök alkalmi igehirdetése és imája után a hit és szeretet emez új egyházi intézményét. A megnyitáson jelen voltak a kórház keblei tanácsa, orvosi kara és számos egyetemi orvostanár, a román és magyar orvostársadalom képviselőiben és az egyházi élet számos képviselője.

A kórházban 12 diakónissza lesz az ápoló. Az orvosi kar: dr. Filep Gyula igazgató, dr. Jancsó Ödön és dr. Mester Gábor vezető orvosok, dr. Kovács Margit nőgyógyász, dr. Parády Kálmán alorvos. A kórházat az erdélyi református Nőszövetségek szerelték fel a szükséges fehérneműekkel minden igényt kielégítő módon.

Az ellátási, orvosi és gyógykezelési díj olcsó, erre vonatkozó felvilágosítást megad készséggel a Református Kórház Igazgatósága, melynek címe: Spítalul Reformat—Református Kórház, Cluj—Kolozsvár, Str. Calvin—Kálvin-utca 2. szám.

Isten áldása kísérje nemes hivatásában egyházunk ez újabb szeretetintézményét.

Évzáró ünnepély a ref. leánygimnáziumban.

A református leánygimnázium tanulói az évzáró ünnepélyt folyó hó 18-án vasárnap délután fél 6 órakor tartják az intézet dísztermében, a következő műsorral:

1. Imnul Regal, Énekl.: az Énekkar.
2. Évzáró beszéd. Tartja: Karácsonyi né Gálbory Erzsébet, igazgatónő.
3. A herceg sofőrje. Vigjáték. Előadják: a III. o. t.
4. Tornajáték.
5. Francia énekesjáték.
6. Szavalat.
7. Vigjáték. Előadják: a IV. o. tanulói.
8. Tornajáték.
9. Örökzöld. Daljáték.
10. Magyar dal, Énekl.: az Énekkar.

A szülőket és érdeklődőket ez uton hívjuk meg. Önkéntes adományokat szegény tanulóink segélyezésére köszönettel fogad az Igazgatóság.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Károli Gáspár Irodalmi Társaság céljaira Varga József 100 Lei.

Árvaháznak: Boros Ferenc s. lelkész édesatyjának Id. Boros Ferencnek halála alkalmából a nagyváradi-olaszi leányszövetség koszorúválság címén 2001.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Id. Fóris Péterné 20 Lei. Árvaháznak: Nemes Emilla 10, Szabó Piroska 10, N. N. 5 Lei.

Velencei diplomalapra: Vadas Lajos 300, N. N. 20 Lei.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Varga Gedeon, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyeny: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10, délután fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Sulyok István püspök úr pünköst után generalisvisitációt tartott a nagybányai egyházmegye Szatmár körüli egyházközségeiben Halmitól—Óvárjig. Elsőben az egyházmegye vezérét, Széll György esperest látogatta meg Avasujvároson, aki nyolcvanadik életévét jóval túlhaladva is szép rendben tartja az ötven egyházközségből álló egyházmegyét. Püspök urat mindenütt nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadták és áhitattal hallgatták predikációját, amelyek mély nyomot hagytak a templomokban összesereglett atyafiak lelkében.

Az újvárosi Nőszövetség június 18-án vasárnap este fél 8 órai kezdettel az Ifj. Olthon udvarán (rossz idő esetén a nagyteremben) műsoros estét rendez s kérjük egyházunk tagjait arra, hogy ezen jótékony célú összejövetelünkön minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. A műsor számai: 1. A Gutenberg Dalkör éneke. András Ede karnagy vezetésével. 2. „A magyar dal” címen előadást tart: dr. Szabó Lajos. 3. Magyar dalokat énekel: Bakos Pálné urasszony, zenekari kísérettel. 4. „Forradalmi vasárnap”. Irta és előadja: Fodor Viola, az „Erdélyi Lapok” munkatársa. 5. A Gutenberg Dalkör éneke. András Ede karnagy vezetésével. Műsor megváltásért személyenként 10 Leit kérünk. Kézimunka sorsolás is lesz s izletes buffé áll majd a közönség számára.

Értesítés. Felhívjuk azon szülőket, akik leánygyermeküket a nagyváradi református leánygimnázium I. osztályába óhajtják belatni, hogy június hó 17-ig a református leánygimnázium igazgatói irodájában jegyeztessék elő. A tanulók felvételi vizsgája június hó 20-án lesz. Az *Igazgatóság.*

A nagyváradi ref. elemi iskola évfázó vizsgálatainak sorrendje: Június 16: Olasz IV.-a) és V—VI.-a), Ujváros I—II. oszt. Június 17: Olasz IV.-b) és V—VI.-b), Ujváros III—IV. oszt. Június 19: Olasz I. oszt és III.-a) oszt. Június 20: Olasz II. oszt. és III.-b) oszt. A vizsgák kezdete mindég reggel 9 óra. A szülőket, iskolaszéki tag és presbiter urakat s a más érdeklődőket e vizsgálatokra szívesen hívja meg az *Igazgatóság.*

A nagyváradi ref. Leányszövetség megalakulása. Az egyházkerületi közgyűlés által jóváhagyott kerületi leányszövetségi alapszabály egyik pontja szerint „ahol egy gyülekezetben több leányszövetség van, önállóságuk megőrzésével egy közös Leányszövetséget is alkothatnak, közös ügyeik egyöntetű irányítására”. Váradon a négy paróchiális kör mindegyikében van leányszövetség s azonkívül a diákleányok között is három biblikör működik a tanév folyamán. Az elmúlt vasárnap 11-én délután az Ifjúsági Otthonban jött össze mind a nyolc váradi leányszövetség, s megalkották a közös leányszövetséget. Legfontosabb munkájuknak a minden esztendőben megrendezendő kerületi konferenciát, a helyi leánynapot, továbbá az ügyrendnek egységes és lehetőleg minél teljesebb megvalósítását tekintik. Tisztikarukat a következőkben választották: Elnök: Teller Zsóka, alelnökök: Gál Piroska és Földesi Erzsébet, titkár: Burger Vilma, pénztárosok: Szekényes Rózi és Tonk Lili, jegyző: Tóth Irén.

KÉRELEM. A kerületi leánykonferenciára jövő vidéki leányoknak vendégül látását, csak úgy tudják leányszövetségeink sikeresen megoldani, ha nemcsak a maguk erejére támaszkodhatnak, hanem lesznek olyan nőszövetséges vagy egyáltalában református testvérek, akik ebben nekik támogatásukra lesznek. Kérünk azért mindenkit, akinek módjában áll, hogy csak egy-egy leánynak ebédül hívásával (péntek, és vasárnapra), (szombatra nem) vagy természetbeni adományával (lisztet, tojást, zsírt, cukrot) jöjjön segítségünkre. Az ebédre hívást vagy az adományokat legjobb, ha a lelkészi hivatalokba mondjuk be, ill. adjuk le, de bármelyik leánybiblikörista elvállalja annak illetékes helyre juttatását. Az ebédre vonatkozólag közlöm, hogy a leányok úgy pénteken, mint vasárnap egy óra után mennek haza, tehát körülbelül negyed kettőkor lesznek a vendéglátó háznál és három órára már a leánygimnáziumban kell nekik lenni. Szeretettel kérve az ifjúságot szeretőköt, hogy jöjjenek segítségünkre a leánykonferencia minél sikeresebb megrendezésében. Testvéri szeretettel vagyok, Nagyváradi, 1933. június 15. *Kiss Bertalan*, kerületi belmissziói titkár.

Váradi református leány vagy? Téged is szívesen hívunk és várunk a kerületi leánykonferenciára, ha vágyol Istennek megismerésére és önmagadnak Öbenne való megtalálására. Ha még eddig nem voltál konferencián, úgy különösen ne mulasd el ezt az alkalmat, amit annyira tenyéren hozva kínál neked a mi mennyel Atyánk. Vétkeznél Isten és önmagad ellen. Attól ne félj, hogy idegenül fogod magad érezni közöttünk. Az igazi közösségteremtő, a Szentlélek Ur Isten fogja nekünk a szeretetnek és megértésnek lelkét adni. Konferenciánk pénteken reggel 8-kor kezdődik a ref. leánygimnáziumban.

Vasárnapi iskolai és tanévzáró-ünnepélyt tartottunk velencei kulturteremünkben a múlt vasárnapon délután, midőn a gyermekistentisztelet végeztével az örvendező gyermekesereggel zsufolásig megtelt terem a gondtalan vidámság paradicsomkertjévé változott. A nagy tetszéssel fogadott tanulságos kis szindarabok, szavaltatok és énekszámok bizonyára feledhetetlen kedves emlékei lesznek úgy azoknak, kik szereplésükkel közreműködtek, mint azoknak, kik az előadók ügyeskedésében gyönyörködtek. Ez alkalommal részvételük könyvjutalomban a vasárnapi iskola legszorgalmasabb látogatói. Az önkéntes adományokból gyűjt 405 lei az ifjúsági könyvtár gyarapítására fordítatik.

A magyar imádság. Mária Terézia idejében történt, hogy egy magyar ember valahogyan elkerült a porosz hadseregbe és ott szolgált vagy 30 esztendőig, távol hazájától és honfitársaitól, teljesen idegenek között. Egyszer egy hazánkfia járt Poroszországban és vélellenül találkozott ezzel a magyar vitézzel. S csodálkozva hallotta, hogy az még mindig jól tud magyarul beszélni, holott sohasem volt alkalmá a magyar szóra s olyan hosszú idő alatt könnyen el is felejlhetne volna anyanyelvét. Ugyan édes földim, kérdi végül is tőle, hát még ilyen hosszú idő alatt sem felejtette el ezt a mi szép magyar nyelvünket? Nem én uram, válaszolt a vitéz, miközben kicsordult a könnye, nem felejtettem el, mert a jó Istenel mindig magyarul beszéltem; magyarul imádkoztam.

Kínában 1834-ben, tehát közel 100 esztendeje állították fel az első missziói kórházat Kantonban. Ma kb. 250 missziói kórház működik, 714 orvos dolgozik e kórházakban, akik közül 500 kínai, 956 ápolónő közül 243 való a nyugati országokból. Több mint egymillió beteget ápolnak évenként ezekben a kórházakban.

A holland szociáldemokrata párt elhatározta, hogy a párthelyiségekben eltiltja az alkoholt és a nyomtatványokba alkoholi hirdetést felvenni nem szabad.

Hogy milyen fegyverkezési örület folyik ma a világon és mennyire virágozik a nagy, hatalmas fegyveripar, legjobban bizonyítja a Schneider Kreuzot Művek mérlege, amely szerint 25 percent nyereséget fizet ki a vállalat részvényeseinek.

Németországból 3 millió márika ment 1931-ben mint missziói adomány a pogány országokba. Ugyan-ebben a nehéz esztendőben a német nép 11 millió összeget fizetett ki Franciaországnak — ajakruzsra.

A nagyvárad olasz i Férfiszövetség vasárnap délelőtt templom után szokott helyen összejvetelt tart; a csütörtök esti bibliaórák után egyházközségünk multjából előadásokat tart Csernák Béla lelkész.

A feketicsi (Jugoszlávia) asszonyok, miként a multban, úgy az idén is minden pénteken összejöttek az ottani református árvaházban és a kis árvák ruháit kijavították, megfoldszták. Ezenfelül otthon is egész télen kötötték az árvák részére a harisnyákat.

Holland harang egy magyar református gyülekezetnek. A tízéves jubileumát ülő Wekerle-telepi (Budapest melletti) református egyházat a hollandi szerező szivek egy haranggal ajándékozták meg.

Imaházajándékozás. Debrecenben özv. Ferenczy Józsefné a kerekesteleti református hívek számára egy imaházat ajándékozott.

Olaszországban a kormány erkölcsi okból megtiltotta a szépségkirálynő választást és azok, akik ilyen választást rendeznek, szigorú büntetés alá esnek.

Az Egyesült-Államokban olyan nagy a nyomor, hogy a hivatalos kimutatás szerint a nők az elmúlt évben 560 millió, tehát naponként másfélmillió dollárt költenek széplétszerekre.

Egy német orvos a következő érdekes megfigyelést tette: 342 nyomorba süllyedt család közül 320 sohasem járt templomba. 417 fiatalember közül, akik szegényt hoztak a szüleikre, csak 20 ment el templomba, 23 megbukott bankár közül egy se járt soha templomba, 40 kereskedő közül, akik nem zárták be vasárnap az üzletüket, 10 tönkre ment, 25 férfi közül, akik rosszul bántak szüleikkel, 24 nem volt templomban konfirmációja óta. Az ember vallási élete miadig kihat egyéb életterületére is.

A gyermekek kommunista és szocialista „keresztelés”-ét és „konfirmáció”-ját, amelyet Németországban az előző kormányok elűrték, az új kormány tiltotta. Ezeket a szertartásokat úgy tüntették fel a szocialisták és kommunisták, mint ártatlan ünnepeket, valójában pedig a gyermeki lélek megmérgezését, a keresztyénség ellen izgatását szolgálták.

Holland Indiában az ottani református diakónátus új munkamódszert vezetett be, amennyiben nem gyűjtés útján segítyezik a szegényeket, hanem felkérnek egyes családokat és megblzzák őket, hogy egy-egy szegény család, vagy gyermek segítyezését, ruházattal való ellátását stb. teljesen vállalják magukra. Ha szükséges, úgy a diakónátus segítyégre van a munka kivételében. Ennek a „család a családért” módszernek az az előnye, hogy pénz nélkül is sok-sok segítyt lehet nyújtani és a segítyben több igazi odaadás és szeretet nyilvánulhat meg a közvetlen érintkezés által, mint amennyit az eddig szokásos pénzgyűjtés kiválthatott volna.

A gödöllői világtáborozásról tartott érdekes előadást vitéz Faragó Ede cserkész főlétsz 1933. ápr. hó 30 án este a Kálvin-téri gyülekezet 421-es számú Báthori Gábor püspök cserkészcsapat szeretetvendégségén. Ez a negyedik világtáborozás — mondotta az előadó — nagy kitüntetést jelent a kicsi Magyarország számára, hogy ez, a világ annyi más államát megelőzve nálunk fog ez megtörténni. Az eddigi jamboreeken is a magyarok mindenütt becsületet és jóhírt szereztek a magyar névnek. Ennek köszönhető a mostani nagy kitüntetés is. A világ minden részéből érkezik kb. 30.000 cserkész Gödöllő határába, ahol egész várost fognak alkotni. 20—30.000 kísért várnak s kb. naponta 50.000 látogatót remélnék a gödöllői táborba. A világ legtávolabbi zugában is kénytelenek lesznek tudomást szerezni arról, hogy van a világon egy kis nép, amelyben van élniakarás és erő is.

Magyarországon egy esetből kifolyólag a kultuszminiszter értesítést küldött a konventnek, amely szerint amennyiben ezentul bármi akadálya volna annak, hogy a vallásfelekezetek lelkészei ünnepeken együtt működjenek, csakis társadalmi keretek között, valamennyi egyház kikapcsolásával tarthatók ilyen ünnepek.

Az apátlan anyátlan bharszentjánosi árvák közül az 5 éves kislánya még nem talált elhelyezést; a jószívű emberek, kik a kislányát magukhoz vennék, jelentkezzenek a bharszentjánosi, vagy a nagyvárad-olaszli lelkész hivatalban.

Egy pár fekete női kesztyű maradt az ujjvárosi templomban pünköszt elsőnapján. Tulajdonosa átveheti az algondnoknál vagy a harangozónál.

Furógép, köszörülőgép, satu, vadászfegyverek eladók	2 műhely esetleg raktár kiadó	Üzleti berendezés: állvány, üvegesszékény eladó
Zöldfa-utca 14.		

Kálvin könyvnyomda

Sír. István Vulcan (Hagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinossabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad i Református Egyház:

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félsévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Református leányokhoz.

Minden tavasszal átéljük azt a gyönyörűséget, amivel az ébredő természet az új életre serkenő hegyek, völgyek, kertek sok színes virága, illatarja tölti meg valónkat. A felületes szemlélő könnyen figyelmen kívül hagyja a mezők pázsitja, az erdők lombosaitja alatt szerénykedő dísz nélkül való, de a tél fagyát, viharát átélte törzsököt, gyököt, csak a természet látható pompájához tapad tekintete. Ám, ha minden figyelmen kívül hagyná is a rejtve maradó gyökérzetet: a lomb, a virág, amely belőle fakad — még ha őt lengi is körül a hódolat — nem felejtetheti el, hogy: „a gyök adja a virág színét, szagát“.

Pál apostol ezt az igazságot a lelki világra irányítva így formulázza meg: „nem te hordozod a gyökérét, hanem a gyökér téged“. (Róma 11, 18.)

A legpompázóbb tavasz által felébresztett gyö. nyőrnél is mélyebb, édesebb érzés árad el rajtunk, mikor a Nagyváradon összesereglet református leányok virágerdőjén megpihen tekintetünk. Méltán. Mert hiszen a református leányoknak ez a virágerdője Krisztus testének, az anyaszentegyháznak hajtása, kiteljesedése. Krisztus éltető ereje az, ami egy új tavasz pompáját, egy szép jövőndő drága ígértelt mutatja meg nekünk bibliaőreink ifjúságában.

Pályaválasztás.

Néhány napra az érettségi után egy tizennyolc esztendő, lányosképbű, szőke, nyurga flatalember keresett fel. Éppen csak, hogy átcuszott nagy kinnal a vizsgán és most azon tételődik, hogy mit csináljon, hova menjen?

— Azért jöttem, kérem szépen, hogy tanácsot kérjek — szól kedvesen. — Nem tudom magam elhatározni, hogy melyik pályát válasszam. Mindegyiken sokan vannak. Mindegyik sokba kerül. Mindig ezt hallom otthon. A familla nincs egy véleményen. Egyik így beszél, a másik amúgy. Már szinte fáj a a fejem a sok jó tanácstól.

— Melyikhez van mégis leginkább kedved? — kérdeztem.

— Ahhoz, amelyiken legtöbbet lehet keresni.

— Jaj, fiam, ez olyan nagy dolog, hogy ehhez én sem vagyok elég okos.

— Mégis, melyiket tetszik ajánlani?

— Azt, amelyikhez legjobban húz a szived.

Református lányok! Ne feledjétek, hogy ez a ti Nagyváradra sereglétek, ez a ti konferenciátok, sőt az, hogy oda ültök a Szentírás mellé, hogy hallgatók Krisztus evangéliomát s hogy az munkál ti bennetek, nem érdemetek, hanem az Isten kegyelme rajtatok. Ne feledjétek, hogy ez az isteni kegyelem az anyaszentegyházon keresztül keres meg titeket, az anyaszentegyházon keresztül nyertétek mind azt, ami most lelketek kincse, örökkévaló javatok.

Becsüljétek meg azokat a gyökereket, amelyek hordoznak titeket: Krisztus anyaszentegyháza mellett családokat is, meg azt szélesebb családot: a nőszövetséget is, amellyel az alapszabályok szerint kapcsolatban vagytok. Becsüljétek meg az előttetek járó nemzedéket, Édesanyátok, édesapátok igazi boldogsága, ha ti teljes szívből szerettétek őket, Fogadjátok bizalommal a nőszövetség felétek nyújtott kezét; ne mondjátok, hogy nincs szükségetek az előttetek járó nemzedék tdpasztalataira, tanácsaira, támaszára, féltő gondjára.

Még egyet. Ne feledjétek, hogy gyökér a nemzet is, amelyből sarjadtatok. Ha divat ma lekicsinyelni, lekritizálni a multat: ti leányok ne tegyétek! Nemzeti életünk multjából sarjad mind az, ami meghatározza magyar voltotokat, megadja éltetek színét, illatát, értékét, célját. Ha ifjúságtok esztendei nem gond nélkül

— Dehát nekem egyikhez sem húz a szívem. Elvették a kedvem. Mindig azt zugják a fülembé, hogy hiábavaló a diploma. Hogy mindegyik pálya tulzsufolt.

— És a familiában senki sincs, aki derültebben látja a világot?

— De igen. Az egyik nagybátyám. Ő szakadatlan viccel. A minapában azt erősítette nálunk, hogy ma a koldus keres legtöbbet. Hogy vannak gazdag emberek a koldusok közt. Hogy ez a pálya még nem tulzsufolt. Itt még van megélhetés.

Ekkor hirtelen siránkozó, vontatott éneklésfélé hallatszott kívülről.

— Szegény koldus vagyok... néhány fillér segedelmet kérek... nem ettem már napok óta kenyeret...

Behívám az öreg koldust a szobába.

— Üljön le szépen erre a székre. Gyujtsen rá erre a darab szivarra.

Rágyujtott s akkora füstkarikákat eresztgetett,

valók: ne okoljátok a multat. Sorsunk Isten kezében van. Az ő gondolatai nem a mi gondolataink. Ő tudja jól, miért vezeti az emberiség útját egyszer derült ég alatt, máskor sötét felhők között.

De lássátok, rátok kegyelmének napfénye mosolygott. Elhívott titeket, hogy a kitöredezett ágak helyébe oltassatok, hogy új élet hordozói, új jövőendő munkásai legyetek a Jézus Krisztusban.

Csernák Béla.

Tanulóifjúságunk jutalmazása.

Küzdő egyházunk mai viszonyok között nem is gondolhatott arra, hogy minden konfirmált ifjunak kisbibliát, minden jótanuló gyermeknek és ifjunak jutalomkönyvet ajándékozzon buzdításul a hitben és tudományban való további előhaladásra, holott ez az erkölcsi jutalom a gyermek és ifju lelkében kitörölhetetlen nyomot hagy, szívében pedig boldog örömet kelt a legkésőbbi kor legbánatosabb napjaiban is, ha kinyitja és olvassa kedves könyve fedelén ezeket a sorokat: „szorgalma és jótanulása jutalmául”...

A mi református egyházunkban mindig voltak fenkölt gondolkozásu lelkek, akik nemcsak buzdítással, de anyagi támogatással is siettek az ifjak szép törekvése, tökéletesedése előmozdítására, segítésére.

Nagyváradí egyházunk értékes okmányai között ott őrizi több nemes gondolkozásu s buzgó tagjának rendelkező levelét, hogy tett alapítványai kamatából vizsgai jutalmak osztassanak szét az érdemes tanulók között. Nagy erkölcsi és anyagi kár, hogy ezeknek az alapoknak összegét a kiméletlen gazdasági romlás oly csekélyre zsugorította, hogy most, szorgalmas tanulóinknak jelentősebb anyagi támogatást nem nyújthat, inkább a kitüntetés erkölcsi jutalom adásával lelkesít a további haladásra és igyekszik ápolni a jutalmazás hagyományosan ősi szép szokását.

A) *Egyházkerületi tanulmányi segítyt nyertek:* Tanítónőképzős leányok: Lovász R, 1500, Sarkadi J., Varga E. 1000 Lei.

B) *Reform. leánygimnáziumunkban:* dr Soós István presbyter 100 Lei jótanulók jutalmazására. Nyerték: Varga M, Henning A., Kernáts M. és Kiss K. I. o. tanulók. 100 Lei pedig a legügyesebb rajzolóknak adományozott. Kapta: Losonczy Ilona I. o. t. A nagyszalontai „Arany Egyesület” 4 drb jutalomkönyvét kapták: Bódis I., Donó E., Pázmány P. és Schmauz V. II. o. tanulók. A „Reform. Internátus” 225 Lei értékű, valamint az olasz i férfiszövetség jutalomfüzetét kapták: I. o. 5, II. o. 4, III. o. 5 és IV. o. 3 tanuló.

C) *Középiskolai tanulóknak I. özv. Szeghalmy Bálintné ifjúsági énekkari alapítványból jutalmak:* Körner József, Bereczky Sándor, Tompa József és Czeglédy Lajos részére, összesen 500 Lei.

II. *Pályadíjak versenyszaválásért:* a) Magyar Sándor 100, Szikszay Sándor 60, Zilaby Endre 40, b) Dézsi László 60, Fodor György 40, c) Magyar Vince szabadelőadásért 100, összesen 400 Lei.

III. *Jutalomkönyvek a Bethlen Gábor ifjúsági biblikörben szorgalmas működésük és a vallás-tanban kitűnő előmenetelük jutalmául:* Király Zoltán, Serdült József, Fülöp Tibor, Szikszay Sándor, Bereczky Sándor, Körner József, Magyar Sándor, Magyar Vince és Zilaby Endre liceumi tanulóknak.

A versenyszaválások pályadíj összegét 400 Lei dr Szeghalmy Sándor presbyter, a kör díszelnöke adományozta.

D) *Az olasz i ref. Férfiszövetség 150 Lei és N. N. 30 Lei adományösszegéből az egyházkerületi iratterjesztés jutalomfüzetét nyerték:* a reform. leánygimnázium, a zárdák, középisk. leány, valamint a Ritoók Zs.-utcai állami elemi iskola tanulói.

E) *Püspök úr megjelenésén az újvárosi ref. elemi iskola évről vizsgálatán, úgy az I—II., mint a III—IV. o. csoportnak 100—100 Lei összeget adományozott négy-négy kézimunkában legügyesebb és legszorgalmasabb tanuló részére, jutalmaztattak:* Taroly Kálmán, Bende Ilona I. o., Kolozsvári Magda, Tenkö

— Hát a maguk pályája is tulzsfolt?

— De mennyire kérem. Nem volna szabad annyi koldulási engedélyt kiadni. Itt a baj.

— Van e jó kereset?

— Ugyan hogy volna? Nem ér már semmit a koldulás. Nem úgy van, mint a háboru utáni esztendőknél. Mindenütt zárva a kapu. Az uraknál van ugyan csengettyű, de mikor — sok várakozásra — kinyitják, alig kap az ember valamit. A parasztnál meg nincs csengettyű. Félőrálg verheti az ember a kilinset, csak nem nyitják ki.

— A fáradtságot nem méltányolják?

— Nem ám. Reggeltől estig dolgozom és alig van látszatja.

Amint így beszélgettünk, egyszer csak újabb siránkozó éneklésféle hangzott kívülről.

— Szegény koldus vagyok... segítsenek rajtam... nincs darab knyerem...

Az öreg koldus vendégem megszólalt:

— Na, tessék. Ez is kunyorál. Nem lehet élni. Ezt a pályát is ellepték. Rengetegen vagyunk. A szemérmesebbje éhenhal. Az élelmesebbje sem viszi sokra.

— Hát a maguk pályája is tulzsfolt?

— De mennyire kérem. Nem volna szabad annyi koldulási engedélyt kiadni. Itt a baj.

Közben újból beszűrődött a siralmas nóta:

— Szegény koldus vagyok...

A könyöradomány ügyét ellintéztem a két öreg koldussal. Magamra maradtam az érett ifjuval.

— Hallottad fiam?

— Hallottam. Most aztán egészen megzavarodtam.

— Miért?

— Mert azt gondoltam a nagybácsim szava után, hogy ezen a pályán még lehet keresni, hogy még ez nincs tulzsfoltva és most ebben is csalódtam...

Vigasztalni és buzdítani akartam. Nem lehetett. Mert nagyhirtelen már az utcán volt. Éppen, hogy elköszönt. Ugy-ahogy.

Én pedig sokáig néztem utána, amint csendesén, földre tekintve, föl sem nézve haladt a két öreg koldus nyomában...

Böszörményi Jenő.

Kata II. o., Domján Ferenc, Kolláti Irén III. o., Puskás Olga, Spinrád Miklós IV. o. el. tanulók.

F) A vasárnapi iskolák szorgalmas látogatói emlékfüzeteket nyertek.

Szolgáljanak e jutalmak ösztönzésül a további lelki munkára!

Varga Gedeon.

KONFERENCIAI BEZÁRÓ ÜNNEPÉLY jun. 25-én d. u. 6 órakor az olasz-i templomban.

1. Fennálló ének.
2. Nagy ének: 63. dics. 1, 2, 3.
3. Imádkozik és bibliát magyaráz: Arday Aladár, ref. lelkész.
4. Gyülekezeti ének: 245. dics. 9, 10. verse.
5. Szaval: Szabó Éva, Székelyhidról.
6. Giordani: Caro mio ben. b) Händel: Recitativ és Aria Lenge. Éneklő: Horthyné Csíghy Ella hangversenyénekesnő. Kísérik: gordonkán: Király Erzsébet, orgonán: Ph. Éles Joli.
7. Előadás. Ajtai Béláné, a szalontal egyházmegye elnöknője.
8. „Elbágyadt lelkeknek” c. Petrőcy Kata Szidóniától. Megzenésítette: dr. Szemethy Géza. Éneklő: a Kálvin énekkar.
9. Szavalt. A konferencial szavalóverseny győztese.
10. Wagner: Tannhauser. Pilgercher. Az Erkel zenekar. Vezényel: Soós András.
11. Konferencial bucsuszavak. Egyik konferencial résztvevő.
12. Záróének: XC. ik zsoltár.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Énekverseny. Egy presbyter testvérünk jutalomdíjat tűzött ki a legtöbb zsoltár és énekverset tudó, valamint a legszebben éneklő árvaházunk részére. Ez Istennek s embernek egyaránt kedves vetélkedést az elmúlt vasárnap tartottuk meg az árvaház munkatermében. Egyik szép hozsánna énekünk azt mondja: „Sionban sok kis gyermek énekelt dicséretei...” Hallgasd csak a gyermek hangokat: Hozsánna, hozsánna...

A nagyobbak között Ujvárosi I., a kisebbek között Éles I., a múlt évben a bukaresti református magyar iskolába járt flu lett az első.

„Ékes dolog dicsérni Uram felségedet, És a Te nevedet énekekkel magasztalni.” (XCII. zs. 1. v.)

Adományok az Árvaháznak:

Dobozy Zoltán 55 Lel értékű munkát. Puskás Károly fodrász árváinkat megnyírta 100 Lel értékben. Incze Andrásné 3 kgr. hús, 1 üveg paprika, 1 üveg paradicsom. Bodó Imréné 1 kosár saláta és virágplánta.

A Leánykonferencia végeztével az olasz-i templomban záró ünnepélyt rendez a Leányszövetség, amelyre gyülekezetünk minden tagját szeretettel hívják és várják.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

UJVÁROSON:

Ref. Híradónak: Földesi Imre és neje 20 Lel-VELENCÉN:

Velencei templomalapra: Móna Sándor és neje 50 Lel.

RÉTEN:

Réti Nőszövetségünk 2000 leit adományozott a kultúrterem és a s. lelkészi szoba kifestésére és rendbehozatalára.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Debreczeni István szatmári lelkész, este 6 órakor a leánykonferencia ünnepélye, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) Kiss Bertalan, Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Pál Timotheust magához fogadja. Csel. 16, 1—3. Kedd: Az evangélium Ázsiából Európába jut. Csel. 16, 4—12. Szerda: Lidia megtérése. Csel. 16, 10—15. Csütörtök: Pál tömlőcbe vettetik. Csel. 16, 16—24. Péntek: A tömlőc tartó megtérése. Csel. 16, 25—34. Szombat: Pált szabadon bocsátják. Csel. 16, 25—40.

A konferencial vendéglátók figyelmébe. A konferencialra jövő leányoknak többen ajánlották fel szíves vendégszeretettel nem csak a pénteki és vasárnapi ebédet, hanem a teljes ellátást, sőt szállást is. A közel kétszáz leánynak az elszállásolása egy olyan intézetben, ahol csak 30 leány számára van hely, igen nagy gondot okoz, mégis úgy gondoljuk, csak abban az esetben vesszük igénybe a városba való elszállásolást, ha az a leányinternátusban semmiképpen sem sikerülne. Több faluban ugyanis nagyon kikötötték az édesanyák, hogy csak akkor engedik leányukat konferencialra s csak úgy lesznek igazán nyugodtak, ha a gyermeküket az intézetben tudják. Másoldalról pedig a konferencialnak a késő esti órákba (fél 10) nyúló programja, a pontos ottlével, amit kívánunk a leányoktól, mind megnehezítik a városi elszállásolást. Ezért, ha valahol a felajánlott szállást nem vesszük igénybe, azt semmiképpen sem szabad rossz néven venni. Meglehet és meg kell értenünk a gyermekeikért aggódó falusi szülőket. Hanem nagyon hálásak lennénk, ha valaki még, ha csak vasárnapra is, ebédre hívna leányokat vagy szombat estig természetbeni adománnyal jönne segít-

ségünkre. 100 leányra számítottunk s kétszázan jönnek csak vidékről. Nagyon hálásak lennénk, ha sikerülne még valahol leányokat legalább vasárnapra ebédre elhelyezni. Aki vasárnapra szívesen látna vendéglátó leányt, az jelentse be szombat estig az olasz-i lelkész hivatalban.

Leánykonferencia. Már eddig több mint 170 vidéki résztvevő jelentkezett a konferenciára. A leányszövetséges leányoknak igen nagy gondot okoz ez igen nagyszámu leánysereg elhelyezése. De hiszik, hogy Istennek segítségével, aki jószívű vendéglátókon keresztül segédkezet nyújt, sikerülni fog ez is. Kéri a vendéglátó testvéreket, hogy az ebédre látott leányokat fogadják meleg magyar vendégszeretettel, hogy minél több s szebb emlékekkel térjenek vissza tőlünk.

Gyermek délutánt rendez az újvárosi ref. elemi iskola e hó 25-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel a Teleky-utcai ref. Otthon udvarán. Zenekari számok, versek, szindarabok, táncok teszik változatosabbá a műsort. A befolyt jövedelmet a szeptemberben belratkozó szegénysorsu tanulók könyv és tan-szer segélyére fordítja az iskola. Szeretettel várunk mindenkit!

Réti vasárnapi iskolás gyermekeink június 29-én (csütörtök) rendezik szokásos évi kirándulásukat, a szaldobágyi cserjésben.

Református leánygimnáziumunk június 18-án, vasárnap délután 6 órakor tartotta az intézet dísztermében szépen sikerült évzáró ünnepélyét. Mint örvendetes tényt jegyezzük fel, hogy a tanulók szülei és iskoláink ügyel iránt érdeklődő közönség — a zuhogó eső dacára — oly számban töltötte meg a nagytermet, hogy a később érkezők a folyosón szorongtak. Igazgatónő megnyitó beszédében „Az akarat nevelése”-ről szól, lélektani fejtegetéseiben, mindennapi példákban mutatta fel a gyermeki akarat helyes nevelésének és elhanyagolásának következményeit. Majd színes és eleven párbeszéd, jelenetek és torna-gyakorlatok ügyes előadásában és bemutatásában gyönyörködtek a megjelentek, kik a IV. osztály tantermében rendezett értékes kézimunka és rajzkiállítás megtekintése után, jó és kedves emlékekkel távoztak — az intézet falai közül — otthonukba.

Református elemi iskoláink tanévzáró vizsgálatai, valamint az állami és más felekezeti iskolákba járó ref. vallásu tanulók vallástani vizsgálatai az elmúlt hét folyamán befejezést nyertek. E vizsgálatok bizonyosságot tettek arról, hogy ref. elemi iskoláinkban a tanítási eredmény minél teljesebb mérvben biztosítása érdekében úgy az iskola fenntartó ref. egyház, mint a tanítótestület áldozatos hűséggel minden tőle telhető megtesz. A gyermekek öntudatos, bátor és szabatos feleletel, melyek a tantervben előírt anyag kimerítő feldolgozásáról tettek bizonyosságot, nem egyszer, csaltak örömkönnyekeket a szép számmal megjelent szülők és érdeklődők sze-

meiből. Az egyház képviselőiben a vizsgákon jelenlevő lelkészek, presbiterek és iskolaszéki tagok mindenütt örömmel állapították meg a minden várakozást kielégítő szép eredményt. A vizsgálatok egy részén maga főtiszteletű Püspök ur is személyesen részt vett s a látottak és hallottak felett teljes megelégedésének adott kifejezést. Sajnos azonban, hogy egyházunk egyre súlyosbodó anyagi helyzete a nagymérvű tandíjhátralék miatt mind nagyobb mértékben fenyegeti iskoláink fenntarthatóságát. Hasonlóképpen megnyugtató, egyes tancsoportoknál kitűnő eredménytel találkozott a bizottság az állami és más felekezeti iskolákba járó tanulók vallástani vizsgálatain mindazon növendékeknél, kik a vallásórát szorgalmasan látogatták. Igen szomorú jelenség azonban, hogy az állami iskolákból évközben nagyon sok református gyermek kimaradt, akik aztán vallás erkölcsi nevelés és irányítás nélkül a maguk és szüleik számára, de ref. egyházunk és magyar fajunk számára is legtöbb esetben elvesznek. A vallásitanítók általában az egyház vezetősége minden lehetőt megtesz ugyan ezek megmentésére; legbiztosabb mentő eszköz azonban Istennek azon nagy áldása volna, melyet nyújt nekünk református iskoláinkban, hívünk annak-okáért ez uton is mindeneket ez áldott kuffőre.

A nagyváradi olasz i Férfiszövetség vasárnap délelőtti templom után a szokott helyen megbeszélést tart; a csütörtöki bibliaórák után folytatjuk egyház-községünk multjának ismertetését.

Az apátlan anyátlan biharszentjánosi árvák közül az 5 éves kislánya még nem talált elhelyezést; a jószívű emberek, kik a kislánykát magukhoz vennék, jelentkezzenek a biharszentjánosi, vagy a nagyváradi-olasz-i lelkész hivatalban.

Vadász- fegyverek eladók	2 műhely esetleg raktár kladó	Üzleti berendezés: állvány, üvegeszekrény eladó
Zöldfa-utca 14.		

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyváradi.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Templomi ünnepélyen.

Írta és elmondotta: Ajtay Béláné [Arad], a nagyszalontai e. m. nőszövetségének ügyv. elnöknője Nagyváradon, 1933 június 25-én, a királyhágómelléki leányszövetség konferenciája alkalmából, a nagyvárad—olaszi-i templomban tartott záró ünnepélyen.

Azért vagyunk itt, hogy ünnepeljünk. Megünnepeljük a konferencia befejezését. Valljuk meg, hogy szeretünk ünnepelni. Minél sötétebbek, terhesebbek és zavarosabbak a hétköznapjaink, annál inkább vágyunk ünnepélyes alkalmakra. Ugy látom, meg is szaporodtak az ünnepeink az utóbbi időben. Ujjonnan kapott nemzeti ünnepeinken kívül tartunk hősök- és anyáknapját, gyermeknapot és repülőnapot, ünnepélytel nyitják meg és zárják be a különböző konferenciákat és kongresszusokat. Naponta hallunk hol egy kiállítás, hol egy új rádióállomás ünnepélyes megnyitásáról, szobor-leleplezési és középület-avatási ünnepségről, ünnepelünk születési és halálozási évfordulókat, találunk okot az ünneplésre gyászban és örömben egyaránt. Szinte attól kell félnünk, hogy ilyen körülmények között, hogy ünnepeink elsekélyesednek, hogy úgy mondjam elköznapiasodnak, hacsak nem tudjuk azokat olyan eminens tartalommal megtölteni, mely mindig képes gondolatainknak felemelő irányt adni, érzelmeinket megludítani s akaratainkat tette serkenteni. Mert azt hiszem, nem járunk messze az igazságtól, ha minden ünneplés lényegét ebben a három dologban látjuk: gondolatok, melyeknek az ünnepélyes alkalom ad irányt, érzések, melyek megszabják ünnepelésünk hangulatát és végül tettek, vagy legalább is elhatározások, melyek megmutatják ünnepelésünk tanulságait. E három szempontot próbálom megkeresni mai ünneplésünkben.

Szeretnék most olyan átfogó tudással rendelkezni, hogy azon keresztül, mint valami újszerű lelki retrospektív készülékein át visszanezhezzünk a múltba s megláthassuk, milyenek voltak s milyen átalakuláson mentek át az emberiség ünnepei történetük hosszú évezredek folyamán. Sajnos, ez nincs módomban, csak egy-egy vonást, apró mozzanatot látok, s azokból kialakuló, csak vázlatos képet tudok megláttatni.

Elgondolom, hogy az emberi élet kezdetén, amikor legelső elődeink vadász-halász zsákmány után

járva, barangolták be azt a szűk határt, mely számukra a világot jelentette, már akkor is lehettek napjaink, melyeket a többiekől megkülönböztettek. Tán díszesebb volt a zsákmány, díszesebb a vad, amit elejtettek, tán élesebbre sikerült pattintani a csiszolatlan kőszerszámot, tán akadt egy társ, akivel jó volt a zsákmányt és a veszélyt megosztani, efféle primitív motívumok már az ősember életében ünneppé avathattak egy-egy napot. Tán csak annyiban, hogy egy alig artikulált örömjongás tört ki az ajkán vagy primitív, de kifejező rajzzal örökitette meg barlangja falán a nevezetes mozzanatot. Így képzelem el azoknak a rajzoknak keletkezését, melyeket az emberiség őselnek feltételezett első lakóhelyein találtak, Majd jóval később, a földmivelés kezdetén, amikor az első települések történtek, ünneppé vált a vetés és aratás ideje, s e munka sikeréért véres — többnyire emberi áldozat fejezte ki az alkalom ünnepléességét. S itt már nem egy ember magánügye, de nagyobb közösség érdeke szentelte ünneppé a napot, melyet bizonyára e közösség vénei határoztak meg. S ez bár évszakonként visszatért, mégsem lehetett állandó jellegű, hiszen még a település sem volt az. Jött egy elemi csapás, mely tönkretette a vetést, ahhoz felkerekedtek és alkalmasabb helyet kerestek a letelepedésre. Soká tartott, míg városzerű, falakkal körülvett helyen élő társadalmak alakultak ki; ezekben már a templom és a papi fejedelmek köré csoportosult a lakosok élete. Ünnepeik titokzatos, a templomok misztikus félfomályában lejátszódó és sokszor rejtendő vallásos ünnepek lehettek.

Babilon és Egyiptom lakói sok tekintetben már a mieinkhez hasonló, civilizáltak nevezhető életet éltek, legalább is fényűző nagy városokban, ahol a gazdagok és előkelők jól fegyelmezett rabszolgasereggel szolgáltaták ki magukat, zenével és tánccal fűszerezett ünneplés alkalmán, vallásos ünnepeiket az istenkirály, a fáraó köré tömörült papság határozta meg. Ez a papság titokzatos erők birtokában volt a közösséges halandókkal szemben s ünnepeit csodaszerű, a hivatást elképráztató, misztikus vonásokkal ruházta föl. A halhatatlanságról s a lélek mívoltáról magasabbrendű, még mai gondolkodásunkat is megkapó fogalmak voltak s így az emberáldozatot náluk

más jelképek feláldozása helyettesítette. — Ezután tűnedeznek fel a nomád életet folytató ősrégi népek, szabadsághoz, gyors mozgáshoz szokott, a természet erőit ismerő és tisztelő embercsoportok, akiknél a társadalmi élet középpontja vezérek vagy fejedelmek a sátora vagy ideiglenes fapalotája volt. Vándorlásaik egyhanguságából nagy, mámoros ünnepek tünnek elő s azokon a későbbi bárdokhoz hasonló énekesek zengték el ősi hagyományukat.

Mindezeidig érzelmi motívumok: öröm, félelem, hála fejeződnék ki az ünneplésben, most érünk ahhoz a ponthoz, ahol egy kicsiny nép — a zsidó — eszmél tartalommal tudja eltölteni ünnepeit. Ők az első nép a történelemben, akiket nem a közös település határa, nem a közös érdek, nem papi vagy vezérlő fejedelmek hatalma tart össze, hanem akiket egy eszme: Isten eszméje, s az írott szó ereje: a biblia kovácsolt össze egyé. Jehova, az erős bosszálló Isten, akinek haragját megengesztelendő — szigorú büntetéssel és hosszú sirámokat zengve ünnepeltek: Jehova, atyáknak Ábrahámnak és Izsáknak Istene, akinek segítő kezét magukon érezték hosszú vándorlásaikban, aki sok súlyos helyzetből adott nekik szabadulást, aminek emlékére szigorúan előírt szertartásokban tartották emlékűnnepet.

Ahogy a zsidó népet Isten eszméje és a biblia úgy olvasztják egybe a görög fajta népeket hősi époszuk és olimpiai játékaik. Náluk jelentkezik először az a kutató szellem, mely a világ s a lét eredetét s mibenlétét keresi s mely nem hagyja el őket akkor sem, mikor a maguk képére formált, emberi hibáktól és tévedésektől egy cseppel sem ment isteneik tisztelétére, koszorús fővel zene és tánc közepette ünnepet ülnek. A test és lélek harmóniáját keresik mindenben s ez nyilvánul meg minden életjelenségükben. A népség ünnepeit ülik s megmámorosodnak tőle akár testi, akár eszményi alakban jelenik meg előttük. — Követőinél: a világbódító, harci diadalokban járó római népnél a hatalom növekedésével mindinkább háttérbe szorul az eszme s ünnepeik az istenített Cézárak borbá, mámorba és erkölcsstelségbe fulladó orgiáivá fajulnak. Ünneppé lesz a gladiátorok harca és a cirkusz minden borzalma, de ezek között a borzalmak között vágódik bele az emberiség tudatába egy új eszme, egy új világnézet, mely napjainkig kiható s beláthatatlan jövőnkig egyre növekedő megújulás lehetőségét jelenti és hordozza magában.

Jézus Krisztus hozta ezt az új eszmét, új világnézetet, mely az Ő lelkében csak egy kicsiny körnek válik tulajdonává, halála és feltámadása után, apostolai munkássága folytán mind szélesebb rétegeknek lesz megváltó üdve, de csak a rómaiak üldözése folytán kerül az akkori köztudatba s még ma is vannak népek, akik várják, hogy eljusson hozzájuk. Azt hiszem, első követői számára ünnep volt minden óra, melyben összegyűlekezve órára emlékeztek s csak később ölthettek különösebb, ünnepélyes külsőt

azok a napok, melyeket születésének, szenvedésének halálának, feltámadásának és mennybemenetelének emlékére szenteltek. Ezeknek az ünnepeknek mivoltát az az eszme szabta meg, mely Krisztusban vált testté: Isten mindnyájunknak atyja s mi emberek egymásnak testvérel vagyunk. A szeretet: Isten és az emberek iránt való szeretet jegyében folyt le az ünnep, a szeretet ünnepélyes kifejezése, agapé szeretetvendégség adták meg a formáját. Így volt ez az üldözések idején a katakombák keresztyénei között. Csak a római birodalom államvallásává lett keresztyénség kezdte felvenni magára más hitvallások pompázatos külsőségeit, kincseket érő papi ruhás, gyertyás zászlós, zenés, körmenetes ünneplési módját s lett a keresztes hadjáratok folytán harci sikerekben diadalmaskodó, még később hatalomban és pompában a római császársággal vetekedő világhatalommá s romlott el a gyarló emberek kezei annyira, hogy végre az ujkor elején sok őszintén vizsgálódó léleknek kellett rádöbbennie arra az aggodalomra, hogy a káprázatos külsőségek s a világi hatalomra való telhetetlen törekvések áradata elsodorhatja a tiszta eszme igazi értékeit. Nagy reformátoraink érdeme, hogy utját állták ennek az áradatnak s visszaállították az eszmék tisztaságait s az ünneplés egyszerűségét. Itt jutunk el ahhoz a motívumhoz, mely minden ünneplésünk érzelmi színezetét aláfesti, mert itt érezzük meg azt a felelősséget, melyet a reformáció szent öröksége reánk ró. Kifejezésre jut-e ünneplésünkben az, hogy mi református keresztyének vagyunk? Mert ha nem, felettünk is megharsan Ámós próféta kemény dorgálása: Gyűlöldöm, megvetem titeket. (Ám. 5, 21—24.) Ez azt jelenti és azt kell, hogy érezzük, hogy ünneplésünkre nézve egyáltalán nem közömbös hétköznapiaink minősége. Ha kinn a világ zajában nem folyik az ítélet, mint a víz és az igazság, mint a bővizű patak, akkor idebenn a templom csendjében hiába akarunk igazi ünnepi hangulatot teremteni. Idebent hiába mőndják testvérednek azt, aki melletted ül a padban, ha odakint idegenül mégy el mellette s idebent hiába szólltad Istent Atyádnak, ha odakint nem vagy az ő engedelmes gyermeke. Azt mondtam előadásom kezdetén, hogy minél terhesebbek, zavarosabbak és sötétebbek a hétköznapiaink, annál inkább vágyunk ünnepélyes alkalmakra s most meg kell éreznünk, hogy mégis csak akkor lehet igazi ünneplésünk, ha ez az ellentét mindinkább eltűnik életünkben. Ha az az emelkedett hangulat, mely egy-egy ünnepi órában szívünket eltölti, mely megsejttet valamit a lélek tiszta örömeiből, megláttat valamit az Istenben való élet dicsőségéből, mely éleszti bennünk az ilyen élet lehetőségének reménységét — ha mindez nemcsak az ünneplés rövid percelben lesz birtokunk, hanem elkísér a hétköznapiok egyhanguságába is, akkor tudunk méltóképpen ünnepelni.

Ebből a meglátásból kell, hogy fakadjon ünneplésünk harmadik tényezője, a jó elhatározás, illetőleg a tett. És ez most elsősorban azoknak szól, akik

három napon át élvezték a lezajlott konferencia minden áldását és ennek a gyülekezetnek szíves vendégszeretetét. Fogadjuk meg, hogy nemcsak megőrizzük, amit kaptunk kedves emlékeink kincsesházában, ahol békén pihenve — idők folytán értelmetlen lommá válhatnak s egy legközelebbi revideálás alkalmával talán tűzbe vettetnek, hogy ujjabbaknak adjanak helyet, hanem forgó tőke gyanánt befektetjük mindennapi vállalkozásainkba, hogy mégegyszer annyit nyerjünk általuk. Határozzuk el itt ebben az ünnepélyes órában, hogy életünk kicsiny kötelességeiben megvalósítjuk a konferencia nagy tanulságait; hogy odaadjuk magunkat kezdetleges szerszámokat Isten kezébe, hogy tehesen minket alkalmas eszközökké, akik által megvalósul a költő reménysége s „lesz még egyszer ünnep a világon!”

A kerületi leánykonferencia lefolyása.

Június 22-én, csütörtök délután már állandóan érkeztek a vidéki leányok, akiket a mieink a Leánygimnáziumban szállásoltak el.

23-án reggel az olasz-i templomban mintegy 250 leány jelenlétében nyitotta meg Csernák Béla egyházkerületi főjegyző, a kerületi belmissziói bizottság elnöke a konferenciát. Az első konferencial megbeszélést Zágoni Anna az erdélyi leányszövetséges ntazótitkár vezette be „Isten szól” címmel. Az előadásnak megfelelő folytatása volt a Kiss Bertalan belm. titkár előadása Augusztínusról. A délutáni szavalóverseny után, amelyen 21-en vettek részt (a verseny győztese Boros Juliska gyantai leány), az otthoni munkák beszámolóit, majd Ajtai Béláné előadása következett Árva Bethlen Katáról.

24-én reggel a fürdőben folyt tovább a konferencia. Itt Szapionczayné dr Sziklai Ilona vezette be az „Én válaszolok” c. megbeszélést, majd előadást tartott Molnár Mária misszionáriusnőről. Az esti hazajövetel után Debreczeni István lelkész tartott előadást a „Szentlélek munkája a közösségek életében” címmel, amelyet élénk megbeszélés követett.

Vasárnap, 25-én Istentisztelet után Ardal Aiadar gyantai lelkész a felekezeti és faji öntudatról beszélt s délután közös imaóra, beszámoló és áhítat után 6 órakor lezárult a konferencia, amelynek méltó befejezése volt a szépen sikerült templomi ünnepély. Az előadásokon kívül bibliaórákat tartottak csoportokban.

26-án még vasárnapi iskolai nap volt a leányvezetők számára. Előadásokat tartottak Zágoni Anna, Debreczeni István Kiss Bertalan. Mintatanítást tartott Incze Ilona tanítónő.

Mindkét konferencián igen nagyszámu résztvevő 31 egyházközségből 160 vidéki leány jelent meg hivatalosan, de azonkívül voltak még, akik, mivel az ismerősükhöz szállottak, nem jelentkeztek le. Nagy számmal sereglettek fel váradai leányok is, de még mindig nem annyian, mint amennyit vártunk. Mind a két konferencia igen jól sikerült és sok áldást jelentett.

A leánykonferencia alkalmával adakoztak: Nagy Ilona, dr Bozsodi János, Székely Ágnes 100—100, a velencei Nőszövetség 200, Kiss Rózi 60, Kolliner Árpádné, N. N., Kovács Józsefné, Vékásné, Labancz Mihályné 50—50, Kiss Antal és neje 80, özv. Száva Antalné 50, özv. Szabó Istvánné 40, Trombitás Gyuláné, Jakab Imréné, Incze Antalné, Mányi Ferencné, Gyenge Klára, az olasz-i lelkészi hivatal által, N. N. 30—30, Alexa Simonné 31, Venter Jánosné 20, Sinyiné, Sebestyén Istvánné 20—20. Rétről a leányok 15, Bozsai Jánosné 5, az újvárosi leányok 94, Szeremi Ilona 30, Fazekas Lajosné 20, Nagy Juliska 35. Lei. Összesen 1400 Lei.

Természetben: Homolya Etelka 1 kgr. cukor, Szeghalmy Julia 3 kgr. liszt, Görög Julia 20 tojás, fél kgr. cukor, Szentpály Gyuláné 40 tojás, Mikis Lászlóné 5 gr. liszt, 20 tojás, Merza Kálmánné 2 kgr. zsír, Szűcs Mátyásné 10 tojás, 1 kgr. zsír, özv. Maklári Kiss Gyuláné cukrot, zsirt, tojást, Lehroff Jakabné zsirt, tojást, lisztet, Király Károlyné lisztet, tojást, cukrot. Velencéről: Sáfrány Jánosné 1 kgr. liszt, egynegyed kgr. cukor, Kósa Lászlóné 1 kgr. liszt, 12 drb. tojás, Patócs Sándorné 2 kgr. liszt, fél kgr. cukor, Nagy Istvánné, 10 drb. tojás, egynegyed kgr. cukor.

A névszerint felsoroltakon kívül még sokan adakoztak, akiknek adományát megkaptuk, de pontos címüket, nevüket a gyűjtő leánybibliakörösök még nem szolgáltatták be.

A kerületi leánykonferencia végeztével kedves kötelességemnek tartom, hogy mindazoknak, akik a konferencia sikeres megrendezésében, akár szíves vendéglátásukkal, akár természetbeni vagy pénzbeli adományaikkal, vagy másnemű közreműködésükkel segítségünkre voltak, a legszívöbljövőbb és leghálásabb köszönetemet fejezem ki. Az Ur, a mi Istenünk áldja és őrizze meg őket továbbra is kegyelmében s indítsa fel lelkünket máskor az ő ügye szolgálatára.

Nagyvárad, 1933 június 28.

Kiss Bertalan,
belm. titkár.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A Középiszkolai tanulók ifj. könyvtárának: néh. Szokolay István hagyatékából 20 drb. könyv.

UJVÁROSON:

Református Híradónak: ref. Nőszövetség 200 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 Lei.
Az ifjúsági könyvtár részére: ifj. Patócs Sándor 5 drb. könyvet.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Kicsinyek az árvákért. A szalárdi kis vasárnap-i iskolás leányok és fiuk összegyűjtögetett perselyadományokat 202 Lett szeretettel küldték be árvaházunknak. Ezeket a jókedvű kis adakozókat árváink imádságaikba odaviszik Jézushoz, „hogy vesse kezét reájuk és áldja meg őket.” (Márk X, 13—16.)

Iskolás gyermekek öröme a szünidő, árváinkra is ráköszöntött. Az elmúlt nyáron a hozzátartozók több kisfiút kikértek és pár hétre nyaralásra vittek. A levegőváltás, a kedvezni kész vendégszeretet, látható jótékony hatással volt árváinkra, Most is többeket már elvittek, három kisfiúnak azonban sem szülei, sem hozzátartozói nincsenek. Nagy örömet szereznének nekik azok a hegyrészen és vidéken lakó hittestvéreink, akik e kisfiukat pár hétre magukhoz fogadnák; ők természetesen apróbb szolgálataikkal hálálnák meg e szívességet, Isten pedig bizonytal megjutalmazza jócselekedeteiket!

Adományok az Árvaháznak:

Mónus Sándorné 2 kgr. liszt, fél kgr. zsir, 20 drb tojás. Kulcsár Istvánné 4 kgr. liszt. Incze Andrásné 4 üveg paradicsom.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvárosban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Nagy István, délután fél 4 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Pál Thessalonikában. Csel. 17, 1—8. Kedd: Pál Berceában. Csel. 17, 10—15. Szerda: Pál Athenben. Csel. 17, 16—21. Csütörtök: Pál az Areopaguton. Csel. 17, 22—28. Péntek: Pál Korinthusban a zsidók között. Csel. 18, 1—8. Szombat: Pál Korinthusban tanít. Csel. 18, 9—11.

Vallásos ünnepély Össiben. A fiu és leánybibliakörösök Össiben vasárnap délután fél 4 órai kezdettel vallásos ünnepélyt rendeznek.

Az olasz-i, ujvárosi, velencei és réti Férfiszövetség elnökei július hó 4 én (kedden) délután 5 órakor tartják első összejevetelüket az egyházi adóhivatal helyiségében. Pontos megjelenést kér Hajdu György, az olasz-i Férfiszövetség világi elnöke.

Velencei ref. férfiszövetségünk július hó 5-én (szerda) este 7 órakor a kulturteremben tartandó összejevetelén igen nagyfontosságú közérdekű dolgok-

ban fog megbeszélést tartani. Kéri az elnökség a szövetség tagjainak lehetőleg teljes számú megjelenését.

A „Németh Sándor jutalomkönyv alapítvány” egyike azoknak az alapítványoknak, amelyek a legszébb hivatást töltik be az ifjusági nevelés munkájában. Nincs boldogabb öröm, mint a kisgyermeknek öröme, akik egy-egy jutalomkönyvet kapnak. Mily féltve őrzik és dédelgetik azt s mily boldogan mutogatják szüleiknek, ismerősöknek bármily csekély értékű legyen is az. Az idén 140 gyermek kapott jutalomkönyvet az alapítvány jövedelméből, akik a vasárnapi iskolát szorgalmasan látogatták. Ha ez az alapítvány nem lenne, 140 gyermek lenne most szegényebb egy boldog örömmel.

Felhívás és figyelmeztetés. Többszöri felhívás után ismételtlen figyelmeztetjük mindazokat, akik a velencei református temetőben sírhelyet vettek, hogy az általuk megvásárolt területeket cövekeljék ki, mert az eképpen meg nem jelölt területeket a temetőgondnok ur elfogja adni. Ez uton mutatunk rá arra a nagyon szomorú és kegyeletsértő eljárásra, hogy az utóbbi időben temetőnkben nagyon elharapódzott a viráglopás s a mások sírhelyének másirányú durva megsértése. A temető ör több tettes nevét már följegyezte, figyelmeztetjük azért e durva kegyelet sértőket, hogy hasonló esetben többé kiméletet senkivel szemben nem gyakorolunk, sőt mindent elfogunk követni, hogy a tettes méltó büntetését elvegye.

Réti Vegyeskarunk július hóban résztvesz a belényesi Magyar Dalkör zászlószentelési és a ref templom fennállásának 150 éves évfordulóján rendezett kettős ünnepségen. Az ünnepségeken beszédet tart: dr Szabó Lajos lelkész.

Vadász- fegyverek eladók	2 műhely esetleg raktár kiadó	Üzleti berendezés: állvány, üvegeszekrény eladó
Zöldfa-utca 14.		

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az akaratról.

Írta és a nagyvárad református leánygimnázium évzáró ünnepélyén elmondotta: K. Gálbory Erzsébet, igazgatónő.

Sok öreg szüle bánatos szeméből kicsordul a fájdalom könnye, mikor öngyilkos vagy elzúllott gyermeke emléke mellett megáll. Ez a könny éget, mert minden cseppje prizmává válik s rajta keresztül látja elveszett gyermekének elhibázott nevelését. De miért hibázta el? Mit vétett az örök törvény ellen, hiszen szülői szíve minden melegével, minden akarással, erejének megfeszítésével, éjjelének és nappalának feláldozásával azon munkálkodott, hogy gyermekének külön, jobb helyzetet teremtsen, mint az övé volt. Taníttatásban, ismeretek nyújtásában, fizikai jólétben nem is volt hiány. Tanította, képezte. De csak az esztét! Azt kíméltette, a lelkeről azonban valahogy a nagy igyekezetében megfeledkezett. A lelket nem lehet tudományokkal táplálni, a lelket nevelni kell.

A XIX. század a Darwin és Bunsen százada, az anyagot emelte az emberiség oltárára. Büszkélkedtek a haladással, de az erkölcsi hanyatlásnak szemet hunytak. A XIX. századvégi ember elhibázta gyermeke nevelését s így a XX-ik század embere bár sokat tud,

mégsem boldog? Mert a tudás csak út, amelyen biztosan csak a lelki felkészültséggel rendelkező ember haladhat. Természetes következményeként a dolgoknak, hogy az emberiség kiábrándult a tudományból, mert nem váltotta valóra a hozzáfűzött reményt: a boldogságot. Ellenben elvette tőle a válság és a hagyományok fékjét s az egyéni szabadság lett urrá mindenekfelett, amely aztán el is juttatta az emberiséget a mai válsághoz. Ezt a válságot sem Genfben, sem Londonba, semmiféle konferenciával nem tudják megoldani, mert ezt csak mi szüntethetjük meg, szülők és tanárok, akik a jövő generáció nevelésére vagyunk hivatva.

Európa minden gondolkozója, gyakorlati pedagógusa, széles látókörű írója, világosan látja, hogy az emberiség válságát, a jellemképzés, közelebbből az akarat nevelésének elhanyagolása idézte elő.

Mi az akarat? Köznyelven talán úgy határozhatnánk meg, hogy az akarat nem más, mint a lelki törekvések összessége, mely úgy a jóra, szépre, mint a gonoszra és rosszra irányulhat. Mint mondtam: a lelki törekvések összessége, tehát individuális erő, mely minden ember lelkében ott szunnyad, csak alkalom, ok kell hozzá, hogy céltudatos kívánsággá

Tükörcserepek.

Írta: Draskóczy László.

Legyen hála érte Istennek, hogy ma már van mondanivalónk a magyar külmisszióról s nem kell idegen népek misszionáriusainak élményeiből merítenünk, ha külmissziói történeteket akarunk közreadni. A külmissziói munka folyik Magyarországon csendben, de annál nagyobb lelkesedéssel és hűséggel. Kicsiny gyermekektől kezdve — végrendeletüket megíró aggokig nagyon sokan gondolnak imádságukkal, munkájukkal és adományukkal a pogány népek nagy szükségére, Folyik a munka kinn a különböző munkamezőkön: a világ három sarkában hirdeti magyar híthírdető a Krisztus evangéliumát. A testvér török nép között — égő szívvvel, töröknek törökké léve — Döbrössy Lajos, a kínai rablóktól állandóan rettegsben tartva az erősszívű, ma már fehérhajú Kunszt Irén. A Csendes Óceán egy kis szigetén, gyilkos éghajlat alatt, de a szeretetet szeretettel viszonzó ember-evő-unokák között Molnár Mária. Munkájukról hadd mutassunk be olvasóink előtt néhány érdekes és munkájukra jellemző képet. Nincs szükségük ezeknek

a képeknek arra, hogy a fényképész fantáziálja retusálja őket, hiszen emberi kéz csak rontana rajtuk, olyan élethűek és érdekesek a maguk természetességében.

A mester áttér az Isza hitére ...

A misszionárius a sumeni cukrászda felé vette útját, mert török emberrel nyugodtan csak nyilvános helyen lehet beszélgetni. Amint belép, a homályos cukrászda mélyén a mester körül összehajló fejjel néhány ifju embert pillant meg. A cukrász mester kezében hatalmas könyv van — a Korán egy ismert kommentára — s buzgón magyarázza Mohamed ígét a köréje seregülő ifjuságnak. A misszionárius „salem”-mel üdvözlö a mestert s letelepszik egy szomszédos asztalhoz, úgy figyel a beszélgetésre. A csodákról folyik a szó. Rövidesen alkalom adódik bekapcsolódni a beszélgetésbe s elmondja, hogy nemcsak Mohamed, hanem Isza (Jézus) is tett csodákat, de sohasem azért, hogy vele önmagának előnyt szerezzen, hanem, hogy a mennyei Atyát dicsőítse. Egy darabig csendesesen hallgatják, de mikor a mennyei Atyáról kezd beszélni, rögtön zugó méhkassá válik a csendes

válják s a kivánság valóra váltása lesz a tettben akarattá. Ez az akarat lehet — a vágyak milyensége szerint — nemes és nemtelen és ebből látszik, hogy az ember értékét nem a tudás, hanem az emelkedett akarat adja meg, mely tetteiben érvényesül.

Az akarat gyengülésére vezethető vissza az érdek-házasság, mert az akaratnélküli ember a küzdelmet — amely éppen legfőbb rendeltetése — feladja s magát megalázva, a könnyebb megélhetést választja. De ugyancsak ennek az oknak tudható be a mai válások, elzülések és öngyilkosságok tömegtelen száma. Megdöbbenők az erkölcs-statisztika adatai is. A bűnesetek száma ijeszítően szaporodik, ami vég-elemzésében szintén az akarat gyengülésére vezethető vissza, mert az ellenálló erő a mai kor gyermekében fogyton fogy. Világszerte ez a tapasztalat: az értelembe, tudásba belefutunk, de a tudást alkalmazni — vagyis akarni — nem tudunk.

Miután az akarat nem más, mint vágyainknak céltudatos tettekben való realizálása, nem lehet előtünk közömbös, hogy e vágyak jóra, vagy rosszra irányulnak-e? Mert az akarat megszilárdulását az egy célra irányuló tettek, illetőleg azok láncolata fejlesztik ki. Ha tehát lelkiismeretes embereket akarunk nevelni, akkor csak azokat a vágyakat engedjük tetié érlelődni, amelyek az erkölcsi jellemet kialakítják.

Az utánczás ősi ösztönénél s a példa erejénél fogva, az ember mástól tanul akarni, ezért minden közösség, a család, az iskola és a társadalom, nevelője az akaratnak.

(Folyt. köv.)

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A szatmári református egyház és leánybibliaköre 3000 Lei adománnyal járult hozzá egy szatmári

társaság. Egyszerre öt ember is beszél ellene s megbotránkozva tiltakoznak, hogy Allah „Atya” lenne — ez a legnagyobb megbotránkozás tárgya egy igazhitű muzulmán előtt. A vita vége az lett, hogy e fogas kérdésben Hadzsi bejt kell megkérdezni, aki a legnagyobb tudósa és vezére a modern török ifjúságnak. Rögtön papírt, tollat kérnek a mestertől s meghívják Hadzsi bejt, jöjjön el és vivjon meg tudós szelleme a gyaur hodzsával.

— Mi lesz, ha Hadzsi bej bebizonyítja, hogy a Koránnak van igaza? — kérdi a mester a misszionáriustól.

— Abban a percben áttérek mohamedánnak, — volt a válasz.

— De ha bebizonyítom, hogy az Evangélium igaz, mit csinálsz te? — fordította vissza a kérdést a misszionárius.

A Korán-magyarító cukrász elgondolkozva hallgatott, — mint aki nem biztos igazságában, — csak az ifjak közül szólalt meg a sarokban bizonyítalanul az egyik:

— Akkor a mester áttér az Isza hitére...

illetőségü árvaíu ez évi ellátási költségeihez. Midőn ez adományt — mint a munkásszeretet bizonyosságát — árvaíházunk hálás köszönettel fogadja és nyugtázza, az apostol szavaival kérjük Istent, hogy „a kegyelem sokasodva sokak által, a hálaadást bőséggessé tegye az Isten dicsőségére.” (II. Kor. IV. r. 15. v.)

A három kis árvaíut — a mult számunkban megjelent kérésünk alapján — jó szívvvel fogadták magukhoz és vitték nyaralni a szűnidő néhány hetére: Biró Lajos postaalitst és neje (Püspöki-ut), Balogh Károly reform. tanító Csokaly és a jákóhodosi lelkész. „Falatomat nem egy magam ettem meg, az árva evett abból.” (Jób 31., 17. v)

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A templomi futószőnyeget: horganylemezzel beszegte Szilváasy János 600 Lei értékben.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: özv. Száva Antalné 50, Homolya Etelka 50 Lei.

A nőszövetség könyvtárának: Menszár Jenő 6 drb könyv.

Esteli órákon: Hétfő: Pál visszatér Jeruzsálembe. Csel. 18, 18—22. Kedd: Pál harmadik utjára indul; Apollos Efezusban. Csel. 18, 23—28 Szerda: Pál Efezusban. Csel. 19, 1—7. Csütörtök: Demeter ötvös látítása. Csel. 19, 23—27. Péntek: Pál tovább utazik Macedoniába. 20, 1—3. Szombat: Eutikhus feltámasztása. Csel. 20, 7—12.

„Ha a szív csendes, a víz is csendes“.

A kép változik. Kinában vagyunk. Az Űen folyón felfelé vitorlás halad, benne az ősz misszionárius és benszülőtt kísérvivel. Veszélyes sellőhöz ér a vitorlás; fenn a hegytetőn bálványtemplom áll s a homlokzatról biztatón üzen a kinal felírás: „Ha szív csendes, a víz is csendes“.

A hajóslegények ilyenkor partra szállva köteleken vontatják tova a hajót. Beesteledik. Az utazók megállanak, alkalmas öbölben kikötnek, hogy az éjszakát csendben tölthessék el.

Egy koldusasszony halad el a parton. „Most mentek át a tulsó partra. Vacsoráznak” — mondja ijedten s mindenki tudja, hogy kikről beszél. A környék rettegtegről, a rablókról. Néhány perc alatt észreveszik az éjjeli plihenésre készülő utasokat s már jön is át egy csónak, megrakva fegyveres rablókkal. Imádkozva várják őket, hiszen ezek nem nagyon kimélik az emberi életét, különösen nem az idegenét.

Őt állig felfegyverezett kínai rabló ugrott ki a csónakból s rákiáltott a misszionáriusnőre: „A főnök beteg, orvosságot kér, jöjj át hozzá a tulsó partra!”

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este fél 6 órakor Nagy István, délután fél 4 órakor az Ős-si-telepen (Bodó Imre házában) Molnár Károly.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, délután 4 órakor Szűcs János theologus szolgál.

Molnár Károly s. lelkész, aki már egy évet szolgált egyházközségünkben s a múlt héten érkezett haza Svájcból, ahol egy iskolai esztendő telt a híres bási egyetemen, Püspök ur az ujvárosi parochiális körbe rendelte segédlelkészül. — Makay György végzett IV. éves theológust a Püspök ur jul. 1-i joghatállyal réti parochiális körünkbe segédlelkésznek kinevezte. — Nagy István első lelkész-képesítő vizsgát tett segédlelkészül Püspök ur az Ifjúsági Otthon vezetésével megbizta. Az ifju Timotheusok munkásságára Isten áldását kérjük.

A református leánynevelő intézet igazgatótanácsa július 4-én tartotta ülését Csernák Béla lelkész elnöklétével, amelyen Karácsonyné Gálbory Erzsébet igazgatónő tett jelentést az internátus és a leánygimnázium 1932—33. évi állapotáról. Az internátusban 31 növendék nyert ellátást, akik közül többen összesen mintegy negyvenezér lejnyl jótéteményben részesültek az intézet részéről. Az internátusban nevelkedett, de a róm. kath. zárdai tanítónőképző inté-

zetben tanult növendékek a tanítónőképesítő vizsgákon kitűnő eredményt értek el. A leánygimnáziumba az év folyamán 115-en iratkoztak be, 5-en kimaradtak, bizonyítványt nyert 110, akik közül átment 92. A református leánygimnázium ezuttal is városunk legelső intézetének bizonyult; végzett növendékei más intézetekben is kitűnnek; most is a kolozsvári református leányliceum ötödik osztályába jelentkezett növendékek felvételi vizsgáján a legjobb eredményt a nagyváradai református leánygimnázium egyik tanulója mutatta fel.

A nagyváradai református leányinternátusba felvételért 1933 augusztus 15-ig adandók be a kérvények az intézet igazgatói hivatalánál [Ref. Leánygimnázium]. Az igazgatótanács az évi ellátási díjat 11,500 Leiben állapította meg, amelyben bennefoglaltatik a lakás és teljes ellátáson kívül a mosás és orvos díj is.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten jul. 13-án, csütörtökön délután 5 órakor a Felföldi-telepen özv. Fazekas Andrásné házában.

Kultürelőadást tartunk velencei kulturtermünkben folyó hó 9-én délután 7 órakor a következő műsörrel: 1. „Egy szál mirtusz” népszimnű. Előadják: Burger Irén, Keresztessy Lenke, Szlivássy Vilma, Németh Mária, Schittenhelm Rózsi, Burger Ica, Thury László. 2. Szavalat. 3. Zeneszám. 4. „Szeget-szeggel”. Vigjáték, Kisfaludy Károlytól. Előadják: Burger Vilma, Kalla Vilma, Mészáros Lajos, Kremsz Béla, Laczka Imre, Thury László. 5. „Körmagyar”. Lejtik: 1 kisfiú és 10 leány. — Önkéntes adományokat felerészben a „Református Árvaház” felerészben a „Református Híradó” részére kér és köszönettel fogad a Rendezőség.

Áttérés. Dézsi Lászlóné, réti parochiális körünk kántorának felesége leányaival együtt e héten a római

A tulsó parton a rablók a misszionáriusnő csomagjaira vetették magukat s nagyon csalódtak, mikor ezüst helyett néhány ruhadarabot és könyvet találtak benne. Közben kikérdezték:

— Van-e katonai kíséret veled?

— Nem bizunk emberekben, a Seregek Ura velünk velünk van, Jákób Istene a mi várunk, — volt a válasz.

Egy szelidképü fiatal rabló elgondolkozva szólalt meg: a keresztyén tan jó, jobbá teszi az ember életét, — de még sem lehetek keresztyén, mert akkor abba kellene hagynom a foglalkozásomat...

Pehu esti toalettje.

A Csendes óceáni kis sziget magyar misszionáriusnőjét nem fenyegeti rablóhordák támadása, embert sem esznek már a benszülöttek, csak régi házak ősköztől maradt koponyagyűjteményei emlékezteti arra az unokákat, hogy nagyapáik nem vetették meg felebarátjuk husát. Véres lakomák helyett tréfás és vidám történeteket jegyez fel a krónikás a gyermeki lelkületü melanéziaiakról.

Nagy esemény az, ha hajó köt ki az elhagyott szigeten. Ilyenkor mindig láda érkezik a „mizisz”-

nek messze Magyarországról. Lomon, Pehu, Pokai és a többiek már tudják, hogy egy-egy csomag érkezése nekik is sok örömet okoz.

Egymásután kerül ki a ládából konzerves doboztól — használt ruhaneműig minden. Pehu szemé egy vörös zsinórral díszített szép hálóingben akad meg s könyörögve tekint a miziszre: Igen boldoggá tennél, ha nekem ajándékoznád...

Molnár Márja magyarázza: ezt csak éjszaka szokták viselni, mit csinálnál te vele?

Pehu, csakhogy megkapja az inget, kész azt is megigérni, — bármint fáj is a szive — hogy csak éjszakára veszi fel a szép darab fehérneműt.

— Este megszólal a gong, hogy áhitatra hívja össze a falu apraját-nagyját. Már minenyájan együtt vannak az iskolában, már felhangzik az ének, — mikor mindenkitől csodálva és bámulva belép büszkén Pehu — bokáig érő hálóingben. (Igaz van, már este volt.)

*

Míg mi idehaza éljük mindennapi életünket, odakinn a munkamezőn, szomorú vagy sokszor humoros események között életek vajudnak s keresik a békeséget és a megváltást. (Református Figyelő.)

katholikus vallásról ref. vallásra tért át. Réti Leány- és Nőszövetségünk az „új” reformátusokat örömmel és szeretettel fogadta sorai közé és legutóbbi biblia-óráikon életükért és munkásságukért a jó Istenhez imádkozott.

Vallásos és kulturális ünnepélyt rendez a Réti ref. Nő- és Férfiszövetségünk vasárnap (jul. 9.) délután 6 órai kezdettel a püspöki-utl imaház kulturtermében. 1. Énekel: a Réti Vegyeskar, Soós András karnagy vezényletével. 2. „Hívő ember” címen tart előadást: Zágoni Dezső, főszerkesztő. 3. Széles Kálmán és zenekarának játéka. — Szünet után: 4. Bélteky László, az „Erdélyi Lapok” munkatársa saját verseiből ad elő. 5. Bakos Pálné urasszony magyar dalokat énekel. 6. „Gyöngyvirág”. Énekes mesejáték: Kisspálffy János rendezésében. — Belépődíj, műsormegváltás nincs. Önkéntes adományokat a kulturális célokra köszönettel fogad a Nőszövetség.

Réti imaházunkban a hétköznapi délutáni istentiszteleteket július 10-től kezdve, — a nyári időszakban — 6 órakor kezdjük.

Magyarországon megjelenő egyik napilap írja: „Sven Hedín Ázsia sivatagjait kutatja és felfedezései dicsőséget szereznek a nevének, a huga, Alma Hedín, otthon a legnagyobb csendben az emberi szeretet gyönyörű művét építette fel. Mikor sok évvel ezelőtt haláleset történt a Hedín családban, a ház egyik barátja meglátogatta Alma Hedínt és azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy virágok helyett pénzádományt fogadjon el tőle jótékony célra. Alma Hedínnel eszébe jutott az a sok idős férfi és asszony, akinek nem áll módjában, hogy saját otthona legyen és így csak mint megtört emberek, rokonok és ismerősök nyakán élőködnének. Sok éves szociális munkássága során, éppen az ilyen otthontalan aggastyánok keltették fel részvétét. Ezt az adományt az ő javukra fordította. Ezzel új cselekvési lehetőség nyílt meg előtte. Nem sokkal később, hét évvel ezelőtt felhívás jelent meg Alma Hedín és néhány előkelő személyiség aláírásával „Blomsterfonden” alapítására. Ahelyett, hogy koszorúkat és virágokat küldenének a temetésekre, fizessék be az emberek a megemlékezések árát a virágalapítványnak, amely művészi kivitelű okiratban értesíti erről a hozzátartozókat. Ilyen módon az elhunyt családja szép emlékalbumot kap. — A befizetett összegek nagyságát az albumok nem említik meg. Magyarországon hasonló célkitűzéssel megalakult „A Virágszövetség”. E szövetség vezetősége nem akarja a virágot, a „földnek jóságát” az életből száműzni, nem akarja a virágokkal foglalkozókat sem megrövidíteni, de azt kéri, hogy a mai nehéz élő világba nem illő fényűző felesleget adják szegények, aggok, özvegyek és árvák részére épülő „virágotthonaik” számára. Aki névnapra, esküvőre vagy temetésre virágcsokrot küld, adjon vagy küldjön valamivel olcsóbbat és az így elért különbözetet adja a fenti célra. Milyen üdvös volna, ha nálunk is

ez az eszme testet ölthetne és a nagyszerű cél érdekében mielőbb megfelelő szerv alakulhatna. E téren gondolatunk szerint a református Nőszövetségek tehetnének kezdeményező lépéseket az eddigi értékes munkaprogramjukba való beillesztésével.

A nagyváradi olasz i. Férfiszövetség csütörtök esti bibliaóráján a megbeszélések után Nagyváradi reformációjáról hallottunk érdekes adatokat.

A Magyar Párt kulturális hegyi háza vasárnap, július 9-én délután 4 órakor ünnepélyes keretek között nyitja meg a Párt vezetősége. A kulturális a Kálvária-utca folytatását képező Mélyárok (Str. Moldova) 83. számú szőlőjében áll; megközelíthető a Kórház-utca felől is. A kulturális a hegyen lakók közművelődésének előmozdítására szolgál. A megnyitó ünnepségre meghívja az érdeklődő nőket és férfiakat. Képes újságokat, jó olvasni valókat szívesen fogad a Vezetőség.

A keresztyénység térhódítását Japánban örvendetesen bizonyítja az a tény, hogy a jelenlegi kormány egyik minisztere keresztyén (ami nemrég még elképzelhetetlen volt), egy másik miniszternek az atyja keresztyén és hat miniszternek van keresztyén felesége.

Vargha János kolozsvári földműves a református temető céjaira egy félhold területű szántóföldet ajánlott fel.

Kedvezményes tükörfürdő és hullámfürdő jegyek a Püspök-fürdőbe. Kaphatók a református Árvaházban.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYÓS-
ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leányne-
velő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres
Károly, Béres Sándor,
Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyváradi.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Presbyteri gyűlést

Tartottunk folyó hó 9-én délután 5 órakor az ujjvárosi tanácssteremben, amelyen Sulyok István püspök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnököltek; a jegyzői tisztet Molnár Károly, külföldi tanulmányutjáról hazakerkezett s. lelkész töltötte be, kit a presbytérium szeretettel köszönt. Jelen volt: 28 presbyter.

1. Püspök lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg, sajnálattal állapítja meg, hogy a legutóbbi gyűlésen megválasztott két jegyző egyike sem jelent meg, javaslatára a presbytérium úgy intézkedik, hogy a jegyzői toll vezetésére az ujjvárosi két s. lelkész közül minden gyűlésre hívassék be az egyik s részére a presb. korábbi határozatához képest gyűlésenként 100 lei tiszteletdíj adassék.

2. Lelkészelnök részvétellel jelenti be Takács Endre réti paróchiális körünk volt presbyterének elhunytát.

Emléke jegyzőkönyvben örökítették meg s helyére a következő pópresbyter behivatik.

3. Lelkészelnök bemutatja ügyész jelentését a Blaha István-féle peresített örökség tárgyában.

Presbytérium a további felelősségtől eláll.

4. Az özvegy Szeghalmy Bálintné ifjusági énekkari alapítvány kamatainak a Varga Gedeon és dr Szeghalmy Sándor javaslata alapján történt felosztását a középiskolai tanulók között jóváhagyólag tudomásul veszi.

5. Presbytérium a 46. és 47. számú esperesi körlevelei általánosságban tudomásul veszi, azok kapcsán a következő határozatokat hozza:

1. Egyházkerületi közgyűlésünk 51—1933. jkvi számú határozatával a lelkészi és énekevezéri szolgálatok díjait a következő módon állapította meg:

1. *Keresztelésért*: templomban vagy a lelkészi hivatalban 40 lei, magánháznál 100 Lei.

2. *Esketésért*: a presbytérium által kijelölt napon a templomban 100, más napokon 200, háznál 250 lei.

3. *Temetésért*: a) *Lelkészi díj*: egyszerű, azaz bibliaolvasással végzett temetésért 150 lei, prédikációs, azaz beszéddel végzett temetésért 250 lei.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Salamon király legendája. Salamon királyról sok mesés elbeszélés is szövődött, a róla megírt történelmi tények mellett. Egy ilyen tanulságos kicsi történet az, amelyik szerint a bölcs király feltalálta volna azt a csodálatos folyadékot, elixirt, amely képes az emberek életét meghosszabbítani. A rege szerint drága mivű finom vázában őrizte a király ezt a mindennél értékesebb folyadékot. Hiába titkolta, az élet-elixir híre átszállt a király bezárt ajtóin. Elhatott a börtönök lakói cellájáig is. Egyszer egy rab üzent a királynak:

— Uram, küldj nekem abból a csodálatos folyadékból. Érzem, hogy elpusztulok a homályos börtön rabságában, pedig már nemsokára leoldódnak kezemről a bilincsek.

A király fejét rázta. Nem arra való ez a csodálatos folyadék, hogy bűnös emberek életét hosszabbítsa meg. Nem adott. Aztán a királynak jó barátai, előkelők, gazdagok feküdtek a halálos ágyon. Hiába kérték, hiába üzentek, a király attól félt, hogy nagyon hamar elfogy a csodálatos élet-elixir, nem adott belőle. Végül hosszú esztendőök múltán maga a király dőlt ágyának. Halálos fáradtság ólomsulya huzta le a testét. Sápadt arcából bágyadtan világitott ki a két szeme. Ziháló beszéde csak halk szélsusogás volt. Odaintette

szolgáit, hozzák hát elő a csodálatos vázát, amelyikben az életet meghosszabbító titkos folyadék van, nyissák ki és adjanak neki belőle. A szolgák nagy ünnepélyességgel elhozták az eddig bezárt ébenfaszekrényben őrzött folyadékot és amikor a király elé vitték, akkor látták, hogy s drága mivű vázában semmi sincs. Addig őrizték, amíg minden csepp is elpárolgott. Nem akart a király senkin se segíteni és éppen ezért nem tudott önmagán sem.

Ennek a kis történetnek tanulsága van. Az életnek minden kincse, az öröm, a vagyon is ilyen, mint ez a csodálatos élet-elixir. Aki mindent magának akar megtartani, az mindent elveszít. Csak annak marad meg a kincse, aki másoknak is ad belőle. Hite se marad meg senkinek, ha nem osztja meg mással, ha nem segít vele másokon. Mire saját magát kellene a hitének megmentenie és megszabadítania, akkor látja az ember, hogy a hite elfogyott. A hit is szolgálhat, másokért való élet. A mai életnek az a nagy baja, hogy mindenki magának él, hogy mindenki a maga boldogságának a vázáját külön őrzi, nem akar a maga életéből, szeretetéből vagy környezetéből másnak adni. Azért fogy el annyira, hogy mire neki lenne szüksége reá, semmit sem talál. Aki az életét elveszíti, megtalálja azt, ki pedig megakarja tartani, elveszti.

b) Énekvezér díja: énekszós vagy egyszerű bibliaolvasással végzett temetésnél 100 lei, predikációs vagy beszéddel végzett temetésnél 150 lei.

4. Anyakönyvi kivonat díja: 40 lei.

Midőn presbitérium e kerületi határozatot gyülekezetünkre teljes egészében kötelezőnek elfogadja, 1933. július 16-tól kezdődő hatállyal, annak templomi szószékéről és a „Ref. Híradó” legközelebbi számában meghirdetését elrendeli.

II. Tekintettel arra, hogy a fölöttes egyházi hatóságok több rendbeli körrendeletének ellenére illetéktelen közvelítők magyarországi kiadási énekeskönyveket hoznak be s azokat híveink között terjesztik, a presbitérium figyelmezteti gyülekezetünk tagjait ennek anyagilag is káros, de egyébként meg veszélyes következményeire, rendeli, hogy csak egyházkerületünk kiadásában megjelenő énekeskönyvet vásároljanak. Az iskolaszéki elnök s a rajta keresztül a tanítótestület felhívallik e rendelkezésnek iskoláinkban szigorú felelősség mellett végrehajtására.

III. Egyházkerületi tanítóképviselők választásánál presbitériumunk a maga 6-os szavazatát: Sándor Lajos pusztalajlaki, Czina Sándor borsi, Czeglédy Sándor nagyszántói, Herczeg Kálmán biharpüspöki és Papp Margit nagyváradi tanítókra adja.

6. Örvedetes tudomásul vette a leánygimnázium igazgató-tanácsának s az iskolaszéki elnöknek az elmúlt iskolai év tanulmányi előmeneteléről tett megnyugtató jelentését.

7. Szücs István velencei s. lelkésznek fizetés visszalérités elengedése tárgyában beadott kérelmének elintézésére az elnökséget kéri fel és bizza meg a presbitérium.

8. Hajdu György presbiternek az adófőnök mellé segédmunkaerő alkalmazására irányuló indítványa a gazdasági tanácsnak adallik ki javaslatlitél végelt.

9. Nehány velencei egyháztagnak a velencei ref. temető gondnoki munkakör ellátása tárgyában kelt beadványa a jelenlegi temető gondnok megkérdezéséig érdemben elintézhető nem volt.

K. K.

Az akaratról.

Irtta és a nagyváradi református leánygimnázium évfáráó ünnepélyén elmondotta: K. Gálbory Erzsébet, igazgatónő.

(Folytatás és vége.)

Legerősebb hatási gyakorol a jellem alakulása a családi kör, mely egy kis világ a maga sokféleségében. A gyermek ebben a kis világban ismeri meg az életet. Fogalmait a jóról, rosszról, helyesről, helytelenről ott szerzi. Az otlátott példa szerint formálódik ő maga is. Azok a képek, azok a benyomások, amelyek ott vésődtek emlékébe, kísérni fogják egész életén ál. Azok a jelenetek, amelyeknek ott tanuja, vagy épen részese volt — a szenvedély kilörése, a harag és a gyűlölködés, vagy önfeláldozás, szelid békülékenység, a durvaság, vagy gyöngédség — foly-

ton öszlönző példaként fognak tudatában élni és akaratára irányítólag hatni. A családi élet, az abban érvényesülő tekintélyénél fogva, legyen az bár apafi vagy anyai, eleve megadja az irányt a gyermeki akarat fejlődésének. Amelyik családban a szülők egymás akarata ellen törnek, ott a mai társadalmi betegségek legsúlyosabbjával a tekintély-rombolással állunk szemben, mert a gyermek ennek túl, vagy szemtanuja lévén, elveszilli hitét szülei akaratának szentségben s így többé tekintélyüket nem tiszteli, tehát el sem ismeri.

A régi pátriárkális világban az atya ur volt a házában, gyermekei feltéllenül követték akaratát, így tehát az akarat egysége és egyenletes fejlődése meg volt óva. Ma a gyermek nem hallgat az atyjára, akinél magát okosabbnak tartja, ismereteiben elbizakodott, megy a maga feje után, eldobva lekicsinylően a tapasztalt és javátakaró tanácsadó bölcs vezetését. Esztelenségeket követ el, amelyeket később megbán s játékszerévé válik a véletlennek és pajtásai befolyásának.

A példa ereje a gyermekre megmérhetetlen. Modorát, beszédét, mozdulatait, jó és rossz szokásait, de még gondolkozásmódját is öntudatlanul lemásolja környezetének. És az a beszéd, modor, szokás, amely gyermekkorában az ulánzással lett sajátjává, elkiséri az élet minden változásában. Azért a szülő és nevelő legyen óvatos, minden cselekedetében. Ne feledje, hogy a gyermek mindent eltanul tőle, még a hibáit is, sőt ezeket ép a legkönnyebben. De nemcsak ezektől, hanem testvéreitől, a cselédektől és az egész környezetétől. Ezért végtelen fontos; milyen a cselédség és az egész baráti kör. Mindazok a példák, amelyekről a legtöbb szülő azt hiszi, hogy a gyermek nem is figyelmez rájuk, formálják a későbbi felnőtt ember jellemét és irányítják akaratát.

A gondosan nevelt gyermek, pici korától megszokta az illedelmet, mert a jómodor véérébe ment, öntudatlanul előzékeny, finom, nyájas mindenkivel, mert a megszokásból még a legnagyobb lelki megrázkódtatás idején sem zökken ki. Ellenben akivel kis korában nem törődtek, a sors bármí magas társadalmi polcra emelje is, a formák betartása nehezére esik, mert akarata ilyen irányban művelve sohase volt, mégha Napoleon is.

Az értelemnek bizonyos foku fejlődésével lép az iskola az akarat-fejlesztő tényezők sorába. Itt sem szünik meg a példa állandóan ható ereje, mert a tanár egyénisége s a társak jelleme tovább munkálkodik, de a jellem, illetve az akarat fejlesztését a tudás nyújtásával munkálja. Azonban az iskola és különösen a hitvallásos iskolák célja nem a száraz tudományosság kiképzése, hanem a nyújtott ismereteket, a lelkieket összhangba hozva, az akaratot neveli, irányítja, de csak olyan mértékben, amennyiben azt a családi körben szerzett képzetek nem gátolják.

A XVI-ik század társadalma a reformációval ujhodott meg. A jelen kornak is égető kérdése a

reformáció, melyet most azonban nem a hit, hanem a családi élet tesz szükségessé. Vissza kell állítani a szülői tekintélyt, azaz az akarat egységességét, mellyel gyermekeikből nem szeszélyes, akarat nélküli sorsbábokat, divatmajmokat, Miss Universe-keket, hanem becsületes, szilárd jellemű és akaratú, szívvel-lélekkel céltudatosan küzdeni tudó, sohasem csüggedő, egész embereket neveljenek.

Ha a család a szeretet tekintélyének alapjaira építi fel az életet, észrevétlenül megreformálja a társadalmat is és a megújított társadalomban önként oldódik meg mindaz, amit ma gazdasági és szociális válságnak neveznek, mert az akarat közös lesz, az embert a mai, hozzá méltatlan, esett sorsából, egy szebb, boldogabb, hozzá méltóbb, jobb jövőbe vezetni.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A váradvelencei nőszövetség július 9-én, vasárnap megtartott ünnepélyén az önkéntes adományokból gyűlt perselypénzének felerészét, 350 Leit árvaházunknak juttatta.

Nemcsak ez adományt fogadjuk hálás köszönettel, de köszönjük a szép, a jó példaadást is.

A velencei nőszövetség az árvákra gondolt, meglátogatta és magsegítette őket, mert ott ragyogott előtte az Isten ígéje: „az a lizta és szeplő nélkül való istentisztelet: meglátogatni az árvákat az ő nyomoruságukban...“ (Jakab I. 27.)

Bizonyára nincs nőszövetség és nincs egy nőszövetségi tag sem, ki ne óhajtana, hogy istentisztelete lizta és igaz legyen!? Milyen egyszerű a módja ennek Isten ígéje szerint: látogassa meg és segítse meg az árvákat és özvegyeket az ő nyomoruságukban!

„A békesség Istene pedig tegyen készségekké titeket minden jóra, hogy cselekedjétek az ő akaratát!“ (Zsid. XIII. 20—21.)

Adományok az Árvaháznak:

Kiss Antalné 3 kgr. köszméte, Incze Andrásné egy üveg paprika, Bodó Imréné egy kosár saláta, Nagy Lajos (Ujváros) 20 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Hiradónak: Török Ilona tanítónő (Körösladány) 100 Lei.

Szegényeknek: Török Ilona tanítónő (Körösladány) 100 Lei.

VELENCÉN:

A jun. 23—25-iki leánykonferencia alkalmával adakoztak a már leközlötteken kívül: a Velencei Ref. Nőszövetség 200 Lei, Muszka Jánosné fél kgr. cukor és 12 tojás, Dancse Lukácsné 2 rud szalonna, Németh Mária 1 kgr. liszt, 1/4 kgr. cukor,

5 tojás, Marcsó Böske 1 kgr. liszt, 1/4 kgr. cukor, 5 tojás.

Református Hiradónak: a Velencei Ref. Nőszövetség és leánybiblikör 400 Lei.

Református Árvaháznak: a Velencei Ref. Nőszövetség és leánybiblikör 350 Lei.

Szegényeknek: Fóris Péterné 20, Zsigó Györgyné 40 Lei.

Velencei templomalapra: Thury Piroska (III. részlet) 50, Zsigó Györgyné 60 Lei.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Nagy István, este fél 6 órakor Molnár Károly, délután fél 4 órakor az Őssitelepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőtt 10 órakor Makay György réti s. lelkész, délután 4 órakor, valamint a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Pál szolgálata. Csel. 20, 17—21. Kedd: Bizonyosság a bizonytalanságban. Csel. 20, 22—24. Szerda: Intés vigyázásra. Csel. 20, 25—28. Csütörtök: Hamis tanítók ellen. Csel. 20, 29—31. Péntek: Jobb adni, mint venni. Csel. 20, 32—38. Szombat: Készülődés Jeruzsálembé. Csel. 21, 1—6.

A nagyváradi református ifjúsági Egyesületek folyó hó 16-án, vasárnap este fél 8 órai kezdettel az ujvárosi otthon udvarán (rossz idő esetén a nagyteremben), ünnepélyt rendeznek a következő műsorral: 1. Beethoven: Dicsőít téged. Éneklí a réti Vegyeskar Soós András karnagy vezetésével. 2. Sádhu Sundai Singről beszél Paragh László. 3. Gyöngyvirág. Irla Halmy János dr. Előadja a réti leányszöv. serdülő csoportja. 4. Szaval Oláh Sándor. 5. Naldteufel: Aranyeső, keringő. Előadja az Erkel Zenekar. 6. Évforduló. Előadja a velencei műkedvelő gárda. 7. Magyar népdalok Tárca Bertalan átiratában. Előadja a réti Vegyeskar. 8. Kéhler B. Csokonai nyitány. Előadja az Erkel Zenekar. 9. Zárszót mond Molnár Károly s lelkész. Önkéntes adományokat szeretettel kérünk és Kerekes Sándor volt ifj. titkár tanulmány utja utiköltségére fordítjuk.

Kultúrelőadásunk a velencei ref. Nő- és Férfiszövetségünk s bibliaköreink rendezésében folyó hó 9-én ugy anyagiakban, mint különösen erkölcsiükben ez uttal is meghozta a kívánatos sikert. A termel teljesen megtöltő közönség nagy tetszéssel fogadta az irodalmi értékű műsorszámokat. A helybeli, már jól ismert előadókon kívül Szabó Józsefné urasszony, leánya Margitka precíz zongorakisérete mellett adott

elő nagy fetszéssel fogadott magyar dalokat. A rendezőség fáradozása mellett, a feladatukat derekasan megálló szereplőket illeti hálánk s köszönetünk, hogy az önkéntes adományokból begyűlt jövedelemből a „Református Híradó“-ra s „Árvaházunk“-nak némi adományt juttattunk.

A Lorántffy Zsuzsánna Egyesület tagjai szokásos nyári kirándulásukat a Püspök-fürdőbe folyó hó 19-én szerdán tartják meg, amelyre szeretettel hívják az Árvaház barátait és családját. Indulás reggel 9 órakor a velencei állomásról.

Az olasz i Férfiszövetség vasárnap délelőtt az istentisztelet után tartja szokott megbeszéléseit az egyházi adóhivatal szobájában.

Árvaházunk növendékei közül a héten Antal Béla belényesi gondnok kettőt vitt magával nyaralásra. Az a szeretetteljes figyelem, amellyel vidéki egyházaink tagjai, nőszövetségei fordulnak Árvaházunk felé, egy jobb jövő záloga.

Kulturházat nyitott a Mélyárok-úton (Kálvária-utca folytatása, 83. sz.) a Magyar Párt, hogy a Hegynek e részén lakó testvéreink számára egy otthon állítson fel, ahol fárasztó munkáik után szórakozásra, önművelésre összegyülekezhetnek. Az egy szobából és széles verandából álló helyiség szép gyümölcsös közepén fekszik, zöld pázsiton visz fel az út a barátságos házhoz, amelyet a használatnak már e hónap első vasárnapján átadtak létesítői, ünnepélyes megnyitása azonban július 9-én délután volt, amikor a Magyar Párt két alelnökének: dr Soos István h. polgármester és dr Markovits Manó ny. főispánnak vezetése alatt hatalmas tömeg gyülekezett össze. A Kulturház létesítése érdekében sokat fáradoztak Szabó Károly városi tanácsos, dr Medvigy Gábor gyógyszerész és az ifjuság részéről Boldizsár Imre. Az elhangzott beszédek és szavalatok előtt és után a Magyar Dalkör zengedezett szebbnél-szebb dalokat. A barátságos otthon vezetőségének tagjai: elnök Emödy János, pénztáros Sinkó Ferenc, ellenőr Kóta Lajos, háznagy Orosz János, jegyző Venczel Pál. Az ünnepségen — a zuhogó eső ellenére is — szép számmal jelentek meg az olasz-i nőszövetség és férfiszövetség tagjai. Átjöttek az ünnepségre a Nagysötétágon tartott istentiszteletünkön résztvevő hűveink is Csernák Béla lelkész vezetésével. Nyolcadik esztendeje, hogy Hegyen lakó testvéreink részére a Nagysötétágon minden vasárnap délután tartunk istentiszteletet, örvendetes, hogy a Hegyen lakók számára most egy újabb központi létesült, melynek áldásos hatását meg fogja érezni az egész környék.

Kulturális ünnepély a Réten. Szépen sikerült kulturális ünnepélyt rendezett a réti nő- és férfiszövetségünk vasárnap délután. A rossz idő dacára is a lelkes hallgatóság zsufolásig megtöltötte a kulturtermet. Az ünnepséget a réti Vegyeskar nyitotta meg, mely Soos András karnagy vezénylete mellett szebbnél szebb magyar dalokat énekelt, majd a réti ifjuság

serdülő csoportja dr Halmy János lelkész: „Gyöngyvirág” című egyfelvonásos zenés darabját adta elő nagy sikerrel, Kispálffy János színművész külön rendezésében. A kíséretet Dézsi László kántor és Nagy Géza látták el. Zágoni Dezső az „Erdélyi Magyarság” főszerkesztője a legnagyobb magyarról, gróf Széchenyi Istvánról tartott mindvégig lebilincselő, értékes előadást. Bakosné Bagossy Olga hangversenyének vezetője magyar dalokat énekelt Széles Kálmán alkalmi zenekarának kísérete mellett. A közönség lelkesen ünnepelte a kitűnő művésznőt. Bélteky László szebbnél szebb verseiből adott elő. Versei nagyon tetszeltek, előadása szinte magával ragadta a magyar lelkeket. Az ünnepség, melynek egyes számain Barabás Margitka leányszövetségi elnök konferálta be ügyesen, Daróczy Lajos író buzdító záró szavaival ért véget.

Réti Férfiszövetségünk a nyári hónapokban is minden második kedden este fél 9 órakor tartja biblióráit. 18-án, kedden este biblióra után Makay György s. lelkész kezdi meg sorozatos ismeretterjesztő előadásait.

A budapesti református főimnázium növendékei elsők lettek az országos tanulmányversenyen. A magyar ifjuság szellemi olimpiásának győzteseiben csendben dolgozó szegény magyar diákok s a napilapok nem is hoztak araszos híreket győzedelmükről; egyházi lapjainkból vetjük értesülésünket. A budapesti református főgimnázium növendékeinek nem ez volt az első nagyobb győzelme, mert közel egy évtized óta a gyorsírárs-versenyben — minden kereskedelmi és szakiskolát megelőzve — ez a gimnázium az első.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSD-
ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Sír. István Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Tájékoztató a nagyváradai Református Leány- nevelő-Intézetbe való felvételhez.

Intézetünkbe azon növendékek vétetnek fel, akik valamelyik nagyváradai leányközépiskolában végzik tanulmányukat. A felvételhez a következő okmányok szükségesek: 1. születési bizonyítvány, 2. orvosi bizonyítvány arról, hogy a gyermek egészséges, 3. lelkészi ajánlólevél.

Internátusi díj az egész iskolai évre 11,500 Lei, mely negyedévenként előre fizetendő. A felvétel alkalmával minden szülő vagy gyám egy kötelező nyilatkozatot ír alá, melynek benyújtása alkalmával az első negyedévre eső részletről 2000 Lei fizetendő. Az internátusi díj az egész iskolai évre szól, melyből sem szünetidőre, sem más címen levonás nem kérhető.

A növendék felszerelése a következő: 1 sötét színű téli kabát, 1 sötét színű őszi-tavaszi kabát, 1 sötét-kék szövet matróz-ruha, 1 fehér vászon matróz-ruha, 1 nagykendő, 2 drb fejkendő, 2 pár cipő, 1 pár reggeli cipő, 2 drb egyenkötény, 6 drb egyengallér, 1 drb egyensapka, 6 drb nappali ing, 6 drb hálóing, 6 drb nadrág, 8 pár fekete harisnya, 6 drb törülköző, 24 drb zsebkendő, 2 drb konyha-ruha, 2 drb pohárkendő, 1 drb 12 személyes fehér asztalterítő, 6 drb asztalkendő, 1 drb paplan, 2 drb párna, 180 cm. hosszú

matrác vagy derékalj, 3 rend ágyhuzat. Egyéb szükségletek: tűkör, fésű, fog-, köröm-, ruha- és cipőkefe, varróeszközök, mosdótál, szappantartó. Az egyenkötő alatti meglevő ruháit hordhatja a növendék. Minden darab a felvételkor kapott intézeti számmal látandó el. A növendék összes tárgyairól leltár készítenő 2 példányban, melyből egyik a növendéknél marad, a másik a felügyelőhöz kerül. A kérvények 1933 aug. 15-ig küldendők be. *Az igazgatóság.*

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A „Lorántffy Zsuzsánna” Jótékony Egyesület július 19-én szerdán rendezte és tartotta meg egész napra tervezett szokásos társas kirándulását a ritka szépségű és fekvésű Püspök-fürdőbe. Nagyszámban jelentek meg az egyesület nőtagjai Csernák Béláné elnöknő vezetése mellett, valamint az olasz-i és ujjvárosi nőszövetség tagjai Mónus Sándorné az egyesület alelnöknőjével.

Ragyogó nyári reggel, napsütéses juliusi tiszta idő kedvezett ez összejövetelnek e testvéri érzésben összeforrott találkozásnak, melyet sok lelki áldás, Isten csodálatos dolgaiba elmélyedés, buzgó áhítat és

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Egy drága hegedű. A múlt században London városának egyik nyilvános árverező termében egy ködös téli napon, szokás szerint, megint nagy tömeg ember ment szerencsét próbálni, adni, venni, szegény emberek árván maradt holmijával jó vásárt csinálni. Mikor az árverés megkezdődött, a megbízott hivatalnok egy régi ütött kopott, megfeketedett hegedűt tett az árverező asztalra.

— Uraim és hölgyeim! — mondotta — ez a hegedű nevezetes jószág. Valódi kremonai gyártmány, a világhírű Stradivarius Antal készítette. Nagyon ritka példány s többet ér, mint amennyit aranyban nyom. Ki ad többet érte?

A jelenlevők közül hárman-négyen mindjárt alapos vizsgálat alá vették a hegedűt. Mindjárt észrevették, hogy a hegedűben a szokott helyen nincs benne a készítő neve. A hivatalnok hiába magyarázta nekik, hogy Stradivarius kivált az első gyártmányaiba nem írta bele a nevét s hogy viszont később sok hegedű-

ben ott a Stradivarius név s mégsem igazi. Hiába biztosította az árverezőket, hogy a hegedű igazi kremonai gyártmány. Az árverezés csak nem akart megindulni. Legtöbb 120 aranykorona volt, amit a hegedűért ígértek. Az árverező kért, kapacitált, mégsem ment semmire.

Eközben az utcáról egy férfi lépett be a terembe. Fekete haja, karcsu magas, égő tekintetű ember volt, bársony zekét viselt. Ez egyenesen az első sorba sietett s jobbját kinyújtotta a hangszerért. Azonnal elmerült a hangszer szemlélésébe. Gondosan leporolta a késztyűtével, megpendette a hurokat, majd figyelmesen füléhez tartotta a hegedűt. Aztán állá alá szorította s kinyújtotta kezét a vonóért. A tömegben sutlogás támadt. Ráismertek s egyik ember azt sugta a másik ember fülébe: Ez Paganini, a hegedűművészek királya.

Hirtelen, mintha a vonó nem is érte volna a hurokat, valami tiszta, gyengéd és dallam snhanit volna a hegedű szavára. A hallgatóság lélekzetviesszafolytva állt. Amint a művész játszott, a szíveket ismeretlen érzések ejtették rabul. Sirtak, nevettek, ahogy a zene

üdítő szórakozások tettek emlékezetessé, felejthetlenné.

Mintegy 60—70 számban — nők, férfiak, kisebb és nagyobb családtagok — egész kis gyülekezet telepedett le a százados tölgyek lombátora alatt s a természet hozsánájával együtt szállt az ajkáról az ének: „Szívemet hozzád emelem és benned bízom Uram!” Varga Gedeon lelkész Ezékiel III. r. 23. v. alapján felemelő egyházi beszédet tartott az Isten dicsőségét tüköröző nyári természetről s áldásairól, melynek látása ne a természet bálványozására, de Isten dicsőítésére vezesse a lelkeket.

Az isteniszteleten résztvett a Budapestről itt üdülő dr. Szóts Farkas volt theologiai tanár özvegye és leánya, Nagyszalontáról Ertsey Róza az egyesület egyik alelnöknője, a súlyos operáción átment özv. Szemes Lászlóné lelkészné és a fürdő vendégei közül is többen, kiket a testvéri közösségben Csernák Béla lelkész köszöntött meleg szavakkal.

Délután a gyógy és hullámfürdő vétele után, a zöld pázsitos erdőség tisztásán Csernák Béla lelkész tartott méltó figyelemmel kísért előadást, a sokat bujdosott vándor református magyar tudósról Szenci Molnár Albertől, biblia és zoltárfordításairól, ki hányatott, munkás életét 300 évvel ezelőtt 1633-ban fejezte be Erdélyben, Kolozsvárt. Török Ilona körösladányi tanítónő Inczedy L. gyönyörű versét: „A nővér”-t szavalta el mély átérzéssel és mély hatással. Vidám és kedvesen derűs percekkel szereztek Magyarai Sándor Garai I.: „Obsitos”-ának vitéz Hári János nagy vitézi tettének és Magyarai Vince Csokonai: „A csikóbőrös kulacshoz” c. költeményének találó felfogással való humoros előadásával. Végül az esti alkonyatban egész sorozata szállt az ajkáról ég felé szép szollárainknak és dicséreteinknek.

A gondnoknő vezetésével résztvett árvák uti, szoba és fürdőköltségeit a jelenlevők közaeakozásból fedezték, melyért ez uton fejezi ki köszönetét az egyesület elnöksége.

hozta magával. A vásári láрма egészén elült s a terem olyan volt, mint egy templom.

Végre elhalgatott a hegedű. Az emberek úgy érezték, mintha valami varázslat alól szabadulnának fel. Egyszerre szokatlan lázzal kezdetét vette az érverés. A kikiáltási ár mind magasabbra szökött. Utoljára maga Paganini vette meg a hegedűt 5000 aranykoronáért.

Aznap este Londonban nagy hangverseny volt s az emberek ezrei kimondhatatlan gyönyörűséggel hallgatták Paganini kezében az előbb még megvetett, kopolt hegedűt. Akkor bizonyult csak igazán be, hogy a hozzáértő mester milyen csodás hangokat tud előhívni a régi hangszerből.

Minden lélek olyan hegedű, melyet Stradivariusnál sokkal alkotóművész, maga az Isten hozott létre. Pedig bizonyos, hogy sok lelket az emberek csak olybá vesznek, mint valami utszéli kavicsot.

Pedig mi szunnyad a legeggyűbb lélekben is. Várjátok csak! Van egy művész, aki Paganininél mérhetetlenül nagyobb: Jézus Krisztus. Ő a lelkek művésze. Tudjátok-e mit jelent az, mikor Jézus Krisztus kezébe

A nyárlói vonatsiklás miatt csak esti 10 óra után térhettek vissza otthonukba a résztvevők, hátatelt szívvel Isten iránt, ki jóságából sok áldást és örömet szerez Reá emlékező gyermekeinek!

Adományok az Árvaháznak:

Kirándulók adománya árvák fürdőköltségeire 212 L.
Gondnoknőnél: Patócs Sándorné 4 kgr zöld bab. 3 db tojás, egy pár csirke. Özv. Gaál Szabó Istvánné 3 galamb.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Híradónak: Bokross Nővérek 20 Lei.

VELENCÉN:

Velencei templomalapra: Malkó Mária 100 Lei.

A konferenciához adománnyal járult: Barna Ilona 2 kgr. 0-ás liszt, 1 kgr. porcukor, 20 deka kakaó.

RÉTEN:

Orgonára: id. Tolnai István 100, Kiss Bálintné 500 Lei.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Magyarai Sándor, a Török-Zugban d. u. 4 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10, este fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Őssitelepen (Bodó Imre házában) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor Szücs István,

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szücs János theologus szolgá-

veszi a lelket s az angyalok énekénél ezerszer szebben megszendül rajta az örökélet gyönyörű énekét?

A kegyelem határtalan. Egy Afrikában működő misszionáriushoz beállított egyszer egy pogány, akinek szívét megragadta a kegyelemről hallott Ige.

— Oh, uram, — kérdezte — van-e kegyelem annak a számára is, aki gyilkosságot követett el?

— Igen — felelt a misszionárius, — a gyilkosok számára is van kegyelem.

— De, jó uram, van-e kegyelem akkor is, ha öt gyilkosságot követett el az ember?

— Igen, erre is van kegyelem.

— De, jó uram, kérdezte tovább a pogány, miközben könnyek folytak végig az arcán. — van-e kegyelem még akkor is, ha az ember huszonöt gyilkosságot követett el?

A misszionárius mostmár együtt sirt a bűnbánó emberrel.

— Igen, a kegyelem határtalan!

Esteli órák: Hétfő: Riasztó jóslat. Csel. 21, Csel. 21, 12—15. Kedd: Pál bátorsága. Csel. 21, 16—26. Szerda: Pál Jeruzsálemben. Csel. 21, 27—32. Péntek: Pál multja. Csel. 22, 1—9. Szombat: Damaszkuszban. Csel. 22, 10—16.

A olasz i férfiszövetség vasárnap délelőtti istentisztelet után, szokott helyen megbeszélést tart.

Az újvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtti az ifjusági Otthon nagytermében gyűlést tart.

Válasz B. I. levelére. Kedves Testvérem! Komoly kérdése engem is régóta foglalkoztat és már sok hittestvéremmel beszélgettünk arról, hogy miért vagyunk hétköznap reggelenként és sokszor délután is oly kevesen templomban. Ön írja, hogy sokan felelték a kérdésére azt, hogy sok dolguk van és „egy percük sem jut imádkozásra”. Erre Ön azt felelte, hogy amikor az embernek több és nehezebb dolga van, akkor többször kell megállni Isten előtt és az Ige olvasásában és imádkozásban keresni az Ő akaratát. Igaza van. Boldog Ön, amikor őszintén ezt írhatja, hogy amikor ideges szokott lenni, vagy amikor kifáradt az üzletfelekkel való érintkezésben, akkor, hogyha csendes óráját megtarthatja, vagy „zárás után” imádkozhatik, nem látják meg a gyermekei, hogy Önnek annyi dolga, gondja van. Luther is azt mondta, hogyha sok dolga van, akkor annál többet kell az Istennel tanácskozni... Amit Önnek Sz. ...né mondott, hogy jobban tud egyedül imádkozni és neki nincs szüksége a templomra, az ne szomorítsa el Önt! Ha Sz. né igazán olvassa a Szentírást és imádkozik, akkor ő sem veti meg a templomot. Talán az a baj, hogy egyáltalán nem olvassa sem ő, sem a gyermekeivel nem olvastatja. Azért keresi ő annyira mindig a maga hiúságának a kielégítését. Különben minden nap, amikor imádkozás közben arra gondol, hogy kiket sértett meg, vagy kikkel szemben felejtette el kötelességét, akkor eszébe jutna, hogy míg külső ruhája szép divatos, addig a lelke széttépett...

Szólj igazat! Egy csapat jókedvű fiu egyszer éppen egy boltban a kirakata előtt dobálózott hólabdákkal, mignem egy labda olyszerencsétlenül repült, hogy betörte a kirakbt ablakát. A fiuk megijedtek, de legjobban a kis Károly, mert éppen ő dobta azt a labdát. Sápadtan és remegve bámult a csörömpölve hulló üvegcserepekre.

— Szaladj el! Fuss innen! — biztatták társai, de Károly azt felelte:

— Nem lehet.

— Szaladj már te buta, már jön a boltos, mért nem szaladsz?

— Nem, nem lehet, — szólt a a kis fiu.

A boltajtó kinyílt és egy haragos arc jelent meg.

— Ki tette ezt? — kérdezte szigoruan a kereskedő.

Akkor előlépett Károly, sápadtan és remegve, ránézett a haragos emberre és azt mondta:

— Én tettem.

— És ezt megmered mondani?

— Igen, — felelt a fiu — mert nem akarok hazudni.

Én is hiszem azt, hogy elérhetnék azt, hogy minden református embernek ismeretű jele lenne, hogy szereti az Istennek házáat. Azt, hogy Önnek a felesége, mielőtt bevásárolni menne, a kosárral bejön a templomha, azt én is, akárcsak Ön, helyeselni tudom; azzal nem tölt el felesleges időt ő sem. S hogy az időre térjünk vissza, itt csak azt kérem, figyelje meg egy nap, hogy hány percet tölt el az ember tétlenül, vagy haszontalan dolgokkal, pl. egy gazemberségről szóló ujsághir olvasásával, vagy valami egyébvel és akkor csodálkozni fog, hogy mi mindenre van az embernek ideje!... Hogy az iskolás gyermekek miért csak az iskolai idő alatt jönnek templomba, azon gondolkozzék Ön s majd elmondom én is személyesen, hogy mit gondolok. Őszinte levelét köszönve, szeretettel köszönti kedves családjával együtt

Molnár Károly.

A Magyarországi Református Lelkészegyesület és az Országos Református Presbiteri Szövetség szeretettel hozza minden presbitriumnak, lelkipásztornak, iskolának s minden egyháztagnak tudomására, hogy a nagykörösi ORLE és ORPSz gyűlések folyó évi augusztus hó 24—28-án megtartatnak ugyan, de az ezen időre tervezett Országos Református Kiállítás most elmarad a jövő évre. Az egyházművészeti és az egyházi s tanügyi életről, valamint a református sajtóval kapcsolatos kiállítási anyag bemutatása, mivel a kiállítandó óriási értékű tárgyak elhelyezése, őriztetése, szállítása, biztosítása... a várakozást felülmulóan bejelentett óriási anyag következtében a meglevő gazdasági és technikai kereteket messze felülmulná, későbbi időre marad, mely időpontról és a kiállítás módozatairól a nagykörösi ORLE gyűlés fog határozni.

Egyházi teherviselés. Egyik magyarországi lelkészt öreg néni keverte fel. Restelkedve adta elő, mi járásban van. Az egyházi adóhátralékról van szó. Elmondotta, hogy nem így volt az régen. Mindig az egyháza volt a legelső. Addig sehol sem fizetett, míg

A kereskedő most szemébe nézett az ijedt kis fiunak és megsajnálta.

— Hogy hívnak? — kérdezte tőle.

— Kovács Károlynak és kérem, mit tehetnék, hogy a kitért megfizelhessem? Szívesen megteszek mindent, csak az édesanyámmal ne tessék megfizettetni.

— Hát tudod mit? Ha megint esni fog a hó, eljössz és tiszjára sepred az utat itt a bolt előtt. Jó lesz?

Károlynak fölragyogott az arca. Megkönnyebbülve, vidáman felelte:

— Hogyne! Szívesen elsepren egész télen.

— Jól van hát, ezzel én megelégszem, — szólt a kereskedő — de tudod-e, miért szabadulsz ilyen könnyű szerrel? Azért, mert nem féltél megmondani az igazat. Én szeretem az olyan gyermeket, aki mindig igazat mond. Hát aztán itt légy, mikor legközelebb esik a hó!

Károly újra megígérte, hogy eljön, a pajtásai pedig most már örömmel kiáltozták:

— Mi is eljövünk segíteni neki!

az egyháznál eleget nem tett. Az 1932. évi adót azonban sehogy sem tudta kifizetni. Valamelyik nap azután eszébe jutott, hogy van neki egy csomó régi világból maradt ezüst pénze. Ezt most egyházi adóba adná. Arra kéri a lelkészt, hogyha Pesten jár, tudja meg, mennyit adnának érte, Valami ötven-hatvan pengőt kapott és adóját ki is fizelte. Milyen jó volna, ha mindenfelé sokan volnának ilyen egyházszerető jó lelkek.

Házasság asszonyirók szemében. Egy francia statisztikus nemrég megdöbbentő statisztikát állított össze. A legutóbbi esztendő modern irodalmából összeválogatott nyolcvan neves regényt. Valamennyit nőirók költöttek. Ez magábanvéve nem feltűnő, mert az új irodalomban már megszoktuk a nők hangját. Amilyen andalító, ha a nő angyali szerelemről énekel, vagy a vallás melegségéről zeng, olyan rettenetes, ha a „vérpiros vágyakról“, a „mindenható szerelem gátlakat pusztító erejéről“ rikácsol. Erről van ebben a francia statisztikában szó. Tehát: a nyolcvan modern női regényből — így találja a francia statisztikus — „17 a házasságot mint túlhaladott intézményt nevétségessé teszi, 11 az elválás intézményének hasznos voltát dicsőíti, 22 kigunyolja a hűséges feleséget, 23 egyszerűen pornografikus, végül 22 a szabadszerelmet vallja.“ Ha a mai nők csak így akarnak és tudnak mesélni, írni, inkább lörjék össze pennájukat, hogy ne szennyezzék be önmaguk azt a méltóságot, amely még bearanyozza harcos, fájó emberlétünket. Ha senki sem védi ma a házasságot, ha mindenki támadja, védje egyedül a nő a körmével is, ha kell, de a körmölésével ne aknázza alá a jövődőt!

Egy vidéki református testvérünk egy könyvkereskedésben zsolnárt keresett. Elmondta, hogy már sok könyvesboltot bejárt, de sehoh sem kapott. „Mí nem tartunk vallásos könyveket, de bizonyosan zsolnárt nem is lehet kapni“ volt a kereskedő gyors válasza. Ha hiteltestvéreinknek kis- és nagybetűs énekeskönyvre, bibliákra, szép fali táblákra, biblia- és könyvjelzőkre, vallásos könyvekre, imádságos könyvekre van szükségük, a lelkészi hivatalokban olcsón beszerezhetik. Figyelmeztessük erre ismerőseinket is.

A misszió népe cím alatt írt és adott ki Horváth Jenő aninószai lelkész Skóciáról és a skótokról egy nagyon értékes és érdekes könyvet, mely megrendelhető a lelkészi hivatal utján.

Kálvinista temetésen történt 1933-ban, hogy a küldöttségek búcsubeszédéi közben az elhunyt édesanyját injekciókkal tartották eszméletén. A fia elvesztésén kesergő édesanyjának nem kisebb fájdalmat szerezhettek az élő emberek, akik a gyászoló részvét köntösébe öltözködve üres szavakkal és koszorúkkal igyekeztek szabadulni az ittmaradottakkal szembeni köteletség alól. Vajjon kinek jutott eszébe a temetés alatt a Jézus szava: Asszony, imhol a te fiad és ... a tanítványok: Imhol a te anyád!?

Angol kimutatás szerint a világon legtöbb analfabéta — 10 éven felülieket számítva — Indiában van, 91 százalék. Utána következik Portugália 65 százalék, Spanyolország 43 százalék, Olaszország 27 százalék. Legkisebb százalék Németországban van, ahol a lakosság 2,6 százaléka nem tud írni, olvasni.

Világiak az egyházi munkában. A kecskeméti református egyház presbiterai nagyszerű példát adtak arra, hogyan állhatnak „világi embereink“ a református lelki ébredés szolgálatába. Pünköszt másodnapján 12 tanyai központba szálltak ki a presbiterok. Voltak közöttük orvosok, tanárok, iparosok. Egyikük előadást tartott, másik bibliát magyarozó elkészített vezérfonal alapján. Ime az általános papság a gyakorlatban. Boldogok voltak a tanyaiak, de talán még boldogabban a presbiterok, hogy így szolgálhatták egyházukat.

Püspök-fürdőbe kedvezményes tükör és hullámfürdő jegy kapható a Református Árvaházba.

Diakónissza-képzőt végzett leány, aki jelenleg állás nélkül van s nagy nyomorral küzd, bármilyen megfelelő (háztartás, ápolás stb.) állásba elmenne. Megkeresések a réti református lelkészi hivatalhoz küldendők.

Teljes ellátásra kedvező feltételek mellett, internátusi díjazzal elvállal egy vagy két iskolás leánykát református papi család Petőfi-utca 4. szám. (Jó levegő, fürdőszoba használat.)

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Ls
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az egyház és a nép

között emelkedett választófal látása indította e század elején a francia reformátusság egyik nagy szellemét (Monod Wilfred lelkipásztort) annak a kérdésnek felvetésére „Lesznek-e keresztyének a XX-ik században?” Írásában hivatkozott Németországra, ahol pl. Berlin egyik külvárosában egyetlen kápolna állt harmincezer protestáns számára, a másik helyen alig nyolcszáz ember befogadására alkalmas templom hetvenkétezer protestáns számára és egyiket sem töltötte meg a nép. Angliából egy lelkész azt írta, hogy a munkásosztályból, amely a lakosság nagyobb részét képezte, az urvacsorában résztvevők száma még esellegesen sem több 3 százaléknál s az angol munkások száma, akik bizonyos istentiszteleti helyeket látogatnak, nem haladja meg a 2 százalékot. Idézi a francia lelkész egyik amerikai kartársának nyilatkozatát is, aki egy nagy város legtekintélyesebb egyházának élén állott s azt mondá: Egyházam tagjai között nincsen egyetlen munkás sem! Egy hollandi református egyház lelkésze hozzátette: Ez az én esetem is! Egy másik így folytatta: Nekünk van egy munkásunk. A presbiteri egyház lelkipásztora kinyilatkoztatta: Ha tulajdonképeni munkásokról van szó, hiveim között egyetlen egy sincs! Pedig a beírt munkások száma felül volt a kétezeren.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Egy nagy tudós és nagy keresztyén. Newton Izsák, a nagy csillagász, aki az egész világot összetartó nehézkedés törvényét fedezte föl, hívő keresztyén volt. Az ő számára az egész világmindenség az ő mennyei Atyjának háza volt. Este a csillagos égből alatt sohase tette föl a kalapját. Egyszerű siremléke egy angol falu kicsiny temetőjében áll, rajta ez a sokatmondó felirat: „Tudományával a mindenható Isten fenségét dicsőítette, életével pedig az evangélium egyszerűségét hirdelte”.

„Zörgessetek...” Egy bányász, aki nem régen menekült meg egy nagy bányaomlásból, melynél sokan vesztették életüket, így beszéli el élményeit:

„Mikor a szerencsétlenséget észreveltük, szaladtunk a kijárat felé, de az már be volt temetve. Szaladtunk vissza egy régi, már nem használt tárna felé és abba bemásztunk. Ekkor alighanem elvesztettem esz-

Több, mint harminc esztendeje, hogy e-t az írást olvastam falusi csöndes paróchiámon s félretettem azzal, hogy a benne felpanaszlottak közelebből nem értenek, miután falusi gyülekezetemben mind ennek csaknem megfordítottja volt tapasztalható. T. i. így nyári vasárnaponként épen gyülekezetem legszegényebb elemei, a zsellérek, a kélkézi munkások töltötték meg a templomot s a gazdák, a tanyát szerzett jobb módúak hiányoztak, akik részéről a bibliai menetegetődzések hangoztak: földet vettem s mulhatatlanul ki kell mennem (a tanyára), hogy megtekintsem; öt iga ökröt vettem s épen most megyek megpróbálni stb. (Luk. 14, 18—19.) s nem is igen láttuk őket beszorulásig, mikor a leesett hó a tanyáról hazahajtotta őket. Egy emberöltővel ezelőtt gyülekezetemnek a napszámosok, a kélkézi munkások sorába tartozó tagjaira nem panaszkodhattam azért, hogy hidegek lettek volna az egyházhoz.

Alig három évtizedet hagyva magunk mögött, a helyzet megváltozott. Igaz, hogy sok minden megváltozott körülöttünk. Más a jellege a gyülekezetnek is, amelyben szolgálok. De ha vasárnaponként a templomi gyülekezetet vizsgálom, ha egyházi életünk dolgait számonveszem, szinte ugyanazokat a megállapításokat kell tennem, amelyeket az előbb említett francia, városi lelkipásztor a század elején írott könyvében

méletemet, mert mire magamhoz tértem, egyedül voltam és sötétben, a lámpám elaludva. Körülöttem minden be volt temetve. Mit tegyek? Vártam és zörgettem. Zörgettem egy óráig, kettőig, háromig, tíz, husz, harminc óra mult el és én egyre zörgettem. Végre jött a szabadulás, mert meghallották a zörgetést. Egy asszony és hat gyermek visszanyerte kenyérkeresőjét”.

Igy vagyunk mindnyájan, mikor a bűn mélységei vesznek körül. Magunk meg nem szabadíthatjuk magunkat, egyet azonban megtehetünk: zörgethetünk Isten ajtaján. Mert Ő azt ígérte, hogy aki nála zörget, annak megnyitják.

A telhetetlenség vége. Az ókorban, a Jézus Krisztus előtti évszázadokban uralkodott az akkor gazdagon virágzó Görögországban egy hatalmas király: Pyrrhus. Ez egyszer háborura készült a rómaiak ellen. Akkor megjelent előtte egy bölcs ember, Cineas, aki ott élt a királyi udvarban és így szólt:

felsorakoztatott: hiányzik közülünk a munkás elem. Gazdagjaink sincsenek; egyházunkban nem ismerek valakit, akire azt mondhatnók: no, ez gazdag ember. Az idő mindenkit meglépázott, még azokat is, akik valaha jól bírták magukat. Az általános nyomoruság azonban legnagyobb sullyal azokra nehezedik, akiknek a két kezükön kívül egyébök nincs, akik előtt a műhelyek, gyárak ajtai bezárultak, akik a munkanélküliek szomorú seregébe tartoznak bele. Értök fáj a szívünk, hogy mikor templomaink lárt ajtóval, gyülekezetünk szerető szívvel várja őket: alig-alig látunk közülök néhányat ott, ahol mindnyájoknak ott kellene lenniök.

Pedig nem vádolhatják egyházunkat, hogy nem gondol velök. Egyházi alakulataink értök fáradoznak, nyomoruságuk enyhítésén munkálkodnak. A Loránffy Zsuzsanna Egyesület Árvaházában az ő gyermekeiket gondozzuk. A nőszövetségek minden hónapban ezreket adnak segélyezésükre; iskolába járó gyermekeiknek cipőt, ruhát, könyveket; szerzünk; gyermekeik nagyobb része tandíjat nem fizet. Esketések, keresztelesek, temetések alkalmával ingyenes szolgálatban részesülnek. Leányszövetségünk kora ősztől késő tavaszig naponta több, mint ötven gyermeket látott el ebéddel. Hol vannak ezeknek szülői, testvérei, hozzátartozói, vagy most a vakáció idején hol maradnak ők magok? Hol van azoknak kilence, akik megtapasztalhatták, hogy az anyaszentegyháznak féltő, szerető gondja van reájok?

Férfiszövetségünk megalakulása óta munkaprogramjába vette egyházunk tagjainak meglátogatását mégpedig tekintet nélkül állásra, vagyoni helyzetre, életkörülményekre. A tapasztaltak megbeszélése alkalmával mélyen elszomorodva állapítják meg, hogy népünk egy tekintélyes része mennyire el van idegenedve egyházunktól, milyen ellenséges hangulat fogja el sokak lelkét, mikor egyházzól, iskoláról, lelkészről, tanítóról, templomról beszélnek; még azoknál is ész-

— Uram, a római nép vitéz és a hadban erős. Ha legyőzzük őket, aztán mit teszünk?

Pyrrhus így felelt:

— Ha már a rómaiakat legyőztük, akkor többé egyetlen város sem fog ellenünk állni. Egész Itáliának urai leszünk.

— És ha már egész Itália nekünk hódol, mit teszünk aztán? — kérde tovább Cineas.

— Akkor elfoglaljuk Siciliát — felelte Pyrrhus.

— Akkor aztán Libia és Karthágó is nemsokára mienk lesz és egyetlen ellenség sem állhat meg előttünk.

— Nagyon helyes — mondta Cineas. — És ha ezt már mind elértük, mit teszünk azután?

A király mosolygott és így szólt:

— Akkor szépen itthon maradunk és örvendezünk.

— Ah, uram, — folytatta a bölcs ember, — hát miért ne maradhatnánk itthon és miért ne örvendezhetnénk anélkül, hogy előbb azt a sok fáradságot és veszélyt elszenvedjük?

De Pyrrhus nem fogadta meg ezt a baráti tanácsot. Elment a háborúba és a csatában megölték és így sohasem találta meg az örömet, amit keresett.

leltek ilyen eltávolodást, akik pedig tulajdon magukon vagy családjok tagjain tapasztalhatták meg, hogy a magyar református egyház anyai szeretettel teszi meg velök szemben azt, ami tőle telik. Egyház-, sőt vallásellenes hatások alá kerültek, akiket sokféle ellenséges erő igyekszik egyre távolabb sodorni egyháztól, templomtól, minden faji és hittestvéri közösségtől.

Minden elismerésünket megérdemlik azok a férfiszövetségbeli tagok, akik szeretettel fáradoznak, hogy az egyház és az egyháztalálkozó között itt-ott megnyílt hasadékok eltüntessék. Ezzel egyházunk világi tagjai valóban a királyi papság szolgálatát vették magukra mindnyájunknak kötelességünk segítségükre lennünk, hogy fáradozásukat siker koronázza, a lelkek megbékéljenek, megismerjék, hogy a megpróbáltatások napjaiban legjobb édesanyjuk, értök imádkozó, értök fáradozó és értök élő édesanyjok a magyar református egyház.

Csernák Béla.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Árvaházunk javára a Loránffy Zsuzsanna Egyesület elnöksége [utcai gyűjtés engedélyezését kérte s azt a minisztérium augusztus 13-ik napjára kilátásba is helyezte. Amennyiben az engedély erre az időre leérkezik, az elnökség az egyesület buzgó nőtagjait, valamint a négy paróchiális kör nőszövetségeinek és a testvér egyesületeknek tagjait kéri fel a gyűjtő urnák őrizésére. Szívesen veszi a leányszövetségek és az Ifjúsági Otthon tagjainak segédkezését is a gyűjtés sikere érdekében. — Augusztus 20-ik napján pedig a négy paróchiális kör nőszövetségeinek részvételével kávédelutánnal és műsorral egybekötött „árvanapot” rendez a leánygimnázium árnyas udvarán. A nőszövetségek elnöknői készséggel ígérték meg közreműködésüket.

Adományok az Árvaháznak:

Boldizsár Imre szobafestő, árvaházunk hálószobáját félmagasságban kifestette 150 Lei értékben.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: N. N. 100 Lei.

UIJVÁROSON:

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Velencei templomalapra: Kiss Lajos (Templom-tér 11. sz.) 400, N. N. 100 Lei.

Esteli órákon: Hétfő: Küldetés a pogányok közé. Csel. 22, 17—21. Kedd: Megkurbácsolás előtt. Csel. 22, 22—30. Szerda: Pál és a főpap. Csel. 23, 1—5. Csütörtök: A bírák meghasonlása. Csel. 23, 6—10. Péntek: Összeesküvés Pál ellen. Csel. 23, 11—16. Szombat: Pál Félix előtt. Csel. 24, 24—27.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: Nagysötétágon (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Boros Ferenc a Török-Zugban (Bartsch-szőlőben) délután 4 órakor Matos Pál evang. s. lelkész,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Nagy István, este fél 6 órakor Molnár Károly, délután fél 4 órakor az Őssitelepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szücs István, délután 4 órakor, valamint a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, délután 4 órakor Szücs János theologus szolgál.

Az olasz-i férfiszövetség tagjainak egyházunk hiveinél már eddig is végzett buzgó látogatása a külterületen és a Hegyen lakó iestvéreinknél kedvező fogadtatásra talált s látható eredményei a gyermekek vasárnapi iskolákba küldése ugy a Mélyárok, mint a Kissötétág hegyrészekén, valamint az Alsó-Körösoldalon a Törökzugban, a Bartsch-féle szőlőben tartott istentiszteletek, amelyeken reformátusok és evangélikusok egyaránt résztvettek. Ez utóbbi helyen az istentiszteletet július 30-án az evangélikus egyháznak egy a kolozsvári református theologján nevezkedett ifju lelkésze végzi, aki Lipcsébe menetele előtt városunkban vakációzik.

Az olasz-i férfiszövetség vasárnap délelőtt istentisztelet után megbeszélést tart a szokott helyen.

Az ujvárosi férfi és nőszövetség augusztus 6-án este az Ifjusági Otthon udvarán kultürestélyt tart. A műsort jövő számunkban közöljük.

Össiben az elmúlt vasárnap az ottani gyermekek az istentisztelet után szavalatokkal és éneklésekkel tettek bizonyosságot arról, hogy sok örömet tudnak szerezni szüleiknek. Buzdításképp a gyermekek neveit is felsoroljuk: Bodor Kató, Opre Lajos, Kolozsvár Magda, Kendi Böske, Bodó Bandi, Kolláti Irén és Gyula, Molnár Margit, Magyarai Ica, Lénárt Lajos.

Velencei ref. Nőszövetségünk a nyári nagy munkaidőre tekintettel munkadélutánjait szeptember hó 1-ig nem fogja megtartani. Az Elnökség.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk augusztus 3-án, csütörtökön délután 5 órakor a Felső-Dorongos-oldalon özv. Fazekas Andrásné házában, ugyanakkor a Györkitelepen özv. Kovács Lajosné házában.

Réti ifjusági bibliaköreink vasárnap kezdték meg a Hegyen tartandó vallásos ünnepélyeknek sorozatát. Ez alkalommal több, mint száz hívő gyűlt össze Rózsa János szőlőjében a Felső Dorongos-oldalon és töltötte lelki szórakozásában a vasárnap délutánt. Az igéi Makay György hirdette, dr Szabó Lajos lelkész és Szücs János theologus imádkoztak, Daróczy Lajos a hívő emberről tartott előadást, a Vegyeskar

énekelt, az ifjuság pedig szavalatokkal gyönyörködtette a nagyszámu hallgatóságot. A legközelebbi ünnepélyt Jakab Imre algondnok Hágó-uti szőlőjében tartják.

Most vasárnap ünnepli a belényesi ref. egyház temploma építésének 150 éves évfordulóját. Az ünnepélyen részt vesz Sulyok István püspök is. Az ünnepélyvel egyidőben van a belényesi Magyar Dalkör zászlószentelési ünnepe több váradi és vidéki énekkar közreműködésével. Részt vesz a mi Kálvin Énekkarunk és réti dalárdánk is. Fél 10 órakor istentisztelet, 12 órakor zászlóavatás, fél 5 órakor templomi ünnepély, 9 órakor diszhangverseny lesz.

Te vagy-e ez az ember? Aki eljár az összejövetelekre de az Isten szava őszinte hallgatása helyett mindig a magad igazát véded. — Aki a szomszédoddal az evangélumból vett szavakkal pörölsz; Isten igéje hirdetése helyett szót hordasz? — Aki hit és szeretet helyett a nyelveddel hadakozol? — Aki csak akkor vagy „keresztény“, amikor templomban vagy, de a családban már nem zeng a zsoltár és nem hangzik imádság. — Aki a családban és mindennapi életedben hitellen, dologtalan, türelmetlen, magad hasznát kereső vagy és ha ezért szenvedsz, azt gondold, hogy Krisztusért szenvedsz. Érted? Te vagy-e? Vigyázz! Ne tedd az Isten lelkének munkáját hiábavalóvá!

Magyarországon 11,000 római katolikus papi személy van s 1650 református papi személy. Ez azt jelenti, hogy hétszer annyi római katolikus pap van, mint református, pedig a római katolikus lakosság lélekszáma csak háromszor akkora, mint a református. Ez az arányszám világossá teszi, miért van római katolikus testvéreinknek mindenre emberük s miért nincs nekünk.

Cserkész világtáborozás (Jamboree) gyűjti össze a világ cserkész-fiait Gödöllőre augusztus hónap két első hetében. Ez a világtáborozás a negyedik; az első Londonban tartották 1920-ban, a másodikat Kopenhágában 1924-ben, a harmadikat a London melletti Birkenhead Arrouwe Parkban 1924-ben. A magyar cserkész-fiuk világhíressé lett ügyessége vonla maga után, hogy a negyedik Jamboreet Gödöllőn tartják meg. A magyarországi cserkész-mozgalom református eredetű volt. Két buzgó református ember, Megyericsy Béla lelkész és Szilassy Aladár dr orvos volt ennek a mozgalomnak a megteremtője 1910-ben. Ők külföldi tanulmányut és tapasztalatgyűjtés után megalkották az első magyar cserkészcsapatot, a B. K. I. E.-et (Budapesti Református Keresztény Ifjusági Egyesületet; ez cserkészcsapat volt, mert a most is működő Ifjusági Keresztény Egyesület már régebben megvolt). Azóta már jóval ezen felül van a cserkészcsapatok száma, de amaz első református csapat büszkén viseli most is az I-es számú B. K. I. E. cserkészcsapat nevet. A cserkész-mozgalom célja, hogy nagyszerű karaktereket, acélos jellemeket, bátor, tevékeny intézkedő akaratot neveljen.

Állat vagy ember? Oroszországban egy predikátor az állatok nyilvántartó hivatalában kérte a hivatalnokot, hogy őt azok közzé jegyezze be. A hivatalnok megdöbbenve kérdezte okát, amire így felelt: „nálatok egy disznónak 15 kgr. táplálék van kiutalva egy hónapra, míg az evangélium hirdetőjének nem akartok adni semmit.“ A hivatalnok megzavarodva hallgatott és nem felelt semmit.

A világ ezidőszerint legnagyobb Bibliáját Vajnay Lajos, Hódmezővásárhelyről Los Angelesbe elszármazott magyar testvérünk készítette. Az említett Biblia 208 cm. magas, 110 cm. széles és 86 cm. vastag. Oldalszáma 8048 oldal, súlya pedig 550 kgr. Ez a könyvóriás a Los Angelesben újonnan épített és rendeltetésének folyó évi február hó 12-én átadott új templomban nyert elhelyezést. E pazar luxussal berendezett templomban meredélyes elhelyezésben kitömött bőrüléssel székek vannak, ami ma még egy amerikai templomban sincs meg. A templom teteje gömbölközött kupola, amely belülről úgy van kifestve, hogy a szemlélőnek teljesen a derült ég illúzióját kell. Nem hiányoznak ezen a műégbolozaton a nap, a hold és a csillagok sem, amelyek alkalmas villanyberendezéssel vannak megoldva. A csillagok színes fényben ragyognak. Van természetesen orgona is, továbbá egy vetítógép bibliai tárgy álló képek vetítésére, végül egy mozgóvallásos tárgy mozgóképek forgatására. Amerikában ma már igen sok templomban általánosan használnak ilyen gépeket, hogy a hallgatók figyelmét jobban lekössék.

Új magyar egyházközségek Bukarestben. A Bukarestben élő magyarság számát némelyek közel egyszázezerre becsülik. Ezeknek a magyar testvéreinknek édesanyai szeretettel állott rendelkezésükre a bukaresti magyar református egyház. A többi magyar felekezetek is részt akarnak venni abban a lélekmentő munkában, amelyet eddig a magyar református egyház egymaga végzett. Hosszas előkészítő munka után ez év június 4-én megalakult a magyar unitárius egyházközség, amely alakuló közgyűlését a református iskola disztermében tartotta; az alakuló gyűlésen helvenen jelentek meg az összeirt, mintegy hatszáz egyháztag nevében. A zsinatpresbiteri ág. evangélikus magyar (tehát a szászoktól független) egyház megszervezésével a magyar evangélikusok szuperintendense Sáros András hosszafalú lelkész bizta meg, aki megkezdte munkáját és hivatalos helyisége egyelőre a református egyház iskolájának egyik tanterme. A magyar evangélikus istentiszteleteket egyelőre ugyan-csak ez iskola disztermében tartják; az első istentisztelet július 2-án volt.

„Mártha Otthon“-ról kaptunk évi jelentést csak-hogy ez az Otthon — sajnos — nem Nagyváradon van, mi még csak az alapot gyűjtögetjük hozzá cseléd-leányaink bibliakörének közreműködésével. Az évi jelentést a bázeli (Svájc) Mártha Otthon küldte, ahol

naponta 70—80 személy részesült gondozásban. Az Otthonnak 31 állandó lakosa (idős ápoltak) mellett 20—22 napi átutazó vendég (helyet kereső háztartásbeli alkalmazottak) és 15—20 aki csak étkezésre jár be, ezekhez járul az intézmény személyzete. Az Otthon évi kiadása 43,868 frank; fennálló tartozás 10,500 gyógyszerári számlán, amelynek fedezetére az adakozások megindultak. A svájciak nem rejttenek meg attól, ha jótékony intézményeiknél deficit jelentkezik, mert a híradás után annyi adomány folyik be, hogy a hiányt egy-kettőre fedezhetik.

Oroszországban legújabbán a gyufáskatulyákat állítják az istenellenes propaganda szolgálatába. Még Angliát is elárasztják olyan gyufákkal, amelyek dobozán ez a felírás áll: „Jézus Krisztus biztonsági gyújtó“ — s e felirat alatt Jézust gunyoló rajzok láthatók.

Párisban 136 helyen tartanak protestáns istentiszteletet minden vasárnap. 21 helyen angol, német, magyar, román nyelvű istentisztelet is van.

Diakónissza képzőt végzett leány, aki jelenleg állás nélkül van s nagy nyomorral küzd, bármilyen megfelelő (háztartás, ápolás stb.) állásba elmenne. Megkeresések a régi református lelkészi hivatalhoz küldendők.

Teljes ellátásra kedvező feltételek mellett, internátusi díjazással elvállal egy vagy két iskolás leánykát református papi család Pelófi-utca 4. szám. (Jó levegő, fürdőszoba használat.)

Püspök-fürdőbe kedvezményes tükör és hullámfürdő jegy kapható a Református Árvaházban.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinább modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyháza

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A gyülekezeti éneklés.

Nekünk reformátusoknak nemcsak arra kell törekednünk, hogy egyházunk tagjai el ne maradozzanak a gyülekezeti Istentiszteleiről s hogy a távolmaradók lelkében ki ne aludjék az egyháziasság, el ne haljon a vallásos érzés, s hogy el ne szakadozzanak azok a szájak, amelyek őket a vallási, faji, testvéri közösségekhez fűzik és bele ne sodródjanak egyházunk és népünk ellenségeinek táborába: hanem törekednünk kell arra is, hogy a gyülekezeti istentisztelet látogatók ívékeny részt vegyenek az istentiszteletben; ne üljenek a templomban atyjafiaik között némán, hidegen, lezárt ajkakkal; sőt buzgóságosan énekelgessék testvéreikkel együtt szebbnél-szebb zsoltárainkat és dicséreteinket.

Az ének a vallásos érzelem legnemesebb megnyilatkozása. Ott élt az ószövetség népének ajkán is már a szövetségsátorának felállítása előtt. Mirjám ajkán a Verestenger partján hangzik fel az ének; a hős Debora ajkán a Sisera fölött aratott diadal fakasztja fel; a prófétai iskolákban a vallásos költészetre nagy gondot fordítanak. Nem csoda aztán, ha Dávid teljes szível-lélekkal fordul a templomi zene és ének felé. Zsoltárai a mai keresztyénségnek is drága kincsei. Az ének bőségesen buzgó forrásá-

nak üdítő vize végig folydogál századokon, évezredekben, hogy nemzedékek lelkiszomjuságát oltsuk vele. A pogányok nem győzik eléggé csodálni az őskeresztyének éneklését. A nyilvános istentiszteletek alkalmával minden kétséget kizárólag az egész gyülekezet részt vett a templomi éneklésben. Az ószövetségi énekeket megkedvelték a pogányokból lett keresztyének is. Már a harmadik században a hatvanharmadik zsoltár reggeli, a száznegyvenegyedik zsoltár estveli éneke volt sok hívőnek; a száztizenhatodikat pedig kizárólag temetési ének gyanánt használták. Később sok énekköltő lép fel, kik éneklési adományukat kegyes lelkesedéssel ajánlják fel a szentnek szolgálatára. Sajnos, hogy a középkorban háttérbe szorul a gyülekezeti éneklés, végre egészen elhallgat; az anyanyelv helyett a latin hozatván be az istentiszteletbe, az éneklésben is csak a hallgatás szerepe jut a gyülekezetnek.

A templomi éneklésből kizárt nép azonban ott-hon, lakásán, szível-lélekkal énekelte anyanyelvén a maga énekeit, s mikor a reformáció visszaadja a népnek ajkára az éneket a gyülekezeti istentiszteletben is, az éneklés terén is új korszak kezdődik. Luther maga is sok szép éneket írt. Genf énekköltője Béza Todor és Marót Kelemen. A magyar reformáció sem volt szegény énekköltőkben. Az énekszerzők között

A debreceni Kollégium könyvtárának multja dióhéjban.

A debreceni Kollégium nagy könyvtárát némelyek — a mai súlyos gazdasági helyzetre tekintve — az állam kezelésébe adni akarták. Az egyházkerületi közgyűlés ezt az indítványt nem fogadta el. Ez alkalomból jelen meg a debreceni „Vasárnap” című lapban ez a cikk.

A debreceni Kollégium könyvtárának keletkezés körülményei és fejlődése egy darab történelem a régi diákság életéből, de egyszersmind hallgatagon is hangosan beszélő tanubizonyosság az ősök tudomány-szeretete és az azért hozott áldozatkészsége felől. Évszázadok rendszeres és kitartó gyűjtési szorgalmának eredménye az a már anyagi értékekkel fel nem becsülhető szellemi kincs, melyet büszkén vall magának nemcsak a tiszántuli, hanem az egyetemes magyar reformátusság is.

Alapítási esztendeje egybeesik iskolánk református szelemben való működésének kezdetével. Kétségtelen, hogy alapjait azok a külföldi akadémiákat járt ifjak rakták le, akik az iskolától előzőleg nyert sok jólétemény meghálálásaként hazatérésük alkalmával

mindig hoztak magukkal pár értékes, tudományos munkát a coetus scholasticusnak. Ünnepszámba ment, ha az ifjuság, mely szegény sorsa miatt a maga pénzén csak ritkán jutott tudományos könyvekhez, az akadémikusok révén esetről-esetre így gyarapíthatta a könyvtárát. Egyik bejegyzés szerint a XVIII. század végi szénior azért érzi indíttatva magát, hogy a hazatérő akadémikusokat megvendégelje, mert „sok értékes könyvet hönnyet hoztak a tiszteletes coetusnak.” A megvetett alap nemzedékről-nemzedékre nőtt. Az egész életén át nagy szegénységet látott prédikátor, rektor és professzor vagyont gyűjteni nem tudott, de azért mindenike szerzett magának ilyen-amolyan könyvtárt s azt halálakor rendszeren a kollégiumi könyvtár örökölte. A lélek készletéből olyan természetes szokás volt ez, mintha csak jogi kényszer parancsolta volna. Századokkal ezelőtt ez volt a könyvtár beszerzési szükségletének legfőbb és legbiztosabb forrása, noha már a legrégebb időkben is van adat, hogy a coetus (1592) a maga pénzén vásárolt könyveket, különösen olyanokat, melyeknek szerzői iskolánkkal valamelyes vonatkozásban vannak, de műveiket itthon

találunk főurakat (Mágócsi Gáspár, Ecsedi Báthori István), sőt fejedelmet is (Bethlen Gábor). Az első énekeskönyvet Gálszécsi István adta ki. Elterjedtebb lőn a Szegedi Gergely énekgyűjteménye, amelynek egyik kiadása Nagyváradon jelent meg (1566). Szegedi énekeskönyvét a közhasználatban felváltotta egy még híresebb gyűjtemény, melynek szerzője Gönczi Kovács György debreceni püspök. Legnagyobb hatása volt azonban Szenczi Molnár Alberti zsoldárfordítónak, aki a Béza Todor és Marót Kelemen által héberből francia rimes versekbe szedett zsoldárokat magyarra fordította. Ezek a zsoldárok a magyar reformátusok használatában mind máig megmaradtak. Első részét képezik ugy a múlt század elején, mint a jelen század második évtizedében kiadott énekeskönyveknek.

A magyar református gyülekezeteket minden időben a buzgóságos éneklés jellemezte. A közelmúltban itt járt skót testvéreink figyelmét nem hiába vonta magára gyülekezeti éneklésünk. De a dicséret, amelyben részesítettek, el ne feledtesse velünk, hogy e téren még sok a pótolni valónk. Pl. milyen sokan jönnek templomba, akiknek még énekeskönyvük sincsen és ha egyik-másik éneket első versét tudják is könyv nélkül, a többi versnél már hallgatni kénytelenek. Szabály legyen hát előttünk, hogy énekeskönyvét mindenki magával hozza a templomba. Aki meg nem szokott énekelni — mert ilyen is akad — az ne vonja ki magát a közös áhitatból, ne szégyeljen énekelni. Forgassuk elménkben az Apostolok Cselekedetéről írott könyv tizenhatodik részében feljegyzett történetét, amely elbeszéli, hogy mikor Pált és Silást Filippiben fogságba vetették, a sötét börtönben éjnek idején énekekkel dicsőítették az Istent, s az ének szavaira megrendülének a tömlöc fundamentumai, megnyitak ajtói és Pál és Silas bilincsei feloldódtak. A történetek hatása alatt még a tömlöctartó is megtért és azon éjjel megkeresztelkedék ő és övéi mindnyájan.

Keressünk erőt és vigasztalást énekeinkben ne

a hazai állapotok miatt megjelentetni nem tudták. Sok értékes munka került vissza ily uton hazánkba, mint pl. a Lampe—Ember Pál-féle latin nyelvű egyháztörténelem is.

Ifjuságunknak a könyvtár mindig féltve őrzött kincse volt. Erre vallanak azok a gondos utasítások, melyekkel a könyvtárost már századokkal ezelőtt ellátja s azok az önfeláldozó vállalkozások, melyeket egyes veszedelmek idején megmutatott.

A könyvtárosnak kötelessége — hangoztatja egyik régi utasítás — hogy a könyvtár állományát épségben megőrizze. Azért senkinek semmi szin alatt nem adhat ki könyvet, csak ha a tiszteletes rektor ur megengedi. Így gondja van rá, hogy évnegyedenként visszakerüljön s a professzor urak jelenlétében megvizsgálja, hogy jó karban van-e? Aki a könyvben kárt tesz, helyette ujat vesz, de azért a régi példány is az iskoláé marad. Elég egy levélnek tönkretétele, hogy a használónak a felelősség a nyakába szakadjon. Nem véletlenség az, hogy egyik-másik régi könyv még ma is a friss kiadás látszatát kelti. A könyvtárosnak az is utasításul adatott, hogy városon kívül

csak akkor, mikor a templomi gyülekezetben vagyunk, hanem temetések alkalmával is. Olyan sajnálatos az, hogy az énekelni szerető és a jól is énekelő református emberek mikor temetésen megjelennek, mintha elfelejtenének énekelni, vagy mintha a koporsók köré sereglők nem is gyülekezet volnának, amelyiknek éppen ugy kötelessége, hogy részt vegyen az éneklésben, mint ahogy részt vesz a templomi gyülekezetben. Mintha valami láthatatlan erő lepecsételné a reformátusok ajkát, némán állnak a ravatal mellett, talán azzal a gondolattal, hogy — énekeljen a kántor, azért kapja a stólát! Eltekintve attól, hogy kap-e stólát a kántor, vagy nem: ő csak énekez, tehát feladata az énekeztetés, a jelenlevő gyülekezet kötelessége pedig, hogy énekeljen. Illendő dolognak tartsa azért minden jó református ember, hogy temetések alkalmával ő is énekelje az ősi szép zsoldárt: Tebenned biztunk eleitől fogva... vagy: Az embereket te meghagyod halni... s a sir felett az ő ajkán is zengjen fel: Nincs már szívem félelmére, nézni sírom fenekére...

Az apostol intelme mindnyájunknak szól: A Krisztusnak beszéde lakozzék ti benneitek gazdagon, minden bölcsességben; tanítván és intvén egymást zsoldárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel; hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak. (Kol. 3, 16.)

Csernák Béla.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Egyik lelkésztestvérünk, árvaházunknak évek óta áldozatos pártfogója ezeket jelentette: „Itt a várt aratás... Istené érte a hála, ki ez esztendőben gazdagon áldotta meg az emberi szorgalmat: sokszorosan fizet az elhíntelt kenyérmag; ezért nehezen várom a cséplés végét, hogy összegyűjthessem híveim buza-adományát, mint szívük Isten előtt kedves háláldozatát és beszállítsam az árvaháznak. Hiszem, jó időre meglesz a kis árváknak a mindennapi kenyere!”

pedig egyellen példányt se merészeljen kiadni; különösen hangoztatván, hogy „mindenféle idegeneknek és vendégeknek, különösen nem felekezetibelieknek, a könyvtárba való bemenetelt meg ne engedje; akik be akarnak jutni, azokat engedélyért a könyvtárigazgatóhoz küldje.”

Az 1802-es irtózalos tűzvész alkalmával, mikor a város 1900 különféle épülete közt a Kollégium épületeinek jórésze szintén leégett, a könyvtár is nagy veszedelemben forgott. Egyik igen értékes ösnyomtatványa, a Plinius-féle történelem egyik kötetének perzelődött lapjai beszélnek erről a veszedelelemlről. De azt meg már ez egykoru feljegyzések igazolják, hogy ez a többi könyvel együtt csakis Lente Dávid szenior önfeláldozó hűségének köszönheti megmenekedését, mert e lelkes ifju semmit sem törődve saját érdekével, kunyhójának égésével s minden ingóságának odapusztulásával, csakis a könyvtár megmentésén fáradozott. A többi nagy diák 54 kunyhója a benne levő ruhákkal és könyvekkel együtt szintén elhamvadt, de a nagykönyvtári, a közös könyvtárt lényeges veszteség nem érte. A könyveknek legfeljebb a lapjai

Ugy vesszük lelkésztestvérünk szavát, mint a véghezvitt jólelt zálogát, mert ezt már többször megbizonyította.

„Vajha a ti buzgóságtok sokakat magával ragadna... azért az atyafiak készítsék el előre, a ti előre megígért adományotokat, hogy az úgy legyen készen mint adomán és nem mint ragadomány, kiki amint ellőkélte szívében, nem szomorúságból vagy kénytelenségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten.“ (II. Kor. IX. 2—7. v.)

Adományok az Árvaháznak:

Kun Etus (Olasziból 353. sz. boríték) 50 L, Bika Istvánné (Velencéről 435. sz. boríték) 40 L. Kisperegi vasárnapi iskolások 200, Berettyószéplaki ref. nőszöveltség (az anyák napjának jövedelméből) 500 Lei.

Ujlaky Károlyné alelnöknő 4 kg. zöldbab, 26 drb karalábé. Thury Sándor 20 drb tojás, 4 drb tök, 4 kg. zöldbab, N. N. (Ujváros) 6 fej káposzta és egy kosár zöldségféle. Bodó Zsigmond presbiter 8 kg. zöldbab, 6 kg. burgonya. Puskás Károly Az árvaházi növendékek haját lenyirta. Székely Jenőné 30 Lei. Asztalos Jánosné 20 Lei az árvaházi növendékek a fürdőbe ki- és visszajövetelére.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: N. N. 30 Lei.

VELENCÉN:

Árvaháznak: Bika Istvánné 40 Lei.

Szegényeknek: Csarnai Gáborné 20, k. Nagy Lajos 50 Lei.

Az olasz i férfiszöveltség vasárnap délelőtti istentisztelet után megbeszélést tart a szokott helyen.

A Református Árvaház javára augusztus 13-án gyűjtést, 20-án kávédelutánt rendez a Lorántffy Zs. Egylet.

zsugorodtak össze, mert hirtelenében összenyaláboltan és az oltás hevében bősegesebb vízzel locsoltan a consistoriális ház pincéjébe kerültek és olt száradtak meg. A hagyomány azzal tartja, hogy a könyvek védelmezésében némely ifjunak buzgalma odáig ment, hogy könyveire ráborult és a romok eltakarításakor került elő könyveivel együtt megszenesedve.

A Debrecen régente gyakran látogatott tüzeseken kívül még egyszer volt a könyvtár nagy veszedelmében, az 1849. augusztus 2-i szerencsétlen csata után. Az orosz vandalizmus arra készült, hogy feldulja. Ebben a szándékában azonban olyan akadályra talált, amit még az ázsiai erkölcsökhöz szokott lelke sem tudott legyőzni. Az anyakönyvtár vaspántos ajtajánál maga előtt talált egy diákot, egy egyszerű diákot, csak hogy akinek akkor a vállára a felelősségnek minden sulya ránehezedett, mert ő akkor könyvtáros volt. Ez az ifju a később Debrecennek elévülhetetlen érdemeit szerzett nagy lelképásztora s egyetemes egyházunk kiváló egyháztörténésze: Révész Imre volt. Ez az ifju a behatolni akaró orosz tisztnek nem mon-

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtti 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyén: (Mélyárok-oldal 83.) délután 3 órakor Csernák Béla, a Török-Zugban (Bartsch-szőlőben) délután 4 órakor Matos Pál evang. s. lelkész,

Ujvároson: délelőtti 10 és este fél 6 órakor, valamint délután fél 4 órakor az Összitelepen (Bodó Imre házában) Molnár Károly,

Velencén: délelőtti 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokajitelepen délelőtti 10 órakor Szennyessi József,

Réten: délelőtti 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgálat.

Esteli órákon: Hétfő: Pál a császárra apellál. Csel. 25, 1—12. Kedd: Pált Agrippa zsidó király elé állítják. Csel. 25, 23—27. Szerda: Pál védőbeszéde Festus és Agrippa előtt. Csel. 26, 1—23. Csütörtök: Festus és Agrippa elismerik Pál ártatlanságát. Csel. 26, 24—32. Péntek: Pál utban Róma felé. Csel. 28, 1—10. Szombat: Pál megérkezik Rómába és ott predikál. Csel. 28, 46—51.

Templomszentelés Belényesen. A kalapos király: II. József türelmi parancsának kiadása után épült református templomok közé tartozik a belényesiek szép nagy temploma is. Építésének százötvenedik évfordulóját fényes ünnepek között ülte meg nemcsak Belényes, hanem szomszédsága is, a tréfásan „tartomány“-nak nevezett vidék reformátussága. A jubileumi istentiszteletet Sulyok István püspök végezte. A nagyváradi református egyháznak két énekkara is résztvevett az ünnepségen: Dr Szemethy Géza egyházkerületi titkár karnagyi vezetése alatt a Kálvin énekkar és Soós András vezetése alatt a nagyváradi-réli református vegyeskar. Felvonult a városfenesiek férfikara is. A délutáni templomi ünnepélyen Pálffy István magyarremetei h. és dr Szabó Lajos nagyváradi-réli lelkész

dott sokat, csak ennyit: „Előttem egy pillanatnyi jövő bizonytalansága, hátam megett háromszázados múlt igazoltsága. En a múlt mentéséért odavettem magamat bizonytalan jövőmnek.“ És a kozáktiszt némán elfordult, szeméből könnyet törölt ki és görcsös zokogással mondotta: „Hej, mi lenne az én ötvenmillió népeimből, ha csak milliomodrészre szeretné ugy a könyvet, mint ez az egy ember!“

A kollégiumi könyvtár sorsa, mint minden más művelődési intézményé, manapság küzdelmes. Anyagi erők hiányában fejleszteni, a modern kor kívánalmainak szintjén fenntartani nagyon nehéz. Am voltak a mai időknél valamikor még válságosabbak is. Mária Terézia idejében református könyvnek évtizedeken át még csak meg sem lehetett jelenni Debrecenben, még kevésbé idegeneket behozni a meglévő pótlására. Mégis megvagyunk, mert velünk volt az Isten. Velünk lesz a jövőben is és a jelenvaló fogyatkozásokot majd pótolni fogjuk.

Dr Nagy Sándor,
a Kollégium gimnáziumának tanára.

szolgált, majd a különböző énekszámok, szavalatok, előadások végeztével Jakab Viktor helybeli lelkész történelmi visszapillantása zárta be a lélekemelő jubileumi napot, amelyen Belényes és környékének református magyarsága szemében könnyekkel, ajkán dallal, énekkel, szívében olthatatlan hittel ünnepelt.

Az újvárosi férfiszövetség vasárnap, isztentisztelet után az Ifjúsági Otthonban összejövetelt tart.

Az újvárosi férfi- és nőszövetség közös kulturéstélyt rendez augusztus 6-án az Ifjúsági Otthon udvarán a következő műsorral: 1. Megnyitó beszédet mond Fazekas Lajos, a férfiszövetség elnöke. 2. Zongorázik Péchy Irmuska. 3. Baksay Sándor: Őkröt szarvánál, embert szavánál. Előadja Ertsey Lajos. 4. Hallgató nótákat dalol Pázmány Ferenc, Péchy Irmuska zongorakiséréte mellett. 5. Mécs László-verseket szaval Szikszay Sándor. 6. Vig jelenetek, előadják Széles A. és Szilágyi Mancsi. 7. Magyar szóló, bemutatja Bálint Cunika. 8. Csokonai: Csikóbőrös kulacsom, előadja Jámbor Lajos.

Lelkészmeghívás. A biharvajdai gyülekezet a tragikus véget ért Kovács Gábor elhalálozásával megüresedett lelkészi állásra egyhangú lelkesedéssel Szűcs István, a nagyváradi-velencei paróchiális körben 2 éven át buzgósággal szolgált segédlelkészt hívta meg, ki új állomását f. hó 6-án foglalta el. Helyébe a velencei paróchiális körbe Főtiszteletű Püspök ur augusztus 1-től kezdődő joghatállyal Szennyesi József, első lelkészképesítő vizsgát tett s. lelkészt nevezte ki. A tőlünk távozó s hozzánk érkező egyházi szolgát szeretettel köszöntjük, életükre, munkásságukra Isten gazdag áldását kérjük.

Vallásos ünnepély a Réten. Réti ifjúsági bibliakürein vasárnap délután 6 órai kezdettel vallásos ünnepélyt tartanak a Hegyén (Hágó-ut) Jakab Imre algondnok szőlőjében. Bibliát magyaráz Makay György, imádkozik és felolvass dr Szabó Lajos. Közreműködik az ifjúság énekszámokkal és szavalatokkal.

Az Ifjúsági Otthonban megnyílt az Iparostanoncok Otthona, amellyel a nagyváradi református egyház presbyteriuma könnyíteni akar azon a súlyos nehézségen, hogy vidéki hittestvéreink ipari pályára lépő gyermekeiket alig tudják elhelyezni az iparostanulók mellett. Ebben az otthonban az iparostanulók a munkaadójuk által fizetett csekély díj ellenében kellő felügyelet alatt élelmezést és lakást nyerhetnek. A vidéki lelkész és tanító urakat kérjük, hogy sziveskedjenek a szülők figyelmét erre a sok áldást ígérő intézményre felhívni s buzdítani őket, hogy 14. életbeteöltött s legalább négy elemi osztályt elvégzett gyermekeik részére ezt a kedvezményt biztosítani minél előbb igyekezzenek annál is inkább, mert a mindennapi élettapasztalat erősen sürget, hogy magyar népünk ragadja meg a részére még legbiztosabbnak látszó érvényesülésnek ezt a kínálkozó módját. Az otthon vezetősége minden lehetőt elkövet, hogy a gyermekeket munkahelyekre eljuttassa. Így pld. ezúttal is annak

a közlésére kérte fel lapunkat, hogy diszműbádogos, mérlegkészítő, épülettakatos műhelyek részéről vannak jelentkezések tanulók fölvetelére. Bővebb felvilágosítást az Otthont vezető lelkész (Str. Alexandrii 31. Teleki-utca) készségesen ad.

A királyhágómelléki egyházkerület iratterjesztése kitűzött programjához hiven egymás után jelenteti meg azokat a népies, vallásostárgyú elbeszéléseket, amelyek főként a szórványokban lakó hiveink református szellemben való nevelését szolgálják. Újabbban a II ik sorozat 3-ik számaként R. Berde Máriától: „Pillangó Rebeka története“, a 4-5. számként pedig Kursinsykné Balázs Bözskétől: „Egy a sok közül“ című elbeszélés jelent meg. R. Berde Mária az erdélyi magyar írásművészet egyik legkiválóbb képviselője, aki elbeszélésben asszonylélére férfias erővel írja meg a földi göröngyökön botorkáló testi valóságot. Kursinsykné Balázs Bözske, tanügyi tanácsosunk nagyműveltségű felesége pedig egy érdekes háborus történetet írt meg elbeszélésében nemes közvetlenséggel és megjelenítő erővel. Mindakét füzetet meleg szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe. A füzetek kaphatók a lelkészi hivatalok iratterjesztésében.

Gödöllőn a cserkész Jamboree alkalmából megfordulók vegyék meg a református egyház kiadásában megjelent kalauzt, mely „Gödöllő rövid kalauza“ címmel térképpel és szép képekkel látott napvilágot öt nyelven; a látogatók ne mulasszák el megnézni a református és evangélikus szegény- és árvagondozó asszonyok körének kézimunka és játék kiállítását a református egyház nagytermében.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Magy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az imádkozásról.

Gyülekezeti istentiszteletünknek az énekléssel testvér alkotó része az imádság. [A Heidelbergi Káté XLV-ik urnapja a 116-ik kérdésben az] imádkozásról adott tanítását így vezeti be: Miért szükséges a keresztyének imádkozni? — (Felelet): Azért, mert ez a legfőbb része annak a háládatosságnak, melyet Isten fölünk kíván. Továbbá, mert Isten az ő kegyelmét és Szent Lelkét csakis azokkal közli, akik ézi ő tőle őszinte fohászkodásban szünetlenül kéri s ezért neki hálát adnak.

Az igazán kegyes emberek mindenkor imádkozó emberek voltak, mint Mózes, Illés, Dávid és Isten többi választottjai. A legnagyobb imádkozó maga az Úr Jézus Krisztus, aki előtt nem volt hely és idő, amely alkalmatlan lett volna arra, hogy buzgó imádságban ne szóljon az ő mennyei Atyjához. Példáját követi a tanítványok, a keresztyének beláthatatlan serege. Hála Istennek, hogy ebben a seregben nem csekély számmal találunk magyar reformátusokat is.

Pedig azt szokták szemünkre hányni, hogy mi nem vagyunk imádkozó nemzet. A népek előtt nem kegyes imádságainkról vagyunk híresek. Épen ellen-

kezőleg. Ugy tartják, hogy egy nép sincs, amelyiknek ajkáról annyi istenkáromló szó hangzanék, mint épen a magyar. Nagy szégyen ez s nagyon jól van, hogy az újabb magyarországi törvények szigorúan büntetik a káromkodást. Erről a csúf szokásról nem is lesz nehéz leszoktatni a magyart, mert a mult azt bizonyítja, hogy e nép fiainak többségében ott él az imádság lelke. Ez a lélek termelte ki azokat a felséges imádságokat, amelyeket álmétkodva és emelkedett, boldog érzések között olvasunk azokból a könyvekből, amelyeket jeles könyvbuváraink elének hoztak a letűnt századokból. A XVI. és XVII. század imádságírói között nemcsak lelkészekkel találkozunk, de világi férfiakkal és asszonyokkal, előkelő fejedelmi emberekkel. Itt Nagyváradon is több imádságos könyv jelent meg a reformáció századaiban. Egyik-másik régi imádság még ma is él közöttünk, még ma is drága kincse lelkünknek; ki gondolná például, hogy azokat az imádságokat, amelyeket urvacsoraosztás alkalmával szokott a gyülekezet imádkozni, a bünvalló és a hálaadó imádságot, több mint háromszáz esztendő óta imádkozzák az urasztalához járuló református gyülekezetek; letűnt századok nemzedékeinek hite lüktet azokban az imádságokban.

Gazdagság nem tesz boldoggá.

Ez is igaz történet. Az egyik híres keresztyén író, Beltez, meglátogatta egyszer egy gazdag ismerősét, akinek gyönyörű birtoka volt. Beszélgetés közben valahogy a Paradicsom is szóba kerül. A házigazda mosolygott és a nyitott ablakon át a szemük előtt elterülő sok szépségre mutatva, így szólt:

— Itt van az én Paradicsomom.

Tagadhatatlan, hogy pompás kép volt az, ami előttük elterült: csodaszép kertek, gazdag szőlőhegyek, gyümölcsfákkal szegélyezett zöldelő rétek, melyek lenyultak egész a tó fénylő tükréig. A háttérben az Alpok hófödte csucsai törtek föl magasan a kék levegőbe, mint valami fejedelmi korona a táj fölött.

Néhány évvel később Beltez újra megfordult ezen a helyen. A kék tó most is úgy csillogott a napsütötte táj közepén, mint azelőtt, most is úgy zöldeltek a fák és pompáztak a kertí virágágyak és az örök Alpok fejedelmi pompában és méltóságban trónoltak, — de a gyönyörű birtok ura betegen, vigasztalan, sötét arccal ült a karosszékében, melyből felkelni nem tudott. Egy-két évvel azelőtt egyetlen fia belefutott a mosolygó tóba, idősebbik leánya szerencsétlen

házasságot kötött, ő maga pedig gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Kisebbik leánya belépett a szobába és így szólt:

— Apám a városba kell mennem. Nem hozhatnék neked is valamit?

— De igen, egy revolvert! — felelte a szegény gazdag ember.

Az öreg Rotschildot a ma idejében a világ leggazdagabb emberének tartották. Valaki egyszer megkérdezte tőle, hogy boldog-e? Az öreg így felelt:

— Boldog? Hogyan lehetnék boldog? Nézze ön: éppen most kaptam ezt a levelet, melyben azt írja valaki: „Ha ön nem kölcsönöz nekem tízezer márkát, lefogom löni“. A párnám alá minden este megtöltött revolvert kell tennem. Hogy lehetnék boldog?

Egy amerikai többszörös milliomos így felelt arra a kérdésre, hogy boldog-e:

— Ah, ha meghalok, mindent itt kell hagynom. A gazdaságom nem szabadít meg sem a betegségtől, sem a gondoktól, sem a haláltól.

Azok az imádságok, amelyek nemzedékről-nemzedékre buzogtak református gyülekezeteink ajkán a letűnt századok munkáiban és harcaiban új meg új erőforrást jelentettek. Bizony nagy kár, hogy irodalomtörténészeink olyan kevés gondot fordítottak eddig az imádságok ismeretlésére; mert a régi meséknél, szépirodalmi munkáknál, főúri lakodalmakat megéneklő zengzetes kölleményeknél többet jelentettek a nemzet egyetemére az olyan imádságos könyvek, mint pl. Medgyesi Pál: Praxis Pietatis-a, vagy Szöllősi Mihály: Bujdosó Magyarok Füstölgő Csepűje, vagy az alig százötven évvel ezelőtti időből Szikszay György „Keresztyn tanítások” c. könyve, amely még ma is legkedvesebb imádságos könyve népünknek.

A mi református templomainkban embert, vagy emberi dolgokat nem imádnak. A II-ik Helvét Hitvallással tanítjuk, hogy „csakis az igaz Istent kell imádni és tisztelni (V. 1—4.) Egyedül csak őt hívjuk segítségül életünknek minden bajai és viszontagságai közepett és pedig a mi egyedüli közbenjárónk és szószólónk Jézus Krisztus által... Mi a dicsőült égi lakókat vagy szenteket sem nem imádjuk, sem nem tiszteljük, sem segítségül nem hívjuk és őket az Atya előtt a mennyekben szószólónk vagy közbenjárónk gyanánt el nem ismerjük, Mert elég nekünk az Isten és a közbenjáró Krisztus és a tisztességet, mely egyedül Istent és az ő fiát illeti meg, senki másra nem ruháztuk, mivel nyilván ő maga mondta: Az én dicsőségem senki másnak nem adom... Még kevésbé hisszük, hogy a megboldogult ereklyéit tisztelni, vagy imádni szabad volna. Azok a régi szentek azt tartották, hogy eléggé megtisztelték halottaikat, ha azok földi részeit — minek utána a lelkek égbe szállott — tisztességesen eltakarították; és minden ősöknek legnemesebb hagyatékait tekintették az ő erényeiket, tanításait és hitüket.”

Olvasóink előtt a napilapok híradásaiból ismeretes az az esél, hogy a budapesti büntetőtörvényszék egyik tanácsa valláselleni kihágás címén elítélt egy református lelkészt, aki a Budapesten megjelenő „Kálvinista Szemlé”-ben a szentjobb imádása ellen szót emelt. Ez évi febr. 15-én megtartott tárgyalás alkalmával az erősen róm. katolikus szellemű elnök többek között azt mondotta: „nyugodtan imádkozhat minden magyar a szentjobbhoz”. A törvényszék nyolc nap elzárásra ítélte a református lelkészt. A királyi tábla az ítéletet megsemmisítette. Az ítélet megsemmisítésénél sokkal jelentősebb a róm. katolikus elnök nyilatkozata, aki a törvényszék róm. katolikus vallásu elnökének nyilatkozatával ellentétben azt mondotta: „Istene kivül senkit sem imádunk, senkihez sem imádkozunk”.

A tiszta evangéliumi igazság győzedelmének mindenkor szivből örülhetünk. *Csernák Béla.*

Az olasz-i férfiszövetség vasárnap délelőtt istentisztelet után megbeszélést tart a szokott helyen.

Árvaházunk javára az utcai gyűjtést egyik szeptemberi vasárnap ejtjük meg.

Az árvaház javára rendezendő kávé-délutánt a jövő vasárnap (augusztus 20.) tartjuk meg a leánygimnázium árnyas udvarán, amelyre serényen készülnek az árvaházat fenntartó Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület felkérésére a paróchiális köri nőszövetségek is. A kedves műsort jövő számunkban közöljük.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A berettyószéplaki Nőszövetség az „anyák napja” perselypénzét jutattatta árvaházunknak. A női szívek szeretele, akár ezer módot és alkalmat talál a jótékonykodásra. Egyik nőszövetség a vallásos ünnepély, a másik az árvák napja, harmadik az „anyák napja” alkalmát választja az árvákra gondolás és a segítség krisztusi munkájának gyakorlására.

A berettyószéplaki Nőszövetség találó napot választott. Szüle és gyermekek, anya és árva oly közel állanak egymáshoz, oly közel állanak mindenki szívéhez, hogy szinte önként hajlik e napon a megindult szívek érzése, szeretele azok felé, kiket a kiméltellen sors megfosztott a legdrágábbtól — az édesanyától!

Berettyószéplakon a női szívek, az alföldi róna délkeleti részén fekvő Kisperegen (Aradmegye) a kicsiny gyermeki szívek dobbantak meg az árvákért.

A vasárnapi iskolások 200 L. adománnyal járultak az árvaház ez évi fenntartásához.

Szép, követésre méltó üdvös példa!

„Ugy fénylnek a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat! (Máté V. 16)

Adományok az Árvaháznak:

Ujvároson: Nagy Lajos 20 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

UJVÁROSON:

Egyházi szükségletekre: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: N. N. 20 Lei.

Kisleti órákon: Hétfő: Kalászt szedegető Ruth. talál Boáz előtt. Ruth. 2, 1—9. Kedd: Ruth kedvet talál Boáz előtt. Ruth. 2, 10—14. Szerda: Boáz elveszi Ruthot. Ruth. 4, 9—15. Csütörtök: Ruth Dávid özanyja. Ruth. 4, 14—22. Péntek: Az Úr segedelme a szegényekkel. Zsolt. 34, 2—11. Szombat: Az Úr meghallgatja a szegényt. Zsolt. 69, 34—37.

Püspök-fürdőbe kedvezményes tükör és hullámfürdő jegy kapható a Református Árvaházban.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Eszenyei István theológus, a Török-Zugban délután 4 órakor Matos Pál evang. s. lelkész,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 6 órakor Nagy István, délután fél 4 órakor az Őssi telepen Molnár Károly.

Velencén: délelőtt 10 és délután 4 órakor Kiss Károly, a Tokaji telepen délelőtt 10 órakor Szennyessi József.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor (gyermekistentisztelet) Makay György szolgál.

A Kálvin-Énekkar vasárnap délelőtt az olasz-i templomban énekel.

Az **ujvárosi Leányszövetség** műsoros délutánt rendez augusztus 13-án fél 8 órai kezdettel a Teleki-utcai Ifjusági Otthon udvarán a következő műsorral:

1. Nyitány. Előadja a Láposy Zeneiskola növendékei.
2. Szabad előadást tart: Molnár Károly s. lelkész.
3. „A kisasszony selyem pongyolája” című szindarabot előadják: Szabó Irma és Székely Etus.
4. Nagy Sándor énekel, zongorán kíséri: Sarkadi Ilona tanítónő.

A **külvároson** minden kedden délután fél 5 órától bibliaóra jövünk össze. Az ének szeretése jellemzi talán legjobban az itt résztvevő testvéreinket. Aztán a szolgálatra gondolva már a reménység is örömmel tölt el, hogy a házakban az otthon falai között a jövőben még inkább a zoltárt éneklő testvéreink áfoják alakítani ennek a területnek lelki arcát. Most, amikor oly nagy a gondozatlanság sok helyen, olyan jó tudni, hogy tényleges keresztyén szeretetben rész vesznek mindazok, akikkel az itteni nőszövetséges testvéreink itt találkoznak. Mi hisszük, hogy a szeretet megadja a szolgálatnak lehetőségét is. Itt kell nekünk megértenünk, hogy az Istenországa léleknek és erőnek a megmutatásában áll. Vasárnapi iskolai munka indul.

Az **Őssi telepen** a kis imaházi terem falai között vasárnapi iskolai munka is indul. Hiszen a gyermekek eddig is jártak és a szülők szívesen engedik a gyermekeket a vasárnapi iskolába is. A gyülekezet tagjai közül többeket szeretnénk ott látni férfi és nőszövetséges összejöveteleinken. Ezek az összejöveteleken sok feladat vár még Őssire. Nagy öröme volt a gyülekezetnek az elmúlt vasárnap a serdülő ifjak által rendezett ünnepély, amelyen nagyon szépen betanított éneket adták elő. A leányok és fiuk szavaltak. Dicsérefükre válik az ének és a vers jó megválasztása is. Az őssi-i serdülő ifjusági munkában az itt szereplő fiúk és leányok is részt fognak venni. Mi hisszük, hogy az akadályokon, a magunk bűnein, győzve, új élet fakad. A jeleket örömmel figyeljük.

Lelkészeiktatás. Szücs Istvánt, a velencei paróchiális-kör volt segédlelkészét szép és megható ünnepek keretében iktalta be rendes lelkészi állomásába a biharvajdai gyülekezet folyó hó 6-án. A beiktatási szertartást Egey István biharfélegyházai lelkész végezte, mely után az új lelkész János ev. 3. r. 30. verse alapján: „Annak növekednie kell, nekem pedig alábbszállanom” alapige fejtegetésével tartotta székfoglaló beszédét. A délutáni istentiszteleten a megválasztott lelkész volt főnöke: Kiss Károly hirdette az ígét. Pásztor és nyáj, ha hű lesz a programhoz, bizonyára Isten gazdag áldása lesz munkájukon. Adja Isten, hogy úgy legyen.

Gyermekistentiszteletet tartunk a Réten, vasárnap délután 4 órakor, a rendes istentisztelet keretében a vasárnapi iskolások ének és szavalati közreműködésével.

A bukaresti lelkészi hivatal felkéri az erdélyi és királyhágómeli református lelkészi hivatalokat, hogy munkára, szolgálatra vagy bármely állás keresés és vállalás végett Bukarestbe jövő híveiket lássák el hivatalos ajánló levelekkel, illetve megbízhatósági bizonyítványokkal. A helyben szokásos módon évenként megismételve hozzák a gyülekezet tudomására, hogy a bukaresti szolgálatban való elhelyezés, állás és munkaközvetítés és a hatóságok előtti védelem alkalmával az ilyen ajánló levelekkel bírók előnyben részesülnek; akik pedig illetékes lelkészi hivatalaiktól Bukarestbe jövetelük előtt megfelelő tartalmu garancia-levelet be nem szereznek, azok a bukaresti ref. egyház és egyesületei anyagi kisegítésére a legmegszorultabb helyzetükben sem számíthatnak.

30,000 cserkész sereglött össze Gödöllőre a világ minden részéből. Ötven nemzet fiai vesznek részt az augusztus 2-án megnyílt Jamboreen. A gödöllői királyi kastély parkjából ötszáz holdat bocsátottak a cserkészek rendelkezésére; milliókba került a nagy tábor-hely berendezése vízvezetékekkel, utakkal stb. A világháború nemzedéke annyi bajt, megoldatlan kérdést hagyott a holnap fiára és leányaira, hogy azokat csak egy teljesen új ember-típus, amilyent a protestáns egyházak talajáról sárjadt cserkészmozgalom is megvalósítani akar, tud majd megoldani. Az egész cserkészmozgalom élén protestáns férfiak állanak; a magyar cserkészmozgalom is reformátusoktól indult ki.

A jugoszláv királysági (szerbiai) református egyház alkotmányozó zsinatának utolsó ülését július 10 tartotta Hercegszőlősen, abban az ősi templomban, melyben a baranyai atyák a hercegszőlői kánonokat megállapították és aláírták (1576-ban). Történelmi nevezetességű helyen írták tehát alá az új egyházalkotmányt, amely a szerbiai református egyháznak lényegében ugyan olyan szervezetet ad, mint amilyen szervezete az egyházkerületnek van. Országos egyház a neve s nem kerület. Élén áll a püspök és az országos főgondnok; előbbi a király, utóbbi az igazság-

ügyminiszter erősíti meg. Az egyházmegyék szervezete a régi maradt azzal a változtatással, hogy a presbitérium mellett diakónátus is működik férfi és női tagokkal. Másnap július 11-én tartották az utolsó „egyházmegyei” közgyűlést Rétfalun, ahol a közgyűlés tagjai a helybeli gyülekezettel együtt előbb felvették az urvacsorát; istentisztelet végeztével ünnepélyes csendben aláírták az új egyházalkotmány értelmében az összes felszentelt lelkészek az egyház hitvallásait, a Heidelbergi Kátét és a második Helvéthitvallást. Az egykori alsóbaranya-bács-szlavóniai venerabilis traktus utolsó gyűlését a közgyűlés legrégebb tagja megrendítő igehirdetéssel és imádsággal zárta be, utána sirva énekelték a magyar gályarabok énekét: „Térj magadhoz drága Sion, van még néked Istened...” Ugy a zsinaton, mint a közgyűlésen mindvégig jelen volt az igazságügyminiszter kiküldöttje is.

A franciaországi református egyháznak több mint 100 éven keresztül Lausannében volt a teológiába ennek a teológiának a hallgatói már az első lépésnél tisztában voltak azzal, hogy rájuk halál vár, mert amint valamelyikük a francia dragonosok kezei közé került, azt irgalmatlanul kivégezték. Örök dicsősége a francia egyháznak, hogy több mint 100 éven keresztül tudott növendékeket adni erre a teológiára. Nekünk ott vannak példának a gályarabok, akiknél megtalálták a Lipót császáráért elrebegett imádságot.

A legrégebb keresztény templomot nemrégiben fedezték fel és ásták ki Szíriában. A falakon festmények találhatóak, amelyeknek a motívumai Jézus gyógyítására és feltámadására vonatkoznak. Régészek szerint a templomot a 200 esztendő körül építhették.

A technika fejlődésével — mint hivatalos helyről kimutatták — szaporodik a gonosztevők száma is. Ez is azt a régi igazságot bizonyítja, hogy a civilizáció még nem jelenti ugyanolyan fejlődését a léleknek.

Magyar görög keleti püspökség felállítása és magyar nyelvű görög keleti istentisztelet behozatala iránt mozgalmat indítottak Magyarországon a Hódmezővásárhelyen, Budapesten, Miskolcon, Gyöngyösön és Karcagon élő magyar anyanyelvű és nemzeti-szerű görög keletiek, akik nem ismerik el a budai szerb püspök joghatóságát; hivatkoznak arra, hogy a magyarországi görög, macedon, szerb és román egyházközsegek a maguk nemzeti nyelvét használhatják istentiszteleteiken s kéri, hogy ez a jog a magyar görög keletieknek is adassék meg.

A zsidók Palesztinába az 1933. év eleje óta újabb tömegekben vándorolnak ki. Az 1932. év második felében 2000 zsidó költözött Palesztinába, míg ez évben havonta átlag 750 ember vándorol oda, bár a munkanélküliség és a szegénység nagy. A zsidók birtokvásárlása is emelkedett ezekben a hónapokban. Az arab benszülöttek részéről erős ellenállással találkozik ez a bevándorlás s a már megszervezett arab

felkelők bejelentették az angol kormánynak minden együttműködés megtagadását, amíg ezt a bevándorlást a kormány engedélyezi.

Száz éves amerikai lelkész. Field Beard, a theologia doktora, nemrég töltötte be századik életévét.

Hollandiában a vallásellenes marxista propaganda erősen dolgozik, úgy, hogy tíz év alatt a protestánsok száma Amsterdamban 201,000-ról 161,000-re csökkent, a felekezetenkülieké pedig 145,000-ről 264,000-re emelkedett.

Sundar Singhet holtá nyilvánították. A kiváló indiai evangélikus Sundar Singh 1929-ben elindult Tibet belsejébe evangélikálni. A benszülöttek közt ellenséges fogadtatásra talált s miután nem vitt magával segítséget és már 4-ik éve nem adott életjelt, az indiai halóságok biztosra veszik, hogy Tibetben elpusztult. Halálának körülményeiről talán sohasem fogunk bővebb részleteket megludni.

Luther emlékűnnepet készül tartani a német evangélikusok nagy tábora abból az alkalomból, hogy folyó évi november 10-én lesz 450 éve annak, hogy Luther Márton született. Eislében minden évben megünnepeli ezt a napot, de most egy Luther-hetet szándékoznak tartani és pedig 20—27 között, amikor nagy történelmi felvonulás, ünnepi játékok, Luther kiállítás, templomi hangverseny és az Evangéliumi Szövetség ünnepi nagygyűlése fogja a résztvevők számára emlékezőtessé tenni ezeket a napokat. Hitler kancellár is megigérte jelenlétét.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Sir. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Ora dea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

nyu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felölős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Presbyteri gyűlést

Tartottunk vasárnap (aug. 13.) délután 5 órakor az újvárosi tanácssteremben Sulyok István püspök lelkész-elnök és dr. Thúry Kálmán főgondnok elnöklété alatt jelen volt 37 presbyter. A jegyzői tollat Molnár Károly s. lelkész vezette.

Elnök-lelkész imádsága s a határozatképesség megállapítása után

a réti parochiális körből behívott új presbyter: Pénzes Viktor az esküt leleszi, akit az elnök-lelkész szeretetteljes szavakkal üdvözöl.

Az elnökség bejelenti, hogy a presbyteri jegyzői listát ellátására az újvárosi segédlelkészeket szőlította fel, miután a megválasztott világi jegyzők a felhívásra nem jelentek meg. A presbyterium az elnökség intézkedését tudomásul veszi s a presbitérium világi jegyzőjéül Csernák István ügyvédjelöltet választja meg.

Az elnöki előterjesztések után olvastatott Sulyok István püspöknek, mint elnöklő lelkésznek összefoglaló jelentése az egyházközség négy parochiális körében folyó lelki munkáról. A jelentést a presbitérium tagjai pontról-pontra megvitatták és elrendelték, hogy a lelkészek a jelentést a férfi- és nőszövevényekkel is megismertessék; továbbá, hogy a házasságok kötött párok az esküvőt követő vasárnap a katedrából kihirdettessenek. Egyéb, a jelentésből folyó intézkedések megtétele után a jelentésnek a felsőbb egyházi hatóság elé terjesztése kimondatott.

A zsinati lelkészi póttagtság betöltésénél a presbitérium dr. Szabolcska László bánági esperesre és Sárközy Lajos szatmári lelkészre szavazott.

A gyűlés este 7 óra 30 perckor véget ért.

Augusztus hónap 21—27. napjain bünbánati napokat tartunk. Augusztus 27-én mind a négy helyen úrvacsoraosztás. Az úrasztalára szánt adományok a lelkészi hivatalokban bejelentendők.

Esteli órákon: Hétfő: Máté 14, 13—21. Kedd: János 2, 1—11. Szerda: II. Mózes 16, 6—18. Csütörtök: János 6, 43—58. Péntek: II. Tim. 2, 1—13. Szombat: János 15, 1—11.

Jelentések a nagyváradai református egyház liturgialis és belmissziói munkájáról.

Sulyok István püspök, elnök-lelkésznek a presbitérium aug. 13-án tartott gyűlésében előterjesztett összesítő jelentéséből.

A liturgikus teendők minden parochiális körben folyó évi január 1-től az új istentiszteleti rendtartásnak megfelelően és a presbyterium által megszabott időben végeztenek. A *templomtátogatás* Újvároson emelkedő, kivéven a hétköznap délutáni bibliamagyarázatot, melyen a régebbi 80—100 létszám 30—60 között változik. Feltűnő Újvároson, hogy a férfiak relatíve jobban járnak templomba, mint a nők, holott a gyakorlat legtöbb helyen az ellenkezőt mutatja. Olasziban a vasárnap délutáni Káté magyarázatán örvendetesen sok cselédleány van jelen. Ezzel szemben a nyári iskolai szünetek alatt a hétköznap reggeli istentiszteleteken az árvaházi gyermekeken kívül alig 1—2 lélek jelenik, a hétköznap délutáni istentiszteleteken azonban olykor egész szép számmal jelennek meg, főként asszonyok. Velencén és Réten az istentiszteletek szépen látogatottak. Templomon kívüli istentiszteletet tartanak az újvárosi parochiális körben az Őssi-telepen Bodó Imre házában, a Külvároson bibliamagyarázattal, a Somogyi Sándor házában. Olasziban a Nagysötétágban a Papp Sándor úr által átengedett szobában, nyári vasárnapon az Alsó Körös-oldalhoz tartozó Török-zugban a Bartsch-féle szőlőben. Velencén a Tokay-telepen és Szőlősön. Csillagvároson most kerestek az istentisztelet tartására alkalmas helyiséget. A réti parochiális körben a Felföldi és Györky-telepen s a hegy különböző pontjain (ez utóbbi helyen kulturális programmal) tartanak az imaházon kívül istentiszteletet. Velencén 3 esetben gyermek-istentisztelet is tartott.

Egyházi szertartásainkkal való életről szólva megállapítható, a lecsökkent születési számból több újszülöttel nem régi szokásnak megfelelő időben kereszteltetnek meg, hanem huzzák-halogatják a megkeresztelést, sokszor abból az esetből kifolyólag, hogy keresztiszülőket nem kapnak. Így történhetik meg, hogy a keresztelés huzamosabb ideig elmarad, sőt az sem lehetetlen, hogy végleg el is feledkezzen róla. Súlyosabb és gondolkodásra indítóbb jelenség a házasság megáldásának templomainkból való kimaradása. Közismert okokból a multhoz képest jelentéke-

nyen kevesebb házasságot kötnek az emberek. De ebből a lecsökkent számból is megdöbbentően kevés azoknak a száma, akik életüknek ezen nagyfontosságú pillanatában vallásos kötelemüket teljesítik. Már az elmúlt esztendőben is súlyos tanúságot meríthetünk ref. vallási és magyar fajisági szempontból az áll. anyakönyvi adatokból. Az államilag megkötött lista református házasságból jóformán csak 50% jelent meg a templomunkban, ami a házassági szövetség erkölcsi tartalmának kipusztulását jelenti a köztudatból. A majdnem 200 vegyes házasságból pedig alig az ötödrész kérte Isten kegyelmét sorsdöntő útjára. Lehet s úgy is van, hogy a tőlünk elmaradtak más felekezeti templomából indultak el az élet útjára, de az is lehet, hogy egyetlen templomban sem hangzott áldó szó frigyükre. Azok, akik római katolikus templomot kerestek fel, talán saját személyökben is, de utódaikban elveszték egyházunkra nézve. Azok pedig, akik a román egyházak oltárainál térdeltek le, kiszakadtak egyháziilag és fajilag református magyar sorsközösségünkéből. Ebben a folyó esztendőben még megdöbbentőbb statisztikai adatok várnak reánk, a jelekből következtetve. Pusztulunk, veszünk. S ennek a legfőbb oka a református magyar közöny, amely még magában a családban is szemrebbenés nélkül a pusztulást idézi elő. A romló falakon a lelkész jóformán egyedül áll segítő erő nélkül, holott presbyternek és egyháztagnak minden támasztékot oda kellene adni a siralmas helyzet megváltoztatására.

Az *úrvacsorával élők* száma, ha figyelemre méltólag nem emelkedett, de nem is szállott le. Tehát tekintetben stagnálás van, pedig ez a helyzet is veszedelmel rejt magában. Különösképen a férfiak és az ifjuság hullanak ki az úrvacsorázók számából. A helyzet megváltoztatását épen a hivatalosok magatartásától várhatnók, hogy példájuk eszméletlenül hasson a gyülekezet minden tagjára. Velencén a nőszövetség az úrvacsorával való élés terén jó példával jár elől.

A *temetési szertartást*, pár esettől eltekintve, igénybe veszik hivatásunk.

A *lelki gondozás széles mezején* Ujvároson ez év első felében 2, július 1-től kezdődőleg pedig 3 lelkész jellegű munkás forgolódik, a többi paróchiális körökben is a segédlelkészek és hittestvéreink közül segítségül jövő munkásokkal folyik a munka a lelkész vezetése és felügyelete mellett.

Vasárnapi iskola. Ujvároson a felekezeti és állami iskolába járó gyermekek között tanítóképzős növendékek és a bibliakörös ifjuságból erre alkalmas ifjak, valamint a tanítónők vezetése mellett működött az iskolai év folyamán. Rendszeres előkészítő órán vettek részt a vezetők. Olasziban is a segédlelkész tartott előkészítő-órát a vasárnapi iskolai vezetők számára. Itt az elemi iskolában 9, a leánygimnáziumban 1 csoport működött, csoportonként átlag 40 növendékkal; a gyermekeket a vezetők rendszeresen látogatták; a nyár folyamán a Hegyen tartanak fenn

vasárnapi iskolát. Velencén a lelkész által előkészített vezetők vezetése alatt folyik a munka 5 csoportban (Kulturterem és imaház 3, Tokaji-telep és Szőlős 1—1) összesen 120—160 között hullámzó létszámmal. Réten a szünidőben is megszakítás nélkül folyik a munka. Réten az előkészítést a segédlelkész végzi egy félórán át. A gyermekek száma a nyári hónapokban is meghaladja a százat. Súlyt helyeznek a gyermekistentiszteletre és vasárnapi iskolai ünnepélyekre is. Továbbá a gyermekek vallásos iratokkal való (ellátására) megajándékozására is.

Bibliakörök. Ujvároson 7 csoportban folyik a szentírás tanulmányozása és szellemi, szolgálati és testi nevelése, mindkét nembeli ifjuságnak. Ujabb alakult a főiskolás jellegű bibliakör. Olasziban a középiskolai tanulók között 2 bibliakör is működött, a 9—10 óráig tartott bibliaköri óra után a tanulók együttesen a templomba mentek és istentisztelet után mindkét csoport közös önképzőköri órát tartott. Több nyilvános ünnepélyi rendeztek, melyen a gyülekezet tagjai szép számban vettek részt. Bibliaórák tartanak a cselédleányok Mártha-körében, a Nőszövetségben, a Leányszövetségben, a Férfiszövetségben, iskolai évben a tanítónőképzs növendékeknek. A Ref. Leánygimnázium bibliaköre az igazgató felügyelete mellett működik és a növendékek együttesen mennek templomba. Említést érdemel a nem iskolába járó leányok bibliakörének gyermek-ebédeltetési akciója, melyen a tél folyamán átlag 50 gyermek kapott naponként ebédet. Velencén fiú és leánybibliakör működik előbbi 18—20, utóbbi 18 rendes taggal. A Leányszövetség a Nőszövetséggel karöltve dolgozik, kulturünnepélyek stb. alkalmával. Réten a fiuknak 2 és leányoknak 1 bibliaköre van a lelkész és segédlelkész vezetésével. Az egyes csoportok tagjainak száma 25—30. Súlyt helyeznek az egyházi énekek megtanulására is és az ifjuság szórakozására, játék stb.

A *férfiszövetség.* Ujvároson havonként kétszer rendszeresen összejön, alkalmilag pedig különböző irányu kulturösszejevetelt rendezett. A megindulás nagyszámu egyháztagnak lelkesedésével történt, de sajnos, hogy ez a magasra felcsapó láng csak szalmatűznek mutatkozik, mert a közel 200 tagból rendszerint 25—30 egyén tart ki. Ez a jelenség bántó ugyan, de el nem csüggeszt, mert igaz a közmondás: minden kezdet nehéz. Olasziban a férfiszövetség megalakulása óta minden csütörtökön bibliáórát, minden vasárnap megbeszéléseket tart. A csütörtöki bibliáórákkal kapcsolatban a tél és tavasz folyamán előadások is tartottak. Velencén havonta kétszer tartott szerdán estéknél bibliáórával egybekötött összejevetelt és ugyancsak havonta kétszer vasárnap a délelőtti istentisztelet után egyházi ételünket s kivált velencei paróchiális körünket érdeklő ügyekben megbeszélést. Az előbbieket 20—22 tag, az utóbbiakat néhányal többen látogatták. Látható eredményt ez ideig nem produkált, mindössze a Nőszövetség

által rendezett estélyek iránt tanúsított a korábnál nagyobb érdeklődést. Ez összejöveleken elhangzó bizalmas megnyilatkozásokból lesz nyilvánvaló, mily nagy a tájékozatlanság még legjobb hiveinknél is, ugy a ref. hiteligazságok, mint a ker. életelvek ismerete és gyakorlati alkalmazása terén. „Hogy gyülekezetiünk férfitagjait a református öntudat szilárdítása és egyházvédelem és építés céljára munkatársakul megnyerhessük, előbb őket magukat kell valóságos továbbképző tanfolyamon átvezetni.“ Réten minden második héten van összejövétel, melyen a bibliaóra mellett ismeretterjesztő előadások is vannak. A résztvevő lakos száma 20—30.

A *Nőszövetség*, amely pár éves multra tekinthet vissza, ha lassan-lassan az eszmény szolgálatában megerősödik, ugy lelki, mint anyagi téren szép munkát végez az Isten dicsőségére és anyaszentegyházunk előnyére. Tagok száma nem nagy, ennek a kis seregnek a munkája a hivek, a szegényügy és hivek látogatása tekintetében elismerést érdemel. Minden paróchiális körben bibliaórájuk van. A szegények gondozását szép eredménnyel végzik.

Énekkarok. Olasziban a felnőttek között a férfiszövetség fáradozására megalakult a Kálvin-Énekkar dr Szemethy Géza vezetése alatt. Az ifjúsági énekkarnak a vezetője a vallástanító lelkész. Az énekkarok nyilvánosan is szerepeltek. Ujvárosi énekkar 24—30 taggal Vásárhelyi Sándor vezetésével. Velencén a férfi énekkar 26—28 taggal kedden és pénteken este tartotta tanuló óráit Bancsik János vezetésével. Szerepelt ünnepi istentiszteleteken, temetéseken. Néhány tagja közreműködött vallásos és kulturestélyek rendezésénél. Hitbuzgóság és egyházas érzület tekintetében sok kívánni valót hagy fenn. Réten 3 énekkar működik. A Férfikar csak temetéseken vesz részt, a Leánykar vallásos énekszámokkal ünnepélyeken szerepel, a Vegyeskar a vallásos énekeken kívül a magyar dalra fektet nagy súlyt.

A *hivék látogatása* minden paróchiális körben rendszeresen folyik. Olasziban a férfiszövetség tagjai a Hegyen is végzik a látogatást. Réten presbyterek kíséretében folyik a család látogatás. Velencén az állami isk. gyermekeket is látogatják.

A *szegénygondozás* a férfiszövetség és Nőszövetség támogatásával folyik, a szegények látogatásánál tapasztaltakról összejöveleinken is beszámoltak.

Könyvtárak. Az egyes paróchiális körökben ifjúsági könyvtárak állanak rendelkezésre. Réten a Nőszövetségnek is van könyvtára.

Iratletterjesztés minden paróchiális körben van.

Fogházi szolgálatot végez az olasz-i paróchiális körben a segédlelkész, aki a fogjok között pásztori munkát is végez a lehetőséghez mérten.

Kórházi szolgálatot végez az olasz-i paróchiális körben a lelkész, a réti paróchiális körben a szanatóriumban a lelkész és segédlelkész. A látogatásokon, pásztori beszélgetésen kívül a gyülekezeti urvacsora osztás idején urvacsorával is szolgált a lelkész a bete-

geknek. A Nőszövetség a betegeket szükséghez mérten segítyezi is.

Cselédmisszió (Mártha-kör) a Nőszövetség segítségével folyik az olasz-i paróchiális körben, A lelkész munkái között nagy örömet okoz ez a munka, amelynek résztvevői több vallásos délutáni rendeztek Nagysötétágon egy létesítendő cselédotthon (Mártha-Olthon) javára.

E sok irányu, lelkiismeretesen teljesített és családi látogatásokkal összekötött munka mellett sötét árnyékként borul az egyház életére a vallásunk iránt mutakozó közöny és mindenek fölött a hithagyás gyakorisága. Míg ezzel szemben a könyv másik lapjára jóformán semmi eredményt nem jegyezhetünk fel. Az ujvárosi paróchiális körben ez ideig a 15 kilérővel szemben csak 1 hozzánk térő jelentkezés volt. Míg az ujvárosi paróchiális körben a róm. katolikus egyházba és zsidók közé történik a kilépés, addig az olasz-i és velencei körben az ortodox egyház és a szekták a nagyobb veszedelem. Egyházunk tagjai között ezek élnek nyomorogva s könnyű aratást adnak, kész például szolgálnak a vagyonnal, hivattal sok előnnyel rendelkező prozelitáskodásnak. E tünetben ez az elszomorító és fájdalmas, hogy református népünkben pusztulóban van az atyák hite, a nagy multhoz való ragaszkodás, öntudatosságát csaknem egészen elveszítette. Itt nyílik meg a halál verme lábaink előtt és bizony, ha az omladozó falakra rálépni és ott kemény kézzel cselekedni nem akarunk, a megérdemelt ítéletet sem égi, sem földi hatalmaság nem hártja el fejünk felől.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Református Árvaházunk javára a „Nagyváradai Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület“ augusztus 20-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros „árva napot“ rendez a leánygimnázium árnyas udvarán. Résztvesz az „árva nap“ rendezésében mind a négy paróchiális kör nőszövetsége s hisszük, hogy a női szívek ereje, a szeretet megteremli ugy az anyagi, mint az erkölcsi sikert és eredményt. Hisszük, hogy nők, férfiak szeretettel hajolnak a gyermekek felé, mint szülők, mint anyák, apák, kiknek szívük teljes szeretettel. Követik a Megváltó példáját, aki jobban szerette övéit, mint azok őt, mert az ő lelke végtelenül nagyobb volt.

Ne nézzük, hogy azok a gyermekek vagy gyámoltalanok, segítségre szorulók érdemesek-e a szeretetre, mert a keresztyényi és igaz szeretet nem érdemért ad, de könyörületből segít.

A szép és kedves műsor mellett minden résztvevőnek kávé szolgálat az Egyesület.

Adományok az Árvaháznak:

Dr Móricz Ernő elhalálózása alkalmából koszorúmegváltás címen: K. Á. 300 Lei.

A „Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület” által, a Református Árvaház javára

1933. évi augusztus hó 20 án vasárnap délután 5 óra-
kor a leánygimnázium árnyas udvarán (rossz idő ese-
tén a díszteremben) rendezendő *kávédélután műsora*:

1. Megnyitó beszéd. Tartja: Csernák Béla lelkész,
az egyesület alelnöke.
2. Magyar Zenekar.
3. Szabolcska-verset szaval: Fekete Évike.
4. Jézus zörgel. Előadják: Volentik Endréné, Marcsó
Böske, Fodor Jolán, Barbu Ili, a velencei nő-
szövetség műkedvelői.
5. Magyar szóló. Előadják: Nagy Böske és Smit Irén.
6. Magyar zenekar.
7. A kávé felszolgálása.

Egy kávé ára 15 Lei. Az árvaház pártfogóit, a
férfi- és nőszövetségek tagjait szívesen látja a Lorántffy
Zsuzsánna Jótékony Egyesület. A kávédélutánra szánt
adományokat a Református Árvaházba (Emlék-tér 28.)
kérjük küldeni.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Férfiszövetségnek: Varga
József 100 Lei.

Református Híradónak: ingyen példá-
nyaira többben 46 Lei.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Vasárnapi iskolának: a leányszövetség
ünnepélyén 51 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Üveges Györgyné, özv. Sárj
Mihályné évfordulóján 50 Lei.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 óra-
kor Boros Ferenc, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjé-
ben) délután 3 óra- Szikszay Sándor, a Török-
Zugban (Bartsch-szőlő) délután 4 óra-
kor Matos Pál evang. s. lelkész,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután fél 6 óra-
kor, valamint délután fél 4 óra-
kor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 4 óra-
kor Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt
10 óra-
kor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 óra-
kor Makay György szolgál.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk augusztus
24-én, csütörtökön délután 5 óra-
kor a Györki-telepen,
özv. Kovács Lajosné házában.

Técsői Móríc Erő dr

Biharvármegye volt
főorvosa, egyházköz-
ségünk képviselőtestületi tagja, folyó hó 10-én, élete
64-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Teme-
tése aug. 11-én délután volt. A magyar társadalmi élet
kimagasló alakja volt, a szegény nép barátja, orvosa,
költői lélek, aki a múlt évek egyikében Árvaházunk
javára nagyszerű malinét rendezett, amelyen verseiből
olvasott fel.

Az első jugoszláviai magyar református püspök
Ágoston Sándor bácsfeketehegyi (Feketic) lelkész,
volt főesperes. Eddig is sokat munkálkodott, harcolt,
utazott a szerbiai magyar református egyházért és a
feketehegyi árvaházért, amelyet a jugoszláviai refor-
mátusok adományaiból tartanak fenn. További munká-
jára Isten áldását kérjük.

Száz inasgyereket küldtek az ausztráliai gazdák,
mesterek, boltok, gyárak a gödöllői Jamboreera.
Hosszu helegig utaztak a fiuk tengerentuli hazájokból.
Vezetőjük azt mondta, hogy nagyon jó befektetés az
a munkaadók részéről, mert nemcsak hálára indítja
a fiukat a gazdájok iránt, de az ausztráliai ipar és
kereskedelem is megéri majd, hogy a legfiatalabb
nemzedék világot látott, sokat tapasztalt, amit sem az
iskolában, sem a boltban, sem a gyárban soha sem
szerezhetett volna meg. Vajjon mit tesznek a mi mes-
tereink, gyáraink az inasgyermekéért?

Az olasz i férfiszövetség vasárnap délelőtt
istentisztelet után megbeszélést tart a szokott helyen.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-
ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszkevény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leányne-
velő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres
Károly, Béres Sándor,
Román Károly.

Készít mindentéle egyházi és iskolai nyomtatvá-
nyokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos
levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán
és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és
esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb
modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyháza

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Úrvacsoraosztás előtt.

Az új istentiszteleti rendtartás egységet teremtett úrvacsoraosztásban is. Az új rend csaknem egészében ugyanaz, amit nagyváradí gyülekezetünk emberöltők óta gyakorolt; ugyanazok ősi bűnvalló és hálaadó imádságaink, amelyekhez az új liturgia az apostoli hitvallást csatolta és a régi három kérdés helyett négyet vett fel. A kiszolgáltatás idejében annyi a változtatás, hogy bőségen és újkenyérre egy-egy héttel előbb terítjük meg az Úrnak asztalát, mint eddig.

Az új istentiszteleti rendtartás célja, hogy az úrvacsorát felséges alkalommá tegye hitünk megvallására és atyafiságos szeretetünk megmutatására. Milyen sajnálatos azért, hogy — amint a lelkészek jelentéséből a legközelebbi presbyteri gyűlésen hallottuk — az úrvacsorával élők sorából sokan hiányoznak, különösképen férfiak és ifjak.

A helyzet változtatása maguktól a presbyterektől várható, akiknek jópéldával kell előljárniok. Mily jól esik, mikor a hívogató szóra először a presbyterek sorakoznak az urasztalához. De mennyire jobban esnék, ha a husz-husz presbyter mind a négy helyen minden alkalommal részt venne ebben a szent vendégségben: s utánok sorakoznának a férfi és nőszövecség,

a fiú és leánybiblikörök tagjai valamennyien! Sőt nemcsak magok jönnének, hanem családjuk felnőtt tagjai, cselédjeik, jóbarátok, ismerőseik is. Ismerünk gyülekezeteket, ahol az úrvacsoraosztás alkalmával nemhogy nem ürülnek ki a templomi padok, de a falu apraja-nagyja, öregje, ifjusága, valaki csak konfirmált már, ott van a templomban, ha csak nem beteg; a belegek meg nem derűre-borúra kérik az úrvacsorát hanem a gyülekezet úrvacsorázása napján, hogy az így rájuk nézve is áldott communio legyen.

Városi emberek között némelyek a közös kehely ellen panaszkodnak. A közös kehely senkit vissza nem tarthat a szent communiotól, mert a ragályos betegségben, vagy undort keltő testi fogyatkozásban szenvedők templomi úrvacsorázásra nem jelentkeznek; különben is a kelyhek tisztántartására nagy gondot fordítunk.

Szép szokása gyülekezetünk tagjainak, hogy úrvacsoraosztás idején adományaikkal megemlékeznek az urasztaláról. Igaz, hogy a gazdasági helyzet súlyosbodásával az adakozók száma nagyon megcsappant, sőt volt egy alkalom, amikor a bort venni kellett, itt, ahol annyi szőlőtulajdonos egyháztagunk van még a repatriálások után is. Szép és illő dolog, ha a szent jegyek mindig közadakozásból kerülnek elő.

A Jamboree után.

Mikor 20 évvel ezelőtt Budapest utcáin megjelentek széles karimájú kalapjukkal, hosszú szeges botjaikkal, katonás menetelésben az első magyar cserkészcsapatok, a közönség gúnyos mosollyal, itt-ott hahotával fogadta őket. A társadalom komolytalan gyermekjátéknak tekintette az egészet s a sajtó vagy figyelemre sem méltatta vagy csak gúny tárgyává tette a rövidnadrágos fiukat. S ma egész Magyarországon legnépszerűbb emberek a cserkészek s az alig negyedszázad év alatt a világ legnagyobb ifjusági mozgalmává fejlődött cserkészlet heteken sőt hónapokon keresztül állott az egész ország osztatlan érdeklődésének a középpontjában. Aki Jamboree ideje alatt Magyarországon járt, az tudja, hogy utcán, villanyoson, társaságban s mindenekeleltől a sajtóban egyetlen téma foglalkoztatta az embereket, a gödöllői park fái alatt táborozó 30,000 cserkész. Az egész Magyarország valóságos népvándorlás képét mutatta a világtábor két heti ideje alatt, ahol ki gyalog, biciklin, vonatok százain és autók tizezreire naponként tízezrek özönlöttek Gödöllőre. S ezzel már el is mondtam, hogy miben látom a Jamboree egyik jelentőségét. Abban az óriási propagandában, amit a cser-

készletnek csinált. Ez a megmozdulás olyan erkölcsi súlyt kölcsönzött a mozgalomnak, amit semmi mással el nem érhetett volna. Hiszem, hogy a Jamboree forduló pontot jelent annak a magyar cserkészletnek a történelmében, amelyik az utolsó tíz esztendő alatt az egész világ cserkészletársadalmának elismerését méltán vívta ki bámulatos fejlődésével.

Nem érdektelen egyébként tudni, hogy a nemzetközi viszonylatokban az amerikaiak és angolok után következő magyar cserkészlet bölcsője a református egyházban ringott s egyik nagy református világi férfiú, dr Szilassy Aladár orvos, a református belmissziói munkák nagy előharcosa volt az, aki a Baden Powel munkáját először ismertetvén magyarul, az első indítást adta a cserkészlet kialakulására. Az első magyar cserkészcsapat a pesti Református Ifjusági Keresztyén Egyesületben alakult s ez a csapat ma is az ország minta-csapatának számít. Hangsúlyoznunk kell ezt különösen azzal a tendenciával szemben, amelyik az egész magyar cserkészmozgalmat katólikus színezetűnk akarja feltüntetni s amelyik a Jamboreen is állandóan háttérbe szorította a protestáns érdekeket, annak dacára, hogy a külföldi cserkészeknek több mint fele protestáns volt.

A mi templomainkban mindenknek ékesen és szép renddel kell végbe menniök. Sokszorosan áll ez az urvacsorázásra. Leghelyesebb tehát, ha mindenki a maga helyén marad, ott várja meg, míg reá kerül a sor s az ide-oda vándorlással nem igyekszik magának elsőbbséget nyerni.

Legyen a mi urvacsorázásunk hasonlatos az apostolok, a reformátorok, hitvalló őseink urvacsorázásához, hogy Isten kegyelme és áldása lehessen azon és semmi meg ne foszthasson minket Istennek attól a szeretetétől, amelyet kijetentelt és hozzánk is megbizonyított a Jézus Krisztusban.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A „Nagyváradai Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület“ az általa fenntartott árvaház javára műsorral egybekötött kávédelutánját augusztus 20-án, vasárnap délután 5 órakor tartotta meg a leánygimnázium fásított udvarán, hol a főbejárattal szemben állott a csinos színpad, melynek összeállításán és díszítésén Jakab Gy., Boldizsár J. és Szücs J. iparos testvéreink fáradoztak.

Ugy az egyesület, mint az olasz-i Nőszövetség páratlan buzgóságu asszonyai Csernák Béláné elnök-nővel, már a kora délutáni órákban megjelentek és az ünnepély kezdetén már izlésesen felterített asztalok fogadták az érkezőket.

„Az Úr pedig szereti övét“, nyári nap sugara mosolygott az egybegyűltekre és festette szinessé azt a szép képet, melyet a női ruhák tarka egyvelege nyújtott.

Az árvák sorsának mély átérzése nagy számban hozta össze az egyesület és a paróchiális körök nő-

A Jamboreeknek mindig van külön meghatározott célja. A londoninak az ismerkedés, a kopenhágainak a verseny, a birkenheadinak a mozgalom s a mostaninak a táborozás gondolata állott a középpontjában. Az volt a kérdés, hogy miképpen kell a táborozás kérdését legsikeresebben megoldani? A táborra visszagondolva annyit mindenestre megállapíthatunk, hogy a magyar sátrak s azoknak udvara s kapuja, általánosságban szebb, gondosabb volt az idegenekénél. Amit pl. a salgótarjáni munkásfiúk remekeltek, az egyenesen művészet számba ment. Bár arról lehetne beszélni, hogy a tulságosan kiszépitett, ezer gonddal megépített vagy pedig az egyszerű s nem annyira a szépséget, miní inkább a praktikusságot szem előtt tartó cserkész sátor építője jár-e közelebb a célhoz? A külföldiek inkább ez utóbbi tartották szem előtt.

Jó volt, hogy annyi sok ezer ember nézte meg a tábort s az ügynek megérdemelt propagandát csináltak, de arra talán jobban lehetett volna vigyázni, hogy az egésznek ne legyen olyan kirakodó vásár, sokadalom, városliget jellege. A Jamboree elsősorban mégis csak a cserkészeké s nem a közönségé van.

A jamboree különben egészen más jelentett Magyarországon, mint bármelyik országban. Itt nemzeti ügyé nőtte ki magát. Ezért versenyeztek a magyar városok az egyes idegen cserkészcsapatok

szövetségeinek tagjait, az árvaház jóttevőit és az árvák sorsa iránt érdeklődőket és egyesületünk vezetősége hálás köszönettel adózik a megjelent nagy intelligensközönségnek, a megbizonyított erkölcsi és anyagi támogatásáért.

Pontban 5 órakor Csernák Béla lelkész ügyvezető alelnök I. Péter 2. r. 2—3. v.-ben olvasható igével nyitotta meg az ünnepélyt; megemlékezett az árvaházat megteremtő és a súlyos viszonyok között is fenttartó áldozatos szeretetről, mely az árvaházban 10 év alatt 40 gyermek gondját vette fel Krisztus nevében és csakis ennek a szeretetnek jóttevő segítése, olthatatlan melegsége és fáradhatatlan tevékenysége tarthatja fent továbbra is és fejleszheti ez egyszerű árvaházat nagygyá, hivatásait fokozatosan betöltő szent intézménnyé.

Fekete Évike ügyes szavalata, Nagy Bözsi és Smidt Irén zenekari kíséret mellett lejteit magyar táncai után, a velencei nőszövetség kedves műkedvelői otthonossággal és dicséretes sikerrel adták elő Kiss Károlyné elnöknő irányításával „Jézus zörget“ c. alkalmi színjátékot. A darab tartalma két árva örökbe fogadása és a szereplők játéka mély hatást gyakorolt a jelenvoltagekra.

A magyar zenekar most is megtalálta az utat a szívekhez, úgy magyaros nyitányával, mint a műsort befejező magyar nótáival. Közönségünk mindig szívesen fogadja és elismerésével jutalmazza e zenekar fellépését a magyar dal kedves muzikusait.

Műsor után a Lorántffy Zsuzsánna Egyesület asszonyai elkészítették a jégbehűtött pompás haboskávét, amelyből a több száz főre menő vendégsereg minden tagjának jutott egy-egy csészével. A kiszolgálást a Mártha-Kör tagjai végezték. A „hamisítatlan tej“

vendégül hívásában és vendégül látásában. Hiszen a svájci cserkészek őszintén bevallották Debrecenben, hogy ők eddig szinte semmit sem tudtak Magyarországról s most ámulva állanak meg, mint az egyik református fiú nevezte „a magyar Genf“ szépségei előtt. Érdekes egyébként, hogy Debrecenbe eljöttek a francia református cserkészek is, félig-meddig a táborparancsnokság tilalma ellenére. De nem a Hortobágy, hanem egyedül az a rokonság vonzotta őket az ősi református városba, amelyet a magyar református és hugenotta (francia református) egyház között a szenvedéssel, üldözéssel egyformán tele mult terem. Uljok nem a strandra vezetőt, hanem a nagytemplomba, ahol meghatódva énekelték el anyanyelvükön a negyvenkettedik zsoltárt.

A Jamboree keresztül nagyon sokan fedezték fel az addig számukra szinte teljesen ismeretlen országot s vitték haza annak hírét, amit itt láttak s tapasztaltak.

A Jamboree jelvénye a magyar mondavilág csodaszarvasa volt. A magyar küldetés, a magyar vágyakozás, a magyar keresés szimbóluma.

A fehér csodaszarvas megjelent Gödöllő fái közti s azóta a sok idegen cserkészfiú szívében járja a világ minden táját, hogy egy évezred óta nagyobb, szebb, boldogabb jövődőről álmódó nép létezésére hívja fel a különböző népek, nemzetek figyelmét.

(I. Péter 2, 2.) nagyon izlett mindenkinek, s akik a kávéasztalok mellett barátságos, testvéri körben beszélgetve szeretetben egymáshoz közelebb jutottak, azok azt is megízlelték, hogy jóságos az Úr. (I. Péter 2, 3.) Ugy tapasztaltuk, hogy ezen a kávédelutánon Isten áldása nyugodott meg s nem cseréltük volna fel a mások disznótoros, sörös-boros, tánckolonos összejöveteleivel.

Adományok az Árvaháznak:

A kávédelután alkalmából a jegyek árán felül adakoztak: Ujvárosi Nőszövetség 200, Gyémánt Elekné 100, Hajdu György 50, Kiss Antal 20, Fazekas Jánosné 100, Pató Károlyné 20, Egy nő 17, Többen 55 Lei. A kalácsot, kávé, tejet, cukrot, málnaszörpöt az Egyesület tagjai adományozták.

Gondnoknőnél: Biló Lajos és neje 1 alsó nadrág, 1 sapka, 1 zokni, 1 szveter. Antal Béláné (Belényes) 12 drb zsebkendő, 2 pár harisnya, 2 drb szveter. Tripsó Sándorné 9 fej káposzta, 2 kgr. alma, egy kosár szilva. Bodó Imréné egy kosár zsenge tengeri, egy kosár zöld bab. Bodó Zsigmond egy kosár alma.

Iskolai értesítés.

Református elemi iskoláinkban a beiratások szeptember 1-én kezdődnek, naponként 9—12 óráig. Az utolsó beirás nap 10-én lesz. Tekintettel arra, hogy iskoláinkba csak korlátolt számmal és csak a beiratasi idő alatt (szept. 1—10-ig) vehetők fel növendékek, figyelmezteljük a szülőket, hogy gyermekeik beiratását mindjárt szeptember első napjaiban eszközöljék. Az érdeklődő szülők f. hó 29—30—31-én úgy az ujvárosi, mint az olasz-i iskolánál 10—12 óráig felvilágosítást nyerhetnek. A beiratáshoz szükséges: I. osztályban csak születési bizonyítvány (az állami anyakönyvvezetőségtől); a felsőbb osztályokban értesítő könyv és újraoltási bizonyítvány. Az olyan gyermekek, kik szeptember 1-én még nem, de ez év december 31-ig betöltik a 7 évet, születési bizonyítvány és a gyermek fejlettségét igazoló orvosi bizonyítvánnyal korengedély alapján felvehetők. A korengedély megszerzésére vonatkozólag a szükséges utasítást f. hó 29-én az olasz-i iskolában megadja az igazgató. A tanítás szeptember 15-én kezdődik. *Igazgatóság.*

A nagyváradi református egyház leánygimnáziumában az 1933—34. tanévre beiratások folyó hó 25—31. között tartatnak meg. A beiratáshoz szükséges okmányok: 1. Bizonyítvány a IV. elemi osztályról. 2. Állami születési anyakönyvi kivonat. 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. A felvételi és javító vizsgálatok szeptember 1—5 között lesznek. A rendes tanítás szeptember hó 15-én veszi kezdetét.

Az Erkel Ref. Zenekör f. hó 27-én vasárnap este 8 órakor az Ifjúsági Otthon udvarán házi hangversenyt rendez, melyre a zene barátait ez uton hívja meg szeretettel. Rossz idő esetén a házi hangversenyt elhalasztják.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Bethlen Gábor Körnek: Kósa István 4 drb könyvet.

Szegényeknek: a Közkórház 14-es számú szobájának belegei az ujkényéri urvacsoraosztáskor 90 Lei.

UJVÁROSON:

Urasztalára: Tenkő J. né 10 Lei.

Református Híradónak: Harmath István 80 Lei.

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Fóris Péterné 20, özv. Herczeg Józsefné férje halála évfordulóján 100, Kovács Kálmán és neje Lajos fiuk emlékére 90 Lei.

Ifjúsági könyvtárnak: Szabó Lajos egy énekeskönyv.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, Nagysötétágon: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Eszenyei Sándor, a Kissötétágon délután 4 órakor Magyar Sándor, a Görög-oldalon (Szondy Sándor szülőjében) délután 4 órakor Csernák Béla, a Török-Zugban (Bartsch-szülő) délután 4 órakor Matos Pál evang. s. lelkész,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor predikál Molnár Károly, ágendázik Sulyok István, délután fél 6 órakor Molnár Károly, délután fél 4 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, ágendázik dr Szabó Lajos, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Az istenfélők és istentelenek különböző állapota. I. Zsoltár. Kedd: Jövendölés a Messiás hatalmáról. II. Zsoltár. Szerda: Az igaz még ellenségei között sem félhet. III. Zsolt. Csütörtök: Szabadulásért való könyörgés. IV. Zsoltár. Péntek: Az Úr az igazakat megáldja. V. Zsolt. Szombat: Gyógyulásért való könyörgés. VI. Zsolt.

Az olasz-i férfiszövetség a csütörtöki bibliaóra után behatóan foglalkozott azokkal a tapasztalatokkal, amelyekről a férfiszövetség tagjai a hegyen lakó családoknál végzett látogatásaik alkalmával szereztek. Hetek óta folynak ezek a vasárnapi látogatások, amelyekből sok áldást várhatunk egyházunkra is, Hegyen lakó testvéreink lelki életére is.

Utcai gyűjtést tartunk Árvaházunk javára szeptember 3-án a minisztérium engedélye alapján. Az Árvaházat fenntartó Lorántffy Zsuzsánna Egyesület ez

alkalomból is szeretettel kéri a négy nőszövetség testvéri segítségét. Akiknek nem volna alkalmuk arra, hogy az utcai perselyekbe helyezték el adományait, küldjék be egyenesen az Árvaházba.

A Mártha Biblia-körnek a Görög-oldalon (Szondy Sándor presbyter szőlőjében) augusztus 27-én délután 4 órakor tartandó vallásos összejövetelének sorrendje: Az istentisztelet végeztével: 1. Szabolcska: Az életünk. Szavalja: Görög Juliska. 2. Ének: Tebenned biztunk. 3. Párbeszéd. Előadják: Pozsonyi Böske és Tokár J. 4. Ének: Szent, győzedelmes. 5. Molnár: Vallástétel. Szavalja: Tolvaj Margit. 6. Ének: Kövesd a Jézust. 7. Reviczky: Imakönyvem. Szavalja: Görög Juliska. 8. Péter megtagadja Jézust. Szavalja: Demeter Juliska. 9. Ének: Nem láttad-e. 10. Szenvedés áldásai. Szavalja: Tokár Juliska. 11. Jézus a tengeren. Szavalja: Pozsonyi Eszti. 12. Ének: Mester a bőszi vihar. 13. Varga Gyuláné: Győzelem, győzelem. Szavalja: Borsi Jusztin. 14. Szabolcska: Hegyi beszéd. Szavalja: Kun Etus. 15. Ének: Szeretlek Isten. — Az énekeket a Bibliakör tagjai éneklék: Kiss Antalné vezetése mellett.

Református magyar találkozó Mezőtelegden. A körös-völgyi tizenegy református egyházközség Mezőtelegden találkozót adott egymásnak vasárnap, hogy a református jövő érdekében kezet fogjanak s az összetartásban rejlt erőt a köz javára fordítsák. Ez a találkozó maradandó emlékeket hagyott maga után a többszáz résztvevő lelkében Reggel 9 órakor vette kezdetét az ünnepség, amikor négy csoportban konferencia volt „A Szentlélek munkája” címmel. A konferencia-vezetők a Férfiszövetségnél Danka József fugyi-i lelkész, a Nőszövetségnél dr Szabó Lajos nagyváradi-réli lelkész, a Fűszövetségnél Molnár Károly nagyváradi-ujvárosi s.-lelkész, a Leányszövetségnél Bódis Ágnes biharpüspöki-i tanítónő voltak. A délelőtti istentiszteleten Sulyok István püspök hirdette az ígét Máté ev. 26. 46. alapján, kihangsúlyozván, hogy milyen nagy szükségünk van ma az összetartásra. Délben az idegeneket a telegdi háziasszonyok látták vendégül, mindenütt nagy szeretettel fogadva azokat. Ezért a fogadtatásért a váradi vendégek ezúton mondanak köszönetet. Délután 3 órakor templomi ünnepély volt gazdag műsorral. Ennek végeztével a Kis-Avasban kezdetét vette a népnepély, melynek keretében komoly sportversenyek is lezajlottak, majd a szabadtéri színpadon nagyon is gazdag műsorú előadás mulattatta a hatalmas tömeget. Az éjjeli utáni órákban oszlott szél a sokaság onnan, ahol nagyon jól találta magát s mindenütt ott látta maga között a fáradhatatlan fiatal telegdi lekipásztort: Sass Kálmánt, akinek nagy része van e kedves találkozó létrejöttében.

Réti Vegyeskarunk vasárnap délelőtti urvaosorozás előtt énekel Soós András karnagy vezénylete mellett.

Réti Férfiszövetségünk kedden este (29-én) fél 9 órai kezdettel bibliáórát és ismeretterjesztő előadást tart.

A nagybányai Leánykonferencia. Augusztus 19—20—21-én egyházmegyei leánykonferenciát rendeztek Nagybányán. A konferencián nagy számmal vettek részt aránylag a vidéki leányok is. Váradról az olasz-i és ujbárosi bibliakörből ötven mentek el. Az előadásokat Debreczeni István, Kürthy Károly, Kiss Bertalan, Makai Miklós, Szaplóczainé dr Sziklai Ilona tartották. A konferencia minden tekintetben igen jól sikerült s sok áldással járt.

Hamar István a budapesti református theologia nyug. professzora, életének 66-ik évében, áldásos, munkás földi élet után meglért az örökkévalóságba. Ő volt a református theologia internátusának felügyelő tanára, aki minden ékezés alkalmával ott ült a tágas ebédlő egyik asztalánál, azok között az ifjak között, akikre azon a napon került a sor, hogy a professzor ur mellé üljenek. Kedves, finom, bölcs magyar ur volt, akire hálással emlékeznek azok is, akik más államok területéről mentek tanulni Budapestre s barátságos, meleg otthonra találtak a Hamar István vezetése alatt álló internátusban. Áldás emlékére!

Egy lánykát egy református család felnevelne. Jelentkezések az olasz-i lelkészi hivatalban.

Egy 12—14 éves leánygyermeket ref. család örökbe fogadna. Ugyanilyen gyermek ház körüli munkára (ugy gondoznák, mint sajátjukat), teljes ellátásért elfogadtatják. Cim az ujbárosi lelkészi hivatalban.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszékreny
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Hagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A „Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület” utcai gyűjtését Árvaházunk javára a minisztérium 52,390—1933. szám alatt augusztus 19-én kelt rendeletével szeptember 3-ik napjára, a legközelebbi vasárnapra engedélyezte.

Csernák Béláné elnöknő felkérésére és irányítása mellett a város különböző forgalmas pontjain elhelyezett urnák mellett a testvér egyesületek: az Evang. Nőegylet, a Kath. Nővédő, a Biharmegyei Nőegylet, a Gyermekbarát Egyesület, a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület és a református egyház Nőszövetségei, lelkes tagjai, buzgó asszonyai és leányai s mellettük mozgó perselyekkel gyűjtésre részint egyesületünk fiatal hölgyei, részint ifju leányok csoportja jelentkezett

s vállalkozott készséggel, hogy a gyűjtés anyagi sikerét egyesületünk kerésztényi nemes célját közreműködésükkel elősegítsék, biztosítsák.

Ugyanekkor az elnöknő körlevélben kérte fel a vidéki nőszövetségek elnökségeit, hogy vagy ezen a napon, vagy más alkalmas napon emlékezzenek meg az árvaházról és főképen természetbeni adományok gyűjtésén fáradozzanak, hiszen árváink nagyrésze vidéki illetőségű s ezért reméljük, hogy Egyesületünk kérő szava meghallgatásra talál.

A különböző helyeken elhelyezett urnák és hölgyek beosztása:

Réti imaház és a vasuti állomás: Réti Nőszövetség és Leányszövetség tagjai: dr. Szabó Lajosné, Péntes Viktorné, Lökös Lajosné, Bodoki Istvánné, Puskás Jenőné, Szilágyi Lajosné, Jakab Gyuláné.

Barátok temploma: Biharmegyei Nőegylet, Bokros Rózsa, Nagy Mária.

Uri utca sarok: Kath. Nővédő, Tabéry Gézáné, Incze Ilonka, Szabó Margit.

Szilágyi Dezső utca: Varga Gedeonné, dr. Sarkady Sándorné, Varga Magduska, Sarkady Erzsike, Székely Kaló, Kovács Irén.

Palace—Astoria: Mónus Sándorné, Major Ferencné, Csernák Emmike, Jeney Klára és Sára.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

A poros Biblia Egyszer egy jómódu familiához valami családi ünnepségre hívták a helybeli lelkészt. A konyhán nagyban ment a sült-főzés, amikor megszólalt a gazda: „készen van már minden kedves feleségem?” „Igen — mondta a szorgalmas Mártha — már indulhatsz is a nagytiszteletű urért”. „De hát arra gondoltál-e — folytatta a férj, — hogy ez a mi új lelkészünk igen bibliás ember? Tudod, hogy ha valahova meghívják, minden családi ünnepséget biblia olvasással kezd. Letörölggették már a Bibliánkat?” „Isten szerelmére, ezt majdnem elfelejtettem” — mondta az asszony. „Pedig ebből igen nagy szégyen támadhatott volna — szólt a férj. — Képzeld, hogy a pap kéri a bibliánkat s mi azon porosan adjuk a kezébe. Az egész vendégcsereg, meg a papunk is megtudta volna, hogy mi bizony esztendőnkön át nem forgatjuk a Bibliát. No csak törölgessd le gyorsan azt a könyvet”.

Azok, akiknek családi Bibliájuk hónapok, esztendőök óta használatlanul hever, veyék szívükre ezt

a történetet. A családi Bibliát ugy lehet legjobban rendben tartani, ha a család mindennap olvas belőle. A Biblia minen komoly keresztyén léleknek, de a családoknak is mindennapi eledelük.

Az ezüst gyűszű Egy fiatal leány egyik barát-nőjétől ezüst gyűszűt kapott ajándékba, amely nagyon szép volt, pontosan illett az ujjá végére. Hogy jobban megbecsülje az ajándékot, gondosan eltette. Évekig nem használta. Ki irhaja le meglepetését, mikor hosszú idő múlva elővéve a pompás gyűszűt ugy találta, hogy az egészen megsárgult. Nem sokat törte a fejét, hanem fémlisztitót vett s fényesíteni kezdte a gyűszűt. Nagy öröme a gyűszű mindjárt fényesedni kezdett s újra látszott rajta, hogy valódi ezüst. Ettől fogva minden nap használta s munkaközben szeretettel gondolt arra, akitől kapta. A minden napos használat által a gyűszű mind fényesebb lett s a fiatal leány ebből a tapasztalatból a lelki dolgokra vonatkozólag is tanult valamit. Megtanulta, hogy az Istentől nyert talantumot nem szabad elánni, mert az a föld mélyében elveszti a fényét s lassanként az értékét is.

Magyar Ált. Hitelbank: dr Thúry Kálmáné, Székely Sándorné, Székely Lidia, Thúry Klárka, Papp Mancika.

Royal kávéház: Gyermekebarát, Gyémánt Elekné, Papp Margit, Steinhacker Edit, Teller Zsófia.

Kishídő. Szilvásy Jánosné, Kovács Józsefné, Boldizsár Imréné, Tatár Ilonka, Körösi Gizi.

Emléktér: Csernák Béláné, Merza Sándorné, özv. Resch Mihályné, Nyerges Sándorné, Tatár Erzsébet, Szabó Ilonka.

Teleky utcai templom: Ujvárosi Nőszövetség és Leányszövetség tagjai.

Biboreana: Ujvárosi Nő- és Leányszövetség.

Fekete Sas: Velencei Nő- és Leányszövetség.

Keresk. Csarnok: Velencei Nő- és Leányszöv.

Velencei Templomtér: Vel. Nő- és Leányszöv.

Evangélikus templom: az Evangélikus Nőegylet.

A gyűjtő leányok a perselyeket az Árvaházban vehetik át.

Adományok az Árvaháznak:

dr Winklerné Székely Ágnes ágyalapítványának növelésére 500, Tenkő Ferenc 20 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: Szilágyi Mihályné betegségéből felgyógyulása alkalmából 500 Lei.

Urasztalára: özv. Resch Mihályné 100, Varga József 100, Király Károlyné 50, Vajna Józsefné 50, Kosztin Jánosné 50, Antal Mihály 50, Szücs Mátyás 40, Papp Ferencné 40, Demján Istvánné 30, összesen 510 Lei. Kenyeret: özv. Havassy Zsigmondné. Bort: Papp Sándor, Szilágyi Mihály.

Mária-Ottthonra: a Görög-oldali ünnepség perselypénzéből 100 Lei.

UJVÁROSON:

Urasztalára: Tóthné 50, özv. Csőke Gézané 30, Nagy János 25, Csuszás Margit 50, Nagy Lajos 20,

A talentumokat állandóan használni kell, hogy annál jobban tündököljenek.

A rejtett kincs. Perzsa mese beszéli, hogy egyszer egy ember a tengerparton járva, egy ütött-kopott, sárral, iszappal bevont ládácskát talált. Benne sárosan, piszkosan egy csomó gömbölyű sima golyócska csörgött. A mi emberünk nem tudta, mi tévő legyen ezekkel a gömbölyű kavicsokkal és szórakozottságában a tengeren uszó sirályokat kezdte hajigálni velük. Ahogy így haladt a parton, egyik ékszerész ismerősével találkozott.

— Hát te mit csinálsz itt? — kérdezte a barátja.

— Egy rossz ládát találtam a parton tele színes kavicsokkal. Azokat hajigálom a tengerbe — felelte a mi emberünk s megmutatta az utolsó golyócskát, amely még a kezében volt.

— Hol találtad ezt? kérdezte az ékszerész lázas izgatottsággal.

— Itt a tengerparton. Kivetette az ár. Ez a kis láda színültig volt ilyen golyócskákkal.

— És te mit csináltál velük?

B. K. 100, N. N. 20, Pozsonyi E. 50, Nagy Ferencné 50, Bodó Imre 20, összesen 415 Lei. Kenyeret: Földessi Imre és neje, M. M. Bort: özv. Székely Sándorné, id. Varga László, özv. Nemes Lajosné.

VELENCÉN:

Urasztalára: Nagy János 10, Herczeg József 20, özv. Molnár Bálintné 20, Rollinger Vilmosné 25, Bereczki Istvánné 20, Urai Béláné 20, Ujlaky Károly 20, Barna Sámuel 30, Babuczai István 20, N. N. 30, özv. Schillerhelm Alajosné 20, Russ N.-né 100, Józsa Károlyné 100 Lei, K. Nagy Lajos és Papp Lajos (Közép-u.) kenyeret, Tóth Gusztáv bort. Tokaji-telepen: Nagy Istvánné 20, Patócs Sándorné 20, Sáfrány János és neje kenyeret és bort Összesen: 475 Lei.

Szegényeknek: Ujlaky Károly 20 Lei.

RÉTEN:

Urasztalára: Kenyeret: özv. Lakatos Istvánné, Nagy Lászlóné, Jakab Gyuláné. Bort: Mányi Ferenc.

Iskolai értesítés.

Református elemi iskoláinkban a beiratások szeptember 1-én kezdődnek, naponként 9—12 óráig. Az utolsó beirás nap 10-én lesz. Tekintettel arra, hogy iskolánkba csak korlátolt számmal és csak a beiratási idő alatt (szept. 1—10-ig) vehetők fel növendékek, figyelmezteljük a szülőket, hogy gyermekeik beiratását mindjárt szeptember első napjaiban eszközöljék. Az érdeklődő szülők f. hó 29—30—31-én ugy az ujvárosi, mint az olasz-i iskolánál 10—12 óráig felvilágosítást nyerhetnek. A beiratáshoz szükséges: I. osztályban csak születési bizonyítvány (az állami anyakönyvvezetőségtől); a felsőbb osztályokban értesítőkönyv és újraollási bizonyítvány. Az olyan gyermekek, kik szeptember 1-én még nem, de ez év december 31-ig betöltik a 7 évet, születési bizonyítvány és a gyermek fejlettségét igazoló orvosi bizonyítvánnyal korengedély alapján felvehetők. A korengedély megszerzésére vonatkozólag a szükséges utasítást f. hó 29-én az olasz-i iskolában megadja az igazgató. A tanítás szeptember 15-én kezdődik. **Igazgatóság.**

— A sirályokat dobáltam velük.

Az ékszerész felkiáltott:

— Te szerencsétlen... hiszen ez gyémánt. Ez az egyetlen szem is vagyout érő. Tudod-e, te boldogtalan, hogy te most egy óriási vagyont szórtál a tengerbe?

Hiába átkozta magát a mi emberünk balga könnyelműségéért. A tenger hajjai csufondárosan zugtak s a kincset nem voltak hajlandók többé visszaadni.

Mindnyájan egy ütött kopott ládácskát hordunk magunkkal. Ez a mi életünk. Benne vannak a mi előre megszámlált napjaink. Minden egyes napunk kibeszélhetetlenül drága értéket jelent.

A legtöbb ember mit tesz? A gyémánt golyócskát unalmában céltalan célokra könnyű szívvvel hajigálja a mulandóság tengerébe.

„Vigyázzatok tehát gondosan — mondja Pál apostol — hogyan járjatok; nem mint balgák, hanem mint eszesek.”

A 90. zsoltár pedig így tanít minket imádkozni: „Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk”.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, Nagysötétágon: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Eszneyi Béla, a Kissötétágon délután 4 órakor Magyar Sándor, a Török-Zugban (Bartsch-szőlő) délután 4 órakor Boros Ferenc,

Ujváros on: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 6 órakor és délután fél 4 órakor az Össztelepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szennyessy József, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Ésteli órák: Hétfő: Istennek a teremtésben megnyilvánuló nagysága. VIII. zsoltár. Kedd: Isten dicsősége a természetben és az ő igéjében. XIX. zsolt. Szerda: A jó pásztor. XXIII. zsolt. Csütörtök: Könyörgés Isten oltalmáért és vezetéséért. XXV. zsolt. Péntek: Isten dicsősége a zivatarban. XXIX. zsolt. Szombat: A bűnbocsánat nyerő boldogsága. XXXII. zsoltár.

Az olasz i férfiszövetség vasárnap délelőtt istentisztelet után megbeszélést tart a szokott helyen. Csütörtöki bibliárait szeptember 7-től kezdve 7 órakor tartja.

Az ujvárosi férfiszövetség szept. 3-án vasárnap a délelőtti istentisztelet után, a szokott helyen megbeszélést tart.

Konfirmációi előkészítést szept. 15-én megkezdjük. A réti lelkészi hivatal ezuton kéri a paróchiális kör területén lakó szülőket, hogy az 1920-ban született gyermekeiket szept. 15-ig jelentsék be a lelkészi hivatalnál.

A Hegyen lakó református családok között végzett gyülekezeti munkáknak kedves eseménye volt a Görög-oldalon augusztus 27-én tartott vallásos délután, amikor az istentisztelet végeztével a Márthabibliakör tagjai adtak elő párbeszédet, verseket és karéneket Kiss Antalné olasz-i nőszöv. alelnöknő vezetésével. A közel száz főre menő gyülekezet éneke és imádsága, az elhangzott Ige találjon visszhangra a Hegyen lakók lelkében.

A Mártha bibliakör vasárnap délután 4 órakor — ha eső nem lesz — a Török-zugban vallásos délutánt tart.

Velencei ref. Nőszövetségünk a nyári nagy munkaidő megszűntével bibliárával egybekötött munkadélatánjait szeptember hó első csütörtökjéről (7-ike) kezdve a szokásos helyen (kulturterem) és időben (4—7 óráig) ismét megfogja tartani. Szeretettel kérjük Nőszövetségünk tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését.

Réti református Vegyeskarunk magyar nótaestélye. Réti Vegyeskarunk vasárnap délután fél 7

órai kezdettel kulturális ünnepélyt tart a Püspöki-uti imaház kulturtermében: 1. Megnyitó: dr Szabó Lajos lelkész-elnök. 2. Tárca: Népdalcsokor, énekli a Vegyeskar. Karnagy Soós András. 3. Ányos-dalok, énekli Pázmány Ferenc, a Gutenberg Dalkör tagja. 4. „Mi volt nekem a szerelem“, énekli a Gutenberg Dalkör. Karnagy: Soós András. 5. Fráter-dalok, énekli: Ertsei Lajos presbiter. 6. Magyar dalok, énekli a Gutenberg Dalkör. 7. Balázs-dalok, énekli: dr Kiss Lajos, a Vegyeskar alelnöke. 8. „Erdők leánya“. Daljáték egy felvonásban. Rendezi: Kispálffy János nyugalmazott színművész. Karnagy: Dézsi László. Előadják a Vegyeskar tagjai. Főbb szerepekben: Barabás Margit, Laczák Erzsike, Kóródi Elek, Bernáth Lajos játszanak. A szóló énekszámokat Soós András és alkalmi zenekara kíséri. Belépődíj nincs. Adományokat vallásos és kulturális célokra fordítjuk.

Vallásos ünnepély a Réten. Réti ifjusági bibliaköreink vasárnap délután 6 órai kezdettel vallásos ünnepélyt tartanak a Hegyen, Hering oldalon özv. Sándor Józsefné házában. Bibliát magyaráz Makay György, imádkozik és felolvass dr Szabó Lajos. Közreműködik az ifjuság énekszámokkal, párbeszéddekkel és szavatokkal.

Tárca Bertalan látogatása. Nagy meglisztelésben volt része Réti Református Vegyeskarunknak. Tárca Bertalan, a Romániai Dalosszövetség főtitkára megszakitva utját, kiszállott, hogy egy estét a Vegyeskarral töltsön el. Az érkezésnél dr Szabó Lajos és Jakab Gyulánéval az élen, egy kis daloscsapat fogadta az érkező vendéget. Este fél 9 órakor a réti imaház kulturtermében diszközgyűlésre sereglent össze a Vegyeskar s az érdeklődők nagy serege. Ott voltak közöttünk a Gutenberg Dalkör tagjai is. A diszközgyűlés egyetlen tárgya a főtitkár üdvözlése volt. Amint belépett a terembe, a Vegyeskar Soós András karnagy vezénylete mellett elénekelt a „Sokáig éljen ő...“ kezdetű dalköszöntőt. Ennek elhangzásával dr Szabó Lajos lelkész-elnök üdvözölte a főtitkárt, kiemelve a látogatás jelentőségét az egyetemes magyar kultúra szempontjából. Majd D. Kiss Lajos, a Vegyeskar ügyvezető alelnöke emelkedett szólásra, aki a magyar dal összefogó erejére mutatott rá beszédében, Soós András karnagy a főtitkár érdemeit méltatta, amelyeket elért a magyar dal bájos tarka rétfjén. Barabás Margitka a Vegyeskar tagjainak a nevében köszöntötte illusztris vendégünket s egy fehér rózsacsokorral ajándékozta meg a főtitkárt, aki megköszönte a „nem megérdemelt“ ünneplést s további kitarító munkára szólított fel bennünket, a magyar dal, a magyarság érdekében. Még egyszer felzendült énekeink ajkán a dal: „Sokáig éljen ő...“, majd a főtitkár átírásában elénekelt Vegyeskarunk a „Befujta az utat a hó...“ kezdetű (Réti) népdal csokrot.

Uj magyar misszionárius indul messze keletre, Mandzsuriába. Másfél esztendeje, hogy az első lépést megtette az erdélyi egyházkerület Isten kegyelméből

arra, hogy résztvegyen abban a szolgálatban, melyet a keresztyén egyházak az egész világon a pogányok számára az evangélium terjesztése érdekében végeznek. Skót református testvéreink támogatásával megnyitott számunkra is a munkatér. Augusztus 24-én délután Kolozsvárt a Magyar-utcai templomban ünnepélyes keretek között bocsátotta ki dr. Makkai Sándor erdélyi püspök Babos Sándor lelkészt erre a munkára. Babos Sándort közülünk is sokan hallották már személyesen is beszélni arról a munkáról, melyre vállalkozott. Kérjük Istent, hogy adjon neki erőt, bátorságot, hitet, bizó reménységet, hogy ott azon az idegen és veszedelmes földön bátor hitvallója lehessen Isten Igéjének. Könyörögjünk érte, hogy a most felismert hívást és megbízást képes legyen teljesíteni, hogy ezáltal még jobban tudja szolgálni Istenországát ügyét e világon s vihesse a Krisztusban lelt válság örömhírét mindazokhoz, akik sötétségben élnek.

A Spanyol Evangyéliumi Szövetség Madridban tartott konferenciáján minden protestáns felekezet résztvett és kifejezést nyert az az óhajlás, hogy az összes evangyéliumi egyházak egyesüljenek: „Spanyol Evangyéliumi Egyház” név alatt.

Érdekes statisztikai adatot közöl az „Amerikai Egyházak Szövetsége” az adományok csökkenéséről. Az egyháztagok jövedelme 20 százalékkal csökkent, de az adományok csak 6 százalékkal kevesebbedtek.

Közép Kinában a kommunista uralom miatt szünetel a misszió munkája. A misszionáriusok helyét elfoglalták a rablók. Ez a kínai misszió az elmúlt évben 5100 keresztyént számlált, akik közt 266 bennszülött misszionárius dolgozott.

A reformáció kezdetén a római egyház hatalmának telőpontján 20 nyelvre sem fordította le a Szentírást. 1904-ben a Brit és külföldi Bibliaterjesztő Társulat 100 éves jubileumán már 400 nyelven olvasták a Bibliát. Ma már 644 nyelven olvashatjuk, csak az 1932-ik évben 14 új bibliafordítás adatott ki.

Svéd magyar barátkozás. Pár évvel ezelőtt Budapesten járt dr. Lundblad svéd tanár és felesége. Nagyon megszerették a magyar fővárost és népét, valamint dr. Szabó Richardot, a budapesti ref. gimn. tanerát, ki kalauzolta a vendégeket. Megkérte, hogy utazzon Svédországba s Magyarországot szépségeit, bajait, a magyar nép eszményeit ismeresse meg a svédekkel. E terv sok nehézség után meg is valósult, a fiatal magyar tanár dr. Lundbladék vendége lett s több alkalommal tartott előadást Magyarországról, viszonyairól, szenvedéseiről és sok új barátot szerzett s benne és általa sok svéd szerette meg Magyarországot.

A magyarországi reformátusok Szereteiszövetségének Értesítője 140,000 példányban jelent meg; a szövetség 50,000 tagot számlál; szövetségi naptára 60,000 példányban jelenik meg, Hejőpapiban és Szikszón árvaházal, Fehérgyarmaton kórházat tart fenn.

Láposy Zeneiskola a legmodernebb pedagógiai elvek alapján vezetve, hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakokkal. Bethlen u. 20. — Felvesz fiú és leány-növendékeket kezdő foktól a legmagasabb művészi kiképzésig. Alapos, lelkiismeretes oktatás, vizsgáztatás. Beiratásdíj nincs. Mérsékelt tandíj. Felnőttek részére külön tanfolyam. Beírások egész éven át. 5-1

Iskolai esztendőre özvegy lelkészné két tanuló leánykát teljes ellátásra mérsékelt díjért elfogad. Özv. Kovács Gáborné Oradea, Péter-utca 16.

Iskolai esztendőre két tanuló leánykát teljes ellátásra mérsékelt díjért elfogadnak Bokross testvérek, Petőfi-utca.

A hegedű tanfolyam, amely a református iskola növendékei között tavaly oly szép sikerrel működött, új növendékek számára szept. 15-től kezdődik. A tavalyi növendékek szept. 1-től kezdik a tanulást. Jelentkezni lehet az iskolában, az osztálytanítóknál. Tandíj havi 150 Lei. Tanerők: Boda Boriska és Klára.

Méztermelőtől mézet veszek, kis és nagymennyiségben. J. ó Lajos Oradea, Körös-u. 24.

Egy lánykát egy református család felnevelne. Jelentkezések az olasz i lelkészi hivatalban.

Egy 12-14 éves leánygyermeket ref. család örökbe fogadna. Ugyanilyen gyermek ház körüli munkára (ugy gondoznák, mint sajátjukat), teljes ellátásért elfogadatlak. Cim az újvárosi lelkészi hivatalban.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Bölcsőtől a koporsóig

címen új rovatot nyitunk, amely egy-egy hétnél az egyházi anyakönyvekbe is bejegyzett eseményeit fogja visszatükrözni. Tulajdonképpen nem is új rovat ez, amennyiben anyakönyveink adatait egészen az 1924-ik év végéig állandóan közreadtuk. Akkor még egységes anyakönyvezés állván fenn, valamennyi adatot együtt találtunk az anyakönyves lelkészi hivatalban. Az 1925-ik évvel megtörténvén a parochiális körökre osztás s ezzel a külön-külön anyakönyvek megnyitása, az anyakönyvi adatok állandó közlése technikai nehézségek miatt elmaradt. A tegutóbbi presbyteri gyűlésen a lelképásztori kar belmissziói jelentésének tárgyalása során hangzott el az indítvány, hogy ezeket az adatokat ismét közöljük le.

A leközlés célja az, hogy ezeket az adatokat presbytereink, egyházközségünk férfi és nőszövetségeinek munkás tagjai figyelemmel kísérhessék és amennyiben a kimutatások alapján megállapítják, hogy pl. körzetükben vannak olyan újszülöttek, akiket nem kereszteltek meg, az illetékes lelkészeknek tegyenek jelentést arról s magok is legyenek segítségére lelképásztoruknak abban, hogy az újszülött református kisdéd megkeresztelését elhanyagoló szülőket mu-

lasztásuk helyrehozására bírják. Hasonlóképpen járjanak el akkor is, ha valamelyik tiszta református, vagy vegyes házaspár házasságát egyházunk szertartása szerint is megkötni elmulasztotta. A teljesség okáért leközöljük az eltemetett halottak nevét is.

Gyülekezetünk elé tárjuk azoknak nevét is, akik az állami anyakönyvi hivatalban egyházunkból kitérésre jelentkeztek. A lélekhalászat, amely az impériumváltás után következő esztendőkből szünetelt, az utóbbi években ismét teljes erővel utána vetette magát egyházunk tagjainak. A lelkészi kar őszintén rámutatott arra, hogy egyházunk életére sötét árnyként borul a vallásunk iránt mutakozó közöny és mindenek felett a hitehagyás gyakorisága. Elszomorító és fájdalmas, hogy református népünkben pusztulóban van az atyák hite, a nagy multhoz való ragaszkodás; öntudatosságát csaknem elveszítette. Itt nyílik meg a halál verme lábaink előtt. Ha az omladozó falakra rálépni és ott kemény kézzel cselekedni nem akarunk, a megérdemelt ítéletet sem égi, sem földi hatalmasság nem hárihatja el fejünk felől. — A lélekhalászat ellen sikra kell szállnia egyházunk minden hű gyermekének. Senki sem mondhatja: avagy őrizője vagyok-e én az én atyámfiaimnak?

Magyar református legények konferenciája Bánhorváton (Borsodmegye).

„Itt valami készül!” — „Miért nincs nyitva a Szövetkezet kocsmája?” — morogja egy atyafi a bánhorváti szövetkezet előtt.

— Konferencia lesz, református ifjúsági konferencia, nem hallotta kigyelmed. Református legények jönnek össze az egész országból. Nekik nem kell kocma, itt fognak ebédelni a Szövetkezetben, azért van bezárva a szövetkezeti kocma.

— No még ilyen legényeket se láttam, akiknek nem kell a kocma — morog vissza, pipáját mérgeesen az agyarára vágva az atyafi, de ő is kíváncsi szemmel fordul a faluba bekanyarodó kocsisor felé, amelyen vidáman érkeznek a konferencia résztvevői.

Bánhorvát puritán református népe magyaros vendégszeretettel fogadta tiszta hajlékaiba az ifjakat. Két család átengedte most épült tiszta új házát is az ifjúság számára. Az egyik csinos ház tulajdonosa „ulkaparó”. Kőbe épített tanítás a fiuk számára arról, mit képes elérni egy józan életű, dolgos és takarékos kálvinista ember.

Az ifjúság és az egyházak nagy áldozatokat

hoztak azért, hogy együtt lehessenek a bánhorváti református keresztyén ifjúsági egyesületi konferencián. Eljött a messze Kaposvár képviselője; biciklin futottak be a kiskunlacháziak, 250 km.-t téve meg, részben nehéz hegyi terepen. Az ózdi munkásgyülekezet nem sajnálta az áldozatot, hogy ott lehessen 20 ifju a konferencián. A diósgyőri vasgyári ifjúság 20 serdülő ifjuval felverte a község határában az első „KIE sátorlábort”. Képviselve volt még a következő gyülekezetek ifjúsága: Ond, Sárospatak, Ziliz, Alsóvadász, Szikszó, Dombrád, Miskolc, Pécel, Felsődobosza, Döge, Felsőcéce, Susa, Szilvásvárad, Sajóbáony, Alsósolca, Királd, Mályinka, Bánfalva, Dédes, Vadna, Sajólászlófalva, Sajóvelezd, Ragály Debréle. De a bánhorvátiak is segítettek elhárítani az akadályokat, adományaikkal olcsóvá tették a konferenciát. A gyülekezet tagjai az új lisztből örömmel tettek Isten oltárára egy-egy adomány kenyeret. A lelkész maga 1 mázsa gabonát adott a konferencia számára. Milyen csudálatosan le lehet győzni az akadályokat, ha vannak Isten iránti hálás szívek!

A bánhorváli mozgolódást észrevették az egész Bánvölgyében s a fiatal emberek egymástól kérdezték: „Talán valami nagy bál lesz Bánhorváton, hogy annyit

A statisztikai adatok tehát ne maradjanak holt betűk, hanem teltre buzdítsanak mindnyájunkat, akik Krisztus magyar református egyházának sorsát szívünkön viseljük.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok aug. 27 — szept. 3.

OLASZIBAN:

Keresztelés: Hajtényi Dezső Tamás, Fekete József, Margittai György, Percz Viktor, Sallai Éva, Bakró György Károly.

Esketés: Vadkerti József ref. és Bordás Erzsébet ref.

Temetés: Stosinger Irén 7 hónapos, Veres Juliánna 5 hónapos, Szabó Vince 25 éves.

Kitérésre jelentkezett: Homai Sándorné Kolozsvári Róza (r. kath.) Kálvária-u. 62.

UJVÁROSON:

Keresztelés: Fekete László, Fekete Ferenc és Csengeri Kornélia iia.

Esketés: Kövesdi Imre és Szöke Ilona reformátusok.

Temetés: Vass Károly 55 éves.

VELENCÉN:

Keresztelés: Kulcsár Margit, Lukács Ibolya.

Esketés: Molnár József géplakatos ref. és Cservák Erzsébet ref.

Temetés: Herczeg Mária Sitkei Sándorné 48 éves, Katona Erzsébet Katona Eszter leánya 5 és fél hónapos.

RÉTEN:

Keresztelés: Szász Margit.

Esketés: Móra Jolán—Czirják Ferenc, Móra Erzsébet—Czirják András.

Temetés: Szabó Ilona 10 hónapos, Szabó Ilona 1 hónapos, özv. Nagy Jánosné 73 éves.

fiatalság iparkodik oda?" Bál ugyan nem volt s mégis 200-nál több fiatalember s vagy 800 főnyi közönség szorongott vasárnap délután a bánhorváti református templomban, ahol arról volt szó, hogy miért kell az ifjuságnak Krisztus mellett állania.

Három napon át, mint az eső, csendesen permelezett az Ige az ifjak szívére a reggeli bibliakörökben, az előadásokban. Mérnökök, lelkészek, tanárok segítették az ifjakat abban, hogy mélyebbre evezhessenek keresztény életükben.

A fiatal emberek konferenciájával párhuzamosan konferenciázott 20 aranyos gyermek íu. Vidáman énekeltek, hancuroztak a lelkész pajtájában, nagy igyekezettel faragták a fáklyákat s hősiességel gyalogoltak ki a nagyokkal együtt Herkó Páter keresztjéhez az Uyponyi völgyhöz. Amikor Herkó Páter nagy református üldözö barát kitűzte a hegyre a keresztet annak jelétül, hogy ennél tovább nem fog terjedni a reformáció, bizonyára nem is sejtette, hogy majd 1933-ban a tiszta evangéliumi egyház ifjusága fogja e kereszt tövében elénekelni, hogy: „Te Benned bíztunk eleitől fogva...” (Kálvinista Szemle.)

ÁRVAHAZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Szeptember 3-án, vasárnap folyt le az egész város területén árvaházunk javára engedélyezett utcai gyűjtés. A „Jótekonny Egyesületek” mély érzésű hölgyei, asszonyai, nőszövetségeink buzgó tagjai, már a kora délelőtti órákban megjelentek az urnák mellett, hogy értékes közreműködésükkel szolgálják és biztosítsák a gyűjtés anyagi, mint erkölcsi sikerét. Illesse őket sokszoros köszönet, kísérvje lépéseiket a kis és nagy árvák, az elhagyottak el nem muló hálája s jegyezze fel jótetteiket Istennek angyala, az elért szép eredményért, a nem lankodó tevékenységgel összegyűjtött adományokért.

Milyen Istentől sugalt áldott gondolat volt az, mely a női lelkeket beállította az egyház szolgálatába a jótekonyság oltárai körül való forgolódásra, mert ezen a napon is megbizonyították a nagy orosz író Tolsztoj szavainak szinte evangéliumi igazságát: „az ember nem a végre él, hogy érte dolgozzanak, hanem hogy ő dolgozzék másokért” és fáradtak is másokért, az árvákért a város minden irányában szótlék a szeretet egész hálóját s megfogtak abban mindenkit, akit csak lehetett, gyermekeket, nőket, vén anyókat, a férfiak öregjét, ifjait s szótlék a fülekbe: ha ember vagy, érezd át a nyomort, adj azoknak, akiket kimerít és elnyom a nyomor! És a közönség adott az urnákba, a perselyekbe, vette a jelvényeket, kiől hogyan felt, „cselekedett szive szerint!”

Az adakozók és gyűjtők életén láttassék meg Istennek áldása!

...

A belváros közönségének adománya mellett megható a munkanélküliséggel, a megélhetés súlyos gondjaival küzdő egyik külterületnek, a Tokaji-teleplakosainak adománya, gyűjtése. A délelőtti istenitiszteleten hallották, hogy az árváknak segítségére kell sielni és három jószívű asszony: Sáfrány Jánosné, Szücs Károlyné, Palócs Sándorné félretették ebédjükét, egyszerű papírlappal kezükben bejárták a teleplakóit és napnyugtakor ez egyszerű, jóérvésű emberek és magyar szívek áldozatát, beszolgáltatták gyűjtésük eredményének szép összegét az árvaház pénztárába.

Az emberi nyomor megrázó rajzolója Tolsztoj azt mondja: „akiben szeretet vagyon, abban Isten vagyon, mert ő a szeretet. Főgondolatom, hogy a szeretet másokban is szeretetet ébreszt; az Isten, aki tebenned életre ébredt, más emberben is életre kelti az Istent!”

Az itt életre kelt Istenért, szeretetért: dicsőség Istennek!

...

Feljegyzem, hogy szép mellett, az erény mellett, a rút bűn is jelentkezett, még ez Istennek tetsző munkában is. Egy ismeretlen nő, egyik fiatal urleánytól elkért 10 drb jelvényt, azzal a valótlán állítással, hogy az elnököt őt is megbizta az árusítással. És nagy

serényen árulta is saját hasznára. A kishídő gyűjlő urasszonyai azonban ügyes érzékkel e bűnös buzgalmat leleplezték és az eladott jegyek árát, a még meglevő jegyekkel együtt tőle elvették.

• • •

A „Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület“ elnöksége mindazoknak, kik e gyűjlés eredményes sikeréhez hozzájárultak, leghálásabb köszönetét fejezi ki.

Adományok az Árvaháznak:

Kuthy Józsefné 100 Lei. Dienes Imre egy zsák krumpli, egy kosár hagyma. Bodnár egy kosár alma és karalábé. Incze András egy pár csirke, egy kosár szilva és kalarábé. Gólián Istvánné 5 kgr. liszt. Puskás Károly az árvák haját levágta. Bika Istvánné 40, Veress József 50 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A szeptember 3-iki gyűjtéshez: Papp Károlyné 50 Lei.

Az augusztus 20-iki kávédelutánhoz: Fazekas Jánosné 70 Lei.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Egyházi közszükségletre: Nagy Teréz az imaház részére egy nagy horgolt szőszék terítől.

RÉTEN:

Urasztalára: Pénzes Viktorné 40, Szilassy György 30, Szilassy Kálmán 30, özv. Szenvedi N.-né 20, Fekete Lajosné 20, Rácz Lajos 20, Tóth József 20, özv. Székely Gyuláné 20 Lei. Összesen 200 Lei.

Szegényeknek: Kocsi József 50 Lei.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőlt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, Nagysötétágon: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Esznyeai Béla, a Kissötétágon délután 4 órakor Magyar Sándor, a Török-Zugban (Bartsch-szőlő) délután 4 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőlt 10 órakor Sulyok István, délután 6 órakor és délután fél 4 órakor az Össztelepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőlt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőlt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőlt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Konfirmációi előkészítést szept. 15-én megkezdjük. A réti lelkészi hivatal ezúton kéri a paróchiális kör területén lakó szülőket, hogy az 1920-ban született gyermekeiket szept. 15-ig jelentsék be a lelkészi hivatalnál.

Apostoli órákon: Hétfő: Serkentés Isten dicsőítésére. XXXIII. zsolt. Kedd: Az Istenben bizók örvendezése. XXXIV. zsolt. Szerda: Más haján örvendezők ellen való könyörgés. XXXV. zsolt. Csütörtök: A gonoszok istentelensége és Isten végtelen kegyelme. XXXVI. zsolt. Péntek: Panaszkodás és szabadulásért esedezés. XXXVII. zsolt. Szombat: Vágyakozás Isten után. XLII. zsolt.

Az újvárosi ref. Nőszövetség 10-én, vasárnap este 7 órakor vallásos ünnepély tart az Ifj. Otthon nagytermében (Teleky-u. 31.) a következő műsorral: 1. 100-ik dicséret. 2. Bibliamagyarázat. Tárja: Nagy István s. lelkész. 3. Franz Suppé: Pique Dame, nyitány. Előadja az „Erkel“ zenekar. 4. Saját novelláiból felolvas: Csűrös Emilia. 5. Johann Strauss: Roten aus dem Sünden. Előadja az „Erkel“ zenekar. 6. Szikszay Sándor szaval. 7. Zengjen hálaének. Belépti díj kiszabva nincs, de tekintettel arra, hogy a bevétel az inségesek segélyezésére lesz fordítva, kéri az érdeklődők áldozatkész pártfogásait az Elnökség.

Velencei kulturtermünkben szórakoztató kultur-előadást tartunk folyó hó 10-én délután 6 órai kezdéssel a következő műsorral: 1. Magyar tánc: Bálcsi Ilonka. 2. Román tánc: Csernikó Adél. 3. Füzér tánc: 5 kis leány. 4. „Czöndörék a szerzőnél“, daljáték. Előadják: Morcsó Böske, Balogh Etus, Laczka Imre, Csonka János. 5. Magyar szóló: Kövér Margit, Fenyák Ilona. 6. Balett tánc: Kövér Gita. 7. Duett: Cin Manyi és Bancsik Vali. 8. Angol tánc: Horváth Irén. 9. Élőkép. A táncokat Ottenberger Böske tanította be, a zongorakiséretet Bancsik János kántor szolgáltatja. Műsor megváltás szegényeink segélyezésére felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 lei.

A réti imaház kulturtermében az ifjuság megismélti a múlt vasárnap nagy siker mellett előadott daljátékot. Ez alkalommal Szalmáry József (Nagyszalonta) énekszámokkal, szavatokkal, előadással közreműködik. Megnyitót mond Daróczi Kiss Lajos. Az ünnepség kezdete délután 5 órakor. Az adományokat kulturális célok támogatására fordítjuk.

Réti református Férfiszövetségünk kedden, szeptember 12-én este 8 órakor bibliaórát és ismeretterjesztő előadást tart.

Az Ötödik Országos Református Presbiteri Értekezlet augusztus 27-én volt Nagykőrösön. Az értekezletet ünnepélyes istentisztelet előzte meg, melyet dr. Ravasz László dunamelléki püspök végzett. Istentisztelet után az Országos Református Presbiteri Értekezlet ötödik nagygyűlése következett. Imádság, megalakulás és üdvözlések után, megnyitó beszédet dr. Baltazár Dezső püspök, a presbiteri szövetség elnöke tartott. A jelentések, emlékezések és előadások után az Apostoli hitvallást a gyűlés tagjaival elmondta és áldást mondott dr. Baltazár Dezső püspök. Délben az Országos Református Presbiteri Szövetség Aranyemlék-ünnepélye volt, mely után a kósi református egyház presbitériuma leleplezte boldogemlékeztü lelképásztora, Biczó Pál szülőháza elhelyezett emlék-

táblát. Délután 4 órakor nagy műsoros vallásosünnepélyt tartottak a református templomban a kálvineumi árvaházak javára.

Holland-Indiában az ottani református diakonátus új munkamódszert vezetett be, amennyiben nem gyűjtés útján segítyezik a szegényeiket, hanem felkérnek egyes családokat és megbízzák őket, hogy egy-egy szegény család vagy gyermek segítyezését, ruházattal való ellátását stb. teljesen vállalják magukra. Ha szükséges, úgy a diakonátus segítségükre van a munka kivételében. Ennek a „család családért” módszernek az az előnye, hogy pénz nélkül is sok-sok segítyt lehet nyújtani és a segítségben több egyéni odaadás és szeretet nyilvánulhat meg a közvetlen érintkezés által, mint amennyit az eddig szokásos pénzgűjtés kiválthatott volna.

Az olasz i férfiszövetség vasárnap délelőtti istentisztelet után megbeszélést tart a szokott helyen. Csütörtöki bibliáóráit szeptember 7-től kezdve 7 órakor tartja.

Templomszentelés. A borossebesi egyház nemrég szentelte fel újjáalakított templomát. A költségek jórészt a Nőszövetség viselte.

A Szentkönyvek forgalma a múlt évi tízmillió-ötszázezerhez képest 10.650.000-re emelkedett. A múlt évben 12 új nyelven adták ki a Bibliát, amely összesen 667 nyelven és ágazaton forog már közkezen.

Elkészült a nagykörösi orgona. Közel öt hónapig dolgoztak a nagykörösiek orgonáján. Árokhály Béla tervei szerint készült. Ünnepélyes felavatása augusztus 13-án, a délelőtti istentisztelet keretében történt meg.

A török kormány megváltoztatta az Isten nevét. Nyelvtisztítási szempontokra hivatkozva a török kormány eltörölte az arab eredetű „Allah” szót, így hívták a mohamedánok Istent s helyette új, török szót iktalt be. A törököknek ezentúl „Allah” helyett „Tauri”-t kell mondaniok. A régi gondolkozású török papok emiatt lázadást szítottak, Kemal pasa maga ment a lázadás színhelyére és néhány mohamedán török papot felakasztatott.

Isten nevét hiába fel ne vedd! Még az emberi törvények is megbüntetik. Dessauban az esküdszék egy kommunista nyomdászt emiatt 21 hónapra ítél. Nálunk hány fogház kellene e célra?

Ötéves terv a kacagás fejlesztésére. Szintén Oroszországban dolgozták ki, hogy az elkeseredett embereket felvidítsák. Bonyolult s részletes tervet eszeltek ki az elvtársak mosolygótására, nevelőnapokai, kacagó-heteket rendeznek s kéri a mozgalom tagjainak személyes közreműködését. Milyen boldogok is az oroszok, mióta nem szabad ezt a boldogságot Istennél megtalálni.

Légi hadsereg a Vatikán számára. Már készílik is a repülőteret a különleges repülőgépek számára a Vatikánban, melyekkel csapással sújtott vidékeknek

segélyt, élelmet, orvosokat visznek. A más úton siető mentés ugyanis sokszor elkésik. — Csak dicsérni lehet.

Láposy Zeneiskola a legmodernebb pedagógiai elvek alapján vezetve, hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Bethlen-u. 20. — Felvesz fiú és leány-növendékeket kezdő foktól a legmagasabb művész kiképzésig. Alapos, lelkiismeretes oktatás, vizsgáztatás. Beiratásdíj nincs. Mérsékelt tandíj. Felnőttek részére külön tanfolyam. Beírások egész éven át. 5-2

Iskolai esztendőre özvegy lelkésznő két tanuló leánykát teljes ellátásra mérsékelt díjért elfogad. Özv. Kovács Gáborné Oradea, Péter-utca 16.

Iskolai esztendőre két tanuló leánykát teljes ellátásra mérsékelt díjért elfogadnak Bokross testvérek, Petőfi-utca.

A hegedű tanfolyam, amely a református iskola növendékei között tavaly oly szép sikerrel működött, új növendékek számára szept. 15-től kezdődik. A tavalyi növendékek szept. 1-től kezdik a tanulást. Jelentkezni lehet az iskolában, az osztálytanítóknál. Tandíj haví 150 Lei. Tanerők: Boda Boriska és Klára.

Egy lánykát egy református család felnevelne. Jelentkezések az olasz i lelkészi hivatalban.

Egy 12-14 éves leánygyermeket ref. család örökbe fogadna. Ugyanilyen gyermek ház körüli munkára (ugy gondoznák, mint sajátjukat), teljes ellátásért elfogadatik. Cim az újvárosi lelkészi hivatalban.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kladó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kladótulajdonos: a nagyváradí Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A presbiteri látogatás értéke.

Irta: Rev. dr. John Lendrum [Elgin]. Fordította [Ms].

Mi a legjellemzőbb vonása a mi skót református egyházunknak? Nem az egyházközségi és egyházmegyei tanács, nem istentiszteletünk egyszerű formája, nem a mértékes zoltárok, amelyeket énekelünk. Ami leginkább szemébe ötlök az angol vagy a külföldi látogatóknak, ami kiváltja csodálatát és irigységét: az nem egyéb, mint az egyház nő és férfi tagjainak igen széleskörű önkéntes szolgálata.

Vannak nekünk természetesen fizetett egyházi alkalmazottaink: lelkészek, orgonisták, egyházi szolgák, de ezeknek száma össze sem hasonlítható az önkéntes munkások — presbiterok, diakónusok, ügyvezetők, jegyzők, pénztárnokok, tanítók, adománygyűjtők, énekari tagok — hatalmas seregével. Nincs még egy egyház a világon, amely az önkéntes munkások olyan csapatával rendelkeznék, mint a miénk és nekünk lelkészeknek el kell ismernünk munkájuknak értékét s őszintén be kell vallanunk, hogy segítségük nélkül nem tudnánk boldogulni.

A kopasz falu.

Hetadhét vármegyében sem volt olyan kopasz falu, amilyen Bákony, mikor Tóth Gáspár odakerült tanítónak. Az, hogy Bákony olyan kopasz, magába véve is szomorúvá tette a falut, de azonfölül még Bákony néma is, úgy hallgat, mintha örökre meg-némult volna.

Mindennek az a magyarázata, hogy Bákonyban sohasem ügyeltek arra, hogy fa is nőjön a faluban. Pedig ahol fa nincs, ott árnyék sincs. Sőt virág sincs és gyümölcs sincs. Nyárban nem susog, ősszel nem hull a falevél és tavasszal nem virágzik a lomb, mert ahol fa nincs ott lomb se lehet. Oda a kertek és mezők vidám dalnokai se kíváncznak, az éneklő, csaltogó kis madarak. Az olyan faluban, bezzeg, amelyik nem kopasz, mint Bákony, jókedvűen csaltognak, énekelnek naphosszat! Mikor a nap fölbukkan a látóhatáron, a dalos madarak vidáman fölrebbennek és hangos dallal köszöntik a napot, mely fölmelegíti hideg fészkeket s a jó Istent, aki kendermagot, tiszta buzát ad a mezőknek és önekik.

Tóth Gáspár tanító uram ily madárdalos és imádságos reggelekhez szokott a maga kis szülőfalucskájában, ahonnan ide, Bákonyba velette a sors tanítónak. Mindjárt a legelső reggelen, amint kilépett szobácskájából az iskola tornácára, csodálkozva nézett körül és aztán elégedetlenül megcsóválta a fejét. Nemhogy madárdal köszöntötte volna, de még verébcsiripelés se-

és ezeket a szolgálatokat teljesen ingyen kapja az egyház, minden jutalmazás nélkül. Jólehet ezek nem kis mértékben veszik igénybe az önkéntes munkás idejét és erejét. Valóban tisztán a szeretet munkája ez. S az a lélek, amely ezeket a munkákat végzi, nem kevésbé értékes, mint maga a munka, mert ezt éppen az a szerető, önzellen, jóakaró, szives lélek teszi hatékonyá és vonzóvá, amely a munkakészség forrása volt.

Az első keresztyének gyanusak és gyűlöttek voltak a római birodalomban még Krisztus halála után 300 esztendővel is, de a keresztyénség fokozatosan szétáradt az egész birodalomban s maga a császár is keresztyénné lett.

Mi okozta ezt a meglepő átalakulást? Az talán, hogy a nép hallotta az evangéliumot az utcák szegletein prédikáltatni s azt jónak találván azonnal hittek a Krisztusban és keresztyénné lettek? A nagy átalakulás oka sokkal inkább az volt, hogy a pogányok ismerettségbe jutottak keresztyén nőekkel és férfiakkal s úgy látták, hogy azok jók, boldogok törekvők, bátrak,

Az udvaron, a kertben, az utcán alig néhány elárvult fát látott. A nap keményen odalüzlött a tornácra. Az udvaron ravasz öreg macska ólálkodott.

Érthetjük hát, miért kedvetlen Tóth Gáspár tanító uram. Nem is lehet ott jókedv, ahol se virág, se dal nem terem. Olyan, mintha minden süketnéma volna az egész teremtel gyönyörű világ.

Szerencsére Tóth Gáspár nem az az ember, aki helyenyugodnék abba, hogy nem terem se dal, se virág. Ellenkezően. Ha nem terem, hát teremjen! — gondolta magában. És odaült az iskolateremben az íróasztalhoz, előszedte a nyomtatványokat, amikbe majd a jelentkező kis iskolások nevével sorrendbe beírja. Aztán csöndesen, csak úgy magamagának, halkán füttyörészelt.

Nem sokáig füttyörészhetett, mert rányitották az ajtót.

— Adjon Isten szerencsés jóreggelt!

Kovács András bíró ur volt a reggeli látogató. Vele jött a kislánya, Pista is, hogy ezentul majd minden nap ellátogathasson, mint iskolabajáró, tanulmánygyőztes tanítványa Tóth Gáspárnak. Tóth Gáspár megismogatta a gyerek fejét.

— Tanulni jöttél? — kérdezte tőle.

— Tanulni.

— De itt nemcsak ábécét tanulunk, fiam. Hanem dolgozni is. Az ábécé is csak arravaló, hogy azzal is okosabban munkálkodhassék az ember.

Kovács Pista nem ijedt meg attól.

önzetlenek, barátságosak és szívesek mindenkire: gazdaghoz és szegényhez, szabadhoz és rabszolgához egyaránt. Aztán érintkezésbe jöve velük, az ő hiúból épültek. Megengedem, hogy hallgatták az igehirdetést is, de igen sokan közülük, különösen akik addig nem igen érdeklődtek a vallás dolgai iránt, az igehirdetésben csak távoli, határozatlan szavakat hallottak, azt is idegen nyelven. De amikor érintkezésbe jutottak keresztyén nőkkel és férfiakkal, amikor látták, hogy ezek milyen sugárzóan boldogok és gazdagon emberiek: ez volt az, ami a keresztyénség megértésére és megbecsülésére egyszerre rávezette őket.

Hítünk szerint az Isten tesben megjelent a Jézus Krisztusban. De hogy a világ keresztyénné legyen, úgy hisszük, még egy más inkarnációra is van szükségünk, arra i. e., hogy Krisztus inkarnálódjék az emberekben. Nem elég az igazságot csak szavakban kifejezni, amelyek többnyire általánosak és elvontak. Ki kell annak fejeződnie tényekben, férfiak és nők cselekedeteiben. Az Igének még egyszer testté kell lenni, mert csak ez érthető meg a közönséges ember előtt.

Azt mondják, hogy Skóciában ma egy millió lélek él az egyházon kívül. Hogyan lehet őket abba visszavezetni? Nem a prédikálás által. Sokan közülük nem élnek intellektuális életet, sokan közülük sohasem voltak templomban és bajos is volna őket egyszerre oda vezetni s különben sem értenék az istentiszteleti szertartást s az igehirdetést. De ha az ilyenek találkoznak és hozzákapcsolódnak keresztyén férfiakkal

és keresztyén nőkhöz és látják, hogy azok mindig vidámak, lekötelezően szívesek, mentesek minden kapzsiságtól és nagyképüségétől, akkor ezek által a szép tulajdonságok által megilletve és vonzva, idővel visszanyerhetők lesznek az egyház számára. A Krisztus világossága tulmagasan lobog számukra, mert tekinetük a földre van szegezve és sohasem tudnak felfelé nézni, de ha ez a fény magukféle férfiakból és nőkből fog kiáradni, azt megfogják látni s az ember iránt való szeretetből az Isten iránt való szeretetet fog kiteljesülni. Nem az a keresztyénség beszédes és vonzó, amelyet a lelkész szavakban fejez ki, hanem az a keresztyénség, amely a laikusok életében és cselekedetében tükröződik. S ezért van az, hogy az evangélizáció munkájában a presbiterek előtt nagyobb lehetőségek állanak, mint a lelkészek előtt. Az ő tisztük körüljárni körzetükben s szétosztani az urvacsora vételére jogosító jegyeket. De ha ez a kötelesség csak fárasztó kényszermunka számukra, akkor magukban úgy gondolkoznak, hogy ők tulajdonképpen csak a kifutó fiu szerepére vállalkoztak s abba a kísértésbe esnek, hogy postán küldjék el azokat. Vagy ha szégyenlősek és félnek, hogy alkalmatlanok lesznek, akkor az ajtónál fogják kézbesíteni a jegyeket és nem mennek be. S ha így cselekesznek, nagy hibát követnek el s elszalasztják a legjobb alkalmat.

Bizony be kell menniök a házba, hogy lássák annak lakóit és szóba álljanak velük; szíveséget kell mutatniok, nemcsak azért, hogy szívesen lássák őket, hanem azért, hogy értékes szolgálatot végezzenek

— Annál jobb, tanító uram! Emberé a munka, Istené az áldás!

A tanító elmosolyodott.

— Nahát, ha máris ilyen tudós vagy, hadd lássam, hogy szívesen dolgozol.

— Hogyne dolgoznám! — büszkélkedett Kovács Pista.

— Már beirtalak az első osztályba. Most pedig együtt kísétálunk a falu végére...

— Hová? — kíváncsiskodott Kovács Pista.

— Majd meglátod...

Mentek, mendegéltek, Kovács András bíró ur is velük tartott. Meg sem álltak mindaddig, míg egy nagy táblához nem értek. A táblára nagy befűkkel ez volt felírva: „Faiskola“.

De biz hiába hívták így, mert nem volt azon a földön se fa, se iskola!

Kovács Pista elnevette magát:

— Furcsa! Mégis faiskolának hívják.

— Persze, hogy annak hívják! A mi iskolánk is iskola, pedig még nincsen benne gyerek! Bezzeg pár nap múlva majd benépesül! Hát éppen ezért ebből az üres, csendes földből is igazi faiskolát kellene csinálni, fiam!

Pista már lelkesedett:

— Én szívesen segítek, tanító uram!

— Hát ha szívesen dolgozol fiacském, akkor keríts valahonnan és ültess el egy kis gyümölcsfacsometét a faiskolába. Az első fát te ültess el. Elsőnek jöttél az iskolába, légy a legelső a faiskolában, a faültetésben is! Hadd lássam!

Bár a faluban nem volt fa, de Pista mégis konyított valamit a faültetéshez. Többször megfordult

nagyapóéknál Harangodon és ott többször látta, hogy ültetik, védik, oltják, ápolják a növendékfiacskákat. De Harangod nem is olyan kopasz, mint Bákony. Most a tanító ur serkentése mindent eszébe juttatott. Milyen jó volna, ha Bákonyban is virágzanék a sok terebélyes fa és az ember akármelyikről szakíthatna édes gyümölcsöt! Pista már ilyeneken törte a fejét.

— Milyen fát ültessék, tanító uram?

— Milyet? Akármelyet. Almafát, körtefát, szilvafát, diófát, cseresznyefát, meggyfát, barackfát, mogyoróbokrot, berkenyefát, somfát. Egyszóval: amilyet akarsz, amit legjobban szeretsz.

— Tyhűl ki győzné azt!

Ami azt illeti, Kovács Pista valamennyit szeretete. Azaz, hogy szerelhette volna, ha akár most is akármelyik ott ropogott volna a foga között. Mert egyforma kedves a gyümölcs valamennyi. Igaz, hogy könnyű azt mondani, hogy akármelyik. De mikor Bákonyban egyetlenegy árva gyümölcsfa sincs, se ilyen, se olyan! Akkor miből válogasson az ember, ha semmilyen sincs! Még azt se válogathatja az ember, hogy mit ne ültessen, nemhogy azt válogathatná, hogy mit ültessen!

Na, Kovács András uram nem azért bíró, hogy egy gyümölcsfától megijedjen. Ha nincs gyümölcsfa Bákonyban, hát majd lesz! Kovács András bíró ur nagyon jól tudja, hogy a báróék kertjében, a szomszéd faluban mindenféle gyümölcsfa van, ott csakugyan válogathat belőle, aki szereti a fát, meg a gyümölcsöt.

Egyszóval Kovács András, éppen mint ma az iskolában, másnap Pistával együtt át is tapodott a báróékhoz. Ki is választott a báróék gyümölcsöskertjéből három pompás, egészséges csemetevezsőt.

Krisztus és az Ő egyháza érdekében. Az emberszerető presbíter többet tud elérni, mint az istenes lelkész. Egy barátságos látogatás kis dolognak látszik, de következményeit tekintve igen nagy dolog: a hatalom és befolyás dolga. Minden látogatás értékes, mindenik segít összeforrasztani vagy erősíteni a kapcsolatot a nép és az egyház vagy éppen a nép és a Krisztus között. A szíves jóakaratot vive Krisztus képében járunk és hirdetjük Őt.

„Református Egyház és Iskola” 37-ik számából.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A Lorántffy Zsuzsanna Egyesület elnöki tanácsa e héten tartott gyűlésében az árvaházban megüresedett három helyre: Halfaludi Lászlót, egy néhai református lelkész teljesen árva unokáját, Illyés József (Velenca) és Csányi Sándor (Rét) félárvaakat vette fel.

Nagyszalontán már folyik az árvaház részére szánt buzaadományok összegyűjtése. Az elkésett aratás miatt késett a cséplés is, de a szalontai jóltevők most sem feledkeznek meg a református árva gyermekekről, küldik adományaikat — mondotta a gyűjtést végző alelnökönk. „Ne csak gondoljatok, de cselekedjétek is jól!”

Vasárnap délután egy fiatal golya madár szállott be árvaházunk udvarára. Hangos öröm és köszöntés fogadta a kedves vendéget; egyik fiu a másik után ölelte és szorította szívéhez az „árva golyát”, mely az őszrehajló időre itt maradt egyedül, elhagyatva

mégpedig egy almavesszőt, egy körtfavesszőt, meg egy diófavesszőt. Nem is került sokba. A három cseméte ára is kitelt egyetlen pengőből s még azt a pengőt is elengedte a báró ur, mikor megtudta, mire kell. És harmadnap az almavessző ott állott a faiskolában, a körtfavessző a templom udvarán és a diófavessző a Kovács András udvarán. Maga bíró uram ügyelt rá, hogy a fia jól végezze a faültetést. Nehogy valami hiba essék a munkájában.

Az egész falu csodájára járt a három fának. Mind a háromnak egy nevet adtak.

— A Kovács Pista fája!

De nem oda Buda! Ha Kovács Pistának három fája van a faluban, akkor Dudás Ferkónak is dukál három fa! És ha Dudás Ferkónak dukál, akkor Borbás Jóskának is dukál. Meg Adándi Máténak, Dédes Klárinak, Karika Balásznak, Kajtor Böskének, Ostor Ambrusnak. Senki se akart hitványabb lenni Kovács Pistánál. És harmad-negyednap már minden gyerek gyümölcsfavesszővel állított be az iskolába Tóth Gáspárhoz. Minden kisiskolás elültette a maga három fáját.

Az új tanító már nem csóválta elégedetlenül a fejét. Hiszen ezt álmodta ő is éppen. Így képzelte a dolgot előre is. Tanító ur tehát jókedvűen mosolygott. Mintha csak őrá is mosolygott volna máris a piros alma, meg a császárkörte.

Annak is eljött az ideje. Nemsokára a faiskola nemhogy csupasz lett volna, hanem már nem is fért volna beléje több gyümölcsfacsemete, ugy teleültették. És mire kitavaszodott, már be is oltották a kis cseméteket. A vékony és gyenge vesszők évről-évre, tavaszról-tavasza jobban erősödtek. Mire Kovács

ővéitől. Ki tudja, azok hova s merre szálltak, mely vidéken járnak!? Árva sorsa, természetes ösztöne idesorolta az árvák közé s azonnal megérezte a szeretet melegét, mely a kis szívekből feléje sugárzott s hálából méltósággal sétálni kezdett, mert otthon érezte magát. „A közös sors, a rokonérzés enyhíti a szív fájdalmát s könnyebbé teszi az élet terhét!”

Adományok az Árvaháznak:

N. N. 5 kgr. zöldbab, alma, tengeri, olasz és kalarabé. Incze Ádrásné 3 kgr. hus, káposzta, kalarabé, főzőtök és zöldség. Varga József 16 drb zseb-kendő, 32 drb tollhegy, 16 drb ceruza, tollszár és radír. Barischné egy pulton szilva és alma. Özv. Standariné egy kosár alma és szilva. Kocsi József 50 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegény árvagyermeknek: Egy nő 100 Lei.

A nő és férfiszövetségnek: Boldizsár Imre 400 Lei értékű munkát ajándékozott (diszletfestés).

UJVÁROSON:

Az ujjvárosi Nőszövetség tagjai: Vársárhelyi Sándorné édesapjának, néhai Balló Jánosnak Kolozsvárott történt elhunyt alkalmából koszorú-megváltás címén 200 Leit adtak saját szegényeiknek.

VELENCÉN:

Nőszövetség szegényeinek: Balogh Károlyné 20, Zsigó Györgyné 20 Lei.

Pista a negyedik osztályt kijárta, már Kovács Pista saját fájáról szakasztott almát, körtét Tóth Gáspárnak és ősszel lombhulláskor a Kovács Pista diófájáról hullott ölébe a dió.

És a virágzó fák, a sűrű lombok odacsalogatták a ligetek és kertek dalnokait, az éneklőmadarakat is. Vasárnap reggel a templomban felzendült az ének és odakünn a kertekben és udvarokon, a falombok között vidáman, kedvesen csaltogot a madárdal. Isten örök dicsőségét hirdette a zengő templom is, a dalos madár is. A jó példa, amit Tóth Gáspár tanító ur és Kovács Pista nyújtott, mindenkit föllekesített. Mindenki láthatta és látta is, hogy mennyi izes gyümölcsöt ad embernek, madárnak egyaránt. A fa is, a madár is hálás, az egyik virággal és gyümölcscsel, a másik nő-tával fizet. Senki sem akart lustább, vagy rosszabb lenni a másikkal, mindenki gyümölcsfát ültetett, oltott és növelt. Tele van a falu a Kovács Pista lombos, terebélyes fáival. Virággal tavasszal, nyáron enyhe árnyékok nyújtva a kánikulai hőség ellen és százféle izes gyümölcsöt őszre. A ligetek, a kertek télre elhullatják a sárga leveleket, de a kamara tele van almával, körtével, dióval, mogyoróval. Még a rigó is azt fütyörészi: Jaj, be jó — a dió! Elhiszem azt! Nem kopasz már Bákony! Nem kopasz, nem néma, nem süket. Hanem tündérliget. Virágznak és gyümölcsöznek mindenfelé, kertjeiben és udvarain a Kovács Pista fái és vigan dalolnak, csicseregnek a jó Isten szelid dalnokai, az énekes kis madarak, csalogányok. A kopasz falut aranyhaju királykisasszonnyá szépítették a Kovács Pista fái.

Lőrinczy György.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok szept. 5—10.

OLASZIBAN:

Keresztelés: Jermendy Jenő Ernő

Temetés: Boros Juliánna 18 éves, Csordás Sándor 28 éves, Nagy Ferenc 68 éves.

UJVÁROSON:

Keresztelés: Körösi Ferenc.

Kitérő: Balogh Gyula és Marczin Erzsébet, Balogh Gyuláné Vitéz-u. 33. róm. kath. vallásra.

VELENCÉN:

Keresztelés: Kovács Ilona Terézia, Kendi Béla.

Esketés: Lőrincz György ref. piaci árus—Nagy Viktória ref., Illász István r. kath. asztalos—Nagy Juliánna ref.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Boros Ferenc, este fél 6 órakor Csernák Béla, Nagysötétágon: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Eszenyei Béla, a Kissötétágon délután 4 órakor Magyar Sándor, a Török-Zugban (Bartsch-szülő) délután 4 órakor Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor Nagy István, délután 4 órakor az Őszi-telepen (Bodó Imre házában) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 és délután 4 órakor Szennyessy József, a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor Bihari Sándor,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Esteli órákon. Hétfő: Isten védő hatalmának dicsőítése. XLVI. zsolt. Kedd: Hálaadás az elvesztett jókért. XLVII. zsolt. Szerda: Az igazi istentiszteletéről. L. zsolt. Csütörtök: Az emberek bűnösségéről. LI. zsolt. Péntek: Fohász a bűnös ember megváltásáért. LIII. Zsolt. Szombat: Szorongatott ember imádsága. LXI. zsolt.

Az olasz-i férfiszövetség heli bibliaóráit és megbeszéléseit minden csütörtök este templom után pontosan 7—8 óra között tartja, a megjelenők tehát úgy oszthatják be napirendjüket, hogy egyéb dolgaik mellett ez órákon is részt vehetnek. — A vasárnap délelőtt istentisztelet utáni megbeszélés helye az egyházi adóhivatal. A téli munka ünnepélyes megkezdése szeptember 24-én délelőtt az istentisztelet után.

Kulturális ünnepség velencei kulturteremben. Réti református Vegyeskarunk a velencei Nőszövetség rendezésében „magyar nótaestét” tart vasárnap délután 6 órai kezdettel a velencei kulturteremben. 1. Megnyitó: dr Szabó Lajos lelkész. 2. Fővényesi: Magyar dalcsozor, éneklő a Vegyeskar. Karnagy: Soós András. 3. „Fráter” dalok: Ertsey Lajos presbiter. 4. „Ányos” dalok: Rác Sándor, a „Gutenberg Dalcsozor” tagja. 5. Tárca: Magyar Dalcsozor, éneklő a

Vegyeskar. 6. „Nándor-Balázs” dalok: dr Kiss Lajos, a Vegyeskar tagja. 7. „Erdők leánya” (székely daljáték), Kisspálffy János színművész rendezésében. Előadják a vegyeskar tagjai. Karnagy: Dézsi László. A szülő számokát Soós András és alkalmi zenekara kíséri. Prologót mond és konferál: Dézsi Ella. Adományokat felerészben velencei, felerészben réti kulturcélokra fordítjuk.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, csütörtökön (21-én) délután 4 órakor a Hegyen Erdélyi Gábor házában (Törkómérő). Ugyanakkor a Felfölditelepen özv. Fazekas Andrásné házában.

Réti imaházunkban a hétköznapi esti istentiszteleteket szept. 12-től kezdve az őszi és téli hónapokban ismét 5 órakor kezdjük.

Az olasz kormány erkölcsi okokból megtiltotta a szépségkirálynő választást. Akik ilyen választást rendeznek, vagy benne részt vesznek, szigorú büntetésben részesülnek.

Láposy Zeneiskola a legmodernebb pedagógiai elvek alapján vezetve, hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Bethlen-u. 20. — Felvesz fiú és leány növendékeket kezdő foktól a legmagasabb művészi kiképzésig. Alapos, lelkiismeretes oktatás, vizsgáztatás. Beíratásdíj nincs. Mérsékelt tandíj. Felnöttek részére külön tanfolyam. Beírások egész éven át. 5—3

Egy valamikor jobb módban élt, most teljesen elszegényedett család 14 éves leányát és 11, 8, 3 éves fiait örökbe adná egyszerű, munkás, tisztességes, válásos református embereknek, akik a gyermekeiket munkára és istenfélelemre nevelnék. Jelenkezhetni ugy az olasz-i, mint az ujvárosi lelkészi hivatalban.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
esetleg
raktár
kladó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegesszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Iskoláink

kapui szeptember 15-én megnyiták s a verőfényes őszi reggelen közel hétszáz gyermek jelent meg tanítóival és tanáraival együtt Isten színe előtt, hogy az Úr segedelmét kérje az új iskolai esztendő munkájához.

Elemi iskolánk tanulónak létszáma (526) a tavalyihoz mérten vagy hatvannal visszaesett. Már régóta figyeljük aggódva, hogy évről-évre kevesebb a születés s a nagy visszaesés először az idén érezte hatását az elemi iskola első osztályánál, amelybe Olasziban 57-en, Ujvároson 22-en iratkoztak be. Ezzel szemben a felsőbb osztályok népesedtek meg, úgy hogy például két ötödik osztályt kellett felállítani, a hatodikot az ötödiktől különválasztani, mely osztályok létszáma így alakult: V-A. 48, V-B. 46, VI. 41. A többi osztályok létszáma a tavalyi színvonalon áll.

A magasabb (V—VI.) osztályok népes voltát befolyásolta az a sajnálatos körülmény is, hogy a nagyváradí keresztyén magyarság középiskolába járó fiainak csak a Gojdu-Lyceum magyar szekciója áll rendelkezésre; ennek első osztályába pedig az idén is csak 40-et vettek fel. A kimaradtak az elemi iskolában folytatják tanulmányaikat. Már az 1932—33-ik iskolai évben 99 volt az V—VI. osztály növendékeinek száma, ez a szám az idén 133-ra emelkedett. Gyermekünknek nincs módjukban, hogy középiskolát vé-

gezzenek, így legalább azt az alkalmat használják ki, amit elemi iskolánk nyújt a tanulhatásra. Ha egyházközségünknek lenne fiuközépiskolája, most milyen áldásos szolgálatot tenne! Ime: nyolcvan esztendő multával érezzük igazán, hogy mennyire hibáztak eleink, mikor a mult század ötvenes éveiben egyházközségünk alginmáziumát beszüntették.

Leánygimnáziumunk, amely mint polgári leányiskola indult meg, tizenötödik esztendejét kezdte meg. Fennállásáért nagy harcokat kellett megvívnia egyházunknak, de hála Istennek, e harcok nem voltak hiábavalók. A növendékek létszámának emelkedése már tavaly megkezdődött, s az első osztályba az idén is szép számmal jelentkeztek, úgy hogy a tanulók száma (I. = 43, II. = 43, III. = 26, IV = 18) 130.

Az a körülmény, hogy napilapjaink hiradása szerint, az illetékes hatóságok a nem hitvallásos iskolák magyar szekcióinak beszüntetését tervezik, nyilvánvalóvá teszi az iskoláink fenntartásának terhét hordozó hiveink előtt, hogy hitvallásos iskoláink nélkülözhetetlenek és azok fenntartásáért semmiféle áldozattól sem szabad visszariadnunk.

Legyen iskoláinkon ez évben is az Isten segítő és áldó kegyelme!

A réti református Vegyeskarunk műkedvelő ifjusága vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a Magyar Párt I. körzeti vezetőségének felkérésére kulturális műsort ad a Kálvária-utcai Magyar Kulturházban.

Ki mint vet, úgy arat . . .

Irtó: Maria Scherg.

Munkó, a nagy fekete kandur, lassan fölkel a helyéről, meggörbül a hátát, lustán nyújtózkodik s sunyi pillantással az urnője felé pislant. Ugylátszik az időjelző „vihar”-ra áll megint az asszonytól . . .

Tik-tak, tik-tak, zörög halkán a rózsamintás, hosszú-ingájú óra az álmos csöndben. A tűz pattog s a kopott zöldernyős állólámpa szomorú-halványan világít a hallgató szobában.

Munkó most egy szökkenéssel urnője ölébe ugrik. De kelleetlenül lelökik s ő sértődötten a szoba másik sarkába vonul.

A kommod, amelyen régi Biedermeyer-porcellánok porosodnak, gunyosan megroppan, mintha bosszantani akarná Munkót. Az pislant egyet s fölfigyel, de aztán elalszik . . .

Az öregasszony gyér, szürke haján fekete főkö-

lővel, ölébe ejti a kötést s belenézi a tűzbe. Éppen csak a tolakodó perszóna hiányzott neki ma, miután már az asztalos is úgy fölmérgesítette. Keskeny, szigorú ajkai haragosan szorulnak egymásra.

Ki akarta önteni egyszer a lelkét a becsületes öregember előtt, hiszen olyan egyedül volt mindig, hogy valóságos jótétemény volt számára a mesterembert legalább egy napra házában tudni. Hiszen még megnémul egyszer, ha annyit marad egyedül. S amint elkezdett beszélni, csupa vád lett minden szava: vádolt mindenkit, az Istentől elkezdve, aki nem úgy bánt vele, amint azt megérdemelte volna, hálátlan gyermekéig, aki elhagyta őt. Pazarló, költekező férje, a gonosz szomszédok, a hűtlen barátnők, mindenki igazságtalan volt vele szemben. Végül elővette a zseb-kendőjét, hogy letörölje a könnyeit, mert igazán sajnálta magát borzasztó elhagyatottságában.

S mit felelt neki milderre az a szemtelen ember? „Hát bizony úgy van, Mártonné asszonyság, hogy ki

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Varga Geodeon, este fél 6 órakor Csernák Béla, Nagysötét-ágon: délután 3 órakor Boros Ferenc, Kissötét-ágon: délután 4 órakor Magyar Vince,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Nagy István, délután 4 órakor az Össitelepen (Bodó Imre házában) és este 6 órakor a templomban Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 és délután 4 órakor Kiss Károly, a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor Szennyess József,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Szennyess József szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Hálaének Isten csodálatos vezetéséről. LXVI. zsolt. Kedd: Isten áldása minden népre kiárad. LXVII. zsolt. Szerda: Könyörgés a hajlott kor küszöbén. LXXI. zsolt. Csütörtök: A Béke fejedelme. LXXII. zsolt. Péntek: A mennyei bíró dicsérete. LXXVI. zsolt. Szombat: Fohászkodás a nyomorúságban. LXXVII. zsolt.

Az olasz-i Férfiszövetség vasárnap délelőtt az istentisztelet végeztével értekezletet tart, amelyen dr Thury Kálmán főgondnok intéz beszédet a Férfiszövetség tagjaihoz. Főgondnok ur beszédét a három (hitvédelmi, kulturális, szociális) szakosztály eddigi, főként nyári működésének rövid ismertetése követi, amely után a felvetett kérdésekhez bárki hozzászólhat. Ez az ünnepélyes összejövetel tulajdonképpen kezdete a Férfiszövetség őszi és téli munkájának; toborzó, mely a Krisztus zászlója alá gyűjtögeti a jó magyar reformátusokat, akik szívélyesen hordozzák egyházuk és népük jobb jövőjét.

Vallásos estélyt tartunk velencei imaházunkban folyó hó 24-én fél 7 órakor a következő műsorral: 1. Gyülekezelési ének: 63. dics. 1. v. 2. Bibliát olvas és imádkozik: Szennyess József s. lelkész. 3. Gyülekezelési ének: 100. dics. 1. 2. v. 4. „Jézus a tengeren“, szavalja: Genda János theológus. 5. „Minden elkészítetett“, szavalja: Németh Mária. 6. Énekel a férfi énekkar. 7. „Jézus a vendég“, szavalja: Schittenhelm Rózsai. 8. Előadást tart: Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár. 9. Énekel a vegyeskar. 10. Dr Oláh Béla férfiszövetségi elnök verseiből felolvas. 11. „Legyen ott Krisztus mindenütt“, szavalja: Marcsó Böske. 12. Énekelnek a bibliaköri leányok. 13. „Az erő“, szavalja: Szikszay Sándor főgimnáziumi tanuló. 14. Gyülekezelési ének: XC. zs. 1. v. Önkéntes adományokat szegényeink segélyezésére kérünk és köszönettel fogadunk.

Missziósnapot tartottunk a közeli Bihar község ref. gyülekezetében a velencei Férfiszövetség, egyházi énekkar és leánybiblikör részvételével folyó hó 17-én, melyen délelőtti és délutáni istentiszteleten ígét hirdett Kiss Károly várad-velencei lelkész, a vallásosesté-

lyen előadást tartott Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár, ki ezenfelül a fiú és leány ifjúsággal és nőszövetséggel folytatott megbeszélés folyamán egy, még az ősz folyamán rendezendő konferencia tartásában is megállapodott. Nagy mértékben emelte az ünnepély hatását dr Oláh Béla velencei férfiszövetségi elnök közreműködése, ki verseiből olvasott fel. A vallásos szavaltokból és énekszámokból összeállított műsor minden egyes pontja a ref. keresztyén lelkiület és a legtermészetesebb érzület: a fajszeretel erősítését szolgálta. Hisszük, hogy a jó Isten, ki a parányi mustármagból terebélyes fát növel s a nevében végzett jó munkától nem vonja meg szent áldását, testvéri látogatásunk s bizonyágtételünk magvetését nem hagyja gyümölcs nélkül.

A rétiek velencei kulturestélye vasárnap délután 6 órai kezdettel szépen sikerült. Közreműködtek a réli nő- és férfiszövetség tagjai és az ifjúság. A velencei kulturterem zsufolásig megtelt érdeklődőkkel, akik előtt dr Szabó Lajos lelkész ismertette a magyar dal összefogó erejét. A nagy tetszéssel fogadott bevezetés után Soós András karnagy vezetése mellett a Vegyeskar adott elő népdalokat. Fráter, Balázs és Nádor dalokat daloltak: Ertsey Lajos, Rác Sándor, Daróczy Lajos. A műsort az erdélyi daljáték tette teljessé. Szereplői: Barabás Margilka, Laczák Erzsike, Kóródi Elek, Bernáth Lajos stb. megérdemelt elismerést kaptak. Az estélyről felemelő érzéssel távozott a szépszámú közönség.

A csehszlovákiai cseh és magyar református egyházak egymástól függetlenül szolgálják az evangélium ügyét, azonban újabb időkben nem ritkák a testvéri találkozások a két egyház tagjai között. Így július második felében 10 magyar református ifju vett részt a csehtestvér ifjúsági egyesületek Königrätz melletti nyári táborozásában. A magyar kiküldöttek a táborozás végeztével meglátogatták Jimramov városát, ahol egy vasárnapot töltöttek. Alkalmuk volt végighallgatni a gyermekek ágendázását. Az istentisztelet lefolyása csaknem olyan, mint a mienk. Énekeskönyvük ezer oldalas s még a türelmi rendelet előtti időből származik. De tudnak is énekelni! Jimramovban a türelmi parancs utáni három első lelkész magyar volt, egyikejük Szikszay Keresztyén tanításait cseh nyelvre is lefordította, most is az a legkedveltebb imádságos könyvük, akár csak nálunk.

A Biblia a lélek fegyvere. Midőn VI. Eduárdot 9 éves korában Angolország, Skócia és Írország királyává koronázták, eléje rakták a fegyvereket, amelyek a hármassal jelképezték. A gyermekkirály elkomolyodva így szólt: „valami hiányzik még!“ Az udvari szertartás-mester alázatosan tudakolta a király óhaját. — Eduárd így válaszolt: „a biblia a lélek fegyvere hiányzik még, ami nélkül semmit nem csinálhatunk és igazán semmik nem vagyunk!“

A háladatosság. A múlt század elején egy német városban élt egy szegény árva gyermek, akinek

neveltetéséről a városi tanácsosok gondoskodtak. Történt, hogy amikor ez az árva gyermek felnőtt és szülővárosából elkerült, az egyik tanácsos így szólt hozzá: „Fiam te nekünk adósunk vagy. Ha majd szegény, árva gyermekek kopogtatnak ajtódon, ne utasítsd el fogadd be őket. Tekints rájuk olyan szeretettel mintha mi magunk lennénk azok“. És az árva gyermek megfogadta jótévője szavát. Mikor a jó Isten annyira megsegítette, magához vette a szerencsétlen apátlan anyátlan árva gyermekeket és megalapította a lelkész ma is létező és szépen virágzó német árvaháznak. Hát te kedves testvérem, gondoldál-e arra, hogy valamit visszafizess abból a nagy tartozásból, amellyel adós vagy te is, én is, amellyel adós minden ember a jó Istennek?!

A nagykörösi országos református presbyteri értekezlettel egy időben tartotta a magyarországi református lelkészek egyesülete (ORLE) is évi közgyűlését. A külföldi lapok híradása szerint ezen a közgyűlésen is sok volt az üdvözlő beszéd s nagyrésztük személyi kultuszt szolgált, pedig a református egyház alapelveivel, hitbéli felfogásával nem egyeztethető össze egyes személyek, bármily kiválóak legyenek is azok, túlzott felmagasztalása. Éppen így ellenszenves a józan reformátusság előtt kisebb jelentőségű események görög-tüzes, szemképrázlató sajtóbekonferálása is, amelyre szintén rámutat egyik külföldi lapársunk.

Krisztus az ut. Egy amerikai lelkész sétája közben találkozott egy ifjával, aki komoly kérdéssel fordult hozzá: „Uram, megtudná mutatni nekem az utat a Krisztushoz?“ „Nem“, — volt a jól megfontolt felelet, — „az utat a Krisztushoz nem tudom Önnek megmutatni“. „Akkor bocsánatot kérek“ — felelé az ifju — „azt hittem, hogy az evangélium hirdetőjével beszélek“. „Az vagyok“ szölt a lelkész. — „Hogy van az mégis, hogy az utat nem tudja nekem megmutatni?“ „Barátom! Krisztushozvezelő külön ut nincs. Ő maga az ut. Mindenki, aki hiszen Ő benne, megigazul, Krisztus mindig és mindenütt jelen van, úgy, hogy már e pillanatban is birtokába veheti.“

A hálátlan szigetlakók. A Hebridák egyik gyönyörű szigetkéje Lewis Island évekkel ezelőtt dobra került. Az egész szigetet egy dús gazdag angol lord — Lewers Hulme vette meg, aki mint gazdag ember, egy ideális kis államot akart berendezni e szigetcskén, melynek lakói legnagyobb-részt lazac halászatból tartották fenn magukat. — A lord utakat építtett nekik, iskolázásra fogta gyermekeiket, mindenáron arra akarta őket bírni, hogy egészséges lakásokat építsenek maguknak, természetesen az ő pénzén, egy szóval boldogítani akarta a derék szigellakókat. — Három év után azonban a nemes lord egy szomorú tapasztalatra jött rá. Hiába volt minden erőlködése, a szigellakók nem kértek a civilizáció gyönyörűségeiből, sőt a végén valóságos lázadásba törtek ki ellene. A nemes lord látva, hogy nincs sok keresnivalója a szigeten — eladta azt.

A romániai magyar anyanyelvű baptisták között duló belső bajok orvoslását szolgálta a Nagyváradon 1933. augusztus 25-án tartott közgyűlésük, amelyen megjelent a kultuszminisztérium kiküldöttje P. Roşian vezérfelügyelő is; valamint a nagyvárad, székelyhídi, aradi, kalotaszegi, marosvásárhelyi, erdőszentgyörgyi és nagyszebeni körzetek gyülekezeteinek kilencvenkét delegátusa, (a szalontai gyülekezet külön hitközséggé alakult). Az országos bizottság indítványára elnökké egyhangulag Lakatos Lajost választották meg.

Békaeső Franciaországban. Osnes Franciaországi város lakóinak egy szélvihar alkalmával különös meglepetésben volt részük. A szélrohammal egyidőben ugyanis békák százai hullottak az utcák kövezetére és az ablaktáblákra s a vihar elmúltával az utcákat valószínűleg ellepték a békák. — A vizsgálat megállapította, hogy a szélvész felkavarta a városiól nem messze levő mocsár vizét s brekegő lakóit a város fölé sodorta a levegőben.

Láposy Zeneiskola a legmodernebb pedagógiai elvek alapján vezetve, hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Beihlen-u. 20. — Felvesz fiú és leány növendékeket kezdő foktól a legmagasabb művészi kiképzésig. Alapos, lelkiismeretes oktatás, vizsgáztatás. Beiratásdíj nincs. Mérsékelt tandíj. Felnőttek részére külön tanfolyam. Beírások egész éven át. 5-4

Egy valamikor jobb módban élt, most teljesen elszegényedett család 14 éves leányát és 11, 8, 5 éves fiait örökbe adná egyszerű, munkás, tisztességes, valóságos református embereknek, akik a gyermekeket munkára és istenfélelemre nevelnék. Jelenkezhetni úgy az olasz-i, mint az ujjvárosi lelkészi hivatalban.

Találtatott a Csengeri-utcán egy régi fajta zsolttár.

210×225 cm. **ÜVEGES FOLYOSÓ-ABLAK ELADÓ.** Emlék-tér 30.

Vadász-
fegyverek
eladók

2 műhely
Esetleg
raktár
kiadó

Üzleti
berendezés:
állvány,
üvegeszekrény
eladó

Zöldfa-utca 14.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az evangélizációról

gyakran esik szó összejöveteleinken. A Krisztus ügyében fáradozók lépten-nyomon tapasztalni kénytelenek, hogy nemcsak a nagy utazók beszélhettek „a legsötétebb Afriká”-ról, de városunknak is vannak nagyon sötét pontjai; nem az utcai villanyvilágítás hiányzik az általuk felfedezett sötét helyeken, hanem a világ világossága: a Krisztus. Ezekben az elsötétült helyekben a keresztyénség meghalt és az egyházat elfelejtették; Krisztus trónja helyére a Sátán trónját építették fel.

Krisztus ügyéért harcolnak mindenütt a református egyházak, főképen a városokban. A református egyház diadalmasan előretörő evangélizációjának jelentőségét egy nagy világváros (Amsterdam) egyik lelkésze (Dr Wielenga) a következőkben állítja elénk:

Ha az idők jelei nem csálnak, a Krisztus és az Antikrisztus közt eljövendő ama nagy harc, melynek eléje megyünk, jó részben a városok életében fog végbemenni. János apostol, abban a víziójában, amelyben a végső győzelemért küzdő két nagy világhatalmat látja egymással szemben, két várost látott, mint amelyek közt a döntő mérkőzés le fog folyni t. i. Babilont és

Jeruzsálemet. És látta, hogy Babilon elesik, Jeruzsálem pedig a maga győzedelmes szépségében felemelkedik.

Ameddig a végső döntés, amely Krisztus eljövételével fog megtörténni, végbe nem megy, folyik a processzus tovább és a világvárosokból vagy Babylon vagy Jeruzsálem fog születni. Minden világváros a maga méhében ikreket hordoz és csak egy marad közülök életben.

És a világ felett, melynek ezek a városok a központjait alkotják, ez a processus fog uralkodni. Mert a városok szabják meg a közszellemet és vezetik az életet. Belőlük születik meg a forradalom és a reformáció; ők a művelődés kincses kamrái és az igazságtalanság fertőző edényei. Ők tartják meg és ők rontják meg az embereket. Fejlődést és elfajulást, életet és halált jelentenek. Sötét téli estéken láthatjuk, amint a kivilágított városok fényessége messzire visszautkröződik az égbolozaton; derült nyári napokon pedig látjuk, hogy mint lebegnek a városok felett a piszkos fellegek, amelyek a tiszta levegőt beszennyezik.

Mert a harc most a városokért folyik. És minden városban ott áll, éppen úgy, mint egykor Pergamusban a Sátán trónja a Krisztus Kápolnája mellett. És a Sátánnak előnye van ebben a tekintetben, mert

Nagy fiatalemberek.

Sok igen nagy uralkodó és vezér a régi és újabb időben aránylag fiatal volt.

Themistoklest mint ifjút, a dicsőség szerelete tüzelte és arra törekedett, hogy hazája iránti szolgálatban tüntesse ki magát. Csak harmincadik éve körül járt, midőn a görög hajóhadat a Xerxes által vezetett perzsák ellen vezényelte Salamisnál. A teljes győzelmet Themistokles bölcsességének és állhatatos hősiességének tulajdonították. Mint vezér első rangnak tartott és honfitársai egy időre elismerték nagyságát és felsőbbségét.

Nagy Sándor még fiatalabb uralkodó és vezér volt. Alig lépett husz éves korában Macedonia trónjára, midőn egy roppant felkelést kellett elnyomnia. Ez teljesen sikerült, azután dél felé haladt és a főbb görög államokat hódította meg. Huszonkettedik évében egy sereget gyűjtött a Perzsiába való betörésre. A Granikus partjainál találkozott Dárius seregével és teljesen szétverte azt, a következő évben Kis-Ázsiába hatolt be, harcolt és csatát nyert Issusnál és két évvel később Arbelánál, midőn még csak huszonöt éves

volt. Így Dárius erejét teljesen megtörte és a Kelet tárva-nyitva állott Sándor fegyverei előtt. Harmincegy éves korában halt meg.

Scipió és pompeius, mindketten nagyok voltak fiatal korokban. Scipió a zámai csatát huszonkilenc éves korában nyerte meg; de Pompeius korábban tüneltette ki magát. Huszonhárom éves korában szerezte a sereget, melylyel Marcus Brutust legyőzte. A következő évben — midőn még csak „szakálltalan ifju volt”, amint az ellenségei leírják — egy sikeres hadjáratot vezetett Afrikába és diadallal tért vissza Rómába.

Hannibál az ókorok egyik legnagyobb fiatal hadvezére volt, mivel a Hamilkár és Hasdrubal csatáiban neveltetett a harcra. Utóbbinak halálakor, midőn Hannibál csak huszonhat éves volt, ő vette át a kARTHÁGI sereg egyedüli vezérletét. Átkelt a Pyrenaen-sokon, behatolt az Alpokon át Itáliába és több sikeres támadás után, vivta és nyerte meg a cannaei csatát harmincegyedik évében.

A középkorban Karlman és Martell Károly mindketten nagy hősök voltak korai éveikben. Martell a „Kalapács”, amint nevezték, aránylag fiatal korában győzte le a saracénokat Toursnál és ez döntött Európá

az első várost az ő szolgálai építették. Ő volt ebben a munkában az első és az erősebb. Ő hódította meg Sodomát, Ninivét, Rómát és Párizst. Ő foglalta le magának ezekben a városokban a ludást, a pénzt, a művészetet és az erőt. Ő az első a színpadon, a vendéglőkben, a kiállításokban és a mozgószínházakban..

Itt méri ránk a legnagyobb csapásokat, itt fogja meg a legtöbb lelket; itt töri meg a legtöbb szívet; itt pusztítja el a legtöbb életet, családot és nemzedéket. A városokban rejlik a Sátán ereje. Ő uralkodik és ő ragyog a párisi fényes körutakon, a berlini Friedrich-Strassén, londoni Piccadillyn és az amsterdami Rembrandt-téren.

De Krisztus királysága is meg van; ha nics is neki ily külső arculatja. Mert Krisztusnak is meg van a maga városa: Jeruzsálem! És Ő pláncolja el nekünk minden világváros szívében azt a Jeruzsálemet, amely oda fenn van és mindnyájunknak anyja. Ő is a városért harcol, hogy annak vérlázító igazságtalanságát kiirtsa és annak fennségét magának nyerje meg.

És az a nép, mely ezeket a királyi hangokat ismeri, a harcot elfogadja. Látja a szükségét és az Ur seregeinek segítségére siet. A speciális szükségben speciális utakat és módokat keres. És az idők e sürgető szükségéből született meg az a mozgalom és az a munka, amelyet városi evangélizációnak nevezünk.

(Evangélizáció a református egyházakban.)

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A nyaralásra elvitt árvák, mind visszajöttek a szünidő elején itthagytól otthonukba. Testben gyarapodásuk, látható növekedésük, vidám arcuk és tekintetük a figyelmes és gondos ellátásnak megnyugtató jele, bizonyossága. Az árvaházra és gyermekekre nézve egyaránt hasznos, jótékonyhatású szíveségért, vendég-

sorsa fölött. Nagy Károly harminc éves korában, Francia- és Németország ura volt. Nagy Sándor és Caesar mellett, az ő neve volt legnagyobb Európa korábbi történelmében.

Sok kiváló francia király és vezér fiatal volt. Navarrai Henrik, tizenhat éves korában a hugenották elismert feje volt. Azon időben vezérelte őket a jarnac-i és moncontouri csatákba. A Sz. bertalan-i éj után, mely huszonharmadik évében történt, a francia kálvinisták élére állott és őket egy néhány egész merész és kemény ütközetbe vezette. Harmincnégy éves korában nyerte meg a coutra-i csatát és röviddel azután az arques-i és ivry-i. Az arques-i csatát Henrik ötezer emberrel nyerte meg a mayenne-i herceg ellenében, kinek huszonötezer embere volt. Ellenfelét főképen fiatalos erélye és tevékenysége által győzte le. Azt mondták róla, hogy kevés posztót koptatott, de annál több csizmabőrt és hogy kevesebb időt töltött az ágyban, mint Mayenne herceg az asztalnál. Ha valaki jelenlétében ellenfelének ügyességét és bátorságát magasztalta, Henrik azt jegyezte meg, hogy „Igaza van; ő nagy hadvezér, de nekem mindig öt órai előnyöm van felette“. Henrik reggeli négy órakor kelt fel és Mayenne tiz körül.

látásért Egyesületünk vezetősége: Antal Béla, Balogh Károly, Bitó Imre és Sámy Gusztáv uraknak hálás köszönetét fejezi ki.

Ujvároson az Őssi-telepen lakó hiveink körében Bodó Imre házában, az elmúlt vasárnap, Nagy István az Ifj. Olthon vezető s.-lelkésze, vasárnapi iskolás fiúk és leányok csoportjával bensőséges ünnepélyt tartott árváinkról való megemlékezéssel, alkalmi beszéddel, szavalatokkal és énekekkel, s a megindult szívek adományát 150 Lei perselypénz összegét eljuttatták árvaházunknak. A mustármagnyi készség, a szemernyi jóakarát ime, meghozza gyümölcsét. „Mert ha a készség megvan, aszerint kedves az, amilye kinek-kinek van és nem aszerint, amilye nincs.“ (II. Kor. VIII. 12.)

Vidékről nemcsak a közeli egyházak nőszövegeteiktől, de távol eső helyekről is kap árvaházunk a női szívek nemes érzéséről tanuskodó adományokat: az aradi nőszövegetéség 100, a velései nőszövegetéség (Szalmár m.) ugyancsak 100 Leit küldött.

Adományok az Árvaháznak:

Pozsonyi Böske 60, Nagy Lajos 20 Lei. Kósa István 15 kgr. paradicsom. Merza Kálmánné 18 kgr. alma. Bodó Zsigmond 18 kgr. szilva. Tripsó Sándor 10 kgr. alma. Rada Ferencné 4 kgr. liszt, 3 kgr. paszuly, krumpli, hagyma. Bujdosné krumpli és 20 cső zsenge tengeri. Puskás Károly borbély az árvákat megnyírta.

Az árvaházi háziperselyek tartalma: Mónus Sándorné 487, Olasz-i Nőszövegetéség 471, dr Szeghalmy Sándor 266, Szilvássy István 60 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Koszoruváltóság címén: az Árvaháznak özv. Havassy Zsigmondné temetésekör Fülöp István 100 L.

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50, Józsa Károlyné a folyó hó 17-iki kultúrestély alkalmával feltűlfitetés címen 40 Lei.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok szept. 10-17.

Keresztelés: Ujvároson: Farkas Ilona, Boka András Lajos. Velencén: Márton József Lajos. Réten: Alföldi Zoltán, Győrfi András.

Esketés: Réten: Felvinczi József — Szalmári Juliánna.

Temetés: Velencén: Venyige Sándor 27 éves, Hornung Jánosné szül. Simon Eszter 74 éves. Réten: Medgyesi Erzsébet 23 éves.

Kitérők: Ujvároson: Mesmetné Asztalos Piroška 2 gyermekkel (Nagy piac-tér 11.) Velencén: Lincsik Erzsébet, Balogh Árpádné és leánya Ilona róm. kath. vallásra (Francia-sor 32.) Réten: Péter Róza róm. kath. vallásra (Rét-u. 32.)

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőlt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, Nagysötétágon: délután 3 órakor, valamint délután 4 órakor a Kissötétágon (Nagy Bertalan házában) Csernák Béla, a Török-zugban (Bartsch-szőlő) délután 4 órakor Magyar Vince,

Ujvároson: délelőlt 10 és este 6 órakor Molnár Károly, délután 4 órakor az Összitelepen (Bodó Imre házában) Nagy István,

Velencén: délelőlt 10 és délután 4 órakor Kiss Károly, a Tokajitelepen délelőlt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőlt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Esteli órák: Hétfő: Könyörgés Izrael, Isten szőlőjének megtartásáért. LXXX. zsolt. Kedd: Igazi ünneplés. LXXXI. zsolt. Szerda: Isten ítéléte a gonosz bírák ellen. LXXXII. zsolt. Csütörtök: Vágyakozás a szent hajlék után. LXXXIV. zsolt. Péntek: Az élet mulandóságának tanulsága. XC. zsolt. Szombat: A mindenható Isten oltalmában. XCI. zsolt.

A nagyváradi olasz református férfiszövetség szeptember 24-én délelőlt az istentisztelet után tartott értekezlettel vezette be az őszi és téli időszakban intenzívebben végzendő munkáját. Hajdu György elnök megnyitó szavai után dr Thury Kálmán főgondnok ur intézett a jelenlevőkhöz gazdag tartalmu beszédet, amelyben rámutatott a férfiszövetség áldásos feladataira. Majd Csernák István jegyző olvasta fel a titkár helyett a jelentést a szövetség eddigi munkájáról. A jelentés elmondja, hogy a szövetség megalakulása óta egyellen csütörtök sem telt el úgy, hogy a bibliaórát meg ne tartották volna. Ezeket a csütörtök esti órákat a télen és a tavaszon oly szép számmal látogatták a szövetség tagjai, hogy a presbitérium által átengedett szoba kicsinynek bizonyult s át kellett menniök a szomszédos iskolai terembe. A kulturális szakosztály gondoskodásából a csütörtöki bibliaórákkal kapcsolatban értékes előadások is tartottak. Előadók voltak: dr Thury Kálmán főgondnok, Domokos László kuriai bíró, Báthory Ferenc tanár, dr Schilling Árpád orvos, Szabó Károly műasztalos, dr Szeghalmy Sándor, Papp Sándor, Varga Gedeon, Kiss Bertalan urak és a vezető lelképászor. A szociális szakosztály a szövetség anyagi erejéhez mérten már eddig is igyekezett segítségére lenni súlyos körülmények között vergődő testvéreinknek, akiket segélynyújtás előtt meglátogattak a bizottság főlkért tagjai. A hitvédelmi osztály megkezdte a hívek házankénti látogatását, előbb a város belterületén, majd a hegyi részeken, ahol egyes központi helyekre igyekezett összegyűjteni az egyház tagjait az ige hallgatására, istentisztelet tartására. Ennek következtében a nyár folyamán a Nagysötétágon kívül, ahol már nyolc év óta tartanak istentiszteletek, vasárnap délutánonként a Kissötétágon Nagy Bertalan atyánkfánál, valamint a Török-zugban Bartsch tanár ur szőlőjében, két alkalommal pedig a Görög-oldalon Szondy Sándor presbiter szőlőjében tartottak ilyen hitvédelmi összejövetelek. A látogatások során lett nyilvánvalóvá, hogy a magyar református testvéreink közül sokak lelkét megferlőzte a bolsevik agitáció s a nemzet és egyház ellenségei arra is buzdítják testvéreinket, hogy ne vegyék igénybe az egyház szolgálatát és ne fizeszenek egyházi adót. A férfiszövetség tagjai közül többen örömmel vettek részt ebben a hitvédelmi munkában. Zsoltáreinkeink gyönyörű dallamai töltötték meg szőlőhegyeink völgyeit, hirdetvén, hogy él a Református Egyház és benne Isten lelke munkál. Megemlékezett a jelentés arról a testvéri kapcsolatról, amely a férfiszövetséget az olasz nőszövetséghez köti. Az október hónaptól kezdve tartandó kultürestéket a két szövetség közösen rendezi meg, minden hónapban egyet s azok jövedelmét a szegények segélyezésére fordítják. Az értekezlet a lelkész-elnök zárószavaival ért véget.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap délelőlt az istentisztelet végeztével összejövetelt tart.

Vallásos estélyeink sorozatát velencei imaházunkban szép közönség érdeklődése mellett kezdtük meg szeptember 24-én, melyen bibliát olvasott és imádkozott Szennyessy József s. lelkész, beszédet mondott Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár, a férfi és leánykar énekszámokkal, Németh Mária, Schittenhelm Rózsi, Marcsó Böske, Genda János és Szikszay Sándor szavallatokkal működtek közre; műsorunk kiemelkedő száma volt dr Oláh Béla férfiszövetségi elnök közreműködése, ki vallásos verseiből olvasott fel, melyek közül különösen „Templomot építünk“ c. verse ragadta meg a lelkeket. Midőn a közreműködőknek ez uton is hálás köszönetet mondunk, kérjük a jó Istent, segítsen Szentlelkének erejével, hogy vallásos estélyeink tervbe vett sorozatát megvalósíthassuk, hogy egyházunk és iskoláink ügyét ez uton is munkálhassuk.

Kulturális ünnepséget tartunk réti kulturtermünkben, a réti Nőszövetség rendezésében a velencei református Vegyeskar és leánybibliakör közreműködésével október hó 1-én (vasárnap) délután 6 órai kezdettel a következő műsorral: 1. Nyitány: A velencei Vegyeskar. 2. „Egy szál mirtus“, színmű. Előadják: Burger Irén, Keresztessy Lenke, Szivácssy Vilma, Schittenhelm Rózsi, Németh Mária, Thury László. 3. Szóló ének: Marcsó Böske. 4. „Szeget-szeggel“, vigjáték Kisfaludy Károlytól. Előadják: Burger Vilma, Kalla Vilma, Laczka I. Mészáros Lajos, Thury László, Kremsz Béla, Szerencsi János. 5. Népdalegyveleg: A velencei ref. férfikar. Adományokat felerészben réti, felerészben velencei kulturális célokra kérünk s köszönettel fogadunk.

Hétközpapi istentiszteletet tartunk a Réten, október 5-én, csütörtökön délután 4 órakor a Felföldi telepen, özv. Fazekasné házában.

Réti Nőszövetségünk szokásos őszi munkadélutánjait megkezdte és minden hétfő délután tartja.

Református Leányok száma a róm. kath. és állami leánygimnáziumokban: az Immakulata zárdában (Ujváros) 37, az Orsolya zárdában (Olaszi) 18, a Szent Vince zárdában (Rél) 13, az Oltea Doamna leánygimnáziumban 6, a Szilágyi Dezső-utcai állami leánygimnáziumban 5, összesen 79. Ennek a hetvenkilenc növendéknek még lett volna helye a református leánygimnáziumban. Más intézetben nevelésökkel egyfelől kivonják magokat nagy áldozatok árán fenntartott hitvallásos iskolánk lelki halása alól s a zárdai nevelés hatása végig fogja kíséni őket egész életükben; másfelől újabb kiadásokat okoznak egyházuknak, mert a különféle intézetekben szélszórtan tanuló iskolás növendékeket nem lehet egy csoportba összehozni vallásitanítás végett; a különféle csoportok vallásitanítása újabb gonddal és sok költséggel jár.

A belgrádi gör. kel. patriárka lemásolta a vegyes házasságok szabályait a római katolikus törvénykönyvből. Eszerint a házasságot csak görög keleti pap előtt lehet kötni. A gör. keleti fél kötelezi magát, hogy más vallásu hitvestársát átléti. A nem gör. keleti fél köteles reverzálist adni a gyermekekre vonatkozólag. Majdnem szóról-szóra ugyanazon eljárás, mint a római katolikusoké s a szerbiai róm. katolikus egyház mégis nagy felháborodással támadja ezt a törvényt, melyet a vallásszabadság legelemibb jogaiba ütközőnek tart; holott ugyanilyen eljárással nyomorgalja a felekezeti békét minden országban, ahol ők vannak többségben. Nálunk is, hol a román törvény nem ismer reverzálist, a vegyes házasságoknál ugyanezt csinálják. Ugy látszik, hogy ami jogos Magyarországon és Romániában, az már jogtalanság Szerbiában. Mi szerintünk minden erőszakos vallási hatalmi törekvés egyformán evangélium ellenes.

Keller Adolf zürichi egyetemi tanár, a nemzeti közti protestáns segély iroda igazgatója az elmúlt télen Budapesten járt. Míg a Budapesten járó külföldiek nem látnak mást, mint a magyar főváros csillogását és szépségeit ő kivezettette magát a nyomorlányok borzalmai közé. Láta a kilakoltatott, napok óta az utcán lengődő családokat, meztelen embereket, akik tizével-huszával laknak télen egy földalatti barlagban és egy ruhájuk van, melyet felváltva viselnek, nyomoruságos kunyhókat, melyeken átsüvi a szél. Otthon cikket írt az ezer sebtől vérző nemzet teljes életéről. De nemcsak írt, hanem ruhagyűjtést is indított Svájcban a magyar nyomorgók számára. Nemes szive, mélységesen keresztyén lelke nem hiába hordozta a sötét képet. A küldött ruhák mellett szeretete tett meleg köntös a magyar árvaságban.

Mexikó egyik legnagyobb napilapja, az Excelsior bejelentette olvasóinak, hogy a jövőben tartózkodni fog a bűnügyi és botrány hírek közlésétől. Elhatározását azzal okolja meg, hogy az ilyenfajta szellemi táplálék egyrészt ronjtja az olvasóközönség izlését és erkölcsi érzését, másfelől pedig az országnak sem válik dicsőségére az eféle hírek szellőztetése; és

felettébb alkalmas arra, hogy a külföld előtt az ország tekintélyét alássa.

Vezeklés a megszólásért. Egy angol nő figyelemre méltó vezeklést vállalt: tíz évig hallgatott, mintha néma volna, hogy jóvá tegye azt a pietykát, amelyet tíz év előtt terjesztett s amelynek következtében egy fiatal leány akkor öngyilkos lett. Mily csendes és hallgatólag volna a világ, ha az emberek súlyos megszólásért nem is tíz, de csak egy-egy hónapi hallgatást fogadnának!

Az afrikai keresztyénségről. Afrikában az angol egyházi misszió ezelőtt mintegy 130 évvel kezdte meg munkáját. Alig száz évi munka után 1900-ban mintegy 61 ezer afrikai keresztyén állott a misszió gondozása alatt. Ez a szám az újabb időkben ruhamosan emelkedett 1927-ben 488 ezerre, 1928-ban 519 ezerre, 1929-ben 552 ezerre. A benszülőlt néger-lelkészek száma 1900-tól 84-ről 257-re szaporodott. Egyedül Dél-Nigériában az utolsó esztendőben közel kétmillió márkát használtak fel a munkára.

Református vallásra tért egy 70 éves zsidó-vallásu nő Ungváron. Érdekes keresztlő folyt le szeptember 17-én az ungvári református templomban. Istenisztelet után egy 70 éves zsidó vallásu nő tett hitvallást a gyülekezet előtt, majd Komjáthy Gábor ungvári esperes megkeresztelte.

Láposy Zeneiskola a legmodernebb pedagógiai elvek alapján vezetve, hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Bethlen u. 20. — Felvesz fiú és leány-növendékeket kezdő foktól a legmagasabb művészi kiképzésig. Alapos, lelkiismeretes oktatás, vizsgáztatás. Beiratásdíj nincs. Mérsékelt tandíj. Felneveltek részére külön tanfolyam. Beírások egész éven át. 5-5

Egy valamikor jobb módban élt, most teljesen elszegényedett család 14 éves leányát és 11, 8, 3 éves fiait örökbe adná egyszerű, munkás, tisztességes, vallásos református embereknek, akik a gyermekeket munkára és istenfélelemre nevelnék. Jelenkezhetni ugy az olasz-i, mint az ungvári lelkészi hivatalban.

Találtatott a Csengeri-utcán egy régi fajta zsellár.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Városi szétszórtságban

Élnek magyar református atyáinkfiainak ezrei. Míg a régi városokat az jellemezte, hogy a lakosság aránylag szűk területen helyezkedett el; addig a háború után a városok szétterpeszkedtek, a perifériákon új városrészek nőttek ki a földből; mégpedig nem fényes villanegyedek, hanem poros, sáros utcások, a szegény emberek által szerény kivitelben fölépített ház-csoportok. Benépesedtek a szőlőhegyek oldalai, völgyei a városból oda kimenekültek seregétől. Belső utcáink házai gazdát cseréltek; az egykor ott lakó, kisebb-nagyobb tisztséget viselt református véreink részint más városokba költöztek, részint szegényesebb területekre húzódtak. Gyülekezetiünk egy nagyon széles mezőn szétterülő nyájhoz hasonlatos.

A városi szétszórtságban élőkre aztán rávetik magukat a szekták és a lényegükben keresztény ellenes áramlatok. Az erkölcstelenségnek, elvadulásnak, könnyelműségnek, istentelenségnek valóságos tüzlészei keletkeznek az ujonnan megszállott helyek egyes pontjain, amelyek miatt állandóan veszélyeztetve van leányaink tisztasága, fiaink élete.

Mindezek kötelezik egyházunkat, hogy a külső területek lelki gondozására nagy súlyt fektessen. A nagyon széles mezőn elterülő nyáj összetartása, gondozása, őrzése, pásztorolása — még a paróchiális körökre oszlás után is, — nagy feladatot ró az egyház szolgálóira, akiknek számát gyarapítják ugyan a presbíterek, a férfi- és nőszövetségek tagjai közül a munkára vállalkozók, de még mindig kevesen vannak.

Munkájok megkönnyítésére sokat tehetnek éppen azok, akikért fáradoznak. Mikor a nyájtól elszakadt bárány hallja az őt kereső pásztor hívó szavát, féltő kiállását: az ösmerős szóra visszhangot ad, maga is hallatja szavát, amelyet követve a pásztor reátalál s kiszabadíthatja a tüskék közül, vagy a szakadékból. Az elgurult ércpénz maga is segít gazdájának, hogy rátaláljon: még a porból is kicsillan fénye. Midőn egyházunk szeretettel karolta fel a külső területek lelki gondozását, a hívószó hallatára ne keményítsék meg szívüket a mi atyáinkfiaink; midőn az egyház édesanyjai szeretete, amely nem felejtí őket, utánok megy, belső megépülésükön, megerősítésükön munkálkodik s azon fáradozik, hogy a megtartó Istennel legyen lelki találkozásuk,

őh akkor ők is adjanak jelt arról, hogy az anyaszentegyház rájuk gondolatát hálásan fogadják, értékelik, megbecsülik; a feljők nyujtott kezet ragadják meg, hogy aztán el se bocsássák; és bátran bizonyosságot tegyenek arról, hogy elválaszthatatlanul egynek érzik magokat magyar református egyházukkal.

A babiloni fogságban élő nép így énekelt: „Ha elfelejtkezem rólad Jeruzsálem, felejtkezzék el rólam az én jobb kezem! Nyelvem ragadjon az inyemhez, ha meg nem emlékezem rólad“. (137. zsolt. 5, 6.) Szétszórtságban élő testvéreink se szünjenek meg emlékezni. Mint a hozzájuk még a szőlőhegyek völgyeibe, magaslataira is elható harangszó hirt visz nekik a városról, amelyet ugyan nem látnak, de amelyhez hozzátartoznak, úgy Istennek ígéje, amelyet a szeretet visz el hozzájuk, emlékeztesse őket arra, hogy beletartoznak abba a lelki közösségbe, amely nekünk olyan drága, a mi magyar református egyházunkba! Csernák Béla.

A bácsfeketehegyi árvaház tizéves jubileuma.

Jugoszláv területen élő református testvéreink szeptember 9–10-én ünnepelték bácsfeketehegyi (Feketic) árvaházuk 10 éves jubileumát. Nem a megszokott sablonos jubileum, hanem valósággal a gyülekezetek nagy testvéri találkozója volt ez. Az 54 gyülekezetet számláló jugoszláv református egyház most is megmutálta, hogy hivatása magaslátán áll s még jubileumait is a református hitélet elmélyítésének szolgálatába állítja. Erőteljesen kifejezésre jutott ezen a jubileumon, hogy az igazi református egyháznak hit- és szeretetközösségnek kell lennie.

Gyülekezeti konferencia. Bánáttól a Muraközsig ugyszólván minden gyülekezet elküldötte a maga képviselőit s szombat délután már 4–500 vidéki résztvevő csoportjai tették élékké a máskor csendes és nyugodt feketeci utcákat. A református egyházi élet megerősítésére és előhaladásának munkálására a szombat délutánt és estét gyülekezeti konferenciára használták fel. Weimann Péter verbászi lelkész a „Diakónátus“-ról, Kovács Sándor szabadkai lelkész „Református vasárnapi iskoláról“, Ládi István a „Külmiszióról“, Dobos Károly konventi ifjusági lelkész a „Serdülő ifjuság közölli munkáról“, egy diakónissza a „Nők szeretetmunkájáról“ tartottak külön-külön csoport-

tokban előadásokat s ezekről beszámoltak az esti nyilvános templomi összejövetelen. Az esti ünnepség iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy sok száz ember kiszorult a templomból. Nyilvánvalóvá vált ezen az estén is, hogy a jugoszláviai református egyház komolyan készül az egyházi élet belső reformálásának keresztülvételére s új egyházi alkotmányuk értelmében is egyik legsürgősebb feladatuk a bibliai és kálvini gyülekezeti szegénygondozás, diakonátus kiépítése. Bejelentették a gyülekezeteknek, hogy a jövőben erőteljesebben fogják támogatni a református külmiszió munkáját s eselleges félreértések és kellemellenségek elkerülése végett különösen Molnár Mária máruszi munkáját fogják támogatni. A református vasárnapi iskolák életében egységes program szerinti munkát s egységes adminisztrációt sürgetett a konferencia s különösen figyelmébe ajánlotta a gyülekezeteknek a serdülő ifjúsággal való foglalkozást.

A beszámolók után dr Csia Sándor budapesti MÁV. főorvos tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért előadását a magyar református külmisziói munkáról.

100 árvagyermek, másfélmillió dinár. Ugy volt, hogy dr Ravasz László püspök fog prédikálni, azonban ezt nem engedélyezték s így Ágoston Sándor református püspök hirdette az igét az irgalmas samaritánusról. Az árvák ott ültek az urasztala körül a gyülekezet mintegy körülölelte őket szeretetével. A tulajdonképeni jubileumi ünnepség ezután következett. A hatalmas tömeg az utcán az árvaház egyszerű sárga épülete előtt helyezkedett el s résztvett rajta a szociálpolitikai minisztérium s egyéb hatóságok, rokon intézmények képviselői is, Dr Kurc Henrik egyházmegyei főgondnok megnyitó szavai után Ágoston Sándor püspök számolt be az árvaház 10 éves muljáról. Ez idő alatt több mint 100 árvát neveltek az árva házban s másfélmillió dinár gyűlt össze erre a célra a református hívek adományaiból. Különösen nagyjelentőségű dolog az, hogy ezeket az adományokat évről-évre a presbitériumok gyűjtötték össze. Aki végignézi az árvaház elmúlt tíz esztendejének költségvetését s látja, hogy évente 100—120,000 dinár kiadás van előirányozva s a bevétel, a fedezet rovatban csak ennyi áll: „Krisztusi szeretetből fakadó adakozás“, az megért valamit a Gondviselés csodáiból. A nagy csoda azonban, amelyért hálát adhat a jugoszláviai reformátusság, az, hogy 10 évvel ezelőtt a reformátusságnak volt már elég hite ebben a Gondviselő Istenben s meg merte nyitni egyedül Krisztus szeretetére, csodás erejére támaszkodva, ezt az árvaházat. Dr. Krenrich János orvos, Kovács Imréné beszédei, „Borkó Julis néni“ verse, a dalárdák éneke mind arról tettek bizonyosságot, hogy a feketlicsi árvaház már nagyon hozzánőtt az ilteni reformátusok szívéhez. Az ünnepség végén egy felnőtt fiatal mesterember, az intézet volt árvája, mondott köszönetet az árvaházat támogató és fenntartó gyülekezeteknek.

Akik jó tettel jubiláltak. A gyülekezetek árvaház iránti igaz szeretetére mutatott rá az a körülmény,

hogy a megjelentek csaknem kivétel nélkül igyekeztek adományaikkal is megmutatni az árvaház iránti szeretetüket. A becskerekiek minden gyermeknek egy külön szeretetsomagot hoztak, a bácskosulfalvai (moravicai) Református Keresztény Ifjúsági Egyesület hatalmas főzölábossal, sokan pénzadománnyal állítottak be, sőt egy bácskosulfalvai szekér 8 mázsa buzával, hogy el ne fogyjon az árvák kenyere.

Az egész tízéves jubileum arról tett bizonyosságot, hogy ott, ahol Jézus Krisztus a maga ujjászültő erejével bevonul a református szívekbe, ott megtanulnak az emberek a maguk lábán járni, minden állami vagy külföldi támogatás nélkül is, pusztán a maguk hitéből és áldozataikból szeretetintézményt létesíteni és fenntartani.

(Kálvinista Szemle).

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

„A Mártha-kör“, azaz „háztartásban alkalmazott vallásos lelkületű leányok bibliaköre“ evangélizáló összejövetelét vasárnap délután vezetőnőjük Kiss Antalné, nőszőv. alelnöknő vendégszerető házában a hegyen tartották meg. Magukkal vitték erre az alkalomra meghívott árváinkat is. Az őszi napsugaras természet ölné tartott bensőséges bibliaórát szeretetvendégség követte, melyet árváink számára rendeztek. E vasárnap délutáni bibliaórák jótékony és áldásos hatással vannak ezekre a leányokra, kik távol az otthontól, a szülőktől, atyafiaktól, e testvéri közösségben keresik lelki szükségleteik kielégítését, találják fel otthonukat és szerzik meg a vallásos és esaládias érületnek azt a megható indításait, melyről oly elismeréssel és dicsérrel emlékezett meg a napokban városunk egyik róm. kath. vallású előkelősége, kinek Mártha-körös alkalmazottja van. Reggelinél, virágdiszes asztal s az ünneplőbe öltözött leány fogadja őt és nejét s bensőséges, meleg szavakkal köszönté őket házasságuk évfordulója napján. Ez az egyszerű, jószívről, ragaszkodásról s szeretetről tanuskodó jelenet, oly kedvesen és közvellen hatott az előkelő házaspárra, hogy elfelejtteni nem tudják. A nagy költő, Pelőfi szavai szerint „Tiszta a kebelnek mélye, Égi kéz lövelt beléje lángokat! És a lánynak szüzen égnek szent oltárul az erénynek, El nem romlott szív alatt!“ Isten kegyelme ápolgassa leányaink szívének tisztaságát, akik az Árvaházban vasárnap délutánonként igazi otthonra találtak.

Adományok az Árvaháznak:

Nagy Lajos 20 Lei. Incze Andrásné 5 kgr. alma, hagyma, karalábé, paprika, özv. Kurthy Zoltánné 20 kgr. szilva, 18 kgr. körte, alma, Kiss Antal 1 kosár szilva.

Esteli órákon: Hétfő: Isten a kegyeseket meg-
országainak dicsősége. XCII. zsolt. Kedd: Isten-
országáa a pogányok között. XCVI. zsolt. Szerda: Isten-
Örömeének az Ur szabadtító kegyelméről. XCVIII. zsolt.
Péntek: Isten népének hálája. C. zsolt. Szombat:
Ima Sion helyreállításáért. CII. zsolt.

Előfizetőinkhez. A Református Híradó Isten nevében csöndesen végzi a maga munkáját immár tizenharmadik éve. Az anyaszentegyház alázatos követe akart lenni a lefolyt hosszú esztendőök alatt; szerényen zörget híveink ajtaján, hogy ne feledjék kik ők: a magyar református egyház tagjai, az örökkévalóság polgárai, Isten választottjai, akiknek kötelességük, hogy hivatásuknak megfelelően éljenek és cselekedjenek. Ha olvasóink akaiják, hogy lapunk ezt a feladatát tovább is betölthesse, a nyomdai költség — és pusztán csak a nyomdai költség — fedezetéről díjaik beküldésével gondoskodjanak.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

VELENCÉN:

Velencei templomalapra: Thúry Piroska 50 Lei (IV. részlet).

Kulturális célokra: A velenceiek réti kultureremben október 1-én tartott estélyén felülfizetett Józsa Károlyné 40 Leit.

Felhívás az október 15-iki Leánynap tárgyában. Kedves Leánytestvéreim! a Váradi Központi Leányszövetség programjának egyik pontját képezi a minden évben megrendezendő helyi leánynap, az összes váradi református leányszövetségek ill. leánybibliakörök bevonásával. Mint az elmúlt évben, úgy ebben az évben is októberben rendezzük meg ezt a leánynapot, azzal a különbséggel, hogy most egy héttel később, azaz 15-ikére tettük. A leánynap reggel 9 órakor bibliórával kezdődik, utána istentiszteletre megyünk, majd megbeszéléssel összekötött előadás jön. A délelőtti előadást Berde Mária író nő tartja, aki ugyanis, mint egyik legjobb nevű író nőnk, ugyanis, mint református papleány, igen hivatalos előadó. Ő, aki Marosvásárhelyen már dolgozott leányszövetséges munkában, a mi mozgalmunkban most első alkalommal szolgálja Istennek ügyét. Munkánk számára valóban nagy nyereség az ő bekapcsolódása. A délutáni előadást, valamint az esti templomi ünnepélyen az igehirdetését Arday Aladár szalontai lelkész vállalta, akit konferenciákról, templomi szolgálatairól mindannyian ismerünk. A leánynap részletes programját a lap jövőszámában közöljük. De addig is arra kérlek mindannyiótokat, imádsággal és egymás iránti felelősségérzetetek megmutatásával készüljétek erre a napra. Más programot, sem közösségileg, sem személyileg ne csináljatok magatoknak. Minden leánybibliakör összes tagjaival együtt vegyen részt az egész napon. Sőt tegyetek meg mindent, hogy minél több olyan leány jöjjön el, akik még távol állanak, a mi munkánktól, vagy egyenesen idegenkednek tőle. Hadd találkozzanak ők is a mi Urunkkal, Jézus Krisztussal. Hordozzátok imádságotokban ennek a napnak az ügyét. Az Ur kegyelme és áldása legyen minden mi munkánkon és egész egyházunkon. Kiss Bertalan, ker. belmissziói titkár.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok szept. 24-től okt. 1-ig.

Keresztelés: Olasziban: Hajdu Sándor, Kulcsár Erzsébet, Mihályi László Antal. Velencén Kovács Lajos Mihály. Réten: Kendi Jolán, Kórodi Piroska, Szilágyi Klára, Lovas Etel.

Esztetés: Réten: Biró József ref. — Korondán Anna ref.

Temetés: Olasziban: öz. Havassy Zsigmondné, Váradi Mária 73 éves. Velencén: Hidvégi Margit 26 éves. Réten: öz. Baka Balázné 59 éves.

Áttérés: Kompán Béla kőműves gör. keleti vallásról reformátusra (Rét).

Kitérők: Szabó László felekezetenlküli lett (Constantie-u. 2. sz.)

Felhívás. Kérjük híveinket, hogy iskoláink fenntartására szolgáló egyházi adóhátralékaikat mielőbb befizetni sziveskedjenek. A befizetések a pénzbeszedőknél vagy az egyházi adóhivatalban (Nagy Sándor utca 14.) teljesítendő. A befizetéseket kérjük azért is, hogy iskoláink szükségleteinél zavar be ne álljon és azoknak rendes menete biztosítva legyen. *Egyház Elnöksége.*

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, Nagysötétágon: délután 3 órakor és a Kissötétágon (Nagy Bertalan házában) Boros Ferenc, Török-zugban (Bartsch-szőlő) délután 3 órakor Magyarai Sándor,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Nagy István, este 6 órakor Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor Makay György szolgál.

Az olasz-i Férfiszövetség vasárnap a délelőtti istentisztelet után szokott helyen megbeszélést tart.

Az olasz-i Nőszövetség a szerdai munkadélutánokon a szegény iskolás gyermekek számára költségteljesen a meleg szvettereket.

Olasz-i leányszövetségünk a múlt vasárnap evangélikációs kirándulásra volt a közeli Hegyközsáldobágyon. A délutáni istentisztelet keretében tartott vallásos délutánon énekszámokkal, szavalatokkal, előadással örvendeztették és erősítették a száldobágyi híveket.

A Kis Sötétágon (Tóth Bertalan atyánkfia házában) a napsugaras októberi vasárnap délutánon az Omlás környékéről is, az Alsó Görög-oldalról is egész kis gyülekezet sereglett össze, főként asszonyokból, akik nem mentegéltek, hogy így, hogy úgy,

hanem jöttek és lelki buzgósággal énekelték a szebb-nél-szebb régi és új énekeket s könnyek között köszönték meg Istennek, hogy ők a várostól egy órajárányira, a hegy felől is részesülhetnek az istentisztelet áldásaiban.

Lelkészeiktatás Nagyszalontán. A tragikus sorsu Szőke Sándor halálával megüresedett lelkesítő állásra a nagyszalontaiak Arday Aladár gyantái lelkesítő hívták meg, akit állásába a múlt vasárnap (október 1.) Sulyok István püspök iktatott be. A beiktatáson egyházközségünkben megjelentek dr. Thury Kálmán főgondnok, Kiss Bertalan és dr. Szabó Lajos lelkesítők is.

A Kálvin Énekkar, amelynek tanítómestere az ének és zene elősmert nagy tekintélye dr. Szemethy Géza egyházkerületi titkár, az őszi napok beköszöntével ismét megkezdte gyakorló óráit a Ref. Internátus földszintjén (Nagy Sándor-utcai bejárat, kék-szoba). A régi tagokat kérjük, hogy a kedd és pénteki esti órákon pontosan megjelenjenek. Ugyan ezeken a napokon jelenkezhetnek az újtagok is.

Az olasz i férfi- és nőszövetség együttesen rendezte meg a tél folyamán havonta egyszer a leánygimnázium dísztermében tartandó estéket. A most kezdődő idény sorozata egyháztörténelmi jellegű lesz; mégpedig a karácsony előtti három estét történelmi visszamemlékezéseknek fogjuk szentelni: megemlékezünk azokról a küzdelmekről, amelyeket a nagyváradi református egyház újraéledéséért kellett vívnia elődeinknek százötven évvel ezelőtt, felújítjuk emlékét a zsolttároló Szenczi Molnár Albertnek, aki háromszáz évvel ezelőtt halt meg és azoknak a hős hugenotta lányoknak, akik kétszáz évvel ezelőtt olt senyvedtek hitükért a Dél-Franciaország Aigues Mortes városának hírhedt tornyában, a Tour de Constance-ban. Az újév utáni sorozat három nagy református magyar nő: Barcsay Ágnes, Árva Bethlen Kata és Lorántffy Zsuzsanna áldott emlékét idézi fel. Előadóként egyházközségünk lelkesítőit kértük fel. Az egyes esték műsorát ének- és zeneszámok, szavaltatok, melodramák egészítik ki. Beléptidij nem lesz, azonban önkéntes adományokat kér a két testvér szövetség, hogy a téli nyomorúság enyhítésére anyagiakkal is rendelkezzenek. Egyszer-kétszer — úgy, mint tavaly, — az előadásokat tea felszolgálásával költjük össze. Reméljük, hogy az isteni kegyelem ezeket az estéket az idén is a testvéri találkozás, a lelki felüdülés kedves alkalmává szenteli. Első esténk október 22-én lesz.

Az újvárosi református Nőszövetség folyó hó 8-án, vasárnap este fél 7 órai kezdettel teaestélyt rendez a következő műsorral a Teleky-utcai Ref. Otthon helyiségeiben. 1. Gyülekezeti ének: 98. dics. 2. Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár előadása. 3. Zeneszámok. 4. Nagy István s. lelkesítő szavaltata. 5. Az újvárosi leány és fiú IKE. előadja a „Fehér ruha” című színdarabot a következő szereplőkkel: Szabó Irma, Kalmár Ilona, Székely Mária, Varga Rózsika, Lerchner Magda, Nagy Irén, Paragh

László, Szőnyi Béla. Önkéntes adományokat a szegényei számára köszönettel vesz és minden testvérét elvárja és szerettel fogadja a Nőszövetség.

A velencei bibliakörök és énekkaroknak a nőszövetség rendezésében a régi kultúrteremben folyó hó 1-én tartott estélye ismét bizonyosságot tett arról, hogy mint a tiszta evangéliumi alapon épült magyar nemzeti kultúra szerény bár, de jóakaratu, buzgó munkásai, a reformáció korába visszanyúló régi példák nyomán, miként keresünk mi is a templomi szószekeken kívül is utakat, eszközöket és módokat az igazi keresztény műveltségnek népünk fiai közt terjesztésére, népünk izlésének, valláserkölcsei színvonalának emelésére az egymásért, különösen pedig a közöttünk élő szegényekért és elhagyatottakért való munkálkodás és áldozatkészség minél szélesebb körre kiterjesztésére. A termet szorongásig megtöltő közönség műsorunk mindenik számát nagy tetszéssel fogadta s a tehetségük legjavát nyújtó énekeseket és előadókat meleg ünneplésben részesítette. Ha célunkat, a testvéries összetartozás érzésének munkálását, csak némileg is megközelíthettük, ha a jelen sivársága és kilátástalansága között a csüggeteg lelkekbe, a fáradt, fázós szívekbe a megnyugvás és felüdülés néhány boldog pillanatát, a mosolytól elszokott ajkakra a lélek derűjének néhány sugarát odavarázsolnunk sikerült, fáradozásunk nem volt hiábavaló. Az önkéntes adományokból befolyt jövedelem felerészben régi, felerészben velencei kulturális célokra fordított.

Régi Férfiszövetségünk kedden (10-én) este 8 órakor bibliáórárt, fél 9 órai kezdettel ismeretterjesztő előadást tart. Ez alkalommal dr. Kovács Árpád ügyvéd, a Magyar Párt főtitkára a konverzióról és a bonokról szóló újabb törvényeket ismerteti.

Régi vegyeskarunk vasárnap a kisszántói presbitérium és nőszövetség meghívására délelőtt vallásos, délután kulturális ünnepséget tart Kisszántón. A délelőtti istentisztelet után nőszövetségi bibliáóra lesz, amelyet dr. Szabó Lajos lelkesítő a Nőszövetség hívtatásáról és fontosságáról beszél. A délutáni ünnepségen az énekkaron kívül részt vesznek Daróczi Kiss Lajos hírlapíró és Erlssy Lajos presbiter is.

Kálvin könyvnyomda

Sír. István Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsiniosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla telkész (Emlék-tér 32).

A sötétség olyan, mint a világosság.

Zsolt. 139:12.

A zsoltár szavai azt mondják, hogy Isten előtt a sötétség olyan, mint a világosság. S azt gondolom, hogy ez a bibliai vers segítségére lesz mindazoknak, akik félnek a sötétben.

1. Elsőben is meg kell gondolni, hogy Isten küldi a sötétséget éppen úgy, mint a világosságot. A sötétség is Isten adománya, tehát jónak kell lenni. Isten tudja, hogy a szomjas virágoknak szükségük van a felüdülésre és elküldi az éjszakát, a harmat adományával. Isten tudja, hogy a madaraknak, vadaknak és kis gyermekeknek és fáradt embereknek és asszonyoknak szükségük van a felfrissülésre és elküldi a sötétséget, az álom adományával.

2. Isten jelen van a sötétségben épp úgy, mint a világosságban.

Volt egyszer egy kis fiú (Steverson Róbert Lajos), aki rettenetesen félt a sötétben. Egy délután magában játszott az egyik szobában és véletlenül magára zárta az ajtót s nem tudta újra kinyitni. Eljött az

este és vele a sötétséggel járó félelem is közeledett. De ekkor felfigyelt az édesapja szavára, aki az ajtó tulsó oldalánál állott és egyik érdekes mesét a másik után mondotta el kis fiának a szórakoztatására. A kis fiú megfedkezelt a sötétségről, megfedkezelt a félelemről mindaddig, míg a lakatos előjött és kinyitotta az ajtót.

És lám, Isten, a mi Atyánk mindig közel van hozzánk. És ha figyelmezzünk a szavára, nem kell félünk a sötétben, mert Ő szeret minket és nem engedi, hogy bármi is ártsen nekünk.

3. Másféle sötétség is van, amelyet szintén Isten küld olykor. Bajnak hívjuk ezt. És amikor ez meglep bennünket, reszketünk és sirunk. De meg kell emlékeznünk arról, hogy Isten küldi a bajt is, mint az örömet, és mindkettő javunkra szolgál.

És Isten ott van a bajok éjszakájában épp úgy, mint az öröm világosságában. Néha a sötétség olyan fekete és sűrű, hogy nem láthatjuk az Ő orcáját; de Ő azért mindig ott van. Kezét rajtunk tartja és vezeti minket és semmi sem árthat nekünk.

(Hastings: A Szemünk Fénye.)

Nagy öregemberek.

Sok példája van a csodálatos tehetséggel felruházott öregembereknek, kik eilentmondanak a kor, sőt a betegség okozta hanyatlásnak is. Disráeli azt mondta, hogy az öreg kor, sok lángeszű ember előtt ismeretlen dolog volt. Érzéki és értelmi tehetségüket életük utolsó napjaig megőrizték. Plató tollal kezében, nyolcvanegy éves korában halt meg. Cato hatvanadik éve után tanult meg görögül — sokan azt mondják a nyolcvanadik évében, — hogy a görög drámákat eredetiben olvashassa. Cicero gyönyörű Tanulmányát az öregségről, hatvanhárom éves korában, erőszakos halála előtti évében írta. Galilei a Párbeszédét a mozgásról hetvenkét éves korában fejezte be. Tanítványával, Toricellivel szövetségben ugyanazon munkát — haláláig folytatta; hetvennyolc éves korában halt meg. Ezen emberek értelme az idővel növekedett, bővült és alaposabb lett. „Rossz bor az“, mondja Jeffrey Lord, „mely ha ő lesz, megsavanyodik.“

Több öreg férfiú tudvágyból, vagy szórakozásból új nyelveket tanult. Arról akartak meggyőződni, vajjon szellemi képességük nem vesztette erőben. Scott Tamás a héber tanulását ötvenhat éves korában kezdte meg; de Goethe hatvannégy éves volt, midőn a keleti

nyelvek irodalmát kezdte tanulni. Nyolcvanhárom éves korában, szellemi és testi erejének teljes birtokában halt meg.

Camden Lord, későn az életben, midőn birodalmi kancellár volt, tanult meg spanyolul, azon szándékból, hogy annak regényeit eredetiben olvashassa, miután az angolokat, franciákat és olaszokat már kimerítette. Humboldt Sándor, midőn Cosmos-ának utolsó sorát megírta, kilencven éves volt és a befejezés után egy hónapra meghalt. Az öreg Ranke Lipót műveit — napi nyolc óra mellett — kilencvenegy éves korában fejezte be és utolsó iratai majdnem olyan jók voltak, mint az elsők.

Sok író azt mondja, hogy a negyvenedik év után az agy nem fogad magába új benyomásokat; de azon tanulók, kik későn az életben tanulnak bátorságot, meríthetnek abból, hogy Priestley dr, azon korig mit sem tudott a vegyészettől, Humprey Davynek írva, hatvannyolc éves korában, Priestley dr azt mondja: „Öreg kísérletező vagyok, mégis közel negyven éves voltam már, midőn a levegő lényegéről kísérleteket kezdtem teni és olyképp, hogy alig volt valami előismeretem a vegyészettől.“ Az oxigén elemet negyvenegy éves korában fedezte fel és a légenyt, szén-éleget, flórsavat és egyéb — most már más név alatt

A leányszövetségek templomi ünnepélyének sorrendje vasárnap este 6 órakor az olasz-i templomban. 1. Közének. 2. Imádkozik és prédikál: Ar dai Aladár, szalontai lelkész. 3. Közének. 4. Szavalat: Tordai Ica, olasz-i leánybibliakörös. 5. Énekkar. A velencei Vegyeskar. Vezényel Bancsik János kántor. 6. Előadás. Papp Lajos író: „A református leány”. 7. Szavalat. Dézsi Elta, réti bibliakörös. 8. Énekkar. A réti Leányszövetség énekkara. Vezényel Soós Bandi. 9. Szavalat. Földesi Ica, ujjvárosi leánybibliakörös. 10. Közének. Az ünnepélyre, amit a négy paróchiális kör leányszövetségei közösen rendeznek leánynapjuk alkalmából, mindenkit szívesen hívnak. Adományokat a központi Leányszövetség számára kérnek.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Messze idegenből érkezett pénzadomány árvaházunk részére. A svájci és a magyar nép közötti kulturális kapcsolatokat építő és támogató szövetség elnökének (Welfi urnak) neje emlékezett meg árváinkról. Magyarországi és erdélyi körútjában a református kulturintézmények között meglátogalta árvaházunkat Balajthy Jenőné alelnöknő kíséretében. Az árváktól azt kérdezte: „szerettek-e itt lakni?” — a mosolygással adott igen felelet, megnyugtatólag hatolt reá. Vajjon mint a sanctgalleni árvaház igazgatójának közeli rokona és mint a tökéletes eszközökkel felszerelt svájci gyermekmenhelyek és napközi otthonok főlilkára, kielégítőnek találta e hiányokkal küzdő szeretet-intézményünket? — amelynek javára 1000 Lei összeget küldött. Hálás köszönettel nyugtázzuk a szép adományt. „Ne fogd meg a jólételeményt azoktól, akiket illet, ha hatalmadban van annak megcselekedése.” (Péld. 3, 27.)

A vadászi (Arad m.) reform. egyház nőszövet-

ismeretes — gázokat; a következő években. Thomson dr azt mondta róla: „Soha senki oly akadályokkal nem fogott a vegyészethez, mint Priestley és mégis milyen kevesen foglaltak el benne kiválóbb helyet vagy tulajdonítanak nekik abban nagyobb számú és fontosabb tényeket.”

A nagy csillagászok legtöbbszörre érkeik teljes épségében öregedtek meg. Találtak munkát, hogy öregségükben isteni vigaszt találjanak. Erősek voltak a lürelemben, valamint erősek a reménységben. Gallilei utolsó művét, midőn már vak és testileg tehetetlen volt, tollba modolta. Hevelius az égitesteket buzgalommal figyelte meg hetvenhat éves koráig és Copernicus hetvenig. Newton nyolcvanhárom éves korában írta meg Principia-jának előszavát. Flamsteed, Halley, Bradley, Maskelyne és Herschell mind megöregedtek. És Somerville az Ég rendszeréről, műnek szerzője, a világnak Tomecs és parány tudományát érett nyolcvankilenc éves korában írta. Midőn Delambre-nek felhozták, hogy a Csillagászat történetének folytatatólagos része sok javítást tartalmaz és hogy ismétlőleg bocsátkozott a megelőző részek elmékedésébe, az öreg azt felelte: „Igen rövid válaszom van: Hatvanhárom éves koromban kezdtem meg e

sege 440 Lei összeget küldött árvaházunknak, mint a Krisztus kicsinyeire gondoló hívek jó adományát. Köszönetünket ezzel fejezzük ki: „nemes ember, ki segítségre kész és jó!” (Goethe.)

Adományok az Árvaháznak:

Nagy Lajos 20 Lei. N. N. 10 liter tej. Tóth Mihály 22 kgr. paradicsom. Magyar Kulturház (Kálvária-u) 12 kgr. szőlő. Balajthy Jenőné Czina Sándor borsi tanító elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címen 100 Lei.

A feketi-c-feketehegyi (Jugoszlávia) református árvaház tízéves jubileumá, — amelyről mult számunkban megemlékeztünk — a következő bevételek voltak: egyesek adománya 5666 dinár, perselypénz 2838 dinár. A feketi magyar református templomi perselypénzben 1 drb 1000 dináros és több 100 dináros bankjegy volt a 25 parások mellett.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: N. N. 60, Ungi Eszter 40 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Fóris Péterné 20, N. B.-né 20, Lukács György 100 Lei.

Szegény iskolásgyermekek tankönyvvel ellátására: Nagy Bálintné 100, N. N. 20 Lei.

RÉTEN:

A munkadélutánhoz ruhaanyagot adományoztak: dr Szabó Lajosné, özv. Szabó Lajosné, Szilágyi Gizi.

A velencei ref. nőszövetség az őszi idő beálltával munkadélutánjait a szokott napon (csütörtökön) ugyan, de az eddiginél egy órával előbb, 3 órai kezdettel tartja.

vállalatot; most hetvenkét éves vagyok és ha addig vártam volna a nyomtatással, míg semmi hozzáadni vagy kitörölni valóm nem volna, a munka elveszett volna.”

Nagy államférfiak, mint Kossuth Lajos, Deák Ferenc, gróf Apponyi Albert nagyobb részét hosszú életűek voltak. Az igaz, hogy mi sem tartja úgy fenn az életet, mint az élethez fűződő erős érdeklődés. Lusta emberek eltűnnek, de a tevékenyek élnek. Minden érzék gyakorlása szükséges az egészségre és ez szabály úgy az öreg emberre, mint a fiatalra. A létlenség az izmok, a szív, az agy elfajulására vezet és az értelmi tehetségek gyors pusztulásával jár.

A munka s nem a henyelés vezet élvezetre. A restség jobban megemésztli az embert, mint a rozsdá a vasat. Elfajulásra és az életerő megrottására vezet. A rest ember alól kisikamlík az élet, mert nagyon hiányzik valami, amihez fűződnek. Mily sivár élete van annak, akinek nincsen kedvenc könyve, sem gondolatára, sem boldog visszaemlékezései afelől, amit tett, tapasztalt vagy olvasott. Az élet alkonyórái igen kedvesek lehetnek, mint a virágnak legszebb szirmai azok, melynek bimbai utoljára nyílnak.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok október 1—8-ig.

Keresztelés: Olasziban: Szabó Sándor, Papp Judit. Ujvároson: Balogh János, Szabó Imre. Velencén: Kántor Gyula, Biri Margit, Werhmann Ottó. Réten: Takács Ilona.

Esztetés: Velencén: Szegedi Isván ref.—Tóth Ilona r. kath.

Temetés: Réten: özv. Irimiás Péterné 75 éves, Szakács János 6 éves, özv. Bereczky Lajosné 68 éves, Elek Antalné 57 éves.

Áttérés: Boka Antal a gör, kath. vallásról (Berlin-utca 10-a).

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Berlan, este fél 6 órakor Arдай Aladár nagyszalontai lelkész, a Nagysötétágon délután 3 és a Kissölétágon (Nagy Bertalan házában) délután 4 órakor Boros Ferenc, Török-zugban (Bartsch-szőlő) délután 3 órakor Magyar Sándor,

Ujvároson: délelőtt 10 és este 6 órakor Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szennyessy József, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgálat.

Esteli órákon: Hétfő: Hálaadás a bünbocsátó és fenntartó Isten magasztalása. CIV. zs. 1—9. Szerda: A föld öltözele. CIV. zsolt. 10—16. Csütörtök: A természet vadjai, madarai. CIV. zsolt. 16—23. Péntek: A régi idők hálás emlegetése. CV. zsolt. Szombat: Isten jóságának hálás megismerése. CVIII. zsolt.

Az olasz i református férfi- és nőszövetség téli sorozatos estéit a jövő vasárnap, október 22-én tartja meg, amikor Csernák Béla lelkész azokat a küzdelmeket fogja ismertetni előadásában, amelyeket atyáink „a váradi református árva eklézsiá régi gyászából való kikelésé”-ért folytattak százötven évvel ezelőtt. A tél folyamán minden hónapban egy ilyen estét rendeznek a szegények javára.

Az olasz i férfiszövetség csütörtöki bibliárájával kapcsolatban október 12-én Boldizsár Imre ismertette a Hegyi Kulturház működését; október 19-én pedig dr Szeghalmy Sándor presbíter tart előadást az ifjuság lelki gondozásával kapcsolatban a cserkészet-ről és a gödöllői jamboréról. A vasárnapi délelőtti istentisztelet után megbeszélés szokott helyen.

Leányszövetséges nap vasárnap, 15-én a leánygimnáziumban. A Leányszövetséges napra minden váradi református leánybibliakör és minden váradi református leány hivatalos. Ez a leánynap igen fontos mindannyiunk számára úgy a leányszövetséges munka,

mint egyéni szempontból is. A leányszövetséges munkának az egysége, itt jut elsősorban kifejezésre. Számonkérést, beszámolást, erőösszeszedést, programadást jelent a mozgalom számára. De hiszük, hogy Istennek lesz mondani valója a szívek számára is. Mindhárom előadónk, Berde Mária író, Arдай Aladár, Papp Lajos olyan személyiségek, akiken keresztül sokat nyerhetünk. A leánynap programja a gyakorlati kérdésekkel tartja szem előtt s ezért az előadások is gyakorlati kérdésekkel foglalkoznak elsősorban. A program a következő: Gyülekezés reggel háromnegyed 9-re a leánygimnázium dísztermébe. 9-kor megnyíló áhítat. Utánna központi leányszövetséges közgyűlés a következő lefolyással: Elnöki megnyitó beszéd: Teller Zsófi. Titkári jelentés: Földessi Erzsébet. Pénztári jelentés: Szekernyes Rózi. Az egyes bibliakörök, Leányszövetségek beszámolóit munkájukról. (A bibliakörök elnökei, ill. megbízottai). Elnök e öljerjesztései. Javaslatok. Az előző alakuló gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. Bezárás. Amennyiben a gyűlést istentiszteletig nem fejeznék be, azt délután három órakor folytatjuk. 10—11-ig. Istentisztelet az olasz i templomban. Prédikál Kiss Bertalan. 1/4 12—1-ig. Előadás. Berde Mária író. Problémák a keresztyén leánytársadalmi életében. Délután 3-kor. A délelőtti közgyűlés folytatása. 4—6-ig. Előadás megbeszéléssel. Tartja Arдай Aladár. „Szeresd felebarátodat, mint magadat”. 6-kor templomi ünnepély az olasz i templomban. Ez alkalommal ismételtén kérek minden leányt, hogy vegyen részt a leánynapnak teljes programján s ne fossza meg magát annak áldásaitól. A nagykegyelmű Isten adja az áldását egész munkánkra és használja fel ezt a tervbevett napot is az ő ügyének előbbvitelére. (Kiss Bertalan belm. titkár.)

A velencei férfiszövetség összejöveteleit szerda estéről kedd estére tette át; összejövetelt tart minden hó első és 3. kedd estején 7 órai kezdéssel, a vasárnap délelőtti megbeszéléseit az imaházban továbbra is megtartja.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten csütörtökön (okt. 19.) délután 4 órakor a Hegyen Rózsa János házában (Felső Dorongos-oldal), ugyanakkor a Felföldi-telepen, özv. Fazekas Andrásné házában.

Réti Vegyeskarunk Kisszántón. A kisszántói presbitérium és nőszövetség meghívására vasárnap réti Vegyeskarunk dr Szabó Lajos lelkész, Soós András karnagy, Jakab Imre gondnok és Ertsey Lajos presbíter vezetése mellett vallásos és kulturális ünnepeket tartottak Kisszántón. A délelőtti templomi ünnepségen az ígét dr Szabó Lajos lelkész hirdette, ugyancsak ő tartott előadást a Nőszövetség fontosságáról és hivatásáról is. A férfiak részére Farkas János lelkész, Jakab Imre és Ertsey Lajos presbíterek tartottak előadásokat, illetve folytattak megbeszéléseket. A délutáni ünnepségen, melyet az iskola ádván tartottak, résztvettek a szomszédos községek lelkészei

is. Az ifjuság énekszámokat, szavakat adott elő, az énekkar pedig szebbnél-szebb magyar dalokkal gyönyörködtette a nagyszámu hallgatóságot. A kishízlók a régi hegyománys vendégszeretettel fogadták és látták el a nagyváradi vendégeket. E szép testvéri találkozót Farkas Jánosné nagytiszteletű asszony és a vezetése alatt álló kishízlói nőszöveisége nagy körültekintéssel rendezte meg.

A francia reformátusok hősiességét küzdelmet folytatnak: 1932 decemberben 636,447 frank deficitet mutattak ki; félév leforgása alatt letörlesztették a felét csupán adományokból.

A református papi családok életét egyes regényírók ferde világításba helyezik olvasóközönségünk elé s az ilyen regények igazságtalan torzításai ártanak a református egyháznak is. Benedek Sándor, a tolnai egyházmegye gondnoka, aki a legfelsőbb magyar bíróság országos tekintélyű elnöke, egyik gondnoki megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy „a család a társadalom sejtje, az állam gyökere, a nemzet ereje, a faj büszkesége, az erények tűzhelye, a női nem oltalma, a testi és lelki egészség őrzője” s a történelem biznysága szerint a református lelkészek hiven teljesítették és teljesítik ma is lelkészi, polgári és családapai kötelességüket, felfogva a nagy angol tudósok azt a mondatát, hogy a kötelességteljesítés maga az evangélium. Minden lelkésznek egy-egy őrtüze a legszentebb eszményeknek. Van a lelkészi lakásoknak egy nagy társadalmi jelentőségük: ragyogó keretei ezek a családi életnek s hatékony biztosítékai a társadalmi békének. A lelkészivadékokból kerülnek ki a középosztály legértékesebb elemei. Tiltakozott az egyes regények ferde beállítására ellen, amely sértő a református lelkészi kar egyetemére, mely küzd és szenved a lehetetlen gazdasági viszonyok sulya alatt, sértő a jó kálvinista népre is, mely hihetetlen áldozatkészséggel tartja fenn az erkölcs sziklavárát, a templomot és az iskolát.

A világ egyik legtekintélyesebb lapja, a londoni Times, — mint a Kálvinista Szemle írja, — „bedült” egy hírlapi „kacsá”-nak; azt a hírt közli egy régebbi számában, hogy Genf városának hatósága elhatározta, hogy rendbehozzák Kálvin sírját a plain palaisi temetőben. Tudjuk, hogy a városi hatóságok sok mindenre képesek, de erre még Genf városa is képtelen lenne, mert a Kálvin sírját nem jelöli semmiféle síremlék, még fejfa sem. Ő akarta ezt így, akinek jelszava volt, hogy egyedül Istenné a dicsőség.

Mi minden történik egy óra alatt — erről a kérdéstről gyűjtött össze statisztikai adatokat a Neues Wiener Journal. A Népszövetség statisztikai adatai szerint egy óra alatt s földön 5440 ember születik és 4630 ember hal meg. 1200 pár köti házasságot és 85 válik el. A civilizált országokban minden órában lizenőt emberi gyilkolnak meg. Hozzávetőleges adatok szerint óránként 198 500 bűncselekmény és kihágás történik a földön és ezek közül csak 177,000-et büntetnek meg.

Orónként 10,000 mázsa gyapotot és 3000 mázsa gyapjút dolgoznak fel, 99,600 tonna cukrot termelnek, de csak 98,000 tonnát fogyasztanak. 176 tonna nyersdohányt dolgoznak fel, amiből azután másfélmillió dollár ára cigarettát, szivart és pipadohányt füstölnek el. Az emberiség egy óra alatt másfél millió liter bort, egy félmillió liter sört, 50 millió csésze kávéit iszik. Ugyancsak egy óra alatt az emberiség 25 millió kiló burgonyát eszik, 3,6 millió kiló húst, 30 millió kiló kenyert, 2,4 millió tojást. Egy ember átlagos keresete egy óra alatt 2 cent és 97 dollár között váltakozik. Két centet kap egy órára egy kínai kuli és 97 dollárt az amerikai elektroinossági tröszt elnöke. Vannak persze ennél is nagyobb jövedelmek. José Padilla, a híres spanyol zeneszerző, negyed óra alatt írta meg „Valencia” című híres slágerét és egymillió frankot keresett vele. Egy óra alatt 114,000 sürgőnyt kézbesítenek a földön és a sürgönyöknek csak a fele üzleti jellegű. A postaküldemények száma egy óra alatt 11,416 millió, amihez 25 millió dollár értékű bélyeget használnak fel. A nemzetközi filmipar egy óra alatt körülbelül 50 kilométernyi filmet használ el. 16 millió ujsugpéldány hagyja el a rotációs gépeket egy óra alatt a világ összes országában. A Föld pályáján 1776 kilométert fut be egy óra alatt, mialatt négy zivatar és egy földrengés zajlik le.

Oroszország vallási helyzetéről írt levelet a Népszövetséghez Krop rotterdami lelkész, melyben többek között ezt olvassuk: „Levelek ezrei állnak az önök rendelkezésére annak biznyságául, hogy sokan üldözöttek, martirhalált halnak, vagy elvesznek lassan az éhségtől vallásos meggyőződésükért. És a keresztyén világ hallgat. Pironkodva kell látnunk, hogy míg a katedráljuktól megfosztott német zsidó professzorok érdekében fájdalmasan jőjong a világ sajtója, addig nem emeli fel szavát a száműzetésbe hurcolt, börtönben szynlódó ezer meg ezer evangéliumi keresztyénért, kiket Lenin és Marx véres árnyéka üldözött ki otthonukból.”

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le.
Egyes szám ára 2 Le.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Presbyteri gyűlés

volt vasárnap, október 15-én délután 5 órakor, amelyen Sulyok István püspök-lelkész elnök és dr. Thúry Kálmán főgondnok elnököltek. Jegyző: Csernák István. Jelen volt: 41 presbiter. Püspök-lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg.

1. Lelkészelnök sajnálattal jelenti be Vass Károly presbiter elhunytát, akinek helyére a pótpresbiterek közül dr. Bózsó di János hivatik be.

2. Az egyházi törvény értelmében a presbiterek negyedrészenek megbízatása a folyó év végén lejár. A kilépő tagokat sorshuzás újján kell megállapítani, amelynek megejtésére a presbitérium bizottságot küld ki a következő tagokból: Csernák Béla, dr. Szeghalmy Sándor, Papp Sándor, Fazekas Lajos, Kiss Gyula, Jakab Imre.

3. Lelkészelnök részvétellel emlékezik meg özv. Havassy Zsigmondaé elhunytáról, aki még életében szabályszerű okirattal átengedte s az egyháznak rendelkezésére bocsátotta az olasz-i temetőben lévő „Havassy-kápolnát“ ravatalozás céljaira. Az épület fenntartási költsége az egyházat terheli, ami azonban megtérül a ravatalozási díjakból.

4. A szatmári református főgimnázium párt-

fogó tagjai közé a nagyváradai ref. egyházközség is belép 1000 Lei évi tagdíjjal.

5. A „Gusztáv Adolf“ egyesület részére, amely sok egyházközségünket segítyezi, a presbitérium egy vasárnapi perselypénz összegét ajánlja fel.

6. A presbitérium jóváhagyta a leánygimnázium: költségvetését és a leányinternátus múlt évi számadását.

7. Az iskolaszék jegyzőkönyvének tárgyalása kapcsán a presbitérium felhívja az iskolaszéket, a vallásitanítási órák új beosztására. —y

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A „pankotai“ (Aradmegye) 376 lelket számláló református egyház kicsiny vasárnapi iskolás gyermekei 50 és 25 bányaként gyűlt perselypénzét: 76 Lei összeget, Kuhn Zoltán lelkész ezzel a megjegyzéssel küldötte be árva háznak: „ezentul ide küldjük mindig!“ A jószívű adományt és nekünk becses ígéretet hálás köszönettel fogadjuk s árva testvéreinkre szeretettel gondoló jó kis fiukra és leányokra Isten áldását kérjük!

Adományok az Árvaháznak:

Olaszban: Biró Irénke édesanyja halála évfordulóján 100 Lei.

Mit kaszálnak a tulvilági réteken?

Irtó: Finta Gerő.

Öreg Galambos Márton vállára vette kaszáját; a kasza nyelén lógó szerszámos és egyuttal elemőzsiás tarisznyát hátához illesztgette s lassu léptekkel kora hajnalon elindult a hatalmas kerten keresztül a hátsó kapun át a „szénafü“ felé.

Hiszen ez természetes dolog. Így csinálta ő ezt már számtalan éve ilyenkor kaszálás idején s ezen a nyáron is már több nap óta. Mert hát neki kell levágnia a „nagy nyila“, senki másnak s már nem sok van hátra belőle. Nem is csoda, hisz Galambos Mártonnak hét határban sem volt párja valamikor a kaszálásban s még most is bírja. Napszámost csak nem fog! Sohasem is fogadott!

Igaz amíg vele kaszáll Lackó fia, gyorsabban is, vigabban is menl a munka.

Oh, beh rég is volt az, Istenem!

Mióta Lackó hősi halált halt, azóta Galambos Márton — amint mondani szokták — visszafelé nőtt, deli alakja megroggyant, háta meggörbödött.

De még így sem vagyok halni való, — mondogatta.

S ime e reggel mégis eszébe jutott a halál egy pillanatra, mikor hazulról elindult.

Most ismét!...

Halál.

Különös — beszélt magában Galambos Márton — eddig sohasem ijedtem meg tőle s most, istenbizonnyal félek. Hiszen nem vagyok én már mai csirke, de amíg a kaszát bírom, addig ne saljak meg. Apám is, nagyapám is kilencven felé jártak, amikor elköltöztek e földről s nekem még abból egy pár évem hiányzik.

Jaj, beh furcsa érzéseim vannak máma!

Lackó fiam jutott eszembe. Valjon mit kaszál a tulvilági réteken? Az üdvösség sajuját-é? A kárhozat szénáját-é? Szeretném is tudni, de félek is a titok megejtésétől.

Halál!... Halál!...

Mire felért a dombtetőre, akkor már a felkelő Napot is ott találta. Gyönyörű nyári reggel volt: fenn pacsirtaének; lenn a hatalmas milliórd gyémántja csillogott. Az ösvény mellett a nedves fűben fiatal leányok hancuroztlak térdenfelülleg felfogva ruháikat, hogy össze ne locsolódjanak. A teheneket hajtották ki a legelőre

Ujvároson: Nagy Lajos 20 Lei.

Gondnoknőnél: Mónus Sándorné 20 liter tej, N. N. 3 kgr. bab; egy zsák káposzta; 10 kgr. paradicsom; 1 kgr. dió, Kiss Antal 25 fej káposzta; 7 fej olasz; 3 drb. karalábé, Major Istvánné egy kosár karalábé.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: N. N. 100 Lei.

A nőszövetségnek: Csöke Gézáné 1 kgr. cukrot.

VELENCÉN:

Templomalapra: Zsigi Györgyné 60 Lei (II részlet), Papp Irénke 50 Lei.

Szegényeknek: Zsigó Györgyné 20 Lei.

RÉTEN:

Szegényeknek ruhaanyagot adtak: özv. Szabó Sándorné, Horváth Ferenc, Puskás Jenőné, özv. Szilágyi Lajosné.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok október 8–15-ig.

Keresztelés: Olasziban: Pekári Erzsébet, Balogh Jélianna. Velencén: Biri Margit, Ille József.

Esketés: Olasziban: Ujvárosi Sándor ref. és Erdei Róza ref., Ruzsfa Márton ref. és Kiss Erdei Róza ref., Kádár Péter gör. kel. és Kozma Margit ref. Ujvároson: Kovács Béla és Andor Irén, Széles Gábor és Osváth Hajnal. Réten: Gergely László róm. kath. és Bundik Piroska ref., Nagy Sándor ref. és Jámbor Ilona róm. kath., Kósa Sándor ref. és Lukács Emma ref.

Temetés: Ujvároson: özv. Kulcsár Sándorné szül. Tarsoly Ágnes. Velencén: Horváth Ilona 3

még nap felkelte előtt s most hazafelé tartanak. Mind fiatalok, vidámak s fiútalságukban és vidámságukban szépek.

Öreg Galambos Márton reájuk velett egy pillantást s egy édes emlék melegét érezte a szíve táján. Anna!...

A felesége is ilyen fiatal és vidám leány volt sok-sok évvel ezelőtt. Két éve, hogy meghalt kifáradtan, összeaszottan. Ime most egészen világosan emlékszik drága Annájára. Dereka ruganyosságát mintha mos is éreznék karjai s csökjé édes ízét mintha az ő ajkain feledte volna az idő, mert ime kóstolja, érz. Derűs kedve támad s talán fűtlyentelt is egyet, gyengét, közelben elhalót.

Anna.

Élete tarka filmje hirtelen lepergett lelke szemei előtt s ő nézte, nézte e filmet s minél közelebbi eseményeket mutatott az, annál idegenebb volt neki a saját élete, mint hogyha nem is ő, hanem valaki más élte volna le azt helyette.

— Ime a „nyil”. Jódarabján alélt szénarendek hevernek: a tegnapi, tegnapelőtti s azelőtti vágás.

hónapos. Réten: Szabó Eszter 40 éves, özv. Virág Istvánné 72 éves, Nyilas József 54 éves, Kozák Lajos 73 éves.

Áttérés: Vadas Lajosné és leánya Zsuzsánna a gör. kath. vallásról (Bánya-sor).

Kitérők: Osváth Lajos Kovács (Baldiceanu-u. 3) gör. kel. vallásra.

Az olasz-i református férfi- és nőszövetség I. évi október hó 22-én, vasárnap délután 6 órakor a leánygimnázium dísztermében vallásos estét tart, melyre egyházunk tagjait szerelleltel meghívja.

Műsor:

1. Közének: CV. Zsolt. 1. v.
2. Megnyitó beszéd. tartja Hajdu György a férfiszövetség vil. elnöke.
3. „A nagyváradi református árva eklézsia régi gyászából kikelésé”. Emlékezés a nagyváradi reformátusok 150 évvel ezelőtti küzdelmeiről. Irta és felolvassa Csernák Béla lelkész.
4. Schubert: Impromptu. Zongorán előadja: Horváth Ilonka.
5. Berde Mária verseiből szaval Szabó Ilona.
6. Beethoven: Isten dicsősége. Előadja a Réti Református vegyeskar. Karnagy Soós András.
7. Nyeremény tárgyak kiosztása.

Beléptidj nincs. Önkéntes adományokat a szegény családok és iskolás gyermekek segélyezésére hálás köszönettel fogad a férfi- és nőszövetség Vezetősége.

Az olasz-i férfiszövetség október 19-iki biblia-órája után az ifjuság neveléséről s a gödöllői Jaboréről érdekes előadást tartott dr. Szeghalmy Sándor presbiter, előadását 26-án este folytatja.

Folyó hó 22-én, az ujvárosi ifjuság és Leány-szövetség este fél 7 óra kezdettel kulturális estét rendez, gazdag műsorral, az össi-telepi imaház céljaira.

Egy része már száraz is, gyűjteni kellene. Volna mit dolgoznia a szegény Alszei Klárának, akit maga mellé fogadott felesége halála után, hogy ne legyen egészen egyedül. De nem lehet azt úgy. Ketten kell azt. Forgatni, szedni, fiókolni, boglyálni. Megvan annak a maga módja s Klára asszony szegény magára arra nem képes.

Máma ő is elvégzi a kaszálást. Talán. Sok áll a lábán, de ma levágja, leöli a tenger fűvel, akármibe is kerül, ha életébe is!...

S mindjárt hozzá is látott a munkához s dolgozott egész nap szakadallan, alik evett valamit. Forró délben sem pihent, mint a többiek, ő akkor is vágta.

Meg is jegyezte Babos Józsi: Nézzétek, hogy gyötri magát az öreg még forró délben is; nem javát érz!

Dült is a fű a kaszája alsó s mire a nap alkonyodni kezdett s az árnyékok megnyultak, alig volt már pár rendre való hátra.

Néhány kaszafenés s aztán kész!

Leült pihenni, ugysis elér.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor
Boros Ferenc,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Nagy István,
este 6 órakor Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly,
délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen dél-
előlt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor
Makay György szolgál.

Esteli órákon. Hétfő: A Messiás királysága.
Kedd: Hálaadás Isten jóvoltáért. CXI. zsolt. Szerda: Az istenfélők boldogsága. CXII. zsolt. Csütörtök: Isten dicsőítése. CXIII. zsolt. Péntek: Az Úr és a bálványok. CXV. zsolt. Szombat: A vizsgáló Isten. CXVI. zsolt.

Gyülekezeti napot rendez a paptamási-i egyház-
község vasárnap, október 22-én, ameyen a nagyvárad
egyházból résztvesznek Csernák Béla és dr Szabó
Lajos lelkészek.

Leányszövetségünk Leánynapja. A múlt szá-
munkban jelzett leányszövetséges-nap program szerin-
t folyt le. A megnyitó áhitatot Csernák Béla egyház-
ker. főjegyző tartotta. Az istentisztelet után jött Berde
Mária irónő előadása, amit hozzászólások követtek.
A kiváló irónő, aki kiváló ismerője és melegszívű bar-
rátja a leányifjuságnak, a mai dolgozó leánytársadalmi
problémáival foglalkozott. Délután igen népes központi
leányszövetséges közgyűlés volt 9 várad leánybiblia-
kör képviselőivel. Utána Arday Aladár szalontai
lelkész tartott konferenciát előadást. Az igen jól sike-
rült esti záróünnepélyen Papp Lajos író beszélt a
leányszövetséges leányok feladatairól. A leánybiblia-
körösök szavatain kívül énekszámok tették gazdaggá
a műsort. Ugy a réli, mint a velencei vegyeskarnak
önzellenül nyújtott párhuzamos művészi teljesítményükért
ezúton mond köszönetet a Leányszövetség.

Kis idő múltán felkelt, de fene fáradt volt. Szíve
erősen vert s lábai mintha reszketnének és sohasem
érezte gyengeség kerítette hatalmába karjait, azokat az
erős munkáskarokat.

No, se baj, egy-két kaszafelés!

Valami ereje mégis csak maradt. Kasza után
hajolt s vágta; pihent és ismét vágott néhány kasza-
vágásnyit; újólág pihent, vágott s mire már jócskán
alkonyodni kezdett — a főbbi kaszás mind ulben volt
hazafelé — ő is készen volt s nyíllal.

De mi fene dolog? Az utolsó hozzácspás után
a dereka alig akar kiegyenesedni.

Hm. Ennek fele se tréfa. Soha így nem jártam.
Erősen kifárasztottam magamat. Nem kellett volna.
Még belepusztulok. Kivel fogja szegény Klára azt a
sok heverő szénát boglyákba rakni?

A gerinc lassacska mégis engedett merevségé-
ből, kiegyenesedett s fordult is az öreg Galambos
Márton, de ime, nem messze tőle valami emberforma
árnyék áll előtte, aki eddig a háta megett állhatott s
most szembe került vele. Ugy lehet, már régebb idő
óta lesi. Talán épen a reggel óta! Lép egyet-kettőt

Frau Welti schweitzzi konzul neje, amikor
városunkban tartózkodott, meglátogatta régi pártfogolt-
ját, az ujvárosi Leányszövetséget. A leányok magyar
ruhában és kedves magyaros szeretettel fogadták párt-
fogójukat és szeretetük jeléül az este emlékére csoport-
felvételt készítettek, kedves vendéjükkel körükben.
Frau Welti ez alkalommal ismét kimutatta szeretetét
és jó szívet, midőn az ujvárosi Leányszövetség céljaira
2500 Leit adományozott. A leányok hálás köszönetü-
kön kívül, virágot, kézimunkát és sok szeretetet adtak
cserébe.

Réti Nőszövetségünk október 29-én délután 6
órai kezdettel Arany János-émlékünnepélyt tart. Mű-
sorunkat lapunk legközelebbi számában közöljük

Réti Férfiszövetségünk kedden este 8 órai kez-
dettel bibliáórát és ismeretterjesztő előadást tart.

Házzszentelő istentiszteletet tartunk réli körze-
tünkben, a Hegyen (Heringoldal. Prunilor-u. 11. sz.
alatt) Fehér Károly atyánkfia házánál csütörtökön,
október 26-án délután 3 órakor. Bibliát olvas: Makay
György, imádkozik: dr Szabó Lajos.

Idrányi Barna, a csehszlovákiai református egy-
ház tiszáninneri kerületének alig négy hónappal ezelőtt
megválasztott püspöke szeptember 22-én Göncön
(Magyarország), ahová gyermekei látogatására ment,
72 éves kórában hirtelen elhunyt. A megboldogult
püspököt a gönci templomkertben, a biblia-fordító
Károli Gáspár emlékszobrá mellett temették el. „Az
igazak fénylenek, mint a nap.“

A Református Árvaházi Képes Naptár 1934.
évre gazdag tartalommal 10 iven, néhány nap mulva
megjelenik. Ne vegyünk más naptárt! Segítsük az árva-
házat azzal is, hogy árvaházi naptárt vásárolunk!

A budapesti egyházmegye október 12-én tar-
totta közgyűlését. Az esperesi jelentés rámutat arra a
nagyszerű munkára, amit a budapesti reformátusok
végeznek: az elmúlt évben tizenkét szeretetotthon
létesült 110 előregedelt református befogadására

feléje s az árnyék is közeledik pár lépéssel. Jobban
megnézi öreg Galambos Márton.

Ennek kaszája van, mondja; nagyobb s fényesebb,
mint az enyém, de kasza biz a. Nini, beh cudar képe
van e kaszás embernek: bőre nincs, husa sincs és
csupa csont!

Halál!

Meghökken Galambos Márton s erősebben meg-
rogyant, mint annakelőtte s kaszája földreesett a
kezeiből. Ebben a pillanatban észrevehette, hogy a
kaszás alak emeli a szerszámát s feléje sujt
irgalmatlanul.

Teremlőisen! Kiáltott Galambos Márton s esz-
méletlenül bukott hanyatl az utolsó friss szénarendre.

A halál pedig egykedvűen tovább állott.

Öreg Galambos Márton most már bizonyosan
tudja, hogy mit kaszálnak a tulvilági réteken, de nem
mondja.

Oh, a halottak soha semmi titkot el nem árulnak.
Előbb-utóbb ugyanis megtudja mindenki — gon-
dolják — s igazuk van.

nyolc egyházközség állított be diakonisszát, a szegények gondozására minden egyházközség bevételének majd negyedrészeit fordította, állandóan segélyezett 2619 szegényt, az átmenetileg segélyezettek száma kb. 6000 volt. Nem tilkolja el a jelentés a hiányokat, az árnyoldalakat sem. A presbitérium egyrésze passzív, a nagyobb többség érdektelen egyháza és hite nagy kérdései iránt. Ezekre, tízezrekre megy azok száma, akik adóznak, de már templomba nem járnak, urvasorával nem élnek, az egyházzal semmi lelkiközösségben nem állanak. A mai nemzedéknek az a büntetés és kegyelem adalott, hogy a saját egyháza tagjait kell megíjítenie és meggyőznie. Szükségesnek itéli, hogy amint iskoláiról, szószékéről, vallástanításáról gondoskodik az egyház, a sajtóról is épen olyan intézményesen gondoskodik. A tizenöt lelkészi katedra mellett a 16-iknak, a sajtó-katedrájának felállítására történelmi szükséglet; elodázhatatlan, mert a református embernek saját egyházától tulajdon egyházának sajtója útján kell információt tájékoztatást nyernie egyháza dolgairól. A budapesti volt egyházközség megszűnt lapjának, a régi Egyházi Értesítőnek helyébe a budapesti egyház megye hivatalos lapjaként a nagyon ügyesen szerkesztett „Református Figyelő“-t fogadták el.

Zür-zavar tölti be a világot. A kibontakozás útját egyedül a vallás őszinte élésében látjuk. A világ gazdasági és politikai helyzetének megoldása a farizeuságtól mentes vallásos hitre vár, mely Krisztusban gyökerezve megértést, kölcsönös teherhordozást, egymás megbecsülését és szeretetet hirdel.

Nemzeti bőjt. Érdemes felfigyelnünk arra a nemzeti bőjtre, amely Németországban folyt le. Kormányrendeletre egy napon az egész országban csak egy tál ételt volt szabad mindenkinek fogyasztania s a második és harmadik tál étel árát fel kellett mindenkinek ajánlania a németországi munkanélküliek és inségesek megsegítésére. A vendéglőkben is csak egy tál ételt szolgáltak fel, de három és fél márkát kellett érte fizetni. Bizonyára hatalmas összeg gyűlt össze ezen a napon a helvenmilliók nemzet körében. Hír szerint ezután minden hónapban egyszer megismélik ezt a nemzeti bőjtöt. A rendelkezést az államfő, maga Hindenburg is megtartotta. Felhívjuk a váradi reformátusokat, hogy hasonló bőjtre szánják el magukat minden hónap első vasárnapján s az így megtakarított összegeket ajánlják fél a mi nyomorgóink, inségesink megsegítésére, akiknek részére ócska ruhákat is elfogadunk.

A debreceni theologus ifjuságot, az egyház jövő lelkipásztorait a multban szoros kapcsolatok fűzték a debreceni református egyházközséghez, t. i. a vasárnap és hétköznap délutáni istentiszteleteket állandóan a theologus ifjak végezték a debreceni templomokban, még a nagyvakációban, úgy, hogy a kirendelt ifju, ha otthon vakációzott s valamelyik augusztusi vasárnapra volt kirendelve, helyettesről gondos-

kodni volt kénytelen. Ez a rend már régen megszűnt. Most olvassuk, hogy a theologus ifjakat az egyházszelek belmissziói munkájába fogják bevonni, hogy részt vegyenek a vallásos ünnepeken, fogházmisszióban, bibliakörökben, vasárnapi iskolák vezetésében, telepmisszióban stb. A mi gyülekezetünk lelkészi pályára készülő ifjait és a tanítónőképezdét végző leányait már évek óta foglalkoztatjuk az egyház belmissziói munkájánál; a leányok bibliaköröket vezetnek, a fiuk a külső területeken végzett lelkimunkában vesznek részt. Azok, akik az életbe már kimentek, hálásan emlékeznek vissza itt végzett munkájukra, amely áldást jelentett a gyülekezetnek is, nekik is.

Az üdv hadserege Budapesten is megjelent. Ez a szekta az evangéliomi szolgálatot erős, fegyelmezett hadsereg munkájával végzi. Ebből a szempontból az Üdv. Hadserege komoly figyelmeztetés Krisztus anyaszentegyházában.

Erdélyiek előadása Svájcban. Egy thurgauai ódon kastélyban tartottak előadást egyházi életünkről az egybegyűlt svájci lelkészek előtt, akik a hallottak feleit folytatott megbeszélés alkalmával többször vallották egybehangozón, hogy a Heidelbergi Kátéra a svájci református gyülekezetek ma újra nélkülözhetetlen szükségük van. Nagyvárad református egyházközségünkben emberöltők óta minden vasárnap délután a Heidelbergi Kátéval foglalkozunk, úgy, amint azt még az 1567-iki debreceni zsinat 53-ik végzése rendeli.

Diakonus képzőt állított fel Debrecen. Diakonissza-képzők már vannak Magyarországon, de férfidiakonusok képzésére Debrecen állította fel az első intézetet, amely október 15 én egyelőre 10 résztvevővel indult meg.

Az adósok börtöne ma is fenáll Hollandiában, ahova a hitelező bészárthatja késedelmes adósát.

551 boldoggá és szentté avatás van folyamatban Rómában.

Kálvin könyvnyomda

Sír. István Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad református egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Ányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A váradai reformata árva ekklesiája régi gyászából kikelése.

A váradai reformata árva ekklesiája régi gyászából való kikelésének százötvenedik évfordulója közeleg. Mindenesetre, hogy erre az évfordulóra gyülekezetünk minden tagja, kicsinye és nagyja előkészüljön.

Ugy gondolom, hogy a nagy évfordulóra azzal készíthetjük magunkat méltóképen, ha megismerkedünk azokkal a küzdelmekkel, erőfeszítésekkel, bátor harcokkal, amelyeket eleink vívtak azért, hogy a töröktől visszahódított Nagyváradon a református magyarok megint gyülekezetet alakíthassanak, templomot, iskolát építhessenek, lelkipásztort és tanítót tarthassanak.

Attól a naptól kezdve (1660. augusztus 28.), t. i. amikor Nagyvárad török kézbe esett, addig a napig (1692. július 7.), mikor itt megint a magyar lélek az ár. harminckét esztendő telt el. Harminckét évig kellett volna várnia gróf Bethlen Miklósnak fogadalma betartására, aki Nagyvárad elestének hírére azt fogadta, hogy haját addig le nem vágatja, amíg Isten Váradot a török iga alól fel nem szabadítja (Bethlen Miklós Önéletírása I. 193. l.). Ez a harminckét esztendő nagy változásokat hozott, Megdőlt ez erdélyi fejedelemség, amelynek székében közel száz esztendőn át református vallású fejedelmek ültek; a Habsburg uralom pedig úgy Erdélyben, valamint a töröktől felszabadult területeken megkezdte kíméletlenül a rekatolizációt.

Mikor a töröktől visszafoglalt Váradon a hadsereggel együtt megjelent a váradai püspök is; Bankovics Ágoston, sem Váradon, sem Biharmegyében nem talált róm. kath. egyházközséget, úgy, hogy mikor Bankovics a szabadban felállított oltár előtt, az első misét mondta, a ceremóniában nem biharmegyei papok segédkeztek neki, mert ilyenek még nem voltak (Bunyitay Nagyvárad a török foglalás korában 89. l.). Bankovics nagy buzgósággal fogott hozzá a róm. kath. egyház meggyökereztetéséhez; elsőben is templomot épített, amely ma is fennáll; ez a templomunkkal szomszédos, fatornyos kis templom, amely székesegyházként is szolgált, míg a szent László-téri templom fel nem épült; majd 1699-ben megalapítja Bankovics a róm. kath. gimnáziumot, melynek első tanárai a jezsuiták közül kerültek ki, akik a tanítást 1718-ban kezdték meg. Előbb a várbán laktak, később az a telek és templom volt az övék, amely a

Tisza Kálmán-tér és Szlaroveszky-utca sarkán ma a görög kálhólikusoké. (Cséplő Péter: A nagyváradai r. kath. főgimnázium története 38—43. l.)

A hatalmasan neki lendülő római katolikus egyház mellett egy új felekezet indul Váradon nagyszerű virágzásnak, a Habsburgok atyai támogatásával: a görög kath. egyház. A török uralom alatt a kipusztult magyarság helyére gör. keleti vallású népek költöztek ide, akik a visszafoglalás után is itt maradtak. A görög keletiek száma lassan gyarapodik s midőn közülök sokan a pápai fennhatóságot elismerik, az így keletkező gör. kath. egyház egyik püspökének székhelyéül Nagyváradot jelölte ki a királyi kegy. Mária Terézia a görög katolikusokat bőséges javakkal ajándékozta meg, a jezsuita rend feloszlatásával 1773-ban üresen maradt jezsuita rendházat is nekik igéri. (Cséplő: i. m. 98. A nagyváradai Református Ekklesiának Protocolluma. Kézirat. 72. l.)

Voltak a városnak zsidó lakosai is, akik akkor a velencei részeken laktak; mosakodásaikat, fürdőzésüket a Pece meleg vizében végzik, az ezerhétszáz éves derekán történt velük az az eset, hogy fürdőzésük közben néhány diák követ dobálta meg őket, minek következtében két diákok ki is csaptak az iskolából. (Cséplő: i. m.)

A város gyorsan fejlődik; a vidék kereskedelmi, ipari, közigazgatási központja; növekedő lakosságának nagyobb része, a dolog természetes folyamánya képen, a közeli községekből való; miután pedig ezeknek a helységeknek lakói reformátusok, a beköltözők is reformátusok. Nemcsak a cselédek reformátusok, hanem az iparosok is, akik becsületes, szorgalmas munkájuk után itt telket, házat, szőlőt szereznek s a város tekintélyes polgárai között foglalnak helyet. A vármegye tisztviselői között nem találunk reformátust, mert hivatalt csak az viselhetett, aki Máriára és a szentekre megesküdött, a reformátusok pedig ezt az esküt hitük meglagadása nélkül nem tehették le, a magyar református anya akkor azzal a teherrel szülte gyermekét, hogy míg a magyar vérrel és verejtékkel öntözött földön minden más faj és vallás gyermeke boldogulhat, az ő gyermekének az élet adományainak elnyerésénél háttérbe kell szorulnia. A magyar reformátusok Váradon csak másodrendű, megtört polgárok voltak; templomot nem építhettek, vallásukat nyilván

nem gyakorolhatták, iskolát nem tarthattak, református lelkész és tanító ide be nem tehette a lábát.

Isztentiszteletre az 1730-as évekig Váradszőlősre jártak. A közeli Váradszőlősön a török uralom alatt virágzó református egyház állott fenn, amelynek híveiről azt hirdeti egy fennmaradt urasztali kehely, hogy ők viselték gondját Bagossy László szentjobbí kapitánynak, midőn ez megsebesülten török fogságba jutott és Nagyváradra hozták. Mikor pedig háromhetes rabság után sebeibe belehalt, a szőlősi reformátusok temették el. A hős kapitány özvegye Józsa Borbála halálából a szőlősi ekkleziának egy ezüst kelyhet és egy ezüst urasztali lányért ajándékozott. A szőlősi ekkleziia 1732-ig fennállott, ebben az évben lekipásztora, Györy András Harsányba eltávozván*, a szőlősiek összebeszéltek: „nosza koma, sógor, ne hozzunk papot, had pihenjen az ekkleziia”. Ugy is cselekedtek. Hat hónap telt el így. Akkor a várad püspök és kardinális gróf Csáky Imre plébánust küldött az üres paróchiára. Így szűnt meg a szőlősi ref. ekkleziia. A szőlősiek későre siratták a maguk bolondságát. (A nagyvárad Református Ekkleziájának Protocolluma 1784. — Kézirat 14. l.) Mikor aztán vallásukat nem gyakorolhatták, Vásárhelyre (Fugyivásárhely) jártak templomba, az urasztalához való edényeket is odavitték magukkal, onnét került a fentebb említett kehely és lányér Nagyváradra, amelyeket most a várad-velencei lelkészi hivatal őriz. A szőlősi ekkleziához hasonlóan szűnt meg sok régi református ekkleziia. Amely faluból kivészelt a pásztor, ott elszéledt a nyáj is; a magyarság helyébe mások költöztek.

1732 után a várad reformátusok Biharpüspökibe és Hegyközsáldobágyra jártak templomba, itt kereszteltették meg gyermekeiket, itt esküdtek meg, itt tartottak penitenciát, itt vettek urvacsorát és a Váradon elhalt és egyházi szertartás nélkül eltemetett halottak családtagjai a két szomszédos helyiség valamelyikének templomába mentek temetés után, hogy az evangélium vigasztalását meghallgassák, gyász-istentisztelelet tartásnak. A száldobágyi lelkész 1786-ban kelt bizonyítványa szerint a váradiak a száldobágyi lelkész fizetéséhez évente 30—36 Ft.-tal járultak, sőt a templomrenoválás költségeiből úgy Püspökiben, mint Száldobágyon kivették részüket. (Keresztési József: Krónika 149. l.)

(Folyt. köv.)

Csernák Béla.

* Györy András predikátoroskodott Csatárban, Szalontán, Szőlősön, Harsányban, Örvénden, Bojton, Zsákán, B.-szentmártonban és Furtán, ahol meghalt, eltemetve a templom mellé 1751. (Csernák B.: A furtal református egyház története 1906 — 16. lap.)

Az olasz-i férfiszövetség csütörtöki (nov. 2.) bibliaórája után dr. Szeghalmy Sándor presbyter folytatja előadását az ifjusági munkáról. Vasárnap délelőtt a szokott helyen megbeszélést tart.

Az olasz-i férfiszövetség a középiskolások Bethlen Gábor-körének bevonásával reformációi emlékünnepeket tart a Török-zugban és a Kissötétágon október 29-én, rossz idő esetén november 5-én.

A REFORMÁCIÓ ÉVFORDULÓJA

alkalmából egyházközségünkben a következő ünnepeket tartjuk:

UJVÁROSON: *vasárnap, október 29-én este 6 órakor* a templomban tartandó ünnepély sorrendje: 1. Gyülekezeti ének: 236. dics. 2. Imádkozik és igét hirdet Sulyok István püspök. 3. Mende Sohn: Himnusz. Éneklí Balajthy Jenőné. 4. A reformációról előadást tart Kiss Bertalan egyházker. utazóitkár. 5. Tempelweiche: Előadja az Erkel zenekar. 6. Reményik Sándor: Az óriás. Szavalja Nagy István s. lelkész. 7. Zárószót mond Fazekas Lajos, a férfiszöv. elnöke. 8. Gyülekezeti ének: 237. dicséret.

VELENCÉN: a felnőttek részére *október 29-én (vasárnap) este 6 órakor* rendezendő reformációi ünnepség műsora: 1. Fennálló ének: 63 dics. 1. vers. 2. Gyülekezeti ének: CV. zs. 1. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Kiss Károly lelkész. 4. Gyülekezeti ének: 237, dics. 1. v. 5. Emlékezzünk. Szavalja Thury László. 6. Reformáció ünnepén. Szavalja Keresztessy Lenke. 7. „Szívünk egészen hiven”. Éneklí a bibliaköri leányok. 8. Az agg prédikátor. Szavalja Szilvássy Vilma. 9. Hitvallás. Előadja Csapó Lajos. 10. Egy könyvről. Szavalja Nagy Mariska. 11. Gyülekezeti ének: 283. dics. 1. v. 12. Isten parancsa. Előadják: Kalla Vilma, Fodor Jolán, Kiss Kató, Keresztessy Giz. 13. Erős várunk. Éneklí a férfikar. 14. Örökös reformáció. Szavalja Burger Vilma. 15. „Az óriás” Reményik Sándortól. Szavalja Szennyessy József s. lelkész. 16. Gyülekezeti ének: 245. dics. 10. v. Önkéntes adományokat az „Egyházi közalap” céljaira kérünk és köszönettel fogadunk.

OLASZIBAN: a ref. elemi iskola növendékeinek *okt. 31-én, kedden d. e. 10 órakor* tartandó „Reformációi emlékünnepe”-nek műsora: 1. Ének: 7. dics. Im bé jöttünk nagy örömmel... 2. Ének: XXV. zsolt. Szívemet hozzád emelem... 3. Ima. 4. Ének: LXV. zsolt. A Sionnak hegyén... 5. Október 31. Irta Soós Ferenc. Szavalja Erdei Margit IV. o. 6. Erős vár a mi Istenünk. Irta Vojtkós Pál. Szavalja Gaál Erzsébet II. o. 7. Ének: 236. dics. Erős várunk nekünk az Isten. 8. Kálvin. Irta Lampérth Géza. Szavalja Horváth András III. o. 9. Egy könyvről. Irta Vargha Gyuláné. Szavalja Sorbán Ágnes I. o. 10. Ének: 283. dics. Nem hagyjuk el a bibliát. 11. Miatyánk. Irta Sántha Károly. Szavalja Bittó Róza V. o. 12. A gályarab fia. Szavalja Halász László V. o. 13. Ének: 237. dics. Térj magadhoz drága Sion. 14. A biblia. Szavalja Kiss Béla IV. o. 15. Mindeneknek Atyja. Irta Lázár Miklós. Szavalja Takács Lajos VI. o. 16. Ének: XC. zsolt. Te benned bízunk.

UJVÁROSON: a ref. elemi iskola vasárnapi iskolás növendékei *október 31-én délelőtt 10 órai kezdettel* templomi ünnepélyvel áldoznak a reformáció emlékének. 1. Bevezető ének: 7. dicséret. Im bé jöttünk... 2. Közének: 237 dics. (2 vers). Térj magadhoz... 3. Imádkozik és beszédet mond Molnár Károly

s. lelkész. 4. Kálvin. Irta Lampérth Géza. Szavalja Domján Ferenc IV. o. t. 5. 293. D. Egyellen forrása... 6. Bizonyáglételek. Előadják: Vilhelm Géza, Kulics István, Lénárt Lajos, Bodor Katalin, Kertész Magda, Kolláti Irén, Sebestyén Anna, Tenkő Katalin, Ombódi Ághes, Szücs Gábor, Rátkai Sándor és Bereczki Sándor a ref. elemi III-IV. o. tanulói. 7. Csendes csodák. Irta Reményik Sándor. Szavalja Báthori Sándor I. o. t. 8. Kálvin. Irta Muraközy Gyula. Szavalja Dani Margit az állami isk. III. o. növendéke. 9. Akác-sor ősz utóján. Irta Reményik Sándor. Szavalja Szabó Margit II. o. t. 10. Új reformáció. Irta Csathó Jenőné. Szavalja Kovács Tibor IV. o. t. 11. Befejező ének: 236. dics. Erős várunk...

OLASZIBAN: a református leánygimnázium, az állami és más felekezeti középiskolákba járó tanulók reformációi ünnepélye *1933 október 31-én délután 6 órakor* az olasz-i templomban. Sorrend: 1. Fennálló ének: 236. dics. 1. v. 2. Közének: CV. zsoltár 1-2. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Varga Gedeon vall. tan. lelkész. 4. Közének: 237. dics. 1. v. 5. Reformáció ünnepén. Szavalja Csernák Emília gimn. IV. o. tan. 6. Ünnepi beszéd. Tartja Nagy Sándor főgimn. VII o. t. 7. Havergal Both: „Szívünk egészen“. Éneklí a református leánygimn. kara. 8. Vargha Gy.: Lulher. Szavalja Kulcsár Ilonka tan.-képző IV. o. t. 9. Mainzer I.: Óh kereslek... Éneklí a tanítónőképző és középisk. tanulók vegyeskara. 10. Szabolcska M.: Október 31-én. Szavalja Fodor György főgimn. V. o. t. 11. Záróbeszéd. Tartja Szikszay Sándor főgimn. VII o. tan. 12. Közének: XC. zsolt. 1. v. Önkéntes adományokat szegény tanulók segélyezésére köszönettel fogadunk.

VELENCÉN: reformációi emlékünnepelet tartunk gyermekistentisztelettel kapcsolatban *október 31-én délelőtt 9 órakor* a következő műsorra: 1. Fennálló ének: 7. dics. 1. v. 2. Gyülekezeti ének: 237. dics. 1-2. v. 3. Imádkozik és bibliát magyaráz Szennyessy József s. lelkész. 4. Közének: CV. zsolt. 1. v. 5. Reformáció emlékünnepelet. Szavalja Szabó Rózsika IV. el. o. t. 6. Mi a biblia. Szavalja Papp István II. o. t. 7. Karének: Erős várunk. V-VI. o. t. fiuk és leányok. 8. Erős vár a mi Istenünk. Szavalja Hoducz István II. gimn. o. t. 9. Ének. Szavalja Kendi Erzsébet IV. o. t. 10. Gályarab fia. Szavalja Bara István III. o. t. 11. Pásztorunk a Jézus. Éneklí az áll. el. isk. tanulók. 12. A régi házban. Szavalja Vincze György IV. o. t. 13. Kálvin. Szavalja Tarczi Kató II. o. t. 14. Záróének: XC. zsolt. 1. vers.

UJVÁROSON: az Ifjusági Otthon *október 31-én* kedden este tea-est keretében zsoltárversenyt rendez.

RÉTEN: a Református Nőszövetség és Ifjusági *október 31-én, kedden* a Püsköki-uti imaházban üli meg a reformáció 416-ik évfordulóját. Délelőtt 10 órakor gyermekistentisztelet. Bibliát olvas és imádkozik Makay György s. lelkész, a vasárnapi iskolás gyermekek énekszámokat és szavakat adnak elő.

Délután fél 6 órai kezdettel vallásos ünnepély a

következő műsorra: 1. Fennálló ének: 63. dicséret 2. verse. 2. Gyülekezeti ének: 237. dicséret 1. verse. 3. Bibliát olvas és imádkozik dr Szabó Lajos lelkész. 4. Erős várunk. Éneklí a leánykar, karnagy Dézsi László. 5. Mit jelent nekünk a reformáció. Ünnepi beszéd. Tartja Barabás Margit a leányszövetség ü. v. elnöke. 6. Jelszavunk: Előre! Éneklí a leányszövetség serdülő kara, karnagy Makay György. 7. A vértanuk tüze. Melodráma orgona és énekkari kísérettel. Előadja: Laczák Erzsike, kíséri a leánykar, karnagy Dézsi László. 8. Zárószó. Tartja Magyary Sándor, a fiúszövetség ü. v. elnöke. 9. Gyülekezeti ének: 236. dicséret 1. és 2. verse.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

Az olasz i nő és férfiszövetség okl. 22-én vasárnap megtartott vallásos ünnepélyén sorshuzás folytán egyik résztvevőnek jutott horgolt kis ablakfüggönyt, néhai özv. Bancsik Sándorné, a nőszöv. egyik tevékeny és buzgó tagja készítése és ajándékozta. Árvaházunk a munkadélutánok szekrényében mindedig kegyelettel őrizte ez ajándékot; ha most tulajdonost nyert is e kézimunka, az adományozó jó emlékezetét, a hozzá hasonló serénységgel és buzgósággal működő egyetli és nőszövetségi tagok a szerdai munkadélutánok összejövetelén, róla való beszélgetéseikben őrzik és tartják fent, ki „serénységgel munkálkodott s kezét megnyitá a szűkölködőknek.“ (Péld. XXXI. 20, 29.)

Adományok az Árvaháznak:

Dr Gyenge János szalárdi lelkész 150 fej fehér, 20 fej vörös káposzta, 100 drb téli karalábé. Kísérő sorában ezt írja az adományt küldő lelkész: „ha elszántanak az emberek, lisztet, burgonyát fogunk gyűjteni az árvák részére.“ Hálás kis szívek köszönik úgy az adományt, mint a jó ígéretet!

Ertsey Róza (N.-Szalonta) árváinkra mindig szeretettel gondoló alelnöknőnk: 16 drb alsónadrág.

Olasziban: dr Sebestyén Lajos 100, Ujváros: Nagy Lajos 20 Lei. Puskás Károly az árvaházi növendékek haját ingyen lenyírta.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok október 15-25-ig.

Keresztelés: Velencén: Miklósi Irén Róza. Réten: Juhász József, Benke Piroska.

Eskeletés: Olasziban: Tóth Béla r. kath. és Zsiros Juliánna ref. Ujvároson: Kovács János és Nagy Mária, Petőh István és Horváth Juliánna, Horváth Károly és Derecskey Ilona.

Temetés: Olasziban: özv. Szücs Györgyné sz. Szabó Erzsébet 54 éves, Kovács László 89, Harsányi Gábor 67 éves. Réten: Mátyás István 10 hónapos, Fodor Ferenc 72 éves.

Megjelent az 1934. évre szóló Református Árvaházi Képes Naptár, gazdag tartalommal. Ára 20 Lei. Kapható a lelkészi hivatalokban.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtti 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: Mélyárok 99. sz. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtti 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor Sulyok István,

Velencén: délelőtti 10 órakor Szennyessy József, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtti 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtti 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Estői órákon: Hétfő: Könyörgés a bűntől szabadulásért. 51. zsoltár. Kedd: Lelki fegyverzet. Efez. 6, 10—18. Szerda: A bűn kísért. Máté 4, 1—11. Csütörtök: Az imádság ereje. Jakab 5, 13—16. Péntek: Hit által igazulunk meg. Róm. 3, 24—28. Szombat: A létközlő fiu. Lukács 15, 11—24.

Bűnbánati napokat tartunk a következő héten. November 5-én úrvacsoraosztás, amely alkalmából az úrasztalára szánt adományokat a lelkési hivatalokba hozzák fel az adakozók.

Sulyok István püspök úr folyó hó 25-én nagy belmissziós konferenciát tartott Érmihályfalván az érmelléki és nagykárolyi egyházmegyék lelképásztoraival, tanítóival s férfi és nőszövetségeivel. A konferenciát bevezető istentiszteleten Püspök úr predikált; a konferencia egyik előadását Kiss Bertalan e.-ker. belmissziói titkár tartotta.

A paptamási református egyház temploma szüknek bizonyult s a hívek áldozatkészségéből egy karzatot emeltek; egyúttal kályhát is állítottak be. Ez alkalmából rendezett templomi ünnepélyen részt vettek a környező egyházközségek is, a hegyközszalártaik ifjusági énekkarukat küldték el, más gyülekezetek előadókat szolgáltattak. A vendégek, akiket szives szeretet fogadott, örömmel állapították meg, hogy a paptamási magyarok megint méltók régi jóhírhöz és azon az úton vannak, hogy buzgósgós munkával szolgálják Isten dicsőségét.

Az olasz-i férfi és nőszövetség vallásos estéinek sorát megnyitó október 22-iki estét emlékezésre szenteltük. Azokról a küzdelmekről emlékezünk, amelyeken átment százötven évvel ezelőtti a régi gyászából, százhuszonnégy év után (1660—1784) kikelő nagyváradi ekklezsia. Az ünnepséget megnyitó zsoltár után Csernák Béla lelkész üdvözölte a szép számmal egybegyűlt közönséget, majd felolvasta emlékezését. (Lapunk közölni fogja.) Horváth Ilonka kitűnő zongorajátéka után Szabó Ilona szavalt mély átérzéssel egy-egy szép kölleményt Viski Krüzselyi Erzsébet-től és Berde Máriától. Nagy sikert aratott a réti vegyes énekkar a Soós András vezetése alatt előadott Beethoven-darabban. Végül tiz nyereleménytárgy kisorolása következett. A befolyó jövedelmet az iskolás-

gyermek felruházására fordítják a szövetségek. A következő estét november 19-én tartjuk.

Az ujvárosi Leányszövetség 22-én este jól sikerült kulturestélyt rendezett, melynek teljes bevételét az Össi telepi imaház javára fordította. Felülfizettek: Nagy István s.-lelkész 100, Gurzó Sándor 50 Lei, amelyért háta köszönetet mond az Ujv. Leányszövetség.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten nov. 2-án, csütörtök délután 4 órakor a Felföldi-telepen, özv. Fazekas Andrásné házában.

Arany János emlékünnepelet tart a réti református Nőszövetség vallásos és kulturális előadásainak sorozatában október 29-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel a Püspöki-úti imaház kulturtermében. 1. Megnyitó: Daróczy Lajos hírlapíró. 2. „Arany János és Petőfi Sándor találkozása Nagyszalontán”. Életrajzi Arany életéből. Rendezi: Kispálffy János nyug. színművész. 3. Ünnepi beszéd Arany Jánosról, tartja: dr Oláh Béla, az „Erdélyi Lapok” munkatársa. Előadás közben megelevenednek Arany legszebb balladái: a) „A walesi bárdok”, melodráma. Előadja: Dézsi Ella, kíséri: Dézsi László karnagy, b) „Szondy két apródja”, daltjáték. Szoprán: Laczak Erzsike, alt: Tóth Irénke, a réti vegyeskar tagjai; szavalja: Barabás Margit, kíséri: Dézsi László karnagy, c) „Tetemre hívás”, szavaló-kórus. Előadják a vegyeskar tagjai. 4. Aranydalok. Éneklő: Ertsey Lajos presbíter, kíséri: Soós András karnagy. 5. „Arany utolsó órái”. Jelenet a haldokló Arany végperceiből. Rendezi: Kispálffy János nyug. színművész. A szindarabok főbb szereplői: Arany János: Magyar Sándor, Arany Jánosné: Gaál Piroška, Petőfi Sándor: Somogyi Ferenc, Arany Juliska: Barabás Margit, Toldi Miklós: Bernát Lajos István gazda: Bagdi Imre, Ferenc gazda: Kóródi Elek, Sári néni: Nagy Juliska, Arany Laci: Dézsi László, Gyulai Pál: Bagdi Imre. Belépődíj, műsormegváltás nincs. Önkéntes adományokat vallásos és kulturális célokra fordítja a Nőszövetség.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A váradai reformata árva ekklesia régi gyászából kikelése.

(Folytatás.)

Mária Terézia uralkodásának s ezzel annak a szomorú korszaknak végén, amelyet a magyar protestáns egyház babiloni fogságának szokás nevezni, amely a II. Rákóczi Ferenc szabadságharcát befejező 1711-iki szatmári békétől II. József trónrajutásáig 1780-ig terjed, egy jobb jövőndő hajnala derengett fel a nagyváradai reformátusok felett. A szabadgondolkodásu fejedelem 1781. október 29-én adta ki híres türelmi parancsát, amelyben többek között azt hangsúlyozza, hogy „kártékony minden, mely az emberek lelkiismeretén erőszakoskodik; viszont a keresztyén kegyességből fakadó türelem ugy a vallásnak, mint az államnak nagy hasznot hajt.” A királyi parancs rendelkezései között a legaldásosabb az vala, hogy a protestánsok bárhol templomot építhettek, ahol legalább is száz család található és elégséges anyagi erővel rendelkeznek. II. Józsefnek ez a rendelete a hamu alatt pislogó parazsat lángra szította országszerite. A lelkesedés, az öröm, életet vitt a megszáradt tetemekbe, megmozgatta a szétszórt csontokat, az árva ekklesiák egymásután kikeltek sirjaikból, megépültek romjaikból, pár év alatt 1015 anya és leányegyház kelt életre: közöttük a nagyváradai is.

Biharmegye főispánja ugyan késedelmeskedett a türelmi parancs kihirdetésével, de nem akadályozhatta meg, hogy arról a nagyváradai reformátusok tudomást ne szerezzenek, akik aztán más vezető hiányában — mert hiszen ők magok derék, becsületes iparosok, de nem litterátus emberek valának, — az almósi földesur, compossessor Csanády György által készített s a bécsi ágens Nagy Sámuel által más rendbe szedett folyamodványukat 1782. március 1-én nyújtották be a királyhoz.

Alázatos instanciájokban azt kérik a királytól, engedné meg, hogy templomot, parochiát és iskolát építsenek, lelkipásztort és tanítót állítsanak be, vallásukat nyilvánosan gyakorolhassák. Kérésük indoklására felhozzák, hogy 1. Nagyváradon nemcsak most laknak reformátusok, hanem valamikor országos híru ekklesiájuk volt itt, voltak templomaik, parochiális házaik, iskoláik; jeles kollégium állott itt, tele togátus

diákokkal; könyvnyomda, melyből a foliáns alaku szép magyar Biblia került ki. 2. A virágzó egyház a várossal együtt elpusztult 1660-ban, mikor a várost elfoglaló török felégette a templomokat, iskolákat, egyházi épületeket s a nép (nemesek, polgárok, szolgák) kiűzetek innét, mióta pedig a város a töröktől visszafoglaltatott, a város új földesura, a róm. kath. püspök nem engedi meg, hogy a reformátusok nyilvánosan gyakorolják vallásukat. 3. Pedig a váradai, váradolaszi és váradvelencei városrészekben református telkesgazda 172, zsellér 72, összesen 244 család található, nem számítva a mindkét nemen levő cselédek, akik lehetnek százötvenen, a kalonákat és nemeseket, akiknek számát lehet tenni kétszázra. 4. Félreértések kikerülése végett hangsúlyozzák, hogy a három városrészben lakók egy egyház tagjainak számítandók. 5. Telkük, ahova építkezzenek, nincs; azt a telket kérik a felséges királytól, amely a felosztott jezsuita rend rezidenciája volt. 6. A templom építésére, a lelkész és tanító tartására van elegendő erejük, a terhet a három városrészben lakó reformátusok közösen hordoznák. 7. Kérik, hogy vallásuk nyilvános gyakorlásában a róm. katho'ikusok ne korlátozhassák őket. (Protocollum 55. l.)

A kérelem beadása után — ugy gondolták, hogy az Istennek órájával együtt jár az emberek órája is (Keresztesi: Krónika 24.) — lelkipásztor után néztek. Előző évben érkezett haza külföldi utjáról a debreceni kollégiumnak egyik kiváló tanítványa: Keresztesi József, akit Csanády György által a jövőndöbéli szolgálatra elhívtak és 1782. március 12-én kötelezvényt adtak neki arról, hogy mig a szent szolgálat gyakorlására teljes szabadság engedődik és hivatalába beállhat, ámbár addig nem szolgálhat is, mely nem őkegyelmén, hanem az isteni rendeléstől függ, — de mivel ezáltal más ekklesiába meneteltől elfogódik és szerencsége megköttetik, tehát addig is 200 Rhenus forint fizetést biztosítanak részére, mely summának megadására magukat önként kötelezik a váradai ref. ekklesia tagjai közönségesen: Bereczki István, Baranyi Pál, Oláh József, Forgács György, Varga István stb... (Keresztesi: Krónika 24—25. l.)

A reformátusok folyamodását a helytartótanács a vármegyéhez tette le s mikor 1782. június 15-én

az új főispán, Örményi József beiktatása alkalmával Biharmegye is publikálta türelmi parancsol, egy vegyes bizottság küldetett ki, hogy megállapítsa: vajjon rendelkeznek-e a váradi reformátusok mindazokkal a feltevésekkel, amiket a királyi parancs megkíván? Ez a vegyes bizottság szeptember 26—29. napjain végezte el feladatát és jelentését betérjesztette a vármegyéhez. A vármegye másnapi közgyűlésén, szeptember 30-án nagy lárma, gyalázkodás, vihar fogadta a jelentést, heves ellenmondások, tiltakozások hangzóttak el a római kath. püspök, a káptalan, sőt a vármegye részéről is.

A róm. kath. püspök fiskálisa: Béra Mihály pontról-pontra terjesztette elő kifogásait a reformátusok folyamodványa ellen:

1. Nyilvános szabad vallásgyakorlatot kérnek a reformátusok, — mondja gúnyosan — s arra hivatkoznak, hogy itt virágzó ekklesiájuk volt?! De hát mikor?! Nem jó arról beszélni sem! Akkor volt ez, mikor eretnek fejedelmek uralkodtak Várad felett. 2. A török véget vetett virágzó állapotjuknak, mikor pedig felséges Nagy Leopold császár és király visszavette a várost a barbároktól, ő az egyedül idvezítő római katolikus egyházat helyezte vissza jogaiba. 3. Kétségbe vonja, hogy a város három részében található volna annyi református, amennyit a jelentés említ. 4. A három városrészt nem lehet egynek tekinteni, mert területileg különböznek. 5. Ami telkük volt a reformátusoknak hajdan, azt az eretnek erdélyi fejedelmek a róm. katolikusoktól vették el, — az a telek, amit most kérnek, a jezsuitáké volt s arra a gör. katolikusoknak van szükségük. 6. Hogyan építhetnének aztán, ha még fundusok sincs? 7. S azt kérik, hogy nyilvános vallásgyakorlatot nyerjenek? Hát nem ismerik az 1681. évi XXVI. tc et, amely a protestánsoknak csak a bejegyzett helyeken engedi meg a vallás nyilvános gyakorlását, már pedig Nagyvárad nem becikkelyezett hely!

A görög kath. püspökség deklarációja rövidebb és szelidebb hangú s azt hangsúlyozza, hogy a feloszlott jezsuita rend telkére, amelyet a reformátusok kérnek, a görög katolikusoknak nagy szükségük van s azt már több ízben oda is ígérték nekik.

A reformátusok nem fogadhatták ez ellenvetéseket néma hallgatással, hanem nyomós érveléssel adták elő válaszukat, amelyben rámutattak arra, hogy: 1. Bocskay István, Bethlen Gábor, valamint idősebb és ifjabb Rákóczy György, akik uralkodásuk idején a nagyváradi reformátusoknak telket ajándékoztak, úgy Erdélynek, mint a Magyarországból odacsatolt részeknek: a Párciumnak is törvényes urai voltak; 2. felmutatják Szalárdi János „Siralmas Krónikáját”, amelyben olvasható, hogy amikor a török Nagyváradot elfoglalta, két templomuk volt, egyik a várban, másik a városban; két pap szolgált a városban, egy meg a várban; 3. a kollégiumban I. Rákóczi György 1636-ban kelt engedélye szerint három professzor és több praepceptor tanított, két profeszor ellátásáról maga a feje-

delem gondoskodott, a harmadiknak a város adta a fizetését; 4. a kollégium külön vagyonnal rendelkezett; épületében helyet találtak a kisebb diákok és a tógátus diákok is, akik a török ellen vitézül harcoltak 1660-ban; 5. Debreczeni Ember Pál (Hist. Eccl. 4.) Historiája fel is említi a profeszorok nevét, akik mindig kitaroltak: Martonfalvy György a nagy hittudós és Püspöki János. 6. A könyvnyomda leghíresebb munkája: a Károli-féle Biblia-ordítás második magyarországi kiadása. 7. Ami pedig az 1681 XXVI. t. cikket illeti, hát az éppen nem vonatkozik Nagyváradra, mert amikor azt alkották, Nagyvárad még nem tartozott a magyar törvényhozás alá, de nem lehet azt a törvényt kiterjeszteni a biharmegyei egyházközségekre sem, mert ezek akkor még az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt állottak. (Protocollum 58—73 l.)

(Folyt köv.)

Csernák Béla.

A reformáció emléknapiján

több rendbeli ünnepséget tartott gyülekezetünk, amelyeken sok építő és gondolkodásra indító beszédet hallottunk. Az egyházi lapok is alkalmi közleményeket hoztak, amelyek közül a Kálvinista Szemle vezető sorait (K. S. tollából) olvasóinkkal is megismertetjük, melyek a magyarországi reformátusság mai állapotát jellemzik.

Az elsikkasztott reformáció a Lélek vádja beteg életünk ellen. Drága és szent örökségünk frázissá kopott. Néhol talán föl-fölcsillan az ősi hit, de nem életrendező, világformáló elv, amiért szívesen áldozzuk életünket is. Ha valaha aktuális volt a reformáció üzenete, ma százszorosan az, amikor csak a formák élnek s elérkezett a tetemek lélekkel megtöltésének ideje, vagy a legszörnyűbb halál.

Először kihalt a tan közösségeinkből. Kacagtak azon, mi korszakokat élte. Nem volt modern dolog hinni. Elvérszegényedett a kálvinizmus szellemi tartalma. A hatalmas dogmatikai viták türelmelessnessnek, békebonlásnak minősítettek, kiveszett a polemikus és apologetikus él theologiai irodalmunkból is. Mindez azért történhetett, mert méltatlanná váltunk a Lélek ajándékaira.

A dogmatikum után elvesztettük régi erőnket a gyakorlati egyházi élet frontján is. Mind több és több a különböző területeken a veszteség akár közéleti sulyunk megcsappanását nézzük, vagy a reverzálíst, a tőlünk kitérők óriási s a hozzánk-térők parányi számát. Nem áltathatjuk magunkat azzal, hogy igen sok gyülekezetünkben még mindig megfelelő az arány, nagy átlagban veszítünk. Egyházi gyűléseinket — volt olyan időszak — alig lehetett megkülönböztetni egy-egy részvénytársaság gyűlésétől, sőt ma sem használ az opus operatumként felveit imádság és bibliaolvasás.

Amily mértékben nem hirdetteit a tiszta tan, sáppadt a gyakorlati egyházi élet, úgy erőtlenedtek iskoláink is. Először államsegély címén elvesztettük az ősi kollégiumok lelkét, megszűnt a felekezeti iskolázatás egész közéletet formáló ereje, most pedig rá-

döbbenünk, hogy a puszta létezésre sincs elég erőnk, egymásután huzzák iskoláink fölött a halálharangot, ma már mint piaci portékát árulja egy-egy gyülekezet iskoláját államnak, községnek kínálva.

Amikor bent megerőtlenedtünk, elvesztettük kisugárzó hatásunkat is. Arcunkba szökik a vér, ha azt nézzük, hogy mennyiben hat ma a magyar kálvinizmus directe a magyar életre s ha nem akarjuk még tovább áztatni magunkat, jobb őszintén megállapítani: Nem számítunk!

Ne akarjuk mindezt a mult büneinek tüntetni föl. Ez sok vonalkozásban a mának mulasztása. Még ma is legfőljebb ábrándozással és nem konkrét tervekkel készülünk a jövő küzdelmeire. Még ma is sóhajtozó reformátusok vagyunk, akik elveszítették bizalmukat Istenben és önmagukban. Szorongalott helyzetünkben csak az egységes, koncepciózus irányítása egész református életünknek, csak a lelki kálvinizmus kialakulása segíthet!

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A vasárnapi iskolai munka, ez az Istenország építésének legkedvesebb szolgálata, Isten segédelmével mindenütt megindult. Gondos vezetők buzgósággal vésegetik aranybetűkkel hófehér lelkek tábláira Istennek ígését s Jézus parancsolatait, tanításait: „amit cselekedtetek eggyel az én legkisebb atyámfiak közül, énvelem cselekedtetek“. (Máté XXV. 40.)

Most a munka kezdetén egyik lelkésztestvérünk következő szép gondolatát közli soraiban: „vezessük be vasárnapi iskoláinkba az árvaház javára való adakozást. Erdélyben a vasárnapi iskolások két árvát tartanak el a szászvárosi árvaházban; mi ha kettőt nem, egyet bizonyosan el tudnánk tartani.“

Ezt az Istennek tetsző gondolatot, kis jóakarattal is könnyen meglehet valósítani!

Ha minden vasárnapi iskolai csoport csak 100 Leit perselyezne össze, két árva ellátását lehetne biztosítani.

Árváink nevében szeretettel kérjük vasárnapi iskoláink vezetőit, ne feledkezzenek meg református árvaházunkról s benne Krisztus kicsinyeiről!

Adományok az Árvaháznak:

A Berettyón tulról szentjobb református testvéreinktől érkezett adomány: 130 kgr. burgonya, 12 kgr. bab, 3 kgr. hagyma. — Dombria Mária kolozsvári lakos, az ipari kiállításon részvétele alkalmából: 6 méter székelyosztó. — Dr Cziffra Kálmáné: egy zsák burgonya, egy kosár olasz. — Thury Sándor: 350 kgr. liszt, 6 kgr. paradicsom. — Kiss Antalné: egy kosár olasz. — Nagy István: 5 kgr. lencse. — Papp Lajos, leánya halálának évfordulóján 100 Lei.

Berettyón tul lakó testvéreink emlékeztek meg az Árvaházról. Eddigi bizonyosságok s önként tett ígéreteik alapján joggal reméljük, hogy Berettyón innen

a Körös, a Kösmő partjain élő testvéreink is felhasználják a természeti adományok liszt, burgonya gyűjtésére alkalmas ezen késő őszi szép időket s ígéreteiket valóra is váltják. — Szeretettel kérjük őket!

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Egyháznak: (virágmegváltás címén) Szilvassy Jánosné 100 Lei.

Szegényeknek: Rieger Gusztávné 40 Lei.

UJVÁROSON:

Őssi-i imaház céljaira: Az ujjvárosi ifjusági egyesületek 762, Erdődi Sándor 100 Lei.

VELENCÉN:

Egyházi célra: Balogh Károly a kultúrteremben villanyvilágítási munkálatokat végzett 100 Lei értékben.

Velencei templomalapra: Kiss Károly és családja András Mária temetésekor virág helyett 100 L.

Tüdővész ellen védekező egyesületnek: Velencei Nőszövetség 300 Lei.

RÉTEN:

Ruhaanyag szegénygyermeknek: Gaimer Ferencné 50, özv. Székely Gyuláné 50 Lei. Ruhanyagot: Péntes Irén, Péntes Viktorné, Szilágyi Gyuláné, Lőkös Béláné, G. P., Horvát Imréné. Könyvtár részére: Papp Dezső 10 drb könyvet.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok október 22—29-ig.

Keresztelés: Velencén: Kiss István, Thuróczy Livia. Réten: Patka János.

Esketés: Velencén: Szücs Sándor ref. és Teleki Irma ref. Réten: Kompán Béla ref. és Kocsis Mária ref.

Temetés: Olasziban: Jánossy Lajos 78 éves, Onucz Erzsébet 9 éves, András Mária 20 éves. Velencén: Dávid Ferencné sz. Tapaszi Livia 53 éves, Stepván Demeterné, szül. Köteles Zsuzsanna 73 éves. Réten: Szücs Erzsébet 24 éves.

Kitérés: Bódiné Nagy Karolina két gyermekével (Csillagváros, Apáti-ut 1.)

Az őssi-i telepen vasárnaptól kezdve az isteniltisztelést ismét megtartjuk az Ige után szomjuhozó református testvéreink számára. Nagy gondja volt a telepen lakó hűveinknek, hogy addig is, míg a tavasszal Isten kegyelméből imaházunkat és a napközi otthont telepítjük, hol jöjjenek össze isteniltisztelésre. Most Bodó Imréné után, Török Albert és családja házában gyűl össze az őssi-i reformátusság, aki tágas helyiségét szintén díjtalanul engedi át imaház céljaira. Most pedig, hogy az Isten így megsegített, ne legyünk méltatlanok az ő kegyelmére. A Török Albert háza 56. ucca 29. szám alatt van.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőlt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Boros Ferenc, a Hegyen: Mélyárok 99. sz. (Nagy P. István házána) délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőlt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor a gyermekistentiszteleten és este 6 órakor Molnár Károly, az Óssitelepen délután 4 órakor (Török Albert házána 56-utca 29. sz.) Nagy István,

Velencén: délelőlt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokajitelepen délelőlt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőlt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Esteli órákon • Hétfő: Rágalmazók ellen. CXX. órizője. CXXI. zsoltár. Szerda: Isten velünk a szűk-ségben. CXXIV. zsolt. Csütörtök: A szegénység meg nem szégyenít. CXXV. zsolt. Péntek: Emberé a munka, Istené az áldás. CXXVII. zsolt. Szombat: Az istenfélők házána áldás van. CXXVIII. zsolt.

Délelőlt mind a négy parochiális körben úrvacsoraosztás.

Boros Ferenc tiszteletes atyánkfia, a népes és erőteljes gyantai egyház október 15-én meghívta rendes lelkipásztorául. Boros Ferenc nagyváradi szülött, itt végezte középiskoláit, itt bontogatta lelke szárnyait kisdíákjaink Bethlen Gábor körében; Kolozsvárról a theológiát elvégezvén, előbb falvakon segédlelkész-kedett, most egy éve jött be Nagyváradra, hol az olasz-i parochiális körben szolgált. Ugy a választó egyházra, mint a körünkben lávozó ifju lelkipásztorra Isten áldását kérjük!

Az olasz-i Férfiszövetség csütörtöki bibliaórája után (nov. 2.) dr Szeghalmy Sándor presbyter tartott előadást az ifjúsággal kapcsolatos kérdésekről. — A vasárnap délelőlti megbeszélés — tekintettel az úrvacsoraosztásra — nov. 5-én elmarad.

Az olasz-i nő és férfiszövetség legközelebbi (nov. 19-iki) vallásos estéjén Kiss Bertalan egyház-kerületi belmissziói titkár fog előadást tartani a hűg-nolta leányok martíromságáról.

A Nagysötétágon, Papp Sándor ny. pénzügyi főtanácsos úr szőlőjében több mint nyolc éve télen-nyáron minden vasárnap délután rendes istentiszteletet tartottunk hegyi hűveink számára. A Hegyen végzett látogatásaink során tapasztalluk, hogy az újabb építkezések következtében újabb házcsoportok keletkeztek s az istentisztelet helye központibb fekvésű lesz a Mélyárok 99. sz. alatt, ahol Nagy P. István, a Ref. Kör alelnöke ajánlotta fel hajlékát e célra. Október 29-én délután tartottuk ott első istentiszteletünket, mikor a szűves háziasszony vendégszeretele fogadta az egybegyűlekedőket. Egyelőre tehát itt fogjuk tartani istentiszteleteinket, de továbbra is bejelentjük aláza-

tos igényünket eddigi kedves házigazdánk tágas helyi-ségére, hogy ott majd a nyár folyamán egy-egy ünnep-séggel megrendezhessünk az óriási diófa lomb-sátora alatt.

A mélyárok-i istentiszteletünk ideje vasárnap dél-után 3 óra.

Az újvárosi ifjusági egyesületek a reformáció napján zsoltárversenyt rendeztek, melyen az ének-könyvünk legjobb ismerői értékes jutalmat nyertek. A versenyen 11-en vettek részt, kik közül az első 120 éneket, a második 80 éneket, a harmadik díj nyertese pedig 78 éneket tudott.

Gyermekistentiszteletet tartunk vasárnap dél-után az újvárosi templomban. A felekezeti és állami iskolába járó gyerekek szűlei szűves figyelmét is fel-hívjuk erre.

Az Ujvárosi Református Nőszövetség folyó év november 5-én délután 1/27 órai kezdettel a Teleky-u. 31. szám alatti Otthonban rendezendő vallásos esté-lyének műsora: 1. Kezdő ének: 89. dics. „Adjunk hálát mindnyájan” ... 2. Nyitány: előadja a Lápossy zene-iskola zenekara. 3. Árva Bethlen Katáról előadást tart Molnár Károly s. lelkész. 4. Élőkép Árva Bethlen Kata életéből. Bemutatják az Ujvárosi Ref. Leánybibliakör tagjai. 5. Éneket: Tóth Ilus énekesnő zongorakiséret mellett. 6. Dr. Oláh Béla verseiből ad elő. 7. Utolsó szó Istenhez. Előadja: Kovács Lászlóné urasszony. Közreműködik az Ujvárosi Ref. Énekkar. Karnagy Vá-sárhelyi Sándor. 8. Záróének: 99. dics. „Légy cse-ndes szívvel és békével”...

Réti Férfiszövetségünk kedden esti (nov. 7.) bibliaóráján és ismeretterjesztő előadásán Kiss Berta-lan tart elődsdást a „kálvinista öntudatról”.

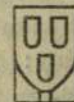
Réti Vegyeskarunk nov. 5-én este magyar da-lookat énekel a Gutenberg Dalkörnek a Kath. Körben tartandó szezonnyitó hangversenyén.

Megjelent az 1934. évre szóló Református Árvaházi Képes Naptár, gazdag tartalommal. Ára 20 Lei. Kapható a lelkészi hivatalokban.

Kálvin könyvnyomda

Sir. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leányne-velő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatvá-nyokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket s b a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az Ifjusági Keresztyén Egyesületek Világszövetségének Imahete

1933 november 12–18.

Ifjusági munkánkat szoros kapcsolatba kell hoznunk egyházunk többi munkával. Ezt csak úgy tudjuk valóban elérni, ha egyházunk vezetői, lelképászloraik és gyülekezetei imádkoznak az ifjúságért, ha az ifjúság maga is imádkozik egyházáért és annak különböző munkáiért.

Ifjusági munkánkban áldásos jellegű a világ többi népei között folyó munkával való kapcsolat. A november 12–18 közötti imahét a leglisztább alkalmat adja a keresztyén világkapcsolatok megérezésére és megerősítésére.

Éppen elég okunk van az egész világot átfogó imaláncba való belépésre. Isten hív, a testvérek várnak, ne késlekedjünk, minden lehető megtenni imahetünk érdekében. Ne legyen olyan Leányszövetség és IKE, amelyik ne élne ezzel az alkalommal s amelyik ne tenné az imahetet a munka megújulásának forrásává. Testvéri szívvel kérünk minden Leányszövetségi és IKE vezetőt és tagot, hogy minden eddigi gondoskodásnál nagyobb igyekezettel álljon az imahét áldott munkája mellé.

A váradai reformata árva ekklesia régi gyászából kikelése.

(Befejező közlemény.)

• • •

A váradai reformátusok jó reménységgel várták, hogy a helytartótanács kedvezően fogja elintézni kérésüket. Hiszen a türelmi parancs kiadása után megtartott 1783. június 4-iki vármegyei tisztújítás alkalmával egész sereg református tisztviselőt választott a vármegye: főszolgabírákat, tisztii ügyészeket stb., akiknek Váradon lakása a reformátusság erősödését jelentette. Reménységüket azonban halomba döntötte az irigység, amely semmiképen sem akarta, hogy Nagyváradon a református magyaroknak templomuk legyen. A királlyal elhitették, hogy a sok templom építésével meggyengül a nép adózó képessége, ennek következtében azokban az árva ekklesiákban, amelyekhez egy órajárásnyira volt református templom, megtiltotta a templomépitést. Ilyen értelemben jött válasz Váradra is. A rendeletnek értelmi szerzőit Váradon kell keresnünk. A püspök

Az imahét programja:
Krisztus a mi egyetlen Urunk.

Vasárnap, november 12-én: Sóvárgó világ. Bibliavélasás: Zsoll. 42:1–2; Ézsaiás 64:1–11; Róm. 8:19–23; Jel. 21:1–3 Imádkozzuk: Hogy a keresztyén Leányszövetséggel, a keresztyén Világ-Diáksövetséggel s a rokon keresztyén mozgalmakat Isten használja fel minden nép és nemzet ifjúságának megsegítésére és vezetésére; hogy mindbátrabban teljesítse történelmi misszióját a mai idők hallatlan kétségei, bizonytalanságai és zavarai közepette, igyekező az ifjúság élelének minden vonatkozását a Jézus Krisztus megtartó evangéliumának uralma alá állítani. Hogy a mi mozgalmaink jobban megismerjék Istent.

Hétfő, november 13 án: Ő eljött. Bibliavélasás: Fil. 2:6–7; I. Kor. 1:23–25; Ján. 1:14–18; II. Kor. 4:6. Imádkozzuk: Hálát adva Istennek a Nigériában működő egyesületért, amelynek tagjait az alapítástól erősítette az Ur, kérve az egyesület evangélizáló munkájára gyümölcösözést, a tagjait összetartó hitnek és szeretetnek további gyarapodását, mohamedán környezetére való hatását. Megemlítve Isten előtt Afrika ifjúságát és a közölte végzett munkát az egyes országok szerint: Egyiptom, Tunis, Algier, Marokko, Liberia, Kamerun, Gabun, Senegal, Togo, Sierre Leone,

gróf Kollonics László 1793. február 15-én a nagy préposttal, gróf Kornis Ferencsel együtt gyalog jött be Püspökiből Váradra, csak hogy annál jobban állíthassa, hogy nem szükséges Váradra református templom, nem messze van Püspöki! Nagy csorba esett ezzel a váradiai reménységén! — jegyzi fel a krónikás. (Protocollum 20. l.)

De a király az országban széjjel járván, felismerve ezt az igazságtalanságot és az egy órai járóföldről szóló parancsolatját visszavonta.

Fellélegzettek a váradai reformátusok is és új folyamodványt intéztek a királyhoz 1783. szeptember 7-én. Hivatkoznak arra, hogy 1. Várad közelében van ugyan olyan református templom, amelybe egy óra alatt eljuthatnak, de ezeknek a templomoknak látogatása nagy kényelmetlenséggel jár, miután kétszer is van istentisztelet, délelőtt és délután is, így az egész nap csak jövésből s menésből állana. 2. A koruknál vagy tesli fogyatkozásuknál fogva gyöngébbek pedig nem mehelnének templomba, az öregek és betegek egészen istentisztelet nélkül maradnának. 3. A reformátusok száma különben is megnövekedett a vár-

Dél-Afrika, Kelet-Afrika, Madagaszkár. Hogy a mi mozgalmaink jobban szolgálhassák Isten országát.

Kedd, november 14-én: Ő megkísértett. Bibliaolvasás: Luk. 4:1—15; Luk. 22:42; Zsid. 2:14—18. *Imádkozzunk:* Az Észak-Amerikai Egyesült-Államok IKE-ejért, hogy a Lélek megújító ereje által fiatal embereket Jézus Krisztusban mind mélyebben való meggyökerezésre tudjon vezérelni. Amerika többi részeiben folyó egyesületi munkáért: Kanada, Új-Fundland, Mexikó, Barbados, Jamaika, Brit-Guyana, Porto-Rico, Dél-Amerika, Argentína, Brazília, Chile, Peru, Uruguay. Hogy a mi mozgalmaink és ifjuságunk el ne tévelyedjenek a mai világ utvesztőiben.

Szerda, november 15-én: Ő engedelmes volt. Bibliaolvasás: Márk. 3:34—35; Zsolt. 40:7—9; Máté 5:43—45; Márk 8:34; Fil. 2:8; Máté 6:24. *Imádkozzunk:* Mozgalmunknak a mindennapi életben megnyilvánítandó igazi keresztzeni engedelmességért. A szentföldi népek és fajok, felekezeti és politikai pártok közötti békéért. Az Indiai IKE-ért, hogy a külföldi fiúk arok visszavonulása által okozott változások és a jelen évben érvénybe lépett új szabályzat az ifjuság javát szolgálja és alkalmas legyen a megbékéltetés s nevelés munkájára. Kína ifjusági egyesületeiért, hogy a nemzeti csapások és veszedelmek, egyben azonban nagy lehetőségek idejében az ország tanult ifjuságának erkölcsi szilárdságot, újjáépítő szolgálatot nyújtson, különösen a kedvezőtlenebb helyzetű földműves vidékek és ipari központok ifjuságának. A többi ázsiai ifjusági tagozatok munkájáért: Burms, Ceylon, Maláji államok, Iziam, Japán, Korea, Sziria, Mezopotámia területén. Hogy mozgalmaink Krisztus testének szervezetében erősek tudjanak lenni.

Csütörtök, november 16-án: Ő szenvedett. II. Móz. 3:7—8; Luk. 9:58; 12:49—51; Ján. 12:23—28; Márk 15:34; II. Kor. 1:3—7. Imádkozzunk: Kérve a Szentlélek ajándékát az Ausztráliában működő vezetőkre, hogy Urunk hűségese tanubizonyosságai legyenek és erőt nyerjenek a fiatal emberek megnyerésére. Az

megyei református tisztviselők által, akik az esztendő nagy részét Váradon töltik s ha nem lesz templom, lelki vigasz nélkül maradnak. 4. Nem csekély számú református található a foglyok között is s ha felépül a kórház, a református betegek is állandóan igénylik a lelkészi szolgálatot. 5. A két szomszédos egyház nem tudja kielégíteni ezeket a lelki szükségeket. 6. A várad reformátusoknak van elegendő erejük, hogy imaházat építsenek, indokolatlan tehát, hogy a szomszédos falvakba járjanak. Ismétellen kéri a jezsuiták teltét, amely telek a jezsuiták eltávoztása óta üresen áll. A kérvény aláírói: „Nagyvárad város, Várad-velence, Várad-olaszi helvét hitvallású lakosai.“ (Keresztesi Krónika 39. s köv. l.).

Végre, valahára 1783. november elején leérkezett a kedvező királyi válasz, amelyet az alispán a december 30-iki vármegyei gyűlésen hirdetett ki. A püspökség fiskálisa elleneszlott és azt indítványozta, hogy ismét bizottság küldessék ki annak megállapítására, hogy lakik-e Váradon annyi református, amennyit a türelmi parancs megkíván. Erre — ha nehezen —

Oceaniában folyó egyesületi munkáért: Holland Kelet-India, Fidzsi-Szigetek, Új-Zeland, Hawai és Filippi-szigetek területén. Hogy ifjuságunk ne csak felismerje, de szolgálja is a maga sajátos feladatait egyházunkban.

Péntek, november 17-én: Ő győzött. Bibliaolvasás: Ézs. 53:11—12; Ján. 12:31—32; 16:33; 19:28—30; Ef. 2:13—14; Gal. 3:28. *Imádkozzunk:* A dán, svéd, norvég, eszt, lett, lengyel, holland, német, svájci, skót mozgalom vezetőért és önkéntes munkásaiért. Babos Sándorért és munkájáért, egyházunk összes külmisziói tevékenységéért.

Szombat, november 18-án: Ő él. Bibliaolvasás: Zsid. 13:8; Ján. 4:14; 11:25; 14:6—9; 15:5; Kol. 1:16—20. *Imádkozzunk:* A belga, itáliai, portugál, spanyol, csehszlovákiai, magyarországi, jugoszláviai, ausztriai, bulgáriai, romániai, görögországi, törökországi, franciaországi, maltai és gibraltári mozgalmakért. Gyülekezetünk, környékünk egész egyházunk keresztlyén ifjusági munkáiért, a leányok és fiúk között.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaatya.

A szatmárhegyi kis vasárnapi iskolások változatosan szeretettel gondolnak az ő kis árva testvéreikre. Az elmúlt vasárnap „Petőfi-ünnepélyt“ tartottak a leányszövetség tagjainak közreműködésével s a begyűlt adományokból 200 Leit küldöttek be árvaházunknak: „ügyességet fejlesztő s hasznosan foglalkoztató eszközökre!“ Midőn az ismételt megemlékezést szívből köszönjük, kérünk benneket, olvassátok el Pál: Filip. IV. r. 18—23. verseit.

Kedves ajándék az Árvaháznak. A Kálvin könyvnyomda tulajdonosai megfestették Ványay Imre fiatal festőművésszel Nt. Csernák Béláné elnöknő életnagyságu képét s a művészi olajfestményt Árvaházunknak ajándékozták. Az olasz-i Nőszövetség tagjai e képhez diszes keret készítették s november 12-én vasárnap délután 5 órakor, az Árvaház tizéves

rálltak a reformátusok is s még az nap délután feljárt a bizottság a várost s még több református családot talált, mint az előző évben. A bizottság a maga jelentését már másnap beterjesztette a vármegyéhez, a reformátusok pedig tudomására hozták a vármegyének, hogy másnap 1784. január 1-én megkezdik az istenlisztelelet, ha magánháznál is. A püspökség fiskusa fenyegetőleg kiáltotta: Szeretné ő látni azt a helyet! (Krónika 43. l.)

S meg is látta. Ez a hely az olasz-i templom háta mögött máig is meglévő Tisza-udvar. Ő-esztendő utolsó estéjén a görögök (kereskedők) a Tisza-ház udvarán egy nagy sátorot vontak, amelynek építésében maguk a görögök is serényen buzgólkodtak. 1784. január 1-én délelőtt tizedfél órakor igen sok népnek, uraknak és minden renden és valláson levőknek összegyűlt roppant serege előtt az istenlisztelelet Váradon is megkezdődött 123 esztendő és 4 hónapok multával. Ezen első istenlisztelelet nagy örömmel végződött — írja Keresztesi József, a régi gyászából kikelő várad árva ekklesia első lelkipásztora.

fennállása és az elnöknő névnapja alkalmából fogják ünnepélyesen átadni az Árvaháznak, mely alkalomra az Árvaház barátait szeretettel meghívják.

Adományok az Árvaháznak:

Csigay Sándorné 9 kgr. burgonya, 4 kgr. zöldség, 10 fej olasz. Mikis Lászlóné 23 kgr. paradicsom. Mónus Sándorné 10 liter tej. Dr. Cziffra Kálmánné 5 kgr. hagyma. Józsa Károly fél kgr. paprika. Fazekas Jánosné 50 Lei.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Urasztalára: Silimon Györgyné 100, Fajna Györgyné 100, Szilvássy Jánosné (virágmegváltás címen) 100, Merza Sándorné 100, Fazekas Jánosné 50, B. I. 50, özv. Irházy Jánosné 50, Kiss Antal és neje 50, Kosztin Jánosné 50, Boldizsár Imréné 40, Fenyák Ferencné 25, Csőke Gézáné 20, Egy özvegy asszony 20, Deák Mancsi 20, összesen 775 Lei. Kenyeret: Papp Sándor, Tóth Lajos, Rácz Károly. Bort: Fülöp István.

Iskolásgyermek konyhájára: Doromány Ilona néh. Szőnyi Rózsi Farkasné halála alkalmából koszoruváltás címen 100 Lei.

Szegényeknek: Özv. Domján Istvánné 50 Lei, özv. Szatmáry Mihályné öt ruhára való barchet és egy női ing.

UJVÁROSON:

Urasztalára adakoztak: ifj. Vargha László 100, Földessy Imre és neje 50, K. M. 40, Nagy János 10, Berde Róza 20, Tándor Lajos 50, M. M. 25, Nagy Lajos 20 Ille Sándorné 100, összesen: 415 Lei. Kenyeret adott: Kalmár Dániel. Bort adtak: id. Varga László, özv. Nemes Lajosné.

VELENCÉN:

Urasztalára: Thury Sándor 50, Bálint Györgyné 30, Elek Eszter 20, Szabó Lajos 10, Péntes Ferencné 10, Babuczai István 20, Úrai Béláné 20, Bereczki Istvánné 20, Ujlaki Károly 20, Barna Sámuel 40, özv. Schittenhelm Alajosné 20 Lei. Nagy István

(Keresztesi József Veszprémben született 1748. december 29-én. Iskoláit Debrecenben végezte. Egy évet — 1779/80. — töltött külföldi egyetemen. Hazajövetele után Debrecenben előkelő családnál nevelősködött. A váradiak 1782. március 12-én kelt meghívását elfogadta s amellet hűségesen kitartott, noha hívták az albsi, técsői, székelyhidi ekklesiák is, megkínálták máramarosszigeli professzorsággal is. A váradközö váradiak vigasztalására 1783. február 2-án eljött Biharpüspökibe s ott a váradiaknak predikált. 1783. március 10-én a vértesi ekklesiába megy azzal a feltétellel, hogy amint Várad a királyi engedélyt megnyeri, Vértésről azonnal átjöhet Váradra. A királyi engedély megérkezésének hírére azonnal megjelenik Váradon s 1784. január 1-én meg is kezdte szent szolgálatát).

A Tisza-ház udvarán hét hónapig tartották az istentiszteletet sok viszonyfagszások között. A mai templom és parochiális telek megvétele után elsőben egy deszkasáfort építettek itt, amelybe 1784. augusztus 1-én tették át az istentiszteletet. Az imaháznak, a mai

kenyeret, Tóth Gusztáv és Nagy Bálint bort. Tokaji-telepen: Patócs Sándor 20 Lei. Kósa László kenyeret és bort. Összesen 280 Lei.

Nőszövetség céljaira: Szilvássy Istvánné és Matkó Ilona kézimunka anyagot.

Szegényeknek: Fóris Péterné 20, Ujlaky Károly 20 Lei.

Velencei templomalapra: Józsa Károly 100 Lei.

RÉTEN:

Urasztalára: Gáspár Andrásné 100, Rózsa Jánosné 20, özv. Székely Gyuiáné 20, Stricina, M. né 30, Bodoki I. né 20, Köpe Mihályné 40 Lei. Kenyeret: Jakab Imréné, Nagy Lászlóné. Bort: Huszár István.

Nőszövetségnek ruhaanyagot: Tamás Lászlóné, Szilasi Györgyné, Szilasi Kálmánné.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok okt. 29—nov. 5-ig.

Keresztelés: Olasziban: Fehér Katalin. Ujvároson: Kovács István János, Práger Ágnes Anna, Jámbor Sándor István, Lázár József, Szücs András Károly. Velencén: Sós József Illés. Réten: Orbán József.

Esketés: Olasziban: Zöld Imre ref. és Csont Mária g. kel., Erdődi István ref. és Fazekas Juliánna ref. Velencén: Szilágyi Zoltán ref. és Maróti Irén Gizella r. kath. Réten: Bachmann Kálmán r. kath. és Bumbuj Matild ref.

Temetés: Olasziban: Margittai György 3 hónapos. Ujvároson: Szabó Imre, Szaniszlai Miklós, Zima Erzsébet Huvé Jánosné. Réten: Nagy Józsefné 33 éves, Bagi Lajosné 65 éves.

A fogyvásárhelyi Református Kulturházat vasárnap avatják fel nagy ünnepek keretében. Az ünnepeken részt vesznek városunkból a réti Vegyeskar Soós András karnaggal és dr. Szabó Lajos lelkész, aki a délutáni kulturünnepeken »Jókai Mór humoráról tart előadást.

templomnak fundamentumát 1784. szeptember 20-án tette le Keresztesi József, aki azonban nem szolgálhatott benne, mert mikor Szalacsra távozóban 1787. április 29-én Váradról elbucszott, bucsubeszédét még a sátorban tartotta. Utóda Szaklányi Zsigmond 1787. november 18-án kezdte a fedél alá hozott torony nélkül való szent hajlékban az istentiszteletet, predikálván a C. zsoltár 4. és 5. versei alapján: Menjetelek be az ő kapuin hálaadással, tornácaiba dicséretekkel, adjatok hálát néki, áldjátok az Ő nevét! Mert jó az Ur, örökkévaló az Ő kegyelme és nemzedékről, nemzedékre való az Ő hűsége. (Krónika 1631.).

Mi pedig hálával emlékezzünk meg őseinkről, akik olyan kitartással és bizakodással vívták nehéz harcaikat a nagyvárad reformata árva ekklesia régi gyászából kiemelése végett. Példájuk buzdítson harcainak diadalmas megharcolására. A mult a jövő tanítómestere. Ne felejtjük a költő szavát: „Ki multjára érzékellen, szebb jövőre érdemellen!”

Csernák Béla.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 óraker, valamint a Mélyárok 99. sz. (Nagy P. István házána!) délután 3 óraker Nagy István,

Ujvároson: délelőtt 10 óraker Molnár Károly, este 6 óraker András Gusztáv, az Össi-telepen délután 4 óraker (Török Albert házána! 56 utca 29. sz. a) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 óraker Szennyess József, délután 4 óraker, valamint a Tokajitelepen délelőtt 10 óraker Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 óraker Makay György, délután 4 óraker Szennyess József szolgá.

Boros Ferenc gyantai lelkészt, az olasz-i parochiális kör volt segédlelkészét, vasárnap, november 12-én iktatja hivatalába Csernák Béla e-ker. főjegyző.

Nagy István segédlelkészt, aki az Ifjusági-Otthon vezetője volt, Püspök úr az olasz-i parochiális körbe nevezte ki segédlelkésznek. Az ifju Timotheus munkásságára Isten áldását kérjük.

Az olasz-i nő és férfiszövetség november 19-iki teadélutánján Kiss Bertalan belmissziói titkár tart előadást a francia református nőkről, a hős hugenotta asszonyokról és leányokról, — továbbá a Kálvin énekkar fog néhány szép magyar dalt énekelni dr Szemethy Géza egyházkerületi titkár karnagy vezetése mellett. A programot jövő számunkban közöljük.

Az olasz-i férfiszövetség csütörtöki bibliaóráján örömmel vette tudomásul, hogy a hegyi állandó istentisztelet a Mélyárok részen Nagy P. István Ref. Köri alelnöknél tartjuk; hálásan emlékezett meg arról, hogy Papp Sándor egyházi adóhivatali főnök 1925 július 26-ikától kezdve mostanig, amíg a Nagysötétágon tartottuk az istentiszteleteket, hegyi házána tágas szobáját ingyen bocsátotta egyházunk rendelkezésére.

Az olasz i férfiszövetség november hó 16-iki (csütörtöki) bibliaórája után Báthory Ferenc ny. tanár tart előadást »Északi képek« (utazás Dánia, Svédország, Norvégia és Einnországon át) címen.

Az ujvárosi Féfiszövetség összejövetelét november 12. helyett november 19-én tartja meg az istentisztelet után.

Az ifjusági imahét napjain vasárnaptól kezdve minden este összejövetelt tartunk az Ifjusági-Otthonban, vasárnap 7—8-ig, más napokon háromnegyed 8-tól háromnegyed 9 óráig. Az összejöveleket pontosan kezdjük és végezzük. Mindennap bibliaolvasás, előadás és közös imádkozás lesz. Az előadások címei: Mit ad egyedül Isten az ifjuságnak? Mit adhat egyedül Isten a világnak és az Ifjuságnak? Miért féltjük a mai ifjuságot? Fegyvelmezött és szervezett keresztyén ifjuság. Ifjuságunk feladata a külmiszió szolgálatában. Gyülekezetünk, vidékünk, egész egyházunk, keresztyén ifjusági mozgalmaink állapota, kérdései. Ezekre az alkalmakra is szeretettel hívjuk

és várjuk ifjuságunkat, fiukat és leányokat és ifjuságunk barátait.

Velencei kulturtermünkben folyó hó 12-én délután 6 órai kezdettel énekkarunk kulturdélután rendez a következő műsorral: 1. Népdalokat énekel: a Férfikar. 2. A finánc. Vigjáték. Előadják: Schittenhelm Rózsika, Fóris Böske, Keresztess Károly, Oláh György, Mező Bandi. 3. Magyar dalokat énekel: Mészáros Lajosné, zongorán kíséri: Bancsik János. 4. Szaval: Szennyess József s. lelkész. 5. Legátusok. Népszinmű. Előadják: Kalla Vilma, Kremsz Béla, Thury László, Gipp István, Mészáros Lajos, Tokai Kálmán, Gantner Ferenc, Veress Imre. 6. Népdalok. Énekl: a Férfikar.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk Réten, csütörtök (nov. 16) délután 4 óraker a hegyen, a Felső Dorongosoldalon (Külüs Mihály házána!).

A magyarországi református zsinat világi elnökke Balog Jenő egyházkerületi főgondnokot, lelkészi alelnökke Ravasz László püspököt, világi alelnökke Teleky József főgondnokot választotta. Tárgyalták a kormány által a törvényekre tett észrevételeket és azokat általában az egyeztető-bizottság javaslata szerint intézték el, egynek a kivételével. A zsinat ugyanis komoly megbeszélés és vita után fenntartotta azt az álláspontját, hogy lelkipásztorra lehet megválasztani nem magyar állampolgárt is, de az állás elfoglalása előtt köteles a magyar állampolgárságot megszerezni. Egyebekben elfogadtatott az egyeztető-bizottság javaslata minden tételt illetően. Ünnepeyes óvást emelt a zsinat az 1791. évi 26-ik törvénycikknek olyan magyarázata ellen, mintha református egyházunk az iskolák alapításánál előzetes engedély korlátozásához lenne kötve. Elhatározta még a zsinat, hogy állandó bibliafordító és biblia-terjesztő bizottságot állít fel az egyházkerületek püspökeiből. Megállapította most már véglegesen a magyar református egyház közös címerét, amely Debrecen város címerének felhasználásával készült és Bethlen Gábor jelmondatával: »Ha Isten velünk, ki-csoda ellenünk?«

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vuicen (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készlt mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradí Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Mandzsuria földjéről.*

Mandzsuria hosszú időn át a kínai birodalom egyik része volt: Oroszország, Korea, Kína és Japán között terül el. Sokszor volt ez országok hadszíntere, így az utóbbi években is.

Mandzsuria területe szinte három és félszer nagyobb, mint a mai Románia. Két nagy hegylánc van. Délkeleten a Changpaishang. Legmagasabb csúcsa 2744 méter. Északnyugaton a Nagykingan húzódik 2000 méter magasságig emelkedve. Sok szépsége van e hegyes vidékeknek. Északkeleten két kisebb hegylánc az Il-churi-alin és a Kiskingán húzódik, amelyeken vulkánikus területek vannak. Délben a tenger közelében is vannak láva-mezők, melyeket Cholnoky Jenő magyar tudós fedezett fel. A vulkánok egyrésze álvulkán. Vallási indításból építették a daurok és kínaiak, akik a vulkánokat istenek és szellemek lakóhelyeinek tartják. Legérdeke-

* Egyház és Misszió címen Aninószán megjelenő külmisziói lapból közöljük e leírást arról a földről, ahova az erdélyi reformátusok náunk is ismert misszionáriusa, Babos Sándor tiszteletes ur kiment. Munkájáért és általában a magyar református egyház külmisziói munkájáért az Ifjusági Keresztény Egyesületek Világszövetségének Imahetén, pénteken este imádkoztak ifjaink és gyülekezetünk.

Az árvák Atyja.

Araláskor volt gyászos évfordulója annak, hogy Kávás Gergely gazdúrám olyan vigyázatlanul szállott le a buzaasztagról, hogy elvesztette az egyensúlyt, fejle lezuhant a magasból és menten szörnyet hala szegény. Nagyon sajnálta mindenki a szorgalmas, takaros gazdaembert. Megsíratták, eltemették. Aztán haladt az idő tovább. El is feledték. Nem csuda, hiszen van mindenkinek gondja-baja elég. Kávás Gergelynek is volt, míg élt, de most már nincsen; rég' szívja törődött csontjait az áldott sárga anyaföld...

Szegény, özvegy Klára asszonyra reá szakadt a gond. Három apró porontyával azt sem tudta, mihez kezdjen. Dolgozni nem mehetett kis gyermekei miatt, ha pedig magával vitte őket, akkor nem hagyták dolgozni. Megkönnyítette dolgát a reá szakadt nagy szerencsétlenségben az, hogy ez évben már csak a betakarítás hiányzott. A gondos, szorgalmas gazda minden egyéb dolgot elvégzett, mintha érezte volna hirtelen elmenetelét.

...

Ahány nősüendő ember volt a környéken, mind-

sebb ilyen terület Mergentől délkeletre 100 kilométerre van. Két legnagyobb vulkán a Gin és Nadug. A Gin kráterterülete 1200 méter. A kínai források szerint legutoljára 1721—22-ben működtek. E területen 2—3 évenként olyan földrengés van, hogy a szobákban a szekrények a földre esnek. A daurok nyári éjszakákon gyakran hallanak különös zajt itt. Mintha üres szekér vágatna a köves utcán, vagy mintha messzi templomból az imaolvasás és zene hangja hallatszana. Nyáron és télen száraz időben látnak a délibábhhoz hasonló tűneményeket. Egyszer csak feltűnik a hegyek felett egy város képe, tornyok, házak, szekerek, öszvérek, emberek. A daurok e jelenségek alapján e hegyeket a dörgés és a villámlás földalatti szellemei lakóhelyeinek tartják. Ezek állandó harcban vannak a felhőkben lakó szellemekkel. Néha úgy elfajul a harc, hogy köveket és villámokat szórnak egymásra.

Folyói közül az Amur (fekete sárkány) a legnevezetesebb, mely északról határolja. Az Argun és Schilka egyesülésénél 1 kilométer széles. Egyre jobban szélesedve a Sungari torkolatánál 15 kilométer szélességben folyik. Myári esős időben félelmes az áradása. Fekete vize feltartóztatlanul pusztít. Ezért

egyik megpróbálkozott közelíteni a szemrevaló, takaros, dolgos özvegyhez, de Klára hsszony kéri figyelmeztetését szelid szóval hátrította el ilyenképpen:

— Nem megyek férjhez többé. Nem akarom, hogy gyermekeim árvábbak legyenek az árváknál. Majd csak megsegít az árvák Atyja és felnevelem kicsinyeimet... Ami pedig engem illet, igaz, nem vagyok még öreg, de azért úgy vélem, hálátlanság volna elfelejteni az értem olyan sokat dolgozó, küzdő lelkem jó uramat, Gergelyemet...

Egy kicsit merész beszéd volt ez az özvegytől. Pedig sokan mondták neki: „Nem jó az embernek egyedül lenni!“ Ő hajthatatlan maradt. Szerényen végezte dolgát, szorgalmasan vitte gazdaságának ügyeit. Nevelte gyermekeit, templomosan, istenesen élt. Gyermekeivel, kiket tisztán, rendesen öltöztetett, állandóan el-eljárógatott a templomba.

...

Az idő halad. A gyermekek felnövekednek. A legnagyobbik fiú, a Jancsi már cseperedőben van. Az idén konfirmált. 14 éves. Nagy segítségére van az édesanyjának. Valóságos kiscsászár. Ő végzi a fel-

nevezik »fekete sárkány«-nak. Egyik legutóbbi áradásakor csak a kínai partján 200.000 embernek vette el életét. A többi folyók is a Nonni, Sungari stb. esős időkben piszkos sárga vizeikkel nagy pusztítást végeznek. Télen folyók jege a legjobb szánut.

Éghajlata szélsőséges. Tavasz és őszi alig van. A tél néha már szeptember közepén kezdődik, de október közepéig egészen biztossan és május elejéig tart. Januárban 20—28° Celsius hideg van. Nálunk ritkán van ilyen hideg. Sokszor még hidegebb van. Egy misszionárius 1926 június 29-én írja: »Három nappal ezelőtt még bundában jártak az emberek. Tegnap már fehér gyolcsban, oly hőség jött. Ma ismét hideg, a kutban jég van. A bunda és gyolcsruha kéznél kell hogy legyen.«

A föld elég termékeny. A lakosok 60 %-a földműveléssel foglalkozik. Ahol az éghajlat kedvező, megterem a buza, árpa, zab, hüvelyesek, indigó, mák, burgonya, pamut. Ásványaik az aranyat és szenet csak újabban bányásszák. A hegyek között sok vadászható vad él. Tigris, párduc, róka, szarvas, antilop, farkas.

Mandzsúria földjét az oroszok vasútja szeli át. A folyók is jó közlekedési alkalmatosságok. Az autók is egyre jobban terjed. Délen már évtizedek óta egy nagyszerű kikötője van: Port-Artur. Városai egyre jobban fejlődnek. Az európai civilizáció meglátszik rajtuk.

B. D.

A Református Kör műkedvelőgardája november 26-án délután 6 órai kezdettel Molnár Ferenc 3 felvonásos bohózatát, a „Doktor ural“ adja elő a legjobb szereposztásban Tóth László rendezésével. Bővebbet a jövő számban.

Az újvárosi Férfiszövetség isteniszűletet után összejövetelt tart, melyen Kursinszky Kálmán egyházkerületi tanügyi előadó tart előadást.

ügyeletet a munkások felett, sőt maga is beáll közéjük és versenyt dolgozik velük. A két kisebb gyermek, Viola és Kató még iskolába járnak és gyönyörűségeken növekednek testben-lélekben.

Az utolsó ostromot is sikeresen kiállotta az özvegy. A falu egyik legmódosabb gazdájának ezen szavakkal adta ki az ulját:

— Nem szükséges az én gyermekeimnek mostoha apa. Gondot visel azokra a legnagyobb, a legszeretőbb, az árvák Atyja, Istene...

...

Viola eladó leány sorba növekedett. Nem igen kellett fogdosni a legényt számára. Kérőben nem volt hiány. Jancsi katonasorba szökött, de ő is megnézegeti ám a leányokat, mintha már most akarna hitveslátsát válogatni közülük magának arra az időre, amikor a katonasággal készen lesz. A kis Kató még gyermek ugyan, de azért már két keze az édesanyjának, kinek sokszor kedvesen csevegi, mondogatja:

— Édesanyám, lelkem, hh Viola férjhez, megy, Jancsi meg elházasodik a háztól, olyan szépen megélünk mi kettesen, mint két galamb.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Bensőségteljes, kedves ünnepély folyt le folyóévi november 12-én délután 5 órakor az árvaházban. Az ősz fehér rózsáival díszített munkaterem s a szomszédos szoba zsufolásig megtelt mélyen érző asszonyokkal, férfiakkal, akiknek szívük összefort árvaházunk ügyeivel és kik tanúi óhajtoitak lenni azon önként jövő és szeretetből fakadó megtiszteltetésnek, melyben Csernák Béláné elnöknőt részesítették abból az alkalomból, hogy a Kálvin-nyomda tulajdonosai az elnöknő olajfestményü, életnagyságu képét ajándékozták az árvaháznak.

A kép Ványai Imre festőművész alkotása, kivitelezésében, méreteiben, színeiben művészi munka, melyet méltóan fog körül és díszít az olasz-i Nőszövetség által készített aranykeret.

„Erős várunk nekünk az Isten“ gyönyörű ének elhangzása után a Kálvin-nyomda tulajdonosai nevében Román Károly rövid szép szavakban arra kérte a Lőrántffy Zsuzsanna Egyesület elnökségét, fogadja szívesen emlékül a képet, mint az elnöknő személye és munkája megbecsülésének jelét. Varga Gedeon lelkész pedig az olasz-i Nőszövetség felkérésére és megbízásából kifejezést adott a női lelkek megható ragaszkodásának és szeretetének, mellyel körül veszik elnöknőjüket. Ezután dr. Thury Kálmán az elismerés hangján átvette a szép ajándékot, Isten áldását kérve az elnöknő munkájára s az egyesület minden tagjára. Majd két árva Papp Sándor nyugalmazott pénzügyi főtanácsos alkalmi verseivel, Hajdu György az olasz-i Férfiszövetség nevében köszöntötték névünnepe alkalmából az elnöknőt, ki meghatva köszönte meg a megtiszteltetést, a képet megfeszítőeknek is, a keretet készítő asszonyoknak is, mint akiknek szeretete, bátorsága és segítő készsége ad kedvet a munkára. Az ünnepély a XC-ik zsoltár elénekülésével ért véget. Kiss

A jó édesanya elmélázva hallgatja gyermeke csacska beszédét, egy-egy könnycseppet titokban kitörül szeméből és megnyugvással felsóhajt:

— Bizony, lelkem, magzatom úgy lesz, ha az árvák Atyja, Istene kegyelmesen erre is megsegít bennünket.

...

Akit naponkénti buzgó imádsággal kértek, erre is megsegítette őket. Viola szerencsésen ment férjhez szíve váasztottjához. Jancsi, miután becsülettel leszolgált a katonaságnak, választott egy jó, dolgos leányt élettársul és nagy szeretetben, boldogan éldegélnek mindnyájan, de nem külön-külön, hanem egy portán. Mert olyan gyönyörűsége az atyafiak együtt lakozása szeretetben... egyetértésben...

Ne gondoljuk azonban, hogy a kis Kató sokáig marad az édesanyja mellett. Óh, nem. A szorgalmas, kedves gyermekeket meglátnak és egyszer csak elviszi valaki. Főkötő alá kerül, mert így akarja azt az árvák Atyja...

Aki eddig gondot viselt róluk, ezután sem hagyja el őket, éppen csak annyi változik, hogy nem lesz-

Károlyné, a velencei Nőszövetség elnöknője e sorokat intézte az elnökséghez: „Árvaházunk ünnepén elfoglaltságunk miatt jelen lenni nem tudunk, bár ez alkalom nekünk is örömnappunk. Velencei Nőszövetségünk nevében ezúton tolmácsolom szívből jövő, Isten áldását kérő, őszinte, meleg üdvözlésünket!”

Adományok az Árvaháznak:

Mónus Sándorné: 100 fej káposzta. Antal Mihály: 12 fej káposzta, 5 kg. alma, 4 kg. buzadara. Özvegy Irházy Jánosné (Tisza Kálmán-ter): 50 lei.

A nagyvárad-olaszi-i ref. férfi és nőszövetség

folyó évi november 19-én este 6 órai kezdettel a Leánygimnázium dísztermében *szeretettelvéndégséget rendeznek a következő műsorral:*

1. *A hugenották.* Egyháztörténeti előadás a francia református egyház multjából. Tartja: Kiss Bertalan, belmissziói titkár.
2. *A gályarab fia.* Irla: Szalay Mihály. Előadja: Nagy István, s. lelkész.
3. *Magyar Népdalok.* Dr Szemethy Géza vegyeskari összehangosításában és vezetésével, énekl: a Kálvin-kórus.
4. Műsor után a tea felszolgálása.

Teajegy ára 15 Lei, a szegények és szegény iskolásgyermekek felségítésére.

A vendégek ajándékba kapják „A váradi református egyháza régi gyászából kikelése” című füzetet.

A teához szánt süteményeket stb. vasárnap délután 2 órától kezdve veszi át a rendezőség.

Mesedélután lesz az ujjvárosi vasárnapi iskolás növendékek számára vasárnap délután 3 órai kezdettel. Mesél Lázár Mártonné tanítónő, a gyermekek szavallatokkal, jelenetekkel és énekszámokkal szerepelnek.

nek többé árvák, mert mindegyiknek lesz élettársa...

A nagymama pedig hosszú téli estéken majd mesél az ő drága, nagyon kedves kis bogarainak, édesen gügyögő, forrón szeretett unokáinak rengő buzatáblákról... nagy buzakazlakról... nagyapáról, aki olyan váraflanul eltávozott közülök... az árvák Atyjáról, a jó Istenről, aki gondot viselt az ő kedves apukájukról, anyukájukról... nagyanyóról...

Mikor nagymama végére ér a szép mesének, ráncos ujjai közt néhány meleg könnycseppet morzsol szét... Ki tudja, az elmúlt, hosszú özvegységben töltött éveké, vagy az ő nagyon kedves jövendői-é. gyémántnál drágább kis unokáié ezek a könnycseppek, akik a mese végére mindnyájan elszenderedtek és boldogan álmodnak rengő buzatáblákról... nagy buzakazlakról... nagyapáról, akit sohasem láttak, de a nagymama meséje nyomán olyan nagyon szeretnek...

En azt hiszem, hogy a nagymama könnycseppjei a múltért és a jövendőért hullatott fájdalommal és forró szeretettel elegyült legdrágább gyöngyszemek...

Szász Ferenc.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: özv. M. Kiss Gyuláné férje halálának évfordulóján 200 Lei.

Olaszi templomfűtésre: Jeney Sándor 2 köbméter tűzifa.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Nagy Lajos 20, özv. Cs. G.-né 8 Lei.

VELENCÉN:

Árvaháznak: Bóna Imre 50 Lei.

Szegényeknek a nőszövetség útján: Zsigó Györgyné 20 Lei.

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: Bóna Imre 50 Lei.

Velencei templomalapra: Zsigó Györgyné 60 Lei (III. részlet).

RÉTEN:

Szegényeknek ruhaanyagot: Sztankovics Gyuláné, Kudor Jánosné, ruhaanyagra: Bodó Zsigmondné 50, Taricska Gergely 50 Lei.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok nov. 5—12-ig.

Keresztelés: Olasziban: Fehér Katalin, Buzás Barnabás. Ujjvároson: Lázár József, Kalmár Dezső. Velencén: Szücs András Károly. Réten: Szücs Ilona.

Esketés: Olasziban: Báthori Ferenc ref. és Szabó Gizella. Réten: Katz János g. kath. és Mezei Erzsébet ref.

Temetés: Olasziban: Kovács János 22 éves, Tamás István 62 éves, Tóth György 64 éves. Ujjvároson: Szilágyi Gáspár, Papp György. Velencén: Ács János 65 éves. Réten: Tamás István 62 éves.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Mélyárok 99. sz. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István,

Ujjvároson: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, este 6 órakor Molnár Károly, az Össi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) 56 utca 29. sz. a.) András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Istentisztelet órákon: Hétfő: Mit jelent keresztyénnek lenni? Csel. 17, 22—31. Kedd: Hit. Máté 8, 5—13. Szerda: Bűnbocsánat. Ézs. 55, 5—11. Csütörtök: Bűnbánat. Mikeás 6, 1—8. Péntek: Közösség Istennel. János 14, 19—31. Szombat: Szolgálat. Lukács 7, 18—28.

Az ujjvárosi Férfiszövetség az Ifjusági Otthon nagytermében vasárnap este fél 7 órai kezdettel ünnepélyt rendez, melyen C. Bodnár Mária előadása, az Erkel zenekar számai, Czeglédy Ica énekszám, Farkas Lajos, férfiszövetségi-elnök beszéde, Földessy Ilonka szavalata fogja gyönyörködtetni a közönséget. A perselyes adományt a szegény iskolás gyermekek felruházására fogják fordítani.

Vallásos estélyt tartunk velencei kulturterünkben folyó hó 19-én délután 6 órai kezdettel a következő műsorral: 1. Kezdő ének, 16. dics. 2. Gyülekező ének, 100. dics. 1—2. verse. 3. Bibliát olvas és imádkozik. 4. Gyülekező ének, CIII. zs. 1. verse. 5. „Nagyon szeretek a templomba járni“, szavalja Fóris Erzsébet. 6. „Mit tett Krisztus a nőkért, mit tehetnek a nők Krisztusért“ címen előadást tart Laczka I. 7. „Bizzál lelkem“, éneklő a Leánybible kör. 8. „Diadalmas szeretet“, előadják Milotay Margit, Szabó Ágnes, Fóris Erzsébet, Papp Rózsi. 9. „A szeretet“ szavalja Szabó Rózsi. 10. Ének duettje, Kalla Vilma és Milotay Margit. 11. „A mi harangjaink“, szavalja Thury László. 12. Gyülekező ének, LXXXIX. zs. 1. verse Önkéntes adományokat szegény gyermekeink felruházására kérünk és köszönettel fogadunk.

Velencei egyházi énekkarunk nagyszerű kulturstélyt rendezett kulturterünkben. A zsufozásig megelt terem hallgatósága meleg ünneplésben részesítette a szereplőket, akik igyekeztek tudásuk legjavát adni. Különösen Bancsik János karnagy s Losonczy Gábor kaptak sok tapsot az ünnepély sikeres megrendezéséért.

Reformációi emlékünnepelet tartottunk folyó hó 5-én délután 4 órakor a Tokai-telepi imaházban; emlékbeszédet mondott és imádkozott Kiss Károly lelkész; a bibliakörös leányok szavalatokkal és énekszámokkal, Thury László, Csapó Lajos, Kiss Béla és Hoducz István szintén szavalatokkal működtek közre. A várostól nagy messzeségben szétszórtan élő hitestvéreink nagy örömmel és hálával fogadták e vállalkozást s az imaház céljaira 130 lelt adományoztak.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten november 23-án, csütörtök délután 4 órakor a Felföldi-telepen, özv. Farkas Andrásné házában.

Réti Férfiszövetségünk kedden (november 21.) este 8 órakor bibliórát és ismeretterjesztő előadást tart.

Réti Nőszövetségünk advent első vasárnapján Szabolcska Mihály emlékünnepelet tart. Az ünnepi beszédet Vadai Béla és C. Bodnár Mária írónő tartják.

Bensőségteljes ünnepség keretében avatták fel vasárnap Fugyivásárhelyen a hívek áldozatkészségéből létesült Otthont. A felavató istentiszteletet Vadai Béla esperes vezette. A presbiteri diszülésen dr. Szabó Lajos a „presbiterek kötelességeiről“ beszélt. A délután tartott kulturünnepegen Kádár Miklós puszta-

ujlaki, Danka József fugyi-i, Sass Kálmán telegdi és dr. Szabó Lajos váradi lelkészek tartottak előadásokat. Részt vett az ünnepségben dr. Ujfalusi Sándor tanácsbíró, több váradi presbiter és a réli Vegyeskar is Soós András karnaggal. A vendégeket a régi hagyományos vendéglátásban részesítették a vásárhelyiek. Minden elismerés az egész napért Fodor József vásárhelyi lelkész illeti. Az Ur áldása legyen a lelkes gyülekezeten.

Szegény nélkülözö családok és iskolás gyermekek felségélyezésének gondja foglalkoztatja egyházunk illetékes szerveit, amelyek a cipők, ruhák stb. beszerzéséhez az anyagi fedezetet egyházunk áldozatkész tagjaitól várják. Tavaly az őszi és téli napjaiban gyakran hallottunk panaszt, hogy az egyház vezetőire, lelkészekre hivatkozva kéregetők jelentek meg itt is, ott is, akik minden felhatalmazás és engedély nélkül gyűjtögettek; ezek tulajdonképpen csalók voltak, akik a maguk céljaira fordították, amit kaptak. Figyelmezteljük egyházunk tagjait, hogy ilyen gyűjtögetőknek, kéregetőknek fel ne üljenek. Akik az egyház hivatalosainak megbízásából fognak járni, azok elő fogják mutatni a rendőrség részéről is megpecsételt gyűjtési engedélyüket, amelybe minden adományt beiratnak, hogy annak alapján elszámoljanak. Fogadják őket barátságosan és szeretettel ott is, ahol adni nem tudnak egyebet szeretelnél és szíves jó szónál.

Az olasz-i Férfiszövetség november 16-iki bibliórája után Báthory Ferenc ny. tanár tartotta meg nagyon érdekes előadását „Északi képek“ címén, közveilen tapasztalatai alapján írva le a testvér finn nép életét, szokásait. A vasárnap délelőtti istentisztelet után megbeszélést tartunk a szokott helyen s megbeszélésünket folytatjuk a csütörtöki biblióra után is.

Megjelent az 1934. évre szóló Református Árvaházi Képes Naptár, gazdag tartalommal. Ára 20 Lei. Kapható a lelkészi hivatalokban.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Örök hazát várunk!

Aki az ős utolsó vasárnapján bejárja a hegyeket, völgyeket, vagy kimegy szőlőskertjébe, vagy végigtekint a házak között meghuzódó elhagyott sétányok valamelyikén, az irás szavai zsonganak lelkében: Megszárad a fű, elhull a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá!

Az elmulás bus énekébe azonban belezeng a csüggedést nem ismerő, reménységgel teljes prófécia: új eget és új földet várunk és egy örök Jeruzsálemet.

Ma még a régi ég emelkedik felettünk, amelyhez már Dávid áhitattal buzogta fel zsoltárait, amelynek csillagaihoz már Ábrahám hitte tekintett fel; — ma még a régi föld terül el lábaink alatt, melyet már Nőé napjaiban megáldott az Úr: míg föld leszen, ne szünjenek meg vetés és aratás, fagy és meleg, nyár és tél, nappal és éjszaka; — ma még régi városunk nyújt nekünk otthont, ahol éltek atyáink, ahol minket egy felejthetetlen múlt emlékei hullámanak körül; de tudjuk azt, hogy ez a világ, amely most minket körülvesz, nem lehet örök, — új eget várunk, ragyogóbbat, mint az, amely most a legszebb nyári napon felettünk elterül, új eget, amelyre éjszaka nem borul, melyen viharfellegek

nem tornyosulnak, melyről villám és jégeső nem hull alá; — új földet várunk, amely nem fekszik többet átok és bűn alatt, mely nem terem többé töviset és bogáncsot; nem vétekekkel fedett, vérrel öntözött, könnyekkel áztatott, holtak csontjaival bevetett, mint ez a régi, — új várost várunk, új lakóhelyet, egy örök Jeruzsálemet, ahol békességben és jóakarásban laknak együtt az emberek; ahol nem lesz nélkülözés és szenvedés; nem lesz sem kisebbség sem többség, nem lesznek sem legyőzöttek sem uralkodók; sem gyöngék, sem erősek; Krisztus anyaszentegháza nem lesz kigunyolt, lábbaltapodott, mint gyakran itt a földön, hanem ahol színről-színre meglátjuk azt, amiről itt az Irás is csak képekben és példázatokban szólott; együtt leszünk a mi Atyánkkal, a mi megváltónkkal, Jézus Krisztussal és dicsőséges Szentlélekkel.

Hogy egy új, egy szebb világ jó elő a régiből, hogy nemcsak az emberi test, de az emberiség lakóhelye is egy jövődő megdicsőüléssel megyen át, azt már a pogány népek is sejtették; Isten ígéje pedig határozott bizonyosságot teszen róla. Pál megírja, hogy a teremtetett állatok is megszabadulnak a rothadandóság állapotából az Isten fiainak dicsőséges szabadu-

Hazafelé!

Az egyik orosz író elbeszélte a következő történetet:

Boldogan élt egy orosz paraszt a nagy messzi országban; nem volt gazdag, de mindene megvolt, ami a megelégedettséghez kell... Míg aztán egy napon átkozott ujság került a kezébe. Abban pedig azt olvasta, hogy a baszkir törzsnél még óriási elfoglalatlan földterületek vannak és ott az a szokás, hogy akárki kora hajnalban egy sapka aranyrubelt letesz a baszkir főnök lábához, akkor amennyi földet napnyugtáig csak körüljár, mind az övé lesz.

A mi emberünknek nem volt többé maradása! Pénzzé tette mindenét — éppen egy sapka aranytelt ki belőle — és hosszu vándorlás után megérkezett a baszkirok közé.

A főnök csakugyan állta az ígéretet; még jól lelkére is kötötte a parasztnak: Aztán mielőtt a nap lenyugszik, itt légy ám újra a dombtetőn, ahonnan most elindulsz! Mert ha csak egy percet késel — elveszett az arany s el a földed!

Az orosz nagy jókedvvel vágott neki az utnak a madárdalos hajnalban. Mily gyönyörű tábla! Ez

az én földem lesz — bizsergett végig agyában a simogató gondolat. Itt fog rengeni a buzám, amott egy kis erdő, ez is jó lesz, ezt is körüljáróm. Ott a legelő, azt is bekerítem, ez is az enyém.

Ment-ment az ember... Közben dél lett. No, most már jó lenne visszafordulni! De nem! Ott még az a pompás föld, ezt csak nem hagyhatom; inkább majd sietek visszafelé.

De a darab nagyobb volt, mint gondolta. Mind-egy: inkább majd futok visszafelé.

Végre ezt is bekerítette s megindult visszafelé. Most veszi észre, hogy a nap már jócskán lefelé tart.

»Jó lesz gyorsabban menni.« A törzsvezér s az emberek mintha integetnének. Jaj, de mily messze van az még! Persze, most fölfelé kell menni! Ed-dig mindig csak lefelé ment; s oly könnyű lefelé menni. S visszatérni oly nehéz. A paraszt kitarja két kezét, rohanni kezd fel a dombra. De a nap is rohanvást esik. »Jaj, csak idejében érjek.« Fent integetés, már valami hangot is hall. Akkor szíve verni kezd, mint mázsás kalapács s tüdejét mintha késsel vagdálnák. De fut, rohan: »Jaj, talán minden elveszett!« A nagy vörös napkorong már a látóhatár

lásuk napján (Róm. 8, 21). Péter hirdeti, hogy új eget és új földet várunk, amelyekben lakozik az igazság (II. Pét. 3, 10). János új égről, új földről, új városról próféciál. Mikor és miként fog az átváltozás történni? azt meg nem fejthetjük. Mi csak édes bizodalommal tekintünk Istenre, akitől várhatjuk mindezt; s minden keserűség, minden szenvedés, baj, mi a földön gyöttrésünkre van, csak vágyódásunkat növelje amaz új otthon után, csak ébren tartsa reményiségünket amaz új otthon felől; s minden szép és jó, amiben itt részünk van, csak előize, záloga, mutatója legyen amaz eljövendő új világ boldogságának.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya

Aki elolvassa hireink között az erdélyi református egyházkerület szászvárosi árvaházáról hozott tudósítást, annak lelkében vágy fog ébredni, hogy a mi árvaházunk is a mai tizenhat gyermek helyett legalább is háromannyinak adjon meleg otthont. Árvaházunkat most a nagyváradi Lórántffy Zsuzsanna egyesület tartja fenn, de az árvák azért ma is fele részben vidékről valók. Nagyon indokolt egyes vidéki egyházközségeinknek, nőszövetségeinek az a jósága, hogy szíves adományaikkal támogatják árvaházunkat. Ha egyszer mindenütt ráébrednek arra a tudatra, hogy a mi egyházkerületünkben is van elegendő erő egy nagyobb szabású árvaház fenntartására, akkor a kicsiny kezdet (amely három árvával indult el) itt is egy hatalmas intézménnyé fejlődik Isten segítségével.

A közelebbi hetekben a következő adományok érkeztek árvaházunk részére:

V i d é k r ő l :

Szatmárhegy: 200 lei.

Nagykároly: özv. Néma Gusztávné 100 lei.

Erdőgyarak: Nőszövetség 500 lei.

szélére ért! A parasztnak elborul a szeme s felvillan agyában a rettenetes gondolat: »föld, pénz, munka, élet, minden, minden elveszett! Hiába volt!« Összeszedi végső erejét: fűbe kapaszkodik, kapkod, elesik, fölkel. A napból még egy kis darab látható: utolsó sugarai éppen ráesnek a sapkában az aranyakra és csillog az arany... nem, nem szabad elvesznie, még husz méter, még tiz, még öt... Ekkor—ekkor a nap lebukik, a paraszt nagyot perdül, mint egy zsák, vér ömlik a szemére, néhányat vonaglik s meghal.

A főnök ásót dob az egyik szolgának: »Áss két méter hosszú, egy méter mély gödröt. Ennyi föld elég egy embernek.«

Ennyi föld elég az embernek!

És mi rohanunk. És mi tülekedünk! És mi hajszolódunk! És mi törjük magunkat! A nap pedig megy le, le, le...

Testvérem, el ne felejtse: mielőtt a nap lebukik, el kell jutnunk oda, ahonnan valaha életünk elején kiindultunk: Haza a mi Atyánkhoz.

Magyarremete: Nőszövetség, paszulyt 18 kg-t Szabó Károlyné, Szabó Samuné, Géczi Istvánné, özv. Kovács Károlyné, Ferkó Mihályné, Antal Andrásné, Antal Istvánné; krumplit 52 kilóg.-t Balla Mihályné, Gergely Józsefné, özv. Gergely Jánosné, ifj. Géczy Mihályné, Antal Andrásné, Antal Istvánné. 1 darab konyharuhát özv. Kovács Jánosné.

Szentjobbi egyház (újabb adomány) 63 kilogramm liszt.

Nagyszántó adománya: Határszéli helyzeténél fogva sok akadályokkal, termelési nehézségekkel küzdő nagyszántói református hiveink körében két bibliakörös leány következő adományokat gyűjtötte és szolgáltatotta be árvaházunknak: 140 kg. burgonya, 45 kg. tengeri, 38 kg. paszuly, 15 kg. hagyma, 17 drb tojás és 110 lei. Isten áldása legyen adakozókon és gyűjtőkön.

Helybeli adományok: Incze Ilona 2 pár harisnya, Incze Andrásné hus és zöldség, Fazekas Jánosné 14 kg. zöldség, özv. Major Imréné egy kosár karalábé, Halász László 1 kg. »Ideal« cipőkrém. Ujvárosi Férfiszövetség 300 Lei.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegény gyermekek cipőjére: Incze Andrásné 100, Babusa Irénke 150 Lei.

Szegényeknek: K. K. 100 Lei.

UJVÁROSON:

Szegény isk. gyermekek felruházására: Agárdy Istvánné 200, Sulyok Istvánné 200, özv. Sztankovits Józsefné 50, Tenkö Ferencné 214, Vilhelm Lajosné 50, Nagy Imréné 50, Birinyi Imre 100, Bereczki Sándor 50, Ludvig Lajos 20, Az Ujvárosi Férfiszövetség 600 Lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20, Merczné Szilágyi Ilona 100 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Sály József 30 Lei.

RÉTEN:

Szegény gyermekeknek ruha és cipőanyagot: Puskás Szilárdné, Jakab Imréné, Demeter Istvánné, ruhaanyagra: Tóth Mihályné 100, Putnoki Istvánné 70, Kocsi Józsefné 50 Lei.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok nov. 12—19-ig.

Keresztelés: Olasziban: Kakócz József, Benedek Ágnes Mária. Ujvároson: Horváth Erzsébet Ilona, Szabó Miklós Gyula, Hégető Erzsébet, Blum Margit Irén, Boda Eszter, Sarkadi Béla Péter. Velencén: Stasó Mária Erzsébet, Szilágyi Ottó. Réten: Szabó József, Fábrián Erzsébet, Benedek Ágnes.

Temetés: Olasziban: Stolma István 22 éves, Bodnár Nándorné Szabó Erzsébet 36 éves. Velencén: Ambrus István 55 éves, Ferenczi Rozália 34 éves. Réten: Balogh Gusztáv 61 éves.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Nagy István, a Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Csernák Béla, Kissötétágon (jó idő esetén) délután 3 órakor Magyar Vince,

Ujvároson: délelőtt 10 és este 6 órakor András Gusztáv, az Óssi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában 56-utca 29. sz. a.) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szennyessy József, délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Esteli órákon. Hétfő: Az Ige megmarad. I. Péter 1, 16—25. Kedd: Lélekben egyedül. Efézus 4, 1—12. Szerda: Szeretet és hit. Galata 5, 1—6. Csütörtök: Az egyetlen fundamentum. I. Kor. 3, 10—15. Péntek: Krisztuséi vagyunk. I. Kor. 3, 16—23. Szombat: Isten gyermekei. Gal. 3, 23—29.

Az olasz-i Férfiszövetség csütörtöki bibliaórája után Csernák Béla lelkész tartott előadást a nagyvárad református egyház multjából ismertetvén a nagyvárad kurátorok székének áldásos működését. — Vasárnap délelőtt istentisztelet után a szokott helyen megbeszélést tartunk. Jövő csütörtökön — nov. 30-án — a bibliaóra után Varga Gedeon vallást. lelkész tart előadást.

A Református Kör műkedvelői Molnár Ferenc »A doktor ur« című három felvonásos bohózatát hozzák színre folyó hó 26-án délután fél 6 órai kezdettel a református leányinternátus disztermében. Szereplők: Gáll Irénke, Gáll Böske, Karalyos Matyi, Fábian Aranka, Tóth László, Kozma Gyurka, Derecskey Lajos, Csete József, Petróczy Lajos, Bancsik Sándor, Biró Elemér, Töttös Károly, Ridzsig Ferenc. Sugó: Bancsik Klára. Beléptidij nincs.

Az olasz-i Férfi- és Nőszövetség november havi közös estélyüket a mult vasárnap (19-én) rendezték meg szeretetvendégség keretében, amelyet Kiss Bertalan belmissziói titkár megindító előadása vezetett be a hugenottákról, majd Nagy István segédlelkész szavalta el Szalay Mihály szép versét a Gályarab fiát. Ugy a megkapó egyháztörténeti előadás, mint az ahhoz illő tárgy szavalat mély hatást tett az egybegyűlt nagyszámu közönségre. Az előadások sorát a Kálvin-Kórus zárta be pompásabbnál pompásabb magyar népdalokkal dr Szemethy Géza egyházkerületi titkár vegyeskari összhangosításában és vezetésében. A minden szépért és jóért hálás közönség meleg tapssal honorálta a kedves énekesek szolgálatát. Műsor után a párolgó illatos teát barátságos hangulatban fogyasztotta el a Nőszövetség tagjai által csinosan felterített asztalok mellé telepedett vendégsereg.

Az ujvárosi Nőszövetség december 3-án kulturális előadást rendez, műsort ismertetni fogjuk.

Az ujvárosi Férfiszövetség mult vasárnapi összejövetelén Kursinszky Kálmán tanár, egyh.-ker. tanügyi előadó a »távol kelet« gazdasági életéről tartott igen tanulságos és érdekes előadást. A tél folyamán kulturális kérdésekről való értekezések körül fogja az esteli órákban összekapcsolni igen agilis tagjait.

Az ujvárosi Nőszövetség rendezésében orvosi előadások szolgálták a kultúra terjedését. A mult héten dr Közepessy László tudóstanatóriumi orvos tartott a tüdőbetegségekről előadást, kedden este 7 órai kezdettel pedig dr András István tart előadást, melyre az érdeklődőket meghívja.

A velencei ref. Nőszövetség teaestélyt rendez folyó hó 25-én délután 6 órai kezdettel a kultúrteremben a következő műsorral: 1. Megnyitó beszédet mond: Kiss Károly lelkész. 2. Énekel: Chvatalné Milotay Irma, zongorán kíséri: Bancsik J. énekvezér. 3. »A vörös kakas«, vigjáték. Előadják: Mészáros Lajosné, Nagy Marika, Szabó Rózsi, Mészáros Lajos, Boros József, Ferency János. Mező András. Egy tea 12 Lei; a jövedelem szegényeink segélyezésére fordítatik.

Kérelemmel fordulunk református hiveinkhez, hogy egy, a fogházból a napokban szabaduló testvérünknek, használt fehér és ruhaneműt juttasson el lelkészi hivatalunkhoz, mert teljesen ruhátlan a szerencsétlen, ha leveszik róla a rabruhát. Az olasz-i lelkészi hivatal.

Az erdélyi református egyházkerület árvaháza öt éve munkálkodik. Miután a Kun-Kollégium bezárta főgimnáziumát, Isten új hivatásra méltatta. A régi Kollégium évszázados kapuit 1928-ban kitartha Erdély vármegyéiben otthon nélkül sanyaló olyan szegény magyar református árva gyermekek előtt, kik számára egyházunknak nem volt szeretetintézménye. Gróf Mikes Árminné zabolai kis árvaháza 200,000 Lei értékű berendezését a Kollégiumnak adományozva lehetővé tette, hogy nagyobb lendülettel indulhasson meg az árvaház. Különösen a Nőszövetségek természetbeli és pénz adománya tette lehetővé, hogy az ötödik évben már 52 árva találjon otthon a diakóniszák nevelésében. Nagy segítség volt a gyülekezetek karácsony II. napi templomi perselypénz, mely évente 100,000 Lei körüli összeggel tette lehetővé sok árva felvételét. Voltak egyesek is, kik évenkénti nagyobb adományokkal egykét árva felvételét biztosították. Egy nemes szívű gróf évek óta fizeti két árva ellátási díját. »Az Én Kicsinyeim« című gyermek lap olvasói először két, azután három árváért adták össze az ellátási összeget. Sokat segítettek az egészen kis 50—100 leis egyesektől jövő adományok is. Az árvaházban jelenleg 41 fiú és 11 leány árva talál otthon. A Kollégium évszázados elemi iskolájában, mely hatalmas, gyönyörű kerttel kapcsolatos, 4 tanító tanítja 7 osztályban a hunyadmegyei internátus és a város ref. gyermekeivel az árvákat. A legkisebb 7, a legna-

gyobb 16 éves. Az otthonban 4 diakónissza testvér látja el az anyai teendőket. Ők vezetik egyik tanítónő segítségével a tanulóórát. Felkelés, lefekvés, étkezés, szórakozás, kirándulás mind a testvérek gondos felügyeletével történik. Az 52 árva a Kollégium épületéből az imatermet, négy nagy háló-, három tanuló-, két játék, egy nagy ebédlő-, egy beszélgető- és két betegszobát használnak.

Luther ünnepe Eislebenben. Az eislebeni Luther ünnepek óriási tömegeket vonzottak Luther születésének 450 éves emlékünnepe alkalmából a nagy reformátor szülővárosába. A díszesen felékesített városban mindenütt Luther rózsák hirdették a járókelőknek a lutheri keresztyénség alapigazságait. Az ünnepeken különösen hangsúlyozták, hogy Luther nem elmúlt idők nagy reformátora, hanem a jelen hithőse. Az András-templom előtt, ahol Luther utolsó prédikációját tartotta, szabadtéri színpadon előadták az »Isten bányásza« című s Luther életével foglalkozó szindarabot. Az ünnepek fénypontja volt az a diadalmenet, mely történeti hűséggel ábrázolta azt a bevonulást, melyen a mansfeldi grófok 1546-ban behozták Luthert Eislebenbe. Az ünnepeken képviseltették magukat az egyházi és világi hatóságok s különösen nagy tömegben vett részt rajtuk az ifjuság.

A keresztyénség védelmére alakult Liga Svájcban 170,000 aláírással ellátott kérvényt adott be a Népszövetséghez, hogy szerezze meg a lelkiismereti szabadságot az oroszországi keresztyének számára, mert a szovjethatóság rendelete szerint 1933 dec. 31-ig minden istentiszteleti helyet meg kell fosztani jellegétől.

Az utolsó orosz cár bibliája. Az orosz cár esküvője alkalmából a Britt és Külföldi Bibliatársulattól egy díszes kötésű értékes Bibliát kapott ajándékba. A cár halála után a Biblia a bolsevikiek birtokába került, akik azt most eladták. A vevője visszajelentette a bibliatársaságnak.

Az egyik kínai egyházi lap a kínai evangélikus egyházzól a következőket írja: A kínai evangélikus egyház tíz zsinati egyházat foglal magába. Hivatalos szervezete 1921 óta van. A kínai evangélikus egyház hívei legnagyobb részül a különböző missziói állomásokról kerülnek ki. Nagyobb missziói állomása vannak a dán, az amerikai, a német, a finn, a norvég és a svéd evangélikus egyházaknak. Van a kínai evangélikusoknak egyházi lapja is, amelynek címe: Hsi I Pao (Hit által való megigazulás) és amely tavaly ünnepelte megindulásának 20-ik fordulóját.

A Magvető diákja. Arról hallottunk, olvasunk, hogy egy-egy vagyons világi ur, vagy egy-egy áldozatkész egyházközség tanuló ifjakat segít, nevelt fel. A mi nagyváradi református egyházközségünk is sok ilyen diákot nevelt a reformáció két első százában, kik közül ismert nevü a híres Tolnay Dali János, a presbiteriumok felállításáért küzdő hittudós, akil a

nagyváradi egyház küldött külföldi egyetemekre. Azonban arról még nem volt példa, hogy egy ujság neveltesen egy ifjut. A jugoszláviai reformátusok egyházi lapja a „Magvető“ erre is példát adott, egy gimnazista diákot tanítással olvasóinak adományából, akik minden hónapban annyi dénárt küldtek be a szerkesztőségbe, hogy abból a Magvető diákjának az ellátására, tanítatására szükséges összeg mindég összegyűlt. Szeptemberben a negyedik gimnáziumba irakozott be a kis diák, megint a Magvető olvasói fedezték költségeit. „Valamit eggyel cselekedtek az én legkisebb alyámiai közül, én velem cselekszitek“ — mondja az Ur. Máté 25, 40.

Az egyházi segély mozgalom európai központja Kopenhágában ülést tartott dr Keller genfi professzor elnöklele alatt, melyen elhatározta, hogy a világ összes evang. egyháza között gyűjtést indít az éhező orosz keresztyéneknek az éhhaláltól való megmentése érdekében.

Göbbels német propagandaminiszter nagy beszédben harcot hirdet a „nyomor és éhség ellen“. Gyűjtés után akar a tél folyamán a sokmillió munkanélküli inségén segíteni. Minden hónap első vasárnapján nagy utcai és házi gyűjtések lesznek. A kormány felhívást intéz mindenkire, hogy ezeken a vasárnapokon délben csak egy lál meleg ételt egyenek, fejenkint legfeljebb 50 pfening értékben. Az így megtakarított összeget a közönség adja jótékony célra.

A pápai főiskola ünnepe. Most százötven éve, hogy a löbb mint négyszázéves pápai főiskola harmincéves számkivetése után a közeli Adászlevel községből visszatérhetett székhelyére. Ez alkalomból az intézet tanári kara és ifjusága Adászlevel községben ünnepeget rendezett. Az ünnepegen dr Tóth Endre igazgató ismertette az iskolának a számkivetés alatti életét.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vaican (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borltékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Advent.

Nyájas, szelíd adventi esték,
Nagy nap hajnal-sugári ti,

Gyermekkorom meghitt baráti,
Ti, szent levaszt csicsergő fecskék.
Oh csakhogy itt, itt vagytok újra
Ti kedves esték, nyájas esték!

(Szabolcska Mihály)

A vágyakozással és várakozással tölt szívekhez az adventi fecskékkel együtt lelki javak gazdaságát hordozó kedves vendég kopogtat be a királyhágómelléki egyházkerület minden gyülekezetébe, a legtávolabb eső falvakba is, a Református Jövő.

Ez a sokra hivatott sajtóorgánium, amely mondhatni, a szemünk előtt fejlődött az ifjuságnak szánt lapból egyetemes egyházi néplappá, nem csak adventi vendég akar lenni, hanem — mint maga bejelenti — az anyaszentegyház állandó követe, mely a legegyszerűbb hajlékba is elviszi az anyaszentegyház, mint édesanya, biztató üzeneteit a hitben lankadó gyermekekhez, az egyház minden tagjához, az órállókhoz, presbiterekhez, a Férfi- és Nőszövetségekhez épp úgy, mint az ifjusághoz és a kicsinyekhez.

Gyülekezetünk eddig is szeretettel fogadta a Református Jövőt. Kibővített formájában, sok oldalú, gazdag tartalmával még méltóbb arra, hogy barátainak, olvasóinak száma közöttünk is megsokasodjék.

Az adventi kedves vendéget nagy örömmel köszöntjük és ajánljuk olvasóink áldozatkészségébe.

A református nő.

Irla: Laczka Imre okl. tanár. Felolvasatott a várad-velencei nőszövetség 1933 nov. 19-iki vallásos estéjén.

Szives engedelmeivel hadd feleljek a magam gyenge s erőtelen módján e kérdésre: Mit tett Krisztus a nőkért? és majd, hogy viszont mit tettek és mit tesznek a nők Krisztusért?

Mert Krisztus, hogy a világ megváltója, tehát a férfiaknak és a nőknek örök üdvre, boldogságra vezérlője volt, a nőknek még különösebben is megváltója a földi életben s a társadalmi téren is felszabadítója, a szó legnemesebb értelmében vett emancipációja volt.

A keresztyénség létrejötté előtt és ma is a keresztyén civilizáción kívül álló népeknél és társadalmaknál a nők ki vannak zárva az emberi jogok

A presbyterium

november 26-án, vasárnap délután 5 órakor gyűlést tartott az újvárosi tanácssteremben, melyen Sulyok István püspök-lelkészelnök és dr. Thury Kálmán főgondnok elnököltek. Jelen volt 51 presbiter.

1. Püspök-lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg, aztán kiveszi a hivatalos esküt dr. Bozsódi János új presbitertől, akit meleg szavakkal üdvözölt.

2. Olvasatott a püspöki körlevél: a Református Jövő című új egyházkerületi néplap ügyében.

A presbiterium, többek hozzászólása után, örömmel üdvözli a kerület vállalkozását és minden lehető megtesz annak terjesztésére. Kimondja, hogy ezen kívül minden presbiter is erkölcsi kötelességének tartja, hogy a lapra előfizessen.

Tudomásul veszi, hogy az egyházkerület határozata szerint az advent első vasárnapi perselypénz is a lap támogatására szolgál.

3. Olvasatott a presbiterek kisorsolásáról szóló jegyzőkönyv, mely szerint ki lettek sorsolva:

Olasziból: Bányai Károly, Báthory Ferenc, Béres Károly, Fülöp István, Hajnal József.

Újvárosról: Deczky Sándor, dr. Bozsódi János, Ercsey Lajos, Harmathy István, Major Ferenc.

Velencéről: Boros Imre, Dobi István, Lehoczky József, Muszka János, Ujlaky Károly.

Rétről: Dézsi Ferenc, dr. Kassay Kálmán, Kudar János, Pázmány Gyula, Udvarhelyi Béla.

Továbbá minden parochiális körből 10—10 kép-

élvezetéből. A nő csak tárgy, birtok, rabszolganő. Kalitkája egynémelyiknek talán csillogó, fényes, talán pompa közt, nagy kényelemben, világi jólétben éli le napjait, de csak mint szolganő, mint férjének, akarom mondani, mint korlátlan hatalmu urának zarnoki szeszélyétől, kegyétől függő lény. Mit tehetett a nő a keresztyénség előtt még gyermekeinek, különösen fiugyermekeinek nevelésére, még inkább a világnak javítására, nemesítésére? Mi szerepe és mi érdemei vannak a nőnek? Áttanulmányozhatjuk az egész ókori történelmet, alig találkozunk nőkkel és sok köszönet azoknál sincs, akikkel találkozunk. Olvashattunk regéket a nagy Szemiramisz királynőről, Kleopátráról, Heródiás táncos leányáról és ilyenekről, kik híresekké lettek fényűzésükről, szépségükről, csábos bűneikről. De hol vannak a népük őrangyalaként, a nemzetet kormányzó férfiak oldala mellett hű feleségként, a társadalmat nemesítő géniuskén szereplő nők? A testileg erős mellett a

viselőtestületi tag, valamint a főgondnok és 4 al-gondnok.

A presbiterium a sorsolás eredményét tudomásul veszi és kimondja, hogy a választás 1934. jan. 7-én délelőtt istentisztelet után lesz. A választás helye az újvárosi templom. Ha szavazásra kerül a sor, akkor az újvárosi és réti parochiális kör az újvárosi templomban, az olaszi-i és velencei parochiális kör pedig az újvárosi iskolában fog szavazni. A választás elnöke: dr. Soós István, II. szavazatszedő-küldöttség elnöke pedig dr. Sarkady Sándor. Mellettük mint bizalmiférfiak az algondnokok és a Férfiszövetség elnökei fognak működni.

A választás helye és ideje a templomi szószék-ről is közhírré teendő.

Választandó lesz minden parochiális körből 5 presbiter, 10 közgyűlési-tag és 10 póttag, valamint betöltendő a főgondnoki és 4 algondnoki tisztség.

Az ajánlásokat minden parochiális kör az elnökségnek december 10-ig átadja. Az egyeztető-gyűlést az elnökség hívja össze.

4. Az iskolaszék javaslata folytán a presbiterium felíratot terjeszt az egyházmegyén keresztül az egyházkerülethez az iránt, hogy az állami elemi-iskolába járó református tanulók olvasókönyvébe magyar nyelvű imádságokat iktassanak be, hogy a magyar gyermekek legalább az imádságoknak gyakori olvasása és leírása által tanuljanak meg magyarul írni és olvasni.

5. Az iskolaszék javaslata alapján a presbiterium az óraadó vallástanítók részére az óradíjat 10 hónapra utalja ki, még ha nem teljes hónapot tanítottak is.

6. Lelkészelnök bejelenti, hogy néhai Dombi Lajos volt nagyváradi lelképásztor családja 5000 leit tett le az egyház pénztárába sírgondozási-alap címén, hogy annak kamataiból az egyház a sírhelyet állandóan gondoztassa.

A presbiterium a letett 5000 leit elfogadja s kimondja, hogy azt mint sírgondozási alapot kezeli és vállalja a sírhelynek gondozását, melynek költségeit évenként felveszi a költségvetés-előirányzatba.

Réti férfiszövetségünk december 5-én kedden este 8 órakor bibliaórát és ismeretterjesztő előadást tart.

gyengének, az ur mellett a rabszolgának nem juttatott szerepet a Krisztust nem ismerő társadalom.

Üdvözlégny Mária! köszönté az angyal az emberiség megváltójának leendő anyját és e köszöntésben üdvözölte az egész nőnemet. E pillanattól kezdve kiemelkedik a nő lealázott helyzetéből. Ádámot a nő csábította bűnre, a nő lett okozójává az emberiség kárhozátának. A másik Ádám, t. i. Krisztus eljövételével nő lett az emberiség vallás-erkölcsi életében, a műveltség, a társadalom fejlesztésében, nemesítésében főszerepet vívővé. Krisztus ledöntötte azokat a korlátokat, amelyeket a régi idők nyers barbársága a férfi és nő között emelt, visszaadta a nőnek az őt megillető emberi méltóságot. Mily megható s mily nagy horderejű az a bibliás jelenet, mikor Jézus a gyengéd lelkületű Bethániai Mártához és ennek szorgalmaskodó nővérehez Mártához megy vendégül, sőt a nagy utra is, mely a Getsemáné kertjéhez s a Golgotához

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Árvaházunk támogatásában évről-évre szép példával jár elől a kis fugyi-i egyház népe és lelkészé: Danka József lelkész, gyülekezetünkben káplánkodása alatt mindennap látta árvainkat s hallotta a templomban tisztán csengő éneküket s megszerette őket s nem feledkezik meg róluk s teljes szívből igyekszik pótolni az ő »mindennapi kenyerüket«. Fárad, gyűjt s az egyház gondnokával behozzák a következő adományokat: Buza 114 kgr., burgonya 120 kgr., paszuly 30 kgr., csöves-tengeri 38 kgr., hagyma 10 kgr., mák 3 kgr. Pénz 50 Lei.

Mezőtelegd ifju lelkészét, nőszövetségét és kegyes adakozóit is örömmel jegyezzük árvaházunk jöltevőinek sorába. Az új lelkész szeretettel irányította hivei figyelmét árváinkra és Isten lelke a jó emberek szívet »szabad akarat» szerint való adakozásra hajlította. Szabó Sándor gondnok neje, Lány László földbirtokos igájával beszállította a nő- és leányszövetség gyűjtésének eredményét, adományokat: Liszt 62 kgr., burgonya 200 kgr., bab 50 kgr., zöldség 20 kgr., tojás 32 drb., lekvár 2 liter, dió 7 kgr., hagyma 5 kgr. szappan 2 drb.

Helybeli adományok: Fazekas Lajosné 2 drb. élő pulyka. Ráczy Károly 5 kgr. kenyér. Mónus Sándorné 50 Lei. Gáll Szabó Istvánné egy pár használt férfi cipő és 50 Lei. Gáll Szabó István alsó és felső használt férfi ruha. Incze Andrásné 5 kgr. hus.

Az olaszi-i Férfiszövetség csütörtök (nov. 30.) esti bibliaórája után Varga Gedeon vallástan.-lelkész tartott előadást. A jövő csütörtökön (dec. 7.) megbeszélést tartunk, a presbiterválasztásról, ugyszintén vasárnap a d. e. istentisztelet után is a szokott helyen.

Az olaszi i Férfi és Nőszövetség december hónapi műsoros estélyét Szenczi Molnár Albert emlékének szenteli. A zsolttárok halhatatlan fordítójáról dr Szemethy Géza egyházkerületi titkár tart előadást.

vezetett, ezek hajlékából indult el. Nemcsak, de még a bűnösségük miatt megbélyegzett nők irányában is ritka gyengédséget tanusít, az egyiket megmenti az agyonköveztetéstől, a másiknak megengedi, hogy lábait könnyeivel áztassa, majd drága olajjal kenje be, s hajával szárítsa fel.

Krisztus és a keresztyénség felemelte, felmagasztosította a nőt. Joggal mondhatta hát: »Itt nincs zsidó és görög, itt nincs szolga és ur, itt nincs férfi és nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Jézus Krisztusban.

Szabadságot, emberi jogot, emberi méltóságot, magasztos hivatást adott Krisztus a nőknek.

De adott erőt is. A hívő keresztyén nő a szenvedések közepette is dicsőbb, magasztosabb, mondhatnám boldogabb, mint a Krisztust nem ismerő nő a trónuson vagy a világi fény és örömek között.

(Folyt. köv.)

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: Incze Andrásné 100, Babusa Irénke 150, N. N. 100 Lei. Özv. G. Szabó Istvánné egy teljes férfiöltöny, fehérnemű és cipő.

UJVÁROSON:

Egyházi közszükségletre: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Egyházi célokra: A férfiszövetség a kultúrterem részére egy vaskályhát 300 Lei értékben és 5 drb ruhafogast 200 Lei értékben adományozott.

A nőszövetség nov. 26-iki teaestélyén térsztaneműt, cukrot stb. adtak: Papp Irén, özv. Szabó Sándorné, Zsigó Györgyné, Sztankovits Gyuláné, Magyar Mihályné, Dobák Gyözőné, id. Fóris Péterné, Kiss Sándorné, Hetz Ferencné, Dancse Lukácsné, Matkó nővérek, Vadas Lajosné, Ujlaky Károlyné, Nagy Bálintné, özv. Fekete Sándorné, Kiss Károlyné, Boros Imréné, Szilvássy Istvánné, Szücs Lajosné, Molnár Gyözőné, Balog Károlyné.

Szegényeknek: Babuczai István 20 Lei.

RÉTEN:

Szegény gyermekeknek cipőre: Dézsi Ferencné 40, Czirják József 100, Mányi Ferenc 100, Főző Jánosné 50, Incze András 100, Zilahi Lászlóné 50, Erdei Gáborné 20, Karajosné 30 Lei. — Ruhanyagot adtak: Labancz Mihályné, Deák Ferencné, Alexa Simonné, Pázmány Gyuláné, Rózsa Jánosné, özv. Nyéki Józsefné.

Férfiszövetségnek: Kiss Balázs 100 Lei.

AZ ÁLLAMI LEÁNYISKOLÁKBA

és zárdákba járó református vallású gimnáziumi leányok »bibliaköre«, folyó évi december hó 3-án vasárnap délután 6 órakor a leánygimnázium disztermében a szegénygyermek ebédeltetése céljára műsoros ünnepélyt rendez, melyre hivatkozott szeretettel meghívják, — Műsor:

1. Ének: 100. dics. 1. v.
2. Megnyitó. Tartja: Szücs Margit tan.-nőjelölt, a bibliakör vezetője.
3. Veréb és csalogány. Páros jelenet: Illés Vera és Csósz Erzsébet.
4. Tánc: Székely Magda és Varga Gizella.
5. Ábrányi E.: Keresem az Istent. Szavalja: Tóth Magda.
6. Hites emlékező. Előadják: Gaál Gizella, Molnár Ilonka.
7. Dalok. Énekli: Ellenes Margit, hegedűn kíséri: Oláh Irma.
8. Mikulás elindul. Jelenet: Varga Jolán, Tóth Magda, Molnár Ilona, Gaál Gizella, Voncza Róza, Németh Irén, Ellenes Margit. Hegedűn kíséri: Oláh Irma.
9. Záróbeszéd: Oláh Irma.
10. Ének: CV. zs. 1. v.

Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a nemes célra köszönettel fogadnak.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok nov. 19–26-ig.

Keresztelés: Olasziban: Biró Etelka, Sarkadi Margit Erzsébet, Király Ilona Magdolna, Kolozsvári Magdolna, Szegő Sándor. Velencén: Juhász Erzsébet.

Esketés: Olasziban: Király Károly ref. és Gyengé Zsuzsanna ref., Morvai Ferenc ref. és Rózsa Juliánna g. kath. Réten: Hosorán Lajos ref. és Papa Juliánna g. kel., Boka Antal ref. és Mezei Ágnes ref.

Temetés: Réten: Tóth Lajos 63 éves.

Kitérés: Furka Béla mechanikus, Téglavető-u. 3., g. keletre.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor a gyermekistentiszteleten és este 6 órakor Molnár Károly, az Össi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) 56-utca 29. sz. a.) András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson (Közép-u. 23. sz. alatt) délután 3 órakor Kiss Károly, velencei imaházban: délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, délután 6 órakor Vadai Béla esperes szolgálat.

Esteli órákon. Hétfő: Uj advent. Máté 1, 18–25. Kedd: Térjete meg. Máté 3, 1–12. Szerda: Az új ember erőssége. Efézus 3, 14–21. Csütörtök: Dicsőség Istennek. János 11, 1–4. Péntek: Dicsőség Istennek. János 11, 5–16. Szombat: Dicsőség Istennek. János 11, 17–46.

Az ujvárosi ref. Nőszövetség december 3-án délután fél 7 órai kezdettel tea-estélyt rendez a Teleky-utcai ref. Otthonban a következő műsorral: 1. 287. dics.: Az áldott orvos közeleg... 2. A »Kálvin Énekhar« magyar dalokat énekel. Szemethy Géza karnagy vezetése mellett. 3. Kovács Sándor paptamási-i lelkész előadása: Bethlen Gábor szerepe és jelentősége a külföldi protestantizmus történelmében. 4. Czeglédy Ilonka énekművésznő műdalokat énekel. 5. Árvay Árpád szerkesztő költeményeiből ad elő. 6. Boda-zenekar. Egy tea-jegy ára 10 Lei. Az ebből befolyt jövedelmet a Nőszövetség szegényeinek karácsonyi felsegélyezésére fordítja. A megváltott tea-jegy személyenként belépő jegyül szolgál. Műsor után Mikulás-csomagok sorsolása lesz!

Gyermek istentisztelet lesz az ujvárosi templomban vasárnap délután 3 órakor az ujvárosi állami és felekezeti iskolás növendékeknek.

A velencei leánybibliakör tea-estélyt rendez kulturterünkben december 3-án este 6 órakor a következő műsorral: 1. Prologot mond és konferál: L. I. 2. »Javithatatlanok«, bohózat, előadják: Fóris Böske, Schittenhelm Rózsi, Balog Etus. 3. Magyar dalokat énekel a leány énekkar. 4. »Nyaralás«, vígjáték, előadják: Németh Mária, Szilvássy Vilma, Balog Etus, Keresztessi Károly, Fehér Károly, Chvatal Antal, Ferenci János, Terebesi Imre. 5. Szólóének: Zöldi Böske. 6. Szaval: Keresztessi Lenke: Egy tea ára 10 Lei; a jövedelem a szegény iskolás gyermekek segélyezésére fordítatik.

Szabolcska Mihály-émlékünnepély a Réten. Réti református Nő- és Férfiszövetségünk vallásos és kulturális előadásainak sorozatában december 3-án este 6 órai kezdettel Szabolcska Mihály-émlékünnepélyt rendez a Püspöki uti imaházban. 1. Fennállóének: 89. dicséret 1. verse. 2. Gyülekezeti ének: 76. dicséret 1. 2. 3. verse. (Szabolcska-ének.) 3. Imádkozik és prédikál: Vadai Béla, a bihari református egyházmegye esperese. 4. Gyülekezeti ének: 76. dicséret 4. verse. 5. »Szabolcska Mihály emlékezete«, (Papp Sándor ünnepi ódája a réti Nőszövetség Szabolcska-ünnepélyére,) előadja: Barabás Margit, a réti Leányszövetség elnöke. 6. Beethoven: Adagió, játsza a Bornemissza-kvartett Soós András karnagy orgonakiséretével. 7. Emlékezés Szabolcskáról. Ünnepi beszéd. Tartja: C. Bodnár Mária írónő, a »Szigligeti Társaság« tagja. 8. Szabolcska-énekek: Pázmány Ferenc, a »Gutenberg Dalkör« tagja. Orgonán kíséri: Soós András karnagy. 9. Szabolcska-költemények. Szavalja: Dézsi Ella urléány. 10. Gyülekezeti ének: 76. dicséret 5. verse. (Szabolcska-ének.) Az adományokat a szegénysorsu iskolásgyermekek segélyezésére fordítja a Nőszövetség.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten, dec. 7-én csütörtökön délután 4 órakor a Felföldi-télepen, özv. Fazekas Andrásné házában.

A réti Nőszövetség szeretetvendégséggel fejezi be ez évi munkadélutánjait. E szeretetvendégség keretében adnak hálát az Istennek, azért a drága kegyelemért, mellyel ezévből is megsegítette és gazdag áldással kísérte a Nőszövetség szokásos évi munkadélutánjait. Több, mint hatvan gyermeket részesítenek ruha és tiz gyermeket cipő adományban. Az adakozóknak neveit esetenként közöltük lapunkban. A munkások közül ki kell emelnünk Szilágyi Lajosné és Nagy Lászlóné munkásságát, kik időt nem kimélve irányították több mint három hónapon keresztül e nemes munkát. Mellettük különösképen szorgalmasan dolgoztak még: Menszár Jenőné, Lőkös Lajosné, Bodoki Istvánné, Dézsi Lászlóné, Péntes Viktorné, Venter Jánosné, Dézsi Ferencné, Győri Józsefné, Szilassi Györgyné, özv. Szabó Lajosné, Demeter Istvánné, Deák Ferencné, és még többén. Isten áldja meg az adakozókat és a munkásokat! A szeretetvendégséget, melyen a munkások és

az adakozók vesznek részt, december 4-én, hétfőn délután 5 órakor tartjuk meg a réti imaház kulturtermében, melyen dr. Szabó Lajos lelkész és Makay György s. lelkész imádkoznak, bibliát olvasnak és felolvasást tartanak, Csathó Jenőné szegényügyi elnök ki a munkadélutánokat többször meglátogatta, köszönő szavakat mond. Az adományok kiosztása december 6-án (Mikulás napján) fog végbemenni.

Bírói ítéletek. Persze Angliában történtek. A bíró elé a saját fia került zsebtolvajlásért. A bíró szabályosan megtartotta a tárgyalást és a fiát 12 hónapi kényszermunkára ítélte, önmagára 10 font pénzbüntetést szabott ki, mert fiának a nevelésénél — amint az ítélet mondja — nem járt el azzal a szigorral, amit minden apának tanusítani kell könyvelmüségére hajló fiával szemben. — Egy angol törvényszéki elnököt esti gépkocsizása alkalmával a rendőr megállította és figyelmeztette, hogy kocsijának a hátsó lámpását nem gyújtotta meg. A bíró megköszönte a figyelmeztetést, eljárást indított maga ellen és pénzbüntetésre ítélte önmagát.

II. éves joghallgató gimnáziumi alsó osztályos fiúk és leányok tanítását jutányosan vállalja. Címe az olasz-i lelkészi hivatalban.

Kérelemmel fordulunk református hiveinkhez, hogy egy, a fogházból a napokban szabaduló testvérünknek, használt fehér és ruhaneműt juttasson el lelkészi hivatalunkhoz, mert teljesen ruhátlan a szerencsétlen, ha leveszik róla a rabruhát. Az olasz-i lelkészi hivatal.

Megjelent az 1934. évre szóló Református Árvaházi Képes Naptár, gazdag tartalommal. Ára 20 Lei. Kapható a lelkészi hivatalokban.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyháza

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Óradóca—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A vallásos ember.

Szabad előadás, tartotta Varga Gedeon lelkész
az olasz-i Férfiszövetség november 30-iki esti óráján.

Férfi testvéreim! Áldásos gondolatnak tartom, hogy csütörtök esti összejöveteleinken oly dolgokról és kérdésekről beszéljünk, melyek közel állanak lelkünkhöz, melyek életkörülnkbe tartoznak, melyekről szükséges, hogy magunknak helyes fogalmat alkothassunk, melyeknek fogalma, lényege kell, hogy tisztán álljon előttünk.

Számtalan ilyen kérdés van: életünkben, vallásunkban, egyházunk történetében, körülöttünk a társadalomban; kérdések, melyek egymással vívják döntő küzdelmüket s világnézetek, melyek magok részére követelik a győzelmet. Olykor állunk velük szembe, nézzük rájuk és ismerjük meg őket. Beszélünk vallásról pl. vallásos emberről, erényről, bűnről, erkölcsről, szabadakaratról, kötelességekről, különböző világnézetekről, szektákról stb. Mily jól esik, ha lelkünk tudás-szomja tiszta forrásból nyer kielégítést.

Ez alkalommal a vallásos emberről kívánok szólni.

A vallás a végtelen isteni léleknek és a véges emberi léleknek életközössége, benső egyesülése,

A református nő.

írta: Laczka Imre okl. tanár. Felolvastatott a várad-velencei nőszövetség 1933. nov. 19-iki vallásos estéjén.

(Folytatás.)

De hát a nők mit tettek Krisztusért? Átadták egész szívüket az Úrnak. Felismerve a Krisztus által számukra hozott kincseket, női gyengédséggel, női eréllyel, a nőket jellemző szívóssággal, állhatatossággal ragaszkodtak az Úrhoz. Mily magasztos kép, midőn az említett beth. Mária Krisztus lábainál ülve, áhitattal hallgatja az ő tanításait! Mily határtalan tisztelet, midőn Mária Magdolna hajával törli meg Krisztus lábait. Majd sirva, jajgatva Jeruzsálem leányai kísérik a nehéz golgotai utra Jézust, ott állnak, ott maradnak Krisztus kereszttje előtt, míg nem az Úr teljesen kiszenved.

Alighogy a szombat elmulik, vagyis husvét hajnalán nők keresik fel először Jézus koporsóját, nők adják tudtára először még az apostoloknak is, hogy az Úr feltámadott. Mikor a keresztyének üldözése megkezdődött, fiatal leányok, gyenge nők bátran,

mint a szentkönyv mondja: »Istenben, Isten által élünk, vagyunk és mozgunk«. A vallásos ember, az élő Istennel lép benső összeköttetésbe, mindig és életének minden körülményei között Istent keresi, az Ő akaratát kutatja és ha ezt az akaratot megismerte, annak kész szívvel engedelmeskedik; istenes ember, ki Istennel együtt érez és együtt cselekszik.

Az Isten lelkének és az ember lelkének ez a szent egyesülése a vallás igazi lényege.

És ez a közösség a legelső és leghatalmasabb bizonyossága magának az Isten létezésének, mert ez a közösség, ez a szent egyezés csak úgy állhat fent, ha ember is van, Isten is van; ha ember nincs, vagy ha Isten nincs, nincs közösség és nincs vallás sem! Már pedig a vallás egy idős az emberrel, mert azt olvassuk I. Móz. 4. 26-ban, hogy az első embertől fogva »kezdték Isten nevét segítségül hívni.« És a pogány bölcs (Plutarch) is azt mondja: »lát-hatsz népet, nemzeteket: kőfalak, irás, pénz és törvény nélkül, de vallás nélkül nem láttál soha!«

Vallás tehát volt mindig, vallás van és lesz örökké, mert Isten is van! S az Isten lelkének az emberi lélekbe sugározza szüli a vallásos érzést, ennek állandósulása adja a vallásos lelkületet, miből fejlődik a vallásos élet és vallásos jellem.

sőt igazi lelki gyönyörrel mentek a legkikeresettebb kintatások elé. És ez idő óta a keresztyén egyház munkásainak sorában ott állnak a nők is, nemes versenyt folytatva a férfiakkal. Megtartották ugyan Pál apostol azon utasítását, hogy az asszonyok az eklézsiában hallgassanak, t. i. hivatalos egyházi teendők végzésébe ne avatkozzanak, de a gyakorlati élet terén hű munkások, Krisztus parancsának hű megtartói voltak. Az éhezőnek enni adtak, a meztelent felruházták, a szenvedőt meglátogatták, megvigasztalták, mint diakónisszák és presbiterinák, nő-társaik erkölcsi élete felett örködhettek, mint feleségek férjeikben a Krisztus iránti szeretet tüzeit élesztették, a nyers szokásokat, durva erkölcsöket szelidítették, mint anyák és nagyanyák, fiaik és unokáik lelkébe a keresztyén hit égi plántáját beültették, azt, hol imáikkal, szelid tanításaikkal ápolták, erősítették, hol ha gyermekeiket a rossz ut felé közeledni látták, könnyeikkel öntözték. A keresztyén társadalomban, ha igazi nagy férfiakra — nemcsak észben, de szóban s erkölcsiségben is igazi nagy férfiakra akadunk, a legeslegtöbb esetben keresnünk kell az asszonyt,

És a mi emberi mivoltunk is ott kezdődik, hogy Istenről tudunk; semmi más teremtmény nem tud Istenről, nem vesz tudomást Istenről, csak az ember; Istenről való tudásunk tehát hozzátartozik emberi voltunkhoz.

(Folyt. köv.)

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Mikulás az árvaházban. 16 drb. Krampusz fejese, vörös csomaggal telt kosárral balkarján s jobb kezében hajlós vesszővel látogatott el árvaházunkba is december 5-én este Mikulás és a sok kétségek között megfényesített cipőkbe belerakta a várvánvárt csomagokat, el nem feledhető örömet szerezve 16 gyermeki szívnek. 16 kis fiu kérdezte egyszerre: ki küldte mihozzánk Mikulás apó? »Jó testvérünk: Kocsis Géza mérnök, ki lássátok gyermekek most sem feledkezett meg rólatok«, felelte őszintén az apó. »Adja át köszönetünket, jó kívánságunkat. Isten áldja meg!

Adományok az Arvaháznak:

VIDÉKRŐL:

Köröskisjenő. Mezőtelegd szomszédságában körösmenti község, határát elemi csapások gyakran látogatják, sokat szenved a víztől, vetéseit gyakran önti el az ott kanyarodó Körös sebes folyása, teljesedik mezőin Jóel próféta igéje. »elsenyvedtek a magvak a barázdák alatt, elpusztított a gabona.« (Jóel I. 10, 27.) De Isten benne bizó népét mindig megsegítette; bármennyi termett is. Isten áldásából jó szívvel hozzák be adományaikat árváinknak. Székely Ernőné lelkészne buzditására, bibliakörös leányok gyűjtötték össze s Kiss Mihály testvérünk beszállította a következő adományokat: Liszt 67 kgr., burgonya 162 kgr., bab 65 kgr., tengeri 114 kgr., zöldség 4 kgr., hagyma 3 kgr. Pénz 32 Lei. 2 drb. vászon kendő.

keresnünk kell a keresztyén lelkületű édesanyát, a nemes jellemű feleséget!

Krisztus seregében nincs különbség férfi és nő közt. Im a nők is mily áldásos tényezők, mily nemes munkát teljesítenek Krisztus iránti szeretetből. De hoztak ők Krisztus nevében másféle, talán még nagyobb, de kevésbé hasznos áldozatokat is. A férfiak példájára kolostorba vonultak nők is. Tíz és száz ezrek odahagyták a világot, hogy egész életüket önkínzások, a test sanyargatása között töltsék. Áldozatnak kétségtelenül eléggé nagyszerű, nem csekély lelki erőről tanuskodó. A középkori egyház eléggé elismerő volt ez iránt. A szerzetesi életet magasabbfokú életnek tekintette, anyagi életnek nevezte, s a kiválóbbakat a szentek közé sorozta; míg másrésztől ugyancsak a középkori egyház a nőket megfosztotta azon emberi jogoktól, amelyeket nekik Krisztus szerzett.

Nem félrevonulni és elzárkózni a világtól — hirdették a reformátusok — hanem élni, munkálni, fáradni, küzdeni e világban Krisztusért, embertársainkért, ez az igazi keresztyén ember hivatása, úgy

HELYBŐL:

Somogyi Istvánné fia megkeresztelése alkalmából 200 Lei. Mónus Sándorné 10 liter tej, Labancz Mihályné 40 drb. karalábé, 12 fej olasz. 17 kgr. zöldség, 14 kgr. burgonya, 4 kgr. bab.

Puskás Károly az árvákat megnyirta.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: Papp Ferencné 150, Hajdu György 100 Lei.

Szegény gyermekek konyhájára: Szőnyi Rózsi Farkasné halála alkalmából koszorúvátság címen Dormány Ilona 100 Leit.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCÉN:

Csillagvárosi bérelt imaház egyhavi bérét: N. N. 210 Leit.

Velencei harangalapra: Kiss Lajos 200 L.

Szegényeknek: Thury Sándor 20, Zsigó Györgyné 20 Lei.

Velencei templom alapra: Zsigó Györgyné 70 Lei. (IV. részlet.)

A bibliakörös leányok december 3-án tartott teaestélyén téstát adtak: Burger nővérek, Marcsó Böske, Milotai Margit, Cratal Lászlóné, Szilvássy Vilma, Kiss Károlyné, Keresztessy Lenke, Balogh Etus, Nagy Manyi, Schittenhelm Rózsi, Fóris Böske, Szabó Ági, Kalla Vilma, Németh Mária I. rum. Ugy az adakozóknak, mint a kellemesen szó-rakoztató műsor szereplőinek ez uton is hálás köszönetet mond az est sikeréért a rendezőség.

RÉTEN:

Szegény gyermekeknek cipőre: Konrád Jánosné 200, Huszár Istvánné 100, özv. Felvinci Józsefné 100, Kolliner Árpádné 200 Lei.

Ruhaanyagot és cipőt: Bitó Lajosné, Venter Jánosné, Bodó Imréné, Ravasz Miklósné és Szász József.

a férfiaké, mint a nőké! Mennyei Atyánk mindenkinek adott talentumokat, kötelessége azokat kinek-kinek a legjobban kamatoztatni. Ily elveket hirdetett a reformáció és ezzel rávezette a nőket ismét arra az utra, amelyet Krisztus számukra kijelölt, melyen haladva Krisztusért hasznosan munkálkodhatnak.

Midőn Luther megnősült s általában, mikor a reformáció a pap nőtlenségi törvényt eltörölte, fel-emelte a nőnemet ismét azon magaslatra, amelyre azt Krisztus állította. Nem csak a világi férfi, de a pap is megszenteltetik feleségében. Azt az egy nőt, akit mint a nőnem utólérhetetlen eszményképét, Szűz Máriát a középkor minden más női közül ki-emelt s majdnem Istent illető tiszteletben részesített, a reformáció az igaz, hogy ezen magas trónusról alászállította, de magát az egész nőnemet magasabb polcra emelte. Az egyetlen nőideál fejét övező dicskört, nimbuszi a protestantizmus eloszlatta, de e dicskört egyes sugárszálai ezer meg ezer protestáns papné homlokáról tükröződnek vissza. Mi prvtéstánsok nem imádkozunk Máriához közbenjárásért és segítségért, de a hivatását betöltő protestáns lelkészne, mint fe-

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok nov. 26—dec. 3-ig.

Keresztelés: Olasziban: Konrád János, Szőlősi Erzsébet. Ujvárososon: Sass Éva, Árgyelán Erzsébet, Császár János, Raksi Sándor, Somogyi István Kálmán. Velencén: Kovács Zoltán, Diós Károly, Szabó Róza Leontina. Réten: Karalyos Mária, Ugrai Margit.

Temetés: Olasziban: özv. Kádár Lajosné Bereczky Erzsébet 70 éves, Józán Anna 33 éves. Ujvárososon: Szele Dániel 45 éves, Agod István 81 éves, Lukács Béla 20 éves. Velencén: Szilágyi Lajos 65 éves. Réten: özv. Papp Simonné 83 éves, özv. Burcán Endréne 53 éves.

Kítérés: Bódiné Nagy Karolina Jenő és Erzsébet nevű gyermekével. (Apáti-u. 1.)

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István,

Ujvárososon: délelőtt 10 órakor Sulyok István, este 6 órakor Molnár Károly, az Össi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) 56-utca 29. sz. a.) András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 órakor és Csillagvárososon (Közép-u. 23. sz. alatt) délután 3 órakor Szennyessy József, velencei imaházban: délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 6 órakor Makay György szolgál.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az Ifj. Otthonban összejövetelt tart, melyen Kursinszky Kálmán tanár, egyh.-ker. tanügyi előadó tart előadást.

eség, mint gondos anya, mint takarékos háziasszony és mint kegyes keresztyén nő tanítójává, Istenhez vezérlőjévé lesz élete és példája által a férje gondjaira bizott gyülekezetnek, bátorítója, vigasztalója lesz a szenvedőknek, betegeknek, segítője a szegényeknek, az elhagyottaknak.

Papnék? De hiszen a valódi keresztyén egyházban nincs külön papi rend, nincsenek papok s így nincsenek papnék sem. Ugyanis megfordítva úgy tanultuk, hogy mi mindnyájan papok és papnők vagyunk. Igen, minden férfi és nő, akiben a Krisztus lelke lakozik és munkálódik, pap és papnő; mind az, aki mint édesanya, mint feleség, mint leány életével és tetteivel Krisztus prédikálja. Aki a szegénynek és árvának ügyét felfogja, az elhagyott gyerekeknek, a munkaképtelen öregeknek hajlékot épít, a beteget meglátogatja, a meztelent felruhazza, a vakoknak, siketeknek, némáknak és más szerencsétleneknek a nyomorát enyhíti. Ujabbban más keresztyén vallásu felekezeteknél is vannak papnők, azaz irgalmas nővérek, szamaritán egyletek. Ezek is méltó büszkesé-

Esteli órákon: Hétfő: Isten szeretete. Ján. 3, 16—21. Kedd: Megtart és el nem veszít. Luk. 9, 51—56. Szerda: Öröm a megtértékért. Luk. 15, 1—10. Csütörtök: Isten kegyelme. Mikeás 7, 18—19. Péntek: Az új parancsolat. János 13, 34—35. Szombat: Alázatosság. I. Péter 5, 5—9.

Szenczi Molnár Albert, a nagy zsoltárfordító, halála háromszázados évfordulója alkalmából 1933. december 17-én szeretetvendégséggel egybekötött emlékünnepeket tartunk a Református Leánygimnázium dísztermében. Az emlékbeszédet dr. Szemethy Géza egyházkerületi titkár tartja, vallásos költeményeket szaval Kovács Sándor paptamási lelkész.

A nagyváradosi Leányszövetség az elmúlt évben is nagy áldozatok árán fenntartott konyháját a szegénygyermek számára az idén is megnyitotta december 4-től kezdve. Már az elmúlt héten naponta 60 gyermek kapott ebédet. Bár a Leányszövetség kevés agodalommal kezdett hozzá az idén a szeretet konyha megnyitásához, mivel megközelítőleg sem rendelkezik annyi anyagi erővel, mint az elmúlt évben, de ezt a kevés agodalmat legyőzte a gondviselő Istenbe vetett hitük, kinek kegyelme meg-sokasítja a rendelkezésükre álló anyagiakat, hogy az a sok gyengén öltözött, éhes, didergő, szipogó szegény gyermek meleg ételhez jusson. A »szeretet soha el nem fogy«, a Leányszövetség tagjai e soha el nem iogyó szeretetről tesznek bizonyosságot az ő szolgálatukkal. Jertek ti is mindnyájan és szolgáljátok azzal, amit Isten kegyelméből birtok, megemlékezvén ez Igéről: »Amennyiben megcselekedtéték eggyel az én legkisebb atyámiai közül, én velem cselekedtéték meg.«

Mikulás napján dermesztő hideg árasztotta el a különben északról védett és általában enyhébb éghajlatu városunkat s bizony okosan találta ki az olasz-i Nőszövetség vezetősége, hogy a szegény iskolás gyermekeknek ne a karácsonyfa ünnepén, hanem már most a tél kezdetén ossza ki a Nőszö-

gei a reformációnak! Voltak-e ilyenek, mielőtt a világ Luther és Kálvin nevét hallotta volna? Hiába keresünk. Világot megtagadó, szigorú aszkétai életet folytatók voltak a reformációt megelőző korszakban is férfiak és nők nagyszámmal, de modern keresztyén papnők kevés számmal. Ha manapság a keresztyénség íaja más vallásfelekezetek kertjeiben is szebb virágokat hajt, nemesebb gyümölcsöket terem: azokat a reformáció napjainak messze szétágazó égi sugarai tenyészítik.

Ha szétnézünk szerény körünkben s figyelembe vesszük, hogy van jótékonytételt gyakorló nőszövetségünk és biblia-leánykörünk, édes öröm, kecsgettető remény tölti el lelkünket. Mert ők mindinkább megértik, hogy Krisztus drága kincseket szerzett a nőnemnek, nemes tisztet, papnői tisztet ruházott rájuk, nemeset, fenségeset, de kitarító munkásságot igénylőt. S ha e tisztet a protestáns nők híven betöltik, gyorsabban fog fejlődni és hamarabb erősödni meg egyházunk, társadalmunk. Adja a jó Isten, hogy úgy legyen!

(Vége.)

vetség munkás tagjai által a szerda délutánokon kö-
tögetett szvettereket, varrogatott ruhákat és az egyik
presbiterünk által szállított cipőket. Az olasz-i Nő-
szövetség a gyermekek felruházásánál nem válogatta,
hogy ki hol lakik, melyik városrészben, melyik pa-
rochiális körben, hanem a szükség szerint most is
meghozta azt az áldozatot, ami tőle telt; harminc
gyermeknek cipőt, harmincnek ruhát szerzett, akik az
adományokat a református elemi iskolák szépen si-
került mikulás napi ünnepe alkalmával kapták
meg. Az ünnepegen jelen voltak a szerdai munka-
délutánok szorgalmas, áldozatkész asszonyai is, kik-
nek szeméből könnyet csalt ki a megajándékozott
magyar apróságok tiszta öröme.

Az olasz i férfiszövetség csütörtöki (dec. 14.)
bibliaórája után dr András István orvos tart előadást.

Az adventi fecskék édes testvérei azok az Ötszáz
lejes bankók, amelyeket egy névtelen adakozó ejte-
get olasz-i templomunkban a szegények perselyébe
már évek óta így a novemberi sár, decemberi hideg
megérkezésekor a téli hónapok alatt. »Te pedig
amikor alamizsnát osztogatsz, ne tudja a te bal
kezed, mit cselekszik a te jobbkezed; hogy a te
alamizsnád titkon legyen és a te Atyád, aki titkon
aéz, megfizet néked nyilván.« (Máté 6, 3—4.)

Gyermekisteniztszeteletet tartunk vasárnap dél-
után 4 órakor velencei imaházunkban az állami és
más felekezeti iskolába járó gyermekek számára.

Figyelmeztetés. A házasulandó párokat, a la-
kodalomhoz készülöket ez uton is figyelmeztetjük,
hogy a karácsonyt megelőző bűnbánati napokra és
karácsony első napjára ne tűzzenek ki lakodalmat,
mert a zsinat által hozott istentiszteleti Rendtartás
28. §-a szerint bűnbánati héten és úrvacsoraosztás
napján esketni csak abban az esetben szabad, ha a
házasságkötést a házasságra lépők valamelyikének
halálos betegsége teszi sürgősen szükségessé.

A Budapesten megjelenő két jeles egyházi lap.
a másfél évtizedes multa visszatekintő »Kálvinista
Szemle« és a hét évvel ezelőtt megindult »Refor-
mátus Figyelő« tudós és jótollu munkásai ez év no-
vember 9-én dr Ravasz László püspök hatása alatt
abban állapotok meg, hogy a református ébredés
nagy ügyének szolgálatára felajánlják lapjaikat és
közös tulajdonban, közös szerkesztői programm mel-
lett helyettök »Református Élet« címen egyháztársá-
dalmi helilapot, »Magyar Kálvinizmus« címen apo-
logétikus irányu, negyedévenként megjelenő szemlét
indítanak meg; amannak felelősszerkesztője Mura-
közy Gyula budapesti Kálvin-téri lelkész, emezé dr
Sebestyén Jenő budapesti theol. igazgató-professzor.
A megallapodásra, vállalkozásra Isten áldását kérjük.

Egy szemüveget és énekeskönyvet találtak az
ujvárosi templomban. Átvehető az egyházi gond-
noknál.

Tojásból harmónium. A kecskeméti Leánykör
tagjai ajándékoztásokból csirkéket keltettek, azokat

felnevelték. Aztán gazdag vacsorára hívták meg a
tagokat és a Leánykör barátait. A vacsorát a lányok
maguk készítették és minden hozzávalót maguk
ajándékoztak, így a vacsorának a jövedelme tiszta
haszon lett. Így vettek egy napon szép új harmó-
niumot, amely már el is foglalta helyét a leánykör
helyiségében s az ára az utolsó fillérig ki van fizetve.

Szenci Molnár Albert biblia- és zoltárfordító
halálának 300. évfordulója alkalmából a debreceni
csapó-utcai egyházzrész, a múlt hó 11-én este kegye-
letes ünnepeget rendezett. Az emlékbiszédet dr
Révész Imre egyetemi tanár tartotta.

Hamburgban most ünnepeleltek meg a Rauhes
Haus nevű nagy nevelőintézet fennállásának 100
éves fordulóját, melyet Wichern János, a belmisszió
atyja alapított. Főként az ő hatására épültek nem-
csak Németországban, de az egész világon a szere-
tet- és árvaházak s indult meg a belmissziói munka.
Wichern János a vasárnapi iskolában kezdte el fé-
nyes pályafutását.

Az utolsó orosz cár Bibliája. Az orosz cár es-
küvője alkalmából a Brit és Külföldi Bibliatársulattól
egy diszes kötésű értékes Bibliát kapott ajándékba.
A cár halála után a Biblia a bolsevikiek birtokába
került, akik azt most eladták. A vevője visszaaján-
délkozta a Bibliatársaságnak.

Magyarországon a dr Kiss Ferenc egyetemi ta-
nár által megalapított Szeretetszövetség egyre na-
gyobb erővel végzi vállalt feladatát: a szeretet-
szolgálatot. Ezidőszerint Hejőpapiban árvaházat léte-
sített 12 árvával. Szikszón egy árvaanya 4 gyerme-
ket gondoz, özv. Kádár Józsefné házat, másfél hold
földjét, Földesen özv. Karacs Elekné 5 szobás házat,
Berettyóújfalú község két lakást, Derecske község
szegényházát, a kiskunhalasi egyház egy alapítványt,
a belügyminiszter 6000 pengőt, a honvédelmi minisz-
ter 40 ágyat adott. Isten áldását kérjük e nemrég
megindult és máris ilyen szép eredményt elért krisz-
tusi munkára.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leányne-
velő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres
Károly, Béres Sándor,
Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatvá-
nyokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos
levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán
és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és
esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinább
modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad i Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A vallásos ember.

Szabad előadás, tartotta Varga Gedeon lelkész az olasz-i Férfiszövetség november 30-iki esti óráján.

(Folytatás és vége.)

Testvéreim! Isten erejének hatására ez a vallásos érzés megmozdul, meghódol az Istenség előtt, öntudatos életközösségbe lép vele, imádására buzdul, félt és szereti s a Felséges akaratát: parancs és tilalom, azaz erkölcsi törvény lesz az ember számára.

Épen ezért nem tudok elképzelni és nincs is ateista ember, azaz Isten nélkül való ember, olyan, akinek ne volna tudomása Istenről; hihetetlen, istentelen ember lehet és van, de Isten nélkül való nincs és nem lesz sohasem!

A vallásnak, a vallásos érzésnek — Testvéreim — életrekelő ereje és táplálój, Isten kijelentése, Isten ígéje; ebben lesz Isten emberi módon felfoghatóvá és az emberi élet ez által lehet és lesz isteni életté. És a vallástörténelem megállapítása szerint ez a vallásos érzés, a vallásos érzék, tehetség, az Isten után való vágy és sóvárgás az emberből nem hal ki soha, mert Istenben gyökerező, lelkünkben fejlődik, terem gyümölcsöt és áraszt boldogságot. Egy szóval — Testvéreim — a vallásosság az ember lelkének egész életét átható és megszentelő erő. A vallásos ember Pál apostol szerint „mindent az Isten dicsőségére művel!” Gondolkozásának a vallás szab irányt, világnézetét a vallás tölti meg igaz tartalommal, érzelmi világa ettől nyer izt, jelleget, erkölcsi élete táplálékot, öröme fékentartást, bánata vigasztalást.

De a vallásnak, a vallásos embernek hatása van az őt környező emberekre, sőt intézményekre. Nemcsak egyéni életében hoz változást a vallás, midőn nemesíti és megszenteli érzéseit, egész életét, de az az igazi só is, mely a társadalmi életben izesít, az a kovás, mely keleszt, éleszt, világosság, mely fényt, meleget áraszt, szeretet, mely könyörül és kiengesztel.

Dr Makkai Sándor erdélyi püspök egyik értékes könyvében azt írja, hogy a vallásosság lelkület önmagunkkal, az emberekkel és világgal szemben! Az a lelkület bennünk, mely tiszta, szelid, alázatos, önmegtartó és önfeláldozó akar lenni szemben a mi állati érzéseinkkel, harag, gyűlölség, bosszuvágy, hata-

lomvágy és önzéssel. Dul bennünk e harc s ebben dől el a mi sorsunk.

Az emberekkel szemben a vallásos lelkület segíteni akar, megbocsátani, örömet szerezni, boldogítani, ez úgy fejezzük ki „szent barátság”, mert ebben nyilvánul meg az önfeláldozó szeretet.

A vallásos ember a természeti világban mindenütt, mindenben Istent látja, a természetet, mint könlösti nézi, mely mögött ott van az Isten. Ily lélekkel nézte a természetet Ezékiel próféta, Pál apostol, sőt maga az Ur Jézus.

A szellemi világban, pl. a művészetben a vallásos lélek nem keres okvetlenül művészetet, mert az ő tapasztalásában és felfogásában a művészet csak eszköz magasabb igazságok kifejezésére. Épen így áll a dolog a vallás erkölcsi világban; akik elakarják szakítani a vallást, a hitet az erkölcsitől, azok felfogásában az ember a végső cél, a vallásos felfogásban pedig Isten, mert a vallás, a hit, az erkölcsiségnek isteni erőforrása, nélkülözhetetlen erőtlapláléka, az erkölcs pedig a vallásos hitnek természetes gyümölcse.

A hit a gyökér, az erkölcs annak hajtása, a hit a termő fa, az erkölcs a gyümölcse, amilyen valakinek a hite, olyan az erkölcs, az igaz hit: jó erkölcsben, az ingadozó, laza hit, rossz erkölcsben nyilvánul.

A vallásos lelkület állandósulása eredményezi a vallásos életet, miből fejlődik ki a vallásos jellem.

Különbözik ez a vallásos hangulattól, mely erőt vesz rajtunk sokszor, de amely hamar meglep, úgy el is száll.

A vallásos ember Makkai püspök szép hasonlata szerint úgy különbözik más embertől, mint a gyémánt pl. a közönséges széntől. Keménységi foka és szerkezetének sajátossága az, mely megkülönbözteti üveg- től, széntől stb.

A vallásos élet minőségében különbözik a más fajta élettől! A vallásos ember is szeret, de mást szeret, mint a testi ember, örvend, bánkódik, de nem azért, amiért mások, az tevékenysége mássá, szentté válik, mert élete Isten életével kapcsolódott össze.

• • •

Testvéreim! Isten minket a maga munkatársaiul hívott ell ennek a világnak előbbre vitelében. Engedjünk akaratának, hogy célját bennünk és velünk el-

érje, hogy Ő élete bonfakozhassék ki ebben a világban, hogy: „Isten legyen minden mindenkben!”

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

A nagyváradai „Öreg fiuk asztaltársasága“ a heti összejöveteleken begyűlt adományokat 1000 Lei összeget intézetünk önzetlen és kitűnő orvosának dr Szőke Ferenc kezdeményezésére, árváink karácsonyi ruházására ajándékozták. Öreg fiuk — a kis fiukra, emberek — a gyermekekre, jószívek — az árvákra gondoltak s őket megsegítették és mikor ezt tették, úgy érezték, hogy: „a másnak szánt öröm saját szívükbe gyűlt!” A kis fiuk köszönete, kérése száll feljűk: Isten áldja meg az „öreg fiukat”!

Adományok az Árvaháznak:

HELYBŐL:

Papp Ferencné 150, Krupp Lajos 100, Réti férfitársaság 300 Lei. Petróczy Lajos 50 kgr. burgonya. Tóth Lajosné (Szent János-u.) 10. kgr. liszt. Kimpál Gábor 3 drb nyul, Mikis Lászlóné 7 kgr. liszt, 4 kgr. dió.

Tárnoki László 100, özv. Resch Mihályné 100, nagylaki ref. egyház 200, Kutasi Benedek és neje Bötkfi Ágnes ágyalapítvány növelésére 500 Leit.

VIDÉKRŐL:

A nőszövelségek jószívű asszonyainak köszönhető az több rendbeli pénz és terménybeli adomány, amelyet árvaházunk az utóbbi napokban kapott. Így:

A máramarosszigeti nőszövelség 1000 Leit küldött azzal a megjegyzéssel: „később ismét”. Máramarosszigetről különben a második árvát neveli intézetünk.

Margittáról Balogh Ferenc lelkész ur juttatott el 400 Leit azzal a megjegyzéssel: „Advent első vasárnapján iskolai ünnepélyt tartottunk a nagyváradai református Árvaház javára, az ünnepély jövedelmét van szerencsém beküldeni.”

A nagyszalontai egyházmegye nőszövelségének ügyvezető elnöknője Aradról juttatta el az egyházmegyei nőszövel. adományát 500 L. A nagyszalontai e. m. területéről több felől kaptunk nemcsak biztató ígéreket, hanem kézzelfogható adományokat is.

Gyémánt Elekne (Andacs-puszta, Nagyszalonta) alelnöknőnk, aki az Árvaházért folyó mindennemű munkából nagy agilitással kiveszi részét, az idén is megkereste nagyszalontai ösmerőseit az árvák érdekében, akiktől a következő szép adományokat eszközölte ki: Gróf Tisza Kálmán (Csegöd) 2 mázsa buza, Miskolczy Jenő (B.-illye) 1 mázsa buza, Sternthal Arthur (Szalonta) 1 mázsa buza, Gyémánt Elek és Ernő (Andacs-p.) 1 mázsa buza, K. Balogh Ferenc (Szalonta) 1 mázsa buza, Illyés Sándor (Szalonta) 1 mázsa buza, Nyiste Jakab (Oradea—Nagyvárad, N. Zsiga—Lukács Gy. u. 17.) 1 mázsa buza, Ercsey Ernőné (Szalonta) 1 mázsa buza, Róth Zoltán (Szalonta) 10 kgr. rizs, Kemény testvérek (Szalonta) 500 Lei. —

A buzát Gyémánt Elek andacsi gazdasága időnként megőrleti és az örleményt díjtalanul beküldi.

Ant biharmegyei község Nagyszalonta közelében. Dolgos, jószívű református népe adakozásának első zseggelével Árvaházunk jóléteinek sorába lépett. Kiss Béla ref. tanító neje vezetésével a nőszövelség buzgólagjai: Szénási Sándorné, Kolozsi Károlyné, Cs. Kovács Károlyné, Mátyási Ferencné, Puskás Sándorné, Szilágyi Istvánné, Molnár Gáborné, B. Szénási Ferencné, Szilágyi Róza, Molnár Sándorné, Cs. Kovács Sándorné és Bondár Lajosné a következő adományokat gyűjtötték Árvaházunknak:

Lisztet: Kiss Béláné, L. Mátyási Sándorné, Cs. Kovács Sándor, id. Bondár Sándorné, Papp Istvánné, V. Szabó Jánosné, Cs. Kovács Istvánné, Sándor Lajosné, Mátyási Benedekné, ifj. Zima Istvánné, Csikós Istvánné, L. Mátyási Ferencné, Cs. Kovács Károlyné, Szénási Sándorné, Béres Istvánné.

Paszulyi: Bódi Istvánné, F. Szénási Imréné, Hizó Józsefné, Dézsi Lajosné, Hizó Imréné, Kovács Ferencné Papp Viktorné, Fazekas Jánosné, özv. Kovácsné Julis, D. Kovács János, Molnár Gáborné, Bódi Károlyné, Cs. Kovács Sándorné, Mátyási Lajosné, id. Bondár Ferencné, ifj. Bondár Ferencné, Dézsi Imréné, id. Dézsi Ferencné, ifj. B. Szénási Józsefné, id. Szilágyi Istvánné, Szénási József, Molnár Istvánné, özv. Mátyási Péterné, Toldi Mihályné, Simon Lajos, Simon Józsefné, Kovács Ferencné, Mátyási Ferencné, id. Bódi Istvánné, Cs. Kotozsi Sándorné, Cs. Kovács Károlyné, Kolozsi Sándorné, Sándor Istvánné, Papp Lajosné, Mátyási Erzsébet, Rabóczki Mani, Szénási Jánosné, Bódi Sándorné, Szénási Sándorné, Cs. Szénási Imréné, Sós Jánosné, Szénási Lajosné, Szénási Józsefné, Boros Kálmánné, Mátyási Ferencné, Tokai Istvánné, Hizó Dánielné, Szénási Sándorné.

Tengerit: Szabó Jánosné, Sós István, Béres Istvánné, Kovács Mihály, Komádi János, Kovács Károlyné, Kovács Erzsike, id. Simon Józsefné, Szilágyi Lajosné, Puskás Sándor, Szilágyi István, Dandé Istvánné, P. Kolozsi Sándorné, Hizó Dánielné, Szénási Sándorné.

Krumplit: Bódi Istvánné, Toldi Mihályné, Simon Lajos, F. Szénási Sándorné, Cs. Kovács Károlyné, Szénási Sándorné.

Buzát: Molnár Gáborné, özv. Szabó Károlyné, Bondár Sándorné, Hizó Lajosné, Bondár Sándorné, B. Szénási Ferencné, Bódi Mihály.

Szappant: Bondár Lajosné, Kovács Istvánné. Tojást: Fazekas Jánosné, Molnár Gáborné, id. Molnár Imréné, D. Kovács Károlyné, id. Zima Istvánné, özv. N. Mátyási Sándorné.

Hagymát, zöldséget: Cs. Kovács Imréné, özv. Hizó Józsefné, özv. Szénási Pálné, Csukás Etel, Cs. Kolozsi Károlyné.

Pénzt: Glijia Péterné 40, Szénási Mária, özv. Bódi Mihályné, Kiss Béláné 20—20, Tokai Jánosné, ifj. Tokai János, id. Bondár Lajos, özv. Bódi Istvánné, özv. Kiss Mihályné, id. Bondár Sándorné, özv. Bagay

Jánosné, Turcu Marius, Fodor Gáborné, Szénási Istváné, Mátyási Sándorné, Molnár Sándorné, Szénási Imréné, Szénási József 10—10, Kolozsi Károlyné, Varga Andrásné, Bódi Ferencné, Simon Józsefné 5—5, Cs. Hizó Istvánné 1 Lei.

Az adakozóknak hálás köszönetét nyilvánítja a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egylet Elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Középiskolai tanulók bibliakörének: dr Szeghalmy Sándor 100 Lei.

Szegényeknek: Hajdu György 100, Kiss Antal és neje 100, N. N. 50 Leit. Gáll Szabó Lajos használt férfi felső és alsó ruhák, cipő. Mikis Lászlóné használt gyermekruhát.

Szegény iskolásgyermeknek ruhájára: A ref. elemi iskola Mikulás-ünnepségének perselyénze 400 Lei.

A szegénygyermek konyhájára: az állami iskolákba és zárdákba járó ref. középiskolás lányok bibliaköre által rendezett ünnepélyből 500 L, Krupp Lajos 100 Lei. özv. Száva Antalné 5 kgr. hus. Krajnik Sándorné 2 kosár zöldség, Homolya Etelka 1 kgr. zsír, Szabó Ilona 2 kgr. liszt, Dormány Ica liszt és griz, Major Istvánné 1 kosár karalábé, Szücs Mátyásné 1 és fél kgr. turó és 2 liter tejfel. Az olasz-i elemi iskola II. oszt. tanulói krumplit, paszulyt, hagymát, lisztet, grizt, 4 tojást.

UJVÁROSON:

Szegény iskolásgyermek felruházására: Földessy Imre és neje 100 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Szabó Lajos 20 Lei. Danse Lukácsné 3 drb új leánykaruha, Muszka Jánosné 1 drb új leánykaruha. Fenyák Ferencné, Molnár Gyözőné és Kiss Károlyné használt cipő. Hetz Ferencné használt ruha.

RÉTEN:

Férfiszövetségnek: Mányi Ferenc 60, Szabó Lajos nyugdíjas 50 Lei.

Szegény gyermeknek cipőre és ruhára: dr Papp Dezsőné 100, Kiss Balázs 50, Szabó Lajos nyugdíjas 50, Köpe Mihály 60 Lei. Ruhaanyagot adott: Lévegy Lajos kályhás.

Nőszövetségnek: Szabó Lajos nyugdíjas 50 Lei.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok dec. 5—10-ig.

Keresztelés: Ujvároson: Lukács Mária, Velencén: Varga Ima. Réten: Siteri Erzsébet, Varga Irén, Petrika István.

Esketés: Olasziban: Krupp Lajos ref. és Kiss Juliánna ref.

Temetés: Olasziban: Horváth Antalné szül. Katona Eszter 64 éves. Ujvároson: Tar Miklós 82 éves. Velencén Hidvégi Gergely 75 éves.

A nagyvárad—olaszi-i ref. férfi és nőszövetség
f. évi december 17-én vasárnap d. u. 6 órakor a Leánygimnázium dísztermében *Szenczi Molnár Albert zsolttár-író halálának háromszázados évfordulója alkalmából vallásos ünnepélyt rendeznek a következő műsorral:*

1. Farkas N.: műdal. Előadja: a Gutenberg Dalkör, Soós András karnagy vezetésével.
2. Szenczi Molnár Albert. Előadás. Tartja: Dr. Szemethy Géza, egyházker. titkár.
3. Kacsóh—Fráter-dalok. Énekl: a Gutenberg Dalkör.
4. Szaval: Kovács Sándor, paptamási-i lelkész.
5. Tell Vilmos nyitány. (Rossini.) Xylophonon játsza: Fekete Erzsébet.

Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a szegények felsegítésére szeretettel kér és hálás köszönettel fogad a férfi és nőszövetség

VÁLASZTÓ KÖZGYŰLÉST TART

a nagyvárad-i ref. egyházközse: 1934 január 7-én délelőtt az újvárosi templomban. Ekkor választ az 1934—36. esztendőre egy főgondnokot, négy alagondnokot, 5—5 összesen 20 rendes, 10—10 összesen 40 pótpresbytert, 10—10 összesen 40 rendes és 15—15 összesen 60 pótképviselőtestületi tagot. Választási elnök dr Soós István presbyter, bizalmiférfiak a 4 választási kör alagondnokai és Hajdu György, Fazekas Lajos, Ujlaki Károly és Nagy László presbyterek.

Szavazás esetére Ujváros és Rét szavazói részére dr Soós István elnökle és a bizalmiférfiak vezetése mellett az újvárosi templomot, Olasz és Velence részére dr Sarkady Sándor elnökle alatt és a fentebb megnevezett parochiális kör (olaszi-i és velencei) bizalmiférfiak vezetése mellett a templom szomszédságában lévő iskolatermet jelölte ki a presbytérium.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor és a Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv, az Össitelepen délután 4 órakor (Török Albert házában 56-utca 29. sz. a.) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson (Közép-u. 23. sz. alatt) délután 3 órakor Kiss Károly, velencei imaházban: délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, délután 6 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Hateli órákon: Hétfő: A kegyelem. Máté 20, Kedd: A szeretetnek lelke. I. Ján. 3, 16—24. Szerda: A tiszta szív. 51. Zsolt. Csütörtök: Simeon jóslása. Lukács 2, 22—35. Péntek: Miért jön Jézus. Máté 3, 1—12. Szombat: A drága gyöngy. Máté 13, 45—46.

Bünbánati hetet tartunk, amelynek napjaiban készítsük magunkat a karácsonyi urvacsoaraosztáshoz. Az urasztalára szánt adományokat elfogadják a lelkészi hivatalok is, az egyházi algondnokok.

Az **ujvárosi Férfiszövetség** a vasárnapi istentisztelet után összejövelell tart.

A nagyvárad-olaszi i Férfiszövetség csütörtöki (december 14.) bibliórája után dr. András István orvos atyánkfia tartotta meg igen érdekes előadását. — Az ünnepekre tekintettel a legközelebbi bibliórát 1934. január 4-én tartjuk meg.

Karácsonyfa ünnepélyünket az Árvaházban december 23-án, szombaton délután 5 órakor tartjuk meg. E kedves ünnepélyre egyeletünk vezetőit, tagjait, Árvaházunk jölevőit, barátait, hiveinket szeretettel meghívjuk.

A Mártha Kör leányai karácsony másodnapján délután szeretetvendégséggel kapcsolatos karácsonyi ünnepséget rendeznek az Árvaház munkaszobájában. Szívesen látják pártfogónőiket.

Velencei kulturterünkben folyó hó 17-én délután fél 6 órai kezdettel szórakoztató délutánt rendezünk. Ennek keretében kerül sorsolás útján elajándékozásra velencei Nőszövetségünk által készített 25 darab értékes kézimunka. Az est jövedelme szegényeink karácsonyi segélyezésére fordítatik. Műsor: 1. Magyar nótákat játszik hegedűn Dancse Jucika, zongorán kíséri Krantz Netli. 2. Monolog: Kiss Katalin. 3. Szélmalom, vígjáték; előadják: Kremsz Béla, Thury László, Mészáros Lajos, Veress Imre, Oláh György, Keresztesi Károly, Teles Gyula, Mező András. 4. Magyar dalok. 4. Doktor Kotorász, hangosfilm; megjársák: Thury László, Kremsz Béla. Asszisztens: Mező Bandi.

Réti vasárnapiiskolás gyermekeink karácsonyfa-ünnepélyt tartanak a réli imaház kulturtermében vasárnap, december 17-én. Délután 2 órakor a gyermekek részére, 5 órakor a felnőtteknek.

Hétköznapi bünbánati istentiszteletet tartunk a Réten csütörtöki, december 21-én délután fél 4 órakor a Hegyen, a Hering-oldalon özvegy Sándor Józsefné házában.

Réti Férfiszövetségünk december 19-én, kedden este fél 8 órakor bibliórát és fél 9 órakor ismeretterjesztő előadást tart. Ez alkalommal Kursinszky Kálmán tanár, tanügyi előadó Római zarándok címen tart előadást.

Karácsonyi ajándékoknak igen alkalmasak a királyhágómelléki református egyházkerület iratterjesztésének kiadványai, amelyek három sorozatban jelennek meg. Az *első sorozat* hitvédelmi műveket bocsát egyházunk tagjainak rendelkezésére. Az első szám a különféle szekták tanításaival foglalkozik *Tévelygők* cím alatt. A kitűnő hit- és egyházvédelmi iratot Peleskey Sándor szatmárhegyi lelkész írta. Egy-egy példány ára 2—2 lei. Ajánljuk olvasóinknak, akik a millenisták,

adventisták, szombatosok stb. tévelygéseit ellen e könyvecske segítségével diadalmasan küzdhetnek. A *második sorozat* építő elbeszéléseket, kedves olvasmányokat hoz. Eddig megjelent: 1. Sárközy Lajos szatmári ref. lelkész A gondviselés titka. Ára 3 lei. 2. R. Berde Mária: Pillangó Rebeka története. Ára 2 lei. 3. Kursinszky Balázs Böske: Egy a sok közül. Ára 3 lei. 4. Gyallay Domokos; Jézus Maroskenden. A szép szó. Ára 2 lei. 5. Sárközy Lajos: A véletlen is Isten dolga. A tűz. Ára 2 lei. 6. Andersen meséiből: A gyufaárus leánya. Ára 2 lei. Krüszelyi Erzsébet: Kődös csendvíváramból. Ára 3 Lei.

A harmadik sorozat egyháztörténelmi jellegű. Itt jelent meg lapunk szerkesztőjének kis írása A nagyvárad-i Református Árvai Eklézsiája régi gyászából kikéltése címen. Ára 2 lei. Az iratterjesztés olcsón szabta meg ezeknek a füzeteknek árát, hogy a mai nehéz időkben is megvásárolhassák hiveink, még a gyermekek is meglakarilják minden hónapban azt a két-két leit, amibe a havonta megjelenő füzetek kerülnek. Legközelebb a szatmárnémetiek kitűnő tollu lelképásztorának Sárközy Lajosnak Kórházi imádságos könyve kerül sajtó alá. A már megjelent füzetek kaphatók a lelkészi hivatalban.

Egy hét éves fiugyermeket ki fogadna örökbe? Jelenkezés a nagyvárad-olaszi-i református lelkészi hivatalban.

Oslóban, Norvégia fővárosában lesz a legközelebbi vasárnapi világkonferencia 1934-ben.

II. éves joghallgató gimnáziumi alsó osztályos fiúk és leányok tanítását jutányosan vállalja. Címe az olasz-i lelkészi hivatalban.

Egy szemüveget és énekeskönyvet találtak az ujjvárosi templomban. Átvehető az egyházi gondnoknál.

Megjelent az 1934. évre szóló Református Árvaházi Képes Naptár, gazdag tartalommal. Ára 20 Lei. Kapható a lelkészi hivatalokban.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad-i Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Ora tea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Karácsony csillaga.

Napkelet pogány bölcsei előtt a bölcsesség legfőbb könyve az ég volt a maga csillagbetűivel. Tiszta éjjeleken ezekből a csillagokból olvasgattak, hallgatták az égi titkok, a sférák harmóniáját. Ezek előtt az égi titkokat kutató szemek előtt ragyogott fel a csodás csillagjelenség, amelyről Máté evangéliuma megemlékezik. Kepler, a világ egyik legnagyobb csillagásza kiszámította, hogy az a csillagtűnemény, amelyről az evangéliom megemlékezik, Róma alapításának 747-ik évében ragyogott fel az égen és ott fényeskedett még a 748-ik esztendőben is, méltó ámulattal töltötte el az emberek szívét. Két csillagnak, a Jupiter és a Szaturnus csillagnak együttállása volt ez.

Mikor a bölcsek éjszakáról-éjszakára maguk felett látták ezt a csodás csillagképet, az ősprófécia eleven erővel ragadta meg lelküket, az a világ minden részében ismeretes prófécia, hogy a nép, amely sötétségben jár, lát nagy világosságot, kik a halál árnyékának lakoznak földjén, fény ragyog fel felettök, mert gyermek születik, fiu adatik nekik, kinek fejedelem lesz a vállain, akit nevezni fognak csodatatosnak, tanácsosnak, isteni hősnek, béke fejedelmé-

nek. A prófécia betelt. Egyidőben a mennybolton ragyogó csillagjelenséggel, Róma alapításának 748-ik évében a lelkivilág égboltozatan is fényes csillag támadt: egy gyermek született Betlehemben, akiben földi és mennyi erők fényel szövődött egybe; eljött Jézus Krisztus, az igazság fényes napja, aki tizenkilenc század óta hirdeti, szórja világosságát, melegségét erre a világra.

Kepler azt mondja, hogy Jézus születésének esztendejében a napkeleti bölcsek által csodált csillagtűneményhez egy újabb csillag csatlakozott.

Mint ez újabb csillag csatlakozott ahhoz a fényes égi jelenséghez, úgy kell nekünk a lelkivilág égboltozatán ragyogó csillaggal, a mi Urunk Jézus Krisztussal egygő lennünk, hogy őbenne és őáltala lelkünk is tüzet fogjon, lángrobbanjon, égjen, lobogjon, hogy mi is lehessünk a világ világossága.

Alázatosan be kell vallanunk, hogy bűneink miatt erre méltatlanok vagyunk. Könyörödjünk azért a mi édes Megváltónknak, hogy fogadjon minket kegyelmesen magához s adjon részt nekünk szegény, bűnös embereknek a maga világosságából, hogy általa a halálból az életre jussunk.

Csernák Béla

Karácsonyi kis Lexikon.

Hol van megírva a karácsonyi történet? A Máté írása szerint való evangélium 1, 18—25-ben s a Lukács 2, 1—20-ban. Érdekes, hogy Márk és János evangélisták nem mondják el Jézus születésének történetét. A keleti bölcsek történetét pedig csak Máté írja le a 2, 1—12-ben.

A »karácsony« elnevezés: a latin »incarnatio« szótól származik, amely »testté lételt«, születést jelent; az olasz »incarnazione« szót ejtik ki azután a magyarok így: »karácsony«. Nevezetesen azt gondolják, hogy a magyarok az olasz térítő szerzetesektől hallották e szót először s azért ejtik ki olaszosan.

Jézus Krisztus neve. A Jézus név: személynév és a héber Joshua névnek görögös formája; a Krisztus név ugyanaz a név, mint a héber Messiás név és jelentése általában az, hogy »felkent«. A Messiás név jelentése többféle volt, ugymint 1. Próféta, mint a 105. Zsoltár 15-ik verse mondja: »Meg ne illessétek az én felkentjeimet és az én prófétáimnak ne ártsatok«; 2. Pap, aki szintén felkent volt (III. Mózes 4, 16.) Király. A Dániel könyve

9, 25. az egyetlen hely, ahol a Messiás tulajdonnév gyanánt szerepel és pedig úgy, mint a jövőd szabadtó neve. A Jézus és a Krisztus név egybefoglalása azt jelenti, hogy Jézus a Krisztus, azaz Jézusban teljesedtek be a Messiást váró reménysek. Nemcsak az öskeresztyén gyülekezet, hanem maga Jézus is Krisztusnak vallotta magát. (Márk 14, 61—62.) Mi is mindig egybefoglalva mondjuk a két nevet: Jézus Krisztus, amivel azt valljuk, hogy Jézus a mi Megváltónk.

Mária Jézus anyja, akit a református ember annyi gyengédséggel és szeretettel övez, amennyi Jézus anyját megilleti, amennyivel tehát Jézus és az apostolok is körülvették; minthogy azonban ők nem részesítették Máriát »vallásos« tiszteletben: nem imádták és nem mondtak hozzá éneket, mi sem miveljük azért ezeket. Azonban bármilyen túlzásokba tévedjen is némely felekezetek Mária-kultusza, e kultuszt nem helyeslő véleményünk Máriát sértő szavakban nem nyilvánulhat. A Mária helyes tisztelését gyakorló református felfogás Mária profanizálását látja Mária képének pénzre, bélyegre, üzleti (pl. patikai) cégtáblákra, stb. alkalmazásában s éppen

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

Árvaházunk karácsonyfa ünnepélyét december 23-án, szombaton délután 5 órakor tartjuk meg. E kedves ünnepélyre egyetünk vezetőit, tagjait, árvaházunk jöttevőit s barátait és hiveinket szeretettel meghívjuk.

Árvaházunk javára úgy helyből, mint vidékről szép adományok érkeztek az adventi hetek alatt, amelyekről közelebbi számunkban adunk pontos kimutatást.

„Református Árvaházi Képes Naptár” 1934. évre, címlapján a körösparti református templommal és árvaházzal, mint a hit és cselekedet a keresztyén élet jelképével, belsejében gazdag tartalommal. Református ember tudja, hogy e naptár tiszta jövedelme árvaházunk nemes célját szolgálja. Minden lelkészi hivatalban kapható. Ára 20 Lei.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok dec. 10—17-ig.

Keresztelés: Olasziban: Kocsis István.

Esketés: Olasziban: Farkas Károly ref. — Ádám Zsófia ág. ev., Balogh Imre ref. — Porkoláb Róza ref. Réten: Dari József ref. — Kiss Julianna ref.

Temetés: Ujvároson: Farkas Elek 63 éves.

Kitérés: Csereán Jánosné Ádám Margit (kolozsvári születésű) róm. kath.-nak (Verbőczy-u. 8—10.) Biszák János (békéssámsóni születésű) baptistának (Mészáros-u. 2.). Schmackné Toth Róza baptistának (Architectilor 12.)

Keleti órák. Szerda: Könyörgés a gyermektörtők: Könyörgés bölcs szívért. 90. zolt. 1—12. Péntek: A tiz parancsolat. II. Mózes 20, 1—17. Szombat: A legnagyobb parancsolat. Máté 22, 34—40.

a Szűz Mária igaz megbecsülése folytán tiltakozik az ilyesmi ellen.

József: Jézus Krisztus nevelő atyja; keveset beszél róla a Szentírás; úgy látszik, hogy Jézus nyilvános fellépése előtt meghalt.

Bethlehem: Jeruzsálemtől nem messze (8 km.) fekvő község; a neve azt jelenti, hogy „kenyér háza”; régi neve: Efrata termékeny; itt született Jézus Krisztus. A régi hagyomány által gyanított születési helyén Jézusnak ma temploma van. Muto-gatják azt a helyet is, ahol a pásztorok és ahol a keleti bölcsek tisztességet tettek Jézusnak. Bethlehemben ma protestáns templom és iskola is van.

A pásztorok igen nagy becsületben részesültek a régi állattenyésztő népeknél; itt valószínű azon pásztorokról van szó, akik Bethlehem határában azon nyójtat őrizték, amely a mindennapi templomi áldozatra szükséges állatokat szolgáltatta. Miért éppen e pásztorok voltak azok, kiknek az Ur angyala először jelentette meg a Megváltó születését, nem tudjuk. Régi, kegyes református írásmagyarázók szerint azért nem mentek a híradó angyalok a főpapokhoz és a nép véneihez, mert ezek az örven-

324—1933. eln. sz.

HIRDETÉS.

Az egyh. törv. I. tc. 33. §-ának rendelkezése szerint egyházközségünk tagjainak becses figyelmét felhívjuk, hogy a presbiterium és egyházközségi képviselők törvényszerű kisorsolása megtörténvén, az eképen megüresedett helyek, továbbá a törvény értelmében szintén megüresedett főgondnoki és négy parochiálisköri gondnoki állás betöltésére a presbiterium a választást az 1934. évi január 7-ik napján, a délelőtti istentisztelet végeztével elrendelte és a választás helyül az *ujvárosi templomot* tűzte ki. Ha az egyhangú választásra kilátás nem lenne, abban az esetben az *ujvárosi és réti parochiáliskörben* levő szavazók az *ujvárosi templomban*, az *olasz- és velencei parochiáliskörben* levő szavazók pedig a *teleki-uccai (közvetlen a templom mellett) református elemi iskola helyiségében* szavaznak. Egyházi törvényeink szerint szavazati joga annak annak az egyháztagnak van, ki az 1933—34. évi jogerős választói névjegyzékbe felvétellett s szavazójogát abban a parochiáliskörben gyakorolja, melyben a választói névjegyzék elkészítésekor lakott.

Az egyház elnöksége.

FELHIVAS.

Kérjük hiveinket, hogy úgy az egyháziadó, mint a „Református Híradó” előfizetésidíj hátralékaikat a pénzbeszedőknél, avagy az egyházi adóhivatalban sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy fizetési kötelességeinket teljesíteni tudjuk.

Az egyház elnöksége.

A **tüdőszanatóriumban** urvacsora osztás szombaton (dec. 23.) délután 5 órakor.

Az **állami kórházakban** urvacsorát oszt ünnep másodnapján (dec. 26.) délelőtt Csernák Béla.

Az **állami fogházban** urvacsorát oszt ünnep elsőnapján (dec. 25.) reggel Nagy István fogházi lelkész.

detes hír elfogadására nem voltak úgy előkészülve, mint a kegyes pásztorok, akik nem aludtak, hanem virrasztva örködtek nyájuk felett.

A keleti bölcsek, vagy amint a Biblia eredeti nyelve mondja: a mágusok. Hogy napkeletnek mely részéről jöttek, nem tudjuk; vannak, akik azt mondják, hogy Egyiptomból, mások szerint Perzsiából vagy Babilóniából. Hogy hárman voltak, az is csak találgatás. Bizonyos csak az, hogy nem izraeliták voltak, hanem pogányok, képviselvén mindazon pogányokat, akik sóvárogva várták Isten Fiának megjelenését s keresve keresték a Megváltót.

Az ő csillaga: akár üstökös volt az a csillag, akár meteor, valami rendkívüli esemény jelét látták abban a keleti bölcsek a maguk tudományának tanítása szerint. Isten a pásztoroknak angyalok által, a bölcseknek a csillag által hívja fel figyelmét, azaz: mindenkire a maga nyelvén szól. Igaz ugyan, hogy keleten a pogányok imádták a csillagokat, de most Isten a csillagot Jézus Krisztushoz vezető eszközzel használja: a rosszul használt eszköz így lesz jól használtá. Bármint gondolkozunk e dolgokról, egy bizonyos: aki egyszer meglátta Jézus Krisztus csil-

SZENCZI MOLNÁR ALBERT.

1574—1934.*

Irta és a nagyvárad-olaszi-i református nőszövetség 1933. dec. 17-iki estélyén felolvasta:

Dr. SZEMETHY GÉZA.

Úgy szoktuk mondani, hogy «nagy idők, nagy emberek». Igaz is, nem is, ahogy vesszük. Ha úgy értjük, hogy nehéz, veszedelmes időkben látszik meg, vajjon vannak-e valamely kor-nak valóban nagy emberei, akkor igaz. De ha úgy magyaráznók, — ahogy pedig általában szoktuk, hogy nagy, rendkívüli és válságos idők termik meg — és meg is termik — a hozzájuk való nagy embereket, akkor bizony ez a szólás-mondás nem mindig igaz.

Sajnos, láttunk mi időket — mondja Carlyle a zseniális történetbölcész — «amelyek elég hangosan hívogatták nagy emberüket, aki mégsem jelent meg. Nem volt ott, — a *Gondviselés nem küldte el*». S ez a lényeg. A nagy embereket mindig a Gondviselés küldi.

Bármennyire ott is élt pld. a XVI. század fiaiban a lelkiismereti szabadságnak a vágya, a reformációból, amely e nagy kincset odatette a keresztyén világ ölébe, soha sem lett volna semmi, ha a gondviselő Isten nem küldi az eislebeni szegény bányász robusztus külsejű, de alapjában véve szerény, alázatos szívű fiát: Luther Márton ágostonrendi szerzetest. De elküldte. S ahogy elindult, nyomában az aszott, száraz avarok tűzbe-lángba borultak az új pünkösztől.

Ezek a tüzes nyelvek hiába szálltak volna le mégis négyszáz és néhány évvel ezelőtt magyar elődeinkre, hiába hulltak volna Isten izenetének égő csókjai a magyar pusztákra, hal-mokra, hegyekre, ha nem rendelt volna ehhez az ujjászülő tüzesökhöz már eleve férfiakat, akik a hulló parazsokat a szívükkel felfogják, el- és szerteszt vigyék a sírba tett nemzetnek árnyak gyanánt, reménytelenül imbolygó fiai-hoz, hogy ime tüzet és álmokat hoztunk nektek, — nem afféle szent-Ivánéji tüzeket, meg álmo-kat, hanem az Isten beszédének izzó tüzét, amilyennel megérintette valaha a próféta ajkát, hogy a ti fiaitok is prófétáljanak és álmokat lássanak.

És bizony mondom, hogy a föltámadásnak ezek az istenadta álmai tán soha meg nem va-lósúlnak és a mohácsi nagy temető felett talán soha ki nem tud virágozni új magyar élet — az evangéliumi szabadság drága magyar élete

meg épen nem — ha az örökkévaló Isten nem küldi a magyar protestantizmus hőseit: nagy pártfogóit, prédikátorait, apostolait, hittudósait, íróit és köztük magát azt a férfiút, aki a ma-gyar kálvinizmus történetében, ha nem is a legnagyobb, de a nagyok között is nagy ma-rad örökké: *Szenczi Molnár Albertet*.

1574. évben augusztus 30-án született Szen-cen, Pozsony-megyében, székely nemzetségből. Atyja szorgalmas, tehetős molnár volt. Sietett is váltig odanyújtani újszülött fiacskája kezébe baltája nyelét, ezzel mintegy eljegyezni akar-ván őt a maga mesterségére, de odafönt, ahol az emberek sorsáról határoznak, más volt felőle megírva, Nem molnár lett belőle, hanem nagy lendítőkerék Isten malmában, vagy talán inkább eleven malomkő, amely forgott, kopott s maga is egyre jobban-jobban örlődött messze világ-jártában, kint idegen földön, fűtetlen diákszobákban tengődve, szenvedve s toldva egymás-hoz a koplalásnak, a nincstelenségnek, a nyomorúságnak fekete napjait, mindezt csak azért, hogy amikor magának sokszor egyetlen falat kenyere sem volt, ugyanakkor adja, árassza, termelje, örölje, szinte ontsa magából irodalmi munkáiban, pazar bőkezűséggel nemzete, kálvi-nista magyar vérei számára az egyetlenes tu-dásnak, a vallásos életnek és Isten igéjének lánglisztjét s éltető fehérkenyerét.

Már mint gönci diák ott sűrűg-forog a biblia-fordító »istenes vén ember«: Károli Gáspár kö-rül, járja az utat a vizsolyi nyomdába meg vissza, viszi-hozza a magyar biblia korrektúraiveit, látja e nagy embert szent munkálkodása lázában-gondjában égni, hallja esennen-esedezni a munka sikerért. Nem is felejt el mindezt soha. »Jól emlékezem reá — írja — mely nagy isteni fé-lelemmel és böcsületességgel kezdett az első kibocsátáshoz a böcsületes Károli Gáspár... és mikor már az könyv nyomattatnék is, egy né-hányszor hallottam, hogy fohászokdván igeny szökött: Csak az Isten addig éltesse, míg a Bibliát kibocsáthassam, kész leszek meghalni, Christushoz költözni.«

Huszzonegy éves korában a strassburgi egye-temen leteszi a baccalaureusi vizsgát. Babér-koszorúja ma is sértetlenül megvan és rajta sa-játkezű írása, amelynek értelme magyarul a következő: »A strassburgi liceumban Krisztus

* Hatála háromszázadik évfordulója alkalmából.

születésének 1595. évében, május hónapban sok nyomorúsággal és gondokkal szerzett babékoszorúm. Előzőleg már Wittenbergát és Heidelberget is megjárta. Most meg Genfben megy el meglátogatni az aggastyán Béza Tivadar zsoldárköltőt. Visszatérve hite felől színvallásra kényszerítik és mert Kálvin hitéhez ragaszkodik, a városból száműzik. Schweizban, Olaszországban nagy utakat tesz, elmegy Rómába is. Majd ismét Heidelbergben theologiai előadásokat hallgat, nagy nyomorúságban, szinte az éhenhalással küzdve. Hívják hazra a sárospataki iskolához tanítóságra, de nem jön mégsem. Más hívatást látott maga előtt, irodalmi tervei voltak. Könyveket akart írni magyar egyházának. Ehhez pártfogók kellettek. Hazra is jött szét nézni, tájékozódni, segítőbarátokat, jóakarókat szerezni. Ekkor 25 éves volt. Hamarosan ismét visszamegy s külföldi egyetemeken tölt 7 esztendő, mint öreg deák, közben Frankfurtba is ellátogat és megtanulja ott a könyvnyomtatás mesterségét.

Legelőször a *Károli-féle Bibliát* akarta kisebb, kényelmesebben hordozható alakban kiadni, hogy az prédikálószekébe felvihessék vélek az magyarországi anyaszentegyházaknak prédikatori, kiknek egyedül ez ideig egyéb nemzetek közt az deák könyvekből kellett az Szentírást az nép előtt magyarázniok. Ezt a tervét azonban csak évek múltán valósíthatta meg. De addig is közrebocsátott egy *latin-magyar és magyar-latin szótárt*, mellyel úttörő munkát végzett.

Ezt is régen tervezgette. Mikor meglátott 17 éves korában egy latin-német és német-latin szótárt, már akkor azért fohászzkodott, hogy bárcsak a jóságos és hatalmas Isten megengedné, hogy egyszer majd a mi magyar ifjúságunk is kapjon egy ilyen könyvet, akár általam, akár mielőtt értebb korba jutnék, valaki más által. A jóságos Isten megengedte, hogy tervét végbevigye.

Munkájával nemzetének nagy hasznára volt s magának is nagy tisztességet szerzett. E szótár nyelvtörténeti szempontból is igen becses, régi szókban... érdekes szólásokban nagyon gazdag... de még nagyobb volt az írói nyelvre való hatása, ez lévén a magyar nyelv szókincsének első kimerítő lajstroma és századokon át legteljesebb nyilvántartó könyve. (Lásd Beöthy Zsolt képes irodalmi történetét, 297. lapon.) A szótárt Nürnbergben nyomatta ki (1604. évben) s Rudolf császárnak ajánlotta. Maga ment el Prágába fáradtsága jutalmát felvenni, ahol is a híres csillagász, Kepler fogadta vendégeül. A császári udvarban ígéretekkel biztatták, hogy a bécsi egyetemen tanári katedrát kaphat, de Molnár nem akarván a Krisztusban való igaz hitét próbára vetni, az ajánlatot nem fogadta el.

Az 1610. évben Móric, hesseni fejedelem biztatására, aki magyarul is tudott, kiadta latin nyelven megírt *magyar gramatikáját*, melyet Molnár külföldi barátai nagy örömmel fogadtak s amely itthon is osztatlan tetszést aratott ugy,

hogy maga Pázmány Péter kardinális, esztergomi érsek is nagy dicsérettel emlegeti.

Már ekkor hirneves tudós volt. Hívták is hazra városok, gyülekezetek, lelkészek, szülővárosának tanácsa maga is, de visszatartotta a — szíve. Megházasodott, feleségül vette Vieter marburgi tanár elvált nejét: Ferinári Kunigundát, híres, nevezetes reformátor-családok sarját, kitől három fia és három leánya született. 1613-ban családostul hazajött és rohongi lelkipásztor lett. De már két esztendő múlva megint költözködik. Bethlen Gábor fejedelem meghívta tanárnak a gyulafehérvári iskolához, de török-tatár hírektől elremitett gyenge német házanépe miatt ott hagyta fényes állását, sietett vissza Németországba, hol is az oppenheimi iskola tanára és rektora lett. Szerény volt ez az állás, de néhány évig legalább nyugodtan dolgozhatott benne. Egyéb fordításai közt itt készítette el férfikora legnagyobb munkáját, *Kálvin Institutiójának* fordítását, amely azonban a harmincéves háború közbejötté miatt csak 1624-ben jelenhetett meg Bethlen Gábornak ajánlottan a következő címmel: *»Az keresztvéni religióra és igaz hitre való tanítás.«*

Szándékosan hagyta meg legutoljára Szenczi Molnár Albert *zsoltárfordítását*. Mert ez a munka megérdemli, de meg is kívánja, hogy külön és kissé bővebben foglalkozzunk vele. Úgy vélem, hogy rajta keresztül jobban megismerhetjük szerzőjének egész lelkületét s élete folyását is jobban megértjük.

Valahány munkáját megírta, mindenikkel valamilyen hiányzó könyvet igyekezett pótolni akár az általános magyar nemzeti, akár pedig és főként a magyar református irodalomban. Ilyen hiányok, hézagok akkoriban még bizony bőven voltak és ő azokat tüstént észrevette. De hiszen világjártában lehetetlen is lett volna észre nem vennie példának okáért az akkori előrehaladott német kultúra és az itthon életéért küzdő-viaskodó magyar református egyház irodalmi viszonyai közt tátongó űrt. Hogy egyebet ne említsek, az egyházi éneklés dolgában is.

Volt ugyan ebben az időben a magyar református egyháznak igen sok zsoltára meg vallásos éneke, hiszen elkezdve Batizin egész Ballassáig a XVI. század valamennyi verselni tudó embere írt, fordított zsoltárokat vagy vallásos énekeket, de ahány, annyiféle volt, minden egység nélkül legtöbbje lapos, rendszertelen vershalmaz, nehézkes, fogyatékos verseléssel, stilstalan, sőt itt-ott illetlen dallamokkal. Hogyne vette volna észre a Molnár zseniális, kultúralt lelke ezt a bántó jelenséget, különösen mikor olvasta is, hallotta is külföldön a Marot Kelemen és Béza-féle formás, könnyed francia zsoltárszövegek német és latin fordításait a vértanú Goudimel-féle melódiákon? Irja is zsoltárfordítása előszavában, hogy a Szkaricza és némely főemberek zsoltárain kívül *»némelyek igen paraszt versekben vannak foglalva, noha még a Szentléleknek is tetszik a versek szép egyező volta... Az régi magyar énekekben pedig avagy semmi egyenlő terminációk (rímek) nem*

voltak, avagy tíz vers is egymásután mind egy igében ment ki, ahonnan az históriás énekekben számtalan az sok *vala, vala, vala*. Kin az idegen nemzetek, az kik ezt látják, nem győznek eleget rajta nevetni. . . . (Beöthy Zsigmond Magyar Irodalomtörténet 299—300. l.)

Godolom, hogy ez a nevetés mindennél jobban fáj neki. Mert bár életének legszebbik és értékebb felét külföldön töltötte is, a szíve, a lelke, a szerelme örökké csak magyar nemzeté s abban magyar református véreie volt. Jól jegyzi meg azonban Szabadi Béla a »Dunántúli Protestáns Lap«-ban (1933. november 19. számában), hogy ez az ő faj-és hazaszere-tete a Széchenyiével rokon. Mert ő is nemzete kultúráját akarta emelni, előbbre vinni minden-nel, amit irt, cselekedett, tanult, szenvedett egész hányt-vetett életében. A zsolnárokkal meg különösen. Azért, mert erre nem csupán az idegenek gúnyos nevetése sarkalta, hanem legfőképpen a maga mélységesen vallásos re-formátus keresztyén lelke. Tiszta, őszinte szívé nagy gyermekként járt-kelt — az ő szavaival élve — »ez bünszaporító világban«, odabizva gondját-baját, szándékát, egész magát a gond-viselő Isten atyai szívére. Lehetetlen megille-tődés nélkül olvasni azokat a szavakat, ame-lyekkel zsolnárfordítását egyházának ajánlja: . . . *Mostan azért ez zsolnárkönyvet, mellyel én sok időtől fogva az inségimben gyűlölköim ellen vigasztaltam magamat, immár pedig teneked vigasztalásodra és égy-égyü tagjaidnak hasz-nokra magyarul fordítottam, kérlek tekintsd engedelmes szemmel szerelmes anyám, keresz-tyén Anyaszentegyház!*«

Csodálatosan mély, imádságos szavak, s míg maguk is zengenek, mint egy ünnepi zsol-nár, egyúttal azt is elárulják, hogy ennek a szegény bújosó, nyomorgó magyarnak, akinek akkor talán nem is volt már senkije a világon, árván, magárahagyottan milyen jól esett el-mondhatnia még egyszer valakinek e földön, hogy »szerelmes anyám!« Mert hiába, az em-ber, bárki legyen is: császár, király vagy egyéb világhatalmasa, alapjában mindég csak gyermek marad s élete nehéz, szomorú óráiban a szíve, az ajka ezt a két szót találja meg leghama-rabb: »édesanyám«.

A zsolnárfordítás 1607-ben jelent meg Her-bornban a Goudimel-féle dallamokkal. Irodalmi értékét tekintve általános vélemény, hogy ez a munka Szenczi Molnárnak a *legnagyobb és her-vadhatatlan dicsősége*. Soha senki sem mutatta fel ő előtte a magyar nemzeti ritmus annyiféle változatát, mint ő s bár a versek, rímek itt-ott fogyatékosak is — ami abban az időben nem is lehetett másképp — a szívbe, értelemben, em-lékezetbe mélyen bevésődnek, robosztus ere-jükkel, bibliás zengésükkel szinte görgetik a dávidi zsolnárok nagy, súlyos gondolatait, akár a Kyklopszok a sziklákat, s dübörgésük megüti az ember lelkét. Látszik a munkán, hogy Szenczi Molnárnak egész szíve-lelke benne volt, más-keppen elképzelni is nehéz, hogy a CL zsolnárt

oly hihetetlen gyorsan — kilencvenkilenc vagy kereken: száz nap alatt — lefordíthassa.

E zsolnárkönyvnel nagyobbhatásu alig van s hozzá »jelentőségre nevez csak a Károli-biblia fogható a magyar nyelv s általában a művelődés történetében (Kardos Albert a Műveltség Könyvtárának magyar irodalom-történeti kötetében). Rengeteg kiadást ért, »századokon át szállva a templomokból az ég felé, százezrek, milliók szívét töltve be vallásos megnyugvással és isteni vigasszal.« (Kardos A. idézett helyen.) Hatásuk nyelvünkre és verselésünkre is kifőrlhetetlen: »számos szó, szólás, fordulat kelt belőlük szárnyra . . . egy-szerű, erős, folyékony nyelve miatt ma is ott él e fordítás a református magyarság ajkán. »E nyelv legfellebb régies, de még nem avúlt, közzell áll a nép beszédéhez s rajta van a régi-ség tisztos rozsdája. (Beöthy Zs. id. m. I. kö-tet 300. l.)

Van a zsolnárfordítás előszavának egy mon-data, melyben megtaláljuk Szenczi Molnár Al-bert nyugtalan, vándorló, bolygó élete rejté-lyének egyik kulcsát. A kisebbiket. Azt mondja ugyanis: »Mióta tanulásnak kívánságából ide-geen országban élek és látás, hallásnak okaért néha veszedelmekben is forgok, gyakran kérem azt az Úristentől, hogy az ő kegyelmes akarat-jából . . . életemet az földön az Christusért szent lelkével úgy vezérelje, hogy senkinek ne legyen botránkozására, hanem az hívek seregeiben él-hessek egybeknek hasznukra . . . Innét vagyón, hogy ez híres akadémiákban fötanítók közt forogván, nem kapok ez világon gazdagító tu-dományokon, hanem olyakat kívánok, melyek-vel legtöbbeknek használhassak az mi nyo-morgó hazánkban.«

Ime, a tudás vágya, mely a művelt nyu-gatra hajtotta, nem az a hiu, a tudást magáért a tudásért szomjazó terméketlen ösztönösség volt nála, a milyenről Bernát doktor, a XII. század misztikus írója azt mondja, hogy az nem egyéb, mint rút kíváncsiság (»turpis curiositas«), hanem az embertestvéreinek hasznára, építé-sére törekvő nemes tudományszomjúság volt, amelyről ugyanaz a híres egyházi doktor azt mondja, hogy az *szeretet*. Igen, embertestvérei-nék, szegény nyomorgó hazájának a szeretete.

A másik és nagyobbik kulcsa az ő bolyon-gásának az ő *alaptermészete*, a *véralkata* volt. Én magam nem mertem volna soha kimondani azt a szót, amely pedig önkéntelen az ajkamra tolúlt, mikor felőle elgondolkoztam, de mert Kardos Albert a maga írásában (Műv. Könyvt. magy. irodalomtörténet részében) kimondta, nyu-godtan megismételelem, hogy Szenczi Molnár Albert a szó nemes, ideális és tiszteletreméltó értelmében kissé *bohém-termeszet* volt. Zseniá-lis ember, akit megfog, megkap egy nagy, nemes gondolat s megy utána minden akadályon keresztül, föláldozza érte jelenét, jövőjét. ön-magát s üzi, hajtja, követi mint a mesebeli gyermek a szívárványhidat. Ime, Petőfi, sőt még Arany, ez a komoly, bölcs, higgadt ember is, ifju korában nekivág a világnak és elkóborog

a vándorszínészekkel. Bohémek, zseniális, becsületos, ideális lelkű bohémek! Költők, írók, festők, szobrászok, muzsikuskok, színészek, szóval a művészek, a szó tisztos értelmében valamennyien bohémek.

Valamennyire Molnár is az volt. Meg aztán izig-vérig, szívben-lélekből magyar. Benne volt, ahogy benne van és szunnyad bizonyos fokig minden magyar emberben a szabad jövemenés, barangolás homályos ösztöne, amelyet valószínűleg az ázsiai nagy szabad mezőkről, pusztákról hoztunk magunkkal s mely kitermelte később a nagy alföldön a pusztázók, a «szegény legények» típusát és romantikáját.

Ahogy a kutatás, tanulás és barangolás vágya pl. Körösi Csoma Sándort keletre űzte, éppen olyan ellenállhatatlanul sodorta Szcenci Molnár Albertet nyugatra. Kényelmes, otthon-szerető, jóléthez szokott nyárspolgárok egyikét sem tennék, De nagy célokra törő, szent ügyre néző írók, költők, művészek, katonák, betlehemi csillag után járó napkeleti bölcsek, próféták, apostolok — igen és minden században.

Idegen földön is csak azért élt, hogy mindazt a szépet, nemeset, amit az akkori kultúra külföldön kitermelt, megtanulja, lelkébe vegye és továbbsugározza hazája felé, ahogy a domború lencse is összegyűjti a napfényt a maga középpontjába, hogy továbbadja, világítson, gyűjtsen, égessen vele. Ha ma élne, azt mondanánk róla, hogy a magyar élni akarás messze nyugatra tolt őrszeme és katonája, vagy inkább: az egyetemes világkultúra óriási antennája, mely annak minden hullámhosszát egyformán veszi, hogy magyar véreihez továbbbithassa.

Élete utolsó tíz esztendőjéről keveset tudunk. Kitért a harmincéves háború s a spanyol katonák elfogták, gúzsakötötték s alatta tüzet gyújtva megkínózták. Ám a könyörülő Isten megtartotta és Bethlen Gábor hívására végleg visszaköltözött Magyarországra. Még adott ki itthon is néhány fordítást, de aztán egyre jobban halkul felőle minden hír. Csak annyit tudunk róla, hogy itthon lassankint — elfelejtették. Sok időn át még a halála idejét sem tudták, csak most nemrég derült ki az unitáriusok számadókönyvéből, hogy 1634. évben, január

18-án harangoztak a temetésére. Így valószínű, hogy előtte egy-két nappal halt meg, s a hagyomány szerint porai Kolozsvárt pihennek a házsongárdi temetőben.

Hogy ez magyar sors? Lehet. De végeredményben s általában emberi sors.

Az *Institutio* fordításának címlapján a Kálvin arcképével szemben ott van az övé is. Főlötte jelmondata: »Nekem pedig ne legyen másban dicsekedésem, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus keresztségében.« (Gal. 6, 14.)

Nekünk sincs. De mert e mellett a kereszt mellett ott látjuk állni, tűrni, szenvedni magyar református egyháza szebb jövendőjéért Szcenci Molnár Albertet is, nekünk ő is boldog dicsekedésünk a Krisztusban és neve, emlékezete örökké áldott.

Ha sírjához nem is zarándokolhatunk el virággal, koszorúval, nem baj.

Valahol magyar református templomban szoltárének hangzik, ott mindenütt a Szcenci Molnár Albert szavait mondják, zengik, imádkozzák s minden szón ott van az ő istenfélő lelkének tisztaságos illata.

Ezerszer áldott liliomos szavak, amelyek három évszázad óta annyi szívet megvígasztaltak, annyi könnyet lecsókoltak, annyi bús magyar lelket emeltek a csillagos tornyu kálvinista templomokból az örökkévaló Istenhez!

Drága, szép csillagos tornyok, templomok, melyek örök Betlehemet hirdetnek s örök újjaszületést a Krisztusban!

Szeresd ezeket a szoltárokat, református magyar atyámfia, mert amíg ezek zengenek, addig nem némul el soha a magyar szó a Duna-Tisza táján!

Szeresd egész sziveddel ezeket a csillagos templomokat, mert amíg ilyeneket láthatsz, addig nem lesz soha a magyarnak csillagatlan éjszakája!

Gondozd, őrizd ezeket a templomokat, mint a szemed fényét!

És mindnyájan, ti magyar testvéreim, jól teszitek, ha figyelmeztetek e templomokra, Péter apostollal szólván: »mint sötét helyen világító szövétnekre, míg nappal virrad és hajnalcsillag kél fel szívetekben.«! (II. Pét. 1—19.)

Egyházi adókiivetés.

Az 1934. évi egyházi adókiivetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében (Nagy Sándor-utca 14 szám, bejárat a Kálvin-nyomdánál) a következő napokon történik, mindennap délelőtt 9—2 óra között:

Olaszi: 1934 január 4, 5, 6.

Olaszi-hegy: 1934 január 8.

Ujváros: 1934 január 9, 10, 11, 12, 13.

Velence: 1934 január 15, 16, 17.

Rét: 1934 január 19, 20, 22.

Rét-hegy: 1934 január 23.

A mai rendkívüli súlyos időkre és megpróbáltatásokra tekintettel, hogy iskoláink, intézményeink s ezáltal fajunk fennmaradását erőssé és biztossá tegyük, kérjük hűveinket, hogy önkéntes egyházi adó-megajánlásaikat öntudatos református megérzéssel az adókiivetőbizottság előtt, szóbelileg vagy írásban, jelzett napokon tegyék meg és mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókiivetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és fajunk állandó erősödését jelentse.

Az áldozatkésztségen alapszik a jövő.

Az egyház elnöksége.

H I R E K**Ünnepi szolgálatok sorrendje:****Vasárnap (december 24.):**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor és a Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, este 6 órakor Molnár Károly, az Óssi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) 56-utca 29. sz. a.) András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson (Közép-u. 23. sz. alatt) délután 3 órakor Szennyessy József, velencei imaházban: délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

lagát, azaz azt, ami Jézusra mutat, az eljön majd, hogy neki tegyen tisztességet. Így a református templom tornyán lévő csillag is Krisztusra mutat, kinek tisztességet tenni: fő dolgunk.

Az arany, a tömjén és a mirha. A keleti ember, ha uralkodót látogat meg, ajándékot visz neki, azt, ami a legértékesebb. A bölcsek saját hazájuknak termékeit vitték ajándékkul, vagyis amivel őket Isten megáldotta, azt állítják az ő szolgálatába. Sokan jelképes dolgot látnak ebben az ajándékozásban: aranyat adnak a királynak (Krisztus király), a keleti népek a tömjén füstjével tisztelték isteneiket (Krisztus Isten), a mirhát használták a test bebalzsamozására (Krisztus meghalt érettünk).

A karácsony helyes ünneplésének módja. Most általában úgy ünneplik a karácsonyt a reformátusok is, mint a körülöttük élő más vallású felebarátaik. Elkészítik a karácsonyfát; a karácsony első napját megelőző estén a gyertyás karácsonyfa körül kimosztják az ajándékokat; az est többi része a vacsorával telik el. Speciális keresztyén jellege ennek a »karácsonyfaünnepély«-nek nincsen; még a zsidók is így ünneplik. Ha már a karácsonyfaival való

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Karácsony első napján (dec. 25.):

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, ágendázik Nagy István, este fél 6 órakor Czira László legátus, Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, ágendázik Sulyok István, este 6 órakor Dósa Albert legátus, az Óssi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, ágendázik Szennyessy József, délután 4 órakor Dósa Albert legátus,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, ágendázik Makay György, délután 4 órakor Makay György, a Kulturteremben délelőtt 10 órakor Czira László legátus szolgál.

Karácsony második napján (dec. 26.):

Olasziban: délelőtt 10 órakor Nagy István, este fél 6 órakor Dósa Albert legátus,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor Czira László legátus, az Óssi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) 56-utca 29. sz. a.) András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szennyessy József, délután 4 órakor Czira László legátus,

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, délután 4 órakor Dósa Albert legátus szolgál.

Ünnep első napján délelőtt templomainkban és imaházainkban úrvacsoraosztás. — Istentiszteleti helyeinket fűtjük.

Olvasóinknak s minden jó keresztyénnek boldog ünnepet kívánunk!

bibélődés a református családokba is bejutott, nem ártana a karácsonyestet énekléssel és imádkozással kezdeni, azután a bibliából a karácsonyi történetet felolvasni; ezt megtévén a családfő, mondja meg a gyermekeknek, hogy mivel Isten a legnagyobb ajándékot: Jézus Krisztust adta az emberi nemnek, azért a család tagjai is valami kedves ajándékkal szeretik egymást megörvendeztetni, de azért a legnagyobb ajándék ma is, nekünk is: Jézus Krisztus.

Ahol csak lehet, — legyen együtt karácsonykor az egész család. És ne rösteljenek elbeszélgetni Isten hozzánk való szeretetéről, Jézus Krisztusról, a mi református vallásunkról, a karácsonyi prédikációról és mindarról, ami a szép karácsony ünnepén átheviti a boldog ünneplők szrvét.

A magyar »ünnep« szó összetett szó és pedig az »id« és »nap« szavakból; »id«: a régi magyar nyelvben szent-et jelentett. Legyen szent a karácsony ünnepe Jézus Krisztus által; legyen minél több szent nap a mi életünkben is, hogy egész életünk is szent lehessen. Ezt kívánja tőlünk Isten, amikor így szól: »szentek legyetek, mert én szent vagyok«. (III. Mózes 11, 44—45.)

Dr Budai Gergely.

Szenczi Molnár Albert a zsoltár fordító emlékének áldozott vasárnap este az olasz-i nőszövetség vezetősége. A szokásos vasárnap délutáni kulturést műsorának gerincét a dr. Szemethy Geza egyházkerületi titkár emlékbeszéde adta, aki nagy tudással, finom írásművészettel, a rokon lélek megértésével ismertette a hálás közönség előtt a háromszázados múltból élénk lépő nagy kálvinista költőt. A magas színvonalu emlékbeszéde a nőszövetség szíves áldozatkészségéből lapunk mai száma ünnepi ajándékképpen közli, hogy azok is olvashassák és gyönyörködhessenek benne, akik nem lehettek jelen. Az emlékbeszéd előtt s után a Gutenberg Dalkör adott elő több énekszámot Soós András karnagy vezetése mellett szép sikerrel. Nagy hátást ért el Kovács Sándor paptamási-i lelkész, az ifjú lelkész generáció e rokonszenves tagja, két vers előadásával. Az ünnepséget ének zárta be. A legközelebbi kulturéstén, január harmadik vasárnapján, a református egyház egyik nagyasszonyáról emlékezünk.

A Kálvin-kórus ünnep első napján délelőtt az újvárosi, az ünnep másodnapján az olasz-i templomban énekel.

A Református Kör ifjusága szeretettel siet az olasz-i ref. leányszövetség által fenntartott és vezetett szegény iskolásgyermek konyhájának támogatására. Tekintettel a rettenetes kemény télre, hogy a hosszú vakáció alatt is tudjanak adni az éhező és fázó szegény gyermekeknek meleg ételt, a Ref. Kör ifjusága e jótékony célra ünnep másodnapján, kedden este 6 órai kezdettel a ref. leánygimnázium dízztermében műkedvelői előadást rendez. Előadják a »Mozgó fényképek« című 3 felvonásos színművet. Belépti díj nincsen, de tekintettel a nemes célra, az éhező és fázó szegény iskolásgyermek nevében minden adományt köszönettel vesz a Leányszövetség.

A Mártha-kör karácsony elsőnapján délután 5 órakor teadélután tart Kiss Antalné nőszövetségi alelnök felügyelete és vezetése mellett. A tea fel szolgálása előtt a kör tagjai énekeket, vallásos költeményeket adnak elő. A nőszövetség tagjait, akik a kör munkáját olyan szeretetteljes figyelemmel kísérték, szívesen hívják a családi otthonuktól távol ünneplő leányok.

Karácsonyi ünnepélyt rendez az újvárosi ref. ifjuság hétfőn este 7 órai kezdettel a Teleky-utca 31. sz. alatti Otthonban, melyre az ifjuságot és az ifjuság barátait szeretettel meghívja a Rendezőség.

Az újvárosi „Kisleány Bibliakör“ karácsony másodnapján este fél 7 órai kezdettel műsoros estét rendez, melyre a szülőket, hivatkozottakat és érdeklődőket szeretettel meghívja. Műsor: 1. »Ünnep a földön«, a Bibliakör tagjai. 2. Megnyitó beszéd, tartja: Szilágyi Rózsi. 3. Énekel zongorakísérettel: Szabó Irma. 4. Ünnepi előadást tart: Kiss Bertalan egyházker. utazótitkár. 5. Szaval: Tarr Juci. 6. »Amanda vagy Juci«, egyfelvonásos jelenet, előadják a Kisleány Bibliakör tagjai. 7. Hegedűl Rappert Rózsi, zongorán kíséri Szabó Margitka. 8. Szaval: Nagy Ilona. 9. »A tündérek békekonferenciája«, egyfel-

vonásos jelenet (közkívánatra megismételjük), előadják a Kisleány Bibliakör tagjai. 10. Ének: »A fényben uszó hegytetőt«, énekelik a Bibliakör tagjai. Önkéntes adományt a Bibliakör céljaira kérünk!

Az újvárosi ref. elemibe járó vasárnapi iskolás növendékek 22-én délután karácsonyi ünnepélyt rendeztek a Teleky-utcai ref. otthonban.

Karácsonyi ünnepélyt tartunk a velencei kulturteremben a gyermek számára december 23-án délután 3 órakor; szavaltok s énekszámokon kívül előadjuk: »Lacika elveszett« és »Árva Juliska karácsonya« c. gyermekszindarabokat.

25-én délután 6 órakor ugyancsak a kulturteremben a felnőttek részére: »Karácsony az erdőben« című vallásos szindarabot előadják a bibliaköri leányok, »Árva Juliska karácsonya«-t az iskolás gyermekek.

26-án délután 5 órakor Csillagvároson (Középutca 23.) »Lacika elveszett« és »Árva Juliska karácsonya« című gyermekszindarabok. Az ünnepélyeken befolyó adományokat a szegény iskolásgyermek vallástani kézikönyvvvel és zsoltárral ellátására fogjuk fordítani.

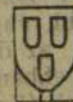
Karácsonyfa-ünnepély a Réten. Réti Református Leány- és Fiu-szövetségünk karácsony első- és másodnapján délután félhat órai kezdettel karácsonyfa-ünnepélyt tartanak a püspöki-uti imaház kulturtermében. Az ünnepséget Kispálffy János ny. színművész rendez, ki az egyik darabban személyesen is fellép. Három egyfelvonásos darabot adnak elő: Karácsony. Májusi álom, és a Karácsonyi csillagszállás című darabokat. A megnyitóbeszédet Daróczy Kiss Lajos hírlapíró tartja. Konferál Dézsi Ella. A kíséző zenekart Dézsi László vezényli. Szünetközben több bibliát ajándékozunk. A szindarabokba a nagyobb szerepeket Ruzka Rózsi, Gaál Piroška, Barabás Margitka, Koródi László, Bernáth Lajos, Somogyi Ferenc és Bagdi Imre játsszák. Mindazokat, kik a karácsonyi délutánokat kellemes, lelkesítő akarában akarják eltölteni, szeretettel hívjuk meg a réti ifjuság karácsonyfa-ünnepélyére. Adományokat vallásos s kulturális célokra fordítjuk.

Réti Vegyeskarunk karácsony elsőnapján délelőtt Soós András karnaggal, Réti Leánykarunk karácsony másodnapján délelőtt Dézsi László karnaggal énekelnek réti imaházunkba.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Bo...
Károly, Béres Sándor,
Román Károly.

Készít mindentéle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Esztendők találkozásán.

Az esztendő utolsó és első napjával kapcsolatos ünnepeket a keresztyénség a pogányoktól vette át terhes örökségként, amelyek ma is kísértenek, hogy pogányos mulatozásokba, mámoros örömeikbe merülve üdvözöljük egymást egy átdőzsölt éjszaka után a régi köszöntéssel: boldog újévet!

Ezek a pogányszokások nem méltók hozzáuk. Ideje ráébrednünk, hogy az újév, mely Jézus születésnapjától a nyolcadik nap, nemcsak esztendőkezdet, hanem Jézus névadásának napja is, kiskarácsony; amely azt az igazságot hirdeti nekünk, hogy Jézusban van nekünk idvességünk és váltságunk, mert nem is adatott más név, mely által megtartalnánk.

Ez igazság mellett tesz bizonyosságot múlt, jelen és jövő.

Mikor őseink megjelentek Európa népei között, a csekélyszámu és még hozzá száznyolc törzsre tagolt nép, melyet belülről harcivágy emésztett, kívül ellenséges népek gyűlölete vett körül, épp úgy elpusztult volna, mint kevéssel azelőtt a hun és avar. A magyarságra létkérdés volt, össze tud-e forradni egy egységes nemzettel, betudja-e fogadni a nyugati civilizációt? Mindkettőre a keresztyénség segítette el. Népünk a keresztyénség középkori formájában tapasztalta meg először a Jézusból kiáradó kegyelem megtartó erejét.

A mohácsi vész után széttört a külső egység. A meggyengült nemzetnek a Nyugatról, a Bécsből jövő beolvasztó kísérletekkel szemben már nem nyújtott védelmet a keresztyénség középkori formája, a római katolicizmus, amely nem egyszer éppen az elnemzetlenítés törekvéseit szolgálta. Ekkor az isteni kegyelem a reformáció egyházaiban állított új védőbástyákat, közelebből a mi magyar református egyházunkban, mely ápolója lett nemzeti nyelvnek, irodalomnak, tudománynak, templomaiban magyarul zengett az ének, az imádság, az Ige; nem hiába nevezték magyar vallásnak a református vallást, amely szá-

zadokon át lőn az isteni kegyelemnek az az eszköze, az az áldott csatornája, amelyen új erők ömölhettek Jézusból a sokszor sirszélén álló nemzet lelkébe.

Most a jövőbe mered tekintetünk. Szeretnénk látásokat látni. Szeretnők, ha biztosítva láthatnók mindazoknak a lelkijavaknak, értékeknek virágzását továbbfejlődését, amelyek nemzeti kulturánkat alkotják. Szeretnők, ha református egyházunk, népünk életének ugyanaz az áldásos tényezője maradna a jövőben is, ami volt négyszázadon át. Szeretnők, ha egy jobb jövő építésében nekünk is részünk lehetne. Aggodalomra nem a külső bajok, ostromok, támadások szolgáltatnak okot, akármilyen ádázok, kiméletlenek, veszedelmesek is azok. Sokkal inkább a mi bűneink azok, amelyek kilátástalanná teszik a jövőt, mert ezek miatt vagyunk fáradtak, aléltak, betegek, félholtraváltak, erőtlének úgy magunk, mint gyülekezeteink, mintha nem is azoknak a magyar reformátusoknak volnánk leszármazottjai, kik hős elszánással, tettekre kész bátorsággal vívták meg a maguk harcait.

Belső megújódásra van szükségünk. Tépődő lelkünk kérdezi vajon lehetséges-e ez? Újév napja, Jézus névadásának napja biztató választ ad. Tekintetünket Jézusra irányítja, akiben új teremtményekké lehetünk. Csak forduljunk hozzá, boruljunk lába elé bizodalommal, hogy könyörüljön rajtunk, a mi fiainkon, a mi egyházunkon és a mi népünkön. Könyörgésünk nem lesz hiábavaló. Jézus megtalálja módját, hogy segítsen rajtunk. Az Ő ereje megdicsőítheti magát a mi erőtlenségünkben, mert a pislogó gyertyabelet nem oltja el, a repedezett nádat nem törí el.

Jó reménységgel várjuk azért az esztendők találkozásának pillanatát, s amelyben harangszó figyelmeztet bennünket az örök igazságra, hogy Jézusban van idvességünk, váltságunk, megtartásunk, mert nem is adatott más név, amely által kellene nekünk megtartatnunk. Hittel megteljesedett lelkekből fakadjon fel újév reggelén a köszöntés: boldog ujesztendőt!

Csernák Béla.

ÁRVAHÁZUNK.

Rovatvezető: Varga Gedeon lelkész, árvaanya.

„Református Árvaházi Képes Naptár“ az 1934. évre, gazdag tartalommal, a Kálvin nyomda csinos kiállításában, minden lelkészi hivatalban beszerezhető 20 leiert. Ne feledd református testvérem, hogy e naptár tiszta jövedelme Árvaházunk keresztyéni nemes célját szolgálja. Csak ezt a naptárt vedd meg!

Adományok az Árvaháznak!

A) Helyből: Domokos László 200, Kosztin Jánosné 50, özv. Kelemen Kálmánné 100, Varga (Hegy) 100 lei. Özv. Száva Antalné 2 kg. köles, 2 kg. rizs és 2 kg. lencse. Szücs Mátyásné 2 pár használt cipő, Incze Andrásné 5 kg. hus, Major Istvánné 20 drb karalábé, Bancsik Gyula 3 használt fiu-ing és 1 pár cipő, özv. Néma Gusztávné (Nagykároly) karácsonyi cukorkát, Bartsch Józsefné 1 kg. mák, 5 kg. dió, Papp Lajosné (Csillagváros) 10 kg. liszt, özv. Gáll Szabó Istvánné teasütemény, Mónus Sándorné 10 liter tej, Fekete László kereskedő (Szt. János-utca) 10 kg. cukor, 5 kg. rizs, 5 kg. lencse, 5 kg. borsó, 5 kg. griz. Dragics Jánosné 100, Dobozy Zoltán lakatos 250, özv. Zih Imréné 60 lei.

B) Vidékről:

Anti ref. nőszövetség 403 lei.

Várasfenesi ref. nőszövetség 220 lei.

Tóti-i ref. nőszövetség 756 lei.

Bályoki ref. nőszövetség 28 kg. liszt, 10 kg. paszuly.

Révi (Biharmegye) ref. nőszövetség 100 lei.

A borossebesi vasárnapi iskolások Árvaházunk karácsonyfájára (Killik Irma gyűjtése) 150 lei.

Örvénd, a kies Körösvölgy egyik virágzó községe küldötte be a maga szép adományát Árvaházunknak. Bíró Ferenc lelkész templomi beszédben hívta fel a gyülekezet tagjait adakozásra és a megindító ige és beszéd hatása alatt megmozdultak a jótékony szívek s özv. Pless Imréné nőszöv. elnök s Körözi Lajosné titkár irányítása mellett megindult a gyűjtés. Négy buzgó leány: Nagy Erzsike, Tolnai Margit, Kovács Klára, Papp Erzsike a következő adományokat gyűjtötték: 105 kg. liszt, 215 kg. paszuly, 438 kg. burgonya, 120 kg. zöldség, 39 kg. hagyma, 12 kg. lekvár, 7 kg. alma, 2 és fél kg. aszalvány, 2 kg. dió, 37 drb tojás, 12 fej káposzta, 1 drb cirokseprű, 1 drb szappan, 4 drb vászonkendő, 95 lei pénz.

Szép ajándék Körözi Lajos kádár iparos új, teljesen felszerelt szép kiállítású 250 literes káposztás kád adománya 550 lei értékben. Adjon Isten derék iparos testvérünknek további hasznos és szép munkájához jó egészséget.

Az adakozók névsora: Bíró Ferenc, özv. Domján Ferencné, özv. Sorbán Andrásné, f. Varga Ferenc, özv. Varga Mihályné, Sorbán Imréné, Bíró Istvánné, Bojczár Józsefné, Kálmán Sámuelné, Kocsis Sándorné, Sorbán Kálmán, G. Sorbán István,

Székely Sándorné, Sorbán Imréné, Kanalas Imre, Szabó István, Somogyi Imre, özv. Fülöp Józsefné, özv. Varga Jánosné, özv. Szabó Sándorné, Domján Jánosné, f. Papp István, a. Papp István, Fazekas Lajosné, Lökös Istvánné, ifj. Domján János, Lökös Ferenc, Semendi Erzsébet, Fazekas Mihály, Bódis Sándor, Semendi Mihály, Balog Mihály, id. Debreczeni Sándorné, id. Székely Ferencné, Szilágyi Imre, Iász Gábor, id. Olasz Sándor, Varga Lajos, Sós Bálintné, Egri János, Fazekas Imre, id. Kiss Imre, Lakatos István, P. Papp Ferenc, ifj. Somogyi Lajos, Mezei Mihály, Árgyelán Lőrinc, Vincze Jánosné, Biró Györgyné, Semendi Sándorné, id. Szalai Gyula, Tolnai Józsefné, Földesi Mihályné, Kiss Lajos, F. Varga Mihály, Kovács Ferenc, Sorbán Sándor, Papp Jánosné, Olasz Lajos, id. Somogyi Lajos, Piroška Sándorné, Varga Bálintné, Nagy Lajosné, Nagy Józsefné, id. Sorbán Ferenc, Batári Sándorné, Körözi Ferencné, Kálmán Ferenc, Mérai Mihályné, Mérai Ferencné, id. Nagy Jánosné, Sorbán János, Kovács Erzsébet, Kovács Sándorné, Fekete Ferencné, Semendi Lajosné, Czégényi Jánosné, Olasz Imre, ifj. Olasz Sándor, Domján István, Batári Jánosné, ifj. Kovács János, P. Sorbán Istvánné, Szilágyi István, Fülöp István, F. Sorbán István, Kocsis Jánosné, Olasz Imréné, Bérecz Jánosné, Fazekas Ferenc, Pataki Imre, Pless Sándorné, Kocsis Istvánné, K. Varga Istvánné, ifj. Kovács Lajos, Papp Imre, id. Kovács János, Sorbán Mihály, Bíró Irén, id. Olasz János Hevesi Sándor, Sorbán András, a. Varga Istvánné, Vincze Andrásné, ifj. Kiss Imre, Kállai Lajosné, tsz. Varga János, L. Varga István, id. Kovács Lajos, a. Varga Mihály, Egri Sándorné, Lakatos Sándor, k. Nagy Ferenc, Szabó János, ifj. Nagy János, Nagy Ferenc, Vincze Zsuzsánna, Kanalas Ferenc, ifj. Varga Ferencné, a. Sorbán Sándor, Sorbán István, Fekete András, özv. Fekete Andrásné, Bíró Mihály, Nagy Varga Ferenc, Szilágyi János, Nagy Mihályné, özv. Pless Imréné, ifj. Székely Mihály, Kriszte Sándorné, Lukács Nina, Szentgyörgyi Róza, N. N.

A szalárdi református egyházközségben Szilágyi Sándor s. lelkész és a bibliakörös leányok: 160 kg. lisztet, 2 mm. burgonyát és 2 darab seprűt gyűjtöttek és szolgáltatották be árvaházunknak.

A pusztajlakai (Bihar-megye) ref. Nőszövetség Kádár Miklósné nőszövetségi elnöknő vezetése mellett Bódis Imréné, Soós Károlyné és Bódis Vincéné a Nőszövetség buzgó tagjai a következő adományokat gyűjtötték össze: 80 kg. liszt, 124 kg. burgonya, 70 kg. paszulyt, 2 kg. szappan, 2 kg. dió, 5 kg. aszaltszilva, 15 kg. alma, 85 darab tojás. Az adományokat beszállította Bódis Lajos.

A csokalyai (Bihar-megye) református Nőszövetség Papp Szász Lajosné urnó, a Nőszövetség példás buzgalom elnöknőjének irányítása mellett rendezte a gyűjtést árvaházunk javára a következő szép eredménnyel: 250 Lei, 329 kg. burgonya, 50.5 liter bab, 25 darab tojás, 54 lit. tengeri, 30 kg. liszt, 80

kg. hagyma és zöldség, 197 kg. rozs, értéke 1500 Lei. Adakozók névsora: Papp Sász Lajosné, Fáy Árpádné sz. Papp Szász Ilona, Fáy Árpádka, Fáy Gusztika, Papp Szász Katalin, Farkas Gáborné, Borbély Sándorné, Marczin Imréné, Egri Sándorné, Varga Róza, Máté Gyuláné, özv. Petrikó Józsefné, Tallódi Sándorné, Zádori Ferencné, Mátyus Pálné, Pallagi Sándorné, Gulácsi József, Buzás Antalné, Czeplédi Lajosné, Ari Gyuláné, özv. Erdei Józsefné, ács Kovács Józsefné, Széll Sándorné, Gulácsi Andrásné, Zádori Sándorné, Balla Teréz, Papp Jánosné, Oláh Imréné, Oláh Sándor, Uri Imre, Selmeczy Dezsőné, Csordás Sándorné, Faragó Józsefné, Csuka Józsefné, Oláh Józsefné, Csathó Imréné. Patka Sándorné, Gulácsy Endréné, Sipos Mihályné, Szabó Sándorné, Mennyhárt Györgyné, Portörő Demeterné, Gulácsi Zsigmondné, Csuka Józsefné, Csengeri Zsuzsika, Balogh Károlyné, Borsos Juliska, Tóth Imre, ifj. Győri Józsefné, Borsos Lajosné, Mennyhárt Imréné, Tóth Józsefné, Borsos Imréné, Ari Jánosné, Oláh Béláné, Marczin Lajosné, özv. Gulácsi Lajosné, Szima Györgyné, Koncz Ferencné, Marczin Sándorné, Csuka Zsigmondné, Balla Sándorné, Szabó Józsefné, Törő Jánosné, Kiss Józsefné, Szodoray Endréné, Sényi Lászlóné, Demján Jánosné, ifj. Gulácsi Sándorné, ifj. Nagy Sándorné, Kiss Károlyné, Czeplédi Margit, Czeplédi Róza, Szabó Józsefné, Szabó Józsefné, Győri Józsefné, Szoboszlav Gyula, Marczin Sándor, Kovács László, Kutasi József, Czentye János, Petrikó József, Mészáros Józsefné, Guba Józsefné.

A k i s s z á n t ó i Nőszövetség az idén is elhozta karácsonyra a maga ajándékát, áldozatos szivek adományát az árvaház részére. Farkas Lajosné elnöknő vezetésével elindultak Péntes Sándorné, Kincses Józsefné, ifj. Szücs Lajosné, Kiss Gézáné, Kiss Kálmánné és Ecsedi Róza nőszövetségi tagok s rövid idő alatt összegyűjtöttek: 78 kg. lisztet, 83 kg. tengerit, 69 kg. paszulyt, 138 kg. krumplit, 18 db tojást, 3 db csirkét, 20 kg. zöldséget és 53 Lei pénzt. Az adakozásból — alig pár kivételével — mindenki kivette a részét és a legnagyobb készséggel adakozott abból, amit Isten adott.

L i s z t e t a d t a k: Szücs Józsefné, Kiss Albertné, Masztiss Jánosné, Kiss Ernőné, özv. Bertalan Károlyné, özv. Bertalan Sándorné, Kincses Mihályné, Kiss Józsefné, Kiss Gézáné, Rácz Sándorné, Kincses Józsefné, Kozák Imréné, Szabó Károlyné, Biró Gyuláné, Zetényi Juliska, Szabó Ferencné, Szappanos Gyuláné, Király Lajosné, Szilágyi Endréné, Kiss Károlyné, Molnár Józsefné, Szappanos Zsigmondné, Szappanos Imréné, Kamüthy Sándorné, Karalyos Ilona, Ecsedi Imréné, Kincses Kálmánné, Biró Istvánné, Farkas Jánosné.

T e n g e r i t: Mihály Lajosné, Király Sándorné, Kiss Albertné, V. Szilágyi Imréné, Rácz Sándorné, Bereczki Jánosné, Szántó Mihályné, özv. Szappanos Károlyné, Szabó Károly, Tóth Sanoorné, ifj. Szücs Lajosné, Tóth Károlyné, Tőkei Jánosné, Nagy Já-

nosné, Szabó Gézáné, ifj. és id. Nagy Sándorné, Juhász Gáborné, Szilágyi Zsigmondné, Juhász Károlyné, Kiss Istvánné, Pethő Sándorné, Farkas Jánosné.

P a s z u l y t: Bertalan Sándorné, Csizmadia Lajosné, Kiss Sándorné, özv. Kiss Zsigmondné, Kiss Gyuláné, Szabó Imréné, Ludmann Sándorné, Bör Sándorné, Kincses Károly, Szilágyi Vincéné, özvegy Szücs Istvánné, Bereczki Józsefné, id. és ifjabb Ludmann Istvánné, Tóth Lajosné, Szondi Gézáné, Szappanos Sándorné, Tóth Sándorné, K. Kiss Imréné, Bör Zsigmondné, Nagy Miklósné, Ludmann Imréné, Debreceni Józsefné, Szappanos Imréné, Szappanos Lajosné, Tóth Jánosné, Váradi Sándorné, Rácz Imréné, Mahai Sándorné, Ecsedi Istvánné, Kiss Lajosné, Biró Sándorné, Marosán Józsefné, Ludmann Lajosné, Cs. Kiss Imréné, Kiss Zsigmondné és Szücs Ferencné borsót adott.

K r u m p l i t: Mihály Lajosné, Csizmadia Lajosné, Kiss Sándorné, özvegy Kiss Lajosné, Kiss Ernőné, Kincses Gyuláné, Bereczki Lajosné, Péntes Sándorné, Szücs Lajosné, Biró Zsigmondné, Némethi Károlyné, Kernyánszki Mihályné, Kiss Károlyné, V. Szappanos Lajosné, Makay Gáborné, Makay Sándorné, H. Szappanos Lajosné, Farkas Jánosné.

T o j á s t: Szilágyi Sándor, Szappanos Zsigmondné, Ecsedi Imréné, Pozsár Imre.

P é n z t: Papp Gavril örmester, Róth Mihály, Hegyesi Lajos, Ecsedi Imréné, Kincses Imre.

Z ö l d s é g e t: Pozsár Imre, Balla Istvánné, Kincses Károly, Péntes Sándorné, Nagy Sándor.

C s i r k é t: özv. Kiss Lajosné, Kovács Lajosné, Makay Gáborné.

A z a d o m á n y o k a t Szabó Károly gondnok a saját költségén befuvarozta. Ahol a lélek kész, a test nem erőtlen. Isten áldása legyen az adakozókon!

A f u g y i - i r e f. egyház hívei a következő adományokat juttatták el a nagyvárad Ref. Árvaház részére:

B u z á t a d t a k: mz. Szatmári Sándor, Kovács Sándor, Hevesi Károly, Mészáros Lajos, Kovács Károly, Molnár Mihály, özv. Andó János.

T e n g e r i t: Szakács Gáspár, Szabó Lajos, Danka József, Képes László.

K r u m p l i t: Hevesi Gáspár, Magyar János, mz. Szatmári Sándor, özv. Rácz Istvánné, Balogh Lajos, Könyves Gáspár, Kovács Imre, Molnár János, Mészáros István, Bélteki József, Batári István, Bakró Ferenc, Batári Sándor, Szakács Gáspár, Szatmári József, Hevesi Sándor, Könyves Lajos, Kabódi István, Rév Ferenc, Am. Szatmári Sándor, Erdődi Lajos.

P a s z u l y t: Kiss Sándor, Somgyi Imre, özv. Vári Gáspárné, Könyves Gáspár, Könyves Károly, ifj. Lipták György, Perei József, Könyves Lajos, Perei Lajos, Rév Ferenc, Bélteki József, Szabó Imre, Am. Szatmári Sándor.

K á p o s z t á t: Könyves Gáspár, Batári Sándor, Szakács Gáspár, Borsos József malommester, So-

mogyi Imre, özv. Vári Gáspárné, Szatmári Márton, Perei Lajos.

Hagymát: Borsos József tanító, Borsos József malommester, Zöldséget: Somogyi Mihály. Tojást: Somogyi Imre. Mákot: Danka József. Pénzt: Borsos József tanító 50 Leit.

A mi árvaink pedig dicsőítik az Istent a ti Krisztus evangéliumát valló engedelmségtetekért és a ti hozzájuk való adakozó jószívuségtetekért. (II. Kor. IX. 13.)

Egyházi adókiivetés.

Az 1934. évi egyházi adókiivetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében (Nagy Sándor-utca 14 szám, bejárat a Kálvin-nyomdánál) a következő napokon történik, mindennap délelőtt 9—2 óra között:

Olaszi: 1934 január 4, 5, 6.
Olaszi-hegy: 1934 január 8.
Ujváros: 1934 január 9, 10, 11, 12, 13.
Velence: 1934 január 15, 16, 17.
Rét: 1934 január 19, 20, 22.
Rét-hegy: 1934 január 23.

A mai rendkívüli súlyos idökre és megpróbáltatásokra tekintettel, hogy iskoláink, intézményeink s ezáltal fajunk fennmaradását erőssé és biztossá tegyük, kérjük hibeinket, hogy önkéntes egyházi adó-megajánlásukat öntudatos református megérzéssel az adókiivetőbizottság előtt, szóbelileg vagy írásban, jelzett napokon tegyék meg és mindenki nagyobb mérvben érdeklödjék az egyházi adókiivetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és fajunk állandó erősödését jelentse.

Az áldozatkésztségen alapszik a jövő.

Az egyház elnöksége.

324—1933. eln. sz.

HIRDETÉS.

Az egyh. törv. I. tc. 33. §-ának rendelkezése szerint egyházközségünk tagjainak becses figyelmét felhívjuk, hogy a presbiterium és egyházközségi képviselők törvényszerű kisorsolása megtörténvén, az eképen megüresedett helyek, továbbá a törvény értelmében szintén megüresedett főgondnoki és négy parochiálisköri gondnoki állás betöltésére a presbiterium a választást az 1934. évi január 7-ik napján, a délelőtti istentisztelet végeztével elrendelte és a választás helyéül az *ujvárosi templomot* tüzte ki. Ha az egyhángu választásra kilátás nem lenne, abban az esetben az *ujvárosi és réti parochiálisköri* ben levő szavazók az *ujvárosi templomban*, az *olaszi- és velencei parochiálisköri* szavazók pedig a *teleki-uccai* (közvetlen a templom mellett) református elemi iskola helyiségében szavaznak. Egyházi törvényeink szerint szavazati joga annak annak az egyháztagnak van, ki az 1933—34. évi jogerős választói névjegyzékbe felvétellett s szavazójogát abban a parochiáliskörben gyakorolja, melyben a választói névjegyzék elkészítésekor lakott.

Az egyház elnöksége.

A Református Kör gazdag műsorral és teával egybekötött szilveszter-estét rendez a Kör helyiségeiben.

FELHIVAS.

Kérjük hibeinket, hogy úgy az egyháziadó, mint a »Református Hiradó« előfizetésidi-hajtralekaikat a pénzbeszedöknél, avagy az egyházi adóhivatalban sürgösen befizetni sziveskedjenek, hogy fizetési kötelességeinket teljesíteni tudjuk.

Az egyház elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A szegény gyermekek karácsonyára az olasz-i ref. elemi iskola mikulásnapj ünnepeyén a gyermekek adománya 500, Kocsi Józsefné 50, Dragics Jánosné 50, Wilhelm Lajosné 50, dr Bartha Andorné 100, Vinbze Ferencné 100, Szénássy Gyula 100 Leit.

Szegény gyermekek konyhájára: Dragics Jánosné 100 Leit. Szücs Mátyásné 2 liter tejjel, 1 és fél kgr. turó, IV. osztályosok hagyma, bab, özv. Resch Mihályné egy fazék lekvár. özv. Tichy Gyuláné 2 kgr. rizs, Ujlaki ref. Nöszövetség 30 kgr. liszt, 20 drb. tojás, 90 kgr. krumpli és zöldségfélék. Ujlaki Erzsike 2 kgr. liszt, Ince Ilona 7 kgr. hus.

A Református Kör mükedvelöinek karácsony másodnapj előadása alkalmával perselypéncz 1406 Lei.

Templomfestésre: Szücs Mátyás és neje 100 Leit.

Szegényeknek: Domokos László ny. kuriai bíró 100, Szücs Mátyás és neje 100 Leit.

Legátusoknak: Szücs M. és neje 50, özv. M. Kin Gyuláné 40 Leit.

Férfiszövetségnek: Domokos László ny. kuriai bíró 100 Leit.

Szegények kenyereére: Papp Sándor 50, Dézsi István 56 Leit.

Rabok segélyezéséhez: egy tisztviselő 50 leit.

Urasztalára karácsonykor: Krupp Lajos, Dragics Jánosné, Kovács Józsefné, dr Sebest Lajos, Domokos László, Szilágyi Mihály, özv. Asztalos Józsefné 100—100, Pozsonyi Erzsébet, 60, N. N. Erdősné, özv. Száva Antalné, Antal Mihály, Bokross Növérek, Kosztin Jánosné, Tar Etelka 50—50, Szilvász Róza 30, Csöke Gézané, Kiss Sándor, H. Gy. 20—20 Lei, összesen 1200 Lei. Kenyeret; Havassy Mária, Rácz Károly. Bort: Szentpály Gyula, Fülöp István, Szénássy József.

UJVÁROSON:

A Református Nöszövetség szegényeinek Madrász Margit és Bányi Vilma utján: özv. Pázmány Lajosné 30, Kiss Rózi 20, özv. Baloghné 20, Balogh Gerenc 50, Kiss Vali 10, Jó Lajosné 100, N. N. 5, N. N. 20, Padesdiné 15, K. F. 20, K. L. 30, Horváthné 40, Gräbeldinger 20, Klitus I. 25, Fazekas Ferenc 15, Bendéné 40, Róth Ferencné 50, Jámor Lajos 30 Lei. Papp Lajosné, Mokosné liszt, griz, só, krumpli, hagyma. Bodó Imréné egy diványpárna kisorsolásából 1000 Lei. Fazekas Lajosné és Széll Ferencné utján: Bonyeta Péterné 20, Rigeisenné 50, Szabó Sándor 100 Lei és liszt, Somogyi István és neje kis fiuk születése alkalmából 200, Somogyi Lajosné 50, Nagy Imréné 100, Dévald Lászlóné 50, dr Bozsódi János 100 Lei.

Tándor Lajosné 10 kgr. liszt, 10 kgr. krumpli, Hajdu 2 pár cipő, Bulinka 1 pár cipő, Főréné 5 kgr. liszt, 2 kgr. cukor, Petrócy Lajosné 40 kgr. krumpli, Cina Lajos 1 kgr. szalonna, Popáné krumpli és ruha, Dévald Lászlóné ételmi szer, Herceghné 1 pár csizma, Szolga Ferencné használt fiu ruha. Tarr Jánosné és Tarr Jucika utján: Nagy Jolán 5 kgr. liszt, 2 kgr. krumpli, mosószappan, lencse, bab, N. N. 5, Szentesy Gáborné 5, Tóth Kovács Imréné 10, Selmecey Gusztáv 10, Kun Sándor 10, N. N. —, Nagy Józsefné 80, Szikszay Dániel 20, N. T. Jonescu 10, N. N. 10, Révész 10, Sz. J.-né 10, Argyelán 10, Papp Mancika 10, Szentgyörgyiné 5, Schvarc M. 5, Domocos Dumitri 5, Nagy Lajosné 40, Vajna Józsefné 40, Sinyi Józsefné 30, Matta János 40, Géci Ferencné 20, Vadas Zsuzsa 10, Körösy 10, Arutonné 8, Papp József 5, S. P. 5, Kursinszky Kálmán 70, Pikóné 10, Tarr Juci 14, Zalányi Gyula 30, Veiszmanné 2, Tóth Ágnes 50, özv. Pazsilakyné 20, Puskás K. 5, N. N. 2, Robicsek E. 5, K. D. 5, Olvashatatlan 5, N. N. 2, Olvassatatlan 5, Nagy Józsefné 10, Szentesiné 5, Russuné 10, Kovácsné 5, Olvashatatlan 4, Olvashatatlan 5, Mester Lajosné 20 Lei, 4 kgr. bab, Tarr Jánosné 5 kgr. liszt, egy lányka ruha, egy sapka, Döge Lajosné bab, liszt, só, özv. Soós Lászlóné 2 kgr. liszt, 1 kgr. bab, mosószappan, cukor, Zalányi Lászlóné 3 kgr. liszt, 3 kgr. lencse, mák, Nagy Lajosné 2 kgr. tarhonya, Hangya 5 kgr. lencse, özv. Gaál Szabó Istvánné 10 kgr. liszt, 2 kgr. cukor, Földesi Imréné liszt, paszuly, krumpli,

Szegény gyermekek felruházására: Balla Irénke 20 Lei, Szolga Ferencné kisfiu öltöny, Sztankovics Józsefné lányka ruha Péchy Józsefné 4 flanel fiu ing, Nagy Ferencné lányka ruha, szvetter, Nagy Jenőné leány ruha, szvetter, Tarné leány ruha. Kovács Ferenc, Tót Zsigmond, Matyi Mihály, Oláh József, Balogh Herenc, Czégény Sándor, özv. Nagy Jánosné, Horváth K., Deczky Sándor, Tóth Lajos, Horváth Sándor, Staharvsvzky János, ifj. Horváth Lajos, Csarkó Ferenc, Nagy Ferenc csizmadia, Kutassy Sándor egy-egy pár csizmát, Tóth Lajos, Rotschild Arnold, Bulbuka József egy-egy pár cipőt.

Szegényeknek: Molnár Istvánné 50, Nagy János 10, Balla Irén 20, Nagy Lajos 20, Nagy Sándorné 50 Lei.

Urasztalára karácsonykor: Nagy Sándorné 50, Sebestyén Ferencné 25, Molnár Istvánné 50, Nagy János 30, S. I.-né 100, Jó Lajosné 100, Nagy Lajos és neje Huszár-utca 30, Tenkő J.-né 10, Szabó László és neje 200 Lei, összesen 595 Lei. Kenyeret: Földessy Imre és neje. Bort: Szentpály Gyula, Szabó János, Töttös Mihály, Tóth Sándor, Major Ferenc.

VELENCÉN:

Árvaháznak a lelkeszi hivatal utján: Mona Sándor 50, Mészáros Lajos 50 Leit.

Szegényeknek: Thúry Sándor nem 20 — mint a Híradó december 9-iki száma közölte — hanem 50 Lei. Matkó Benjámin 100 Lei, Fenyák Ferencné 1 pár gyermekcipő, Kiss Ferencné 20, Kiss Lajos 20, ifj. Pápa József 20, Tarr Károly 10, Kovács Károlyné 20, Pápa Józsefné 20, Dancse Lukácsné 50, Fodor Jánosné 25, özv. Szellő Istvánné 10, Szilvássy Vilma 50, Biró Albert 20, Botos Imréné 50, Matkó nővérek 100, Vadas Lajosné 50, dr. Oláh Béláné 30, Rőff Józsefné 25, Kövesdi Lajos 30, Czégé János 30, N. N. 20, Vargha Ferencné 40, Russ Lászlóné 40, Sály Józsefné 20, Újlaky Károly 50,

Józsa Károlyné 200, Rollinger Vilmosné 200, Kiss Endréné 40, Babuczai István 35, Sztankovics Gyuláné 80, özv. Szabó Sándorné 30, id. Főrés Péterné 40, Szücs Lajosné 20, Fehér Istvánné 50, Nagy János (Váradszőlős) 20, Deák Ferencné 50, dr. Oláh Béla 100 Lei. Özv. Szabó Sándorné egy új leányka ruha, Kiss Sándorné 2 használt blúz, Zsigó Györgyné használt ruha és cipő.

Urasztalára: Mészáros Lajos 50, Balogh Jánosné 25, Fehér Istvánné 20, özv. Sujtó Jánosné 100, Rollinger Vilmosné 20, Babuczai István 35, özv. Molnár Györgyné 25, özv. Szabó Sándorné 20, Nagy Sándor 20, özv. Kulcsár Sándorné 25, Szilágyi Mihályné 25, Vékony Imréné 50, Szabó Lajos 6, Bereczky Istvánné 30, Farkas Jánosné 20, Götz Benjámin 10, Bika Jánosné 20, Barna Sámuel 40, Miszner József 40, Biró Albert 20, Uray Béláné 20 Lei. Összesen 621 Lei. Kenyeret: N. N. urasztalára 2 darabot, a szegények részére Mészáros Lajosné 1 darabot. Bort: Tóth Gusztáv és özv. Nagy Lajosné.

RETEN:

Urasztalára: Szabó Lajos nyugd. 50, Köpe Mihályné 40, Faricska Gergely 100, Erdei Gáborné 20, Sz. S. 50. Kiss Balázs 20, Bondár Istvánné 20, N. N. 20, N. N. 10, Nagy Imre 30, özv. Székely Gyuláné 20, Rózsa Jánosné 20, özv. Kékesi Istvánné 20, Szilágyi Istvánné 50, Szerző Józsefné 30, Bitó Lajosné 50, Tamás Lászlóné 50, B. S. 50, Tötös Gy. 30 Lei, összesen 680 Lei. Kenyeret: Dobos Ferencné, Nagy Lászlóné. Bort: Bodó Zsigmond, Rácz Lajos, özv. Sándor Józsefné.

Szegényeknek: Geimer Ferencné 100, Töttös Gyula 30, N. N. 30, Vitályos A.-né 30, Szöllösi K.-né 50 Lei.

Egy árva leány esküvőjére: Többen 500 Lei.

Réti Nőszövetségünk karácsonykor hatvan szegényt ételmszer adományban részesített. Kenyeret lisztet, húst és főzelékféléket adományoztak: Juhász Gyuláné, Bereckiné, özv. Oláhné, Külüs Mihályné, Nagy Imréné, Bondár Istvánné, Rózsa Jánosné, Varga J.-né, özv. Dürögő, Péterné, Balogh S.-né, Puskás Jenőné, Knauerné.

Orgonára: Cirják József 250 Lei.

Férfiszövetségnek: N. N. 40 Lei.

Bölcsőtől — koporsóig.

Anyakönyvi adatok dec. 17 - 26-ig.

Keresztelés: Olasziban: Kocsis István, Illés Kálmán. Ujvároson: Nagy Sándor. Velencén: Henter Béla.

Esketes: Olasziban: Kotsis Géza ref. — Sarkady Erzsébet ref., Modi Sándor ref. — Széles Julianna ref., Kiss Béla ref. — Kozma Mária róm. kath. Ujvároson: Jakab Gyula — Szekernyés Julia, Veres Sándor — Jakab Klára. Velencén: Dudek József. róm. kath. — Juhász Irén ref., Cseh Zsigmond ref. — Kelemen Julianna r. kath. Réten: Gál József ref. — Bónác Ilona g. kel., Gáspár József ref. Pattantyus Anna ref.

Temetés: Olasziban: Szabó Ágnes 35 éves, Végh István 46 éves. Ujvároson: özv. Baloghné Nagy Erzsébet 42 éves, Szilágyi Sándor 60 éves, Papp Károly 80 éves. Velencén: Oláh Gábor 51 éves, Vajda Irén 1 és fél hónapos, Kovács Lajos 25 éves, Báthori Imre 64 éves, Szöke Sándor 77 éves, Szentpéteri Julianna 53 éves. Réten: Nagy Sándor 1 éves, Nagy Dezső 3 éves, Nagy Imre 5 éves.

Attért hozzánk: Balogh Gézáné r. kath. vallásról.

H I R E K

Istentiszteletek sorrendje:

Óév utolsó napján:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Nagy István, este 6-kor Csernák Béla, a Mélyárok 99. sz. alatt (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Nagy István.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor Sulyok István, az Össi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) 56-utca 29. sz. a.) András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson (Közép-u. 23. sz. alatt) délután 3 órakor Szennyessy József, velencei imaházban: délután 4 órakor, valamint a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Makay György, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Ujév első napján:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Nagy István, Mélyárok 99. sz. a. (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, este 6 órakor és az Össi-telepen délután 4 órakor (Török Albert házában) Molnár Károly,

Velencén: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson (Közép-u. 23. sz. alatt) délután 4 órakor Kiss Károly, a velencei imaházban délután 4 órakor Szennyessy József,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Makay György szolgál.

Esti órák: Kedd: Döntő órák. I. Kir. 3, 5—14. Szerda: »Mint a tenger fővénye«. I. Kir. 4, 20—34. Csütörtök: A dicsőséges király. i. Kir. 10, 1—13. Péntek: A bölcsesség szava. Péld. 8, 1—11. Szombat: Szív és akarat. Péld. 8, 12—21.

Olvassóinknak s minden jó keresztyennek boldog újévet kívánunk!

Az 1925. év előtti egyházi anyakönyveket az 1934 ik évben az ujvárosi lelkészi hivatal kezeli.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtt, istentisztelet után a Teleky-utcai Ifjúsági Otthonban összejövetelt tart, melyen Kursinszky Kálmán egyházker. tanügyi előadó tart előadást.

Az olasz i nőszövetség a karácsony alkalmából szeretetadományait eljuttatta a foglyokhoz és a kórházi betegekhez is. A rendes segélyezett szegények kivül negyven szegénynek nyújtott pénzbeli és természetbeni adományokat.

Az olasz-i férfiszövetség tagjai karácsony előtt felkeresték a Kissötétágon és a Törökzugban élő református hivatásokat, akikhez elvitték az evangélium örömmüzenetét s közöttük egyházközségi lapunk szárait szétosztották.

Réti Férfiszövetségünk kedden este (január 2.) fél 8 órakor bibliaórát tart, amelynek végeztével Makay György s. lelkész az »Ósvallások« címen tart ismeretterjesztő előadást.

A réti Nőszövetségünkben dr Szabó Lajos »Jézus útja«, Makay György s. lelkész a »Tévelygők« címen kezdik meg január 7-én, vasárnap délután sorozatos téli előadásait. Az előadásokat minden vasárnap délután 5 órai kezdettel tartják meg a kulturteremben és husvétig tartanak, amikor is egy nagyobb szabású templomi ünnepséggel érnek véget. Az egyes előadásokat szavaltatok, párbeszéddek és énekszámok egészítik ki.

Réti Vegyeskarunk műkedvelő ifjúsága a karácsonykor oly nagy sikerrel előadott »Karácsonyfa-ünnepségét« január 1-én, ujév délutánján 5 órakor ujából megismétli. A szindarabokat Kispálffy János színművész rendezti, ki egyik darabban személyesen is fellép. A kíséző zenekart Dézsi László karuagy vezényli.

Réti Nőszövetségünk december 27-én, szerdán délután tartotta ez évben utolsó bibliaóráját. A Bibliakör tagjai szeretetvendégség keretében bucsuztak az esztendőtol és adtak hálát az Istennek az Ó gazdag áldásaiért, mellyel ez esztendőben is megajándékozta a szövetség munkáját. A szeretetvendégségen, melyen több presbiter is megjelent, dr Szabó Lajos lelkész imádkozott és bibliát olvasott. Daróczy Lajos hírlapíró »a református nő hivatása ma« címen tartott rendkívül értékes előadást.

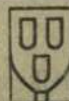
Az ujvárosi református ifjúság kellemes és szórakoztató Szilveszter-estélyt rendez az Ifjúsági Otthon nagytermében. Műsorra kerül több egyfelvonásos szindarab, zene- és énekszámok. Műsor után teával fog kedveskedni az ifjúság.

Megjelent az 1934. évre szóló Református Árvaházi Képes Naptár, gazdag tartalommal. Ára 20 Lei. Kapható a lelkészi hivatalokban.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.